A propos de ce livre

Ceci est une copie numérique d'un ouvrage conservé depuis des générations dans les rayonnages d'une bibliothèque avant d'être numérisé avec précaution par Google dans le cadre d'un projet visant à permettre aux internautes de découvrir l'ensemble du patrimoine littéraire mondial en ligne.

Ce livre étant relativement ancien, il n'est plus protégé par la loi sur les droits d'auteur et appartient à présent au domaine public. L'expression "appartenir au domaine public" signifie que le livre en question n'a jamais été soumis aux droits d'auteur ou que ses droits légaux sont arrivés à expiration. Les conditions requises pour qu'un livre tombe dans le domaine public peuvent varier d'un pays à l'autre. Les livres libres de droit sont autant de liens avec le passé. Ils sont les témoins de la richesse de notre histoire, de notre patrimoine culturel et de la connaissance humaine et sont trop souvent difficilement accessibles au public.

Les notes de bas de page et autres annotations en marge du texte présentes dans le volume original sont reprises dans ce fichier, comme un souvenir du long chemin parcouru par l'ouvrage depuis la maison d'édition en passant par la bibliothèque pour finalement se retrouver entre vos mains.

Consignes d'utilisation

Google est fier de travailler en partenariat avec des bibliothèques à la numérisation des ouvrages appartenant au domaine public et de les rendre ainsi accessibles à tous. Ces livres sont en effet la propriété de tous et de toutes et nous sommes tout simplement les gardiens de ce patrimoine. Il s'agit toutefois d'un projet coûteux. Par conséquent et en vue de poursuivre la diffusion de ces ressources inépuisables, nous avons pris les dispositions nécessaires afin de prévenir les éventuels abus auxquels pourraient se livrer des sites marchands tiers, notamment en instaurant des contraintes techniques relatives aux requêtes automatisées.

Nous vous demandons également de:

+ *Ne pas utiliser les fichiers à des fins commerciales* Nous avons conçu le programme Google Recherche de Livres à l'usage des particuliers. Nous vous demandons donc d'utiliser uniquement ces fichiers à des fins personnelles. Ils ne sauraient en effet être employés dans un quelconque but commercial.
+ *Ne pas procéder à des requêtes automatisées* N'envoyez aucune requête automatisée quelle qu'elle soit au système Google. Si vous effectuez des recherches concernant les logiciels de traduction, la reconnaissance optique de caractères ou tout autre domaine nécessitant de disposer d'importantes quantités de texte, n'hésitez pas à nous contacter. Nous encourageons pour la réalisation de ce type de travaux l'utilisation des ouvrages et documents appartenant au domaine public et serions heureux de vous être utile.
+ *Ne pas supprimer l'attribution* Le filigrane Google contenu dans chaque fichier est indispensable pour informer les internautes de notre projet et leur permettre d'accéder à davantage de documents par l'intermédiaire du Programme Google Recherche de Livres. Ne le supprimez en aucun cas.
+ *Rester dans la légalité* Quelle que soit l'utilisation que vous comptez faire des fichiers, n'oubliez pas qu'il est de votre responsabilité de veiller à respecter la loi. Si un ouvrage appartient au domaine public américain, n'en déduisez pas pour autant qu'il en va de même dans les autres pays. La durée légale des droits d'auteur d'un livre varie d'un pays à l'autre. Nous ne sommes donc pas en mesure de répertorier les ouvrages dont l'utilisation est autorisée et ceux dont elle ne l'est pas. Ne croyez pas que le simple fait d'afficher un livre sur Google Recherche de Livres signifie que celui-ci peut être utilisé de quelque façon que ce soit dans le monde entier. La condamnation à laquelle vous vous exposeriez en cas de violation des droits d'auteur peut être sévère.

À propos du service Google Recherche de Livres

En favorisant la recherche et l'accès à un nombre croissant de livres disponibles dans de nombreuses langues, dont le français, Google souhaite contribuer à promouvoir la diversité culturelle grâce à Google Recherche de Livres. En effet, le Programme Google Recherche de Livres permet aux internautes de découvrir le patrimoine littéraire mondial, tout en aidant les auteurs et les éditeurs à élargir leur public. Vous pouvez effectuer des recherches en ligne dans le texte intégral de cet ouvrage à l'adresse `http://books.google.com`

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het "watermerk" van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

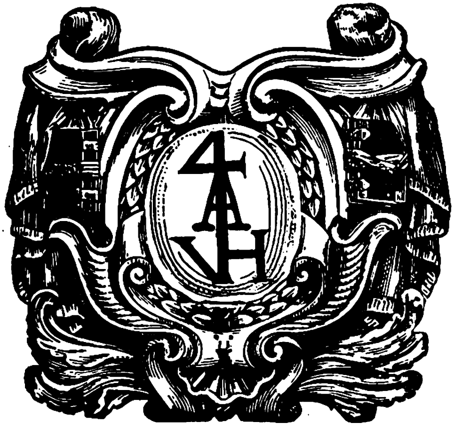

lbs 8453552.

Digitized by Google

7A 3543 (D)

Digitized by Google

Digitized by Google

FONDAMENT VANDE
WISSELHANDELING:
Onderrichtingh ghevende van alle voornaemste Wisselen van Christenrijck, so van Trates Remessen, vergelijcking van prysen, verscheyden commissien te vormen, voegen ende calcula van baet of schade te maecken naer den cours, die te oordeelen, ende naer gelegentheyd van tijdt of plaets te konnen scheyden.

Nut ende noodigh aen een yeder buyten landts zijnde, ende insonderheyd aen alle Negotianten die uyt-landsche correspondentie houden.

By een vergadert door M. v. VELDEN, Amsterdammer.

t'AMSTELREDAM,

Voor HESSEL GERRITSZ: Boeck-verkooper / op den hoeck vande Doelestraet. ANNO 1629.

Met Privilegie voor 10. Iaren.

Digitized by Google

Extract uyt de Previlegie.

DE Staten Generael der vereenighde Nederlanden, hebben gheconſenteert ende geoctroyeert, conſenteren ende octroyeren by deſen *Heſſel Gerritſz* Boeckverkooper tot Amſterdam, dat hy voor den tijdt van thien naeſtkomende Iaren alleen in deſe vereenigde Nederlanden ſal mogen drucken, doen drucken eñ verkoopen, ſeecker boeck geintituleert FONDAMENT VANDE WISSELHANDELINGH. Verbiedende alle ende een yegelijck Ingeſetenen deſer Landen, binnen den voorſz tijdt van thien Iaren het voorſz boeck na te drucken, doen nae drucken, ende verkoopen, op de verbeurte vande naghedruckte exemplaren, ende daer en boven van een ſomme van drie hondert guldens, t'appliceren een derdendeel ten behoeve vanden Officier die de calangie doen ſal, het tweede derdendeel ten behoeve vanden armen, ende het reſterende derdendeel ten behoeve vanden voorſz *Heſſel Gerritſz*. Gegeven in 's Gravenhaghe op den xxiiij Novembris xvj^c achtentwintigh.

Onderteyckent I. G. Culenborgh.

Ter ordonnantie vande Hoogh-gemelte
Heeren Staten Generael

Cornelis Muſch.

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
LOVANIENSIS

[illegible]

Digitized by Google

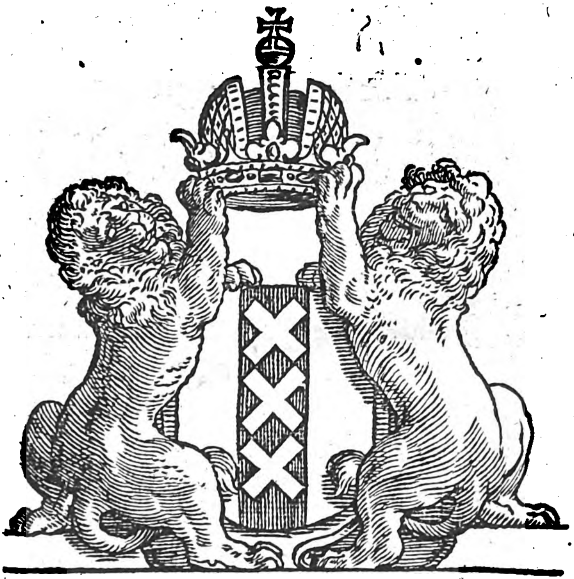

DEN

GROOT-ACHTBAREN HEEREN,

MYN HEEREN, SCHOVT,

BVRGERMEESTEREN, SCHEPENEN

ENDE SESENDERTIGH RADEN

DER STADT

AMSTELREDAMME,

Wordt dit Boeck vande Wissel, heel ghedienstigh toegeeygent ende opgedragen

Door HESSEL GERRITSZ.

Digitized by Google

VOOR-REDEN,

Tot in-leydingh

Van de Wiſſel-handelingh.

WISSEL is uyt-geven van gelt, om in een ander plaets 't ſelve (of de waerde) wederom te ontfanghen, of in 't teghen-deel nemen, eñ andere ter ſulcker plaetſe de waerdye te doen betalen, waer toe op veel plaetſen Wiſſel-bancken zijn geordineert, waer men de ſelfde penningen ontfanght of betaelt, ſomwijl in contant, ſomwijl per reſcontre, ghelijck als hier t' Amſterdam geſchiet.

Welcke Wiſſel men (in Chriſtenrijck handelende) niet derven en kan, ſoo om te ontgaen de moeyten, koſt ende perijckel van over draghen, als oock dat de penninghen van 't eene Landt in 't ander niet en zijn gangbaer, eñ op meeſt alle plaetſen het uytvoeren van de ghemunte penninghen, op verbeurt van de ſelve verboden is.

Oock ſoo en gaen de penninghen of Wiſſelen niet ghelijckformigh, noch nae rato van 't eene Landt in 't ander, weſende 't gheldt in d' een plaets abondanter, ende in d'ander ſchaerſer ende ſlimmer, door veel ſlechte kleyne munten, door vente van goederen, door Oorloghe, verloop van neeringhe, als anders, waer op men altijdt verdacht, ende van de plaetſen waer mē met profijt wil wiſſelen, oock wel geinformeert moet zijn,

of an-

Digitized by Google

ofanders soud men dickwils Interest ende tijdt verliesen, met verminderingh van 't Capitael.

Somwijl ende tot sommighe plaetsen avanceertmen met gheldt te seynden in spetien, ende wederom te laten op Wissel keeren, nae gheleghentheydt van plaetsen, het welck in sommighe Steden weer schadelijck souw zijn, soo het ghelt daer laegh in prijs is.

Als men ghelt op Wissel gheeft, ende laet het over de selve plaets, oft een ander (na dat men 't raedsaem vindt) weder keeren, soo is meest altijdt op de selve Wissel avance van Interest voor den Gever, ende ghemeenelijck wat meer als de prijs van Interest oft Deposito ter plaetsen mach wesen.

In sommighe Steden gebruyckense tot Wissel-gelt een heel ander munt als haer loopend ghelt, 't welck sy swaer of permissie gelt noemen, andere hebben versierde gelt-namen die niet ghemunt en worden, als een Pondt Vlaems, een Pondt Steerlinghs, ende dierghelijcke, ghelijck als hier aen volghende in de ghenerale gheldt-lijst sal aenghewesen worden.

Payement oft slecht loopend' munt en is nergens ontfancklijck in wissel-betalingh, of 't en zy dat partyen daer over accorderen, de Ontfanger daer voor yet ghenietende.

De Wissel-brief komende ter plaetsen daer sy moet betaelt worden, wordt terstont gepresenteert ter Acceptatie, waer op de Betaelder gehouden is te antwoorden tot Jae of Neen, ende in geval van weygheringh moet men datelijck door een Notaris protesteren, ende 't selve Protest over seynden, om hem aen

Digitized by Google

den onderschryver des Wissel-briefs te versekeren, so 't noodt waer, de Wissel-brief houdt men by hem tot den vervaldagh van de betalingh, ondertusschen, mach de voorseyde noch t'aller tijt accepterẽ. Ten verval dage van de betaling sommeert-men noch eens tot betaling, eñ so evenwel gerefuseert werd, so protesteert men van Wissel eñ Her-wissel, schade eñ interest, certificerende in 't selve protest door een gesworen Makelaer, de prijs van de her-wissel ten verval daghe voornoemt.

In gelijcke manierẽ handelt men als yemant de Wissel-brief geaccepteert heeft, ende ten verval tijd in gebreke blijft, want wissel-gelt in alle plaetsen prompt betaelt moet worden, 3 of 4 dagen na d' expiratie, op datmen sijn garant op beyde, so nemer als den acceptant mach hebben, men protesteert by beleeftheyd niet voor 3 of 4 dagen, eñ alwaer 't dat de Crediteur den Acceptant langer verdroeghe sonder protesteren, soo en komt hem sulcks tot geen prejuditie van sijn recht, so op den Nemer als den Acceptant.

Doorgaens is het Wissel-recht, door gantsch Christenrijck bondigh ende eenparigh, sijn uytwinningh mede brenghende, sonder eenige exceptien oft insicht van persoonen.

't Ghebeurt oock somwylen dat de Man op wie de Wissel-brief spreeckt de acceptatie refuseert, ende dat een ander, ter eeren van de nemer, de Wissel-brief komt te accepteren, de welck, soo hy suffisant is, den ontfangher contenteert dat hy gheen Protest en doet, oft de Wissel-brief boven Protest accepteert met kennis vande Notaris.

Daer worden oock versierde Wisselen ghemaeckt, by de Francen, *Change Sec* genoemt, zijnde van de selve slagh als de

Wisselen

Digitized by Google

Wisselen diemen ghewoon is op de Franckforder Missen Iaerlijcks te doen, als by exempel:

In plaets van yemandt gheldt op Interest oft a deposito te gheven voor 2 a 3 maenden oft meer , men gheeft hem so veel flory. 1000 op Franckfort teghen d'aenstaende Mis, ten pryse als de cours dan is, tot § 82 a 83 : ende teghen den verval-dagh prolongeertmen hem het selve op retour, 't welck dan oock ontrent 2 a 3 maenden tijdt gheeft a § 86 ende § 87, naer dat dan ghewisselt wordt, 't welck een groote Interest maeckt, ende vry beter is als a deposito te gheven. Dierghelijcken Wissel plachter op Antwerpen te gaen, *a la pari*, oft gheldt om ghelt, op 22 a 26 jae 30 weecken, t' welck daer nae weder keerde op 6 a 7 ten honderdt. Daghelijcks wisseltmen noch soo op Hamborgh, op langhe tijdt van weecken, oft op d'Elver-tijdt, soo sy 't daer noemen : Maer op beyde die plaetsen, te weten, Antwerpen ende Hamborgh soo wisselende, worden Wissel-brieven ghegheven, 't welck men op Franckfort met de selve Man a retour contracterende niet en doet, alwaer men 't op des debiteurs Credit, ende des Makelaers bevestighen laet aen-komen.

't Is hoogh noodigh in de Wissel-handelingh het *pari* wel te verstaen, oft die te konnen maecken, want sonder dat gaetmen als blindt in de Wissel.

Het *pari* is een verghelijckingh van verscheyden buytenlandtsche munten met de onse, oft van d'eene plaets met d'ander, om te calculeren de waerdye van yeders munte, waer door men bemerckt de baet oft schade dieder op de Wissel

soude

Digitized by Google

ſoude mogẽ vallen, 't welck wy in de vergelijcking van de Wiſſel-handelingen, hier aen volghende, genoeghſaem aenwyſen, alwaer de Leſer tot overvloed vernoeght ſal worden.

Tot beſluyt willen wy den Wiſſel-handelaer ghewaerſchout hebben, dat de pryſen, die wy doorgaens in ons werck komen te ghebruycken, maer en zijn bedachte pryſen, (overmids dat in de Wiſſel gheen vaſte prijs en kan ghenomen worden, want het wel gebeurt dat op een Borſ-tijd de prijs eenmael of tweemael verandert) doch ſo na gebracht als moghelijck dienende alleen tot exemplen, om haer grondt grondigh te leeren begrypen.

In d' Italiaenſche Wiſſelen hebben wy ons ten deele beholpen met de pryſen van *Iacomo Lando*. Van Norembergh eñ Franckfort, zijn wy wat kort afgheſcheyden, ende andere onaengeroerdt ghelaten, om datſy wijdt-loopigh in d'ander Wiſſel-handelingen geleert worden, ſiende dat het werck te groot ende als by nae ſonder eynd' ſouw vallen.

GENE.

Digitized by Google

GENERALE
Tafel van de Ghelden, waer de voornaemste Handel-plaetsen van 't Christenrijck in Reeckenen en Wisselen: met de bedeelinge des selfs, van meer en minder Penningen.

Amsterdam reeckent in Ponden/Schellingē en Grooten vlaems/ welcke Ponden in 20 Schellinghen/ en elcke Schellingh in 12 Grooten bedeelt worden/ waer in sy oock de Wisselen wardeeren/ doende yder Pondt vlaems 6 Ponden tournoys.

Antwerpen, Rijssel Ceulen en Middelburgh } Rekenen en wisselē in gelijcke Pondē vlaems.

London, en van ghelijcke gantsch Enghelandt/ reeckenen en wisselen in Ponden steerlinghs/ welck Pondt steerlinghs haer bedeelt in 20 Schellinghen en 12 Grooten/ zijnde ghewardeert op £ $1\frac{2}{3}$ vlaems/ of 10 Ponden tournoys.

Parijs, Rouan, Lyons, Bezançon } reeckenen in Ponden/Schellingen en Grooten tournoys/ als oock doorgaens in Vranckrijck/en wisselen in Croonen van 60 ß of £ 3:-tournoys.

Romen wisselt in Kroonen/ die sy noemen goude Kroonen van den achtsten druck/welcke Kroon haer bedeelt in 20 Schellinghen/en elcke Schelling in 12 Grooten d'oro, zijnde in waerdye twaelf Iulien ende $4\frac{1}{2}$ Bayoccha, nae de stant vande aggio, meer of min/ en rekenen in loopende kroonen van 10 Iulien, welke Iulien haer bedeelen in 10 Bayocchi.

Florencen reeckent in Ponden/Schellinghen en Grooten/ en wisselt in goude Kroonen van £ $7\frac{1}{2}$ per Kroon/ welcke goude Kroonen haer bedeelen in 20 Schellinghen/en elcke Schellingh in 12 Grooten d'oro.

Tot Venetia reeckenen sommighe in Ponden/Schellingen en Grooten/anderen in Ducaten en Grooten/ van £ 6: 4:— per Ducaet/ de wisselen geschieden in Ducaten/ van £ $6\frac{1}{5}$ voornoemt/ welcke Ducaet haer bedeelt in 24 Grooten.

Piacenza rekent en wisselt in goude Kroonē di marche, welke Kroon haer bedeelt in 20 Schellinghen/ en elcke Schellingh in 12 Grooten.

Naples rekent in goude Kroonen/ welcke Kroon haer bedeelt in elf Carlinen of $5\frac{1}{2}$ tarp/ elcke tarp heeft 20 grani/ elcke grani 6 piccoly: en wisselen in diergelijcke goude Kroonen/ elck van 30 carlini/ of $6\frac{1}{2}$ tarp/ om dat 2 carlini een tarp maken/ en 20 grani een tarp als boven.

Genua rekent in Ponden/ Schellinghen en Grooten courrant ghelt/ of by sommighen in Ponden/ Schellinghen en Grooten goude Munte/ welcke voorseyde Ponden haer bedeelen elck in 20 Schellinghen/en elcke Schelling in 12 Grooten: en wisselt in goude Kroonen van Ita-

Digitized by Google

lien/ waerdigh voor kroon ß 90: loopend' ghelt/ of in loopende Schellinghen voornoemt.

Milanen rekent in Ponden/ Schellinghen en Grooten/ en wisselt in Kroonen van ß 117 per Kroon/ welcke Kroon haer bedeelt in 20 ß en elcke Schellingh in 12 Grooten.

Palermo en Messina } reeckenen in oncen/ welcke oncen haer bedeelen in 30 tarp/ en elcke tarp in 20 grani/ elcke grani in 6 piccolp: en wisselen in ducaten van 26 carlini/ twee carlini maken een tarp/ of wisselen oock in florini van 6 tarp of 12 carlini.

Barry reeckent en wisselt in ducaten van 5 tarp / elcke tarp bedeelt haer in 20 grani.

Lecce, Lanciano en Nocera, reeckenen en wisselen in ghelijcke munte als Naples.

Ancona reeckent en wisselt in kroonen van 10 piccolp.

Bolzano reeckent en wisselt in florijnen van 60 kruptsers/ als oock in kroonen van 90 kruptsers.

Pisa wisselt in kroonen van ℒ 7:- per ▽ die haer bedeelt in 20 ß 12 ₰ en reeckenen in ponden/ schellinghen en grooten.

Luca reeckent in ponden/ schellingen en grooten/ en wisselen in kroonen van ℒ 7½ per ▽ die haer bedeelt als boven.

Pergamo reeckent en wisselt in ponden/ schellinghen en grooten / en somwijlen in kroonen van ℒ 7:- per ▽.

Barzalona reeckent in ponden/ schellinghen en grooten/ en wisselt in ducaten van ℒ 1:4 per ducaet/ die in ß en ₰ haer bedeelen.

Saragoza Valenza } reeckenen en wisselen als Barzalona hier voren.

Sivilien reeckent in marabadis/ die sy by tienen tellen/ en wisselen in ducaten van 375 marabadis den ducaet.

Lixbona reeckent in rees/ die sy by thienen tellen als de marabadis/ en wisselt in ducaten van 400 rees den ducaet.

Norimbergh Franckfort Ausspurgh } reeckenen in florijnē van 60 kruptsers/ sommige by ponden/ schellinghen en grooten/ zijnde 60 kruptsers een pond/ schellingen en grooten naer advenant/ wisselen in florijnen van 65 kruptsers of rijckx-daelders.

Ceulen wisselt in ponden/ schellingen en grooten vlaems/ als die van Nederlandt doen.

Hamborgh rekent by marck lups/ yder marck bedeelt haer in 60 dito lupse schellinghen / en elck ß in 12 grooten / wisselt in daelders van 32 en 33 schellinghen lups.

Leypsich rekent by marck van 32 gros / elck gros 12 heller/ wisselen in rijckx-daelders van 33 gros.

Danzick wisselt en rekent in poolsche guldens / welcke guldens haer bedeelen in 30 grossen/ elcke gros 18 penninghen.

Wissel-

Digitized by Google

Wissel-handelinghe VAN AMSTERDAM Op verscheyden Buyten-Landsche Steden.

Tot Amsterdam

WORDT gewisselt voor gantsch Hollandt, want in geenighe Steden van Hollandt (of heel weynigh) wisseltmen buytens Landts/ als tot Amsterdam alleen: de andere Steden buytens Lands willende wisselen/ moeten het tot Amsterdam late geschieden: oock en worter in Hollandt van d'een Stadt op d'ander niet ghewisselt. Haer betalinghen gheschieden door overwysingen of Assignatien a la pari, dat is ghelt om ghelt/ sonder eenighe toe-baet/of schade; hoe wel het gheheurt is/ dat door dis-ordre in de Munte eenighe differentie ghemaeckt werdt van ¼ a ½ ten hondert/ tusschen loopend' ghelt/ en Wissel-ghelt: doen betaeldemen naer accoord van de aggio, of 't verschil watmen kon bedinghen: welcke differentie selden gheheurt/ soo lang de specien haer gesette valuatie houden; gelijck sy nu ter tijd doē.

t' Amsterdam onder de Koopluyden houdtmen meest de Reeckeningen en Boecken in Ponden Vlaems; welcke Pondt bedeelt wordt in 20 schellingen/ en elcke schellingh in 12 ₰ of grooten: dese Ponden/ Schellinghen noch Grooten/ en zijn gheen ghemunte penninghen/ dan alleenelijck namen by de welcke alle ghemunte penninghen ghewardeert en begroot worden.

Digitized by Google

Een Pond vlaems is 6 Ponden tournoys / of 6 gulden van 40 §
Een Schellingh is 6 Schellingē tournoys/of 6 ſtuyvers.
Een Groot is ½ Schellingh tournoys/of 8 penningen.

De pryſen van de Wiſſelen tot Amſterdam, of het pari met de buytenlandſche Munten word in de voorſz: Ponden/ Schellingen en Grooten gewardeert/ ghelyck die van Antwerpen oock doen/ die de ſelve Ponden/Schellingen en Grooten/in alle haer negotien gebruycken/en van oudts ghebruyckt hebben.

Amſterdam wiſſelt en gheeft

§ 82 meer of min/om tot Francfort te hebben — een flor. van 65 kruys.
§ 68⅛ als boven om tot Norimbergh te hebben — een flor. van 65 dito.
§ 122 om tot Parijs en Rouan te hebben —— een ▽ van 60 ß tour.
§ 101 om tot Venetien te hebben —— een ducaet vā 24 gros.
§ 118 om tot Sivilien te hebben —— een duc. van 375 mar.
§ 110 om tot Lixbona te hebben —— een ▽ van 400 rees.
§ 64 of 32 ſtuy. om tot Hamborgh te hebben — een dael. vā 32 ß lubs.
£ 105 om tot Antwerpē te hebbē op kort ſicht - £ 100: — vlaems.
£ 104¼ om tot Bruſſel te hebben als boven — £ 100: — vlaems.
£ 103 om tot Ceulen te hebben diergheliycke — £ 100: — vlaems.
£ 97:- om tot Middelburg te hebbē diergelijke - £ 100: — vlaems.
£ 99½ om tot Embden te hebben diergelijcke — £ 100: — vlaems.
£ 1: 15: 6 of 35 ß 6 § om tot London te hebbē - £ 1 ſteerlinghs.
£ 1 vlaems om tot Danzick te hebben —— 198 groſſen.

Staet te noteren dat alle de pryſen die Amſterdam geeft/in waerdye van het buyten-Lands ghelt/ naer de cours van de wiſſel veranderen/ dan meer dan min/ geen geſtadige vaſtigheyd hebbende / als alleen het Pond vlaems datſe op Dantzig geeft/ dat blijft altijdt het ſelfde / ſonder veranderinghe onderworpen te zijn.

Amſterdam Wiſſelt op Francfort

EN gheeft § 80. meer of min / naer dat de Cours is/ om tot Francfort in de eerſt aenſtaende Mis (dieder twee in een jaer komen) te hebben een floryn van 65 kruytſers : nu voor-geſlaghen (wy ſullen de ſteden voor perſoonen nemen) Amſterdam heeft £ 600 vlaems/ daerſe tot de voornoemde prys van § 80 begeert tot Franckfort inde Mis/ de

meer de.

Digitized by Google

weerde voor te hebbē in Francfoorder floryen: de vraegh is nu hoe sy die reduceeren sal/ en hoe veel florynē sy daer voor tot Francfort voorsz sal hebben? Om dat te weten / reduceert de £ 600 door 20 en 12 tot Schellingen en Grooten / dat het product uyt brenght 144000 Grooten / die deylt dan door den prys van § 80 / zijnde de waerdye (naer de Cours vande Wissel) van een floryn van 65 kruytsers / en daer sullen uyt komen florynen 1800 van 65 kruytsers / diemē voor de waerde van de boven-staende £ 600 vlaems inde Mis sal ontfangen / als dit volgende exempel uyt-wijst:

a § 80. £ 600: —— § vlaems
20
———
12000
12
———
24000
12000
———
144000 die gedeylt door § 80.

~~144000~~ | 1800 florynen van 65 kruytsers.
~~8~~ 0

Soomen daer de proef af wil hebben/ en hoeftmen maer de voornoemde florinen 1800/ door § 80 te multipliceren/ en daer sullē wederom 144000 § uyt komen; die door 20 en 12 ghedeylt / uyt brenghen de voor verhaelde £ 600 vlaems. Het gebeurt somwyl een sekere somme gelts te moeten remitteren of trecken / die gheen effen florynen uyt en brenght / dan moetmen het over-schot dat geen floryn kan wesen/ multipliceren door 65 kruytsers/ om dat in kruytsers te brengen/ eñ door den deyler divideren het product vande multiplicatie; wat daer dan uyt komt zijn kruytsers: Als by exempel / yemandt ghehouden zijnde £ 154: 13: 9 op Francfort te remitteren teghens § 85 voor de floryn voornoemt: hy willende Calculeeren hoe veel florynen hy daer voor in de Mis sal genieten/ reduceert als voren geseyt is/ syn Ponden Schellinghen en Grooten/ alle tot Grooten/ daer na deylt hy die door § 85/ en bevindt florynen 436 / en $\frac{65}{85}$ daer uyt te komen / de 65 multipliceert hy door 65 kruytsers/ en deyltse daer na door de voornoemde § 85 / om kruytsers te hebben / en krygt 49 $\frac{12}{17}$ kruytsers. Soo dat hy voor de weerde van £ 154: 13: 9 tot Amsterdam betaelt / tot Francfort sal ontfangen florynen 436/ en 49 $\frac{12}{17}$ kruytsers/ gelijck hier nae volght:

Digitized by Google

ℒ 154: ß 13: § 9

a § 85   20

3093
12

37125

(6
~~37125~~(5 { 436 flor. 49 $\frac{12}{17}$ kruytſ.
~~88~~

65
65

4225
~~88~~ | 49 $\frac{12}{17}$ kruytſers.

Amſterdam wiſſelt op Norimbergh

EN gheeft § 68 $\frac{1}{8}$/ meer of min naer de Cours van de Wiſſel/ om tot Norimbergh te hebben een floryn van 65 kruytſers op uſo (dat is een maent naer den datum vande Wiſſel-brief:) de vraegh is hoe veel florynen van 65 kruytſers men tot Norembergh ſou ontfanghen voor de waerde tot Amſterdam van ℒ 614:17:4 § vlaems na de voornoemde prys van § 68 $\frac{1}{8}$? Om dat te weten/ multipliceert (als hier voren geſeyt is inde Calcula van Francfort) de Ponden Schellingen en Grooten tot achtendeelen van Grootē/daer na multipliceert de § 68 $\frac{1}{8}$/waerdye vande Norimberghſe floryn oock in gelijcke achtſtendeelē/en deylt daer mede de voorgaende nomber/ ſo ſult ghy de florynen vinden/zijn de florynen 2166 $\frac{74}{545}$/ om 't overſchot tot kruytſers te brenghen/ multipliceert de 74 door 65 kruytſers en deyltſe door 545/dan ſult ghy daer 8 $\frac{3}{4}$ kruytſers uyt krygen: Sulcks datmen voor de weerde van ℒ 614: 17:4 § vlaems tot Amſterdam uyt gheſchoten/ wederom tot Nuremberg ontfangt 2166 florynē kruytſers 8 $\frac{3}{4}$/ van 65 kruytſers de floryn.

ℒ 614: 17: 4 § vlaems

a § 68 $\frac{1}{8}$ 20

545   12297
12

147568
8

1180544

(7
~~1180544~~(4 { 2166 florynen.
~~545~~

74
65

4810

(45
~~4810~~(0 { 8 $\frac{3}{4}$ kruytſers.
~~545~~

De proef hier van heeftmen als Norimbergh op Amſterdam wiſſelt.

Amſter-

Digitized by Google

Amsterdam wisselt op Parijs of Roüaen

EN geeft § 122 (meer of min naer de Cours vande Wissel) om in een van beyde de Steden een Kroon van 60 schellinghen tournoys te hebben/ op uso van een maent/ op langer tijd gevende/ doetmen 1 a 2 § minder naer advenant vanden tijdt/ en de Cours van uso. Nu alsmen van Amsterdam te disponeren hadde ℒ 750/ en naer de Cours van § 122 weten wilde/ hoe veel croonẽ men daer voor tot Parijs of Rouan hebben soude/ so multipliceert de voorsz ℒ 750 tot Grooten/ en deyltse daer na door den prys van § 122/ dan salmen ∇ 1475 vinden overschietende $\frac{50}{122}$/ welcke 50 men met 20 multipliceert/ om dat een ∇ 20 ß heeft/ en daer na divideert door 122/ comt 8 ß/ over-schietende 24/ diemen (om tot Grooten te brengen) door 12 multipliceert/ en van gelijcken door 122 deylt/ krygende $2\frac{44}{122}$ §: So dat de ℒ 750 vlaems tot Parijs of Rouan Credit geven van ∇ 1475: ß 8: § $2\frac{44}{122}$.

a § 122 per ∇.

ℒ 750 —
20
―――
15000
12
―――
180000

(5
180000(0 { 1475 ∇ 8 ß $2\frac{44}{122}$ §.
122

1000
50 —— 20
122 —— 1
122

(24
1000 { 8 ß.
122

288
24 —— 12
122 —— 1
122

(44
288 { $2\frac{44}{122}$ §.
122

De Proef hier van heeftmen als de selve Steden op Amsterdam wisselen.

Amsterdam wisselt op Venetia

EN neemt § 101 meer of min/ om tot Venetia een ducaet (van ℒ 6: ß 4: of 24 § Venetiaens te doen hebben/ op uso van 2 maendẽ/ naer den Da-

den datum vande Wissel-brief te rekenen. Nu willende weten hoe veel ducaten men tot Venetia voorsz sou hebbē/ voor de waerde tot Amsterdam van £ 600 vlaems/ a ß 101: Soo reduceert de voornoemde Ponden in Grooten/ daer naer soo deyltse door ß 101 prys vanden ducaet/ en men sal duca. 1425 bevindē: het overschot door 24 gemultipliceert/ om dat een ducaet (als geseyt is) ß 24 heeft / en daer nae door 101 ghedeylt/ brengt 17 $\frac{41}{50}$ ß uyt/ diemen tot Venetia voor de £ 600:–ß vlaems souw ghecrediteert worden.

a ß 101 £ 600
20
———
12000
12
———
144000

1800
———
75 24
——— ———
101 1
———
101
| 17 $\frac{41}{50}$ ß

(75
144000 | 1425 Ducaten 17 $\frac{41}{50}$ ß Venetiaens.
101

De Proef wort gemaeckt als Venetia op Amsterdam wisselt.

Amsterdam plaght op Sivilien te wisselen

INDEN Treves/ maer nu niet door 't verbodt vanden Coningh van Spagnien: en gaf ß 118 (meer of min) om aldaer een ducaet van 375 Maravedis te hebben/ op uso van twee maenden: Nu willende weten/ so de wissel ganck hadde /ten pryse voor-noemt/ van ß 118/ hoe veel ducaten van 375 Maravedis/ men aldaer hebben souw voor de weerde tot Amsterdam van £ 800:–ß vlaems: Soo multipliceert de voorseyde £ 800: tot Grooten / en deyltse door de prys van ß 118/ Ghy sult duca. 1627 bevinden/ overschietende $\frac{14}{118}$/ om die tot Maravedis te brenghen/ multipliceert de 14 door 375 Maravedis dat een ducaet waerdigh is/ en deylt het daer na door 118/ soo kryghdy 44½ Maravis: Sulcks datmen voor £ 800 vlaems/ tot Sivilien souw ontfangen ducaten 1627/ Maravedis 44½.

Digitized by Google

a ß 118 £ 800 - vlaems

20

16000

12

192000

14 — 375 (5250) / 118 — 1 (118) } 44½ Marabedis

1627 Ducaten 44½ Marabedis.

De proef heeftmen als Sivilien op Amsterdam wisselt.

Amsterdam pleegh op Lixbona te wisselen

VOor d'Interdictie vande Correspondantie/ en nam ß 110/ meer of min/ om tot Lixbona een ducaet van 400 rees te doen tellen: nu willende weten hoe veel ducaten men aldaer ghecrediteert sou worden/ voor de weerde tot Amsterdam van £ 500 - vlaems/ alsmen die a ß 110 wisselen souw: Soo reeckent de voorsz. ponden tot ß/ en daer naer deylt se door ß 110/ en ghy sult stracx u ducaten vinden: het overschot multipliceert door 400 rees/ en deylt se daer naer door 110/ soo sult ghy duca. 1090/ en $363\frac{7}{11}$ rees hebben/ diemen daer voor tot Lixbona op uso van 2 maenden souw ontfangen.

a ß 110 £ 500: — vlaems

20

10000

12

10 — 400 (4000) / 11 — 1 (11) } $363\frac{7}{11}$

1090 Ducaten $363\frac{7}{11}$ rees.

De proef heeftmen hier van, als Lixbona op Amsterdam wisselt.

Digitized by Google

Amsterdam wisselt op Hamburgh

EN geeft 32 stuyv. of 64 ₰/ meer of min/ om tot Hamburgh voornoemt een daelder van 32 ß Lups te hebben/ dat op tijt van 6 of 8 weecken/ somwijl meer of min/ want naer den tijd wort de prijs oock naer advenant gemaeckt. Nu willende wetẽ hoe veel daelders voorsz: van 32 ß lups men hebben souw voor £ 1450:6: 8 ₰ vlaems/ den daelder tot 32 stuyv. ghewisselt/ soo multipliceert de £ vlaems tot ß en ₰/ en deyltse door 64/ zijnde 32 stuyv. waerdye vande 32 ß lups: Sult daeld. 5438 krijghen/ en 't overschot door 32 ß lups ghemultipliceert hebbende/ en daer na door 64 gedeelt/ komt effen 24 ß lups/ sulcks datmen voor £ 1450: 6: 8 tot Hamburgh souw ontfanghen daeld. 5438 ß 24 lups/

a stuyv. 32 — £ 1450: 6: 8 ₰ vlaems

₰ 64

20

29006

12

348080

1536

48 — 32

64 — 1 } 24 ß

64

Daelders 5438: ß 24 lups/ of 1½ Marc lups.

Het tegendeel of de proef hier van heeft men als Hamburgh op Amsterdam wisselt.

Amsterdam wisselende op Antwerpen en Ryssel,

PLeegh op Antwerpen naer de Cours vande Wissel/ £ 105 vlaems te geven/ om op cortsicht daer voor tot Antwerpen voorsz £ 100 vlaems t'ontfangen/ zijnde ghelijcke ponden als die van Amsterdam/ maer tot Antwerpen/ naer den tijdt/ dickmaels 5/ 6 a 7 ten honderdt beter als tot Amsterdam/ dat eensdeels om de waerdye van haer munte/ niet te hoogh boven de keur gaende/ ten anderen om deescharsiteyt en middel van disponerem/ met contractatien van groote trates. Ryssel houdt wel by na de selve voet met Antwerpen/ doch even wel en is het gelt by haer so willigh niet/ of ten differeert 1 of meer ten hondert/ dat daerom/ dat tot Antwerpen meerder avantagie valt.

Van

Digitized by Google

Van Amsterdam wert op Antwerpen/ als oock op Ryssel verschey-delijck ghewisselt: te weten op uso, dat was op een maent tijdts/ met verlies van 4 a 5 ten hondert/ somtijdts meer/ somtijdts min. Op half uso, of cortsicht van eenighe daghen/ met verlies van 6 a meer ten hondert/ oock naer den tijdt.

Op tijt van 20/25 a 30 weecken/ meer of min/ a la pari, dat gelt om gelt is/ sonder op gelt voor den gever/ of nemer/ dat voor behoeftighe luyden wel een bequame wegh scheen om aen gelt te raecken/ maer den interest die sy daer na betalen moeten en is niet geringh/ al schijnt het voor sommighe dat sy het ghelt (soo krygende) by nae voor niet ghebruycken.

Amsterdam wisselt op Ceulen

EN gheeft £ 103/ meer of min/ om tot Ceulen voorsz dierghelijcke £ 100 vlaems te hebben/ also tot Ceulen het gelt beter en swaerder is als tot Amsterdam/ en tot minder verlies/ en meerder avance kan elders geremitteert worden. Sy heeft eens een wijl tijdts door de disordre van Duyts-land met Amsterdam a la pari gheweest/ maer dat is nu van langer handt weer op gheklommen: willende weten voor de valuta tot Amsterdam van £ 618/ wisselende a 3 pour cento, hoe veel men daer voor tot Ceulen souw ontfanghen/ soo seght door den reghel van drien £ 103 geven tot Ceulen £ 100/ wat sullen £ 618 geven? sal tot facit komen £ 600 vlaems.

£ 103 —— £ 100 —— £ 618

100

Facit £ 600 —— vlaems.

£ 61800

De proef maecktmen hier van alsmen van Ceulen op Amsterdam wisselt.

Amsterdam wisselt op Middelburgh

EN geeft £ 97 vlaems om tot Middelburch voornoemt Credit te hebben van diergelijcke £ 100 vlaems/ op 18 a 20 weecken/ min

Digitized by Google

of meer tijd verlies: en dat uyt oorsaecke dat het gelt tot Middelburg voorsz hoogher gaet in prijs boven haer weerde / als tot Amsterdam / en datmen het elders willende remitteren / met meerder schade moet doen / en eyndelijck den langen tijd die den gever toe geeft / oock betaelt moet wordē: Nu willende tot den voor-geroerde prijs van £ 97 voor £ 100 op Middelburgh remitteren £ 582 vlaems / en begeerende te weten hoe veel men daer voor tot Middelburgh souw ontfangen / soo werckt door den reghel van drien / seggende / als £ 97 geven £ 100 tot Middelburgh voorsz / wat sullen dan gheven £ 582? de facit sal uyt brengen £ 600 / diemen daer sal hebben.

£ 97 —— £ 100 —— £ 582
100

£ 58200 | 600 £ vlaems.
97

Het teghendeel hier van heeftmen als Middelburgh op Amsterdam wisselt.

Amsterdam wisselt op Embden

EN geeft £ 99½ / somtijds meer en min / om tot Embdē voorsz dierghelijcke £ 100 te ontfanghen / dat uyt oorsaecke dat het gelt tot Embden wel so hoogh gaet als hier / en niet so goet en is als tot Amsterdam / oock van Embden voornoemt / nergens en kan geremitteert worden. Op Embden wort weynigh of niet gewisselt / sy senden malkanderen het gelt in contant / of doen haer betalinge door overwysinge / wanneer Amsterdam aen Embden te betalen heeft / of Embden aen Amsterdam: anders daer tot de voorverhaelde prijs willende wisselen / so moetmen de reeckeninghe maken / als hier boven van Middelburgh gesept is / door de regel van drien / seggende / soo £ 99½ gheven £ 100 tot Embden / wat sullen £ 298: 10: geven? de facit sal £ 300 uyt brenghen / diemen daer voor tot Embden souw ontfanghen in de Stadt.

Amster-

Amsterdam wisselt op London

EN geeft 35 ß 6 ₰ vlaems/meer of min/ om tot Londõ voorsz: te hebben een pondt steerlinghs: welck pondt steerlinghs haer bedeelt in 20 schellingen / en elcke ß in 12 grooten steerlinghs: Nu begeerende te weten hoe veel ponden steerlings men hebben sou voor £ 500 vlaems/ ten prijse van de voornoemde 35½ ß vlaems/ op uso van eẽ maent/ want a dubbel uso gevende/soo doetmen 1 ₰ vlaems min / en op 3 uso soo veel meer min/naer advenãt: So multipliceert de voorseyde £ 500 vlaems tot schellingẽ en grootẽ/van gelijcken den prijs van 35 ß 6 ₰ ook doende/waer mede men dan de nomber vande grooten van £ 500 deylt/en watter uyt komt sal ponden steerlinghs zijn / en 't overschot multipliceert door 20 schellingen steerlinghs/ en deyltse daer na door den deylder van de wissel-prijs/wat daer uyt komen zijn schellingen steerlings/ en 't overschot multipliceert door 12 ₰ om tot grooten steerlinghs te brenghen/ en deyltse als voren/so sult ghy grooten vinden. Sulcks dat £ 500 vlaems tot Amsterdam a 35 ß 6 ₰ doen tot London credit hebben van £ 281 ß 13 ₰ 9⅞ steerlinghs/ als by exempel blijckt:

```
£ 500:- vlaems a 35 ß 6 ₰
    20             12
  ------        ------
  10000           426
  12
 -----------
    (294
  120000   } 281 £ 13 ß 9⅞ ₰ steerlinghs.
   426

 294
  20
 ------         352
 5880 | 13 ß     12
  426 |        -------
               4224 | 9⅞ ₰
                426 |
```

De proef heeftmen hier van als London op Amsterdam wisselt.

Amsterdam Wisselt op Danzick,

EN neemt/naer dat de cours is/ 198 grossen voor een pond vlaems/ van de welcke 30 grossen een Poolsche gulden maken/met verlies voor den ghever van ontrent $1\frac{1}{2}$ a 2 maenden tijd min of meer/ naer datum van de Wissel-brief. Nu begeerich zijnde te weten voor de weerde van £ 1000 vlaems tot Amsterdam te gheven/ hoe veel Poolsche guldens men daer voor tot Danzick souw credit hebben/ teghens de voornoemde prijs van 198 grossen ghewisselt? So multipliceert de voorseyde £ 1000 door grossen 198/ sullen uyt brenghen 198000 grossen / die door 30 grossen ghedeylt om poolse guldens te maken/ sullen doen komen 6600 poolsche guldens/ diemen daer voor sal tot Danzick ontfanghen/ als by exempel/

£ 1000 vlaems
a grossen 198

grossen 19800|0
gedeeylt door 30
6600 Poolsche guldens.

Het teghen-deel of de proef hier van heeftmen als Danzick op Amsterdam wisselt.

Tratos en Remessen,

OF

Wissel en her-Wissel.

Remesse van Amsterdam op Francfort/met het retour.

IN Amsterdam zijnder veel die haer gelt op de Francfoorder Missen gheven/ eenige maenden te voren eer dat de Mis aengaet/daer na teghen den tijdt datmen wederom a retour negotieert/ (dat een maend of anderhalf (onbegrepen)voor de Mis is) dan contracteren sy wederom de selve penningen a retour vande Mis/op een bestemde tijdt te betalen in Amsterdam voorsz/ bedingende een hoogher prijs weder-

Digitized by Google

wederom te krijghen / dan sijder voor uyt-ghegheven hebben/ daer in d'avance bestaet. So sy luyden de geremitteerde penninghen door Wissel-brieven tot Franckfort lieten ontfanghen/ dan soudense inde onkosten van de provisie aldaer vervallen ; diese met het contracteren van't retour eviteren / en even wel haer ghelt weder op een besproken tijdt tot Amsterdam gerembourseert krygen/als of't van Franckfort ghe-remitteert waer. Dese gewoonte van Wissel-handelinge en is op geenighe plaetsen so practicabel als alleen op Franckfort : daer veel gelts jaerlijcks op ghedisponeert wordt/ en die van Franckfort weynigh af ghenieten: meer dienende tot een schijn van doen als tot de daet selver. Nu om dit noch duydelijcker te verstaen/laet ons door een schijn-daed/ of fictie/ ooc een fictie gheleert worden. Ghenomen yemandt willende met sijn ghelt in Wissel yets avanceren / gheeft (by exempel) de weerde van Floryuen 1000: — a 65 kruytsers op Franckfort / die hy contracteert a ₰ 81½ vlaems tot Amsterdam voorschreven/waerdye(na de cours)van een Franckfortse Florijn van 65 kruytsers. De floryuen 1000 a ₰ 81½ tot Ponden vlaems ghereduceert/ bedraghen £ 339 : 11 : 8 ₰ vlaems/daer op hy voor onkosten van Makelardye doet 5 schellinghen vlaems/die daer by geaddeert/ soo komen hem den in-koop van de voornoemde floryuen 1000 te kosten £ 339: ß 16 : 8 ₰ vlaems. Nu over ontrent vier maenden/(wat min of meer) handelt hy met sijn selfde Man / daer hy de waerde van de boven - staende floryuen 1000 aen ghegheven heeft / en hem die in de Franckforder Mis ghehouden is te betalen / of doen tot Franckfort betalen; dat hy hem de selve floryuen 1000 sal laten ghebruycken tot ultimo Junio/of ultimo November (na dat de Mis dan is)en dat hy hem de weerde daer van niet tot Franckfort/maer t' Amsterdam wederom sal betalen/ gelijck oft van Franckfort ghetrocken quam tot ₰ 86½ vlaems voor yder florijn / den tijdt geexpireert zijnde/ wesende ongheväerlijck ontrent acht maenden dat hy sijn ghelt ghemist heeft/ soo ontfanght hy daer voor £ 360: 8: 4/ daer hy voor de tweede mael 5 ß voor courtagie ghegheven / nu af-treckt/ want yder nieuw contract daer Makelaer over ghegaen heeft/ wederom courtagie schuldigh is / dat daerom soo den schuldenaer van de floryuen 1000 voorschreven/ het niet en hadde willen doen/so had hy ghenoodight gheweest een ander te soecken/ die hy dan de voorseyde floryuen 1000 had doen in betalinghe gheven : waer uyt men nu licht sal kunnen begrypen de veel - voudighe namen dieder in de Franckforder Wissel - Brieven komen / die alles voor de waerde ghegheven

te heb-

te hebben bekent staen/het welcke door sulcken over-wysinge geschiet. De voorschreven ß 5 af-getrocken zijnde van £ 360: 8: 4 hier vooren/ soo bevint hy suyver te behouden £ 360: 3: 4/ waer van hy den eersten in-koop van £ 339: 16: 8 af treckt/ en behouwt £ 20: 6: 8/ die hy op de voornoemde flor. 1000 avanceert/ zijnde incirca $5\frac{10}{21}$ ten hondert/ als dese volghende calcula uyt wijst/

flor. 1000 a ₰ $81\frac{1}{2}$ vlaems
$81\frac{1}{2}$

1000
8000
500

81500: 8 ₰

679 | 11 ß 8 ₰

£ 339: 11 ß 8 ₰ vlaems.
hy gevoeght £ —— 5: — voor Makelardye.
£ 339: 16: 8 ₰ vlaems koste de fl 1000 a 65 kru

Het Retour.

flor. 1000 a ₰ $86\frac{1}{2}$ vlaems
$86\frac{1}{2}$

6000
8000
500

86500

3604 2
3604 2

72018 4
£ 360 ß 8: ₰ 4
af-getrocken £ —— ß: 5 ₰ — voor courtagie.

£ 360 ß 3: ₰ 4 vlaems.
af den in-koop £ 339 ß 16 ₰ 8

avanceert £ 20 ß 6 ₰ 8 vlaems.

Om

Om dat ten hondert te weten/ doet aldus:

ƒ 339 — ƒ 20 — ƒ 100

100

2000

2000 / 339 } $5\frac{19}{21}$ ten hondert voor ontrent 8 maenden tijds.

Remesse van Amsterdam op Norimbergh en wederom.

AMsterdam remitteert op Norimbergh Florynen 1000 van 65 Kruytsers per Floryn/ tot δ 67 oot per Floryn/ op dubbel uso, dat is twee maendē naer den dag vande remesse/ of den datum van de Wissel-brief/ wanneerse ghemaeckt is. Nu van meyninghe zijnde (soo den prijs alsdan ghereesen was) de selve floryen 1000 over twee maenden weder in te trecken; soo doetse de Wissel-brief maecken aen haer selven te betaelen/ of diese ten tyde van de betalinghe ordonneren sal/ om aen niemandt verobligeert of verbonden te zijn/ het selve ghelt tot Norimbergh te laten ontfanghen: noch sy en vervalt oock in gheen onkosten van provisien/ diemen anders a $\frac{1}{3}$ per cento ghehouden is te betalen. Wiltse onder-wijl den Wissel-brief laten accepteren/ sy sentse aen yemand van kennis tot Norimbergh/ diese haer te gheval laet accepteren/ en gheaccepteert wederom sendt/ of in weygheringh van dien het protest/ daer sy haer dan teghen haer trecker af weet te dienen/ tot haer verseeckeringh/ ten verval-tijdt (nae dat de cours dan is) die kunnende op kort sicht/ of sicht selver/ met voordeel in-treckē/ 't zy a δ 69$\frac{1}{4}$ meer of min/ treckt de selve somme op Norimbergh/ ghevende de voorschreven ghemaeckte Wissel-brief in betalinghe/ ordonnerende die aen haer remitteerder/ of die 't hem belieft te betalen/ daer voor sy hier weder ontfanght haer uyt-gheschoten ghelt met d' avance van 2$\frac{1}{4}$ δ per Floryn/ bedraghende ƒ 288: 10: 10/ daer men voor courtagie af treckt 5 ß per mille/ blijft ƒ 288: 5: 10/ den in-koop kost Amsterdam ƒ 279: ß 3: δ 4/ daer by ghevoeght voor courtagie 5 ß als voren/ bedraeght ƒ 279: 8: 4/ die van ƒ 288: 5: 10 af-ghetrocken/ resteert ƒ 8: 16: 6/ diese avanceert op de voor-verhaelde floryen 1000/ mits twee maenden tydts haer ghelt verschoten hebbende/ komt tot 3$\frac{3}{17}$ ten hondert/ als by exempel volght:

Digitized by Google

florynen 1000 a grooten 67	florynen 1000 a grooten $69\frac{1}{4}$
67000	69000
$\frac{1}{12}$) ß 5583: 4	250
ponden 279: ß 3: ₰ 4	₰ 69250
by courtagie 5	ß 5771|0: 10
Ponden 279: 8: 4	£ 288: 10: 10
	af courtagie 5:
	£ 288: 5: 10
	af £ 279: 8: 4
	£ 8: 16: 6

£ $279\frac{2}{5}$ — £ $8\frac{4}{5}$ — 100

1397 4400

a $3\frac{52}{1449}$ ten hondert voor twee maenden tijd verlies.

Remesse van Amsterdam *op* Parijs *of* Rouan *en wederom.*

Amsterdam remitteert op Parijs a uso, dat is een maendt naer den datum van de Wissel-brief/ ▽ 2000 van 60 schellingen tournoys de kroon/ in twee brieven/ elck van ▽ 1000/ d'een tot ₰ $120\frac{1}{2}$/ en d' ander tot ₰ 121/ komende beyde de partyen haer te kosten £ 1006: 5/ daer by ghevoeght voor courtagie van de voorschreven partye a $1\frac{1}{2}$ ß per £ 100: zijn ß 15/ maeckt t'samen £ 1007/ sy ondonneert Parijs haer die ten verval-dagh wederom te remitteren / tot haer meeste avantagie/ maer niet onder de ₰ 123/ Parijs in 't expireren van den tijd remitteert op Amsterdam voornoemt

▽ 500 a ₰ $122\frac{1}{2}$
▽ 500 a ₰ $122\frac{1}{8}$
▽ 500 a ₰ $123\frac{1}{8}$
▽ $493\frac{1}{3}$ a ₰ $123\frac{1}{2}$

} ▽ 1993: 6: 8 a uso, af ghehouden

hebben

hebbende ∇ 6: ß 13: ₰ 4 / voor haer provisie a $1\frac{1}{3}$ per cento, Amsterdam de selve Remesse bekomende / calculeert in de volghende wyse / of Parijs haer recht gheremitteert / en haer commissie verricht heeft / het welcke sy tot $123\frac{5}{16}$ bevint te wesen / avancerende aen de voor-seyde remesse ℒ 15: ß 1: 10 ₰ / midts verliesende twee maenden tijds / bedragende ten hondert voor maenden 12 / a $8\frac{11}{16}$ per cento, als per exempel /

∇ 1000
a grooten $120\frac{1}{2}$ per ∇

₰ 120500
$\frac{1}{12}$) ß 10041 : 8

ℒ 502 : 1 : 8
504 : 3 : 4

ℒ 1006 : 5 : —
Courtagie 503 : 2 : 6

ß 15/09 : 7 : 6

∇ 1000
a grooten 121 per Kroon.

₰ 121000
ß 10083 : 4
ℒ 504 : 3 : 4

ℒ 1006 ß 5 : —
daer by — ß 15 : voor courta.

ℒ 1007 : — vlaems.

Het Retour.

∇ 500 : a ₰ $122\frac{1}{2}$ — ℒ 255 : 4 : 2 — ₰ $122\frac{1}{2}$
∇ 500 : a ₰ $123\frac{1}{8}$ — ℒ 256 : 10 : $2\frac{1}{2}$ — $123\frac{1}{8}$
∇ 500 : a ₰ $123\frac{1}{8}$ — ℒ 256 : 10 : $2\frac{1}{2}$ — $123\frac{1}{8}$
∇ $493\frac{1}{7}$ a ₰ $123\frac{1}{2}$ — ℒ 253 : 17 : 3 — $123\frac{1}{2}$

∇ 1993 : ß 6 : 8 — ℒ 1022 : 1 : 10 ₰ — $492\frac{1}{4}$
Voor provisie a $\frac{1}{3}$ ∇ 6 : 13 : 4 — af ℒ 1007 :

∇ 2000 : — ℒ 15 : 1 : 10 — (1 ~~1000~~ ~~10~~ { $123\frac{5}{16}$

$\frac{1}{3}$) ∇ 666 : 13 : 4
20

ß 1333
12

₰ 400

£ 1007 ——— £ 15 — 100
100
———
$1\frac{246}{503}$ per cento
———
1500

2 maenden — $1\frac{246}{503}$ per cento ——— 12 maenden

———
1006
———
is in't jaer a $8\frac{15}{16}$ per cento.

———
749
12
———
1498
749
———
8988

Tratos van Amsterdam *op* Venetien, *ende wederom van* Venetien *op* Amsterdam *getrocken.*

AMsterdam treckt op Venetia op $1\frac{1}{2}$ uso, Ducaten 1000 van £ $6\frac{1}{5}$ Veneets/ tot ß $100\frac{1}{2}$ per ducaet/ met ordre dat sy ten verval-dage de selve party met haer provisie op Amsterdam voornoemt sal trecken/ voor welcke ducaten 1000 Amsterdam ontfangt £ 418: 15: - vlaems/ midts af-kortende $\frac{1}{10}$ per cento, voor courtagie van de voorschreven ducaten 1000/resteert £ 418: 6: 8. Ten verval-dagh treckt Venetia op Amsterdam ducaten 1004 op uso tot ß $101\frac{3}{8}$/ voor betalinge van de ducaten 1000 ghetrocken/ te weten ducaten 3/ß 9/ voor Provisie tot Venetia a $\frac{1}{3}$ per cento, en 15 groot voor courtagie / daer voor Amsterdam moet wederom betalen £ 426: 3: $6\frac{1}{2}$/af-ghetrocken dat sy ontfanghen heeft/ resteert £ 7: 16: 10/ dat sy aen de voor-verhaelde Trates verliest/ voor dat sy het ghelt 5 maenden gebruyckt heeft/ beloopende voor maenden 12 ten hondert $4\frac{37}{88}$/ gelijck als per exempel blijckt:

Ducaten

Digitized by Google

Ducaten 1000: van £ 6⅕/ of 24 δ
tot δ 100½

100000
500

δ 100500
β 8371 5
£ 418: β 15 — vlaems
Afgetrocken voor courtagie — 8 : 4

Resteert £ 418 β 6 δ 8.

418 : 15 : —
Courtagie $\frac{1}{10}$ | 41 : 17 : —
20
β 8 | 37
12
δ 4 | 74
7
44

Ducaten 1004. van £ 6⅛
101⅞

1004
10040
502
251
125½

δ 102282
β 8521 3 : 6
£ 426 β 3 δ 6 vlaems
Afgetrockẽ £ 418 β 6 δ 8.

£ 7 β 16 δ 10.

Provisie tot Venetie
Duca. 10 00

Duca. 3 | 33
24
δ 9 | 00

Ducat. 3 : 9.
Voor Courtagie — 15 :

Ducat. 4 : —

£ 418$\frac{3}{10}$ —— £ 7⅘ —— 100
10

4183 | 7800

1$\frac{55}{64}$ ten hondert van 5 maenden.

5 Maenden —— 1$\frac{55}{64}$ —— 12 Maenden
64

320 | 119
12

4$\frac{17}{80}$ per cento | 238
119

1428

Digitized by Google

Tratos van Amsterdam op Hamborgh, met remesse tot de betalinghe.

AMsterdam treckt op Hamburgh/ op d'Elver tijdt/ zijnde ontrent 17 weken of 4 maenden/ naer datum vande Wissel-brief/ daeld. 1000 a 33 stuyv. per daelder / daer voor Amsterdam voornoemt ontfangt ℒ 275 vlaems / af gaende voor courtagie a ß $1\frac{1}{2}$ per ℒ 100 / resteert ℒ 274: 15: 11. Tegens den verval-dagh remitteert Amsterdam op Hamburgh / tot voldoeninghe vande voorsz tratos daeld. 1004/ te weten/ daeld. 1000/ voor de getrocken daeld. 1000/ en daeld. 3 ß 6 ₰ 8 voor haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, en ß 13 ₰ 4 voor courtagie en onkosten; dat tot stuyvers 32 per daelder/ bedragende ℒ 273: 7: 4/daer by ghevoegt voor courtagie tot Amsterdam ß 4/ maeckt t'samē ℒ 273:11:4/ diemen af treckt van ℒ 274: 15: 11. ontfangen voor de waerdye van de ghetrocken daeld. 1000/ resteert ℒ 1: 3: 7/ dat voor 4 maenden ten honderdt bedraeght ß 8 ₰ 7 per cento, en voor 12 maenden 28 ß 9 ₰ per cento, als by exempel blijckt/

	Daeld. 1000		Courtagie te maken van
	a Stuyv. 33		ℒ 275:—
			a ß $1\frac{1}{2}$
	33000		275
	33000		$137\frac{1}{2}$
₰	66000		ß 4 | 12
ß	5500		12
ℒ	275 - vlaems		₰ 1 | 50
Af getrocken voor courtagie	— 4: 1.		
	ℒ 274:15:11: vl.		

Daeld.

Digitized by Google

Daeld. 1000
Daeld. 3. ß 6 ℔ 8 voor provisie tot Hamburgh.
Daeld. —— 13: 4. voor courtagie en ongelden.

Daeld. 1004 —— om de provisie te maken
a Supv. 32⅛

2008
3012
251
125½

13504
13504

27008 ℔
ß 5461|7 : 4.
£ 273: ß 7 ℔ 4.
Voor courtagie —— ß 4 ——

£ 273: ß 11 ℔ 4.

Daeld. 1000

a⅓) daeld. 3 | 33 : 6: 8
20
ß 6 | 66
12
8 | 00

Daeld. 1000: ——
Daeld. 3: ß 6: ℔ 8
Daeld. —— 13: 4

Daeld. 1004: ——

£ 274: 15: 11 vlaems
af £ 273: 11: 4

rest £ 1: 4: 7.

£ 274¼ — £ 1: 3: 7 — £ 100

1099
℔ 103
ß 8: 7

20
23
12
28300
4
113200

4 Maenden — ß 8 ℔ 7 — 12 Maend.

℔ 309
ß 28 ℔ 9.

12
103
12
1236

Sulcks datmen boven het ghenict van 't ghelt/ noch ß 28 : ℔ 9 per cento in 't Jaer windt.

Remesse van Amsterdam op London, met het retour over Middelburgh.

Amsterdam remitteert op London op dubbel uso, £ 100 steerlings a 35 ß 2 ℔ vl. per £ steerl. daer voor sy uytschiet £ 175: 10: vla. met

Digitized by Google

met $1\frac{1}{2}$ ß per £ 100 voor Courtagie/ maeckt t'samen £ 175:12:7 vla. over 2 maenden remitteert London voor reeckeninge van Amsterdam voornoemt/ op Middelburgh £ 99: 11: 4 ₰ steerlinghs/ (af-houdende $\frac{1}{3}$ per cento voor haer provisie en courtagie 2 ß 1 ₰ steerlings) a 37 ß 1 ₰ vlaems op dubbel uso, maeckende £ 184: 7: 9 vlaems: ten verval-dagh wort Amsterdam het selfde gelt van Middelburgh geremitteert/ op 13 weecken/ naer datum met $2\frac{1}{4}$ per cento avance, af gaende voor provisie/ en courtagie tot Middelburgh ß 13: 9/ resteert £ 183: 14/ daer by gevoegt $2\frac{1}{4}$ per cento, komt £ 187: 16: 7 die Amsterdam ten eynde van 7 maenden ontfangt/ waer af datmē den in-koop af treckt van £ 100 steerlinghs a 35 ß 2 ₰/ zijnde £ 175: 12: 7/ resteert £ 12: 4: maeckt $6\frac{2}{77}$ ten hondert/ en voor 12 maenden $11\frac{23}{77}$ per cento, als hier onder per exempel volght:

Courtagie a $1\frac{1}{2}$ ß per £ 100

£ 100 steerlings
a ß 35: ₰ 2.

500
300
10

ß 351|0
£ 175: ß 10 ₰ —
by — 2: 7 voor courtagie

£ 175 ß 12 ₰ 7.

£ 175: 10 vlaems
87: 15 —

ß 2|63: 5 —
12

₰ 7|60

Provisie tot London
£ 100: steerlings

a $\frac{1}{3}$) | 33: 6: 8
20

ß 6 | 66
12

₰ 7 | 90

£ 100: steerlings
af £ — 6: 7

£ 99: 13: 5
Voor courtagie £ — : 2: 1

£ 99: 11: 4 steerl.
a ß 37 ₰ 1

693
297
4: 10 —
18: $6\frac{1}{2}$
1: 10
— 7

368|7: 9
£ 184: 7: 9 vlaems.

Pro-

```
Provisie a 1/3 per cento   £ 184: 7: 9 vlaems.
                               |61: 9: 3
                               | 20
                               |----
                          ß 12 | 29
                               | 12
                               |----
                             3 | 51
                  ---------------------
                  ß 12: ₰3 voor provisie
                  ß  1:   6 voor Makelardye
                  ---------------------
                  ß 13: ₰9 af van £ 184: 7: 9
                                   ------------
                         resteert £ 183: 14 —
                      a 2 1/4 per cento   2 1/4
                                   ------------
                                     366
                                      45: 15 —
                                       1:  2: 6
                                       —   9: —
                                   ------------
                £ 183: 14 —       £ 4 |13: 66:
Bygevoeght £     4:  2: 7             | 20
           ---------------            |----
           £ 187: 16: 7          ß 2  | 26
       af  £ 175: 12: 7               | 12
           ---------------            |----
     rest  £  12:  4 —           ₰ 7  | 98
           ---------------

   £ 175 3/5 —— 12 1/5 —— 100
   ---------    -------
     878         6100
   ---------
        6 50/55 ten hondert of ontrent.

   7 Maenden —— 6 50/55 per cento —— 12 Maenden
    55              ---------
   ------            380
    385               12
   ------           ------
is  11 33/55 per cento   4560
   ------------     ------
```


Digitized by Google

Remesse van Amsterdam op Antwerpen, met het retour over Sivilien,

AMsterdam remitteert op Antwerpen / op 26 weken a la pari, £ 200 vlaems / met ordre teghen den verval-dagh de selve penningen op Sivilien te remitteren. Antwerpē remitteert op Sivilia voornoemt ducat. 453 $\frac{44}{375}$ a gr 110 $\frac{1}{2}$ per duca. op uso van 2 maenden / af-ghehouden hebbende voor haer provisie en courtagie ß 16 gr 4. Sivilia remitteert op Amsterdam voorsz / (af houdende haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, en oncosten duca. 1 $\frac{191}{375}$) duca. 451 $\frac{228}{375}$ a gr 116 $\frac{4}{5}$ per ducaet / op uso, komt £ 219: 2:3 vlaems / daer afgetrocken de uyt gheschoten £ 200 — op Antwerpen gheremitteert a la pari, resteert £ 19: 2:3 / zijnde voor 10 maenden tijd verlies 9 $\frac{1}{2}$ ten hondert / is voor 12 maenden 11 $\frac{2}{5}$ per cento, als dees volgende calculatie uyt-wijst /

£ 200 — a la pari geremitteert
£ — 16:4 af voor oncosten

rest £ 199: 3 : 8.
20

a gr 110 $\frac{1}{2}$ | 3983
12

221. | 7974
3983

Duca. 453 $\frac{44}{375}$ | 47804
2

95608

£ — 13: 4.
£ — 3: —

£ — 16: 4.

Provisie tot Antwerpen
£ 200: —

$\frac{1}{3}$) | 66: 13: 4
20

ß 13 | 33
12

gr 4 | 00

Provisie tot Sivilia van
Ducat. 453 : 44.

a $\frac{1}{3}$) Duca. 1 | 51 : 14 $\frac{2}{3}$
357

259.
357
153.

191|29

Ducaten

Digitized by Google

Ducaten 453 : 44.
Af provisie 1 : 191.

Ducat. 451 : $\frac{235}{577}$
a 𝔰 116$\frac{4}{9}$ per ducaet.

2706
451
451
200$\frac{1}{2}$
70$\frac{1}{2}$

𝔡 52587
𝔰 4381/2 3
£ 219 : 2 : 3 𝔡 vlaems
af £ 200 —— op Antwerpen geremitteert.

£ 19 : 2 : 3. vlaems.

£ 2|00 —— 19 —— 100.
100
9$\frac{1}{2}$ per c.
19|00

10 Maenden — 9$\frac{1}{2}$ per cento — 12 Maenden.
20 19
12
11$\frac{2}{5}$ per cento.
228

Tratos van Amſterdam op Antwerpen *a la pari*, met de betalinghe over Lixbona.

AMſterdam treckt op Antwerpen/ op 18 weken naer datum vande Wiſſel-brief/ £ 200 vlaems/ met 1$\frac{3}{4}$ per cento avance, daer voor ſy ontfanght £ 203: 15 / af gaende 3 ß dieſe voor Makelardye moet gheven/ reſteert £ 203: 12/ en ordonneert Antwerpen haer op Lixbona te prevaleren: ten verval-tijdt treckt Antwerpen op Lixbona op uſo duca. 448$\frac{134}{400}$ a ₰ 107$\frac{1}{2}$ per ducaet / daer voor Antwerpen haer rembourſeert met ß 16: 4 ₰ voor haer proviſie a $\frac{1}{3}$ per cento en courtagie / t'ſamen bedraghende £ 200: 16: 4 vlaems. Amſterdam remitteert tot extinguatie vande debit tot Lixbona/ ducat. 449$\frac{331}{400}$ a ₰ 109/ daer in begrepen wordt 1 ducaet/ en rees 197 voor $\frac{1}{3}$ per cento proviſie/ diemen tot Lixbona betaelt/ waer voor ſy valuteert £ 204: 5: 11/ en 3 ß voor courtagie / maecken t'ſamen £ 204: 8: 11 vlaems / daer af ghetrocken wordt £ 203: 12: — reſteert 16: 11 / diemen op de voorſeyde tratos verlieſt / waer voor men het gheldt ruym 4 maenden ghebruyckt heeft/ is 5$\frac{21}{40}$ per cento en tegens 12 maenden

£ 200:

ƒ 200: getrocken ƒ 300 —— vlaems.
a 1¾ per cento. 3:15

200
150 af Makelardye.
ƒ 350
20

ß 10|00

ƒ 303:15
3

ƒ 303:12

ƒ 200
⅓ per cento —— Provis. t'Antw.
66:13:4
20

ß 13|33
12
₰ 4|
00

a ₰ 107½

215

Ducaten 448 134/400

ƒ 200
ƒ —— 16:4/met Courtage.

ƒ 200: 16:4
20

4016
12

48196
2

96392

Provisie tot Lixb. a⅓ 1|49:178
400

197|78

Ducaten 448: 134
1: 197

Ducaten 449 331/400
a ₰ 109

4041
4490
90

Grooten 4903 1
Schelling. 408|5: 11
Ponden 204:5: 11 ₰ vlaems.
af 203:12 —

Resteert ƒ —— 16:11 ₰

Digitized by Google

£ 2|00 —— $\frac{17}{20}$ —— 100
20 · 37|00
40|00 · 40

4 Maenden — $\frac{17}{40}$ — 12 Maenden.
40 · 77
160 · 12
154
77
924

12
924(4 { 5 $\frac{21}{40}$ ten hondert.
160

Amsterdam Remitteert op Danzick, en keert met Protest te rugghe.

AMsterdam remitteert op Danzick £ 200 vlaems/ tot grossen 200 per £ vlaems op 3 Maenden naer sicht / of verthooninghe van den Wissel-brief; met ordre aen Danzick den selven ten verval-dagh op Amsterdam te remitteren: Danzick sendt ten eynde van de 3 maenden den Wissel-brief met protest wederom/ als niet ontfanghen / noch gheaccepteert zijnde/met onkosten daer op ghedaen van Protesten als als andersints/Florynen 1¼ Pools/en adviseert op Amsterdam te wisselen op uso a Grossen 186¼ per Pond vlaems. Tot welcken prijs den trecker of onder-schryver van de Wissel-brief gehouden is/ de ghetrocken somme te voldoen/ volghens de costume daer van by de Negotianten van over langhen tijdt in treyn gheweest hebbende. Nu om te weten wat den trecker tot Amsterdam ten eynde van d' expiratie sal betalen / soo moetmen de voorseyde £ 200 in Poolsche guldens reduceren a grossen 200 voor 't Pondt vlaems/ zijn 1333⅓ poolsche guldens/ daer by gevoegt 1¼ guldens Pools voor de Protestē / maeckt 1335 $\frac{1}{12}$ Pools/ diemen dan wederom in Ponden vlaems moet reduceren / door Grossen 186¼/ sal uyt-brenghen £ 215/0/10 ₰ vlaems / die den trecker des Wissel-briefs ten eynde van de vier Maenden moet betalen/ bedragende 7½ per cento , of voor twaelf Maenden 22½ per cento , als dees volghende Calculatie uyt-wijst/

£ 200

Digitized by Google

£ 200 vlaems
Voor grossen 200 per £ vlaems.

40000|0

$\frac{1}{3}$ 13333$\frac{1}{3}$ Poolsche guldens.
1$\frac{3}{4}$ dito voor de Protesten.

Maeckt 1335$\frac{1}{15}$ Poolsche guldens.
30 grossen een Poolsche gulden.

a ₰ 186$\frac{1}{4}$ 40052
4
745 160208

£ 215 ß 0 ₰ 10

Rest 15 ß 0 ₰ 10 van £ 200 upt-geschoten/komt a 7$\frac{1}{2}$ per cent.

4 Maenden — 7$\frac{1}{2}$ per cento, — 12 Maenden.
2
8 15
12
22$\frac{1}{2}$ per cento, 30
15
180

Amsterdam treckt, en Remitteert sonder ghelt te verschieten.

AMsterdam op jaers-dagh treckt op Antwerpen a la Pari, £ 300 vlaems op 28 weken naer dato/ dat op den 8 Julius verbalt/ met ordre ten verval-dagh dat Antwerpen haer op Lyons sal prevaleren/in de betalinghe van de fiera van Augustus/wiens betalinge op den sesten September gheschiet: Antwerpen treckt de voorschreven somme met $\frac{1}{3}$ ten hondert voor provisie en onkosten daer by ghevoeght op Lyons voor-noemt/ a grooten 101$\frac{1}{4}$ par ▽ d'or Sol. Lyons ordre hebbende haer op Venetia te Rembourseren / treckt de selve Penninghen met haer Provisie a $\frac{1}{3}$ Per Cento daer by-ghevoeght op Venetia voor-

Digitized by Google

voor-seyd/tot Ducaten $119\frac{1}{3}$ voor ∇ 100 dor sol, op uso van een maend/ Venetia ten verval-dagh haer Provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, daer by geaddeert hebbende / provideert haer weder op Amsterdam tot ₰ 120 per ducaet van ℒ $6\frac{1}{3}$ op uso, vervallende tot Amsterdam op den sesten December/ kostende de tratos van by na een jaer aen Amsterdam ℒ 428/ 10/5/ afgetrocken de ontfanghen ℒ 300/ blijft voor schade en interest ℒ 128/ ß 10/ ₰ 5.

Onder-wijl heeft Amsterdam op primo Ianuario als boven / de voorschreven ℒ 300 op Franckfort geremitteert/op de aenstaende Paesch-Mis/ a ₰ 81 voor een Florijn van 65 Kruytsers/ met d'ordre die op Venetia te remitteren a Florynen 130 / van 60 Kruytsers voor Ducaten 100 Venetiaens/ afhoudende haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, Venetia remitteert de selve somme/ mids haer provisie afhoudende/ tē verval-dag op Piacenza tot ducatē $130\frac{1}{4}$ om ∇ 100 di marche. Piacenza remitteert het selve/afhoudende $\frac{1}{3}$ per cento voor haer provisie op Firenza tot ∇ $121\frac{3}{4}$ d'oro, voor ∇ 100 di marche. Florenza ten verval-dag remitteert de selve penninghen op London / eerst $\frac{1}{3}$ per cento voor Provisie kortende/ a ₰ 98 steerlinghs voor een goude kroon. London ten verval-dagh oock $\frac{1}{3}$ per cento lichtende voor haer provisie/ remitteert de rest aen Amsterdam a 37 ß 2 ₰ a uso voor 't Pondt steerlinghs/ waer mede Amsterdam de Tratos bluscht die haer van Venetia voor het selve ghelt ghetrocken was/ bedraghende de Remesse voor by nae een jaer ℒ 514/ 14/ 4 ₰ vlaems af ghetrocken de Remesse/segghe Tratos zijnde ℒ 428/10/5/ blijft tot avance van Amsterdam ℒ 86/3/9/ sonder ghelt uyt-gheschoten te hebben/ ende daer by een schadelijcke Tratos ghehad: Doch dese Calcula dient meer tot een voor-beeld om de maniere van trecken en remitteren te wysen / als om de winst of schade te verthoonen: want de prysen maer per forma ghenomen en zijn / hoe-wel den ervaren Wissel-handelaer/ som-wijl meerder voordeel doet/ dat hy uyt d'apparentien/ scherpe advysen/ en opinien moet halen.

Calcula

Digitized by Google

Calcula van de Tratos.

£ 300 — vlaems op Antwerp getrocké.
By gevoegt Provisie aldaer a ⅓ 1 – per cento.

£ 301
20

6020
12 a ß 101¼ per ▽ d'or sol.

72240 405
4

288960
405)

▽ 713/ß 9/ß 8 d'or sol getro. op Lyons.
By gevoegt Provi. a ⅓ per cen. ▽ 2/ß 7/ß 10 tot Lyons.

▽ 715/ß 17/ß 6
a Ducaten 119⅓ per cento, of ▽ 100 dor sol.
6435
7865
238/ 14
59/ 12
29/ 18
14/ 21

Ducaten 854/27/ 16
20
Gros 5
56

Ducaten 854/ ß 5
By gevoegt Provi. Ducaten 2/ ß 20 2½ per cento tot Venetia.

Ducaten 857/ ß 1
a grooten 120 per Ducaet.

17140
857 5

102845
857/0/5

£ 428: 10: 5 ß vlaems beloopt de Tratos.
af £ 300: — — op Antwerpen getrocken.

rest £ 128: 10: 5 ß vlaems beloopt den interest van den Tratos.

Digitized by Google

Galcula van de Remesse.

£ 300 — ß vlaems.
20
6000
12
72000
a ß 81 voor een Florijn
Florynen 888: kruyt. 57 vā 65 kruyt. de Florijn.
65 kruytsers.
57777
Gedeylt door 60 kruytsers. 0: 57
Florynen 962 kruytsers 57
Af Provi. a ⅓ per cento Flory. 3 kruytsers 12
Florynen 959/ kruytsers 45/ of ¾ florynē geremit.
(op Venetia.
Florynen 130/ Duca. 100 — Florynen 959¾
100
Ducaten 738 ß 6
af pr. a ⅓ per. c
Ducaten 2|46: 2
24
ß 11|06
95900
50
25
95975
Duca. 738 ß 6
af Ducat. 2 ß 11
Rest Duca. 735 ß 19

Ducaten 735 gros 19 geremitteert op Piacenza a Ducaten 130 voor ▽ 100 di marcha.

Ducat. 130¾ — ▽ 100 — Ducat. 735 ß 19/24
100
523
73500
50
25
4⅛
73579
4
294316
▽ 562:15:1 ß di marche.
Af Provisie a ⅓ per cento. ▽ 1:17:9 tot Piacenza.
Rest ▽ 560:17:4 di marche.

Soo

Soo ▽ 100 di marc. - ▽ 121⅛ d'oro - ▽ 560: 17:4 di marche.

121⅛

▽ 682:17:2 ₰ d'oro.
af pro. a ⅓ pr. c. ▽ 2: 5:8 tot Florenza.

Rest ▽ 680:11:6: d'oro.

560
1120
560
280:8:8
140:4:4
104:7:4

▽ 682 | 86:0:4
20
ß 17
20
12
₰ 2
44

▽ 680:11:6 ₰ d'oro.
Tot ₰ 98 Steerlinghs.

5440
6120
56

12) ₰ 66696 Steerlinghs.

20) 5558

£ 277:18 ß Steerlingh.
af Prov. a ⅓ per cen. —— 18 ß 6 ₰ Steerlinghs tot London.

Rest £ 276:19:6 Steerlinghs.
a ß 37⅙

1932
828
46: 0
36: 2

10294: 2

£ 514: 14: 2 ₰ vlaems.
Af £ 428: 10: 5 ₰ voor de Cratos.

Rest £ 86: 3: 9 ₰ vlaems boven de Cratos geavanceert.

Digitized by Google

Amsterdam treckt sonder
Remitteren.

Amsterdam treckt op Franckfort / op d'aen-staende Mis / Florynen 1000/ van 56 Kruytsers a ₰ 82/ met ordre ten verval-tydt de selve penningen op Hamburch te trecken/voor welcke Florynen 1000/ Amsterdam ontfanght £ 341/ 13 /4/ waer af ghetrocken wordt voor Makelardye 1 per mille, zynde ß 5/ resteert £ 341 / ß 8 / 4 ₰ vlaems. Franckfort treckt Florynen 1003 / ß 10/ van 65 Kruytsers op Hamburch/tot $52\frac{1}{2}$ Kruytser per Daelder van 32 ß luys/ (daer in provisie en onkosten) op twee maenden bedragende Daelders 1242/ß 8/₰ 6 luys/ Hamburch $\frac{1}{2}$ per cento voor haer provisie/zynde Daelders 4/ 2/ 10/en $\frac{1}{12}$ per cento, voor courtagie ß 32 daer by ghevoeght hebbende / treckt op Amsterdam Daelders 1247/ß 11/₰ 3/ a $33\frac{1}{2}$ stuyvers per Daelder van 32 ß voorschreven/op 14 weecken naer datum van de Wissel-brief / beloopende in Ponden vlaems £ 348: 5/ 8 / die Amsterdam ontrent ten eynde van neghen maenden/naer dat sy het ghelt ghebruyckt heeft/ betaelt / waer af men moet substraheren £ 341 / 8 / 4/ diese ontfanghen heeft/resteert £ 6 / 17 / 4 voor op-ghelt van de Trates / zynde $2\frac{1}{100}$ (of ontrent) ten hondert voor 9 Maenden / als per exempel hier neven bewesen wordt.

Florynen

Digitized by Google

Floryenen 1000 a 65 kruytsers
82

₰ 82000
ß 6833:4
£ 341: 13:4 ₰ vlaems
af 1 per mille van fl. 1000 —— 5: — voor courtagie.

£ 341: 8:4 ₰.

fl. 1000
provisie $\frac{1}{3}$) fl. 3|33:6:8
20
ß 6|66
12
₰ 8|00

fl. 1000: a 65 kru.
fl. 3:6:8. provi.
fl. — 3:4. court.

fl. 1003:10—

fl. 1003 ß 10: van 65 kruytsers
65 kruytsers

5015
6018
32$\frac{1}{2}$

65227$\frac{1}{2}$

130455

a kruytf. 52$\frac{1}{2}$

105

Daeld. 1242 : ß 8 ₰ 6
provisie $\frac{1}{3}$) ——
Daeld. 4|14: 2: 10
20
ß 2|89
12
₰ 10|04

Daeld. 1242 ß 8 ₰ 6 luys van 32 ß.
Daeld. 4: 2 10 voor provisie.
Daeld. 1: — — voor courtagie.

Daeld. 1247 ß 11. 3 luys
a $33\frac{1}{2}$ stuyv. per daeld.

3741
3741
$623\frac{1}{2}$
$16\frac{1}{4}$
$3\frac{1}{4}$

41794
41794

₰ 83588
ß 6965: 8 ₰
£ 348 ß 5 ₰ 8.
Af vande trates van flor. 1000. 341: 8: 4. } vlaems.

rest 6 ß 17 ₰ 4.

£ $341\frac{2}{5}$ — $6\frac{13}{15}$ per cento — 100

1707 103
15 100

8535 10300
1707 5

25605 51500

$2\frac{1}{100}$ of ontrent ten hondert voor 9 maenden.

Amsterdam remitteert, en doet op de Remesse trecken.

Amsterdam remitteert op Venetia duca. $4013\frac{1}{3}$ van £ $6\frac{1}{3}$ a ₰ $100\frac{1}{4}$ vlaems / daer voor sy de weerde betaelt / zijnde £ 1676: 9: 5 vlaems / op uso van 2 maenden met $\frac{1}{12}$ per cento voor Makelardye / makende t'samē £ 1677: 17: 5. Amsterdam voornoemt ordonneert Francfort de voorsz duca. $4013\frac{1}{3}$ in te trecken / konnende florynen $134\frac{1}{3}$ voor duca. 100 bekomen: Franckfort treckt de voorseyde ducaten in / op Venetia tot de navolgende prysen:

Duca.

Digitized by Google

Duca. 1000: tot fl. 133¾ }
Duca. 1000: a fl. 134½ } Duca. 4000/ latende de overighe du-
Duca. 1000: a fl. 134¼ } caten 13⅓/ voor de provisie die Venetia
Duca. 1000: a fl. 134. } behoort/ welcke voorverhaelde prysen/
door malkanderen op floorynen 134⅛ komen te responderen; maeckende tot Franckfort fl. 5365 van 60 kruytsers/ daer ⅕ per cento voor provisie/ diemen tot Franckfort betaelt/ en 5 ß per mille voor courtagie moet af gaen/ blijft suyver floorynen 5354/ kruytsers 49/ van 60 kruytsers de flooryn/ die gereduceert in floorynen van 65 kruytsers/ maken floorynen 4934$\frac{32}{65}$/ die Amsterdam vindt te trecken op Franckfort a ₰ 86⅛/ daer voor wederom ontfangende ℒ 1781: 1: 7 vlaems/ mits kortende 5 ß per mille voor Makelardye vande Trates op Franckfort voornoemt/ rest ℒ 1779: 13: 5 vlaems/ daermen de boven-geroerde in-koop vande remesse van duca. 4013⅓ moet af-trecken/ zijnde ℒ 1677: 17: 5 vla. resteert ℒ 101: 16/ diemen op dese remesse en trates avanceert/ maeckende inde tijd van ontrent 3 maenden tijd verlies 6$\frac{1}{15}$ per cento incirca, als by exempel volght/

Duca. 4013⅓ van ℒ 6⅓/
a ₰ 100¼
401300
1003¼
50¾
a ₰ 402353
ß 335219: 5
ℒ 1676: ß 9 ₰ 5

Courtagie reekenen
ℒ 1676: 9: 5
$\frac{1}{12}$)
1 | 39: 13: 4
20
ß 7 | 98
12
₰ 11 | 20

By ghevoeght ℒ — 1: 8: — voor courtagie a $\frac{1}{12}$ per ℒ 100.

ℒ 1677: 17: 5. vlaems.

Duca. 1000: a fl. 133¾ per duca. 100. — fl. 1337: 10: —
Duca. 1000: a fl. 134½ — — fl. 1345: —
Duca. 1000: a fl. 134¼ — — fl. 1342: 10: —
Duca. 1000: a fl. 134 — — fl. 1340: —

Duca. 4000 fl. 5365: — a 60 kruytsers.
Duca. 13⅓ voor provisie van duca. 4000 aen Venetia.

Duca. 4013⅓/ van ℒ 6⅓ per ducaet.

Digitized by Google

Florynen 5365/ van 60 kruytsers.

provis. tot Francf. a $\frac{1}{3}$) fl. 17 | 88: ß 6 ₰ 8

| 20

ß 17 | 66

| 12

₰ 7 | 90

Courtagie
fl. 5365 —

5 ß per mille 1. ß 6 — ₰ 1.
provisie 17: 17: 7

Floryn 19: ß 3: ₰ 8
$\frac{1}{11}$ kruyt.

Florynen 5365/
af getrocken florynen 19/ cruytsers 11

florynen 5345/ cruytsers 49.
60 cruytsers per flor.

320749

a 65 cruytf. per fl.

fl. 4934$\frac{19}{65}$/ van 65 cruyt.
a ₰ 86$\frac{5}{8}$ per floryn

29604
39472
2467
616
51

427459 ₰
ß 35621: 7 ₰
£ 1781: 1: 7 ₰ vlaems
af 1: 8: 2. voor courtagie a 5 ß per mille.

£ 1779: 13: 5 ₰ vlaems.
af £ 1677: 17: 5 ₰ vlaems/ voor de remesse van duca. 4013$\frac{1}{3}$/

£ 101: 16 — avance.

Courtagie
Floryn 4934$\frac{19}{65}$

a 5 ß per mille ß 28: ₰ 2.

£ 1677$\frac{13}{15}$ —— £ 101$\frac{4}{5}$ —— 100.

8388
1678

25168
5

125840

509
15

763500

6$\frac{1}{16}$ ten hondert of ontrent.

Amster-

Digitized by Google

Amsterdam remitteert op Norimbergh fl. 8030 van 65 kruytsers/ a ₰ $67\frac{1}{2}$ per-floryn/ bedragende de weerde daer van £ 2252: 17: 2 vla. waer by ghevoeght wort 5 ß voor courtagie van yeder florynen 1000/ maeckt t'samen £ 2254: 17: 2 ₰ vlaems. Amsterdam ordonneert Norimbergh voornoemt/ de voorseyde penninghen op Lyons te remitteren/ konnende tot kruytsers $99\frac{1}{4}$ doen/ of op Venetia tot florynen 160/ of op Antwerpen tot $64\frac{3}{4}$ ₰/ of eyndelijck op Hamburgh konnende tot $72\frac{1}{2}$ kruytsers wisselen. Nuremburgh adviseert op Lyons gheremitteert te hebbê fl. 4000/ van 60 cruytsers/ te weten fl. 2000 a 99 kruytsers/ en fl. 2000 tot $99\frac{1}{2}$/makende tot Lyons ▽ 2418 ß 3 — dor Sol van £ 3: per ▽. En op Antwerpen gheremitteert fl. 2000 van 65 kruytsers/ te weten fl. 1000 a ₰ $64\frac{1}{4}$/ en fl. 1000 a ₰ $65\frac{1}{4}$/ maeckende door een ₰ $64\frac{3}{4}$/ en t'Antwerpen Credit van £ 539: 11 ß 8 ₰ vlaems/ de resterende fl. 2500 van 60 kruytsers/ remitteert sy op Hamburgh tot $72\frac{1}{2}$ kruytser voor 33 ß lubs aldaer/ makende tot Hamburgh daeld. 2077: ß $18\frac{1}{2}$ van ß 33 lubs voorsz. Amsterdam ordonneert Antwerpê de voorverhaelde avance van Lyons in te trecken/ en haer het selve tot $5\frac{1}{4}$ per cento te remitteren/ met de fl. 2000 haer van Norimbergh gheremitteert. Antwerpen treckt op Lyons ▽ 2410 ß 1 ₰ 10/(af latende de provisie/ zijnde ▽ 8 ß 1 ₰ 2.) tot ₰ $123\frac{1}{2}$ vlaems per ▽/ makende tot Antwerpen £ 1238: 11: 3 vlaems/ daer by ghevoeght d'avance vande fl. 2000/ zijnde £ 539 ß 11 ₰ 8/ is t'samen £ 1770: 14: 9. a $5\frac{1}{4}$ per cento, maeckt t'Amsterdam £ 1863: 14: 2 vlaems. Amsterdam onder wijl treckt in/ op Hamburgh de voorstaende daeld. 2077 ß $18\frac{1}{2}$/ eerst haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento kortende/resteert ß 68231: ₰ 4 lubs/ maeckt daelders van 32 ß lubs/ daeld. 2132 ß $7\frac{1}{3}$/ a $33\frac{1}{6}$ stuyv. per daeld/ daer voor Amsterdam ontfanght £ 589: 6: 6 ₰ vlaems af $\frac{1}{12}$ voor courtagie/ resteert £ 588: 16: 9/ welcke somme ghevoeght by de remesse van Antwerpen/ bedraeght t'samen £ 2452: 10: 11 vlaems/daermen moet af trecken de waerdye vande fl. 8030 — op Norimbergh gheremitteert/ resteert £ 199: 13: 7 gheavanceert in ontrent 4 maenden/ komt a $6\frac{1}{2}$ incirca ten hondert/ als dees volgende calcula betoont:

Digitized by Google

Flozynen 8030 van 65 kruytsers.
a. ₰ 67⅓

56210
48180
2676⅔

₰ 540686
ß 45057: 2
£ 2252: 17: 2 ₰ vlaems.
By gevoegt £ 2: — — voor courtagie a 5 ß per fl. 1 U.

£ 2254: 17: 2 vlaems.

Flozynen 8030
provis. tot Nozimb. ⅓) 26 | 76: 13: 4
20
ß 15 | 33
12
₰ 4 | 00

provisie fl. 26: 15: 4 a 65 kruytf.
courtagie fl. 3: 4: 8.

fl. 30: — — a 65 kruytf.

Flozynen 8030: van 65 kr.
af voor ongeldẽ fl. 30 ——

fl. 8000: ——
af op Antw. gere. 2000: ——

rest fl. 6000: a 65 krupt.
per kruytsers 65

390000|0. kruytsers.
⅙)
fl. 6500 van 60 kruy.

Flozynen 4000 a 60 kru.
60

240000

120000 kruytf.
door 99 kru. p. ▽ d'or Sol.

▽ 1212 ß 2 ₰ 5.

120000 kruy.
120000

240000
door 99½ per ▽

199. ▽ 1206 ß 0 ₰ 7.

99 kruytf.
99½

198½

397
4)
maeckt 99¼ kr.

▽ 1212 : ß 2 ₰ 5
▽ 1206 : ß 0 ₰ 7

▽ 2418 ß 3: —

provis. ⅓) 8|06: 1: ——
▽ | 20
ß 1 | 21
12
₰ 2 | 52

▽ 2418 ß 3: ——
af ▽ 8 ß 1 ₰ 2 voor pr. tot Lyons a ⅓ p.c.

rest ▽ 2410 ß 1 ₰ 10 d'or Sol, tot Lyons.

Flozynen

Digitized by Google

Floorynen 2500 van 60 kruytsers op Hamburgh.

60

150000

a 72½ kru. 5

361. 750000

daeld. 2077: ß 18½ luys / van 33 ß den daeld. tot Hamb. geremitteert.

Floorynen 2000 a 65 kruyts. op Antwerpen.

§ 64¼ a § 64¾ per fl.

65¼

fl. 1000 a § 64¼ £ 267:14:2

fl. 1000 a § 65¼ £ 271:17:6

129½ 8000

12000

1500

fl. 2000: £ 536:11:8

259

4 § 129500

maect 64¾ / ß 10791 : 8 §

£ 539:11: 8 § vlaems.

△ 2410 ß 1 § 10 van Lyons

a § 123⅓ per ▽.

7230

4820

2410

803⅓

22½

§ 297255

ß 24771 : 3

£ 1238:11: 3 § vlaems.

£ 539:11:8; avance vāde fl. 2000.

£ 1778: 2:11.

£ 7: 8: 2 afgetrocken.

£ 1770: 14: 9. vlaems.

a 5¼ ten hondert.

8850

442:13:8

2:12:6

1:16:2

£ 92 | 97: 2: 4

20

ß 19 | 42

12

§ 5 | 08

provisie tot Antwerpen

van £ 1778: 2:11 vlaems

a ⅓) £ 5 | 92:15:11

20

ß 18 | 55

12

§ 6 | 71

£ 5: 18:6 provisie.

£ 1: 9:8 voor cou.

£ 7: 8:2. t'samen.

£ 1770: 14: 9. } vlaems.

£ 92: 19: 5. }

£ 1863: 14: 2. vlaems.

Digitized by Google

Daeld. 2077:18:6 van 33 ß lups.
33

6239
6222

ß 68459: 9 ₰ lups.
provisie a $\frac{1}{3}$ —— tot Hamburgh.
ß 228 | 19: 9
12

₰ 2 | 38

ß 68459: 9 lups.
af ß 228: 2 voor provisie.

68231: 4 ₰ lups.
a 32 ß —— (daeld.
daeld. 2132 ß 7$\frac{1}{3}$ lups / vã 32 ß p.
a stup. 33$\frac{1}{6}$

6396
6396
355$\frac{1}{3}$
7$\frac{23}{32}$

70719
70719

₰ 141438
ß 11786: 6 ₰
£ 589: ß 6: ₰ 6 vlaems.
af —— ß 9: ₰ 9 voor courtag.

£ 588: ß 16: ₰ 9 vlaems.

Courtagie van
£ 589: 6: 6
a $\frac{1}{12}$

49: 2:
20

ß 9 | 82
12

₰ 9 | 84

de remesse van Antw. £ 1863:14:2
de tratos van Hamb. £ 588:16:9

£ 2452:10:11
af de remes. op Norimb. £ 2252:17:2

rest £ 199:13:7 avance.

£ 2252$\frac{17}{20}$ —— 199$\frac{13}{20}$ —— 100

45057   299300

6$\frac{1}{2}$ per cento of ontrent.

Volko

Volkomen Onderrechtinghe/

Dienstigh

Om de vergelijckinghen van de

Wisselen te Calculeren, Ordre te houden in de Commissien; en om die met scheydinge van Baet of Schade selfs te formeren.

OM grondelijck te doen begrypen den rechten aert van de Wissel-handelinghe/ (nae dat wy ghesprokenhebben van 't ghebruyck van trecken en remitteren/) soo willen wy ons naer hooger stoffe wendē/ en het Meesterschap van dese Negotie by der handt nemen/ die soo subtijl ghedreven word/ als eenighe handelinghe des Wereldts/ bestaende in 't bewijs van Calcula (of overslagh) te maecken van de vergheliјckinghen van de Wisselen/ ordre te houdē in de Commissien/ en om die met oordeel of scheydinge van Baet of Schade selfs te kunnen formen. Dese soorte van Commissien of Calculatien/maecktmen sommighe door den Reghel van Drien/en sommighe door den selven averechts. Nu om wel te onderscheyden/ welcke men recht of averechts moet maecken/ is 't van noode te weten/ en scherpe advysen te hebben/ hoe de plaetsen d'een met den anderen Wisselen/ welcke een vaste prijs/ en welcke een veranderlijcke prijs gheeft/ ghelijck wy dat in 't begin van yder plaetse gheannoteert hebben.

So dickmaels als een plaets daermen de Commissie geeft/moet trecken of remitteren/ aen een het seecker/ en aen d'ander het on-seecker: Sulcke en dierghelijcke Commissien worden door den averechtsen Reghel van Dry ghemaeckt/ nemende een van de prysen diemen vindt tot deyler/ en de andere twee (die de ghelimitteerde prysen zijn) nemen tot sommatie om te deylen. Dit moetmen noteren/ dat de eerste prijs diemen tot een deyler neemt/ van de selve plaetse zy als de leste. En om te weten wat dingh het Seecker/ en het Onseecker zy/ daer van volgt hier nae een exempel:

Wat dingh het Seecker zy.

Het seecker en is niet anders dan datmen een vaste prijs gheeft / die gheen variatie onder-worpen en is/ ghelijck als Amsterdam op Danzick wisselende/ een Pondt vlaems gheeft/om nae de cours ('t zy meer of min) tot Danzick 198 grossen te hebben / de grossen gaen op en af/ maer het Pondt vlaems blijft vast en seecker. London een pondt steerlinghs aen Amsterdam ghevende voor soo veel schellinghen vlaems te hebben/ is oock een sekere prijs/gelijck oock den Daelder van 32 schellinghen lups/die Hamburch aen Amsterdam en elders geeft/ en dier gelijcke meer/die op haer plaetsen geannoteert staen.

Wat dingh het On-seecker zy.

Het on seecker is een prijs dat nimmermeer in eenen standt en blijft/ maer ghestadelijck de veranderingh onder-worpen is/ghelijck als Amsterdam en Antwerpen / wanneerse met schellinghen en grooten wisselen/die na de veelheydt of schaersicheyd van 't gelt / op en af loopen/en niet aen een sekere Munt gebonden en zijn/of aen 't getal van hondert/ maer onder of over: En daerom worden sulcke prysen voor on-seecker ghehouden/ ghelijckse oock in der daedt zijn / dan meer dan min zijnde. Dus om 't onderscheyd van 't seker en on-seker/ moetmen hem na dees volghende reghel richten.

Als de plaetse in de welcke men sijn Commissie sal effectueren aen de plaetsen daerse trecken en remitteren moet/ beyde het on-seker gheeft/ dan moet de Calcula door de rechte Reghel van drijen ghemaeckt worden/nemende voor de eerste en tweede Nomber / de geordonneerde prysen/ en voor de leste nomber van de voorseyde reghel moetmen een prijs nemen diemen Coursabel vindt / in sulcker voeghen dat d' eerste wissel van de voornoemde reghel/zy van de selfde nature als de leste.

Desghelijcks als de voor-verhaelde plaetse waermen de Commissie moet effectueren / gheeft aen de plaetsen daerse treckt en remitteert/ alle beyden het seker / de Calculatie daer van wordt oock door de rechte Reghel van drijen ghemaeckt/als by exempel: Tot Hamburch word ordre ghegheven op Franckfort te remitteren a Kruytsers $50\frac{3}{4}$/ en op Amsterdam haer te prevaleren tot $33\frac{1}{2}$ stuyvers / of met andere differente prysen / uyt-ghesondert datse sonder schade op de selve Calcu-

latie

ssie komen te responderen / men bevindt op Amsterdam de cours tot 34 stuyvers te wesen / en om te weten tot wat prijs men dan op Franckfort remitteren sal / op dat de Commissie mach ghe-effent blyven? Soo moetmen considereren dat Hamburch het seecker gheeft/ aen beyde de plaetsen van Franckfort en Amsterdam/daerom moet dese rekeninghe door de rechte reghel van drij ghemaeckt worden/ segghende: Soo stuyvers 33½ gheven 50¾ kruytsers/ (beyde ghelimiteerde prijsen/ ende waerde van 32 schellingen lups) wat sal dan gheven 34 stuyvers? prijs diemen op Amsterdam coursabel vindt. Sal uyt brenghen 51 34/67 kruytsers/ en tot dien prijs moetmen op Franckfort remitteren/ alsmen op Amsterdam tot 34 stuyvers moet trecken. Door dese Commissie verstaetmen dat die van Amsterdam (behalven de onkosten) willen voor 32 ß lups / maer tot 33 stuyvers belast worden / en daer voor tot 50¾ kruytsers op Franckfort gheremitteert hebben/ nu soo men op Franckfort a 50¾ kruytsers remitteerde/ en het selve a 34 stuyv. souw trecken op Amsterdam / sulcks souw merckelijcke schade na de gelimiteerde Commissie veroorsaeckt hebben: Maer de reeckeninghe na deser wyse maeckende / bevindtmen watmen aen den eenen toe gheeft / aen d'ander wederom avanceert / maeckende voor de meerdere belastingh tot Amsterdam/ wederom oock meerder Credit tot Franckfort te hebben/ dat de schade weder boet/ en evenwel Debit en Credit in haer palen laet.

Exempel.

33½ stuyvers ——	50¾ kruytsers. ——	34 stuyvers.
67	203	17
2	17	
Kruyts. 51 34/67	3451	

Om een proef tot de voorseyde Calcula te vinden/ door de welke men klaerlijck mach bemercken dat de Commissie wel gevolgt en vereffent is: genomen dat die van Amsterdam Commissie ghegheven hebben/ om 4000 Daeld. a 32 ß lups / op Franckfort door die van Hamburch te remitteren/en datse de waerde daer van op Amsterdam voornoemt soude treckē/ten prijse gelimiteert als geseyt is: so moetmē eerst sien hoe veel de voornoemde Dael. 4000 tot 33½ stuy. t'Amsterdam pondē vlaems bedragē/makende £ 1116/13/4 vlaēs/daer na moetmē de voorseyde daelders

Digitized by Google

ders 4000 door 50$\frac{3}{4}$ kruytsers multipliceren/om te sien hoe veel Floryneen van 60 kruytsers sy tot Franckfort upt leveren / zynde Florynen 3383$\frac{1}{3}$/ dat gedaen zynde/noemt de nomber van de grooten of stuyvers dieder upt de voorschreven Daelders 4000 procederen/en deyltse/ grooten zynde/door ₰ 68/of stuyvers zynde/door 34 stuyvers/om te siē hoe veel Daelders van 32 ß lups men daer in sal hebben/maeckt Daelders 3941$\frac{6}{34}$/ diemen tot Hamburch sal ontfanghen voor £ 1116/ß 13/ 4 ₰ vlaems op Amsterdam te trecken a 34 stuyvers/in stede van Daelders 4000/ gheordonneert a 33$\frac{1}{2}$ stuyver/voor welcke Daelders 3941$\frac{6}{34}$ men op Franckfort moet remitteren florynen 3382$\frac{2}{3}$ van 60 kruytsers/ welke voorseyde Daelders daer heen geremitteert tot kruytsers 51$\frac{34}{67}$/ sullen upt-brenghen jupst de voor-verhaelde Florynen 3382$\frac{2}{3}$/ dus datmen merckt dat voor £ 1116: 13: 4/ die Amsterdam wou ghetrocken hebben / behalven de onkosten) haer op Franckfort geremitteert is de gelimitteerde Florynen 3382$\frac{2}{3}$/ als by exempel blijckt/

Daelders 4000 a 32 ß lups.
a Stuyvers. 33$\frac{1}{2}$

Stuyv. 134000
134000

Grooten 268000
Schellingen 22333: 4
Ponden 1116: 13:4

Grooten 268000 vlaems.
gedeylt door $\frac{2}{68}$)
Daelders 33941$\frac{6}{34}$

Daeld. 4000 dito.
a 50$\frac{3}{4}$ kruytsers.

200000
3000

$\frac{1}{6}$/ 20300|0:20

Florynen 3383: ₰ 20 kruyts. of $\frac{1}{3}$/

Daeld. 3941$\frac{6}{34}$ a 32 ß lulps.
a kruytsers 51$\frac{34}{67}$

20300|0

$\frac{1}{6}$/

Florynen 3382$\frac{2}{3}$ a 60 kruytsers

Nu belust zynde om te Calculeren tot hoe veel Grooten per Floryn van 65 kruytsers / Amsterdam die Remesse op Franckfort komt te staen/ soo moetmen segghen door den Reghel van drijen: Soo kruytsers 203000 kosten 268000 grooten vlaems/wat costen 65 kruytsers? sal upt brenghen ₰ 85$\frac{165}{203}$/ daer $\frac{1}{3}$ per cento voor Provisie by-ghevoeght diemen tot Hamburch betaelt/ komt ₰ 86$\frac{20}{203}$.

Kruyt-

Kruytsers 203|000 —— § 268|000 Kruytsers 65
65|
§ 85: 82 17420
Provisie a ¼ per cen. —— 223

§ 86 $\frac{20}{203}$ vlaems.

Wanneer een plaets/waermen de Commissie heeft te vereffenẽ/geeft aen de plaetsen daerse moet trecken en remitteren/ aẽ d'een het seecker/ en aen den ander het onseecker/ ghelijck als hier voren gheseyt is: sulcke en dierghelijcke Calculas moeten dan door de averechtse Regel van dry ghemaeckt worden: Als by exempel/ Danzick ordonneert Amsterdam haer te remitteren tot Grossen 201/en op Venetia te trecken tot § 102½/Amsterdam vint brieven op Danzick tot grossen 199/ de vraeg is/ ghemerckt de schade in de remesse / tot wat prijs sy dan op Venetia sal trecken? Om dat te weten moetmen door de averechtse Reghel van dry segghen/overmids Amsterdam het seecker aen Danzick/en het onseecker aen Venetia geeft; So grossen 199 geven § 102½ waerdye van den Ducaet op Venetia/ wat sullen gheven grossen 201? Sal uyt brengen § 103 $\frac{17}{32}$ / en tot dien prijs moetmen op Venetia trecken/ alsmen op Danzick tot grossẽ 199 per pond vlaems remitteert/om egael te comẽ.

Grossen 199 —— § 102½ —— Grossen 201
2 205
398 205 1005
4020
§ 103 $\frac{17}{32}$ Incirca. 41205

Om tot dese Calcula oock een proef te vinden / ghelijck als de voorgaende/waer door men bemercken kan dat de Commissie naer haer bepalinghe wel vereffent wordt: Soo laet het zijn dat die van Danzick Commissie gegheven hebben/ om Ducaten 1000 op Venetia te trecken ten pryse als gheseydt is / a § 102½/ en haer die remitteren tot de voornoemde prijs van grossen 201 per Pondt vlaems. Eerstelijck soo moetmen sien: voor de Ducaten 1000 diese op Venetia willen getrockẽ hebben/hoe veel remesse sy daer voor op Danzick begeeren/reducerende de Ducaten voorseydt door § 102½/sal uyt brenghen § 102500 / dan moetmen

Digitized by Google

men door de Reghel van drij segghen: So § 240 zijnde de waerdye van een Pondt vlaems/ geven grossen 201/ wat sullen geven 102500 grooten? sal uyt brengen Poolsche guldens 2861 $\frac{13}{30}$/ die sy tot remesse willē/ voor de boven-staende Ducaten 1000. Daer na moetmen de selve Ducaten 1000 reduceren door § 103 $\frac{17}{32}$/ maeckt § 103530/ en wederom door de Reghel van drij segghen: Soo § 240 gheven grossen 199 voor een Pond vlaems/ wat sullen geven 103530? beloopt in Poolsche guldens 2861 $\frac{13}{30}$ als voren/ sulcks datmen ghenoeghsaem hier uyt bespeurt dat dese reghels seecker gaen.

Ducaten 1000
a Grooten 102 $\frac{1}{2}$
Grooten 102500

§ 24|0 — Grossen 201 — § 102500
201
20602500|0
Grossen 85843
30) 2861 Poolse gul. 13 grossen.

Ducaten 1000
a Grooten 103 $\frac{17}{32}$
103530.

§ 24|0 — Grossen 199 — § 103530
199
2060247
Groff. 85843
30) 2861 $\frac{11}{30}$ Poolsche guld.

Venetia ordonneert Amsterdam haer te remitteren tot § 101 $\frac{1}{3}$/ en op Norimbergh te trecken tot § 68 $\frac{1}{3}$/ Amsterdam vindt de cours op Venetia tot § 102. Nu om de schade wille van de remesse aen de Tratos te boeten/ tot hoe veel salmen dan op Norimberg mogen trecken? Om dat te weten/ moetmen door de Reghel van drij segghen: Soo § 101 $\frac{1}{3}$ prijs van den Ducaet van Venetia gheven § 68 prijs van 65 Kruytsers/ op Norimbergh/ wat sullen dan geven § 102 prijs diemen coursabel vint op Venetia? Sal uyt brenghen § 68 $\frac{3}{4}$/ en tot dien prijs moetmen op Norimbergh trecken/ als men op Venetia tot § 102 $\frac{1}{2}$ moet remitteren/ om egael te gaen.

§ 101 $\frac{1}{3}$ — § 68 $\frac{1}{3}$ — § 102

205 | 205
§ 68 $\frac{3}{4}$ | 102
 | 410
 | 2050
 | 20910

Antwer-

Antwerpen wisselt op Amsterdam tot $4\frac{2}{9}$ per cento, en op Franckfort tot § 82/ Amsterdam wisselt op Franckfort tot § $85\frac{1}{4}$. Nu is de vraghe of het voordeelijcker zijn sou van Antwerpen op Franckfort te remitteren/ en d' avance daer toe op Amsterdam te trecken tot de voorseyde prysen / of van Amsterdam sonder Provisie a § $85\frac{3}{4}$ voorsz: op Franckfort voornoemt te remitteren? So moetmen voor eerst by de $4\frac{2}{9}$ per cento de Provisie adjousteren a $\frac{1}{3}$ per cento , maeckende $4\frac{15}{27}$ per cento , daer nae van § $85\frac{1}{4}$/ prijs van Amsterdam op Franckfort / af trecken § 82/ prijs van Antwerpen op Franckfort / resterende $3\frac{1}{4}$ § die Amsterdam hoogher op Franckfort remitteert als Antwerpen/en om te weten hoe veel dat dat ten hondert maeckt/moetmen door de Reghel van drie seggen: So § 82 geven $3\frac{1}{4}$/ wat sullen 100 geven? Sal uyt brengen $4\frac{9}{16}$ per cento, diemen avanceert tot Antwerpen/ te laten op Franckfort remitteren/daer afgetrockẽ $4\frac{15}{27}$ per cento, die de Cratos van Antwerpen op Amsterdam beloopt/resteert $\frac{3}{432}$ of $\frac{1}{144}$/ diemẽ avantageert van Antwerpen op Francfort te remitteren/ vry van Provisie/ beter zijnde als van Amsterdam op Francfort tot § $85\frac{1}{4}$/behalven de provisie te remitteren.

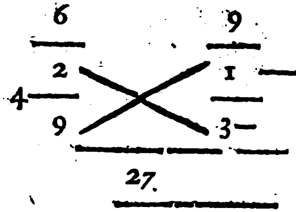

$\frac{15}{27}$ of $\frac{5}{9}$ is met de pro. $4\frac{15}{27}$ per cẽ.

Grooten $85\frac{1}{4}$ prijs van Amsterdam. } voor een Florijn van 65 Kruyts.
Grooten 82 prijs van Antwerpen.

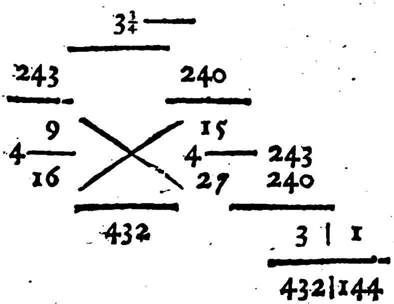

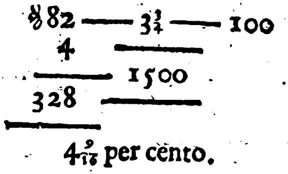

 Amster-

Amsterdam ordonneert London op haer te trecken tot ß 35/& $9\frac{9}{25}$/en op Venetia te remitteren tot & 58 steerlinghs. Nu is de vrage tot wat prijs Amsterdam de remesse op Venetia komt te staen? Om dat te weten moetmen door de Reghel van drie segghen/ so & 240/ zijnde de waerdye van een Pond Steerlinghs/ gheven ß 35 & $9\frac{9}{2}$/ wat sullen gheven & 58 steerlings/ prijs van den Duc. van Venetia? sal uyt brengẽ & $103\frac{3}{4}$/ en tot dien prijs komt Amsterdam de remesse op Venetia te kosten.

& 240 steerlinghs —— ß 35 & $9\frac{9}{2}$ vlaems — & 58 steerlinghs.

29 12
———— ————
6961|0 429
———— 29
& $103\frac{3}{4}$ ————
12450
58
————
99600
62250
————
72210|0

Venetia wisselt op Amsterdam tot & $103\frac{3}{4}$/ en addiseren op London te wisselen tot & 58 steerlings. Nu aen Venetia ordonnerende datse tot die prijsen op Amsterdam remitteren/en op London treckẽ/of haer prevaleren; tot hoe veel de Cratos van Amsterdam op London komt te staen? Om dat te weten moetmen door de Reghel van drie seggen: Soo & 58/ prijs van de Veneetse Ducaten/ geeft & $103\frac{3}{4}$/ hoe veel sullen gheven & 240 steerlings/ waerdye van een pond steerlings? Sal uyt brenghen ß 35/& $9\frac{9}{27}$ vlaems/en so veel komt Amsterdam (behalven de Provisie) debit tot London te hebben/

& 58 steerlinghs —— & $103\frac{3}{4}$ — 240 steerlinghs.

4 ————
———— 415
232 240
———— ————
& 429 16600
ß 35: & $9\frac{9}{29}$ 830
————
99600

Parijs ordonneert Amsterdam/ dat konnende in haer trecken tot & 122/ en op Franckfort remitteren tot & 83/ of met de raguaglio sonder ongelden/ dat sy tot ▽ 4000 soude trecken. Amsterdam vindt geldt op

Parijs/

Parijs tot ℔ $122\frac{2}{3}$/ en brieven op Franckfort tot ℔ $83\frac{1}{8}$: Om te weten of de commissie tot dese prijsen kan vereffent worden / soo seghtmen door den reghel van drien: so ℔ 122/ prijs vande Fransche ▽ / gheven ℔ 83/ prijs vande Franckforder floryn van 65 kruytsers / wat sal gheven ℔ $122\frac{2}{3}$? Sal uyt-brengen ℔ $83\frac{15}{61}$ ontrent/ daer af ghetrocken $\frac{1}{3}$ per cento voor de provisie diemen neemt/ blijft ℔ 83: sulcks datmen de Commissie sonder afterdeel niet en kan effectuerende/ wantmē tot ℔ 83 op Franckfort behoorden te remitteren / alsmen op Parijs tot ℔ $122\frac{2}{3}$ souw trecken/ en men vindt op Franckfort niet minder te doen als tot ℔ $83\frac{1}{8}$.

℔ 122 — 83 — $122\frac{2}{3}$

3 | 368
366 | 83
℔ $83\frac{15}{61}$ | 1004
af provisie a $\frac{1}{3}$) | 2944
27:45 | 30444
61
16|92

℔ 83 — 16
— 16
℔ 83. —

Hamburgh ordonneert Amsterdam haer te remitteren tot $31\frac{1}{4}$ stuyv. of op Franckfort tot ℔ $82\frac{3}{4}$/ daer haer meeste avantagie sal zijn: Amsterdam vindt op Hamburgh te remitteren tot stuyv. $31\frac{3}{4}$/ en op Franckfort tot ℔ $83\frac{7}{8}$. Nu gemerckt sy beyde schadelijck zijn/ so is de questie op wien van beyde de minste schade is/ om derwaerts te remitteren: Om dat te weten moetmen door de regel van drien seggen/ so $31\frac{1}{4}$ stuyv. geven ℔ $82\frac{3}{4}$/ gelimitteerde prijsen/ wat sal geven stuy. $31\frac{3}{4}$? Sal uyt-brengen ℔ $84\frac{1}{14}$ of ontrent: sulcx dat de remesse op Franckfort moet geschieden/ om dat remitterende op Hamburgh a stuy. $31\frac{3}{4}$/ men op Franckfort mach remitteren tot ℔ $84\frac{1}{14}$ / en men vind brieven tot ℔ $83\frac{7}{8}$ dat profitabler is.

stuyv. $31\frac{1}{4}$ — ℔ $82\frac{3}{4}$ — stuyv. $31\frac{3}{4}$

125 | 331
℔ $84\frac{1}{14}$ | $31\frac{3}{4}$
331
993
165
83
16509

Digitized by Google

Venetia ordonneert Amsterdam haer te remitteren tot ℔ $101\frac{1}{4}$/ en op Norimbergh te trecken tot ℔ 68. Amsterdam vindt de cours op Venetia tot ℔ $102\frac{1}{2}$. Nu om de schade vande remesse aen de trates te boeten/ tot hoe veel moetmen op Norimbergh dan trecken / vry van oncosten? Om dat te wetē moetmen door de regel van drien seggen/ so ℔ $101\frac{1}{4}$ geven ℔ 68/ gelimitteerde prysen/ wat sullen geven ℔ $102\frac{1}{2}$? prys diemen Coursabel op Venetia vindt? sal uyt-brengen ℔ $68\frac{27}{32}$ of ontrent/ waer by men noch voegen moet $\frac{1}{3}$ per cento voor de provisie/ komt ℔ $69\frac{1}{16}$ / en tot dien prys moetmen op Norimberg trecken om de schade vande tratos te dempen/ met d'oncosten vande provisie diemen tot Amsterdam moet betalen.

℔ $101\frac{1}{4}$ —— 68 —— ℔ $102\frac{1}{2}$

4 | 4
405 | 410
℔ $68\frac{27}{32}$ | 68
Provisie a $\frac{1}{3}$) 22: $\frac{30}{32}$ | 3280
32 | 2460
7 | 34 | 27880
℔ 68 - 27
7
℔ $69\frac{2}{32}$

Franckfort wisselt op Amsterdam tot ℔ $86\frac{1}{2}$/ en op Antwerpen tot ℔ $84\frac{1}{4}$: Nu ofmen wilde Commissie geven tot Franckfort/ datse tot dien prys op Amsterdam trocken / en op Antwerpen remitteerde / tot hoe veel de remesse van Amsterdam op Antwerpen sou ten hondert beloopen? Om dat te weten/ moetmen de voorsz prysen van den anderen af trecken/ also sy alle beyde de waerdye van 65 kruytsers zyn / en de resterende $2\frac{1}{4}$ ℔ diemen minder op Antwerpen remitteert als op Amsterdam/ moetmen sien hoe veel het ten houdert bedraeght / door de reghel van drien/ seggende: so kruytsers 65 geven $2\frac{1}{4}$/ wat sal 100 geven? sal uytbrengē $3\frac{6}{13}$ per cento, daer by gevoegt $\frac{1}{3}$ per cento, voor provisie diemen tot Franckfort betaelt/ komt t'samen $3\frac{13}{20}$ per cento, en so veel sou de remesse van Amsterdam op Antwerpen komen te kosten

℔ $86\frac{1}{2}$ prys

Digitized by Google

℔ 86½ prijs op Amsterdam.
℔ 84¼ prijs op Antwerpen.

Cruytsers 65 — rest 2¼ — 100
4 — 90|0
26|0
3 $\frac{6}{13}$ ten hondert.

Provis. a ⅓ per c. 36 120
1: 2 — —
13 3 6 — 120 3 $\frac{13}{20}$ per c.
— — — 36
15|13 20 13 —
— — 156|13
100|20 240 —
240|20

Venetia wisselt op Amsterdam tot ℔ 103/en op Lyons tot duc. 119$\frac{2}{7}$/ Nu willende wete/ Commissie gevende tot Venetia/datse tot de voorsz prysen op Amsterdam trecken/en op Lyons remitteren/tot hoe veel de remesse van Amsterdam op Lyons souw komen te staen: So moetmen de voorsz duca. 119$\frac{2}{7}$ multipliceren door ℔ 103/prys vanden ducaet/ en de 2 leste figuren af korten/ sal uyt-brenghen ℔ 122$\frac{78}{100}$/ daer men dan noch by voegen moet ⅓ per cento, dieme tot Venetia moet betalen/komt ℔ 123$\frac{9}{50}$/en so veel moet Amsterdam uyt-schieten voor een gouwe Sonne-kroon om tot Lyons Credit te hebben.

Ducaten 119$\frac{2}{7}$.
103
—
357
1190
21:$\frac{4}{7}$
—
122|78
100
Provisie ⅓) 40
—
℔ 123 $\frac{18}{100}$ of $\frac{9}{50}$.

Francke-

Digitized by Google

Francfort wisselt op Amsterdam tot ℔ 85¾/en op Venetia tot fl. 133/ van 60 kruytsers/ voor duca. 100: Nu ofmen wilden Commissie geven/ dat Franckfort op Amsterdam soude trecken / en op Venetia remitteren tot de voorschreve prysen / hoe veel de remesse van Amsterdam op Venetia souw beloopen? Om dat te weten soo moetmen eerst sien hoe veel den prys van 60 kruytsers zijn / als 65 ditto ℔ 85¾ moghen halen/ segghende door de reghel van drien: als 65 geven ℔ 85¾/ hoe veel sullen 60 geven? sal komen ℔ $79\frac{2}{13}$/ daer na multipliceert de voornoemde fl. 133 door ℔ $79\frac{2}{13}$/ prys vande floryn van 60 kruytsers/en van 't product datter uyt-komt salmen de 2 leste figuren af korten / resterende ℔ $105\frac{3}{100}$/ daer hy gevoegt wordt ⅓ per cento voor de provisie/ diemen tot Francfort moet betalen/maeckt ℔ $105\frac{19}{50}$/ soo veel soumen tot Amsterdam uytschieten voor een duca. van ℒ 6⅕ tot Venetia.

Florynen 133 van 60 kruytsers.

65 —— 85¾ —— 60/
4 | 343
260 | 60
| 20580
℔ $79\frac{2}{13}$

a ℔ $79\frac{2}{13}$
1197
931
$20\frac{6}{13}$
℔ 105|27
13
87
27
3|57
100

℔ 105:3
Provisie a ⅓
35:1
100
35|01
℔ 105: $\frac{38}{100}$ of $\frac{19}{50}$.

Lixbona ordonneert Amsterdam haer te trecken ter somme van duc. 6000 / van rees 400 per duca. die vindende te doen tot ℔ 110 per duca. of op Sivilien tot ℔ 118/ of op Venetia tot ℔ 103/ of op Hamburgh tot stuyv. 33. Amsterdam vindt de Cours op Lixbona tot ℔ 109⅓/ op Sivilien tot 117½ / op Venetia tot ℔ 102⅝ / en op Hamburgh tot 32¾ stuy. Nu is de vrage waermen de trates sal doen/ ghemerckt sy alle schadelijck zijn nae de ghelimitteerde ordre / en wie de minst schadelijckste is? Om dat te weten kan men yeder plaets besonder haer schade ten hondert reeckenen / beginnende eerst van Lixbona / seggende door den reghel

ghel

Digitized by Google

ghel van drien/ so ℔ 110 geven ℔ 109½/ wat sullen 100 geven? brenght uyt 99:7:10½. Daer na Sivilien seggende: soo ℔ 118 geven 117½/ wat sullen 100 geven? sal komen 99: 11: 6¼. Daer na Venetia seggende/ so 103 geven 102⅛/ wat sullen 100 gheven? maeckt 99: 12: 7. Daer nae Hamborgh segghende/ soo 33 geven 32¾/ wat sullen 100 geven? komt 99: 4: 10. Sulcks dat de trates op Venetia sal moeten geschieden/als de minst schadelijckste zijnde na de gelimiteerde Commissie/als by exempel blijckt/

Lixbona.

110 —— 109½ —— 100.

3 | 328010
33'0
99: 7: 10½.

Sivilia.

118 —— 117½ —— 100.

100
50
11750

99: 11: 6¼/

Venetia.

103 —— 102⅛ —— 100/

8 | 82100
824
99: 12: 7.

Hamborgh.

33 —— 32¾ —— 100.

100
75
3275

99: 4: 10

Digitized by Google

Hamburgh ordonneert aen Amsterdam haer te remitteren / en op Franckfort te trecken tot sulcken prys / dat de trates vam Hamburgh op Franckfort komt te staen op ß 39½ lups / dat is te seggen / dat voor 65 kruytsers debit tot Franckfort / sy Hamborgh doet hebben 39 ß 6 ₰ lups / vry van ongelden. Amsterdam vindt de cours op Hamburgh tot 33 stuyv. of 66 ₰ vlaems: Nu is de vrage tot wat prys sy op Franckfort sal trecken? Om dat te weten / moetmen door den Regel van drien seggen / soo 32 ß lups geven 66 ₰ / wat sullen geven ß 39½ lups? sal uytbrenghen ₰ 81 15/32 / daer by ghevoeght ⅓ per cento voor provisie diemen neemt / maeckt t'samen ₰ 81 24/32 of ¾ / en tot dien prys moetmen op Franckfort trecken / om de trates op ß 39½ voornoemt te doen responderen.

ß 32 —— ₰ 66 —— ß 39½

2 | 79
--- | 66
64 | 474
₰ 81:15 | 474
 | 5214

Provisie ⅓) | 27:3
 | 33
 | 84
 | 8 | 10
 | 8 | 94

₰ 81:15
— 9
₰ 81 24/32 | 3/4 ₰

Amsterdam ordonneert Hamburgh haer te trecken / en op Franckfort te remitteren / tot sulcke prysen dat de remesse van Amsterdam op Franckfort komt te staen tot ₰ 81¾ / vry van oncosten voor 65 kruytsers. Hamburgh vind te remitteren tot ß 39½ lups voor 65 kruytsers / en treckt op Amsterdam tot 66 ₰ voor 32 ß lups: de vraeg is of sy haer Commissie volbrocht heeft? Om dat te weten / moetmen door de Regel van drien segghen / soo ß 39½ geven ₰ 81¾ / wat sullen geven ß 32? Sal uyt-brengen ₰ 66 36/158 / af getrocken ⅓ per cento voor provisie voor Hamburgh voornoemt / resteert ₰ 66 1/158 / sulcks dat sy haer commissie met benefitie gheeffectueert heeft / treckende 1/158 minder als haer gheordonneert was /

ß 39½

ß 39½. —— ß 81¾ —— ß 32

158 327
32

ß 66-36

654

Af provisie ⅓) 22:32 981

158 10464

35|08 ß 66-36
35

resteert ß 66 $\frac{1}{158}$.

Amsterdam wisselt op Lixbona tot ß 109½ / en op Sivilië tot ß 117: Sivilien adviseert op Lixbona te wisselē tot duca. 106¼/voor duc. 100 van 375 Maravadis: Nu om te weten/calculerende of het tot die prys voorderlijck zijn sou van Amsterdam voornoemt op Sivilien te treckē/ en op Lixbona te remitteren / sichs moetende Sivilia tot erstinguatie vande schult/op Lixbona provideren tot ditto prys van duca. 106¼ per cento: soo salmen door den averechtsen regel van drien seggen / (om de Wissel te reduceren tot de waerdye van duca. 100 / van 375 Maravadis) als ß 109½/ prys vanden duca. van 400 rees / gheven in Sivilia duca. 100/wat sullen geven ß 117/ prys vanden duca. van 375 Maravadis? Sal uyt-brengen duca. 106/rees 339/daer af getrocken ⅔ per cento, voor de 2 provisien diemen betaelt/ d'een tot Sivilia en d'ander tot Lixbona/ rest duca. 106/rees 55: sulcx datmen bevind na de voorseyde maniere met avantagie te wisselen/ ghemerckt Sivilia adviseert tot duca. 106¼/dat rees 50 zijn/ te connen trecken: en de Credit tot Lixbona resteert van duca. 106/ rees 55/ in voeghen datter noch 5 rees over schieten.

ß 109½ —— duca. 100 —— ß 117
2

219 23400

duca. 106: rees 339

Provisie a ⅔). 142
142

—— rees 284

Ducaten 106 rees 55.

 Nota.

Digitized by Google

Nota.

WAnneermen een onsekere prys tegen een sekerē prys geeft in 't remitterē/dan bestaet d'avance voor den Remitteerder in weynigh te geven/ als by exempel / op Franckfort willende remitteren fl 1000/ die konnende doen tot ℔ 82/ is beter als tot meer te geven: Maer tot Franckfort geldt hebbende/ en die willende in trecken / dan is den onsekeren hoogen prys de beste/ men moet dencken datmen die ghelden in-koopt als Coopmanschap/ hoemen minder daer voor gheeft/ hoese beter koop zyn/ en meerder apparentien van winninge beloven. Den Trecker en Remitteerder hebben een verscheyde wensch en betrachtinge/ den eersten soeckt tot hooghen prys te trecken/ dat zyn voordeel is / wanneer de plaets daer hy op treckt een vaste prys geeft: En den anderen / soeckt in 't tegendeel weynigh te geven/ wanneer de plaets daer hy syn geldt wilt remitteren/ een vaste prys heeft: Dit is een vaste regel / datmen altydt moet trachten in 't trecken veel te bedinghen in een onseeckere prys / op een seeckere/en het tegen-deel in't remitteren/ wiltmen anders met avance en wetenschap wisselen: en heel het tegen-deel ist/alsmen met een vaste prys op een on-vaste wisselt /daer den Trecker veel vaste prysen voor weynigh on-vaste/en den Remitteerder/ weynigh vast/ voor veel onsekere prysen soeckt te geven.

Verscheyde Prysen te vergelijcken en tot een Prys te brenghen.

AMsterdam willende op Franckfort remitteren 9 U floryuen van 65 kruytsers den floryn/datse haer niet meer en comen te kosten door malkanderen als ℔ $82\frac{5}{8}$/ sy bevindt te moeten doen tot verscheyde prysen/ (na de cours vande Wissel / en de Brieven die somwyl $\frac{1}{8}$/ $\frac{1}{4}$/ a $\frac{1}{2}$ ℔ verscheelē)te wetē/tot ℔ $82\frac{1}{16}$/$82\frac{1}{8}$/$82\frac{3}{16}$/$82\frac{1}{4}$/$82\frac{1}{2}$/$82\frac{11}{16}$/$82\frac{3}{4}$/$82\frac{7}{8}$/en ℔ $83\frac{5}{16}$. Nu willende weten hoe dat alle die prysen door een responderē/ so setse die onder malkanderen tot een additie/en telt se op/eerst vande ghebrokens

kens beginnende/daer het geheel uyt treckende/diemen by d' ander geheelen op-telt/ en het product bevindende $742\frac{1}{2}$ uyt te brengen/ so multipliceert sy het selve in quarten/maeckende 2971 quarten: daer na teltse hoe veel pypen sy te samen gheaddeert heeft/ die neghen bevindende/ multipliceert zy die oock tot quarten/segghende 4 mael 9 is 36 / en met dat ghetal van 36 deylt sy de voor-noemde 2971 / en komt voor Facit $82\frac{19}{36}$ / dat alle de voorschreven pypen door een maken / zijnde $\frac{1}{72}$ minder als ß $82\frac{1}{2}$ / daer sy haer party op remitteert/ die op ß $82\frac{19}{36}$ komen te responderen/ als by exempel volght/

Proba.

ß $82\frac{1}{16}$	Flor. 1000 a ß $82\frac{1}{16}$	£ 341/18/ $6\frac{1}{2}$.
$82\frac{1}{8}$	Flor. 1000 a $82\frac{1}{8}$	£ 342/ 3/ 9
$82\frac{3}{16}$	Flor. 1000 a $82\frac{3}{16}$	£ 342/ 8/ $11\frac{1}{2}$
$82\frac{1}{4}$	Flor. 1000 a $82\frac{1}{4}$	£ 342/14/ 2
$8z\frac{1}{2}$	Flor. 1000 a $82\frac{1}{2}$	£ 343/15 ——
$82\frac{11}{16}$	Flor. 1000 a $82\frac{11}{16}$	£ 344/10/ $7\frac{1}{2}$
$81\frac{3}{4}$	Flor. 1000 a $82\frac{3}{4}$	£ 344/15/10
$82\frac{7}{8}$	Flor. 1000 a $82\frac{7}{8}$	£ 345/ 6/ 3
$83\frac{1}{16}$	Flor. 1000 a $83\frac{1}{16}$	£ 347/ 2/ $8\frac{1}{2}$.
742	Flor. 9000	£ 3094/15/10
2971 / 36 / 3 { $82\frac{19}{36}$ ß	Flo. 9000 a ß $82\frac{19}{36}$	£ 3094/15/10
	Flo. 9000 a ß $82\frac{3}{8}$	£ 3098/10/10

In voeghe datse de Remesse £ 3/ 15 ſſ minder gedaen heeft alsse sou ghedaen hebben/soose de Floryenen 9000 tot ß $82\frac{3}{8}$ gegheven hadde.

Na dese vergelijckinge kannen alle pypen van een natuur en werckinghe zijnde/ op een selfde ordre egaleren / en Calcula maecken hoe sy door een komen te responderen.

Amsterdam treckt op Lisbona tot ß $109\frac{1}{2}$ per Ducaet/de somme van Ducaten 100 / van 400 rees / met ordre dat Lisbona haer ten verval-dagh op Sivilien sal prevaleren. Amsterdam voorschreven remitteert d'avance van de voornoemde Ducaten 100 op Sivilien a ß 117 per Ducaet/van 375 maravadis/Lisbona treckt tot remboursement van haer verschot op Sivilien tot Ducaten $92\frac{11}{25}$ per Ducaten 100 , de vraegh is hoe de voorseyde Remesse van Amsterdam op Sivilien komt te respon-

 deren/

Digitized by Google

deren/'t zy tot schade op bate/ af treckende $\frac{2}{3}$ per cento voor 2 provisien/ daer van men d' eene tot Lixbona/ en d' ander tot Sivilien moet beta-len. Om dat te weten moetmen door de Reghel van dry segghen (om de Wissel te reduceren tot de waerdye van Ducaten 100, van 375 Mara-vadis.) Soo ℔ 117/ prijs van den Ducaet van 375 Maravadis/ geven Ducaten 100 / wat sullen gheven ℔ $109\frac{1}{2}$/ prijs van den Ducaet van 400 rees? Sal uyt brenghen Ducaten 93/ß 11/℔ 9/ daer men af trecken moet $\frac{2}{3}$ per cento, voor de boven-gheseyde provisien/ sal resteren Duca-ten 92/19/4/ sulcks dat de Tratos met benefitie kan gheblust worden/ avancerende 4 ℔/ als per exempel/

℔ 117 —— Ducaten 100 —— ℔ $109\frac{1}{2}$
2   2
———   ———
234   21900

Ducaten 93/ 11/ 9
———————
Provi. lichten/ a $\frac{2}{3}$) 31/ 3/11
31/ 3/11
———————
62/ 7/10
20
———
ß 12 | 47
12
℔ 5 | 74

Ducat. 93/11/9
af —— 12/5
———
Ducat. 92/19/4

Dese en diergheliјcke exempelen/ als oock de ghene die volghen/ sul-len den Wissel-handelaer ghenoegh doen / om een volkomen ervarent-heydt te verwecken / want in sulcker wyse als den eenen ghemaeckt wordt / worden oock al d'ander ghecalculeert/ mits vlytigh merck ne-mende welcke door den Reghel van dry / of door den selven reghel ave-rechts ghemaeckt moeten worden / dat wetende/ soo sal men alle que-stien in de Wissel-handelinghe kunnen solveren.

Wissel-

Digitized by Google

Wissel-handelinghe van Middelburgh op verscheyden buyten-Landtsche plaetsen.

Tot Middelburgh

Wordt voor gantsch Walcheren of Zeelandt ghewisselt / op verscheyden plaetsen buytens Landts / ghelijck als Amsterdam / maer niet so veel / zijnde by nae in ghelijcke graet met Amsterdam / als Rijssel met Antwerpen is; uyt-ghesondert dat Amsterdam en Middelburgh wat meer in de Wissel-Cours verschillen / anders is't by nae eens.

Tot Middelburgh houdtmen de Reeckeninge en schrifturen in Ponden-vlaems / bedeelt in Schellinghen en Grooten / ghelijck als die van Amsterdam / Antwerpen en Rijssel: zijnde oock van een selfde valeur.

Middelburgh wisselt en gheeft

£ 100¼ vlaems meer of min / om tot Amsterdam te hebben dierghelijcke ――――	£ 100 ―― vlaems.
£ 107 vlaems / meer of min / om tot Antwerpen te hebben dierghelijcke ――――	£ 100 ―― vlaems.
£ 106 vlaems / meer of min / om tot Rijssel te hebben dierghelijcke ――――	£ 100 ―― vlaems.
£ 1/16/2 ₰ vlaems / of 36 ß / 2 ₰ / om tot Londen te hebben naer de cours ――――	£ 1 - steerlinghs.
₰ 124 vlaems / meer en min / om tot Parijs of Rouan te hebben ――――	1 ▽ van 60 ß tour.
₰ 83 om tot Franckfort een Florijn te hebben	1 Flor. van 65 krupt.

Staet te Noteren.

Dat alle de Wisselen die van Middelburgh ghewisselt worden / met die van Amsterdam een ghelijcke natuur hebben: en den anderen in gheenighe dinghen verschelen / als alleenelijck datse wat hoogher van prijs zijn / dat daerom eens-deels dat de Ghelden in Zeelandt hoogher ontfanghen en uyt-ghegheven worden als in Hollandt / dat een yder.

Digitized by Google

yder daer op lettende soo sal bevinden/ en ten anderen dat tot Middelburgh soo gheen avantagien te verwachten zijn/ in't trecken en remitteren als wel t'Amsterdam.

Middelburgh wisselt op Amsterdam

In tweederley wyse/ op kort sicht met wat toe-baet/ op langhen tijd a la Pari, of ghelt om ghelt/ somwijl nae den tijdt met wat interest voor den Gever/ die gemeenelijk boven dē Trecker altijt gefavoriseert word.

Middelburgh wisselt op Antwerpen en Rijssel,

En geeft £ 107/ a £ 106/ min of meer/ om in eē van beyde de plaetsen te hebben £ 100/ op kort sicht/ of a uso, op ½ uso, of 2 a 3 uso wisselende/ gheeftse naer rato/ a la Pari wisseltse oock met beyde de Steden op langhe weken als Amsterdam/ maer niet soo veel/ want als Amsterdam 30 weken krijght/ soo en krijght sy naeuw 25 a 26 weken/ dat om reden als ghesepdt is.

Middelburgh wisselt op Roüan en Parijs,

En gheeft ₰ 124 vlaems/ meer of min/ om in een van beyde de voornoemde Steden een Kroon van 60 schellinghen tournoys te hebben op uso, of tijdt van een maendt/ in ghelijcke manieren als Amsterdam.

Middelburgh wisselt op London,

En gheeft 36 ß 2 ₰ vlaems / om tot London voornoemt een £ steerlinghs te ontfangen op uso, somwijl meer/ somwijl min/ op half uso wisselende/ wordt na rato ghedaen/ en so vervolgens dubbel en 3 uso, ghelijck als in de wissel van Amsterdam ghesepdt is.

Middelburgh wisselt op Franckfort,

En geeft ₰ 83 vlaems/ meer of min/ om in de Mis aldaer een Florijn van 65 Kruytser te hebben: doch wordt weynigh ghewisselt.

Digitized by Google

Wy en sullen hier voorder gheen Wissel noch her-Wissel stellen/ noch oock eenighe Calcula maecken/ van de vergelijckinghen der Wisselen/ of ordre in de Commissien van verscheyde plaetsen: alsoo het ghene dat daer in van de Wissel-handelinghe van Amsterdam geseydt is/ en noch hier nae ghesepd sal worden in die van Antwerpen/ den Leser genoegsaem sal vernoeghen.

Wissel-handelinge van Antwerpen op de voornaemste Steden van Europa.

Tot Antwerpen

Gheschiet alleen de geheele Wissel-handelinge van Brabant/ want in Brabant (als in Hollandt en Zeelandt) de Steden op malkanderen gheen cours van Wissel en hebben/ dat daerom/ dat de Munte by hun alleens is sonder veranderinge / ghelijckse meest door gantsch Nederlandt is: ten anderen oock datse onder een regeeringhe en ghebiedt zijn: ten derden dat Brabant gheen ander Koop-stadt en heeft als Antwerpen / soo datse hun betalinghen door over wysingen of Assignatien kunnen doen/ of in specien senden/ en buytens Lands willende trecken of remitteren/ tot Antwerpen voornoemt kunnen laten gheschieden.

t'Antwerpen houdtmen Boeck en Reeckeningh in Ponden / van 20 Schellinghen en 12 Grooten vlaems/ zijnde gelijcke gheldt-namen als in 't begin van de Wissel-handelinghe van Amsterdam verhaelt is/ doende elck Pondt ses Ponden Tournoys/ Schellinghen en Grooten naer advenant.

Antwerpen wisselt en gheeft

ℒ 100 vlaems om t'Amsterdam te hebben dierghelijcke/ meer of min ——— ℒ 106¼ vlaems.

ℒ 100 vlaems om tot Middelburgh te hebben meer of min ——— ——— ℒ 107

ℒ 100 dito om tot Ceulen te hebben diergelijcke ——— ——— ——— ℒ 102

ß 119 om tot Parijs te hebben min of meer ▽ 1 van 60 ß tourn.

ß 119½ om tot Rouan te hebben min of meer ▽ 1 als boven.

Digitized by Google

§ 120½ om tot Lyons te hebben nae de Cours ▽ 1 d'or Sol vã 60 ß
§ 142 om tot Bezançon na de cours te hebben ▽ 1 als boven.
§ 134 meer of min/om tot Piacenza te hebben ▽ 1 di marche.
§ 122½ meer of min/om tot Florenzen te hebben ▽ 1 d'oro.
§ 140 meer of min/om tot Romen te hebben ▽ 1 di stampe.
§ 96 meer of min/om tot Napels te hebben Ducat. 1 — van 5 tary.
§ 98¼ meer of min/om tot Milanen te hebben ▽ 1 van £ 5/17—
§ 100 meer of min/om tot Venetia te hebben Duca. 1 van £ 6⅕.
§ 104⅕ meer of min/om tot Palermo te hebben 26 Carlins.
§ 95 meer of min/ om tot Valenca te hebben Duc. 1 van 21 ß.
§ 96⅛ meer of min / om tot Saragoza te hebben ——— Ducaet 1 van 22 ß.
§ 98 meer of min/om tot Barcelona te hebbẽ Du. 1 van 24 ß.
§ 110⅕ meer of min/ om tot Sivilia te hebben Duc. 1 van 375 marva.
§ 101½ meer of min/ om tot Lixbona te hebbẽ Duc. 1 van 400 rees.
§ 120 meer of min/om tot Genoa hebben ▽ 1 d'oro.
§ 140 meer of min om tot Novo te hebben ▽ 1 di marche.
§ 80¼ meer of min/om tot Francfort te hebbẽ flor. 1 vã 65 kruytsers.
§ 68 meer of min/om tot Norimbergh te hebben ——— flor. 1 vã 65 kruytser.
ß 35 § 3 meer of min/om tot London te hebbẽ £ 1 steerlinghs.
stup. 31¼ meer of min/om tot Hamburch te hebben ——— Daeld. 1 van 32 ß lubs.

Staet te noteren/dat alle de prysen die Antwerpen gheeft in waerdye of pari, met de buyten-landsche plaetsen naer de cours van de wissel op en neer gaen/ sonder vastigheydt/ als alleen de dry eerste £ 100/ diese op Amsterdam/ Middelburgh en Ceulen gheeft/de welcke altijdt het selfde blyven.

Antwerpen wisselt op Amsterdam,

En geeft £ 100 / om op uso of korter tijd tot Amsterdam voorschreven daer voor t'ontfanghen £ 105½/ meer of min/ om dat het ghelt gewoonelijck placht aldaer 4/5 a 6 ten hondert beter te wesẽ als tot Amsterdam/ waer naer haer de wissel reguleert: Men was oock gewoon op half uso,en op eenige dagen sicht te trecken/den prijs pro rato zijnde,

Antwer-

Digitized by Google

Antwerpen wisselende op Middelburgh

Geeft £ 100 vlaēs om op uso, of andere gelimiteerde tyden/daer voor tot Middelburg te hebben £ 106/a £ 107 diergelijcke pondē vlaems/ dat in ghelijcke manieren als hier boven van Amsterdam geseyt is.

Antwerpen wisselt op Roüan of Parijs,

En gheeft § 119 meer of min / om in een van de voornoemde Steden een Kroon van 60 Schellinghen tournoys op uso te hebben: Nu om te weten hoe veel van de voor-seyde Kroonen Antwerpen tot Parijs of Rouan hebbē sal voor de waerde vā £ 1512/10-§ vlaems/tot § 119? Soo reduceert de Ponden tot Schellingen en Grooten/ en deylt se daer nae door § 119/de facit sal uyt brenghen ∇ 3050/ß 8/§ 4¼.

£ 1512/10/-§ vlaems.
20
30250
12
60500
30250
363000 / 50
119 | ∇ 3050/ß 8/§ 4½

1000
50 — 20 { 8 ß
119 — 1
119

288
24 — 12 { 2¼ § d'oro.
119 — 1
119

De Proef heeftmen als een van dese Steden op Antwerpen wisselt.

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op Lyons,

En gheeft ℥ 120½ meer of min/om tot Lyons voorschreven een Sonne-kroon van ℒ 3/of 60 ß te hebben: Nu om te weten hoe veel mē van de voorseyde Sonne-kroonen tot Lyons voor de weerde tot Antwerpen van ℒ 4962/4/6 sou hebben? Is noodigh de Ponden tot Schellingen en Grooten te brenghen/ en daer nae die te deylen door den prijs van de Sonne-Kroon/ zijnde ℥ 120½ / hebbende eerst de nomber van de grooten verdubbelt / om dat den Deylder door de ½ groot oock verdubbelt wordt/ dat gedaen zijnde/sal u den Deyler ▽ geven/ het overschot dat geen kroon kan worden/multipliceert door 20/en daer nae door 12/ soo sult ghy Schellinghen en Grooten vinden/ als by exempel:

ℒ 4962/ß 4/ 6 ℥ vlaems.
20

99244 — a ℥ 120½
12 — 241

198494
99244

1190934
2

2381868
Gedeylt door 241 |
▽ 9883/ß 4/ ℥ 4 d'or Sol.

De Proef hier af heeftmen als Lyons met Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Bezançon,

En gheeft ℥ 140/min of meer/ om tot Bezançon voorschreven te hebben een escu d'or van 60 ß tournoys: Nu om te weten hoe veel men van de voor-seyde goude Kroonen tot Bezançon, voor de weerde tot Antwerpen van ℒ 4962/4/6 ℥ vlaems souw hebben? Is noodigh (als hier voren

vooren verhaelt is) de Ponden tot Schellingen en Grooten te brengen/ en daer na die te deylē door de prys vande goude Croon/ zijnde ₰ 140/ sal uyt-brengen ▽ 8506/ en 't over-schot tot geen Croon konnende bereycken/ salmen door 20 multipliceren/deylende als boven / en 't gene datter dan noch resteert / door 12 multiplicerende/ en deylende als voren/ salmen tot facit hebben ▽ 8506 ß 13 ₰ 2 / diemen daer voor tot Bezançon sal ontfanghen.

℔ 4962: 4: 6 ₰ vlaems.
20

99244
12

1190934

Gedeylt door ₰ 140 ▽ 8506 ß 13 ₰ 2 d'or.

De proef hier van heeftmen als Besançon op Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Piacenza

En gheeft ₰ 134 / meer of min / om tot Piacenza voorsz: een Croon di marche te hebben: Nu om te weten voor ℔ 620: 8: 6 ₰ vlaems / hoe veel croonen di marche men hebben/sal als de Wissel tot ₰ 134 gaet? So moetmen eerst de Ponden tot Schellingen en Grooten reduceren/daer na de selve Grooten door 134 deylen/so salmen kroonen di marche hebben/ en 't over-schot door 20 multiplicerende/krygtmen Schellingen/ en 't voorder over-schot door 12 om Grooten te hebben / komt eyndelijck ▽ 1111 ß 4 ₰ 2 di marche, diemen voor de voornoemde ℔ 620: 8: 6/ tot Piacenza sou ontfangen.

℔ 620: 8: 6 ₰ vlaems.

a ₰ 134 — ▽ 1111 ß 4 ₰ 2

20

12408
12

148902 : 28.

134. ▽ . 1111: 4: 2.

560
28 — 20
134 — 1 } 4 ß.
134

288
24 — 12
134 — 1 } 2 ₰.
134

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op Firenza

En gheeft ℔ 122½ vlaems / meer of min / om in Florencen voorsz te hebben een goude kroon: Om te weten voor ℒ 656: 10: 11 ℔ vlaems / hoe veel dito Kroonen men daer voor sal hebben? Soo maeckt dese reductie op de selve wyse als de voorgaende / voor facit sal comen ▽ 1286: ß 5 ℔ 10½ / die men in Florencen sal hebben voor de voornoemde Ponden vlaems.

a ℔ 122½	ℒ 656: 10: 11. ℔ vlaems.
	20
245	13130
▽ 1286 ß 5 ℔ 10½.	12
	157571
	2
	315142

De proef daer van heeftmen als Florencen op Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Roma

En gheeft ℔ 140 vlaems / om tot Roma voorsz nae de Cours vande Wissel / een kroon di otto stampe te hebben: Nu om te weten voor ℒ 480: 6: 4 ℔ vlaems / hoe veel ▽ di stampe men hebben sal / so de Wissel gaet tot ℔ 140 als voren? So moetmen de Ponden tot Schellingen / en Grooten reduceren / en daer nae door ℔ 140 deylen / dan salmen bevinden ▽ 823: ß 8 ℔ – daer voor tot Roma te sullen hebben

	ℒ 480: 6: 4 vlaems.
a ℔ 140	20
	9606
▽ 823 ß 8 ℔ —	12
	115276

Het tegendeel of de proef hier van, heeftmen als Romen met Antwerpen wisselt,

Antwer-

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op Genoua.

En geeft ₰ 120 vlaems / meer of min / om tot Genoua voorsz te hebben een goude kroon in loopende munte / van ℔ 4. Nu willende weten hoe veel diergelijcke goude ▽/ Antwerpen hebben sal voor ℔ 880: 9: 9 ₰ vlaems? Soo reduceert de Ponden tot Schellinghen en Grooten / en deyltse door ₰ 120 / zijnde de valuta van ditto ▽ / naer de Wissel / en ghy sult kroonen 1760 / squls 19½ vinden / als by exempel /

a ₰ 120: ℔ 880: 9: 9 ₰ vlaems.

20

17609

12

211317

▽ 1760: ß 18 ₰.

117

20 ß een ▽

2340

120 ----

19 ß 6 ₰

De proef hier van heeft men als Genoua op Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Novo.

En geeft ₰ 140 vlaems / meer of min / om in Novo te hebben een ▽ di marche. Nu willende weten hoe veel diergelijcke kroonen di marcha, men hebben sal voor ℔ 880 : 9 : 9 vlaems? Soo reduceert de Ponden tot Schellinghen en Grooten / en deyltse door ₰ 140 / zijnde de valuta van dito ▽ / na de Wissel / en sal uyt-brenghen ▽ / ß / ₰ / als by exempel /

880: 9: 9 ₰ vlaems.

a ₰ 140

20

17609

12

211317

140

▽ 1509: ß 8 ₰ 1. di marcha.

De proef heeft men als Novo op Antwerpen wisselt.

Antwer-

Digitized by Google

Anwerpen wisselt op Naples

Een neemt ß 96 / meer of min / om tot Naples een ducaet van 5 tary te doen hebben: Nu om te weten hoe veel men vande voorseyde ducaten tot Naples sou hebbē/voor de weerde van £ 510 : 8 : 8 ß vlaems? So reduceert de Ponden tot Schellingen en Grooten / en deylt se daer na door ß 96/(als waerdye van een Napelse ducaet) en wat daer sal uyt komen/zijn ducaten / 't over-schot multipliceert door 5 tary / en deylt het wederom door ß 96 / so krijghtmen tary/ en yets over-schietende dat geen tary kan worden/ dat multipliceert door 20 grani/ en deylt se door 96/so vindt ghy eyndelijck oock grani. Voor facit komende duca. 1276:tary — grani 8/diemen voor de waerde vande voorseyde £ 510: ß 8: 8 ß vlaems tot Naples souw Credit hebben.

£ 510: 8: 8 vlaems.
20
―――
10208
12
―――
122504 : 8
ß 96 | ―――
1276 ducaten.

a ß 96
―――
Ducaten 1276: — 8 grani

8/96 — 40/96 — 5/1 | 40/96 — 800/96 — 20/1 } 8 grani.

De proef hier van heeftmen als Naples met Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Milanen,

Een neemt ß 98½/min of meer/om tot Milanen voorsz een kroon van £ 5: 17: te doen hebben: Nu om te weten voor de weerde van £ 360: 10: 10 ß vlaems tot Antwerpen / hoe veel Kroonen voorngemt / men daer voor tot Milanen souw gecrediteert zijn? Soo moetmen de Ponden en Schellingen in Grooten brenghen/ en daer na tot quarten/ om den prys wil/ die oock in quarten gebrocht wort / en daermen de nom-
ber

Digitized by Google

ver vande Grooten mede moet deelen / ghedeylt zijnde / salder uyt-komen ∇ 880 / en 't over-schot door ℔ 5: 17 ß / en daer nae door ₰ multiplicerende / en door den deylder ghedivideert zijnde / komt voor de voorsz ℔ 360: 10: 10 ₰ vlaems / ∇ 880: ℔ 4 ß 3 ₰ 5.

a ₰ 98 1/4

393

℔ 360: 10: 10 ₰ vlaems.
20

7210
12

86530
4

346120

℔ 5: 17
20

117
280

32767 { 813
393 { 4 ℔ 3 ß

178
12

2136 { 5 ₰
393

(28
346120 (0 { 880 ∇: ℔ 4 ß 3 ₰ 5
393

De proef hier van heeftmen als Milanen op Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Venetia

En geeft ₰ 100 vlaems / meer of min / om tot Venetia voorsz een ducaet van ℔ 6 1/5 te hebben: Nu om te weten hoe veel dierghelijcke ducaten Venetiaens / men tot Venetia hebbē sal / voor de waerde t'Antwerpen van ℔ 640 – 8 ₰ vlaems? Soo reduceert de voornoemde Ponden in Grooten / en deyltse door ₰ 100 / en men sal ducaten hebben / 't overschot multiplicerende door ₰ 24 / en deylende als voren / soo kryghtmen Grooten / bevindende daer voor tot Venetia te moeten hebben ducaten 1104 2/24 / of 2 ₰.

a ₰ 100 per duca.

℔ 460: – 8 ₰ vlaems.
20

9200
12

Duca. 1104 | 08
24
₰ 2 | 100

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op Palermo.

En geeft § 104⅓ vlaems / min of meer / om tot Palermo voornoemt 26 Carlins te hebben: Nu om te weten / hoe veel ducaten van 13 tarp / of 26 Carlins / men hebben sal in ℒ 420: 2: 10 § vlaems? So reduceert de selve Ponden tot derdendeelē van Grooten / en deylt se daer na door § 104⅓ / so sult ghy ducaten 966 / Carlini 11 / en grani 9 vinden / diemen daer voor tot Palermo ontfanghen sal: noteert dat den Ducaet heeft 26 Carlini / en den Carlin 10 grani / als by exempel blijckt /.

ℒ 420: 2: 10 § vlaems.

a § 104⅓ — 20

313 — 8402

12

100834

3

302502

(144 | 3744 | 26 | 11 Carlini.
302502 / 313 | 144 / 313 — 1 / 313

966 duca. 11 Carlini / 9 grani.

3110 | 311 — 10 / 313 — 1 / 313 | 9 grani.

De proef daer van heeft men als Palermo op Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Valenza

En geeft § 95 vlaems / meer of min / om tot Valenza een ducaet van 21 ß te hebben: Nu om te weten voor ℒ 630: 4: 5 § vlaems / hoe veel dierghelijcke ducaten men souw hebben? Soo reduceert de Ponden tot Grooten / en deylt se door § 95 / om Ducaten te hebben / het over-schot brenght tot Ponden / Schellinghen en Grooten / en sult voor facit hebben / Duca. 1581 ß 12: § 9 / diemen tot Valenza daer voor sal ontfanghen.

Digitized by Google

a g 95 ℔ 630: 4: 5 vlaems.
20
12604
12

1218
58 — 21
95 — 1 } 12 ß.
95

1̸1̸1253 } 1581 duca. 12 ß 9 g.
9̸5

936
78 — 12
95 — 1 } 9 g
95

De proef daer van heeftmen als Valenza op Antwerpen wisselt.

Antwerpen wisselt op Saragoza

En geeft g 96½ vlaems/ meer of min / om tot Saragoza voornoemt een ducaet van 22 schellingen te hebben: Nu om te weten voor ℔ 380: 9: 8 g vlaems / hoe veel dierghelijcke ducaten men daer voor sou hebben? Soo multipliceert de ponden vlaems tot grooten en octaven van grooten/ en deylt se door g 96½/ gelijck als de reductie van Valenza/ en daer sal uyt komen duca. 949 ß 19 g 6.

a g 96⅛ ℔ 380: 9: 8 g vlaems.
769 20
7609
12
91316
8
730528

16434
747 — 22
769 — 1 } 21 ß
769

(747
7̸3̸0̸5̸8 } 949 ducaten 19 ß 6 g.
7̸6̸9̸

3420
285 — 12
769 — 1 } 4 g.
769

De proef daer van wordt ghemaeckt als Saragoza op Antwerpen wisselt.

Digitized by Google

Anwerpen wisselt op Sivilia

En geeft ß 110$\frac{1}{3}$ vlaems/meer of min/ om tot Sivilia voorsz een ducaet van 375 Maravedis te hebben: Nu willende weten hoe veel diergelijcke ducaten men hebben souw voor £ 720: 10: 10 ß. So reduceert de Ponden vlaems tot $\frac{1}{3}$ van Grooten/ en deyltse daer na door de nomber van 110$\frac{1}{3}$ ß/en ghy sult vinden ducaten 1567: Maravadis 128/ diemen voor de voornoemde ponden vlaems tot Sivilia sou Credit hebbē.

£ 720: 10: 10 ß vlaems

a ß 110$\frac{1}{3}$

331.

20

14410

12

172930

3

518790

331 | | 113

113 — 42375 — 375
331 — 331 — 1
} 128

Duca. 1567: Maravadis 128.

Antwerpen wisselt op Lixbona

En gheeft ß 101$\frac{1}{2}$ vlaems / meer of min / om tot Lixbona voorsz een Ducaet van 400 rees te hebben: Nu om te weten voor de waerde van £ 1020: 8: 8/ hoe veel diergelijcke ducaten men tot Lixbona sou hebben? Soo multipliceert de Ponden tot $\frac{1}{2}$ Grooten / en deyltse daer nae door de nomber van 101$\frac{1}{2}$ ß/ zijnde de waerde van dito ducaet / en men sal ducaten 2422: en 279$\frac{3}{4}$ rees vinden.

£ 1020: 8: 8 ß vlaems.

a ß 101$\frac{1}{2}$

203.

20

20408

12

244904

2

489808

203 | | 142

142 — 56800 — 400
203 — 203 — 1
} 279$\frac{3}{4}$.

Duca. 2422: en rees 279$\frac{3}{4}$.

Antwer-

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op London,

En geeft ß 33 ₰ 4/ meer of min/ om in de selfde plaets een pond steerlings te hebben: Nu om te weten voor £ 748/ 16/ 8 ₰ vlaems/ hoe veel pondt steerlinghs men hebben sal? So moetmen soo wel de somme van de ponden vlaems/ als de prijs vande wissel in grooten reduceren/ deylende de somme van de ponden/ door de somme van den prijs/ dan salmẽ Pond' steerlinghs hebben/ en d'overighe ghetalen die tot gheen pondt en kan komen/ salmen door 20 en 12 multipliceren/ om schellinghen en grooten steerlings te hebben/ dat doende/ salmen bevinden voor de voorschreven ponden vlaems/ £ 449/ ß 7/ 1 steerlinghs te moeten hebben.

£ 748/ 16/ 8 ₰ vlaems.
20

14976
12

179742
1974
3742
142
20

2840
40
12

480

a ß 33 ₰ 4
12

400

£ 449 ß 7 ₰ 1 steerlings.

Antwerpen wisselt op Franckfort,

En neemt ₰ 80¼/ min of meer/ om tot Franckfort voorschreven/ te doẽ hebben een Floryn van 65 Kruytsers: Nu om te weten hoe veel Floorynen men tot Franckfort hebben sal voor de waerde van £ 1009/ ß 7/ 6 ₰ vlaems tot Antwerpen? Soo reduceert de ponden tot quarten van grooten/ en deyltse daer nae door de nomber van ₰ 80¼/ en men sal Floorynen 3000 bevinden daer voor tot Franckfort te hebben in de Mis.

Digitized by Google

a ß 80¼   ℒ 1009/7/6 ß vlaems.

	20
243	20187
	12
	242250
	4
243	969000

Flozynen 3000/ a 65 Kruytsers.

Noteert datmen tot Antwerpen de gheremitteerde penninghen op Franckfort oock wederom op Retour contracteert / even als tot Amsterdam / sonder de Remessen eerst tot Franckfort te laten komen / en dat om redenen als ghesepdt is.

Antwerpen wisselt op Norimbergh

En neemt ß 67½/ meer of min/ om tot Nozimberg voornoemt een florijn van 65 Kruytsers te doen hebben: Nu om te weten voor ℒ 628/16/8 ß vlaems/ hoe veel flozynen voorsz: men daer voor tot Nozimberg sal hebben? So reduceert even als inde wissel hier vozen op Franckfort aen-gewesen is/en men sal bevinden Flozynen 2240/daer voor tot Norimbergh op uso van een maendt te hebben.

ß 67½   ℒ 628/16/8 ß vlaems.

	20
539	12576
	12
	150920
	8
	1207360

Ghedeylt door 539

Flozynen 2240/ a 65 Kruytsers.

Antwer-

397 tot Ceulen wisselt men present ooch in R𝔇 van 78 albus, dus A van antwerpen coopt eenen toelast wijn van 3 amen en 9 viertels Nota 96 viertels is een aem a R𝔇 16 par aem hoe veel ceulsche R𝔇 comt dien tolast te staen tot Ceulen en hoe brabantse pattacons moeten daer voor geremiteert worden den wissel a 30½ p^c_o antwoort R𝔇 53: en 42 albus oft $\frac{42}{78}$

amen 3: 9 viertels

multiplieert met viertels 96

87 viertels

a R𝔇 16 par aem

522

87

1392

92
/ 14

met 78 albus

112

98

1092

52
/ 0

haelt de viertels uyt

76

R𝔇 53: 42

130½ - 100 - 53: 42

261

alles 3200

78

426

373

4172

835200

22
/ 4000 0 eenen stuyver

78 — 3200

R𝔇 43: 1

80

2

/ / 48 stuy

0 96 bynaer

Digitized by Google

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op Ceulen

En gheeft ℒ 100 vlaems/om tot Ceulen ℒ 102/wat meer of min te hebben/nae de Cours van de Wissel / en de largesse of escarciteyt van't gelt/ dat daerom dat tot Antwerpen meerder avantagien van Remessen vallen als tot Ceulen / anders behoorden sy by na beyde a la pari te gaen.

Antwerpen wisselt op Rijssel

A la pari, dat is ghelt om ghelt/ of somwijl na den langhen tijdt met wat toe-baet van ½/¼ a 1 per cento, meer en min/na de escarsiteyt of largesse van't ghelt: doorgaens is het gelt beter en williger tot Antwerpen als tot Rijssel/daer som-wijl oock na gewisselt word/ doch hebben op den anderen sonderlinghe gheen wissel.

Antwerpen wisselt op Hamborgh

En geeft stuyvers 31¼/of ß 62½/meer of min/om tot Hamborg voorschreven een Daelder van 32 ß lups te hebben: Nu om te wetẽ hoe veel vande voornoemde daelders datter gaẽ in ℒ 600 vlaems / gereduceert na den prijs van 62½ ß/ So reduceert de ponden voorschreven in ½ grooten / en deyltse daer nae door de nomber van de 62½ ß / men sal bevinden Daelders 2304 daer in te wesen / diemen voor de waerde van ℒ 600 vlaems/tot Hamburgh souw ontfanghen.

a Stuyvers 31¼ — ℒ 600 vlaems.

zijn ß 62½ — 20

125 — 12000

12

144000

2

288000

125

Daelders 2304 a 32 ß lups.

Antwer-

Digitized by Google

Antwerpen wisselt op Calis,

Maer heeft weynigh voets/ gaet van Antwerpen voornoemt a 2 per cento, meer of min/ nae de Cours/ en komt a la pari af op 15 a 16 weecken naer dato van de Wissel-brief.

Van Remessen en Tratos, OF Wissel en Her-wissel.

Tratos van Antwerpen over Venetia op Lyons, met de *Remesse*.

ANtwerpen treckt op Venetia Ducaten 2000/ van ₤ $6\frac{1}{5}$ Veneets/. a ₰ $102\frac{1}{3}$ vlaems per Ducaet/ met ordre dat Venetia haer ten verval-dagh op Lyons sal prevaleren; Antwerpen remitteert d' avance vande Trates op Lyons tot ₰ 116 per ▽ d'or Sol, af kortende $\frac{1}{12}$ per ₤ 100 voor courtagie/ resterende ₤ 852/2/9 ₰ vlaems/ en tot Lyons ▽ 1763/ß 0/₰ 10/ d'or Sol. Venetia treckt voor de Tratos van Ducaten 2000 op Lyons/ daer by ghevoeght hebbende $\frac{1}{2}$ per cento voor Makelardye en provisie/ ▽ 1644/ß 3/₰ 5 d'or Sol, a Ducaten $121\frac{1}{4}$/ per ▽ 100, in voeghen dat alsmen $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie reeckent/ die men tot Lyons moet betalen/ en daer af-treckt/ men avancerende vind ▽ 113/19/11/ zijnde ▽ $6\frac{60}{64}$ per cento, sonder gelt verschoten te hebben/ als per exempel blijckt:

Duca-

Ducaten 2000/a ℒ 6½ op Venetia getrocken.
tot ß 102⅓

ℒ 852/15:- vlaems.

4099 Court, lichte 1/12)

20000

ß 12|78

666⅔

|12

Grooten 204666

ß 9|36

Schellingen 17055:1 6⅔

Ponden 852:15:6⅔ grooten vlaems.

af voor Courtagie ℒ ——— 12:9

ℒ 852:2:9

20

17042

12

a ß 116 per ▽ ———

——— 204513

▽ 1763/ß 0/ß 10/d'or Sol tot Lyons.

af ⅓) ▽ 5/ 17/ 6 Provisie tot Lyons.

rest ▽ 1758 ß 3/ ß 4

Ducat. 2000

by gevoeght ½/ 10/00 prov. en onco-(ste tot Vene.

Ducaten 122¼ ——— ▽ 100 ——— Ducat. 2010 tot Venetia.

4

489

804000

▽ 1644/ß 3/ ß 5 d'or Sol, die Vene. trekt.

▽ 1758 ß 3 ß 4 diemen tot Lyons avanceert.

af ▽ 1644 ß 3 ß 5 diemen van Venetia treckt.

▽ 1644 ——— rest ▽ 113 ß 19 ß 11 ——— 100

11400

is 6⁶⁄₁₁ ten hondert sonder uytschot van ghelt.

Antwerpen Remitteert op Norimbergh, en doet het selve in trecken, en in Contant senden.

ANtwerpen Remitteert op Norimbergh de weerde van Floryn-nen 2000/a 65 Kruytsers tot ₰ 66½ vlaems op uso, zijnde ₤ 554/3/4 vlaems/en 5 ß per Floryn U voor Courtagie daer by ghevoeght/ maeckt t'samen ₤ 554/13/4 ₰ vlaems/ en ordonneert Amsterdam de selve Florynen 2 U in te trecken/ die kunnende tot ₰ 70½ vlaems wisse-len/ haer sendende ghemaeckte Wissel-brieven/ om t' endoceren/ Am-sterdam vindt gelt op Norimbergh/tot ₰ 70⅓/noch beter als haer com-missie/ en treckt de voorseyde Florynen tot de voornoemde prijs/ daer voor ontfanghende ₤ 586/2/3 vlaems/ daer ⅓ per cento af-ghetoghen word voor de provisie van Amsterdam/ zijnde ₤ 1/19:-resteert ₤ 584/3/3/ daer voor Amsterdam in spetie over-sendt 1460 7/16 Bourgonsche Kruys-daelders a 8 ß per Daelder/bedraghende ₤ 584/3/3 ₰ vlaems/ af-gaende voor op-ghelt 1½ ₰ per Daelder/ maeckt ₤ 9/2/6 ₰/blijft ₤ 575/0/9 ₰ vlaems/ daer af ghetrocken moet worden ₤ 554/3/4/ weerdye van de Florynen 2000 voornoemt op Norimbergh gheremit-teert/rest ₤ 20/17/5 vlaems/ datmen avanceert in ontrent 3 maen-den/ zijnde 3⅞ per cento, als per exempel:

Florynen 2000/a 65 Kruytsers.
a Grooten 66½ vlaems per Floryn.

Grooten 133000

Schellinghen 1108| 3: 4
Ponden 554 3: 4 vlaems.
Voor Courtagie a ß 5 per U —— 10:-

₤ 554:13: 4 ₰ vlaems.

Florynen

Floryne̅n 2000 a 65 Kruytsers in getrocken.
a Grooten 70⅓

140666⅔ Grooten.
11722 Schelling. en 3 δ.
Ponden 586:2ß 3 δ vlaems.
Voor Provisie a ⅓ per cent. 1:19 — δ voor Amsterd.

℔ 584: 3:3 δ vlaems.
20

11683
12

140198

Provisie
586:2:3
⅓) 195:7:5
20

---

19 | 07

a 48 ß per Daeld.
12

576

Dael. 1460$\frac{7}{16}$ Bourgonsche kruys-Dael. a 8 ß/ zijn ℔ 584:3:3 vlaës.
af 1½ δ per Daeld. voor op-gelt ℔ 9:2:6

℔ 575:0:9

℔ 575: 0: 9
af de Remesse ℔ 554:13: 4

℔ 554½ —— ℔ 20:07: 5 —— 100
4 4

2218 8000
3⅝ ten hondert of by nae.

Antwerpen treckt en remitteert sonder eygen Capitael uyt te schieten.

ANtwerpen treckt op Franckfort teghen d'aenstaende Mis/ Floryne̅n 2000 van 65 Kruytsers/ a δ 82 vlaems per Floryn / daer voor sy ontfanght ℔ 683/6/ 8 δ vlaems/af-gaende 10 ß voor Courtagie/ resteert ℔ 682/ 16/ 8/ met ordre dat Franckfort haer op Venetia ten verbal-dagh sal prevaleren: welcke avance Antwerpen voorschreven remitteert op Londen a ß 34/δ 4/ per ℔ Steerlings op uso, zijnde ℔ 392/ß 28/δ 3 Steerlings/belastende London t'haerder tijd d'avance op Venetia te remitteren. London ⅓ per cento voor haer Provisie afhoudende/ zijnde ℔ 1/12/9 steerlings/met $\frac{1}{12}$ per ℔ 100/ voor Courtagie/resterende ℔ 391/5/ 6 δ Steerlinghs / gheeft het selve op Venetia

Digitized by Google

tot 𝔡 54 steerlinghs per Ducaet Venetiaens van £ 6½ / maeckende tot Venetia voornoemt Ducaten 1739 / van £ 6½ / of 24 groot. Franckfort treckt op Venetia florynen 2176½ / van 60 kruytsers / voor de voorseyde Florynen 2000 / van 65 kruytsers / daer by ghevoeght zynde ½ per cento voor haer Provisie en courtagie / a Florynen 134 van 60 kruytsers / voor Ducaten 100 / monteert Ducaten 1624 / 𝔡 6 / die af-ghetrocken van de boven-staende Remesse / Ducaten 1739 / blijft Duca. 114½ / daer men noch af treckt Ducaten 5 / 18 voor de Provisie van Venetia / resteert suyver Ducaten 109 / diemen avanceert op de voor-verhaelde Tratos en Remesse / sonder Capitael verschoten te hebben / als blyckt by exempel:

Florynen 2000 / a 65 Kruytsers.
a Grooten 82

164000 Grooten.
13666 Schellinghen.
Ponden 683 : 6 / 8 𝔡 vlaems.
af voor Makelardye £ — 10 : - van flor. 2000 ghe-(trocken.

£ 682 / 16 / 8 vlaems.
20

a ß 34 / 𝔡 4
12

412

13656
12

163880

£ 392 / ß 18 / 𝔡 3 steerlinghs geremitteert op London.

Provisie ½) 1 | 30 / 19 / 5
20

ß 6 | 19
12

𝔡 2 | 3

Courtagie
392 / 18 / 3

ß 6 | 51
12

𝔡 6 | 02

£ 1 / 6 / 2 Provisie.
6 / 6 Courtagie.
£ 1 / 12 / 9 Steerlinghs.

£ 392 / ß 18 / 𝔡 3 steerlinghs.
af £ 1 / 12 / 9 voor provis. en (court.

£ 391 / ß 5 / 𝔡 6
20

7825
12

15656
7825

93906

Ghedeylt door 54 𝔡. per Ducaet Venet.

Maeckt 1739 Duc. va £ 6½ tot Ven.

Florynen

Floryn en 2000 a 65 kruytsers.
per 65 kruytsers.

1300|0|0 kruytsers.

a $\frac{1}{6}$)

Floryn en $2166\frac{40}{60}$ a 60 kruytsers.

Provisie lichten van Floryn en $2166\frac{40}{60}$.
a $\frac{1}{2}$ per c. met courtagie flory. 10|83:20
60

kruyt. 50| 00

Floryn en 2166: kruytsers 40
Floryn en 10: kruytsers 50

Flory. 134. —— Duca. 100: —— Flory. $2176\frac{1}{2}$/ van 60 kruytsers.
100

Ducaten 1624 ℔ 6. 217650

Ducaten 1739: — geremitteert op Venetia.
af Ducaten 1624: $\frac{6}{24}$ getrocken.

rest Duc. 114 $\frac{18}{24}$.
Af voor provisie a $\frac{1}{3}$/ 5: 18

blijft duca. 109: - avance.

provisie tot Venetia.
van duca. 1739: ——

a $\frac{1}{3}$/ duca. 5 79: 16.
24

℔ 18|02

Trates van Lyons op Antwerpen, met de remesse op Romen en Piacenza, en trates wederom van Antwerpen op Piacenza.

ANtwerpen ordonneert Lyons op haer te trecken ter somma van ▽ 4535 ß 13 ₰ 9 d'or Sol, tot ₰ 118 / daer voor Antwerpen uytschiet ℒ 2230: - 6 vlaems / met ordre dat Lyons voornoemt de selve party kroonen op Roma sal remitteren: Lyons haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, daer af ghelicht hebbende / zijnde ▽ 15: 1: 3 / remitteert op Roma voorsz ▽ 4520: 12: 6 d'or Sol, a △ 85 d'oro di stampe, voor ▽ 100 d'or Sol, bedragende tot Roma ▽ 3842: 10: 7 d'oro di stampe, af $\frac{1}{3}$ per cento voor de provisie van Roma ▽ 12: 16: 2 / resteert ▽ 3829: 14: 5 / die Romaten verval-dagh op Piacenza remitteert a ▽ $96\frac{7}{8}$ di stampe, voor ▽ 100 van Piacenza / komt datmen tot Piacenza Credit wort ▽ 3953: ß 5 ₰ 2 / oock af ghetrocken $\frac{1}{3}$ ten honderdt voor provisie / die Piacenza behoort / zijnde ▽ 13: 3: 6 / resteert ▽ 3940: 1: 8 di marche, die Antwerpen in-treckt a ₰ 140 per ▽ di marche, bedraeght ℒ 2298: 7: 7 vlaems / af $\frac{1}{12}$ per ℒ 100 / voor Makelardye ℒ 1: 18: 3 vlaems / resteert ℒ 2297: 9: 4 / daermen moet af trecken de remesse op Lyons / blijft suyver ℒ 67: 8: 10 / diemen geavanceert heeft by de voorgenoemde trates en remessen / als per exempel volght / makende $3\frac{8}{223}$ per cento.

▽ 4535: ß 13 ₰ 6 d'or Sol tot Lyons.
a ₰ 118 vlaems per ▽.

36280
4535
4535
54
$14\frac{3}{4}$
$7\frac{6}{16}$

₰ 535206
ß 44601o
ℒ 2230: ß 0 ₰ 6 vlaems.

▽ 4535:

▽ 4535: ß 13: 9 d'or Sol.
prov. a ⅓ p. c. ▽ 15: 1: 3

rest ▽ 4520 ß 12: 6.
a ▽ 85 p. ▽ 100 d'or Sol.

22600
36160
42: 10
10: 12: 6

▽ 3842|53
20

ß 10|61
12

₰ 7|50

provisie lichten a ⅓ per c.
van ▽ 4535: 13: 9

▽ 15|06: 17: 6
20

ß 1|27
12

₰ 3|20

provis. tot Roma a ⅓ per cento,
van ▽ 3842: 10: 7

▽ 12|80: 16: 10
20

ß 16|16
12

₰ 2|02

▽ 3842: 10: 7
af ▽ 12: 16: 2

▽ 96⅞ of ß 17 ₰ 6 — ▽ 100 — ▽ 3829: 14: 5 di stampe,

20 | 20
1937 | 76594
12 | 12
2325|0 | 91913|0

▽ 3953: ß 5 ₰ 2/ di marche van Piacenza.
af voor prov. ▽ 13: 3: 6 van Piacenza.

rest ▽ 3940: ß 1: ₰ 8 di marche.
a ₰ 140 vlaems per ▽.

157600
3940
11⅔

551611 Grooten.
ß 45961|7: 7 ₰
ℒ 2298: 7: 7 ₰ vlaems.
af ℒ 1: 18: 3 vlaems voor courtagie.

ℒ 2297: 7: 7 vlaems.
af ℒ 2230: — 6

rest ℒ 67: 9: 10 ₰ vlaems avance,

Provi-

Digitized by Google

Provisie tot Piacenza van ▽ 3953: 5: 2:

```
▽   13|17: 15: —
      |  20
      |  ——
ß    3|  55
      |  12
      |  ——
₰    6|  60
```

Courtagie lichten a $\frac{1}{12}$ per ℒ 100.
van ℒ 2298: 7: 7

```
ℒ    1|91: 10: —
      |  20
      |  ——
ß   18|  30
      |  12
      |  ——
₰    3|  67
```

ℒ 2230: —— ℒ $67\frac{2}{3}$: —— 100.

```
  5              ————
————             3370|0
1115|0
```

is $3\frac{8}{223}$ per cento; **voor omtrent wat meer als 3 Maenden.**

3 **Maenden** —— $3\frac{8}{223}$ —— 12 **Maenden.**

```
223            677
———             12
669            ————
———            1354
               677
               ————
               8124
```

$12\frac{32}{223}$ per cento.

Digitized by Google

Remesse van Antwerpen op Parijs, Lyons, Naples, Florencen en Venetia: waer Antwerpen haer penninghen wederom met avance in treckt.

Antwerpen remitteert op Parijs ▽ 2551 — doro, van 60 ß tournoys / a § 118 per ▽ / daer voor valuterende £ 1259 : 11 : 1½ § vlaems / met 1/12 per cento, voor courtagie £ 1 : 1 / bedragende te samen £ 1260:12:1 vlaems. Parijs voor haer provisie ⅓ per cento, af houdende ▽ 8:10 / remitteert ▽ 2542 : ß 10 / op Lyons in foire de Pasques, beloopende met 2 per cento avance ▽ 2593:7 / gaet af ⅓ per cento, provisie tot Lyons ▽ 8:12:10 / met ß 4 § 8 voor oncosten / maeckt t'samen ▽ 8:17:6 / resteert ▽ 2584 ß 9 § 6 d'or Sol, die Lyons op Napoli remitteert tot duca. 127½ courant / met ordre de selve op Firenza te gheven / lichtende oock haer provisie a ⅓ per cento, makē duca. 3295 / tarp 1 tot Naples / af ⅓ per c. (als geseyt is) voor haer provisie duca. 10: 4: 18 grani / blijft duca. 3284: 1 : 2 grani / die Napoli op Florencen remitteert / a duca. 129½ per ▽ 100 di Firenza, maeckende tot Florencen Credit van ▽ 2536 ß 1 § 6 / af haer provisie a ⅓ per cento, ▽ 8:9 / resteert ▽ 2527: 12: 6 / die Florencē op Venetia remitteert a ▽ 80½ / voor duca. 100 Veneets van £ 6⅕ / makende tot Venetia duca. 3155 10/24 / af ⅔ per cento voor haer provisie duca. 20 12/24 / resteert duca. 3144 7/12 / die Antwerpen in treckt a § 102⅔ per ducaet / beloopende in vlaemsche munte £ 1345: 3:7 § / af 1/12 per £ 100 / voor courtagie £ 1:2:5 / resteert £ 1344:1:2 / daermen de remesse eerst op Parijs geremitteert / moet af korten / zijnde als boven £ 1260: 12:1 / avanceertmen £ 123:9:1 / als by exempel blijckt / makende 9⅞ per cento ofontrent.

▽ 2551: van 60 ß tournoys op Parys /
a § 118½ per ▽.

20408
2551
2551
1275½

302293 §
ß 2519|1:1
£ 1259:11:1 § vlaems.
1: 1: — voor Makelardye.

£ 1260:12:1 vlaems.

Makelardye a 1/12 per £ 100
£ 1259:11:1

£ 1|05
20

ß 1|00

M ▽ 2551:

▽ 2551: —
af provisie a ⅓) 8: 10: — tot Parijs.

rest ▽ 2542½/
a ▽. 2 ten hondert.

5084.
1

▽ 50|85
20
ß 17|00

provisie tot Parijs
a ⅓ per c. ▽ 2551: —

▽ 8|50: 6: 8
20
ß 10|06

▽ 2542 ß 10 —
▽ 50: 17 —

▽ 2593 ß 7 — geremitteert op Lyons.

▽ 2593 ß 7: —
af provisie a ⅓)
▽ 8|64: 9: —
20
ß 12|89
12
₰ 10|68

▽ 2593 ß 7 ₰ —
af ▽ 8 ß 17 ₰ 6 provisie tot Lyons.

rest ▽ 2584 ß 9: ₰ 6 d'or Sol.
a duca. 127½ per cento.

18088
3.1008
1292
31:4:7
25:2:10
3 — 18

duca. 3295|20:2:15
5
tarp 1|02
20
|55

▽ 8: 12: 10 provisie.
—— 4: 6 oncosten.

▽ 8: 17: 6.

de provisie a ⅓/
duca. 3295: 1: —

duca. 10|98:2
5
tarp 4|92
20
grani 18|40

duca. 3295: 1: —
af voor provisie tot Naples 10: 4: 18

resteert duca. 3284: 1: 2. grani.

duca.

Digitized by Google

Duca. $129\frac{1}{2}$ — ▽ 100 — duca. 3284: 1: 2.
100

259

328400

▽ 2536 ß 1 ₰ 6. d'oro in Firenza.
20
2

328422
2

656844

af $\frac{1}{3}$ per c.) ▽ 8|45: 7: 2
20

ß 9|07
12

₰ 0|68

▽ 2536: 1: 6
af ▽ 8: 9: - provis. van Flor.

▽ $80\frac{1}{2}$ — duca. 100 — ▽ 2527: 12: 6. d'oro, of $\frac{5}{8}$.
8 8

644 2022100

duca. $3155\frac{10}{24}$ tot Venetia

duca. $3155\frac{10}{24}$.
af voor prov. duc. $10\frac{12}{24}$ tot Venetia.

prov. a $\frac{1}{3}$) duc. 10|51: 19
24

₰ 12|33

rest duca. 3144: 14 ₰
a ₰ $102\frac{2}{7}$ vla. per duca.
6288
31440
1048
1048
59

322843 ₰
26901|3 ß 7 ₰
£ 1345: 3: 7 ₰ vlaems.
voor courta. van $\frac{1}{12}$) 1: 2: 5

£ 1344: 1: 2 ₰ vlaems.

Courtagie lichten a $\frac{1}{12}$ per £ 100
van £ 1345: 3: 7.

£ 1|12: 2: —
20

ß 2|42
12

₰ 5|04

gaet af voor de remesse op Parijs £ 1260: 12: 1.
rest £ 123: 9: 1 vlaems.

£ $1260\frac{3}{5}$ — $123\frac{3}{7}$ — 100

£ 6303 61700

$9\frac{3}{4}$ per cento of ontrent.

 Antwer-

Digitized by Google

Antwerpen treckt en avanceert sonder te remitteren, als volght:

ANtwerpen treckt op Piacenza ∇ 2000 di marcha, tot ₰ 138 per ∇/ bedragende ℒ 1150/ af voor courtagie a $\frac{1}{12}$ per cento, ℒ 19: resteert ℒ 1149:1 - vlaems/ en ordonneert aē Piacenza haer ten verval-tijt op Milanen te prevaleren tot ß 140 per ∇/ of op Palermo tot Carlinen 30/ waer haer meeste avantagie sal wesen. Piacenza treckt op Milanen ∇ 2006:13:4 di marcha, haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento daer by gevoeght zijnde/ tot ß 140$\frac{1}{8}$. En Milanen prevaleert haer wederom op Antwerpen/ tot ₰ 110$\frac{1}{3}$/ met haer provisie a $\frac{1}{3}$ per cento: De vraegh is hoe de selve trates komt te responderen/ 't zy tot schade of baet/ ghemerckt Antwerpen onder-wijl by na 5 maenden het geldt ghebruyckt heeft? Om dat te weten/ moetmen doen als inde vorige exempelen aengewesen is/ en eyndelijck af trecken de eerste en laetste sommatie van den anderē/ is dat de eerste sommatie meer is dan de leste/ dan ist schade/ maer de leste meer zijnde/ maeckt d'avance: men moet altijdt het minste van het meeste trecken/ en 't over-schot ('t zy schade of baet) ten hondert reeckenen/ soo kan men van baet of schade oordeelen/ als per exempel/

∇ 200 di marcha, op Piacenza getrocken
a ₰ 138

276000 ₰
23000|0 ß
1150 ℒ vlaems.
af getrockē voor courtagie 0:19 — ß
rest 1149:1 — vlaems.

Makelardye a $\frac{1}{12}$/
van ℒ 1150 —
ℒ — | 95
20
ß 19 | 00

Provi-

Provisie slichten a $\frac{1}{3}$ van ▽ 2000

▽ 666:13:4
20
ß 17|26
12
§ 4|20

Provisie tot Milanen. a $\frac{1}{3}$ van £ 14059:3:4

£ 4686:6:8
20
ß 1726
12
§ 320

a £ 5:17:— per △
20
117
12
1404

▽ 2006:13:4 getrocken op a ß 140$\frac{1}{3}$ per ▽ (Milané.

80240
2006
46:8
46:8
250:9

28118|3:1 §

Pondé 14059 ß 3 § 1 **Milanees.**

£ 46 ß 17:3 **voor Pro. tot (Milané.**

£ 14106 ß — § 4
20
282120
12
564244
282120
3385444

▽ 2414$\frac{43}{117}$ **Milan. van** £ 5:(17 per ▽

a § 108$\frac{1}{3}$

▽ 2414$\frac{43}{117}$ **Milanees.**
a § 110$\frac{1}{3}$

24140
2414
803$\frac{2}{3}$
115

Grooten 266358
Schellingen 2219:6:6 §
Ponden 1109: ß 16 § 6 **vlaems.**

£ 1149: ß 1: ₰— van de Cratos op Piacenza ontfanghen.
£ 1109: ß 16: 6. voor de Cratos van Milanen betaelt.

£ 39: ß 4: 6 avanceertmen op de voorschreven Cratos/ meer ontfanghen als betaelt/ en 't ghelt ontrent 5 Maenden ghebruyckt/ komt ten hondert/

£ 1109$\frac{4}{5}$ —— £ 39$\frac{1}{5}$ —— 100

5549   19600

is 3$\frac{17}{32}$ ten hondert of by nae.

Antwerpen treckt met schade.

Antwerpen treckt op Lyons in pagamento di fiera, ∇ 3537 ß 16: d'or Sol, tot ₰ 119$\frac{1}{2}$ per ∇/ daer voor sy ontfanght £ 1761/6/7 ₰ vlaems/ af ghetrocken voor de Courtagie a $\frac{1}{12}$ per cento £ 1/9/3/ rest 1759/17/4 vlaems: en ordonneert Lyons haer op Venetia te prevalerẽ. Lyons $\frac{1}{3}$ per cento voor haer Courtagie daer by gevoegt hebbende/ zijnde ∇ 11/ ß 16/ treckt ∇ 3549 ß 10 ₰- d'or Sol, op Venetia tot Ducaten 119$\frac{2}{5}$ per cento, maeckende tot Venetia Debit van Ducaten 4238/₰ 2/ daer by gevoeght Ducaten 14/₰ 2/ voor haer Provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, treckt het selve wederom op Antwerpen a ₰ 101 per Ducaet/ bedraeght £ 1789/9/1 ₰ vlaems/ af ghetrocken de Cratos van Lyons/ resteert £ 29:11:9/ die Antwerpen aen de voor-seyde Cratos verliest/ midts daer voor het ghelt ruym 5 Maenden ghebruyckt hebbende/ beloopt ten hondert in't jaer 3$\frac{8415}{8795}$ per cento, als per exempel te mercken is/

∇ 3537 ß 16 d'or Sol.
a Grooten 119$\frac{1}{2}$

```
  31833
  3537
 3537
   1768½
     47⅕
 ─────────
 422719  Grooten.
```

Schellingen 35221 6: ₰ 7
Ponden 1761: ß 6: ₰ 7 vlaems.
Af voor Courtagie 1: 9 3

Rest £ 1759:17 4 ₰ vlaems.

Courtag. a $\frac{1}{12}$ per £ 100
van £ 1761: 6:7

```
£  1|46:6
    | 20
    |────
ß  9|26
    |12
    |────
   3|19
```

∇ 3537

▽ 3537 ß 16 d'or Sol.
Af ⅓ per c. Provi.

▽ 1170

| 20

ß 14|00

▽ 3537 ß 16 d'or Sol.
By gevoegt ⅓ per cen. 11 ß 14 voor Provisie tot Lyons.

▽ 3549: ß 10 d'or Sol.
a Duca. 119⅔ tenhondert.

31941
39039
709:19
709:19
59:17

Ducaten 4238|10
|24

Grossen 2|47

Provisie tot Venetia.
Ducaten 4238:2

Ducat. 14|12:16
|24

₰ 2|94

Ducaten 4238 $\frac{2}{2?}$
Ducaten 14 $\frac{2}{24}$ voor Provisie tot Venetia.

Rest Ducaten 4252: ₰ 4
a Grooten 101 per Ducaet.

4252
42520
17

Grooten 4294|69
Ponden 1789 ß 9 ₰ 1 vlaems.
Af Ponden 1759 ß 17 ₰ 4 voor de Tratos van Lyons.

Rest 29 ß 11 ₰ 9 vlaems.

Digitized by Google

ƒ 1759 > ƒ 29 < ƒ 100

Maenden 5 12 Maenden

8795

1200
29

34800

Is $3\frac{4415}{8795}$ per cento, of ontrent 4 per cento.

ANtwerpen Remitteert op Amsterdam ƒ 800 vlaems/ met $7\frac{1}{2}$ per cento avance / en ordonneert Amsterdam op Norimbergh te remitteren tot ₰ $67\frac{1}{4}$ / of op Venetia tot ₰ $102\frac{1}{2}$ / of op Franckfort tot ₰ 83. Amsterdam $\frac{1}{3}$ per cento voor haer Provisie af-houdende/ remitteert op Venetia Ducaten 1000/a ₰ $102\frac{1}{2}$/en de rest op Norimbergh/ te weten/ Florynen 1000 a ₰ $67\frac{1}{4}$/en Florynen 537/Kruytsers $20\frac{1}{4}$/a ₰ $67\frac{1}{4}$. Antwerpen ordonneert Venetia en Norimbergh/ beyde op Lyons te remitteren: Venetia af houdende $\frac{1}{3}$ per cento voor haer Provisie/remitteert tot Ducaten $116\frac{1}{4}$ per ▽ 100 / en Norimbergh tot Kruytsers 97 per ▽/oock $\frac{1}{3}$ per cento voor haer Provisie ghekort hebbende: Antwerpen treckt het netto provenuto daer van op Lyons/tot ₰ $119\frac{1}{4}$. Nu is de questy om te weten wat baet of schade Antwerpen met dese voornoemde Remesse en Tratos ghedaen heeft / ghemerckt sy ruym vijf Maenden tijdt verliest/en tot leeghen prijs op Lyons moet trecken/alsoo de cours van daer noch schadelijck loopt? Om dat te weten/moetmen de Calculatie maecken als by exempel hier onder volgt/en men sal eyntelijck vinden dat Antwerpen ƒ 132/17/5 vlaems avanceert/zijnde ten hondert voor Maenden 12/ a $39\frac{2}{7}$ per cento.

ƒ 800 :—— vlaems.
a ƒ $7\frac{1}{2}$ ten hondert.

5600
4

60,00

ƒ 800
ƒ 60

ƒ 860 vlaems.

Provisie tot Amsterdam a $\frac{1}{3}$ per cento. 2 86/13/4

20

17 33
12

400

ƒ 860

£ 860
Af voor Provisie £ 2: 17: 4

£ 857: 2: 8
af voor du. 1000: £ 426: 7: 9

£ 430: 14: 11
af voor Fl. 1000: £ 280

£ 150: 14: 11

op Norim. flo. 1000 a 65 Krupt.
a Grooten $67\frac{1}{5}$

67000
2

Grooten 67200
Schellingen 560|0
Ponden 280 vlaes.

rest £ 150: 14: 11
20

3014
12

6039
3014

36179
3

108537

a ₰ $67\frac{1}{5}$

202

Floryien 537 $\frac{20\frac{1}{2}}{65}$
a Grooten $67\frac{1}{5}$

3759
3222
179
21

36179 Grooten.
30|14 Schellin. 11 ₰
Ponden 150: ß 14: ₰ 11 vlaems.

Ducat. 1000 op Venetia.
a ₰ $102\frac{1}{3}$

2000
10000
$333\frac{1}{3}$

102333 Grooten.
85|2|7 ₰ 9
Ponden 426 ß 7 ₰ 9 vlaems.

Provisie van
Ducaten 1000 tot Venetia.

Ducaten 3|33: 16
24

₰ 8|08

Ducaten 1000 van £ $6\frac{1}{5}$
af Provisie a $\frac{1}{3}$) 3: ₰ 8

Rest Ducat. $996\frac{2}{3}$

Ducaten 116¼ —— ▽ 100 —— Duca. 996⅔

465 3 —— 1395

299000 4 —— 1196000

▽ 857 ß 6 ₰ 11 d'or Sol tot Lyons.

Floryn en 1000
Floryn en 537 20¼/65 { a 65 Kruytsf. tot Norimb.

Floryn en 1537: 20¼ Kruytsers.
a Kruytsers 65 per Floryn.

Provisie tot Norimberg a ⅓ per cen.

7685
9222
20¼
——
99925 Kruytsers.
333
——
99592

Van Kruytsers 99925 —— Kruytsers 333|08

a Kruytsers 97 per ▽ d'or Sol.

Maeckt ▽ 1026: ß 14: ₰ 5 / tot Lyons Remesse vā Norimberg.
▽ 857: ß 6: ₰ 11 tot Remesse van Venetia.

▽ 1884: ß 1: ₰ 4
Af Provisie a ⅓) ▽ 6: ß 3: ₰ 7
Rest ▽ 1877: ß 17: ₰ 9
a Grooten 119¼ per ▽.

16893
1877
1877
419¼
59⅝
29 13/16
12
4
2
——
223889 Grooten.
1865|7: ß ₰ 5
Ponden 932:17 ß ₰ 5 vlaems.
af Ponden 800:— — op Amsterdam geremitteert.
Rest 132 ß 17: ₰ 5 vlaems geavanceert. ℒ 800.

Provisie tot Lyons.
a ⅓) van ▽ 1884:1:4

▽ 6|28:0:5
20
——
ß 3|61
12
——
₰ 7|37.

Digitized by Google

ℒ 800 Maenden 5 > ℒ 132 ß 16 § 0 < ℒ 100 12 Maenden.

4000	5	1200
5	664	
200/00	1200	
	7968/00	

$39\frac{21}{27}$ ten hondert voor een jaer.

Eynde van de Remessen en Tratos.

Volght

Het ghebruyck van voeghen en egaleren verscheyde Commissien, naer't verhoogen of dalen van de Wissel, en Calcula om die te formeren, met oordeel van Winst of Verlies.

VAN Venetia Wisseltmen op Antwerpen tot § 98/en op Piacenza tot Ducaten 145. Nu ofmen wilde weten/(Commissie ghevende tot Venetia/ dat sy tot dien prijs op Antwerpen souden trecken/ en op Piacenza remitteren) tot hoe veel de Remesse van Antwerpen op Piacenza souw komen? Soo multipliceert de voorschreven Ducaten 145 (welck de waerdye is van ▽ 100 di marche,) met de voornoemde § 98/(valuta van den Ducaet van ℒ $6\frac{1}{5}$) van de grooten dieder uyt komen/snijdt daer de twee laetste figuren af/ en dan sullender resteren § $142\frac{1}{10}$/ en so veel grooten met noch $\frac{2}{5}$ per cento voor de provisie diemen tot Venetia betaelt/moetmen t' Antwerpen uyt keeren voor yder ▽ di marche, diemen in Piacenza Credito heeft.

Ducaten 145
a Grooten 98

§ 142|10 |1

100|10

Digitized by Google

Firenza wisselt op Antwerpē tot § 122/ en op Piacenza tot ▽ 114$\frac{1}{2}$. Nu om te weten/ ordonnerende in Florencen dat sy tot dien prijs op Antwerpen trecken/ en Piacenza remitteren / tot hoe veel de Remesse van Antwerpen op Piacenza komt? Soo multipliceertmen de voorschreven Kroonen van Florencen/ zijnde de waerdye van 100 Kroonen di marche, tot § 122 per ▽/ de grooten die ter somma komen sullen/ daer van punteertmen de twee leste figuren/ sullen resteren § 139$\frac{2}{3}$ incirca, daer by ghevoeght $\frac{2}{3}$ ten hondert voor de Provisie diemen tot Florencen betaelt. Soo veel moetmen in Antwerpen uyt-keeren / voor yder Kroon di marche diemen in Piacenza Credito heeft / als dees volghende exempel uyt-wijst:

▽ 114$\frac{1}{2}$
a Grooten 122

228
228
114
61

Grooten 139|69 / 100 is wat meer als $\frac{2}{3}$.

Lyons Wisselt op Antwerpen a § 121$\frac{1}{3}$ / en op Venetia tot Ducaten 120. Nu om te weten/ordonnerende tot Lyons voorschreven/ dat sy tot dien selven prijs op Antwerpen trocken/ en Remesse op Venetia daer van deden/hoe veel Antwerpen de Remesse op Venetia sou comen te kosten? Soo moetmen wercken door den Reghel van dryen/ seggende: soo Ducaten 120 (zijnde de waerdye van ▽ 100 tot Lyons) gheven. (om te reduceren den Wissel nae de waerde van een Ducaet tot Venetia) § 121$\frac{1}{3}$ (de waerde van een Sonne-kroon) hoe veel Ducaten 100 geven sullen? Sal komen § 101$\frac{1}{9}$/ daer by gevoeght $\frac{2}{3}$ ten hondert voor de Provisie diemen tot Lyons betaelt: Soo veel moetmen tot Antwerpen betalen voor een Ducaet Credito tot Venetia.

Ducat.

Digitized by Google

Duca. 120 — ℔ $121\frac{1}{3}$ — Duca. 100

3	364
36	0	100
	364010
361
	$101\frac{1}{9}$ grooten.

Antwerpen komt ordre van Venetia / om hun te remitteren a ℔ $99\frac{1}{4}$ / en op Piacenza te trecken / tot ℔ 134 / ter somme van ▽ 3000 di marche, men vindt brieven op Venetia a ℔ $100\frac{1}{4}$: Nu is de vrage om 't verlies datmen doet inde Remesse / tot hoe veel men op Piacenza trecken sal? Soo moetmen door den Regel van drien seggen: Als ℔ $99\frac{1}{4}$ gheven ℔ 134 ghelimiteerde prys / hoe veel sullen ℔ $100\frac{1}{4}$ gheven / prys diemen Coursabel op Venetia vindt? daer voor komen sal ℔ $135\frac{1}{4}$ incirca, en tot geen minder prys en machmen op Piacenza trecken / om de schade van de remesse weder te vergoeden.

℔ $99\frac{1}{4}$ — ℔ 134 — ℔ $100\frac{1}{4}$ /

397	601
6	4
2382	2404
	134
	9616
	31252
	322136

grooten $135\frac{1}{4}$ incirca.

Antwerpen keert het gelt van Venetia a ℔ 100 / en advisere op Florencen te wisselen tot ▽ $82\frac{2}{3}$: Om te weten / ordonnerende in Venetia dat sy tot dien prys op Antwerpen remitteren / en de weerde op Florencen trecken / tot hoe veel de tratos van Antwerpen op Florencen komt te kosten? Soo werckt door de Reghel van drien / segghende: so ▽ $82\frac{2}{3}$ d'oro van Florencē (zijnde de valuta van duca. 100 Venetiaens) gheven / (om te reduceren de wissel tot de weerde van ▽ d'oro) ℔ 100 / hoe

Digitized by Google

hoe veel ſal geven ▽ 100 d'oro? Sal komen ℔ 121$\frac{28}{61}$ ontrent/ en ſoo veel Grooten min/ $\frac{2}{7}$ per cento voor de provisie diemen in Venetia betaelt: ontfangtmen in Antwerpen voor yder ▽ d'oro, di debito in Florencen.

▽ 82$\frac{1}{3}$ ——— ℔ 100 ——— ▽ 100

247	100
	10000
℔ 121$\frac{28}{61}$ incirca.	3
	30000

---

t'Antwerpen keert het geldt van Florencen a ℔ 120/ en adviſeren op Venetia te Wiſſelen a ▽ 82: Om te weten / ordonnerende in Firenza/ dat ſy tot den ſelven prys op Antwerpen trecken/en op Venetia remitteren/ tot hoe veel de Remeſſe van Antwerpen op Venetio komt? Soo waerdeertmen de voorſz ▽ 81 d'oro, zijnde de waerdye van duca. 100 Venetiaens/tot ℔ 120 per ▽: daer van twee figuren vande nomber tot hondert af geſneden/ komt ℔ 97$\frac{1}{5}$/ voor ſo veel grooten/en noch daer en boven $\frac{2}{7}$ ten hondert voor provisie / diemen tot Florencen betaelt/ daer by ghevoeght: komt datmen tot Antwerpen moet uyt-ſchieten / voor een ducaet Credito in Venetia te hebben/ als by exempel/

▽ 81
a ℔ 120

1620
81

℔ 97 | 2/0 | 0/0 | 1/5
1 | 0 | 0 | 5

Antwerpen keert het geldt van Venetia tot ℔ 100$\frac{1}{4}$/ en adviſeren op London te wiſſelen tot ℔ 59$\frac{7}{8}$ ſteerlinghs. Nu om te weten / ordonnerende in Venetia / dat ſy tot dien prys op Antwerpen trecken /en op London remitteren / tot hoe veel de remeſſe van Antwerpen op London komt te ſtaen? Soo wercktmen door den Regel van drien/ ſeggende: als ℔ 59$\frac{7}{8}$ ſteerlinghs/ gheven ℔ 100$\frac{1}{4}$/ (wel verſtaende dat d'een en

d'ander

Digitized by Google

d'ander prys / de waerdye is van een ducaet Venetiaens) hoe veel sal gheven ℔ 240 steerlinghs/ zijnde de waerdye van een Pond steerlings? Sal komen ℔ $401\frac{25}{27}$ incirca, van de welcke men Schellinghen maeckt/ mits nemende het $\frac{1}{12}$/ en sullen zijn 33 ß $5\frac{25}{27}$ ℔/ soo veel Schellinghen vlaems/ met noch $\frac{2}{7}$ per cento, voor de provisie diemen in Venetia betaelt/ moetmen t'Antwerpen uyt-keeren voor een Pondt steerlinghs tot London te hebben.

℔ $59\frac{7}{8}$ steerlinghs —— ℔ $100\frac{1}{4}$ vlaems —— ℔ 240 steerlinghs.

479	401
4	240
1916	16040
	802
℔ $401\frac{25}{27}$ vlaems.	96240
af ß 33. ℔ $5\frac{25}{27}$.	8
	769920

t'Antwerpen komt ordre van Florencen/ dat konnende in haer trecken tot ℔ 122/ en op Venetia remitteren a ℔ 99 / ofte met de raguaglio sonder ongghelden / sy voor ▽ 4000 d'oro trecken soude. t'Antwerpen vindtmen 't gheldt op Florencen a ℔ $122\frac{2}{3}$/ en brieven op Venetia tot $99\frac{1}{10}$. Om te weten of de Commissie tot dese prysen kan aggresteren/ so werckt men door den Regel van drien/ seggende: als ℔ 122 geven ℔ 99 gelimiteerde prysen / hoe veel sal dan gheven ℔ $122\frac{2}{3}$ / Cours diemen op Florencen vindt? sal komen ℔ $99\frac{42}{91}$ / van 't welcke men treckt $\frac{2}{7}$ per cento, voor de provisie diemen neemt: sullen resteeren ℔ $98\frac{13}{91}$ incirca, sulcx dat de voorsz Commissie met benefitie kan gheeffectueert worden: wel verstaende/ dat treckende in Florencen tot ℔ $122\frac{2}{3}$/ soo machmen op Venetia disponeren a ℔ $99\frac{13}{91}$: en men vindt brieven tot ℔ $99\frac{1}{10}$ dat minder is/

℔ 122

℔ 122 —— ℔ 99 —— ℔ $122\frac{2}{3}$

3 | 368
366 | 99
℔ $99\frac{40}{91}$ | 3312
 | 3312
af $\frac{2}{7}$ per cento provisie —— 36 | 36432

rest ℔ $99\frac{13}{91}$ dat meer is als grooten $99\frac{8}{10}$.

London heeft tot Antwerpē in avance £ 3600 - vlaems / en ordonneert Antwerpē voorsz/datse haer deselve somme remitteert tot ß $33\frac{1}{2}$/ of in Piacenza tot ℔ 121/ daer het voordeelijckst is/ dat is te segghen/ daer de meeste benefitie/en de minste schade valt/ vande prysen diemen limiteert. Antwerpen heeft brieven op London tot 33 ß 6 ℔/en op Piacenza tot ℔ $121\frac{3}{4}$: Om te weten in welcke van beyde de plaetsen men remitteren moet / siende datse beyde boven de gelimiteerde ordre zijn / en welcke de minste schade geeft: So werckmē door den regel van drien/ seggende: als ß $33\frac{1}{4}$ gevē ℔ 121/ (gelimiteerde prysen) wat sal dan geven ß $33\frac{1}{2}$/ prys diemen op London vindt sal komen ℔ $121\frac{9}{10}$. Sulcks dat de Remesse op Piacenza moet geschieden/ wel verstaende dat remitterende op Londen a 33 ß 6 ℔/ om a la pari te gaen/ so machmen op Piacenza tot ℔ $121\frac{9}{10}$ disponeren : en men vindt Brieven tot ℔ $121\frac{3}{4}$/ dat minder schade is.

$33\frac{1}{4}$ ß —— 121 ℔ —— $33\frac{1}{2}$ ß

133 | 4
Grooten $121\frac{9}{10}\frac{1}{0}$ | 134
 | 121
 | 134
 | 1608
 | 16214
 | 291
 | 254
 | 121:00
 | 130

Venetia

Venetia ordonneert Antwerpen/ dat konnende haer remitteren/ en op Florencen wederom haer provideren / ten prijse dat de tratos van Venetia op Florencen komt te kosten ▽ 81½ d'oro, bij ghelt/ datse dan mach voor duca. 5000 / van £ 6⅔ trecken: Antwerpen vind brieven op Venetia tot ß 97½/ en geld op Florencen tot ß 119½: Om te weten of de Commissie tot desen prijs kan aggusteren / soo multipliceert de voorsz ▽81½ d'oro, t'welck is de weerde van duca. 100 Venetiaens/tot ß 119½ per ▽ / daer van de sommatie beloopen sal in Grooten 9739 / diemen tot Antwerpen ontfanghen sal voor de tratos diemen op Florencen doet van ▽ 81½/ en moetende van de selve Grooten remesse doen op Venetia/ so treckter af ⅖ per cento voor provisie/ en sal resteren ß 9700/ de welcke procederen vande duca. 100 Venetiaens: en om te weten hoe veel Grooten per ducaet het zijn / soo snijter de twee laetste figuren af/ dan sullender resteren ß 97. In voeghen dat de selve commissie niet en kan als met schade geeffectueert worden / nademael datmen op Florencen treckende tot ß 119½/ op Venetia maer uyt en brenght ß 97 / en men niet anders als tot ß 97¼ kan remitteren.

▽ 81½			
119½			
729			
891		ß	9739
40¾	af getrocken	ß	39
59½		ß	97|00
9739			
Af provisie a ⅖ per c. 1947⅘			
1947⅘			
39|00			

London ordonneert Antwerpen/ dat konnende in haer trecken / en op Venetia remitteren/ten prijse dat de remesse van London voorsz op Venetia/ haer komt te staen tot ß 57 steerlinghs bij gelt/ dat Antwerpen dan £ 1500 steerlinghs trecken soude: men vind geld op London tot ß 34 ß 2: en brieven op Venetia tot ß 96⅓/ om te weten of de commissie tot dese prijsen kan geeffectueert worden? Soo maecktmen eer-

 stelijck

stelijck de voornoemde 34 ß 2 ₰ tot grooten/ 't welck ₰ 410 uytbrengen: dan soo werckt men door den Regel van drien seggende/ soo ₰ 240 steerlinghs (zijnde de waerdye van een £ steerlings) geven ₰ 410 vlaems/ hoe veel sullen geven ₰ 57 steerlings/ waerdye of prys vanden Veneetschen ducaet: sal komen ₰ $97\frac{2}{24}$/ van het welcke men treckt $\frac{2}{5}$ per cento, voor de provisie/ dan salder resteeren ₰ 97: Sulcx dat de Commissie met benefitie kan ghedaen worden/ wel verstaende dat treckende op London tot 34 ß 2 ₰/ dan machmen op Venetia disponeren tot ₰ 97/ en men vind brieven tot ₰ $96\frac{2}{3}$ dat minder is.

ß 34 ₰ 2
12

₰ 240 steerl. —— ₰ 410 —— steerl. ₰ 57.

₰ $97\frac{2}{24}$.

57
2870
2050
23370

de provisie
₰ $97\frac{2}{24}$
2337
$\frac{2}{5}$ 467: 2
467: 2
9135

₰ 97: 9
af getrocken —— 9
₰ 97: ——

---

t'Antwerpen wisseltmen op Piacenza tot ₰ 133/ en op Venetia tot ₰ $100\frac{1}{2}$/ en van Venetia voornoemt adviserense op Piacensa te wisselen tot duca. $134\frac{1}{2}$. Om te weten of het tot desen prys sal benefitie wesen/ van Antwerpen op Venetia te trecken/ en op Piacenza te remitteren/ sichs moetende Venetia op Piacenza provideren tot extinguatie der voorsz prys van duca. $134\frac{1}{2}$/ soo werckt men door den Regel van drien (om de Wissel te reduceren tot de waerdye van ▽ 100 di marche) seggende/ als ₰ $100\frac{1}{2}$ geven duca. 100/ hoe veel sullen geven ₰ 133: 't welck de waerdye is vande ▽ di marche, sal komen duca. $132\frac{17}{50}$/ sulcx dat het merckelijcke benefitie is na de voorseyde maniere te trecken/ en te remitteren: wel verstaende datse in Venetia tot exstinguatie op Piacenza moghen provideren tot duca. $132\frac{17}{50}$ incirca, met $\frac{2}{5}$ per cento daer by gevoegt/ die men betaelt/ eens in Piacenza/ en d'ander in Venetia/ dat daerom datse tot Venetia het geld of de prys hooger adviseren/ te weten tot duca. $134\frac{1}{2}$.

₰ $100\frac{1}{2}$

Digitized by Google

§ $100\frac{1}{2}$ —— duca. 100 —— § 133
100

201 | 13300
2
Duca. $132\frac{17}{50}$. | 26600

Antwerpen wisselt op Piacenza tot § 134/en op Florencē tot § 119/ Florencen adviseert op Piacenza te wisselen tot ▽ $111\frac{1}{3}$. Om te calculeren of het tot desen prys vorderlijck sal wesen/van Antwerpen voornoemt op Florencen te trecken/en op Piacenza te remitterē/sichs moetende in Florencen tot extinguatie op Piacenza provideren tot dito prys van $111\frac{1}{3}$ ▽: Soo werckt men door den Regel van drien seggende (om de Wissel te reduceren tot de waerdye van ▽ 100 di marche) als § 119 gheven in Florencen ▽ 100 d'oro, hoe veel sullen gheven § 134/ waerdye vande ▽ di marche? sal komen ▽ 112 ß 12 § 1. Sulcx datmen bevindt sonder de provisie daer by te voeghen/ dat het schadelijck is te trecken en remitteren naer de voorseyde maniere/(wel verstaende datmen in Florencen tot exstinguatie/ sichs van Piacenza soude moeten provideren)tot ontrent ▽ 112 ß 12 § 1/daer eu boven noch belast worden van $\frac{2}{3}$ per c. voor de provisien/en men heeft het geld maer tot ▽ 111 ß 6 § 8: soo dat het dan benefitie souw wesen op Firencen te remitteren/ en op Piacenza te trecken/ door dien men in Florencen den Debito van Piacenza mach blusschen/ mits remitterende tot de voorsz prys van ▽ 112 ß 12 § 1/ sonder de provisie wel geadverteert wesende/ hoe de Wissel van Florencen op Piacenza Coursabel is.

§ 119 —— ▽ 100 —— § 134
100

▽ 112 ß 12 § 1. | 13400

Digitized by Google

Antwerpen ordonneert Venetia op Piacenza te trecken/ en d'avance daer van op Antwerpen voornoemt te remitteren/ tot sulcken prys/ datmen van Antwerpen voorsz / de schult op Piacenza mach blusschen tot ℔ 124: Venetia vindt brieven op Antwerpen tot ℔ $92\frac{1}{2}$/ en geldt op Piacenza tot duca. $135\frac{3}{4}$. Nu willende weten ofmen tot de voorseyde prysen de Commissie souw meugen effectueren / soo moetmen door den regel van drien segghen/ soo ℔ $92\frac{1}{2}$/ gheven tot Venetia duca. 100 (om den prys vande Wissel te brenghen tot de waerdye van ▽ 100 di marche) hoe veel sullen geven ℔ 124/ dat de prys of waerdye is vande kroon di marche? Sal uyt-brenghen duca. $134\frac{1}{24}$ / by de welcke men voeghen moet $\frac{2}{3}$ ten honderdt / voor de provisie diemen neemt / en maeckt ducaten $134\frac{13}{24}$ / Sulcx dat de Commissie kan geeffectueert worden met benefitie / naedemael dat remitterende in Antwerpen tot ℔ $92\frac{1}{2}$ / men op Piacenza trecken mach tot ducat. $134\frac{13}{24}$ / en men vindt de Cours tot duca. $135\frac{3}{4}$/ op de welcke men de provisie van Piacenza moet calculeren.

℔ $92\frac{1}{2}$ —	duca. 100 —	℔ 124
		2
185		24800
duca. $134\frac{1}{24}$		
provisie a $\frac{2}{3}$/ 26:19		
26:19		duca. 134:1
		12
53:14		duca. $134:\frac{13}{24}$
24		
℔ 12 | 86		

Amsterdam ordonneert Antwerpen haer avance te remitteren / ten pryse van ℔ $119\frac{1}{4}$ op Lyons/ of op Franckfort tot ℔ $82\frac{1}{2}$/ waer haer meeste voordeel sal zyn/ of de minste schade na de gelimiteerde prysen: Antwerpen vind de Cours op Lyons tot ℔ $119\frac{1}{4}$/ en op Francfort tot ℔ 83. Nu is de vrage warwaerts dat Antwerpen remitteren sal/ om de minste schade te doen? gemerckt sy beyde schadelijck zyn: Om dat te wetē/ moetmen door den regel van drien seggen: so ℔ $119\frac{1}{4}$/ geven ℔ $83\frac{1}{2}$/ beyde geor-

Digitized by Google

gheordonneerde prijsen/ wat sal gheven § 119¾ / prijs diemen coursabel vindt? Sal uyt-brenghen § 82 $\frac{405}{477}$/daer uyt men bemercken kan dat de Remesse op Lyons moet gheschieden/ want om op Franckfort ghelijck te gaen met § 119¾/most de Remesse tot § 82 $\frac{405}{477}$ gedaen worden/en men vindt nae de cours niet minder te doen als tot § 83 / als by Exempel blijckt:

§ 119¼ ———— § 82½ ———— § 119¾

477	479
§ 82 $\frac{405}{477}$	82½

958
3832
239

39517

Norimbergh ordonneert Antwerpen dat kunnende in haer trecken tot § 63 per Florijn/ en op Piacenza remitteren tot § 135 per ▽ di marcha, of met de ragguaglio (dat is nae de cours) sonder on-ghelden/ sy voor Florynen 6000/van 65 Kruytsers trecken soude. Antwerpē vind brieven op Piacenza tot § 135¼/en gelt op Norinberg tot § 63¼. Nu om te weten of de Commissie tot dese voor-noemde Prysen kan vereffent worden? Soo werckt men door de Reghel van drij/segghende: als § 63 geven § 135/ gelimitteerde prysen/wat sullen dan gheven § 63¼/ Cours diemen op Norimbergh Coursabel vindt? Sal uyt-brenghen § 135 $\frac{135}{252}$/ van de welcke men treckt ½ per cento, voor de Provisie diemen neemt/ sal resteren § 135 $\frac{37}{126}$/ sulcks dat de voor-seyde Commissie met voordeel kan voltoyt worden: wel-verstaende dat treckende in Norimbergh tot § 63¼. Soo machmen op Piacenza disponeren/ a § 135 $\frac{37}{126}$/ en men vindt brieven tot § 135¼ dat beter is.

Digitized by Google

```
      § 63 ———— § 135 ———— § 63¼
         4                 ————
      ————                  253
       252                  135
      ————                 ————
      § 135: 135/252       1265
Af Provisie a ½) ———— 61    759
      ————————             253
Rest  § 135: 74           ————
      ————————            34155
          of 37/126       ————
```

Amsterdam wisselt op Venetia tot § 98 / en op Antwerpen tot $7\frac{1}{2}$ per cento. Nu om te weten (ordonnerende dat Amsterdam voor-noemt op Antwerpen sou trecken / en op Venetia remitteren tot de boven-staende prysen) op hoe veel Antwerpen de Remesse van Venetia sou komen te kosten? Om dat te weten moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo $107\frac{1}{2}$ gheven 100 / wat sullen § 98 geven? Sal uyt brengen § $91\frac{7}{43}$ / daer by ghevoeght $\frac{1}{3}$ per cento, die Amsterdam neemt / komt § $91\frac{20}{43}$. Soo veel sal de Remesse voorseydt aen Antwerpen over Amsterdam op Venetia te staet komen / als by exempel hier nae volght.

```
      107½ ———— 100 ———— 98
      ————                2
       215              ————
      ————               196
       91: 7/43          100
Provisie a ⅓) ——— 13/43 ————
      ————————          19600
      § 91 20/43        ————
      ————————
```

Antwerpen wisselt op Franckfort tot § 82 / en op Amsterdam tot $5\frac{1}{4}$ per cento avance / Amsterdam aviseert op Francfort te wisselen tot § 86 / de vraegh is of 't beter souw zyn voor Antwerpen over Amsterdam op Francfort te Remitteren tot § 86 / midts $5\frac{1}{2}$ per cento van de Remesse op Amsterdam ghenietende / of a droiture van Antwerpen op Franck-

Franckfort te remitteren. Om dat te weten moetmen door de Reghel drij segghen: Soo § $105\frac{1}{2}$ gheven 100 (om den prijs ten hondert op de waerdye van de prijs van 65 Kruytsers te rebatterẽ) wat sal dan § 86 gheven ? Sal uyt komen $81\frac{102}{211}$/daer by geboeght $\frac{1}{3}$ per.cento voor Provise/komt § $81\frac{167}{211}$ of ontrent/sulcks dat het tot de voorschreven prysen van § 82 on-gheraden souw zijn voor Antwerpen / op Franckfort te laten remitteren/ gemerckt sy beter kan doen tot § 86/ (mids genietende $5\frac{1}{2}$ percento,) ov Amsterdam te laten remitteren / avancerende $\frac{44}{211}$ §/ als blijckt by Exempel:

$105\frac{1}{2}$ —— 100 —— § 8600

211	2
	17200
§ 81 $\frac{102}{211}$	§ 81 : 167
Pro. a $\frac{1}{3}$ per C. —— 58	44 avance.
§ 81 $\frac{167}{211}$	§ 82 ——

De Proef van het boven-staende.

100 § —— $105\frac{1}{2}$ —— § $81\frac{102}{211}$

21	
21|00	17200
	$105\frac{1}{2}$
§ 86	18146|00

Antwerpen ordonneert aen Venetia op haer te treckẽ en op Piacenza te remitteren/tot sulcke prysen datmen van Antwerpen voornoemt de schuld op Piacenza kan blusschen tot § $142\frac{1}{24}$/ vry van Provisie/Venetia treckt op Antwerpen tot § 98/ en op Piacenza tot Ducaten 146/ voor ▽ 100 di marche. Nu is de vraegh of tot de voor-seyde prysen Venetia haer Commissien ghe-effectueert heeft ? Om dat te weten moetmen de Ducaten 146/ waerdye van ▽ 100 di marche, door Grooten 98 multipliceren/ en daer nae van het product de twee leste Figuren af-korten

Digitized by Google

korten ten hondert/ voor de ∇ 100 voorschreven: Sal uyt comen ℔ 143[illegible] daer men af treckt $\frac{2}{3}$ per cento voor twee provisien/ diemen d'een tot Venetia/ en d'ander tot Piacenza betaelt/ resteert ℔ $142\frac{1}{24}$. Sulcks dat sy haer Commissie met avantagie verricht hebben/ makende dat in plaetse van ℔ $142\frac{1}{2}$/ men maer tot ℔ $142\frac{1}{24}$ heeft van Antwerpen te trecken.

	Ducaten	146	
	a Grooten	98	
		1168	
		1314	
	℔	143/08	
Af voor Provisie	$\frac{1}{3}$	48:0	is $\frac{12}{25}$ } $\frac{24}{25}$.
	$\frac{1}{3}$	48:0	$\frac{12}{25}$
	℔	$142\frac{1}{24}$.	

Antwerpen ordonneert Florencen op haer te moghen trecken tot ℔ $117\frac{1}{2}$/ en op Venetia te remitteren tot ∇ $83\frac{1}{2}$ vry van onkosten. Florencen adviseert op Antwerpen voor-noemt ghetrocken te hebben tot ℔ 118/ en op Venetia gheremitteert tot ∇ $82\frac{1}{2}$. Nu om te weten of sy haer Commissie wel ghe-effectueert heeft/ soo moetmen door de Reghel van dry segghen/ nemende een van de Coursable prysen tot deyler/ uyt oorsaecken dat Florencen aen Antwerpen het seecker geeft/ en aen Venetia het on-seecker/ segghende: Soo ℔ 118 Coursable prijs geeft ∇ $83\frac{1}{2}$/ hoe veel sal gheven ℔ $117\frac{1}{2}$/ ghelimitteerde prysen? Sal uyt-brenghen ∇ 82/19/4/ van de welcke men $\frac{1}{3}$ per cento moet lichten voor de Provisie/ sal resteren ∇ 82/13/10/ sulcks dat Florencen met voordeel haer Commissie vol-voert heeft/ nae-de-mael dat sy treckende op Antwerpen tot ℔ 118/ op Venetia mocht Remitteren tot ∇ 82/ ß 13/ ℔ 10/ en heeft tot mindere prijs gheremitteert/ te weten tot ∇ 82/ ß 10/ ℔ —

℔ 118

Digitized by Google

& 118 ——— ▽ 83½ ——— & 117¼
4 ... 469
472 ... 83½
▽ 82:19:4 ... 1407
Af ½ per cento. ... 3752
27:13:1 ... 234
20 ... 39161
ß 5 | 53 ... ▽ 82:19:4
12 ... af ▽ —— 5:6 voor Provisie.
& 6 | 39 ... ▽ 82:13:10

Antwerpen ordonneert Genua voor haer fluweel te koopē tot ß 70¾ de palme/(zijnde een Genuasche elle)en haer op Piacenza te prevaleren tot ß 90/loopend' gelt. Genua adviseert fluweel ghekocht te hebben tot ß 72/en op Piacenza getrockē tot de betalinge a ß 91⅔. Nu is de questy of die van Genua haer ghelimitteerde Commissie recht vol-voert hebben? Om dat te weten moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ß 70¾ gheven ß 90/hoe veel sullen geven ß 72? Sal uyt-brenghen ß 9$\frac{7}{12}$. Sulcks dat Genua niet alleen haer bepaelde ordre vol-trocken heeft/ maer oock met avantagie/ om dat de fluweelen tot ß 72 koopende/ sy had moeten tot ß 9$\frac{7}{12}$ trecken/ en heeft tot soo veel meer ghetrocken/ te weten tot ß 91⅔/ dat avantagieus is.

ß 70¾ ——— ß 90 ——— ß 72
4
383 ... 288
ß 91:7 ... 90
25920

Antwerpen ordonneert Piacenza haer te remitteren tot & 133/of op Barzalona tot ß 25$\frac{4}{12}$ of ⅓/ waer dat haer meeste voordeel sal wesen/ of minste schade nae de ghelimiteerde Commisse. Piacenza remitteert op Antwerpen tot & 131⅓ / also sy tot gheen hoogher prijs en kan komen/ en adviseert de cours op Barzalona te wesen tot ß 25. Nu is de vrage nae de mael dat beyde de plaetsen schadelijck waren/of sy haer ordre ghe-effectueert heeft/ op de minste van beyde te remitteren? Om dat te

Calculeren/moetmen de proef daer van door de Regel van dry doē/seggēde: Soo ß 25 1/7 gevē § 133 geordonneerde prysen/wat sal dan gevē ß 25/ prijs diemen op Barzalona Coursabel vondt? Dat uyt brengen § 131 1/4/ sulcks dat sy wel gedaen hebben op de minst schadelijckst te remitterē/ want op Barzalona remitterende tot ß 25 / om pari of ghelijck te gaen met Antwerpen/mostmen aldaer op § 131 1/4 geremitteert hebben / en de Remesse is tot § 131 1/3 geschiet/dat avantagieuser is.

ß 25 1/7 ——— § 133 ——— ß 25

	3
76	75
§ 131 1/4	133
	225
	225
	75
	9975

Antwerpen ordonneert Lyons haer te remitteren / en de valuta op Venetia te treckē/tot sulken prijs/dat de Tratos van Antwerpē voornoemt/op Venetia komt te staen op § 100/ by van on-gelden/ dat is te seggen dat voor een Ducaet van £ 6 1/7 schulds tot Venetia/men t'Antwerpen ontfanght § 100/ datse dan by tot Ducaten 2000 sou trecken: Lyons vind de voorsz: Ducaten 2000 te trecken tot Ducaten 119 2/7 per cento, en op Antwerpen te remitteren £ 300 — § vlaems/ tot § 121 1/3 per ▽. Nu is de vrage tot hoe veel het restant op Antwerpen sal komē? En om dat te weten moetmen eerst sien voor de voorsz: Ducaten 2000, dat Antwerpen debit tot Venetia wil hebben a § 100 per Ducaet / hoe veel grooten Remess' sy op Antwerpen voor-seyd willen hebben/ welcke Ducaten 2000 maken Grooten 200000/of £ 833/6/8 vlaems/daer nae moetmen sien hoe veel goude Sonne-▽ de voor-gheroerde Ducaten 2000 tot Lyons doē uyt-schieten/die sy vinden tot Ducatē 119 2/7 te trecken: Beloopende ▽ 1675/ß 0/§ 10 d'oro Sol, van de welcke men de Provisie moet lichten/zijnde ▽ 6/14/- sal resteren ▽ 1668/6/10/ diemē op Antwerpen moet remitteren/en dan noch af trecken ▽ 593/8/1/dat bedraghen de waerde van de £ 300 / haer gheremitteert a § 121 1/3/ sal blyven ▽ 1074/18/9/ die per reste Antwerpen noch komē/voor de welke men Remesse moet doen van § 128000(het welke 't overschot is datter

ter

Digitized by Google

ter noch mangelt van de eerst-genoemde § 200000) en om te weten tot wat prijs men 't selve over-schot sal remitteren: So moetmẽ de voorsz: § 128000 deylen door ▽ 1074$\frac{11}{16}$ (het welck zijn de ß 18 § 9) en van haer product sal comen § 119/tot dien prijs machmen remitteren de resterende ▽ 1074/18/9. De andere ▽ 593/8/1/tot § 121$\frac{1}{3}$ geremitteert zijnde/ Sulcks dat voor de boven-geschreven § 200000 diemen op Antwerpen remitteert / Lyons uyt-gheeft ▽ 1668/6/10 d'or Sol, en daer teghens weder ontfangt ▽ 1675/0/10/voor de waerde van Ducatẽ 2000 Cratos op Venetia tot Ducaten 119$\frac{2}{5}$/'t welck ▽ 6 ß 14 meer is dan sy uyt-gegeven heeft/zijnde voor haer Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento. En aldus doende krijgt Antwerpen haer commissie ge-effectueert/ die sy na de volgende exempel kan Calculeren.

Ducaten 119$\frac{2}{5}$ — 100 — Duc. 2000

597

▽ 1675:0:10 d'oro sol.

voor pr. a $\frac{2}{5}$ per C. 335
335

▽ 6|70
20

ß 14|00

▽ 1675: 0: 10
Af voor Provisie ▽ 6: 14: —

▽ 1668: 6: 10
Af voor £ 300 ▽ 593: 8: 1

▽ 1074: 18: 9 of $\frac{11}{16}$.
16

17199

Duc. 2000
5

10000
100

1000000

£ 300 vlaems.
20

6000
12

72000
3

216000

gedeylt door § 121$\frac{1}{3}$

364 ▽ 593:8:1 § d'oro Sol.

Ducaten 2000
a § 100 100

Grooten 200000
af Grooten 72000

128000
16

768000
128000

2048000

17199)

Grooten 119

Digitized by Google

Wissel-handelinge van Rijssel op verscheyden buyten-Landtsche plaetsen.

Tot Rijssel

WOrdt alleen voor gantsch Vlaenderen gewisselt op verscheyde buyten-Landsche plaetsen: on-aengesien het selve Land voormaels treffelijcke koop-Steden ghehadt heeft/ die door verloop van neringhe en tijd vergaen zijn/en nu als Land-steden haer geneeren/ daer die van Brugghe noch een merckelijcke getuyghenisse af gheven.

Tot Rijssel voor-noemt houdtmen Boeck en Reeckeninghe (als tot Antwerpen) in Ponden/ Schellingen/ en Grooten vlaems/ zijnde oock van een selfde valeur/ uyt-ghesondert dat tot Antwerpen som-wijl het ghelt a $1\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{2}$ per cento beter is/om dat daer meerder occasien van Tratos en Remessen vallen/ ghelijck als daer of vermaen ghedaen is in de Wissel-handelinghe van Antwerpen.

Rijssel wisselt en gheeft

£ $101\frac{1}{3}$ meer of min/ om tot Antwerpen diergelijcke ——— ——— ——— £ 100 vlaēs te hebbē.

£ 100 vlaems/ om tot Amsterdam te hebben diergheliјcke ——— ——— ——— £ $104\frac{1}{4}$ meer of min.

£ 100 vlaems/ om tot Middelburgh te hebben diergheliјcke ——— ——— ——— £ 106 meer of min.

£ 100 vlaems/ om tot Ceulen te hebbē a la pari. £ 100 vlaems.

§ $119\frac{1}{2}$ vlaems/ om tot Rouan te hebben nae de cours van de wissel ——— ——— △ 1 van 60 ß tour.

ß 34:8 7 vlaems/min of meer/ om tot London te hebben ——— ——— ——— £ 1 Steerlinghs.

§ $81\frac{1}{2}$ vlaems/ om tot Franckfort na de cours te hebben ——— ——— ——— Flor. 1 van 65 Kruyt.

Staet te noteren dat alle de wisselen die van Rijssel gewisselt wordē met die van Antwerpen een natuur in alles hebben; uyt-gesondert (als geseyd is) datse wat hooger in de prijs gaē/ om dat het gelt aldaer niet so profitabel en is als tot Antwerpen/anders tot eenen prijs en valeur zijnde/daerom om niet te superflu te zijn/en een ding veel-maels te seggen/sullen wy ons refereren met dese voorschreven Wissel-handelinghe aen de wisselen van Antwerpen.

Digitized by Google

Dat in 't voor by gaen seggende / dat Ryssel voornoemt maer twee vaste prysen en geeft / te weten op Amsterdam en Middelburgh / de rest zijn onseeckere prysen / die naer den tijdt en de Cours vande Wisselen / hoogh en leegh loopen / dat den Wissel-handelaer sal ghelieven te noteren.

Wissel-handelinghe van London, op verschey-den buyten-landtsche plaetsen.

IN Engelandt en wordt van d'eene stadt op d'ander niet gewisselt of weynigh / door oorsake datter al eenderley geldt en munte ganghbaer is / die door het gantsche Land een selfde prys en cours behouden. In Schotlandt en Yerland en is gheen Wissel die naem voeren mach / maer voeghen hun alle onder de Wissel van London / die als de Hooftstadt vande dry Coninghrijcken / voor hun allen wisselt op de buytenlandsche Provincien.

Tot London teltmen en houden haer reeckeningen / by Ponden van 20 Schellingen en 12 Grooten steerlings / daer van het pari in vlaems geldt op 33 ß 4 ₰ vlaems / of op 10 £ tournoys geerstimeert wordt.

London wisselt en geeft

£	1:-	Steerlinghs / om t'Amsterdam nae de Cours te hebben ——— ——— ——	35 ß 10 ₰ vlae.
£	1:-	dito om tot Antwerpen na de cours te hebbē	34 ß 8 ₰ vlae.
£	1:-	dito om tot Ryssel na de cours te hebben —	34 ß 10 dito.
£	1:-	dito om tot Middelburg na de cours te hebbē	36 ß 0 ₰ dito.
£	1:-	dito om tot Hamburgh na de cours te hebben	35 ß 4 ₰ vlae.
₰	$69\frac{1}{2}$	dito meer of min / om tot Parijs te hebben —	▽ 1 vā 60 ß tour.
₰	$69\frac{3}{4}$	dito meer of min / om tot Rouan te hebben —	▽ 1 vā 60 ß dito.
₰	78	dito meer of min / om tot Lyons te hebben —	▽ 1 d'or Sol.
₰	84	dito meer of min / om tot Romen te hebben	▽ 1 di otto stampe.
₰	80	dito meer of min / om tot Firenza te hebben	▽ 1 di oro.
₰	$55\frac{1}{2}$	dito meer of min / om tot Venetia te hebbē	duc. 1 van £ $6\frac{1}{5}$.
₰	$70\frac{3}{4}$	dito meer of min / om tot Milanē te hebben	▽ 1 vā £ 5:17. —

Digitized by Google

Staet te noteren dat het Pond steerlinghs dat London aen Amsterdam/ Antwerpen/ Rysel/ Middelburgh en Hamburgh geeft / al vaste prysen zijn/ geen veranderingen onderworpen/ als wel al d'ander prysen diese by Grooten steerlinghs geeft/ welcke Grooten steerlinghs op en af loopen/ naer de Cours vande Wissel / dat daerom / datse in't tegendeel van haer/ vaste prysen hebben die niet veranderen en konnen/ ghelijck by exempel tot Parijs/ Rouan/ Lyons / Romen en Fiorenza/ elck een kroon / en op Venetia een ducaet / dat niet en mindert of vermeerdert.

London wisselt op Amsterdam

En geeft ß 20 steerlings/ of een pond steerlings om t'Amsterdam/ na de Cours vande Wissel 35 ß 10 ₰ vlaems op uso te hebbẽ. Nu om te weten hoe veel Ponden vlaems men hebben souw / tot den voornoemden prys van 35 ß 10 ₰ vlaems voor £ 1000 steerlinghs? so reduceert de voorsz ponden steerlinghs door 35 ß 10 ₰ voorsept/ en daer sullen uytkomen £ 1791: 13: 4 ₰ vlaems / diemen daer voor tot Amsterdam sal ontfangen/ als by exempel:

a 35 ß 10 ₰ vlaems £ 1000: — steerlinghs
35 ß 10 ₰ of ½

5000
3000
833: ⅓

35833|3

£ 1791: 13: 4 ₰ vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel van Amsterdam.

London wisselt op Antwerpen

En geeft een pond steerlinghs om tot Antwerpen te hebben/ nae de Cours vande Wissel 34 ß 8 ₰ vlaems op uso. Nu om te weten hoe veel ponden vlaems men hebben sou voor £ 333: 6: 8 ₰ steerlings ten pryse voornoemt tot Antwerpen? soo reduceert de voorsz ponden steerlings door 34 ß 8 ₰/ en daer sullen uytkomen £ 577: 15: 8 ₰ vlaems.

Digitized by Google

a 34 ß 8 ₰ vlaems. £ 333: 6: 8 ₰ steerlinghs
34 ß 8 ₰ vlaems

1332
999
222: 4
11: 4

11555 8
£ 577: 15: 8 ₰ vlaems.

De proef daer van heeftmen inde Wissel van Antwerpen.

London wisselt op Ryssel

En geeft een pond steerlinghs om tot Ryssel te hebben a uso, naer de Cours vande Wissel 34 ß 10 ₰ vlaems/ en is voorts van een natuur als die van Antwerpen in 't reduceren/ daer wy ons aen refereren.

London wisselt op Middelburgh

En neemt een pond steerlinghs om tot Middelburgh te doen hebben a uso, naer de Cours vande Wissel 36 ß vlaems/ zijnde voorts in 't reduceren vande ponden steerlings in ponden vlaems/ als hier boven in de Wissel van Amsterdam en Antwerpen.

London wisselt op Hamburgh

En neemt een pond steerlinghs/ om tot Hamburgh 35 ß 4 ₰ vlaems te doen ontfangen op uso, en om te weten hoe veel schellingen en grooten vlaems/ oock marcken lups £ 370: 18: 4 steerlings doen ten pryse voornoemt/ so reduceert de voorsz ponden steerlinghs door 35⅓ ß/ en u facit sullen ß 13106 ₰ 5 vlaems wesen/ die selve schellingen deylt daer na door ½/ om dat 6 ß lups een ß vlaems maeckt/ dan krijghtmen schellingen lups/ die daer na door 16 gedeylt/ om dat 16 ß lups een marck maken/ dan sult ghy de selve £ 370: 16: 4 steerlings bevindē 4914 marck/ 14 ß 6 ₰ lups uyt te brenghen/ diemen daer voor tot Hamburgh sonde ontfanghen.

Digitized by Google

a 35 ß 4 ₰ vlaems   £ 370 : 18 : 4 ₰ steerlinghs.

35 ß 4 ₰

1850

1110

123 : 10

32 : 7

13106 ß 5 ₰ vlaems.

6

78638 ß 6 ₰ lups.

Gedeylt door 16 ß

Marck 4914 ß 14 ₰ 6 lups.

De proef daer van heeftmen als Hamburgh op London wisselt.

London wisselt op Parijs of Roüan

En gheeft ₰ $69\frac{1}{2}$ steerlinghs / meer of min / om tot Parijs of Rouan voorsz / op uso te hebben een kroon van 60 schellinghen tournoys : Nu willende weten hoe veel vande voorseyde kroonen men hebben sou / ten pryse van ₰ $69\frac{1}{2}$ voornoemt / in £ 300 steerlinghs : so reduceert de Ponden steerlinghs tot Grooten / en daer nae tot halve Grooten / die deylende door de nomber van $69\frac{1}{2}$ / dat oock halve Grooten zijn : en wat over-schietende ghetal tot gheen kroon en kan ghebrocht worden / dat brenght tot Ponden of Schellingen en Grooten tournoys. Sulck dat tot facit sal uytkomen ▽ 1035 : ß 17 : ₰ 11 in gout / diemen voor de voorschreven £ 300 steerlinghs / in een van beyde de plaetsen van Parys of Rouan sal ontfangen.

a ₰ $69\frac{1}{2}$ steerlinghs —— £ 300 steerlinghs.

20

139   6000

12

72000

2

144000

139) | 125.

Croonen 1035 : ß 17 : ₰ 11 in gout.

De proef daer af heeftmen als Parijs of Rouan op London wisselen.

London

Digitized by Google

London wisselt op Lyons

En geeft ₰ 78 steerlinghs/ min of meer/ na de Cours om tot Lyons voorsz een Sonne-kroon in gout te hebben: Nu willende weten tot de voornoemde prys/ hoe veel voorsz goude Sonne-kroonen men tot Lyons hebben souw/ voor de weerde van ℔ 600 steerlings: so multipliceert de Ponden steerlinghs tot Grooten/ en deyltse door ₰ 78/en wat daer uyt komen/ sullen Sonne-kroonen zijn: brengende de rest dat tot geen ▽ en kan komen/ tot schellingen en grooten/ sulcx datmen bevinden sal ▽ 1846 ß 3 ₰ 0⅓/ voor de voorseyde Ponden 600 steerlinghs te hebben.

a ₰ 78 steerl. ℔ 600 steerlings
20
12000
12
144000 | 12.
Gedeylt door ₰ 78
kroonen 1846 ß 3 ₰ — ⅓/ d'or Sol.

6 / 240 ; 12 — 20 ; 12/78 — 1 ; 78 — 78 } 3 ß 6/78 (6 | 1/3.

De proef hier van heeftmen als Lyons op London wisselt.

London wisselt op Roma

En geeft ₰ 84 steerlinghs/ min of meer na de Cours/om tot Romen te hebben een kroon di otto stampe. Nu willende weten hoe veel kroonen voorsz a ₰ 104 men hebben souw tot Romen/ door de waerde van ℔ 420: 6: 8 ₰ steerlinghs: Soo reduceert ponden voornoemt tot grooten steerlings/en deyltse daer na door ₰ 84/dan salmen ▽ di otto stampe bevinden/en 't over-schot door 20 en 12 ghemultipliceert/ maeckt ▽ 1200: ß 19: ₰ ——

a ß 84 steerlinghs/ ℒ 420: 6: 8 ß steerlinghs.

20

8406

12

100880

ß 84 | ß 19 ß—

▽ 1200 ß 19:— kroonen 1200 di otto stampe.

London wisselt op Firenza

En neemt ß 80 steerlings/ min of meer/ na de Wissel/ om tot Firenza te doen hebben een kroon d'oro. Nu willende weten hoe veel kroonen voornoemt men hebben souw voor de weerde van ℒ 550 steerlinghs/ ten prijse van ß 100 voorsz: Om dat te weten/ so reduceert de Ponden steerlinghs voorsept tot Grooten/en deyltse daer na door ß 100/of snyter de twee leste figuren af/ en't vorighe sullen ▽ 1320 d'oro uytbrengen/ diemen daer voor tot Florencen souw gecrediteert worden.

a ß 80 per ▽. ℒ 550:— ß steerlinghs.

▽ 1650 d'oro.

20

11000

12

13200|0

De proef daer van heeftmen als Florencen op London sal wisselen.

London wisselt op Venetia

En geeft ß $55\frac{1}{2}$ steerlinghs/ meer of min/ om tot Venetia voorsz te hebben een ducaet van 24 ß of ℒ $6\frac{1}{?}$: Nu willende weten hoe veel diergelijcke ducatẽ tot de voornoemde prys van ß $35\frac{1}{2}$/ London Credit hebben sal tot Venetia/ voor ℒ 666: 13: 4 ß steerlings: om dat te weten/ multipliceert de ponden voorsept tot halve grooten steerlings/ om den prys wil die oock gehalveert word/daermense eyndelijck door deylt/so sal voor facit komen duca. 3062 ß $23\frac{22}{37}$/ als by exempel:

a ß $55\frac{1}{2}$

Digitized by Google

a ₰ 55½ steerlinghs/ ℔ 666:13:4 ₰ steerlinghs.

111 20

13333
12

159996
2

Gedeylt door 111) 319992 | 110

100 2640 24
111 111 1 } $23\frac{29}{37}$.

Duca. 3062: ₰ $23\frac{29}{37}$.

De proef hier van heeftmen als Venetia op London wisselt.

London wisselt op Milanen

En geeft ₰ 70¼/ meer of min steerlings/ om tot Milanen voornoemt te hebben een ▽ van ℔ 5:17:—. Nu om te weten voor ℔ 200 steerlinghs/ hoe veel kroonen van ℔ 5:17 voorsz/en daer na lires Milanees, London daer voor tot Milanen sal Credit zijn? soo brenght de ℔ 200 steerlinghs tot Grooten/ daer nae tot 4/ en deyltse door ₰ 70¼ / sal uyt komen ▽ 678/ het over-schot door 20 en 12 / tot schellingen en Grooten brengende/maeckt ▽ 678 ß 8 ₰ 10/diemen door ß 117 multipliceert om ponden te hebben/ eyntelijck uyt-brengende ℔ 3968:17:7½ Milanees/ als by exempel/

a ₰ 70¼ ℔ 200 steerlinghs/

283 20 ▽ 678 ß 8 ₰ 10.
a ℔ 5:17:— per ▽

▽ 678 ß 8 ₰ 10 4000
12

48000
4

192000

3392: 4: 2
339: 4: 5
169: 12: 2½
67: 16: 10

Milan. ℔ 3968: 17: 7½.

Digitized by Google

Volght
De gewoonte van voeghen, en egaleren verscheyde Commissien, en Calcula om die te vormen. Oordeel en scheydinge van Winst of Schade te maecken op de Wissel-handelinghe van LONDON.

VEnetia wisselt op London tot § 55$\frac{1}{2}$/ per ducaet/ en op Franckfort tot fl. 133$\frac{1}{2}$ van 60 kruytsers voor duca. 100: Nu willende weten/ Commissie gevende tot Venetia / dat sy tot dien prys op London soude trecken/en op Franckfort remitteren/tot hoe veel de remesse van London op Francfort souw komen / soo moetmen door de Regel van drien segghen/ soo fl. 133$\frac{1}{2}$ (zijnde de waerdye van duca. 100 tot Venetia) gheven (om te reduceren de Wissel na de waerdye van een Floryn van 60 kruytsers) § 55$\frac{1}{2}$ / zijnde de waerdye van een ducaet van £ 6$\frac{4}{7}$/ hoe veel sal 100 geven? sal uyt komen § 41$\frac{153}{267}$ steerlinghs / daer by ghevoegt $\frac{1}{3}$ per cento voor de provisie diemen tot Venetia betaelt / en op so veel sal een floryn van 60 kruytsers Credit tot Francfort / London komen te kosten/ als per exempel blijckt/

Flor. 133$\frac{1}{2}$ —— § 55$\frac{1}{2}$ —— 100
267   11100
§ 41$\frac{153}{267}$ of $\frac{51}{89}$.

Om dese calculatie beter te begrypen/ sullē wy daer een proef by voegen/ waer uyt men klaerlijck bemercken sal konnen/ dat de reeckeninghe recht gaet. Ghenomen London hadde aen Venetia gheordonneert duca. 1000 op haer te trecken/ en de selve op Francfort te remitteren tot de boven-staende prysen / soo reduceert de duca. 1000 voornoemt/ door den prys van § 55$\frac{1}{2}$ steerlings / tot grooten steerlings / om te sien hoe veel ponden steerlings de selve maken/ daer na reduceert de voorsz duca. 1000 een andermael door fl. 133$\frac{1}{2}$/ om floryen te hebben/makende de floryen door 60 tot kruytsers / dat gedaen zijnde seght door den regel van drien / soo kruyts. 80100 geven § 55500 steerlings/ wat sullen 60 kruytsers geven? sal uyt-brengen § 41$\frac{153}{267}$ als boven.

Duca-

Ducaten 1000
a Florijnen 133$\frac{1}{2}$

3000
3000
1000
5

1335|00
6|0

801|0|00

a § 41$\frac{151}{267}$ Steerlings.

Ducaten 1000
a § 55$\frac{1}{2}$ steerlings.

5000
5000
5

§ 555|00:-60 krupt.
60

333|00

Amsterdam Wisselt op London tot 34ß / 6 § / en op Hamborgh tot 32$\frac{1}{2}$ stuyvers/ of § 65 per Daelder van 32ß lups. Nu willende weten/ Commissie gevende tot Amsterdam/ voorschreven/dat sy tot dien prijs op London trecken/en op Hamborg remitteren/tot hoe veel de Remesse van London op Hamburgh souw komen te staen? Soo moetmen door de Reghel van drie segghen: Soo ß 34$\frac{1}{2}$/zijnde § 414/ prijs van't pondt steerlinghs geven § 240/(zijnde de waerdye van een pond steerlinghs) wat sal dan gheven § 65/ prijs van 32ß lups tot Hamburgh? Sal uyt brenghen § 37$\frac{47}{69}$ steerlinghs/en soo veel behalven de Provisie a $\frac{1}{3}$ per cento diemender by voeghen moet voor de Provisie die Amsterdam neemt/ sal een Daelder van ß 32 lups aen London op Hamborgh komen te staen/ als per exempel:

ß 34:6 vlaems. 20ß
12 12

§ 414 ——— § 240 Steerlings — 65 § vlaems.
65

§ 37$\frac{47}{69}$ Steerlinghs. 1200
1440

15600

Om dese Calculatie oock als de voorgaende een proef by te voeghen/ soo

Digitized by Google

soo laet het zijn / dat London aen Amsterdam gheordonneert hadde £ 100 Steerlinghs op haer te trecken tot ß $34\frac{1}{2}$/ en op Hamburgh te remitteren tot ₰ 65 per Daelder van 32 Schellinghen lups. Soo reduceert de £ 100 Steerlings voornoemt in grooten vlaems/ door ß $34\frac{1}{2}$/ en daer na besiet hoe veel Daelders lups mē daer in heeft tot ₰ 65/ makende de Daelders tot Schellingen lups/dat gedaen zijnde/seght door de Reghel van dryen: Soo ß 20363 lups gheven ₰ 24000 Steerlinghs/ zijnde de voorseyde £ 100 Steerlinghs/ wat sal dan geven ß 32 lups? Sal uyt brengen ₰ $37\frac{47}{69}$ Steerlings als boven/sulcks datmen daer door ontwijffelijck beproeft dat dese regels vast gaen/ als by exempel:

£ 100 Steerlinghs.
a ß $34\frac{1}{2}$

400
300
5

3450
12

41400
Door ₰ 65
Daelders 636: ß $1\frac{1}{13}$
32

1273
1909

ß 20363 lups.

₰ $37\frac{47}{63}$

£ 100 Steerlinghs.
20

2000
12

4000
2000

₰ 24000 steer. ß 32 lups
32

768000

Lyons wisselt op London tot ₰ 75 Steerlings / per ▽ d'or Sol, en op Piacenza ▽ $119\frac{2}{3}$ d'or Sol, voor ▽ 100 di marche. Nu om te weten ordonnerende tot Lyons voorsz:/ dat sy tot de voorseyde prysen op London trockē/en 't provenuto op Piacenza remitteerde/ hoe veel London de Remesse van Piacenza sou komen te staen? So moetmen door de Reghel van dry seggen: So ▽ 100 di marche van Piacenza gheven (om de wissel

Digitized by Google

wissel te reduceren tot den prijs van een ▽ di marche, ℔ 75 Steerlings/ wat sullen gheven ▽ 119$\frac{2}{3}$ d'or Sol van Lyons/ waerdye van ▽ 100 di marche? Sal uyt brenghen ℔ 89$\frac{3}{4}$ Steerlinghs/ daer by ghevoeght $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie diemen tot Lyons betaelt/ en soo veel moetmen in London uyt-keeren voor yder ▽ di marche, Credit in Piacenza.

▽ 100 ——— ℔ 75 Steerlinghs ——— ▽ 119$\frac{2}{3}$

3
———
300
℔ 89$\frac{3}{4}$ Steerlinghs.

359
75
———
1795
2513
———
26925

Firenza wisselt op London tot ℔ 80 Steerlinghs/ en op Romen tot ▽ 92$\frac{1}{4}$ di stampe voor ▽ 100. Nu om te weten/ ordonnerende in Florencen datse tot dien prijs op London trecken/ en op Roma remitteren/ tot hoe veel London voornoemt de Remesse op Roma komt te kosten? So moetmen door de Reghel van dry segggen: Als ▽ 92$\frac{1}{4}$ di stampe waerdye van ▽ 100/ gheven ℔ 80 (om de wissel tot de waerdye van een ▽ di stampe te reduceren) wat sal dan geven ▽ 100? Sal uyt brengen ℔ 86$\frac{1}{16}$/ daer by gevoegt $\frac{1}{3}$ per cento voor provisie die Florencen licht voor haer moeyte/ en soo veel moetmen in London betalen voor yder ▽ di stampe, diemen in Roma Credit heeft/ als hier na by exempel volght:

▽ 92$\frac{1}{4}$ ——— ℔ 80 Steerlinghs ——— ▽ 100.

———
369
———
℔ 86$\frac{1}{16}$ of ontrent/

100
———
8000
4
———
32000
———

Amsterdam ordonneert London haer te remitteren tot ß 36$\frac{1}{4}$/ en op Venetia te treckē tot ℔ 55$\frac{1}{4}$. London vindt de cours op Amsterdam tot ß 36/ nu om 't verlies inde Remesse/ so is de vrage tot wat prijs mē op Venetia trecken sal/ om de ghelimiteerde commissie t'egaleren? Om dat

te

te weten/moetmen door den averechtsen Reghel van dryen seggen: So ß 36:-vlaems/prijs diemen Coursabel op Amsterdam vind/geeft § $55\frac{1}{4}$/ wat sal dan gheven ß $36\frac{1}{4}$ beyde ghelimiteerde prysen? Sal uyt komen § $55\frac{5}{8}$ Steerlinghs/ en tot gheen minder prijs en machmen op Venetia trecken/als men tot ß 36 op Amsterdam remitteert.

ß 36 ——— § $55\frac{1}{4}$ ——— ß $36\frac{1}{4}$

4	145
180	$55\frac{1}{4}$
§ $55\frac{5}{8}$ of ontrent.	725
	725
	36
	8011

Antwerpen aen London schuldigh zijnde £ 2000 Steerlinghs/ ordonneert haer de selve op Antwerpen voornoemt te treckē/ tot ß 34/of op Florencen tot § 81: of op Parijs tot § 68: of op Venetia tot 54 §/ waer haer meeste voordeel souw zijn/of de minste schade. London vind de cours op Antwerpen te wesen tot ß $34\frac{1}{4}$/ op Florencen tot § $81\frac{3}{7}$/ op Parijs tot § $68\frac{3}{10}$/ en op Venetia tot § $54\frac{1}{2}$. Nu is de vrage nae de mael sy alle schadelijck zijn/na de ghelimiteerde Commissie/op welcke London trecken sal/als de minst schadelijckste zijnde? Om dat te weten/ hoeftmen maer hun schade van yder in't bysonder ten hondert te reeckenen/ en wat over de hondert uyt komt is schade. Segghende eerst voor Antwerpen: Soo ß 34 vlaems gheven diergelijcke ß $34\frac{1}{4}$/ wat sal 100 geven? Sal bedragen 100/15/10. Voor Florenzen/soo § 81 gheven $81\frac{3}{7}$/wat sal 100 geven? Komt 100/9/9. Voor Parijs/ soo § 68 gheven $68\frac{3}{10}$/ wat geven 100? is 100/8/9/ en eyntelijck voor Venetia: So § 54 geven $54\frac{1}{2}$/wat sal 100 gheven? Beloopt 100/18/6. Sulcks dat de Tratos op Parijs moet gheschieden/ als de minst schadelijckste van allen zijnde/als per exempel blijckt:

Antwerpen.

ß 34 ——— ß $34\frac{1}{4}$ ——— 100

4	12700
126
100: 15: 10

Florencen

Florencen.

ß 81 ——— $81\frac{2}{5}$ ——— 100

5   40700

405

100: 9: 9.

Parijs.

ß 68 ——— $68\frac{3}{10}$ ——— 100

10   68300

680

100: 8: 9.

Venetia.

ß 54 ——— $54\frac{1}{2}$ ——— 100

2   10900

108

100: 18: 6

London ordonneert Venetia op Franckfort te trecken tot Florynen $133\frac{1}{2}$/en op London voorsz: het provenu daer van te remitterẽ tot 57 ß steerlings/vry van onkostẽ. Venetia trekt op Francfort tot $134\frac{3}{10}$ flor./ en remitteert op London tot $57\frac{1}{8}$ ß. Nu is de vraghe of Venetia tot de voorsz: prysen haer commissie sonder schade/na de gelimiteerde prysen/ voldaen heeft? Om dat te weten moetmen door de Regel van dry seggẽ/ (na de mael dat Venetia het seecker aen beyde de plaetsen gheeft) Soo ß 57 Steerlings geven Florynẽ $133\frac{1}{2}$ gelimitteerde prysen/ wat sal dan geven ß $57\frac{1}{8}$ Steerlings/prys diemen Coursabel vind? Sal uyt brengen Florynen $133\frac{7}{8}$/daer by ghevoeght voor provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, is Kruytsers 26/maeckt t'samen Florynen $134\frac{3}{10}$. Sulcks dat sy de voor-seyde

Digitized by Google

Commissie na behooren vol-trocken hebben: want nae-de-mael sy tot § $57\frac{1}{8}$ Steerlings mosten remitteren/ so behoordense oock tot Florynen $134\frac{3}{10}$ te trecken en hebben daer mede Debit en Credit gelijc gemaeckt.

§ 57 Steerlighs —— Flor. $133\frac{1}{2}$ —— § $57\frac{1}{8}$ Steerlings.
8

456

Florynen 133: 52

Provis. a $\frac{1}{3}$) 0|44: 37
60

26|77

459
$133\frac{1}{2}$

1377
1377
459

61047

Flor. 133:52
26

Flor. 134:18/of $\frac{3}{10}$.

Amsterdam ordonneert London op Parijs te trecken / en d' avance daer van/haer te remitteren tot sulcke prysen/ datmen van Amsterdam voornoemt de schuld op Parijs mach blusschen tot § 121. London vind brievẽ op Amsterdam tot ß 35 vlaẽs/en gelt op Parijs tot § $69\frac{5}{7}$ Steerlings. Nu willende wetẽ ofmen tot de voorseyde prysẽ de commissie soude mogen effectueren? So moetmen door de Regel van dry seggen: So ß 35/makende § 420/gevẽ tot London § 240/zijnde eẽ pond steerlings/ wat sullen § 121 vlaems vinden? Sal uyt brengen § $69\frac{1}{7}$/ daer by ghevoeght $\frac{1}{3}$ per cento voor de provisie diemen neemt/maeckt § $69\frac{5}{7}$. Sulcks dat de Commissie na de coursable prysen kan gedaen worden met benefitie/na de mael dat remitterende op Amsterdam tot ß 35 vlaems/ men op Parijs tot § $69\frac{5}{7}$ steerl. mach trecken/en mẽ vind de cours op § $69\frac{5}{7}$.

ß 35 vlaems.
12

§ 420

§ $69\frac{1}{7}$

Probi. a $\frac{1}{3}$) 4|84

7

$69\frac{5}{7}$ § Steerlinghs.

ß 20 Steerlinghs.
12

§ 240 —— § 121 vlaems.
121

240
2880

29040

Antwer-

Digitized by Google

Antwerpen ordonneert London op Venetia te trecken/ en d' avance haer te remitteren/tot sulcke prysen datmẽ van Antwerpẽ voornoemt/ de schuld op Venetia kan blusschen tot ₰ 100/ vry van alle oncostẽ. London vind brieven op Antwerpen tot ß $34\frac{1}{6}$/ en ghelt op Venetia tot ₰ 55 Steerlinghs. Nu om te weten of-men tot de voor-seyde prysen de commissie soude moghen effectueren/soo moetmen door den Reghel van dry segghen: Soo Schellingen $34\frac{1}{6}$ / makende ₰ 410 vlaems / geven 240 ₰/ zijnde de waerdye van een Pondt Steerlinghs / wat sal dan gheven ₰ 100 vlaems/ prijs van den Veneetsen Ducaet ? Sal uyt-brenghen $58\frac{23}{41}$ Steerlinghs. Sulcks dat sonder de Provisie daer by te voeghen/ men genoegsaem kan bemercken dat de Commissie tot de boven-staende prysen niet en mach vereffent worden.

ß 34 : 2 ₰ vlaems.
12

₰ 410 ———— 240 ₰ Steerlinghs —— 100 ₰ vlaems.
100

24000

₰ $58\frac{23}{41}$

Provisie a $\frac{2}{3}$) $\frac{16}{41}$

₰ $58\frac{33}{41}$ ₰ Steerlinghs.

London ordonneert Antwerpen haer te remitteren tot 34 Schellinghen 3 ₰/ of op Piacenza tot ₰ 132 / daer het voorderlijckst is/ dat is daer de meeste benefitie en de minste schaede valt / nae de ghelimiteerde prysen. Antwerpen adviseert op London tot 34 ß/6 ₰ te willen wissen/en op Piacenza geremitteert te hebben tot ₰ $132\frac{1}{4}$. Nu om te weten of Antwerpen de minst schadelijckste plaets ghekosen heeft/naer haer bepaelde ordre/soo moetmen door de Reghel van dry segghen: So ₰ 132 gheven ß $34\frac{1}{4}$/ gheordonneerde prysen/ wat sal dan gheven ₰ $132\frac{1}{4}$/prijs op welcke Antwerpen gheremitteert heeft? Sal uyt-brenghen Schellinghen 34/Grooten $5\frac{1}{4}$/sulck datmen hier door bevindt dat de Remesse op Piacenza onschadelijcker is tot ₰ $132\frac{1}{4}$/ als tot ß 34/₰ 6 op London gheremitteert/ als by exempel blijckt:

Digitized by Google

```
§ 132 ——— ß 34¼ ——— § 132¾
    4                 531
  528                  34¼
ß 34: § 5¼           2124
                     1593
                      133
                    18187
```

London ordonneert Amsterdam dat kunnende in haer trecken / en op Venetia remitteren / ten prijse dat de Remesse haer komt op Venetia te staen tot § 57 Steerlinghs / vry van on-kosten / datse dan tot £ 2000 Steerlinghs trecken soude: Amsterdam treckt op London tot Schellinghen 35½ / en Remitteert op Venetia tot Grooten 100⅔. Nu is de vraghe of Amsterdam haer Commissie na de ghelimiteerde ordre wel ghe-effectueert heeft? Om dat te weten / moetmen door de Reghel van drij segghen: (eerst de ß 35 / § 6 / tot Grooten maeckende) Soo Grooten 240 Steerlinghs / zijnde de waerdye van een Pondt Steerlinghs / geven § 426 / zijnde de voorseyde ß 35 / § 6 / hoe veel sullen geven Grooten 57 Steerlinghs / waerdye van de Veneetse Ducaet? Sal uyt brengen Grooten 102 $\frac{1}{120}$ / van het welcke men treckt ⅔ per cento, voor twee Provisien diemen betaelt d' een tot Amsterdam / en d' ander tot Venetia: resteert Grooten 101⅓. Sulcks dat de Commissie met groote benefitie vol-voert is / want treckende op London tot Schellinghen 35½ / machmen op Venetia disponeren tot Grooten 101⅓ / en sy vinden Brieven tot minderen prijs / te weten tot Grooten 100⅔.

ß 35: 6

Digitized by Google

```
                          ß 35 : 6
                             12
                         ---------
 § 240 steerl. ——— § 426 vlaems ——— § 57 steerlings.
 ---------              57
  § 102 1/120.       --------
 -------------         2982
provisie a ⅔) 4080     2130
              4080    --------
          ---------    24282
             81|60    --------
           -------            § 102 : 1/120
             120     af provisie ——— 81/120
          ---------          ------------------
                              § 101   4 | 0 | 1
                                     -- | - | -
                                     12 | 0 | 3
```

In London keert de Wissel van Venetia op § 57 steerl. per ducaet/ en adviseren op Amsterdam te wisselen tot § 101⅓: Nu om te weten ordonnerende tot dito prysen/ op London te trecken/ en op Amsterdam te remitteren/ tot hoe veel de remesse van London op Amsterdam souw komen te staen? so werckt men door den Regel van drien/ seggende: soo § 57 steerlings geven § 101⅓/ (wel verstaende dat d'een en d'ander prys de waerdye is van een Ducaet Venetiaens) hoe veel sal gheven § 240 steerlinghs/ zijnde de waerdye van een Pondt steerlinghs? sal komen ß 35 § 6/ en so veel met ⅔ per cento van provisie/ diemē in beyde de plaetsen van Venetia en Amsterdam betaelt/ sal London de remesse op Amsterdam komen te kosten.

```
 § 57 ——— § 101⅓ ——— § 240
   3      --------
 -----       304
  171.       240
 -----    --------
            12160
 ß 35 § 6 vla.  608
          --------
            72960
          --------
```

Eynde vande Wissel-handelingh van London.

Wissel-handelinghe van Parijs en Roüan, op verscheyde plaetsen.

TOT Parijs/als Rouan/ en doorgaens in Vranckrijck/reeckentmen in Ponden/ Schellinghen en Grooten tournoys/ daer van een Pond hem bedeelt in 20 ß/ en een Schellingh in 12 Grooten.

Welcke Pond tournoys doet in vlaems geldt xx stuyvers.
En een Schellingh tournoys ——— — vj stuyvers.
Een Gros of Groot ——— — ——— viij penning

Wisselen in kroonen van £ 3 tournoys of 60 ß/die by haer genoemt worden Escu d'or, of goude kroon/ welcke ▽ haer bedeelt in 20 ß en 12 ₰ d'or, of 240 ₰ d'or.

Parijs en Roüan wisselen en geven

▽	1.	D'or van 60 ß/ om tot Amsterdam te hebben	₰ 126	vlaems.
▽	1.	dito om tot Antwerpen te hebben —— ——	₰ 124	vlaems.
▽	1.	dito om tot Middelburgh te hebben —— —	₰ 127	vlaems.
▽	1.	dito om tot Ryssel te hebben —— —— ——	₰ 124	vlaems.
▽	1.	dito om tot London te hebben —— —— —	₰ 70	steerl.
▽	101½.	dito om tot Lyons te hebben —— —— —	▽ 100	dito.

Staet te noteren dat beyde de plaetsen van Parijs en Rouan (buyten Vranckrijck wisselende) vaste prysen geven/ maer binnen Vranckrijck blyvende/ gevense onseeckere prysen/ gelijck als op Lyons/ Marsilien en Bezancon/ daerse ten honderdt wisselen/ naer de largesse of stretesse van't geldt.

Parijs of Roüan wisselen op Amsterdam

En gheven een goude ▽ van 60 Schellingen tournoys/ om tot Amsterdam te hebben (meer of min) nae de cours vande Wissel/ ₰ 126 op uso:

Digitized by Google

uso: Nu om te weten hoe veel Ponden vlaems men hebben souw voor ▽ 2050: soo moetmen de selve multipliceren door ₰ 126 vlaems / zijnde de prijs vande voorsz goude ▽/ en daer na tot Ponden vlaems door 12 en 20 divideren/ sal uyt brenghen £ 1076: ß 5 — ₰ vlaems / als by exempel/

a ₰ 126 ▽ 2050: — d'or.

126

12300

4100

2050

258300

ß 21525

£ 1076: ß 5: — ₰ vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinghe van Amsterdam.

Parijs of Roüan wisselen op Antwerpen.

En gheven een goude ▽ van 60 Schellingen tournoys/ om tot Antwerpen (na de Cours vande Wissel) te hebben ₰ 124 vlaems: Nu willende weten voor ▽ 2160 ß 9 ₰ 4 d'oro, hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sal hebben? Soo moetmen de voornoemde kroonen 2160 multipliceren door ₰ 124 vlaems / en de ß 9: ₰ 4 door practijck daer in tellen/ of die gheen practijck en kan/ moet de ß 9 ₰ 4/ tot Grooten maecken/ en segghen door den Reghel van drien/ so ₰ 240 (zijnde een ▽) gheven ₰ 124/ prijs vande ▽ / wat sullen gheven ₰ 112/ of de ß 9: ₰ 4? sal uyt brenghen ₰ 57⅞ / diemen by d'andere Grooten voegt/ en daer nae tot ponden reduceert/ uyt-brengende £ 1116: 14: 9 vlaems/ als blijckt by exempel:

▽ 2160

▽ 2160 ß 9 ₰ 4 d'or.
a ₰ 124

8640
4320
2160
$\frac{7}{17}$) 57$\frac{1}{4}$.

267897
ß 2233|4: ₰ 9
£ 1116: ß 14 ₰ 9 vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Noteert dat de Wissel-reductie van Parijs of Rouan voornoemt/ op Middelburgh en Rijssel in gelijcker wijse gereduceert worden/ als die van Amsterdam en Antwerpen/ hier voren by exempel aengewesen.

Parijs en Roüan wisselen op London

En geven een ▽ d'oro van 60 Schellinghen tournoys/ om tot London te hebben(meer of min/ na de Cours vande Wissel) ₰ 70 steerlings. Nu om te weten voor ▽ 960 ß 15: — d'or, hoe veel Ponden steerlinghs men daer voor tot London sal ontfanghen? soo moetmen de voornoemde kroonen 960 ß 15: — multipliceren door ₰ 70 steerlinghs/ maeckende ₰ 67252/ diemen daer na door 12 deelt om Schellinghen te hebben/ en van Schellingen door 20/ om Ponden steerlinghs te hebben: sal uyt brenghen £ 280 ß 4 ₰ 4 steerlinghs/ als dese naer-volgende exempel uyt-wijst/

▽ 960 ß 15: — d'or.
a ₰ 70 steerlinghs.

67200
35
17$\frac{1}{2}$

₰ 67252
ß 5604: ₰ 4
£ 280: ß 4 ₰ 4 steerlinghs.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van London.

Parijs

Desen wissel van parys op antwerp is faut en moet syn £ 1116 : 4 : 10 als volght

2160 : 9 : 4 (5^s $\frac{1}{4}$ / $4\frac{1}{5^e}$)

124

8640

1320

2160 (60)

31

21 $\frac{1}{5^e}$ | 18

2 $\frac{9}{60}$ | 9

$\frac{54}{60}$ neemt eengeheel

12 | 267898

22324 : 10

£ 1116 - 4 : 10

$1\frac{1}{3}$: 12

proeve

£ 1116 : 4 : 10

20

22324

12

267898

198

749

548

20

1160

44

12

528

32

124

£ 2160 : 9 : 4

Digitized by Google

Digitized by Google

Parijs en Roüan wisselen op Lyons

En gheven ▽ 101½ d'oro, meer of min/ na dat de Cours vande Wissel is/om tot Lyons te hebbē ▽ 100 d'or voorsz/in een van haer Foiren, dieder vier in een Jaer zijn/ te weten/ alle drie Maenden eens/ welcke een en een halve kroon tot op gheldt is/ voor den tijd dat de gever syn geldt mist/ anders is het geld in waerdye en alop gelijck.

Parijs en Rouanen op Marceilien/ Nantes/ Bordeaux/ Bayone de France/ of andere handel-steden van Vranckrijck wisselende/ gheven geld om geld/op corten tijd/en naer gelegentheyd vande plaetsen/maer langhen tijd gevende moet naer advenant met op-geld geboet worden: So dat daer geen vorder onder-wys op en dient.

En belangende de calculatie vande Wissel/die tot Parijs en Rouan/ buytens landts gedreven word/ daer van word wijdt-loopigh gehandelt inde Wissel-handelinge van Lyons/ hier naest aen volgende/ na de onder-richtinge van de Wissel-cours van Bezancon.

Eynde van de Wissel-handelinge van Parijs en Roüan.

Wissel-handelinghe van Bezançon, op verscheyde plaetsen.

Bezançon wisselt als Lyons/ in Escu d'or, of Escu d'or Sol, en heeft een groote gemeenschap/ ja is by na eens met de Wissel-handelinge van Lyons/ uyt-gesondert datse so wijd niet bekent en is.

Haer kroonen of Escus bedeelen haer in 20 schellingen/ en elcke schellingh in 12 diniers of grooten d'or.

Bezançon wisselt en gheeft

▽ 1 d'or om tot Antwerpen te hebben nae de Cours meer of min ——— ——— ——— ——— ℔ 142: — vlae.
▽ 101¼ Om tot Lyons te hebben ——— ——— ——— ▽ 100 d'or Sol.
▽ 100 Om tot Venetia te hebben ——— ——— duc. 147. de ℒ 6½.

Digitized by Google

Alsoo de Wissel-handelinghe weynigh bekent is/ die tot Bezancon op maer drij of vier steden genegotieert wort/ so en sullen wy daer geen vorder onder-richtinge van doen/ alleenelijck in passant seggen/ dat de Reductie van de voornoemde plaetse/ op de selve wyse ghereduceert worden als die van Lyons/ daer wy ons aen refereren.

Wissel-handelinghe van Lyons,

op de voornaemste plaetsen van het Christen-Rijck.

EER wy vande Wisselen van Lyons spreecken/ is 't wel noodigh te verhalen/ de ghewoonten vande Foires, Fieres of Missen/ die aldaer vier maels in 't Jaer komen/ op datse tot nader openinghe streccken van andere Missen/ die tot sommighe plaetsen van Italien/ en Duyts-land practicabel zijn/ wesende Jaer-merckten/ waer op de Negotien en de Wisselen haer voegen.

Tot Lyons,

De eerste Foire wordt ghenoemt Les payements des Roys, begint tot Lyons voorsz/ den 6 Meert stilo Gregoriano, of nieuwen stijl/ en duurt de gantsche maent van Meert uyt.

De tweede Foire wordt ghenoemt Les payements de Pasques, begindt den 6 Junio.

De derde Foire wort genoemt Les payements d'Auoust, en begint den 6 September.

De vierde Foire wort genoemt Les payements de Tous Saincts, begint den 6 December.

In dese voor-verhaelde Missen/ geschieden de vertooninghen/ of acceptatien vande wissel-brieven/ altijdt den eersten dagh vande Maent/ inde welcke de Mis begint: welcke aen-neminghe/ of acceptatie/ een verbintenisse of belofte by haer heeft/ om den in-houdt vande geaccepteerde Wissel-brief te voldoen of betalen: en dan de ghene diese geregistreert heeft in sijn Balans-boeckxken/ welck boeckxken men daer noemt

Bilan

Digitized by Google

Bilan d'acceptations, maeckt ter zyde in margina een kleyn kruyskenof teecken/ dat acceptatie beteeckent/ of soo de gene diese accepteren sou/ in twijffel is om die te accepteren of niet/ en tijd van beraed versoeckt/ soo steltmen een V in margine ter syden / dat beteeckenende is sijn advysen eerst te sien: En sooder weygheringhe van acceptatie valt/ en door een ander gheaccepteert wordt/ dan setmen in margina des selfs een S: en P: willende daermede seggen dat de selve party boven protest gheaccepteert is/ en in protest blyvende ongheaccepteert / setmen simpelijck een P.

Dese Balance van acceptatien en tratos/ heeft volkomen geloof onder de Koop-luyden/ ghelijck als oft voor Notaris en ghetuyghen gepasseert was: Oock en heeftmen noyt gesien tot Lyons/ dat daer eenigh bedrogh door ghepleeght is / of dat yemandt de selve in twijffel treckende/ disordre gecauseert heeft.

Den derden dagh vande Maent der voorseyde payementen of betalinghen/ wordt de Cours of prys vande Wissel ghemaeckt tot Lyons: en van ghelijcken aen meest alle de voornaemste Steden van Christenrijck/ die hun naer Lyons reguleren/ en als Marckt ghestelt worden/ uyt-gesondert de Fieres van Piacenza en Novo.

En op den 6 dagh vande Maent verschynen alle de Negotierende Koop-luyden op de Beurse met hun Balancen/in-houdende hun schult en weer-schult/ of Debit en Credit, en vervoeghen hun by de ghene diese schuldigh zijn/ hun presenterende de partyen te door-sien / om te rescontreren: waer uyt in betalinghe aenghenomen wort vanden Crediteur de partyen die hy met rescontre kan betalen / en op sijn Balance in Debito anoteert: Soo dat door sulcken middel van rescontre / dickmaels op een morgen-stond/ een millioen Ponden betaelt worden/sonder een penningh uyt te schieten: welcke ghewoonte / om haer redigheydt / by nae in alle Fieres practicabel is: waer over den Negotiant of sijn Comys / ghehouden is op dien tijdt met sijn Balance ter Borse te verschynen/ om met sijn Crediteur te rescontreren / of in gebreecke van dien/ wordt hy voor insolvent ghehouden. Daer hebt ghy in't kort de manieren of ghebruycken vande Foires van Lyon / die in andere Fieres of Missen / oock by nae ghepleeght worden: daerom sal dese descriptie dienen tot verlichtinghe vande Fieres van Piacenza/ Novo/ Franckfort/ Castilien en Leypsich.

Tot Lyons.

Houdtmen reeckeninghe in Ponden / Schellinghen en Grooten / te weten / Ponden van 20 Schellinghen / en Schellinghen van 12 Grooten d'or.

Hun kroonen daermen in wisselt / worden Sonne-kroonen in gout / of ▽ d'or Sol genoemt / en verdeylen hun in 20 en 12 / gelijck als de ponden / maeckende dat ß 12 d'or, een Schellingh in gout maecken / en 20 goude schellingen / een goude Sonne-kroon weerdigh zijn / en de Sonne-kroon drij van haer gemeene Ponden of Livres.

Het gebruyck van de Tyd-wisselinge tot Lyons, is.

Op Antwerpen / A usance of 2 Maenden.
Op Sivilen / }
Op London / } A usance als boven.
Op Naples / }
Op Italien / doorgaens meest een Maent incirca.
Op Valenca / 12 of meer daghen.

Lyons wisselt en gheeft

▽ 100	Van ℒ 3: - stuc / om tot Roma te hebbē	▽ 85 d'oro stampe.
▽ 100	diergelijcke om tot Florencen te hebben	▽ $95\frac{1}{4}$ vā ℒ $7\frac{1}{2}$ voor ▽
▽ 100	dito om tot Luca te hebben —— ——	▽ $103\frac{1}{6}$ vā ℒ $7\frac{1}{2}$ per ▽.
▽ 1	dito om tot Antwerpen te hebben ——	ß $121\frac{1}{3}$ } vlaems.
▽ 1	om tot Ceulen te hebben —— ——	ß 119 } vlaems.
▽ 1	om tot London te hebben —— ——	ß 78 steerlinghs.
▽ 1	om tot Franckfort te hebben ——	kruyts. $95\frac{3}{4}$.
▽ 1	om tot Norimbergh te hebben —	kruyts. $113\frac{1}{2}$.
▽ 100	om tot Parijs of Rouan te hebben —	▽ 100: dito.
▽ 1	om tot Sivilien te hebben ——	Marav. 393.
▽ 1	om tot Alcala te hebben ——	Marav. 396.
▽ 1	om tot Lixbona te hebben ——	rees 528.
▽ 1	om tot Barcelona te hebben ——	schell. 22: 8 ß
▽ 1	om tot Saragoza te hebbē of Valenca.	ſ 23: —
▽ 100	om tot Piza te hebben —— ——	▽ $109\frac{1}{2}$ van ℒ 7: ——

Digitized by Google

▽ 100 om tot Napels te hebben	———	Ducat. 127½ van 5 tarp.
▽ 100 om tot Venetia te hebben	———	Ducat. 119⅖ van ℒ 6⅕.
▽ 100 om tot Bolognia te hebben	———	▽ 113 van ℒ 4¾.
▽ 119⅖ om tot Piacenza te hebben	———	▽ 100 di marche.
▽ 1 om tot Palermo of Messina te hebben	———	28 Carlins.
▽ 1 om tot Genua te hebben	———	ß 59:9 goudemunte.
▽ 1 om tot Milanen te hebben	———	ß 118⅓.

Staet te noteren dat de eerste prijs die Lyons gheeft / nimmermeer en verandert / als alleen op Piacenza / de andere prijsen verwisselen van foire tot foire, na dat de cours van de wissel alsdan gemaeckt word.

Lyons wisselt op Roma,

En gheeft ▽ 100 d'oro Sol van ℒ 3 per ▽ / om in Roma te hebben ▽ 85 d'oro di otto stampe, somwijl meer/ somwijl min/ nae de cours van de wissel. Nu om te wetē voor ▽ 2280/10/6/ d'or Sol, hoe veel ▽ di stampe Lyons tot Romen hebben sal? So multipliceert de Sonne-kroonen/ schellingen en grooten door ▽ 85/ en van 't gene datter uyt-komt/ snijd daer twee caracteren af/ de selve af-gesneden caracteren multipliceert door 20/ om ß te hebben/ daer nae door 12 ₰/ om diergelijcke ₰ te hebben/ dus doende salmen bevindē ▽ 1938/ ß 8/ ₰ 11 d'oro stampo, diemen daer voor tot Romen sal hebben/ als dese volghende Calculatie uyt-wijst.

```
   ▽ 2280: ß 10: ₰ 6.
 a ▽     85 ten hondert.
   ————————
    11400
   18240
        42: 10
         2:  5
 ———————————————
 ▽ 1938|44
       |20
       |———
 ß    8|12
       |———
 ₰   11|04
```

De Proef hier van heeftmen als Romen op Lyons wisselt.

Digitized by Google

Lyons wisselt op Florencen,

En gheeft ▽ 100 d'or Sol, om te hebben in Florencen voorschreven ▽ 95¾ d'oro, meer of min/ nae de cours van de wissel. Nu om te weten voor ▽ 1324/15 d'or Sol, hoe veel goude Kroonen men daer voor tot Florencen souw hebben? So moetmen de voornoemde somme van goude Kroonen multipliceren door ▽ 95¾ / af-snydende van het product de twee leste figuren/ als in de vorighe reductie ghedaen is/ de selve daer nae gemultipliceert door 20 en 12/om Schellingen en Grooten te doen komen/salmen bevinden ▽ 1268/8/11 d'oro, diemen daer voor tot Florencen sal ontfanghen.

▽ 1324:15 d'oro Sol.
a ▽ 95¾ ten hondert.

```
      6620
    11916
        662:  7:6
        331:  3:9
         47:10:—
         23:15:—
▽ 1268|44:16:3
      |  20
ß    8|96
      |12
8   11|55
```

De Proef daer van sietmen als Florencen op Lyons wisselt.

Lyons wisselt op Luca,

En geeft of neemt ▽ 100/om tot Luca voorschreven te hebben of geven ▽ 103⅓ van ℒ 7½/ voor de Kroon / meer of min. Nu om te weten voor ▽ 1234/5/6 Sonne-Kroonen / hoe veel men tot Luca daer voor Credito

Digitized by Google

Credito zijn sal? So multipliceert de voornoemde goude Sonne-kroonen door ▽ 103⅛ / en van het product snijdt de twee laetste figuren af/ en multipliceertse door 20/om Schellinghen te krygen / en de rest door 12/om Grooten te hebben. Dan salmen bevinden ▽ 1273/ 7/ 2 te komen/moneta di Luca.

```
      ▽   1234: 5 : 6 ʒ d'or Sol.
     a▽    103⅛ ten hondert.
     ----------
          3702
        12340
          205:14:3
           25:15:—
            2:11:6
     -----------------
   ▽  1273|36:0: 9
          |20
          |-----
   ß     7|20
          |12
          |-----
   ʒ     2|49
     -----------
```

Staet te noteren in dien men tot Luca in payement en kleyne munte betaelt/datmen dan een ten hondert voor de aggio toe geeft/ in voegē/ dat soo men de voornoemde ▽ 1273 / 7/ 2 in loopende munte van Luca ontfanght/ den betaelder ghehouden is voor op-ghelt te gheven ▽ 12/ 14/8/dat te samen maeckt ▽ 1286/1/10 ʒ.

```
▽. 12|73:7:2                    ▽ 1273: 7: 2
     |20                        ▽   12:14: 8
     |----                      ---------------
ß  14|67                        ▽ 1286: 1:10
     |12                        ---------------
     |----
ʒ   8|06
```

De Proeve van de voornoemde wissel dient om de Calcula te maken als Luca op Lyons wisselt; en wordt door den Reghel van dryen ghemaeckt/segghende: So ▽ 103⅛ geven ▽ 100/ hoe veel sullen gheven de voorschreven ▽ 1273/ 7/ 2? Sal voor Facit komen ▽ 1234/ 5/ 6/goude Sonne-▽.

Lyons

Digitized by Google

Lyons wisselt op Antwerpen,

En gheeft een Sonne-Kroon om tot Antwerpen nae de Cours van de wissel te hebben Grooten 121⅓. Nu om te weten hoe veel Ponden vlaems men tot Antwerpen souw hebben voor ▽ 6895 / ß 11 / ₰ 3 / tot Lyons ? So multipliceert de selve Somme door ₰ 121⅓ / en daer sullen uyt komen ₰ 836661 / diemen door 12 en 20 tot Schellinghen en Ponden vlaems sal deylen / voor product uyt-brenghende £ 3468 / ß 1 / ₰ 9 vlaems / diemen tot Antwerpen voor de voornoemde Sonne-kroonen sal ontfanghen.

▽ 6895 : 11 : 3
a Grooten 121⅓ voor een ▽

6895
82740
2298
60
8

Grooten 836661
Door $\frac{1}{12}$ gedeylt) 69721 ß 9 ₰.
Door $\frac{1}{20}$ gedeylt. 3486 Ponden 1 ß 9 ₰ Antwerpse munte.

De Proef van de voorschreven Calculatie heeftmen hier voor in de Wissel-handelinghe van Antwerpen: en dit dient ghenoteert / dat even als de wissel op Antwerpen gaet / in ghelijcke Calculatie de wissel van Lyons op Ceulen can gemaeckt worden / om datmen in beyde de plaetsen Ponden / Schellinghen en Grooten vlaems ghebruyckt.

Lyons wisselt op London,

En neemt een gouwe Sonne-kroon / om tot London voorschreven ₰ 78 Steerlings / min of meer te hebben / nae de cours van de wissel. Nu om te weten hoe veel Ponden Steerlinghs men hebben souw voor de waerde van ▽ 7693 / 9 / 7 / d'or Sol tot Lyons ? werckt als boven ghedaen is in de Calcula van Lyons op Antwerpen / en het product sal uyt brenghen £ 2500 / ß 7 / ₰ 7 Steerlinghs / soo veel salmen daer voor tot London Credit hebben.

▽ 7693 :

Digitized by Google

▽ 7693: 9: 7 d'or Sol.
a ℔ 78 Steerlinghs voor 1 ▽.

61544
53851
19
16
2

℔ 600091 Steerlinghs.
ß 5000: 7: 7
£ 2500: 7: 7 ℔ Steerlinghs.

De Proef hier van heeftmen in de Wissel-handelinghe van London.

Lyons wisselt op Franckfort,

En gheeft een goude Sonne-Kroon / om tot Franckfort voorschreve te hebben 95¼ Kruytsers/min of meer/nae de Cours. Nu willende weten voor ▽ 1500 d'or Sol, hoe veel Floryne van 60 Kruytsers/ Lyons daer voor tot Franckfort sal hebben? Soo moetmen de voorseyde Sonne-Kroonen multipliceren door 95¾ / komende Kruytsers 143625 / de selve om in floryne te reduceren/ divideertse door 60/om dat 60 Kruytsers een Floryn maecken/ of snyd de laetste letter van de Kruytsers af/ en neemt dan van de vorighe rest het ½/dan salder uyt-komen Floynen 2397/vier over-schietende dat veertigh maeckt/ daer by gevoeght dan de af-gesneden letteren/maeckt t'same 45 Kruytsers/van de welke men het ⅓ moet nemen om tot Schellinghen te brenghen / dat daerom dat drie Kruytsers een Schellingh maecken / en sal uyt-brenghen Florynen 2393/Schellinghen 15/ dat Lyons voor haer Sonne-Kroon moet tot Franckfort ontfanghen.

Digitized by Google

▽ 1500 d'or Sol.
a Kruytsers 95¼ voor 1 ▽

142500
750
375

Kruytsers 14362/5

Floorynen 2393 ß 15

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Franckfort.

Lyons wisselt op Norimbergh,

En neemt een goude Kroon/om tot Norimbergh voorschreven/na de cours van de wissel/113½ Kruytsers te doen hebben: Maer also dese reductie ghelijck is met de voorgaende van Franckfort / niet anders onghelijck hebbende als den prijs: So en sal daer voorder niet af ghesept worden/om overvloedt te schouwen.

Lyons wisselt op Parijs of Rouan,

A la pari, dat is ghelt om ghelt/ voor hondert Kroonen d'or Sol, tot Lyons ontfangen/keertmen tot Parijs of Rouan wederom diergelijcke ▽ 100 uyt/sonder toe-baet of schade / somwijl moeten de gevers inde prijs of den tijd yets laten vallen/ dat naer de largesse van 't gelt en de brieven/en somtijts oock wel naer de stretesse het tegen-deel/datmen in de handelinge vande foires haest kan gewaer worden/ daer naer hem een yegelijck dan weet te gouverneren.

Lyons wisselt op Sivilien,

En gheeft een goude-Sonne-Kroon/om tot Sivilia voorschreven te hebben/na de cours van de wissel/396 Maravadeses. Nu om te weten voor ▽ 6792/16/6 d'or Sol, hoe veel Credit Lyons daer voor tot Sivilia sal hebben? Soo multipliceert de voor-seyde ▽ door 396/sal voor product

product uyt komen Marabadeses 2689958 / by de welcke men adjousteren moet ½ ten hondert voor de aggio van de Munte a Marabadesen 5 voor 't duysent / sullen zijn Marabadeses 2703407 / van 't welck Lyons Crediteur sal wesen tot Sivilien.

▽ 6792:16:6 ⅜ d'or Sol.
a Marabadeses 396 per ▽.

40752
61128
20376
198
79
39
10

Marabadeses 2689958
Voor aggio 13449

2703407
ged. door 375 om duc. te hebbē. —— 42 Marabadees.
Ducaten 7209: 42 Marabadees.

De Proef hier van heeft men als Sivilien op Lyons wisselt.

Lyons wisselt op Ascala,

In ghelijcke manieren als op Sivilien / soo dat daer gheen voorder aenwysinghe toe van noode en is.

Lyons wisselt op Lixbona,

En gheeft een goude Sonne-kroon / om tot Lixbona voorschreven te hebben / naer Cours van de wissel / rees 528. Nu willende weten hoe veel Credit Lyons tot Lixbona sou hebben voor ▽ 7893/4/6: So multipliceert de selve Sonne-kroonen door 528 rees / en het product sal uyt brengen rees 4167622 / dat Lyons tot Lixbona sal Credito hebben / of ghedeylt door 400 rees / om ducaten te hebben / zijnde Ducaten 10419 / rees 22.

Digitized by Google

∇ 7893: 4: 6
a Rees 528 per ∇.

63144
15786
39465
105
13

Gedeylt door 4|00 rees.) 41676|22
10419 Ducaten en 22 rees.

De Proef hier van heeftmen in de Wissel-handelinghe van Lixbona.

Lyons wisselt op Barzalona,

En gheeft een goude Sonne-kroon om tot Barzalona voorschreven te hebben nae de Cours van de Wissel 22 β/ 8 ß. Nu om te weten voor ∇ 7822/12/6/ d'or Sol, dat Lyons op Barzalona remitteert / hoe veel Ponden sy daer voor hebben sal: So multiplieeert de voornoemde goude kroonen door ℒ 1/2/ 8/ dat de voorseyde 22 β/ 8 ß zijn / beginnende te multipliceren door de grooten eerst/ daer nae door de schellingen/ die de Kroonen versellen / sal eyntelijck uyt-komen ℒ 8865 / 12/ 10 ß diemen in Barzalona hebben sal voor de boven-staende Sonne-kroonen.

∇ 7822: 12: 6 d'or Sol,
a ℒ 1: 2: 8

7822: 12: 6
782: 5: 3
260: 15: 1

ℒ 8865: 12: 10 ß.

De Proef hier van heeftmen in de Wissel-handelinghe van Barzalona.

N O T A.

De Wisselen die Lyons op Valenza en Saragosa heeft / ghemerckt sy van een natuur zijn als die van Lyons op Barzalona / soo en sal daer geen voorder vermaen af geschieden / om de wijt-loopigheyt te schuwen.

Lyons

Digitized by Google

Lyons wisselt op Palerma of Messina

En geeft een goude Sonne-kroon/ om in een vande voorseyde plaetsen te hebben Carlini 28/ meer of min/ nae de Cours vande Wissel: Nu willende weten om ▽ 4692: 11: 3 d'or Sol, hoe veel oncen Lyons daer voor Credito hebben sal / 't zy tot Palermo of Messina ? Soo multipliceert eerstelijck de voorseyde goude Sonne-kroonen door Carlins 28 / als de waerdye zijnde vande selve ▽ / en houden de restanten vande multiplicatie voor partyen van 10 / om dat een Carlin 10 grani doet / en 't geen datter uyt-komen sal/ sullen Carlini en grani zijn: om de selve in oncen te reduceren/ moetmen het ½ nemen/ de achterste letter af snydende/ om datter 60 Carlins tot een once behooren / en van het gene datter over-schiet/ daer by de af-gesneden figuur voegende/ moetmen de helft nemen om tary te hebben / want een tary twee Carlini maeckt/ en 30 tary maken een once / en sooder gebroocken over-schiet vande tary/ daer moetmen de helft af nemen dat 10 grani zijn/ om dat een tary 20 grani maeckt/ en de ½ van 20 is 10/ by de welcke men de resterende grani moet voeghen soo ser zijn. In voeghen dat de voorseyde Sonne van Carlini sullen uyt-brengen oncen 2189: 25 tary en 17 grani/ diemen voor de boven-staende Sonne-kroonen sal wisselen/ 't zy tot Palermo of Messina: inde welcke plaetse men boven de voornoemde somma/ gheeft een Carlin op d'once avance/ om de slechte Munte: willende de voorseyde Carlini dan op d'once op 't kortste daer by voeghen/ so moetmen considereren dat voor de boven-staende oncen 2189/ men de selve nomber van Carlinen geeft voor aggio vande munte/ vande welcke somme van Carlinen 2189 / moetmen oncen maken/ af-snydende de leste figuur/ en trecken daer na ⅙ daer uyt/ ghelijck als geseyt is/ soo salmen bevinden oncen 36/ over schietende twee thienden van Carlinen dat 20 maken/ by de welcke men voegen moet de lest af-ghesneden figuur/ sullen t'samē 29 Carlini makē/ die 14 tary weert zijn/ resterende 1 Carlin die 10 grani maeckt / by de welcke men moet adjousteren 8 grani/ voor de 25 tary die by de oncen zijn: Nademael dat voor 3 tary een grani komt/ voor de voorsz aggio vande munte/ en sullen oncen 36: 14: 18 te samen uyt-brengen/ diemen voegen moet by de eerste oncen 2226: tary 10: grani 15/ voor soo veel sal Lyons Credit hebben tot Palermo of Messina. En om dat de voorseyde Carlini per oncen/ komt

komt op 1⅔ per cento, soo kanmen oock de selve reeckeninge maken in't nemen van 1⅔ per cento, vande voorgeroerde somma van oncen/ en sal de selve nomber uyt-brenghen / als hier by exempel volght in d'een en d'ander manier.

a Carlini. ▽ 4692:11:3 d'or Sol. 28 ten hondert.

37536
9384
14
1:7

Carlini 131391|1:7

Oncen 2189:25:17
voor aggio 36:14:18

Oncen 2226:15:15

aggio vande munte a 1⅔ per c.

oncen 2189:25:17
⅔. 729:28:12
729:28:12

oncen 36|49:23:1
30

tary 14|93
20

grani 18|61

Of anders.

Carlini ▽ 4692:11:3
28

37536
9384
14:
1:7

Gedeylt door 60 131391 | 51

⅓ van 20 is 10/
7
17.

8(1 | 25 tary 17 grani
72

Oncen 2189 tary 25: grani 17.
⅔/ 36:14:18

Oncen 2226:10:15 als boven.

De proef hier van heeftmen als de voornoemde plaetsen op Lyons wisselen.

Lyons

Lyons wisselt op Genoua

En geeft een gouwe Sonne-kroon/om tot Genoua voorsz te hebben (na de Cours vande Wissel) ß 59 & 9/ goude Munte: Nu om te weten voor ∇ 9432: 9:- d'or Sol, Lyons Credit hebben sal tot Genoua in loopende munte? Om dat te weten/ moetmen eerstelijck multipliceren de voorseyde Sonne-kroonen door ß 59 & 9/sal uyt-komen ß 563588 & 10/ die in ponden gereduceert/ zijn £ 28179: 8: 10/goude munte/ diemen daer na deylen moet door ß 68 / dat de waerde is van de goude kroon tot Genoua/en 't geen datter over-schieten sal/moetmen door 20 multipliceren om tot goude schellingen te brengen/en daer na door 12/ om dirgelijcke grooten te hebben/en sullen uytbrengen ∇ 8288: 1: 5: d'oro, diemen dan weer moet multipliceré door £ 4½/dat nu ter tijd den prys is vande goude kroon/ (of so veel alst dan is) in loopend' gheld/en van dat product sal komen £ 37296: 6: 4 loopend' gelt: en van soo veel sal Lyons Crediteur gemaeckt wordé tot Genoua voor haer 9432: ∇ 9 ß d'or Sol. Men moet noteren datmen de goude-Munts ponden niet en kan reduceren in loopend' geld / voor datse eerst in Wissel-kroonen gebrocht zijn geweest.

```
                          ∇ 9432: ß 9: d'or Sol.
                         a ß   59: 9  voor een ∇.
                           84888
                          47160
                            4716
                            2358
                              14: 11
                              11: 11
                          563588: 10
ß 68                     £ 28179: 8: 10 & goude Munte.
    6                          20
  408                       563588
                                 6
∇  8288: 1: 5              3381533
£      4½                   1175
                            3593
  33152: 5: 8                3293
   4144: 0: 8                  29
                               20
£ 37296: 6: 4 loopend' geld.
                             585
                             372
                              12
                            2064
```


Digitized by Google

Lyons wisselt op Milanen

En gheeft een Gouwe Sonne-kroon om tot Milanen te hebben β $118\frac{1}{3}$/ naer dat de Cours van de Wissel dan is: Nu om te weten hoe veel Milaneesche ponden men hebben souw voor ∇ 1564:15:6 d'or Sol? So multipliceert de somme vande kroonē/door ℒ 5:18:4/ dat de voorseyde β $118\frac{1}{3}$ maecken/beginnende te multipliceren de ℒ 5: - eerst door de ϑ 6/ en soo voorts na de slincker-hand toe door de β 15/ die in't gheselschap zijn vande Sonne ∇en/ het product vande multiplicatie sal uyt-brengen ℒ 9258:5: — diemen daer voor tot Milanen sal hebben.

∇ 1564: 15: 6
a ℒ 5: 18: 4 voor een ∇

7823: 17: 6
521: 11: 10
521: 11: 10
391: 3: 10

ℒ 9258: 5: —— Milaneesche munte.

De proef hier van sietmen inde Milaneesche Wissel-handelinge.

Lyons wisselt op Venetia

En geeft ∇ 100 d'or Sol, om tot Venetia te hebben duc. $119\frac{2}{5}$ a ℒ $6\frac{1}{5}$/ na dat de Cours dan is/ min of meer; Nu om te weten / voor ∇ 4860: β 15 d'or Sol, hoe veel ducaten Lyons daer voor tot Venetia sou hebbē? soo multipliceert de voorsz somme van Sonne-kroonen/door de Cours vande Wissel a duca. $119\frac{2}{5}$/ en het gebroocken dat daer van over-schieten sal/zijn gedeelten van 24/ om dat den voorsz ducaet van 24 Grooten ghetelt wort/ af-snydende van het product de twee laetste figuren/ diemen daer na multipliceert door 24/ om tot Grooten te brengen/dus doende sal men bevinden duca. 5803: 15 ϑ/ dat Lyons Credit sal hebben tot Venetia/ voor de voorsz somme vande goude Sonne-kroonen.

∇ 4860

Digitized by Google

▽ 4860 ß 15
duca. 119 3/7 ten hondert.

43740
4860
4860
972 : 3
972 : 3
59 : 17
29 : 19½

Duca. 5803 | 63 : 18
24

ß 15 | 30

De proef hier van heeftmen als Venetia op Lyons wisselt.

Lyons wisselt op Bolognia

En geeft ▽ 100 d'or Sol, om tot Bolognia voorsz te wisselen ▽ 113/ van ℒ 4¼/ voor de kroon: Nu om te rekenen/ hoe veel Lyons Credit sal wesen tot Bolognia / alsoo de valuta telt van ▽ 3789 : 13 : 4 d'or Sol? soo moetmen de selve Sonne-kroonen multipliceeren door den prys van ▽ 113/en van 't product af snyden de twee laetste figuren/ diemen daer nae door 20 en 12 multipliceert/ om Schellinghen en Grooten te hebben/ en voor facit bevinden ▽ 4282 : 6 : 5 Bolognees / diemen in Ponden moet reduceren door ℒ 4 : 15 : — dat de waerde vande Bolognee- sche kroon is / uyt-brenghende ℒ 20341 : 0 : 5 ⅛/ dat Lyons tot Bolognia Credit sal hebben / voor haer verschot vande boven ghenoemde Sonne-kroonen.

```
  ▽ 3789:13:4
a ▽ 113        ten hondert.
―――――――――――
    11367
   41679
         37:13:4
         37:13:4.
―――――――――――
▽ 4282|32:6:8
       |  20
       |―――
ß     6|46
       | 12
       |―――
8     5|60
―――――――――――
```

```
  ▽ 4282 ß 6 8 5
a ℔     4 ß 15   voor een ▽
――――――――――――――――
17129 :  5:  8
 2141 :  3:  2
 1070 : 11:  7
――――――――――――――――
℔ 20341 :  0:  5  8 Bolognees.
――――――――――――――――
```

De proef van dese Wissel dient om de reductie te maecken / wanneer Bolognia met Lyons wisselt / en wort door den Reghel van drien ghemaeckt / segghende / soo ▽ 113 gheven ▽ 100 / hoe veel sullen gheven ▽ 4282:6:5 8½.

Lyons wisselt op Piacenza

En gheeft ▽ 119⅗ / meer of min / na de Cours vande Wissel / om tot Piacenza voorsz te hebben ▽ 100 di marche : Nu willende weten voor ▽ 3489:15: — d'or Sol, hoe veel men daer voor tot Piacenza souw ontfanghen : soo seght door den Reghel van drien / als ▽ 119⅗ gheven ▽ 100 di marche, hoe veel geven dan ▽ 3489:15½ het product van dese Regel sal uyt-brenghen ▽ 2916:4: 6 di marche, en soo veel salmen voor de voornoemde Sonne-kroonen tot Piacenza ontfangen.

▽ 119⅗ /

Digitized by Google

▽ $119\frac{2}{3}$ —— ▽ 100 —— ▽ 3489: 15

3

359 10469: 5

100

▽ 2916:4:6 8

1046926
3289
582
2235
81
20

1620
184
12

2208

De proef hier van heeftmen inde Wiſſel-handelinge van Piacenza.

Lyons wiſſelt op Piza

En neemt ▽ 100 d'or Sol, om tot Piza voorsz te hebben ▽ $109\frac{1}{2}$/ naer de Cours van £ 7 yder kroon: Nu willende weten voor ▽ 4000 d'or Sol, hoe veel ▽m van £ 7: — men tot Piza sal hebben? so multipliceert de voornoemde somme van Goude ▽m door $109\frac{1}{2}$ ▽ per cento, en van't product 2 figuren af-snydende/ diemen door 20 en 12 multipliceert tot schellingen en grooten/ sal voor facit uyt-brenghen ▽ 4380: — diemen tot Piza daer voor sal ontfangen.

▽ 4000:
a ▽ $109\frac{1}{2}$ ten hondert.

36000
40000
2000

▽ 4380|00

Digitized by Google

De proef daer van wordt door den Reghel van drien ghemaeckt / en dient tot Calcula / als Pisa op Lyons wisselt / segghende: soo ▽ 109½ / geven ▽ 100 / hoe veel sullen gheven de voornoemde ▽ 43800? en sal uyt-komen de eerst-genoemde ▽ 4000 d'or Sol.

Lyons wisselt op Naples

En gheeft ▽ 100: — d'or Sol, om tot Naples voorsz te hebben ducaten 127½ na de cours / van 5 tarp den ducaet: Nu willende weten voor ▽ 2584:9:6 d'or Sol, hoe veel Credito Lyons daer voor tot Naples sal hebben? soo multipliceert de voorsz somme van Sonne-kroonen door duca. 127½ a 5 tarp / af-kortende de 2 leste figuren van het product / de welcke men daer na door 5 moet multipliceren om tarp te hebben / en het resterende door 20 om grani te vinden / om dat den ducaet heeft 5 tarp / en de tarp 20 grani: in voeghen datmen bevinden sal daer voor te hebben duca. 3295 / tarp 1.

▽ 2584: 9: 6 d'or Sol.
duca. 127½

18088
31008
1292
31: 4: 7
25: 2: 10
3: — 18

Duca. 3295 | 20: 2: 5.
5

tarp. 1 | 02
20

grani. 0 | 55

De proef hier van sietmen inde Wissel-handelinge van Napoli.

Van

Digitized by Google

157

v 1520 : 12 : 6
85
22600
36160
42 : 10 : –
8 : 10 : –
2 : 2 : 6
3842 / 53 : 2 : 6
20
1062
12
750

10 ½
2 ⅕
6½ : 4

v 3842 : 10 : 7
⅓
1280 : 16 : 10
20
1616
12
702

3842 : 10 : 7
12 : 16 : 2
3829 : 14 : 5

retour f° 158

84 : 100 :: 3829 : 14 : 5
20 | 20
1680 | 76594
12 | 12
20160 | 919133 / 0
| 11273
| 11933
| 18530
| 386
| 20
| 7720
| 1672
| 12
| 20064
| 2920

1559 : 3 : 9
1520 : 12 : 6
v 38 : 11 : 3

Van Wissel en Her-wissel, VAN Lyons op verscheyde plaetsen.

Remesse van Lyons op Roma, met het Retour.

LYONS remitteert op Romen ▽ 4520/12/6 d'or Sol, ten prijse van ▽ 85 d'oro di stampe voor ▽ 100 d' oro Sol, en ten verval-dagh ordonneertse die wederom van daer te remitteren op Lyons voornoemt tot ▽ 84 di stampe. Nu willende Calculeren wat voordeel daer aen te doen is/ soo moetmense in de volghende maniere beginnen:

▽ 4520:12:6 d'or Sol.
a ▽ 85 d'oro di stampe.

22600
36160
42:10
10:12:6

▽ 3842|53
|20

ß 1062
|12

₰ 7|50

Provisie tot Romen a ⅓ per cento.

▽ 3842:10:7 d'oro di stãpe.

a ⅓ per c. ▽ 12|80:16:10
|20

ß 16|16
|12

₰ 202

▽ 3842:10:7
▽ 12:16:2

▽ 3829:14:5

't Retour.

't Retour.

▽ 84 ——— ▽ 100 d'or Sol ——— ▽ 3829:14:5

20	20
1680	76594
12	12
20160	919133:00
▽ 4559: 3: 9 d'oro Sol.	112733
af ▽ 4520: 12: 6 ditto.	119330
▽ 38: 11: 3 avance op dese Remesse.	185300
	3860
	20
	77200
	16620
	12

De provisie af-ghetrocken zijnde van ▽ 3842/ 10/7 d'oro di stampe, a $\frac{1}{3}$ per cento, diemen binnen Romen betaelt/ so blijfter ▽ 3829/14/5/ die Roma wederom ten verval-dagh op Lyons remitteert a ▽ 84/d'oro di stampe, voor ▽ 100 d'or Sol, bedraegt de Remesse van't retour ▽ 4559/ 3/9 d'oro Sol, tot Lyons/ daer af treckende de eerst uyt-gheschoten ▽ 4520/12/6/ bevindmen geavanceert te hebben ▽ 38/11/3/ als de boven-staende Calcula uyt-wijst.

Trates van Lyons op Florencen, met het Retour.

Lyons treckt op Florencen ▽ 1324/ 15: — d'or Sol, ten prijse van ▽ 95¼ d'oro, (van £ 7½ voorde Kroon) voor ▽ 100 d'or Sol, met ordre dat Florencen de selve wederom ten verval-dag op haer tot Lyons sal trecken: Florencen haer Provisie a $\frac{1}{3}$ ten hondert daer by gevoeght hebbende/ treckt het selve wederom op Lyons/ ten prijse van ▽ 95 d'oro, voor ▽ 100 d'or Sol. Nu willende weten wat schade de selve Tratos ghedaen heeft? soo werckt in manieren als de volghende exempelen uyt wijsen/ en men sal bevinden dat Lyons aen de selve Tratos verliest ▽ 14/18/— d'or Sol.

Digitized by Google

▽ 1324:15-
a▽ 95⅓

6620
11916
662: 7:6
331: 3:9
47:10—
23:15—

▽ 1268|44:16:9
|20
ß 8|96
|12
ß 11|55

De Provisie a ⅓ per cẽt. tot Florenc.

▽ 1268:8:11 d'oro.

▽ 422:16:3
|20
ß 456
|12
ß 675

▽ 1268:8:11 d'oro.
De prov. by-gevoegt. 4:4:6

▽ 1272:13:5

't Retour.

d'oro ▽ 95 ——— ▽ 100 ——— ▽ 1272/13/5 d'oro, of ▽ 1272⅔.
3 | 100

285 | 381800
968
1130
2750
185
20

3700
850

▽ 1339:13:- treckt Florencen wederom
▽ 1324:15:- heeft Lyons getrocken.

rest ▽ 14:18:- tot schade van Lyons.

Tratos van Lyons op Venetia, en van Venetia op Antwerpen, welcke penninghen Antwerpen weder op Lyons treckt.

Lyons treckt op Venetia ▽ 3549/ 10/ - d'or Sol, ten pryse van Ducaten 119⅖/met ordre de selve penningẽ ten verval dag de provisie daer by gevoegt zynde a ⅓ tẽ hondert op Antwerpẽ te treckẽ/ welk also ghescyiet:

Digitized by Google

geschiet: Antwerpen om haer te rembourseren vande Ducaten 4252⅙/ a ß 101/dat Venetia haer voor reeckeninghe van Lyons treckt/ neemt de selve party haer Provisie daer by ghevoeght hebbende a ⅓ per cento, weder op Lyons ten pryse van ß 121⅓. Nu Lyons belust zijnde te weten tot wat interest haer de selve Cratos komt te staen/ Calculeert de reeckeninghe nae dees volghende wyse:

▽ 3549:10 d'or Sol.
a Ducat. $119\frac{2}{7}$
―――
31941
39039
709:19
709:19
59:17
―――
Duc. 4238|10
24
―――
ß 2|47

provi. a ⅓ per c. tot Venet.
Ducaten 4238:ß 2
―――
Ducat. 14|12
24
―――
ß 2|94

Ducat. 4238:ß 2
Ducaten 14: 2
―――
Ducat. 4252:ß 4
a ß 101
―――
4252
42520
17
―――
ß 4294|69
―――
£ 1789 ß 9 ₰ 1
By gevoeght a ⅓ per cento 5: 19: 3 provi. (t'Antwerp.
―――
£ 1795: 8: 4
20
―――
35908
12
―――
430900
3
―――
1292700

a ß 121⅓ prijs op Lyons.
―――
364
―――
▽ 3551: 7: 5 d'or Sol.
af ▽ 3549:10 — detto.
―――
▽ 1: 17: 5 schade.

De schade op dese Cratos wordt bevonden op ▽ 1/17/5 d'or Sol, als hier boven blijckt/ waer voor Lyons soo langhe de penninghen ghebruyckt heeft.

Remesse van Lyons op Naples, en van daer op Florencen, en van Florencen weer op Lyons.

Lyons remitteert op Naples ▽ 2584/9/6 d'or Sol, tot Duca. 127½ Courant/met ordre de selve op Florencen te remitteren / lichtende haer

haer Provisie a ⅓ per cento. Naples remitteert het selve op Florencen tot Ducaten 129½/ Florencen haer Provisie daer af houdende / remitmitteert de rest op Lyons weder tot ▽ 94¼. Nu is de vrage wat winst of schade Lyons met de selve Remesse ghedaen heeft? om dat te weten werckt men door de volghende maniere:

▽ 2584:9:6 d'or Sol.
a Ducaten 127½

18088
31008
1292
31:4: 7
25:2:10
3:--:18

Ducatē 3295|20:2:15
5
tarp 1|02
20
grani 0|55

De Provisie a ⅓ per cento tot Ducaten 3295: tarp 1: grani——

Ducaten 10|98:2
5
tarp 4|92
20
grani 18|40

Ducaten 2395:1 ——
af Ducat. 10:4:18 voor prov. tot (Naples.

Ducaten 129½ ——— ▽ 100 ——— Ducaten 3284: 2.

259

▽ 2536:1:6
Provis. ▽ 8|45:7:2
20
ß 9|07
12
₰ 0|68

▽ 2536:1:6 d'oro.
Af voor Provi. 8:9:- tot Florenc.

▽ 2527:12:6 d'oro.

100
328400
20
2
328422
2
656844
1388
934
1574
20
20
400
141
12
1692

℞ ▽ 94¼

Digitized by Google

```
        ▽ 94¼ ———————— ▽ 2527:12:6
                                 4
          379              10110:10
                                100
   ▽ 2667:13:6
 af▽ 2584: 9:6             1011050
                            2530
Rest ▽  83 : 4 - profijt.    25650
                              2910
                               257
                                20

                              5140
                              1350
                               213
                                12

                              2556
```

Florenten remitteert Lyons wederom ▽ 2584/ 9/ 6 d'or Sol, die de voornoemde Lyons aen Naples geremitteert hadde/ te weten ▽ 2667/ 13/6, d'or Sol, dat van den anderen getrocken/ bevindtmen dat Lyons aen de selve Remesse geavanceert heeft ▽ 83: 4:- d'or Sol.

Van Lyons wisseltmen op Palermo tot Carlins 28 / en op Naples tot Ducaten $127\frac{1}{2}$ / en van Naples wisseltmen op Palermo tot Ducaten 117. De vraeg is nu/ volgens de voorseyde wisselen/ en hebbende van Lyons op Palermo te remitteren/ of 't voorderlijcker waer reghel recht op Palermo te remitteren / of over Naples? Om dit te solveren moetmen door den Reghel van drie seggen: So grani 117 doen tot Palermo uyt-schieten 26 Carlins (dat de waerde is van de Kroon van 13 tary/) hoe veel sullen doen gevē grani $127\frac{1}{2}$/ zijnde de prijs van een sonne-▽? Dit moetmen considereren dat het alsoo wel is tot grani $127\frac{1}{2}$/ voor een ▽/ als tot Ducaten $127\frac{1}{2}$/ voor ▽ 100: dan salder komen Carlins $28\frac{1}{10}$/ de welcke om de Provisie daer af te trecken a $\frac{1}{3}$ per cento, diemen tot Naples souw betalen / moetmen 't in grani reduceren/ multiplicerende door 10 grani / zijnde de waerde van een Carlin/ en sal ontrent

Digitized by Google

trent een grani voor Provisie komen/ de welcke van de voorseyde carlins 28/3 afgetrocken/ sal resteren 28$\frac{1}{7}$ carlins/dat Lyons Credit hebben sou tot Palermo voor een Sonne-kroon/en remitterende a droiture op Palermo en vindtmen maer Carlins 28 / waer uyt het ghenoeghsaem blijckt dat het voordelijckst is van Lyons over Naples op Palermo te remitteren.

Grani 117 —— Carlins 26 —— Grani 127$\frac{1}{2}$

26

Carlins 28 : 3

af voor prov. a $\frac{1}{2}$ per c. —— 1

28: $\frac{2}{10}$ of $\frac{1}{7}$.

762
254
13

3315
975
39:0
39

Van Lyons remitteertmen op Roma tot ▽ 85/ en van Romen heeftmen gheremitteert op Venetia tot ▽ 72. Nu is de vraegh/ hoe hoogh de Remesse van Lyons op Venetia/ passerende door Romen behoorden te kosten? Soo moetmen segghen door den Reghel van drien: So ▽ 72 d'oro di stampe gheven tot Venetia Ducaten 100/ van £ 6$\frac{1}{5}$/ voor een Ducaet/wat sullen gheven ▽ 85/ waerdye van ▽ 100 d'or Sol? En sal komen Ducaten 118$\frac{1}{24}$/ van de welcke men de provisie moet af trecken a $\frac{1}{3}$ per cento, diemen tot Roma betaelt/dat ß 9 maken / sal resteren Ducaten 117$\frac{2}{3}$/ en van so veel sal Lyons Credit zijn tot Venetia voorschreven voor ▽ 100 d'or Sol.

▽ 72 d'oro stampe —— Ducaten 100 —— ▽ 85 d'oro stampe.

100

8500

Ducaten 118: 1
Ducaten —— 9

Ducaten 117:16 of $\frac{2}{3}$

De provisie lichten a $\frac{1}{3}$ per cento.
Ducaten 118: 1

39:8
24

ß 9|44

X 2 Dese

Dese voorgaende Calcula en dient tot gheen ander eynde/dan alleen soomen wilde Remesse doen van Lyons op Venetia/en datmen wisselde op de voor-seyde plaetsen tot Ducaten 117/ om te weten ofter meer voordeel souw wesen/recht op Venetia te remitteren/ of over Romen? het welcke men door de boven-staende Calcula bevindt avantagieuser te wesen/ als recht op Venetia/na de mael datter voor ▽ 100 d' or Sol, Credit bevonden wort van Duc. $117\frac{2}{3}$/ en recht toe maer van 117 duc.

Om een proef tot de voorseyde Calcula te maken/ so moetmẽ sien dat voor de somme van ▽ 100 d'or Sol, van de boven-staende Remesse passerende tot Venetia a Ducaten $117\frac{2}{3}$/tot hoe veel de Remesse op Romen van Lyons hoort te komen/segghende: Soo Ducaten 100 Venetiaens gheven ▽ 72 tot Romen/hoe veel sullen geven Ducaten $117\frac{2}{3}$/ (prijs of cours van de 100 goude Sonne-kroonen?) Sal comen ▽ 84/14/4/ daer by voeghende Provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, sal juyst op ▽ 85 d'oro di stampe uyt komen; zijnde de voornoemde Remesse of prijs van Lyons op Romen ghedaen/en volghens dese Reghel machmen alle diergelijcke Calculas proberen.

Ducaten $117\frac{2}{3}$
a ▽ 72 per cento,

```
     234
    819
      24
      24
 ------------
▽ 84|72
    |20
 ------------
ß 14|40
    |12
 ------------
8  4|80
```

Provisie a $\frac{1}{3}$ percento
van ▽ 84:14:4

```
▽ 0|28: 4:9
   |20
 ------------
ß 5|64
   |12
 ------------
8 7|77
 ------------
▽ 84: 14: 4
▽ ——  5: 7
 ------------
▽ 85: —— ——
```

Yemandt mocht seggen/dat so men Remesse dede van Lyons op Romen/ten tyde dat Romen behoorden op Venetia te remitteren/de geldẽ mochten comẽ t'esslargerẽ tot hooger prijs als die van ▽ 72/en daerom meynende voordeel te krygen/soumen 't verlies rescontreren? Hier op dient geantwoord/dat de gelden kunnen komen te veranderen/ so wel tot voordeel als tot schade/naer d' overvloed of scharsigheydt van het geldt:

Digitized by Google

geld: daer en boven dat de gene die inde Wissel-handelinge ervaren is/ dit alles wel kan consideren/ en naer de voorvallentheden hem toe-rusten/ versekert zijnde op d'advysen die hy heeft vande Cours des selfs/ ende opinie vande variatie der plaetsen.

Van Lyons treckt men op Florencen tot ▽ $95\frac{3}{4}$ / en van Florencen hebbense op Roma getrocken tot ▽ $88\frac{1}{5}$ di stampe.: Nu is de vraegh tot hoe veel de tratos van Lyons op Romen sal komen te staen/ Florencen passerende? Om dat te weten/ multipliceert de voorseyde ▽ $95\frac{3}{4}$/ prys van 100 goude Sonne-kroonen/ tot ▽ $88\frac{1}{5}$ ten honderdt/ af-snydende de twee leste figuren van het product/ de selve twee figuren dan multiplicerende door 20 en 12/ om schellingen en grooten te doen komen/ dat doende salder uyt-komen ▽ 84: 9: — by de welcke men voeghen moet ß 5 ₰ 7/ voor de provisie a $\frac{1}{3}$ per cento in Firenza te betalen/ en sullen t'samen maken ▽ 84:14:7 d'oro di stampe, dat Lyons schuldigh sal zijn aen Romen voor de voornoemde tratos van ▽ 100 d'or Sol.

▽ $95\frac{3}{4}$ d'or.
a ▽ $88\frac{1}{5}$ per cento.

760
760
19
44: 2
22: 1

▽ 84|45: 3
|20

ß 9|03

de provisie a $\frac{1}{3}$ per cento
van ▽ 84: 9: —

|28: 3
|20

ß 5|63
|12

₰ 7|59

▽ 84: 9: —
provisie by gevoeght —: 5: 7

▽ 84: 14: 7

Venetia wisselt op Lyons tot duca. 117/ en op Milanen a ß $144\frac{1}{2}$/ de vraegh is/ volgens dese voornoemde Wisselen/ tot wat prys Lyons op Milanen hoort te wisselen? En om dat te weten/ moetmen eerst sien hoe veel Venetiaensche schellinghen een Sonne-kroon weerdigh zijn/ dat ghesschiet alsmen de voorseyde duca. 117 multipliceert door ß 124

Digitized by Google

per ducaet/ dat ℔ $6\frac{1}{3}$ maecken / af-snydende de twee leste figuren / soo salder komen ß 145 : daer na seghtmen door den Reghel van drien/ soo ß $144\frac{1}{2}$ van Venetia (prys vande Milaneesche ▽ van ℔ 5:17:—) gheven ß 117/ wat sullen geven de voorschreven ß 145 ? sal komen ß $117\frac{1}{2}$/ en tot dien prys hoort Lyons op Milanen te wisselen.

Duca. 117
a ß 124 per duca.
468
1404
ß 145|08
12
96

ß $114\frac{1}{2}$ —— ß 117 —— ß 145
229
ß 117 $\frac{4}{12}$
$\frac{1}{3}$.

2
290
117
2030
3190
33930
503
2140
117
12
1404

Lyons wisselt op Florencen tot ▽ $95\frac{3}{4}$ d'oro, en van Antwerpẽ wisseltmen op Florencen tot § 127 : de vraegh is/occasie hebbende tot Lyons om op Antwerpen te trecken ℔ 700: — vlaems / en hun ordannerende te prevaleren de voorsz somme op Florencen / ten pryse als ghesept is van § 127/en willende van Lyons remitteren op Florencen/om de schult te voldoen tot ▽ $95\frac{3}{4}$/ volghens de voorsepde Wissel/hoe veel Grooten men t'Antwerpen moet betalen / om een Sonne-kroon tot Lyons t'ontfanghen ? Seght door den Reghel van drien / soo ▽ 100 van Florencen gheven § 127/ (om de prys vande Wissel tot de weerde vande Sonne-kroon te brenghen) hoe veel sullen gheven ▽ $95\frac{3}{4}$/ weerde van ▽ 100 d'or Sol? sal komen § $121\frac{3}{5}$/ vande welcke men af-trecken moet $\frac{2}{3}$ per cento, voor de twee provisien diemen moet betalen d'een tot Antwerpen en d'ander tot Florencen / sal resteren § $120\frac{4}{5}$ of ontrent/ diese t'Antwerpen hun soude konnen laten betalen voor een Goude Sonne-kroon. Ordre gevende t'Antwerpen hun te prevaleren op Florencen/ ten pryse voorsepdt van § 127/ en van Lyons remitterende op

Flo-

Florencen tot ▽ $95\frac{1}{4}$/ soo sal de remesse van Lyons gelijck zijn op Florencen/ met de Tratos van Lyons op Antwerpen.

▽ 100: —— ℔ 127 —— ▽ $95\frac{1}{4}$

	℔ $121\frac{3}{5}$.	127
		665
af provisie a $\frac{2}{3}$ per c.	40	1140
	40	63
		32
	80	℔ 1216|0|3
rest ℔ 120|	8|0|4	
	|10|0|5	10|0|5

Lyons wisselt op Piacenza tot ▽ $119\frac{2}{3}$/ en op Naples tot duca. $127\frac{1}{2}$/ de questie is volghens dese prysen/ tot hoe veel het gheldt van Naples op Piacenza sal komen te geven? willende in een vande twee plaetsen remitteren/ en op d'ander trecken/ tot wat prys men hem daer nae sal voeghen om pari te gaen/ op datmen weet door 't advys datse gheven vande Wissel/ offer winst of schade sal zijn? En om dat te wetē/ moetmē multipliceren de voorseyde ▽ $119\frac{2}{3}$ (waerde van ▽ 100 van Piacenza) door grani $127\frac{1}{2}$ per ▽/ sal komen duca. $152\frac{3}{7}$ of ontrent. En tot dien prys mach Naples haer met Piacenza voeghen/ waer op men behoort te Calculeren de provisien diemen tot Naples en Piacenza betaelt.

▽ $119\frac{2}{3}$
Tot grani $127\frac{1}{2}$ per ▽

833
1428
59
42
43

Duca. 153\|57 en grani 57/ dat tary 2 en grani 17 zijn.

Digitized by Google

Lyons wisselt op Genoua tot ß 59 en 9 ₰ goude munte / en van Piacenza heeftmen advijs / datse op Genoua wisselen tot ß 71 d'oro: Nu willende weten door de voorseyde Wisselen / hebbende Lyons te betalen op Piacenza ▽ 1200 di marche, hoe veel Sonne-kroonē Lyons ontfangen sal voor ▽ 100 di marche schults? ordonnerende aen Piacenza haer op Genoua te prevaleren tot prijse voornoemt van ß 71 / en van Lyons willende de selve debit tot Genoua betalen a ß 59:9? Om dat te weten / moetmen door den Regel van drien seggē / so ß 59¾ / (om te brengen de Wissel op de weerde van ▽ 100 di marche) geven ▽ 100 d'or Sol, wat sullen geven ß 71? sal komē ▽ 118: 16: 6 / vande welcke men moet af-trecken ⅔ per cento, voor de 2 provisien diemen betaelt / d'een tot Piacenza / en d'ander tot Genoua / en sal resteren ▽ 118 / of ontrent / die Lyons behoorden t'ontfangen voor ▽ 100 di marche, die Piacenza verschiet / de selve daer na doende trecken en remitteren inde voorsz ordre / de reeckeninge sal gelijck komen.

ß 59¾ — ▽ 100 — ß 71

		4	
	239	28400	
	▽ 118:16:6	450	
		2100	
⅔ per cento	39:12:2	198	de provisie af trecken
	39:12:2	20	▽ 118: 16: 6
			▽ — 15:10
	79:4:4	3960	▽ 118: — 8
	20	1570	
		136	
ß 15	84	12	
	12		
		1632	
₰ 10	12		

Lyons treckt op Venetia tot duca. 119⅔ / en Venetia prevaleert haer op Genoua tot ß 150: Nu is de vraghe / Lyons op Genoua wisselende tot ß 59:9 goude Munte / of het tot dien prijs vorderlijck waer op Genoua te remitteren / om de tratos te blusschen / die Venetia daer gemaeckt heeft? om dat te weten / moetmen de voorseyde duca. 119⅔ reduceren (zijnde de waerdye van ▽ 100 d'or Sol) in schellingen / die multiplicerende door ß 124 / prijs vanden ducaet / af-snydende de twee laetste figuren

figuren van het product / om te sien hoe veel schellinghen datter voor een kroon komen/ dat ß 148 sullen wesen: Seght dan door den Reghel van drien / soo ß 150 Venetiaens/ doen tot Genua hebben ß 80 (prys vande ∇ van £ 4 loopende munte) hoe veel sal dan hebbē ß 148/ waerdye vande Sonne-kroon? En daer sal uyt komen ß 78:11 / bydewelcke men adderen moet ⅔ ten houdert / voor de 2 provisien dieder betaelt worden/ d'een tot Venetia/ en d'ander tot Genua / komt ß 79: 5: loopend' geld/ die gereduceert in goude Munte / doen ß 60 of ontrent: in voeghen dat het schadelijck souw zijn op Genoua te remitteren tot de voorseyde prys van ß 59: 9: om dat de tratos komt te wesen op ß 60/ dat den prys is om op Genoua te remitteren/ op dat de remesse gelijck komt met de tratos.

Duca. 119⅔
a ß 124
―――
476 provis. a ⅔.
1428
24
25
―――
ß 148|05

ß 15|0 — ß 80 —— ß 148
80
―――
11 84|0
―――

ß 78:11: —
―――
26: 3: —
26: 4: —
―――
52: 7: prov. by —: 6: —
12
―――
§ 6 | 31

ß 78:11: —
: 6: —
―――
ß 79: 5: — loopent gelt
―――
⅓ 26: 5: ——
⅓ 26: 5: ——
⅕ 5: 4: ——
1: 9: ——
―――
ß 60 —— goude munte.

Lyons remitteert op Milanen a ß 118⅓/ en van Milanē remitteertmen op Piacenza tot ß 142: Nu is de vraghe / wisselende van Lyons op Piacenza tot ∇ 119⅔ / of het tot dien prys vorderlijck zijn souw op Piacenza te trecken/ en hun de provisie daer toe over Milanē te remitteren? Om dat te weten / moetmen door den Regel van drien segghen/ so ß 118⅓ (prys vande Sonne-∇) geven (om te brengen op de Wissel-prys) ∇ 100 d'or Sol, hoe veel sullen gheven ß 142: (prys vande ∇ di marche?) sal komen ∇ 120: — dat sonder daer by te voegen/de provisien van

van Milanen en Piacenza / men merckelijck siet dat het schade gheeft van Lyons op Piacenza te trecken: daerom dat voor ▽ 100 di marche Credit tot Piacenza / tot Lyons verschoten worden ▽ 120 / sonder de provisien / en daer tegen maer ▽ $119\frac{3}{5}$ zijn t'ontfangen.

ß $118\frac{1}{3}$ —— ▽ 100 —— ß 142
3
355 —— 426
100
▽ 120: d'or Sol. —— 42600

Napoli wisselt op Lyons / tot duca. 126 / en op Roma tot duca. 146 / de vraegh is / ordre tot Naples ghevende om op Lyons tot de voorsz prys te trecken / en het selve op Roma te remitteren / tot hoe veel de remesse van Lyons op Roma komt te kosten? Om dat te weten / moet men door den Regel van drien seggen: soo duca. 146 van Napoli / doen Credit hebben tot Roma van ▽ 100 di stampe, hoe veel sullen van ducaten 126 doen / valuta van ▽ 100 dor Sol? sal komen ▽ 86:6: — van de welcke men $\frac{2}{5}$ per cento moet lichten voor de provisie die men tot Napoli betaelt / resteert ▽ 85:19:2. So veel goude kroonen di stampe krijgt men tot Romen Credit, voor ▽ 100 d'or Sol tot Lyons verschoten.

Duca. 146: —— ▽ 100 —— duca. 126
100
12600

▽ 86:6: ——

Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento 17:5: 2
17:5: 2

▽ 0 | 34:10:4
20
ß 6 | 90
12
§ 10 | 84

▽ 86:6: ——
af ▽ — 6:10 voor provisie
rest ▽ 85:19:2.

Venetia

Digitized by Google

Venetia wisselt op Lyons tot duca. 117⅙/ en op Milanen tot ß 144/ de vraegh is/ ordre gevende aen Venetia tot dien prys op Lyons te remitteren / en haer te prevaleren van Milanen / tot hoe veel de tratos van Lyons op Milanen komen sal ? Eerstelijck moetmen multipliceren de voorseyde duca. 117⅙/ waerde van de ▽ 100 d'or Sol, door ß 124/ prys vande Ducaet / af-snydende de twee laetste figuren van het product/ soo salder komen ß 145¼/ waerde vande Sonne-kroon : daer nae segghen door den Reghel van drien / soo ß 144 van Venetia / gheven ß 117 van Milanen/ hoe veel sullen geven ß 145¼ ? sal komen ß 118/ by de welcke men adderen moet ⅔ per cento, voor de provisie diemen aen Venetia betaelt/ en sullen dan t'samen zijn ontrent ß 118½. En van soo veel Schellingen komtmen debit tot Milanen te hebben/ voor een ontfanghen Gouwe Sonne-▽ tot Lyons.

Duca. 117⅙
a ß 124 p. duca. per c.
468
1404
20:8
ß 145 | 8:8
12
g. 3 | 40

ß 144. — ß 117. — ß 145¼
ß 118: —
⅔ per cento 23:7
23:7
47:2
12
g. 5 | 66

117
1015
1595
29:3
16994:3
259
1154
2

Volght het ghebruyck

Van voeghen en egaleren verscheyde Commissien, en Calcula om die te formeren: Oordeel en scheydinge van Baet of Schade te maken, op de Wissel-handelinge van Lyons.

TOT Lyons komt ordre om op Napoli te remitteren a duca. 126½/ en hun te prevaleren op Roma tot ▽ 85/ of tot andere differente prysen/ sose maer sonder schade konnen geschieden/ men vindt op Naples te remitteren a duca. 125⅓: Nu willende weten/ tot hoe veel men op Roma mach trecken/ op dat de Commissie geeffectueert kan wordē/ so dientmen te considereren dat Lyons een vaste of sekere prys gheeft aen beyde de plaetsen voornoemt/ daerom door den Reghel van drien moet gesolveert worden/ seggende/ soo duca. 126½ geven ▽ 85 (gelimiteerde prysen) hoe veel sal gheven duca. 125⅓/ loopende prys diemen op Napoli Coursabel vind? sal komen ▽ 84: 4; 4/ en tot dien prys moetmen op Romen trecken.

Door dese voorsz Commissie wordt verstaen/ dat die van Napoli remesse willen hebben tot duca. 126½/ en daer voor tot Romen schuldigh worden ▽ 85: dus tot duca. 125⅓ remitterende/ souw schadelijck zijn/ doende minder ontfangen dan alst geordonneert was: Maer de Calcula maeckende na dees voorseyde regel/ salmen bevinden datmen op Romen moet trecken (ten aensien datmē min op Napoli remitteert dan 't gheordonneert was) tot ▽ 84: 4: 4/ maeckende oock de schult naer advenant minder/ 't welck tot vergoedinghe vande schade komt/ diemen gedaen heeft inde Remesse.

Duca. 126½ —— ▽ 85 —— Duca. 125⅓

6		6
759		752
▽ 84: 4: 4.		85
		3760
		6016
		63920

Om-

Om dese voorschreven Calcula een proef by te voegen/door de welke men klaerlijck bevindē mach hoe dat de Commissie juyst ge-effectueert is: So moetmen in deser voeghe wercken: Ghenomen dat die van Napili Commissie gegeven hadden voor ▽ 2000 d'oro di stampe op Romen van Lyons te trecken/ en hun de weerde op Naples te remitteren: So moetmen eerst sien hoe veel dat de voornoemde ▽ d'oro di stampe, goude Sonne-kroonen tot Lyons waerdig zijn/ a ▽ 85 per cento gelimiteerde prijs/ sal komen ▽ 2352/18/9 d'or Sol, van de welcke men de provisie moet lichten tot $\frac{2}{5}$ per cento, sal resteren ▽ 2343:10/7/de welcke men op Naples moet remitteren ten pryse gheordonneert van Ducat. 126$\frac{1}{2}$ per cento, dat uyt brenghen sal incirca Ducaten 2964$\frac{1}{2}$/in manieren dat alsmen siet/dat de voor-ghenoemde ▽ 2000/ Debit tot Romen doen op Napoli remitteren Ducaten 2964$\frac{1}{2}$. Nu moetmē sien op de prysen (verscheyden van de gegeven ordre) diemen Calculeert tot ▽ 84/4/4 op Romen/en tot Duc. 125$\frac{1}{3}$ op Napoli. Nu so men voor de voorseyde ▽ 2000 Tratos op Romen / men Remesse doen sal van de boven-staende Ducaten 2964$\frac{1}{2}$. Soo moetmen sien om dat wel weten te doen/hoe veel dat de voor-ghenoemde somme van Kroonen di stampe, Sonne-kroonen bedragen tot ▽ 84/4/4 per cento, sal komen ▽ 2374/16/6 d'or Sol, van de welcke de Provisie moet ghelicht worden tot $\frac{2}{5}$ per cento, sal resteren ▽ 2365/6/7/ diemen op Napoli moet remitteren ten pryse als vooren tot Ducaten 125$\frac{1}{3}$ per cento, sal komen Ducaten 2964$\frac{1}{2}$/ of daer ontrent tot Remesse op Napels/ het welcke betoont dat de Commissie juyst geeffectueert blijft conform de gegheven ordre.

▽ 85 — ▽ 100 — ▽ 2000
100
200000

▽ 2352:18:9
$\frac{2}{5}$ per c. 470:11:9
470:11:9
▽ 9|41:3:6
20
ß 8|23
12
ß 2|82

▽ 2352:18:9 d'or Sol.
Prov. a $\frac{2}{5}$ per c. 9: 8:2
Rest ▽ 2343:10:7
a grani 126$\frac{1}{2}$ per Kroon.
14058
28116
1171
63
3
1
Ducaten 2964|56

Digitized by Google

▽ 84: 4⅓ — ▽ 100 — ▽ 2000
20 | 20
1684 | 40000
3 | 3
5053 | 12000000

▽ 2374:16:6
⅖ per c. 474:19:3
474:19:3

▽ 9|47:18:6
20
ß 9|98
12
ß 11|76

▽ 2374:16:6
Prov. a ⅖ per cen. 9: 9:11
▽ 2365: 6: 7
a grani 125⅓ per ▽
11825
28380
388
41
Ducaten 2964|58

Van Milanen komt ordre tot Romen/datse haer moghen remitteren tot ▽ 87½/ en hun prevaleren op Venetia tot ▽ 72¼. Romen vindt brieven op Milanen tot ▽ 88⅓ / de vraegh is tot hoe veel men van op Venetia sal trecken / op dat de Commissie ghe-effectueert blijft / conform de ordre: men moet considereren dat Roma het on-seecker gheeft aen beyde de plaetsen/en daerom moet de Calcula ghemaeckt worden door den Reghel van drien/seggende: So ▽ 87½/gheven ▽ 72¼/geordoneerde prysen/ hoe veel sal gheven ▽ 88⅓/ prijs diemen op Milanen coursabel vindt: sal voor Facit komen ▽ 72/18/9/en tot dien prijs moetmen op Venetia trecken. Door de voorschreven Commissie verstaetmen dat voor ▽ 87½ Debit men tot Milanen hoort te hebbē ▽ 100 van ℒ 5/ 17 per ▽ van Remesse. En voor Ducaten 100: Debit tot Venetia/ hun Credit gegheven wordt van ▽ 72¼/en bevindende dat voor de Remesse van ▽ 100/men Debit gheven moet van ▽ 88⅓/ soo merckt men dat het tot achter-deel is/gevende meer belastingh als d'ordre vermelt. Daerom de calculatie maeckende door de voorseyde reghel / bevindtmen dat voor de Trator van Venetia / men in't teghen-deel Credit moet geven

van

van ▽ 72/18/9/ dat voordeel is/ ghevende meer Credit als gheordonneert was/ waer door de schade van de Remesse gherepareert wordt in't voordeel van de Tratos.

Exempel.

▽ 87½ ———— ▽ 72¼ ———— ▽ 88⅓

175	265
3	2
525	530
▽ 72: 18: 9	72¼
	1060
	3710
	132:10
	38292:10

Tot Proef van de voor-seyde Calcula/ moetmen presupponeren/ dat die van Milanen Commissie ghegheven hebben voor Ducaten 3000/ willende datmen de selve op Venetia sal trecken/ en de weerde op Milanen remitteren: Eerst moetmen sien hoe veel de voorschreven Ducaten bedraghen tot ▽ 72¼ per cento, gheordonneerde prijs/ sal uyt-brenghen ▽ 2167½ d'oro stampe, van de welcke men de Provisie moet nemen a ⅖ per cento, sal dan resteren ▽ 2158/16/8/ diemen op Milanen moet remitteren/ segghende door den Reghel van dryen: Soo ▽ 87½/ gheordonneerde prijs/ gheven tot Milanen ▽ 100, hoe veel sullen gheven de voornoemde ▽ 2158/16/8? Sal komen ▽ 2467/4/9/ van £ 5/ 17 per ▽/ tot de Remesse van Milanen. Tot hier toe blijft de Commissie ghe-effectueert tot de ghelimiteerde prysen. Nu resteert te sien aen de verschillende prysen/ teghens de ghegheven ordre/ te weten tot ▽ 72/ 18/9/ voor Venetia/ en Kroonen 88⅓ voor Milanen/ oftmen voor de voor de voor-noemde Ducaten 3000/ Tratos op Venetia/ Remesse doen sal op Milanen van de boven-geschreven ▽ 2467/4/9/ en om dat te weten/ moetmen eerst multipliceren de Duca. voornoemt door ▽ 72/18/9/ per cento, sal komen ▽ 2188/2/6/ d'oro di stampe, van de welcke om Remesse op Milanen te doen/ moetmen de Provisie lichten a ⅖ per cento,

sal

sal resteren ▽ 2179/7/6/daer na door den Regel van dry seggende: So ▽ $88\frac{1}{3}$ gheven tot Milanen ▽ 100/wat sullen gheven de voor-verhaelde ▽ 2197/7/6? Sal komen ▽ 2467/4/4. En de Remesse van Milanen heeft gheweest van ▽ 2467/4/9/wesende de differentie niet anders als van 5 δ/die inde ghebroockens verdwalen/door sulcken middel sietmen de Calcula juyst te wesen / ende en sal hier gheen exempel af ghethoont worden/als on-noodigh zijnde / ghemerckt het hier vooren by exempel aengheweſen is/inde Calcula van Lyons.

Diergelijcke proef kanmen geven aen alle gelimiteerde Commissien: Men konder noch een ander proef af doen / als in de Calcula van Amsterdam in't beginsel aen-ghewesen is / dat den leser sal ghelieven t'annoteren.

Wanneer de plaets waer men de commissie sal effectueren/aen beyde de plaetsen daerse moet trecken/ d'een het seecker/ en d' ander het onseker gheeft/ dan moet de Calcula (als ghesepdt is) ghemaeckt worden door den averechtsen Reghel van drien. En by exempel: Van Genua komt ordre tot Naples/datse op Piacenza sullen trecken a Duca. $135\frac{1}{2}$/ en tot Palermo remitteren a pontis $168\frac{1}{4}$. Napels vindt tot Ducaten $136\frac{2}{3}$ te trecken: Nu is de questy tot hoe veel sy behoorden te remitteren? Siende dat Napels op Piacenza het onseker gheeft/ en tot Palermo het seecker; Soo moetmen door den averechtsen Regel van dry segghen: Soo Ducaten $135\frac{1}{2}$ geordonneerde prijs geven pontis $168\frac{1}{4}$/wat sullen gheven Duca. $136\frac{2}{3}$/prijs na de cours diemen op Piacenza vindt? Sal voor Facit komen $166\frac{4}{5}$/ en tot dien prijs moetmen op Piacenza remitteren, als by exempel:

Ducaten $135\frac{1}{2}$ —— pontis $168\frac{1}{4}$ —— Ducaten $136\frac{2}{3}$

$168\frac{1}{4}$
―――
840
2184
34
33
―――
22797
3
―――
68491

410

32
68491(1
41110 } $166\frac{4}{5}$ pontis.
44

Of

Of anders averechts ghesetet, door de rechte Regel van dryen.

Ducaten $136\frac{2}{3}$ —— pontis $168\frac{1}{4}$ —— Ducat. $135\frac{1}{2}$.

	$168\frac{1}{4}$
410	
	840
Pontis 166: 81	2184
Provisie a $\frac{2}{5}$ per cen. 33	84
33	33
Pontis 167: $\frac{47}{100}$ of $\frac{9}{20}$ ontrent.	22797
	3
	68491

Door de voorschreven Commissie verstaetmen / dat die van Genua voor ▽ 100 di marche, Debit tot Piacenza/ oock wederom willen Crediteur wesen tot Naples van Duca. $153\frac{1}{2}$/ en voor een Ducaet schults ter selver plaetse/ gheremitteert hebben op Palermo Pontis $168\frac{1}{4}$ / en vindende te trecken tot Ducaten $136\frac{2}{3}$/ sietmen klaerlijck dat het voordeel doet / hebbende voor ▽ 100 di marche schults tot Piacenza/ meerder Credit van Ducaten dan 't gheordonneert was / en maeckende de Calcula als boven/ soo vindtmen pontis $166\frac{4}{5}$/ tot de Remesse dat schade gheeft / ghevende minder Credit tot Palermo/ dan als 't gheordonneert was / welcke schade men gherepareert vindt in de benefitie vande Tratos / blyvende daer door de Commissien vergheleken in de ghelijckigheydt.

Men moet verdacht zijn alsser Commissien komen te trecken / en te remitteren tot ghelimiteerde prysen vry van on-kosten/ nae datmen de Calcula ghemaeckt heeft / om de prijs te vinden diemen trecken of remitteren wilt / men altijdt de Provisie en on-kosten aen de ghevonden prijs moet voeghen of af-trecken / op datmen altijdt treckt of remitteert tot benefitie van den Commissi-ghever/ op dat door sulcken middel hy sijn achter-stel weder in haelt/ die hy voor provisie moet betalen/ als by exempelen hier vooren verhaelt is. Naples gheordonneert zijnde op Palermo a pontis $168\frac{1}{4}$ te remitteren/ en op Piacenza te trecken tot Ducaten $135\frac{1}{2}$/ ghenomen dat het ghesept waer vry van onkosten:

Digitized by Google

door de voorschreven Calcula sietmen dat treckende op Piacenza tot Ducaten $136\frac{2}{3}$/ men op Palermo behoort te remitteren a pontis $166\frac{4}{7}$/ by welcke prijs men de Provisie had moeten voegen a $\frac{2}{5}$ per cento, zijnde dan pontis $167\frac{9}{20}$/en tot dien prijs behoordemen de Remesse te doen.

Tot Lyons komt ordre van Romen dat sy moghen op haer trecken tot ▽ $84\frac{1}{2}$/ en op Naples remitteren tot Ducaten $126\frac{1}{6}$/dat voor de somme van Ducaten 1500. Lyons vindt de cours op Romen te wesen tot ▽ $85\frac{1}{5}$. Nu willende Calculeren om de schade die men in de Cratos doet/ tot hoe veel meer sy op Naples hoorden te remitteren/ op dat de Commisse mach ghe-effectueert worden/conform de ghegheven ordre? Soo moetmen die door den Reghel van drie maecken: Na de mael Lyons het seecker gheeft aen beyde de plaetsen/segghende: Soo ▽ $84\frac{1}{2}$ gheven tot Naples Ducaten $126\frac{1}{6}$/geordonneerde prijs/ hoe veel sal geven ▽ $85\frac{1}{5}$/ prijs diemen coursabel vindt? Sal uyt-komen Ducaten $127\frac{1}{5}$ ontrent. En tot dien prijs moetmen op Naples remitteren/ alsmen op Romen tot ▽ $85\frac{1}{5}$ souw trecken.

▽ $84\frac{1}{2}$ ——— Ducaten $126\frac{1}{6}$ ——— ▽ $85\frac{1}{5}$

169	426
5	2
845	852
	$126\frac{1}{6}$
Ducaten $127\frac{1}{5}$ Incirca.	5112
	10224
	142
	107494

Venetia ordonneert aen Lyons/te remitteren op Piacenza/ a ▽ $121\frac{1}{2}$/ en haer op Venetia voornoemt te prevaleren tot Ducaten $118\frac{1}{3}$/vry van onkosten: Lyons vindt te trecken tot Ducaten $119\frac{1}{4}$/en te remitteren tot ▽ $120\frac{1}{4}$. Nu de questy is ofmen tot dien prijs de Commisse mach effectueren? Siende dat Lyons het seecker aen Venetia geeft/ en het onseecker aen Piacenza: Soo moetmen door den averechtsen Reghel van drie segghen: Soo Ducaten $119\frac{1}{4}$/geven ▽ $121\frac{1}{2}$/ wat sullen geven Ducaten

Digitized by Google

caten 118⅔? Sal komen ▽ 120/ 18/ 1/ van de welcke men de Provisie moet lichten a ½ per cento, sal resteren ▽ 120/ 8/ 5/ in voeghen dat de Commissie mach met benefitie ge-effectueert worden: nae de mael treckende tot Ducaten 119¾/men tot ▽ 120/8/5/ most remitteren/ en men vindt de cours tot ▽ 120¼/ dat vry minder is/als dees volghende Calcula uyt-wijst:

Ducaten 119¾ —— ▽ 121½ —— Ducaten 118⅔

```
        477                              356
          3                                4
       ----                             ----
       1431                             1424
                                         121½
                                        -----
                                         1424
    ▽ 120:18:1                          17088
    ----------                            712
af pro. ½ per c. 24: 3:7               ------
          24: 3:7                      173016
       --------                        ------
        |48: 7:2
        |20
        |---
     ß 9|67                             ▽ 120: 18:1
        |12              Af Provisie ▽ ----- 9: 8
        |---                         ----------
     g 8|06                             ▽ 120: 8: 5
```

Florencen gheeft ordre aen Lyons/ aen haer te moghen remitteren tot ▽ 94⅓/ en op Venetia te trecken tot Ducaten 117¼/ dat ter somma van Ducaten 2000. Lyons vindt op Florencen te remitteren a ▽ 95½/ en te nemen tot Ducaten 119. De vraegh is of de Commissie kan tot de selve prysen ge-effectueert worden? Om dat te weten/seght door den Reghel van drien: Soo ▽ 94⅓/gheven Ducaten 117¼/ gheordonneerde prysen/ wat sullen gheven ▽ 95½/loopende prijs? Sal komen Ducaten 118⅔/ in voeghen dat de Commissie niet en mach sonder schade ghe-effectueert worden / om dat remitterende tot Florencen tot ▽ 95½/ men om pari te wesen/ behoorden tot Ducaten 118⅔ te trecken/en men vindt de cours tot Ducaten 119.

Digitized by Google

▽ $94\frac{1}{3}$ —— Ducaten $117\frac{1}{4}$ —— ▽ $95\frac{1}{2}$

6	6
566	573
	$117\frac{1}{4}$
Ducaten 118: $\frac{16}{24}$ of $\frac{2}{3}$	4011
	6303
	143:6
	67184:6

Lyons heeft ordre om op Romen te remitteren tot ▽ 85/ en op Florencen te trecken tot ▽ $95\frac{1}{5}$/ sy vindt de cours op Romen tot ▽ $84\frac{1}{2}$/ en op Florencen tot ▽ $94\frac{1}{5}$. Nu is de vraeg oftmen die commissie mach na de cours effectueren of niet? Om dat te Calculeren/ moetmen door den Reghel van dryen segghen: So ▽ 95 gheven ▽ $95\frac{1}{5}$/ wat sullen gheven ▽ $84\frac{1}{2}$? Sal komen ▽ $94\frac{5}{8}$ of ontrent/ soo datmen die Commissie wel mach effectueren/ om dat remitterende op Romen tot ▽ $84\frac{1}{2}$/om gelijck te gaen mostmen op Florencen trecken tot ▽ $94\frac{5}{8}$/ en men bevindt nae de cours minder schult te maecken/ treckende tot ▽ $94\frac{1}{5}$.

▽ 85 —— ▽ $95\frac{1}{5}$ —— ▽ —— $84\frac{1}{2}$

	$95\frac{1}{5}$
▽ 94:12:9	420
	756
	16:16
	47:12
	8044: 8

De voorgaende Calcula/ en andere diergelijcken machmen noch maken in de volgende wyse/ gemerckt dat den Commissie-gever wilt tot Romen avanceren teghens ▽ 85/ en men gheeft hem maer Credit van ▽ $84\frac{1}{2}$. Nu om te weten hoe veel het verlies ten hondert is/ moetmen door den Reghel van dryen seggen: (gelijck als hier vooren inde Wissel-handelinghe van Amsterdam aengewesen is) So ▽ $84\frac{1}{2}$ gevē ▽ 85/ hoe

veel

veel sullen geven ▽ 100 ? sal tot facit komen ▽ 100:11:10 / het overige meer dan hondert is het verlies. Vorders moetmen sien van ▽ $94\frac{1}{3}$ tot ▽ $95\frac{1}{7}$ / hoe veel het selve ten hondert avanceert (om dat hy daer reeckeninghe gemaeckt hadde debit te hebben van ▽ $95\frac{1}{7}$ / en men en gheefter hem maer van ▽ $94\frac{1}{3}$ /) seggende : so ▽ $94\frac{1}{3}$ geven ▽ $95\frac{1}{7}$ / hoe veel sullen ▽ 100 geven ? sal uyt-komen ▽ 100: 18:4 / daer af ghetrocken de schade vande Remesse / bevintmen ß 6 ₰ 6 avantagie ten hondert / het welcke betoont dat de Commissie met voordeel mach gheeffectueert worden / als by exempel /

▽ $84\frac{1}{2}$ —— ▽ 85 —— ▽ 100

	2
169	
	17000
▽ 100:11:10	100
	20
	2000
	310
	141
	12
	1692

▽ $94\frac{1}{3}$ —— ▽ $95\frac{1}{7}$ —— ▽ 100

283	476
5	3
1415	142800
	1300
	20
Voordel ▽ 100:18: 4.	26000
Schade ▽ 100:11:10	11850
	530
Voordeel ▽ —— 6: 6 per c.	12
	6360

Digitized by Google

Roma ordonneert aen Lyons / haer te remitteren ▽ 800 d'or Sol, tot ▽ 85⅕ / of op Venetia tot duca. 118¼ / waer de meeste voordeel sal zijn : dat's te segghen soose vind op eenighe vande beyde plaetsen te remitteren / met meerder toe-baet als de ghelimitteerde prys / dat de remesse alsdan ter plaetse vande meeste avantagie gheeffectueert wordt / en vindende niet schade te moeten remitteren / dat sy dan de minst schadelijckste plaets sal kiesen / de Cours op Romen is a ▽ 84¼ / en op Venetia a duca. 117⅔ : Nu om te weten in welcke van beyde de voornoemde plaetsen / de remesse ganck sal hebben / siende dat beyde de plaetsen schadelijck zijn / na de ghelimitteerde prysen / en welck de minste schade baert / moetmen door den Reghel van drien segghen : soo ▽ 85⅕ gheven duca. 118¼ / (bepaelde prysen) wat sal dan geven ▽ 84¼ ? sal uyt-komen duca. 116 11/12. In voegen dat de Remesse op Venetia behoort te geschieden / om dat remitterende op Romen tot ▽ 84¼ / en om esgael te gaen / men alsdan op Venetia behoorden te remitteren tot duca. 116 11/12 / en de Cours is tot duca. 117⅔ / dat vry min schadelijcker is.

▽ 85⅕ —— Duca. 118¼ —— ▽ 84¼

426	118¼
Duca. 116 11/12.	672
	84
	84
	29⅝
	21
	9962
	5
	49810

Anders mochtmē sien hoe veel de schade van yder plaets ten hondert beloopt / segghende eerstelijck voor Romen / soo ▽ 84½ geven ▽ 85⅕ / hoe veel sal ▽ 100 geven ? sal komen ▽ 101 : 2 : 6 / dat is ▽ 1 : 2 : 6 schade ten honderd / diemen doen soude inde Remesse van Romen. En om de schade van Venetia te weten / moetmen segghen / soo ducaten 117⅔ gheven duca. 118¼ / wat sullen duca. 100 gheven ? sal uyt-komen ▽ 100 : 9 : 10 / waer uyt men bespeurt als hier boven gesepd is / dat de Remesse op Venetia

netia gangh behoort te hebben/ maer ½ per cento schade gevende/ en remitterende op Romen/ de schade beloopt op 1⅛ ten hondert.

Romen.

▽ 84¼ —— ▽ 85⅕ —— ▽ 100

337	100
	8500
▽ 101:2:6 of 1⅛ per cento.	20
	8520
	4
	34080

Venetia.

Duca. 117¾ —— Duca. 118¼ —— Duca. 100

353	473
4	3
1412	141900

Duca. 100:9:10 of ½ per cento.

Florencen ordonneert aen Lyons haer te remitteren ▽ 1500 d'or Sol, ten pryse van ▽ 94½/ of op Antwerpen tot ₰ 119¼/ waer dat haer meeste voordeel sal zijn/ of de minste schade naer de gelimiteerde prysen: Lyons vindt de Cours op Florencen tot ▽ 95½/ en op Antwerpen tot ₰ 120½: Nu is Lyons in twyffel/ warwaerts sy de voornoemde ▽ 1500 sal remitteren/ om daer uyt te komen/ en bevindende dat op beyde de plaetsen met avantagie kan gheremitteert worden/ naer de bepaelde prysen: so Calculeert sy door den Regel van drien/ seggende/ so ▽ 94½/ geven ₰ 119¼ (geordonneerde prysen) wat sal dan gheven ▽ 95½/ prys diemen Coursabel vindt/ sal uyt-komen ₰ 120½ incirca: daer uyt bemerckende dat de Remesse op Florencen geschieden moet/ want om op Antwerpen in 't gelijck te gaen met ▽ 95½/ most de Remesse tot ₰ 120½ ghedaen worden/ en de Cours en is maer tot ₰ 120½.

▽ 94½

▽ 94½ —— ß 119¼ —— ▽ 95½

189	119¼
ß 120½.	855
	95
	95
	59½
	24
	11388
	2
	22776

Milanen ordonneert Lyons op haer te trecke ter somme van ▽ 3000 d'or Sol, tot ß 117⅔/ of op Genua tot ß 60/ daer haer meeste voordeel sal zijn. Lyons vindt op Genua te trecken tot ß 59⅔/ en op Milanen tot ß 117¼: Nu is de questie op welcke van beyde de plaetsen de tratos geschieden sal? vindende alle beyde de plaetsen met avantagie/ en om te weten welck het meeste geven sal/ moetmen door den Reghel van drien seggen/ so ß 117⅔ geven ß 60/ (gelimitteerde prysen) hoe veel sal geven ß 117¼/ prys na de Cours? sal uyt komen ß 59: 9. Sulcx dat de tratos op Genoua moet gheschieden/ dat daerom treckende op Milanen tot ß 117¼/ om gelijck te gaen behoortmen oock op Genoua te trecken tot ß 59¾/ daer brieven vind tot ß 59⅔.

ß 117⅔ —— ß 60 —— ß 117¼

353	469
4	3
1412	1407
ß 59¾.	60
	84420

Piacenza ordonneert Lyons op haer te trecken de Somme van ▽ 1400 d'or Sol, tot ▽ 121/ of op Messina tot Carlins 28/ waer haer meeste

meeste avantagie mocht wesen. Lyons vindt de Cours op Piacenza a ▽ 119$\frac{3}{4}$/ en op Messina tot Carlins 28$\frac{1}{2}$: De vraeg is in welcke van beyde de plaetsen de tratos geschieden sal / ghemerckt sy beyde schadelijck zijn naer de gelimiteerde prysen? Nu om te weten/ op welcke van beyde sy minst schadelijck is / moetmen door de averechtse Reghel van drien segghen: nademael Lyons het onseecker geeft aen Piacenza/ en het seker aen Messina: So ▽ 119$\frac{3}{4}$/ geven carlins 28/ wat sullen gheven 121? sal uyt-komen carlins 28$\frac{3}{10}$ incirca of ontrent / in voege dat de tratos op Piacenza moet gheschieden / om dat treckende op de voorsz stede a 119$\frac{3}{4}$/ om t'esgaleren/men niet hooger op Messina en mach trecken/ als tot carlins 28$\frac{3}{10}$/ en de Cours is tot carlins 28$\frac{1}{2}$.

▽ 119$\frac{3}{4}$ —— carl. 28 —— ▽ 121

479	4
	484
	28
	3872
	968
	13552

Carlins 28: $\frac{3}{10}$ of ontrent.

Florencē ordonneert Lyons haer te remitterē de somme van ▽ 4000 d'or Sol tot ▽ 95/ of tot Romen a ▽ 84$\frac{1}{7}$/ of op Naples tot duca. 123$\frac{1}{2}$/ daerse de meeste avantagie sal vinden: Lyons vindt de Cours op Florencen tot ▽ 95$\frac{1}{2}$/ op Romen tot ▽ 84$\frac{3}{4}$/ en op Naples tot duca. 124$\frac{1}{8}$: de vraegh is in welcke vande dry voorsz plaetsen men de Remesse behoort te doen/ siende dat op elck met voordeel is te remitteren/ naer de gheordonneerde prysen? En om te weten op welcke plaets de meeste avantagie ten hondert is/ so laet ons eerst op Florencen komen/ en segghen: soo ▽ 95 geven ▽ 95$\frac{1}{2}$/ wat sullen ▽ 100 geven? sal uyt-komen 100: 10: 6/ en al wat boven de honderdt is dat is winst/ komende tot Romen seght: so ▽ 84$\frac{1}{7}$ geven ▽ 84$\frac{3}{4}$/ wat sullen ▽ 100 geven? sal uyt komen ▽ 100:9:10. Eyndelijck Napoli seght oock als inde voorgaende: soo duca. 123$\frac{1}{2}$ geven duca. 124$\frac{1}{8}$/ wat sullen duca. 100 gheven? sal uyt-komen duca. 100:10:9/ waer uyt men bemerckt dat Naples het avantagieuste is/ en de voorsz ▽ 4000 derwaerts geremitteert behooren te worden/ als dees volgende exempelen uyt-wysen.

Eerst Florencen.

▽ 95 —— ▽ $95\frac{1}{2}$ —— ▽ 100

100

9500
50

9550

▽ 100: 10: 6.

Tweede Romen.

▽ $84\frac{1}{3}$ —— ▽ $84\frac{3}{4}$ —— ▽ 100

253 — 339
4 — 3

1012 — 101700

▽ 100: 9: 10.

't Derde Napoli.

Duca. $123\frac{1}{2}$ —— Duca. $124\frac{1}{6}$ —— Duca. 100

741. — 74500

Duca. 100: 10: 9.

Milanen ordonneert aen Lyons/ op haer te trecken de somme van ▽ 1000 d'or Sol, ten prijse vā ß $117\frac{1}{2}$/ of op Lucca tot ▽ $102\frac{2}{3}$/ of op Genoua tot ß $59\frac{1}{4}$/ of op Antwerpen tot § $118\frac{1}{6}$/ waer dat haer meeste benefitie sal wesen/ of de minste schade. Lyons vindt de Cours op Milanen tot ß $118\frac{1}{3}$/ op Lucca tot ▽ 103/ op Genoua tot ß 60/ en op Antwerpen tot § 119: Nu is de questie in welcke vande voorseyde plaetsen men de Tratos sal doen/ ghemerckt dat sy alle schadelijck zijn ten aensien vande ghelimiteerde commissie? En om te weten welcke van alle de minst schadelijckste is: soo moetmen de schade van hun allen elck

elck in 't besonder ten hondert Calculeren / segghende eerstelijck voor Milanen: soo ß 117½ gheven ß 118⅓ / wat sal 100 gheven? sal uyt-komen ß 100: 14: 2 / dat ß 14: 2 § schade zijn ten honderd. Voor Lucca sonder reeckeninghe te maecken / kanmen van buyten wel Calculeren ⅓ ten hondert schade te wesen / om het ⅓ vande ∇ dat het schade gheeft / nademael dat de prys vande Wissel seer na de hondert is / en maeckende de Calcula daer van door den Reghel van drien / en sal niet veel verschelen. Voor Genoua seght: soo ß 59¼ gheven ß 60 / hoe veel sal 100 gheven? sal 101: 5: 3 uyt-komen / dat ∇ 1: 5: 3 schade ten hondert is. En voor Antwerpen seght: soo § 118⅙ geven 119 / wat sal 100 geven? sal uyt-komen 100 14/20: Sulcks dat de Tratos op Lucca moet ghedaen worden / om dat sy de minst-schadelijckste is / van alle de andere plaetsen / als by exempel:

Milanen.

ß 117½ —— ß 118⅓ —— 100
6 | 6
705 | 71000
100: 14: 2.

Lucca.

∇ 102⅔ —— ∇ 103 —— ∇ 100
| 100
308 | 10300
100: 6: 5

Genoua.

ß 59¼ —— ß 60 —— 100
| 100
237 | 6000
| 4
| 24000
∇ 101: 5: 3.

Antwerpen.

§ 118⅙ —— § 119 —— 100
| 100
709 | 11900
| 6
| 71400
100: 14: —

Florencen ordonneert aen Lyons haer te remitteren / en op Venetia te trecken tot sulcken prys / dat de tratos van Florencen op Venetia komt te kosten tot ▽ $81\frac{1}{6}$/ dat is te seggen/ dat voor duca. 100 debit tot Venetia/ sy Florencen doet hebben ▽ $81\frac{1}{6}$ vry van alle ongelden: Lyons vindt de Cours op Firenza tot ▽ $95\frac{1}{4}$: Nu is de vraghe tot wat prys sy op Venetia sal trecken? om dat te weten/ moetmen seggen: so ▽ $81\frac{1}{6}$ d'oro van Florencen/ gheven duca. 100: — tot Venetia/ hoe veel sullen geven ▽ $95\frac{1}{4}$? sal comen duca. $117\frac{96}{100}$/ vande welcke men $\frac{2}{5}$ per cento moet lichten voor provisie/ salder resteren duca. $117\frac{1}{2}$ of ontrent/ en tot dien prys moetmen op Venetia trecken/ alsmen op Firenza a ▽ $95\frac{1}{4}$ remitteert/ soo doende sal de Tratos van Florenzen op Venetia egal komen volgens haer ordre tot ▽ $81\frac{1}{6}$/ vry van oncosten.

▽ $81\frac{1}{6}$ —— Duca. 100 —— ▽ $95\frac{1}{4}$

	487
Duca.	117: 96
Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento.	23
	24
	47

100
9500
25
9525
6
57150

Duca. 117: $\frac{49}{100}$ of by nae $\frac{1}{2}$.

Palermo ordonneert aen Lyons haer te remitteren / en te trecken op Piacenza / tot sulcken prys dat de tratos van Palermo op Piacenza komt te staen op Carlins $33\frac{1}{4}$ / vry van oncosten. Lyons vindt de Cours op Palermo tot 28 Carlins: Nu is de questie tot wat prys men op Piacenza sal trecken/ op dat de commissie gheeffectueert word conform de ghegheven ordre? En om dat te weten moetmen segghen: soo Carlins 28 geven ▽ 100/ (om de Wissel te brengen tot de waerde van ▽ 100) hoe veel sullen geven Carlins $33\frac{1}{4}$? sal uyt-brengẽ ▽ 120:10:8/ vande welcke men moet voor op-geld aftrecken $1\frac{2}{5}$ per cento, datmẽ tot Messina of Palermo gheeft alsmender remitteert / dat een Carlin per once is/ sal resteren ▽ 118:10:6/ by de welcke men moet voegen $\frac{2}{5}$ per cento

Digitized by Google

cento voor Provisie / om datmen't op Piacenza moet trecken / en sal uyt brenghen ontrent ▽ 119 / tot welcken prijs men op Piacenza moet trecken / en remitterende tot Carlins 28 / de Commissie blijft ghe-effectueert volghens haer ordre.

Carlins 28 ——— ▽ 100 ——— Carlins 33¾

▽ 120:10:8
2: — 2

Rest ▽ 118:10:6

pro. a ⅖ per c. 23:14:1
23:14:1

47: 8:2
20

ß 9 | 48
12

₰ 5 | 78

▽ 118:10:6
▽ — 9:5

▽ 119 —

100

3300
50
25

3375

▽ 120:10:8 of 843:15

Aggio a 1⅔ per c. ¼ / 120:10:8
⅓ / 40: 3:6
40: 3:6

▽ 200:17:8
ß 0 | 17
12

₰ 2 | 12

Venetia ordonneert aen Lyons op haer te trecken / en d'avance daer van op Naples te remitteren tot sulcken prijs dat de Remesse van Naples / respondeert vrij van alle oncosten op Ducatē 106 / en dat ter somme van Ducaten 4000 / van 5 tarp per Ducaet. Lyons vindt de cours op Naples te wesen tot Ducaten 127½. De vraegh is nu tot wat prijs men op Venetia sal mogen trecken / op dat de Commissie mach conform de ordre ghe-effectueert worden? Om dat te weten moetmen segghen door den Reghel van drijen: Soo Ducaten 106 van Naples doen hebben tot Venetia Ducaten 100 / hoe veel sullen diergheljcke Ducaten 127½ doen hebben? Voor Facit sal komen Ducat. 120 28/100 / van de welcke men de Provisie moet lichten a ⅖ per cento sal resteren Duc. 119⅘ / en tot dien prijs salmen de Tratos op Venetia mogen doen / als hy exempel te sien is:...

Ducaten 106 —— Ducaten 100 —— Ducaten $127\frac{1}{2}$

	100
Ducat. 120:28	12750
Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento. 24	215
24	3000
	800
48	32
Ducaten $119\frac{8}{10}\vert\frac{0}{5}\vert\frac{4}{5}$	

Milanen ordonneert aen Lyons op haer te trecken/en op Venetia te remitteren tot sulcken prijs dat de Remesse van Milanen op Venetia komt te wesen tot Schellingen 143/vry van alle oncosten: Lyons vind ghelt op Milanen a ß $118\frac{1}{3}$/ en brieven op Venetia tot Ducaten $119\frac{2}{5}$. De vraegh is of de voor-seyde Cemmissie mach vol-tracken worden op de voor-genoemde prysen diemen vindt? En om dat te weten/moetmen door den Reghel van dry Calculeren/en seggen: Soo Schellingen 117 (prijs van de Milaneesche ▽) gheven ß 143/'t welck de Credit is/ dat die van Milanen begeeren/ hoe veel sullen gheven ß $11833\frac{1}{3}$ (waerdye van ▽ 100 d'or Sol, ghereduceert a ß $118\frac{1}{3}$ per ▽? Sal komen ß 14463 Venetiaens Incirca, diemen in Ducaten moet reduceren/ de selve door ß 124 (waerdye van den Ducaet) deylen/ sal tot Facit komen Ducaten $116\frac{63}{100}$/by de welcke men moet by voeghen $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie/ en sullen zijn Ducaten $117\frac{1}{10}$/of ontrent/in sulcker voeghe dat de voor-verhaelde commissie met voordeel mach ge-effectueert worden: om dat treckende tot Schellinghen $118\frac{1}{3}$/ men tot Ducaten $117\frac{1}{10}$ mocht Remitteren/ en men vindt tot een hoogher prijs te doen als tot Ducaten $119\frac{2}{5}$/ ghelijck als gheseyt is.

Digitized by Google

ß 117 —— ß 143 —— ß 11833 $\frac{1}{3}$

ß 14463	143
	35499
gedep. door 124 ß zijn duc. 116 $\frac{63}{100}$	165662
	47:8
	1692166:8

Ducaten 116 : 63
Provisie $\frac{2}{5}$ per cento. 23
23

Ducaten 117 : $\frac{9}{100}$/ of by na $\frac{1}{10}$.

Lucca ordonneert Lyons te trecken op Piacenza/en d'avance te remitteren op Antwerpen/en dat tot sulken prijs/datmen van Antwerpen voorschreven de schult wederom van Piacenza mach blusschen tot § 142. Lyons vindt brieven op Antwerpen tot § 121 $\frac{1}{3}$/ en gelt op Piacenza tot ▽ 119 $\frac{2}{3}$. De vraegh is of tot de voornoemde prysen de Commissie mach ghe-effectueert worden? Om dat te Calculeren / moetmen door den Reghel van dryen segghen : Soo § 121 $\frac{1}{3}$ gheven tot Lyons ▽ 100 d'or Sol, (om de prijs van de Wissel te reduceren op de waerde van ▽ 100 di marche) hoe veel sullen gheven § 142 / prijs van de ▽ di marche? Sal uyt-brenghen ▽ 117/ Incirca, by de welcke men voeghen moet $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie/en sullen dan zijn ▽ 117 $\frac{1}{2}$. Sulcks dat de voorschreven Commissie mach ghe-effectueert worden / met benefitie : Nae de mael datmen remitterende op Antwerpen a § 121 $\frac{1}{3}$/men op Piacenza mach trecken a ▽ 117 $\frac{1}{2}$/en men vind de cours tot ▽ 119 $\frac{2}{3}$/waer op men de Provisie van Antwerpen en Piacenza mocht Calculeren.

§ 121⅓ ———— ▽ 100 ———— § 142
3

364   426
100

▽ 117:0:7   42600

Provis. a ⅜ per c. 23:8:1
23:8:1

46:16:2
20

§ 9 | 36
12

§ 4 | 34

▽ 117:0:7

▽ —— 9:4 voor Prov.

▽ 117:10:– Incirca.

Florencen wisselt op Lyons tot ▽ 95¾ d'oro. De vraegh is/ordre gevende aen Florencen op Lyons te trecken/ en d'avance op Venetia remitterende/ tot wat prijs soumen mogen de Remesse van Florencen op Venetia ordonneré/op dat de Remesse van Lyons op Venetia quam te kosten tot Ducaten 119½/ vry van alle on-kosten (ghemerckt dat de Wissel van Lyons op Venetia maer en was tot Ducat. 119⅜) En om dat te weten/moetmen door de Reghel van dryen segghen: Soo Ducaten 119½ (prijs van de ▽ 100 / d'or Sol,) gheven tot Florencen ▽ 95¾/ hoe veel sullen Ducaten 100 gheven? Sal komen ▽ 80⅛/ van de welcke men de Provisie moet lichten tot ⅜ per cento, sal resteren ▽ 79/16/2/ en tot dien prijs machmen Florencen ordonneren te remitteren op Venetia/de waerde op Lyons treckende a ▽ 95¾. En soo doende de Remesse van Lyons op Venetia/sal tot Ducaten 119½ blyven/ vry van alle oncosten/dat voordeel is/te meer dat voor de Remesse van ▽ 100 d'or Sol, men maer Credit en heeft tot Venetia als van Ducaten 119. En door de voorseyde ordre treckende en remitterende/ so vindtmen in de voorseyde plaets daer voor Credit Ducaten 119½.

Ducaten

Digitized by Google

Ducaten 119½ —— ▽ 95¾ —— Ducat. 100
4
478
38300
▽ 80: 2: 6

Provisie (⅖) 16: 0: 6
16: 0: 6
32: 1
20
ß 6 | 41
12
⅌ 492

▽ 80: 2: 6
Af voor Provi. —— 6: 4
▽ 79:16: 2

Roma wisselt op Lyons tot ▽ 85 / d' oro stampe, de vraegh is ordre tot Romen ghevende dat sy tot dien prijs Remesse doen op Lyons / tot wat prijs men de Tratos van Romen souw limiteren op Piacenza te doen / op dat de Tratos van Lyons op Piacenza komt te wesen op ▽ 120/ vry van onkosten? Nu om dat te weten / moetmen door den Regel van drie seggen: Soo ▽ 100/ d' or Sol, geven ▽ 85 di stampe, hoe veel sullen geven ▽ 120, dat de waerde is van ▽ 100 di marcha? Sal komen ▽ 102/ by de welcke men moet voeghen 8 ß voor de Provisie / tot ⅖ per cento, diemen tot Romen betaelt / en sal dan zijn ▽ 102⅖ / of ontrent / tot dien prijs moetmen de Tratos van Romen ordonneren op Piacenza / en remitterende op Lyons tot de voorschreven prijs van ▽ 85.- Dat doende de Tratos van Lyons op Piacenza sal op ▽ 120 blyven / als blijckt by exempel:

▽ 100 —— ▽ 85 —— ▽ 120
85
600
960
△ 102|00

Digitized by Google

Lyons ordonneert aen Piacenza op haer te trecken tot ▽ 81½/en op Venetia te remitteren tot Ducaten 143. Piacenza remitteert tot Ducaten 143¼/en treckt tot ▽ 81½. De vraeg is of sy haer Commissie wel ge-effectueert hebben/ volghens haer gegheven ordre? Om dat te weten/ moetmen door de averechtse Reghel van drie wercken. Nademael Piacenza het on-seecker aen Lyons gheeft/ en het vaste aen Venetia/ segghende: Soo Ducaten 143¼/ gheven ▽ 81½/hoe veel sullen gheven Ducaten 143? Sal komen ▽ 81/7/1. Sulcks dat de Commissie met schade ghe-effectueert is/ daerom dat remitterende tot Ducaten 143¼/ sy oock behoorden ghetrocken te hebben tot ▽ 81/7/1/en hebben maer tot ▽ 81½ ghetrocken.

Ducaten 143¼ ———	▽ 81½ ———	Ducaten 143
	4	
573		
	326	
▽ 81:7:1	143	
	978	
	4567	
	46618	

Lyons ordonneert Milanen haer te remitteren tot ß 118⅓/en 't verschot op Romen te trecken tot ▽ 115½/Milanen adviseert getrocken te hebben tot ▽ 116⅓/en gheremitteert tot ß 119. De vraegh is of sy haer Commissie ghe-effectueert heeft/ naer haer ghelimiteerde ordre? Om dat te weten/moetmen door den Reghel van drie segghen: Soo ▽ 115½/ gheven ß 118⅓/ wat sal gheven ▽ 116⅓? Sal komen ß 119. Sulcks dat de Commissie met voordeel ghe-effectueert is/ om datse treckende tot ▽ 116⅓/oock hadden mogen remitteren tot ß 119⅙/en hebben maer tot ß 119 gheremitteert.

Digitized by Google

▽ 115$\frac{1}{2}$ —— ß 118$\frac{1}{3}$ —— 116$\frac{1}{3}$

6	6
693	698
ß 119:2	118$\frac{1}{3}$
	5584
	7678
	232:8
	82596:8

Firenzen ordonneert Lyons te remitteren op Piacenza tot ▽ 120$\frac{1}{2}$/ en haer op Firenza voorschreven te prevaleren tot ▽ 95 d'oro, vry van onkosten/ dat ter somma van ▽ 2500/ di marche. Lyons vindt de heele party op Piacenza tot ▽ 119$\frac{1}{2}$/en op Firenzen vindse te treckẽ ▽ 1000/ d'or Sol, tot ▽ 95$\frac{1}{4}$. De vraeg is tot wat prijs sy de rest behoort te trecken? Eerst moetmen sien de Remesse van de ▽ 2500 di marche voornoemt/ten pryse als geordonneert is/ hoe veel ▽ d'or Crates sy in Firenza wil hebben? En om dat te doen / moetmen de voor-seyde somme multipliceren door ▽ 120$\frac{1}{2}$ per cento, en sullen uyt brenghen ▽ 3012$\frac{1}{2}$/ d'or Sol, de welcke sonder Provisie te Calculeren (nae de mael sy ordonneert vry van on-kosten) moetmen multipliceren door ▽ 95 ten hondert/ sal komen ▽ 2861/ 17/6/ en van soo veel wilt sy ghetrocken zijn voor de voorschreve ▽ 2500 di marcha, Remesse. Daer na multipliceert de voor-verhaelde ▽ 2500- door ▽ 119$\frac{1}{2}$ per cento, (prijs diemen coursabel vind) sal komen ▽ 2987$\frac{1}{2}$/by de welcke men moet addeeren £ 11/ 19/- voor de Provisie van $\frac{2}{5}$ per cento, en sullen te samen maken Kroonen 2999 / 9/ van de welcke men moet af-trecken ▽ 1000 / die noch te trecken zijn tot ▽ 95$\frac{1}{4}$/sal resteren ▽ 1999/ 9/ d'or Sol, en voor de voorschreve ▽ 1000 / betaeltmen tot Florenzen ▽ 952$\frac{1}{2}$ d'or, de welcke men moet af trecken van de boven-staende ▽ 2861/ 17/ 6/ diese ghetrocken wilt hebben; so resterender ▽ 1909/7/6 d'or, noch te trecken op Florẽzen / voor de welcke Lyons moet hebben ▽ 1999/9 d'or Sol. Nu om te weten tot wat prijs men die sal trecken/moetmen seggen door de Regel van dry: So ▽ 1999/9 d'or Sol, doen tot Florenzẽ betalen ▽ 1909/7/6/ hoe veel sullẽ 100 haer doen betalen? Sal komẽ ▽ 95$\frac{1}{2}$/of ontrent/en tot

Digitized by Google

dien prijs machmen trecken de voorseyde ▽ 1999/9/- d'or Sol, daer by gevoeght dat ▽ 1000 / a ▽ 95¼ ghetrocken/ maken t'samen de Tratos van ▽ 2861 d'oro, gelijck als 't geordonneert was. Lyons ontfanght ▽ 2999 / 9 d'or Sol, voor de welcke sy verschoten hadde ▽ 2987 / 10/ voor de Remesse van de voor-gheroerde ▽ 2500 di marcha, a ▽ 119½ geremitteert/ ende ▽ 11/19/- diemen meer ontfanght/ zijn voor de Provisie van Lyons/ en in sulcker ordre blijft de Commissie ge-effectueert/ als 't geordonneert was.

```
   ▽ 2500
a  ▽  119½ per cento.
 ------------
  297500
    1250
 ------------
▽ 2987|50
      |20
      |----
  ß 10|00
 ------------
 ▽ 2987:10:-
prov.⅕ 597:10:-
       597:10:-
 ------------
▽ 11|95
    |20
    |---
 ß 19|00
 ------------
 ▽ 2987:10:-
 ▽   11:19:- voor Provisie.
 ------------
 ▽ 2999: 9:-
Af ▽ 1000:---
 ------------
rest ▽ 1999: 9
             20
 ------------
   39989
       2
 ------------
   79978
 ------------
 ▽ 95:9:10
```

```
   ▽ 2500:-
a  ▽  120½ per cento.
 ------------
  300000
    1250
 ------------
 ▽ 3012|50
a ▽   95 per cento.
 ------------
  15060
  27108
     47:10
 ------------
▽ 2861|87:10
      |20
      |---
  ß 17|30
      |12
      |---
  ꝟ  6|60
 ------------
  ▽ 2861:17:6
af ▽  952:10:-
 ------------
rest ▽ 1909:7:6
             20
 ------------
   38187
       2
 ------------
   76375
     100
 ------------
 3637500
```

```
   ▽ 1000
a  ▽   95¼
 ------------
   95000
     250
 ------------
 ▽ 952|50
      |20
      |---
   ß 10|00
```


Digitized by Google

Lyons ordonneert Piacenza haer te moghen remitteren/en de valuta op Florencente trecken tot sulcken prys/ dat de tratos van Lyons op Firenza komt tot ▽ 95 / vry van oncosten/ dat ter somme van ▽ 800 d'oro di Firenza. Piacenza adviseert de trates gedaen te hebben tot ▽ 115/en gheremitteert ▽ 300 di marche, a ▽ 82 per cento, en ▽ 392:17:6 tot ▽ 82½. De vraegh is of Piacenza haer commissie sonder schade geeffectueert heeft? om dat te weten/ moetmen sien voor de twee voorsz partyen kroonen op Lyons geremitteert/ hoe veel Sonne-kroonē die weerdig zijn/ tot de voornoemde prysen van ▽ 82/ en ▽ 82½/ sullen zijn ▽ 842:1:2. Daer na moetmen sien voor de ▽ 800 d'oro, debit tot Firenzen/ hoe veel goude Sonne-kroonē men daer voor tot Lyons sal ontfangen a ▽ 95 per cento, komt voor facit ▽ 842:2:1. Sulcks datmen siet dat de commissie volkomen gheeffectueert is/ volghens de gegeven ordre/ nademael datmen daer voor tot Lyons most onfangen ▽ 842:2:1/ en sy remesse gedaen hebben van ▽ 842:1:2.

▽ 82 ——— ▽ 100 ——— ▽ 300
100
30000

▽ 365:17:—
▽ 476: 4:2
▽ 842: 1:2.

▽ 82½ ——— ▽ 100 ——— ▽ 392⅞
8   3143
660   100
▽ 476:4:2   314300

▽ 95 ——— ▽ 100 ——— ▽ 800 d'oro.
100
▽ 842: 2: 1 d'or Sol.   80000

Aldus wydlaopigh ghehandelt hebbende van alderhande soorte van Commissien/ en Wissel-handelingen voor de Borse van Lyons: Soo willen wy de selve latende/ van Lyons op Romen verreysen.

Digitized by Google

Wissel-handelinge van Romen, op verscheyde plaetsen.

IN Romen houdtmen Boeck en reeckeninge in Kroonen/Schellinghen en Grooten d'oro, genoemt vanden achtsten druck of stampe, de welcke bedeelt worden in 20 en 12/ om dat 20 ß d'oro, een ▽ maken/ en 12 § een ß d'oro.

De ▽ of Kroon di stampe, geldt Julien	12.
De ▽ in Moneta corrente, of loopend geld Julien	10.
Een Julia bedeelt hem in waerdy van Bayocca	10.

Romen wisselt en geeft

▽	1	d'Oro di stampe, om tot Antwerpē te hebben	§	114: - vlaems.
▽	1	dito om tot London te hebben —— ——	§	95: steerli.
▽	1	om tot Palermo of Messina te hebben ——		29½ Carlini.
▽	1	om tot Valenza te hebben —— ——	ß	25:6 Groot.
▽	1	om tot Saragoza te hebben —— ——	ß	25: 6 Grootē.
▽	1	om tot Sivilia te hebben —— ——	ß	456 Marava.
▽	1	om tot Lixbona te hebben —— —— ——		513 rees.
▽	85	om tot Lyons te hebben —— ——	▽	100 d'or Sol.
▽	99½	om tot Piacenza te gebben —— ——	▽	100 di marche.
▽	92¼	om tot Florencen te hebben —— ——	▽	100 d'oro.
▽	73	om tot Venetia te hebben —— ——	duca.	100 van £ 6⅓.
▽	87⅓	om tot Milanen te hebben —— ——	▽	100 vā £ 5:17:
▽	100	om tot Naples te hebben —— ——	duca.	135⅖.
▽	101	d'oro in gout/ om tot Genoua te hebben -	▽	100 d'oro d'Ital.

Staet te noteren dat de prysen die Romen aen Lyons/ Piacenza/ Florencen/ Venetia/ Milanen en Genoua geeft/ al veranderlijcke prysen zijn/ die nae de Cours hoogh en leegh loopen/ en d'ander wederom weer vaste prysen/ die geen veranderingh onderworpen en zijn.

Den

Digitized by Google

Den tijd die Romen wisselt:

- Op Antwerpen/ is a uso van 2 maenden.
- Op London oock gelijcke uso.
- Op Venetia 15 of 20 dagen sicht.
- Op Florencen 10 of meer dagen sicht.
- Op Lyons, Op Piacenza: op haer Fieres of Missen.
- Op Ital. doorgaens op eenige dagẽ sicht
- Op Spaengien, Op Lixbona: a uso van 2 Maenden.

Roma wisselt op Antwerpen

En geeft ▽ 1 d'oro di otto stampe, om tot Antwerpen voorsz te hebbẽ g 114/meer of min/na de Cours: Nu willende weten voor ▽ 2000:17:8 di stampe, hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sal hebben nae de voornoemde prys van g 114 vlaems: Om dat te weten/ moetmen de voorverhaelde ▽ di stampe multipliceren door g 114 / en 't product sal uyt-brenghen g 228100/ die door 12 en 20 in Ponden vlaems gereduceert/ sullen uyt-leveren ℔ 950: 8: 4 g vlaems/ als per exempel:

```
     ▽ 2000: 17: 8
   a g   114          vlaems per ▽.
   ─────────────
     228000
         57
         28
         14
          1
   ─────────────
g    228100 vlaems.
ß     19008: 4
℔       950: 8: 4  g vlaems voorsz.
```

De proef siet men inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Roma

Roma wisselt op London

En gheeft ∇ 1 d'oro di stampe, om tot London nae de Cours vande Wissel te hebben ₰ 95 steerlinghs: Nu om te weten hoe veel credit Romen tot London hebben souw voor ∇ 4000: ß 14 ₰ 6 di stampe, in Ponden steerlinghs? so moetmen de reductie maken door ₰ 95 steerlinghs/ in gelijcke maniere als de reductie vande Ponden vlaems / en daer sal uyt komen £ 1583: ß 12 ₰ 4 steerlinghs.

∇ 4000: 14: 6 d'oro di stampe.
a ₰ 95 per ∇.

380000
47
19
2

₰ 380068 steerlinghs.
ß 31672: 4 ₰
£ 1583: ß 12 ₰ 4 dito steerlinghs.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van London.

Roma wisselt op Palermo of Messina

En geeft ∇ 1 d'oro di stampe, om in een vande voor-verhaelde plaetsen te hebben na de Cours vande Wissel / carlini 29⅓: Nu om te weten voor ∇ 4000: 10: 6 di stampe, wat credit van dicen Romen daer voor tot Palermo of Messina sal hebben? so moetmen de voorseyde ∇en multipliceren door 29⅓/ en van't product sullen carlini 117348:7:2 komen/ diemen in oncen moet reduceren/ de leste figuur af-snydende/ en nemen het ⅙ van d'ander/ en de 48 dieder overschieten zijn Carlini/ vande welcke men de helft moet nemen en sullen tary worden / dus doende salder uyt-komen 1955 oncen/24 tary/ 7 grani en 2 piccoli/ dat Romen credit moet hebben in een van beyde de plaetsen/ voor de voorsz somme van ∇ di stampe.

∇ 4000:

▽ 4000: 10: 6
Tot Carlini 29⅓ per ▽.

216000
1333: 3: 2
14: 6: 4
7: 2

Carlini 117348: 7: 2.
Oncen ⅙ 1955: 24: 7: 2.

Romen wisselt en geeft om tot Valenza, Saragoza, en Barcelona

Te hebben voor 1 ▽ d'oro di stampe, ß 25: 6 na de Cours vande Wissel/in eẽ vande voornoemde plaetsen: Nu is de vrage voor ▽ 6000: 14: 4 di stampe, wat credit Romen daer voor in een der selve plaetsen sal hebben? Om dat te weten/ moetmen de somme der ▽en multipliceren door ß 25: 6/ of £ 1: 5: 6/ en sal uyt-brenghen £ 7650: 18: 3 / dat Romen credit sal hebben in een vande voorsz plaetsen.

▽ 6000: 14: 4 di stampe.
a £ 1: 5: 6 per ▽

6000: 14: 4
1500: 3: 7
150: — 4.

£ 7650: 18: 3 ₰.

De proef hier van heeftmen als de selve plaetsen op Roma wisselen.

Romen wisselt op Sivilien

En geeft ▽ 1 d'oro di stampe, om tot Sivilien voorsz te hebben 456 Marabadisen: Nu om te weten/ voor ▽ 400 di stampe, hoe veel Marabadis Romen daer voor tot Sivilien sal hebben? So moetmen de voorseyde ▽en multipliceren door 456 / en sullen Marabadisen uyt-brengen 182400/ dat Romen daer behoort te hebben.

Digitized by Google

∇ 400 — di stampe.
a Marabadisen 456

182400 Marabadisen.

Staet te noteren dat door gantsch Castilien de Wisselen even eens zijn als die van Sivilien/ om datse haer reeckeningen in Maravedisen houden: en als sy een Milioen hebben/ dan noemen sy 't een quentos.

Roma wisselt op Lixbona

En geeft ∇ 1 di stampe, om tot Lixbona voorsz te hebben rees 513: Nu om te weten voor ∇ 325: 9:6 di stampe, wat credit Romē daer voor tot Lixbona sal hebben? soo moetmen de voornoemde kroonen multipliceren door 513/ en 't product sal uyt brengen rees 166968 / dat Romen daer voor credit sal hebben.

∇ 325: 9: 6 di stampe.
a rees 513 per ∇.

4225
1625
128
64
51

rees 166968.

De proef daer van heeftmen als Lixbona op Romen wisselt.

Romen wisselt op Lyons

En geeft ∇ 85 d'oro di stampe, meer of min/ om tot Lyons voorsz te hebbē ∇ 100 d'or Sol: Nu is de vrage voor ∇ 3842: 10:7 di stampe, hoe veel gouwe Sonne-kroonen Romen daer voor tot Lyons sal hebben? Om dat te weten/ moetmen seggen door den Regel van drien: so ∇ 85 geven ∇ 100 d'or Sol, wat sullen ∇ 3842: 10:7 geven? sal voor facit comen ∇ 4520/ het overschot multipliceert men door 20 en 12/ om Schellinghen

linghen en Grooten te krijghen: vindtmen dat Romen daer voor moet hebben ▽ 4520 ß 12 ₰ 5.

▽ 85 —— ▽ 100 —— ▽ 3842:10:7

100

384200

50

2:10

8:4

384252:18:4

▽ 4520:12:5

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Lyons.

Romen wisselt op Piacenza

En gheeft ▽ 99¼ di otto stampe, meer of min/ om in Piacenza voorsz te hebben ▽ 100 di marche, willende dan weten hoe veel kroonē di marche men hebben sal voor ▽ 1382:5:8 di stampe? soo moetmen eerstelijck reduceren de voorsz ▽ 99¼ in soldi en dinari d'oro, en segghen door den Regel van drien: soo ₰ 23940/ komende vande ▽ 99¼/ gheven ▽ 100 di marche, wat sullen geven ▽ 1382:5:8 di stampe? sal uyt komen ▽ 1385:14:11/ dat Romen daer voor tot Piacenza sal ontfanghen/ als per exempel/

▽ 99¼ of 15 ß.

20

1995

12

₰ 23940 —— ▽ 100 —— ▽ 1382:5:8

20

27645

12

33174800

▽ 1385:14:11 di marche.

De proef hier van heeftmen als Piacenza op Romen wissels.

Digitized by Google

Romen wisselt op Florencen

En geeft ▽ $92\frac{1}{4}$ d'oro di stampe, meer of min/ om tot Florencen voorsz te hebben ▽ 100 d'oro, willende weten voor ▽ 1476:2:3 di stampe, hoe veel Croonen d'oro Romen daer voor tot Florencen sal hebben? moetmen door den Regel van drien seggen: soo ▽ $92\frac{1}{4}$ di stampe geven ▽ 100 d'oro, wat sullen dan geven ▽ 1476:2:3 dito di stampe? de facit sal uptbrenghen ▽ 1600:2:5 d'oro, die Romen daer voor credit wort tot Florencen.

▽ $92\frac{1}{4}$ —— ▽ 100 —— ▽ 1476:2:3

369	100
▽ 1600:2:5 d'oro.	147600
	10
	$1\frac{1}{4}$
	147611
	4
	590444

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Firenza.

Romen wisselt op Venetia

En geeft ▽ $73\frac{1}{2}$ d'oro di stampe, meer of min / om tot Venetia voorsz te hebben duca. 100 van £ $6\frac{1}{4}$ per ducaet: willende weten voor ▽ 850:15:8 di stampe, hoe veel credit Romen daer voor tot Venetia sal hebben? soo segt door den Regel van drien: als ▽ $73\frac{1}{2}$ di stampe geven duca. 100/ hoe veel sullen dan ghéven ▽ 850:15:8 di stampe? sal upt-komen ducaten $1157\frac{1}{2}$.

▽ $73\frac{1}{2}$ —— Duca. 100 —— ▽ 850:15:8

147	100
Duca. $1157\frac{1}{2}$.	85000
	50
	25
	$2\frac{1}{2}$
	$\frac{1}{2}$
	85078
	2
	170156

De proef hier van heeftmen inde Wissel van Venetia.

Roma

Digitized by Google

Roma wisselt op Milanen,

En gheeft ▽ 87⅘/ d' oro di stampe, om tot Milanen voor-noemt te hebben ▽ 100/ van ℒ 5/17/- per Kroon/ willende weté voor ▽ 2140/16/- di stampe, hoe veel Milaneesche Ponden men daer voor tot Milanen sal Credit zijn? Soo seghtmen door den Reghel van drijen: Als ▽ 87⅘ di stampe, gheven ▽ 100 Milanees/ wat sullen dan gheven Kroonen 2140/16 di stampe? Sal voor Facit komen ▽ 2438/5/4/ van Milanen/ diemen in Ponden moet multipliceren door ℒ 5/17/- sullen uytbrenghen ℒ 14263/17/2/ diemen voor de voorschreven ▽ di stampe sal tot Milanen Credit zijn.

▽ 87⅘ —— ▽ 100 —— ▽ 2140:16

	100
439	214000
▽ 2438: 5: 4	50
a ℒ 5:17:—	25
	5
12191: 6: 8	214080
1219: 2: 8	5
609:11: 4	1070400
243:16: 6	
ℒ 14263:17:2 [illegible] Milanees.	

De Proef hier van heeftmen in de Wissel van Milanen.

Romen wisselt op Naples,

En gheeft ▽ 100 d'oro di stampe, om in de selve plaets van Napoli te hebben Ducaten 135⅔/ willende weten voor ▽ 2346/15/4 di stampe, hoe veel Ducaten men daer voor tot Naples ontfanghen sal? Moetmen de voorschreven somme van ▽/ door grani multipliceren/ in stede van Ducaten 135⅔/ om dat het oock insghelijcks 135⅔ grani per ▽ is/ want soo Ducaten 135⅔/ ▽ 100 gelijck zijn/ soo moeten oock 135⅔ gra-

ni een ▽ ghelijck wesen/ 100 grani maecken een Napolitaensche Du-
caet: dus moetmen van het product 2 figuren af snyden/ en het voorighe
zijn Ducaten; de af-ghesneden 2 figuren zijn grani/ die door 20 gedeylt
worden/ om tarp te vinden/ want 20 grani een tarp maecken / sal eyn-
telijck tot Facit uyt komen Ducaten 3183/ tarp 3/ en grani 17/ diemen
voor de boven-staende Kroonen tot Naples souw ontfanghen.

▽ 2346/15/4 ₰ die stampe.
a grani 135⅔ per ▽.

11736
30498
782
782
67
34
2

Ducaten 3183 | 1, 77, 20 } 3 tarp 17 grani.

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Naples.

Romen wisselt op Genua,

En geeft ▽ 101/d'oro in gout/ om tot Genua voorsz: te hebbē ▽ 100/
van Italien in gout. Nu om te weten voor ▽ 4000/ 10/d'oro di stampe,
wat Credit Romen tot Genua daer vooor in Italiaensche goude Kroo-
nen/ en daer na in Ponden hebben sal? Om dat te weten/ moetmen eerst
de voornoemde ▽ di stampe in Italiaensche goude Kroonen brenghen/
om dat ▽ 100 di stampe, ▽ 102½ in gout weerdigh zijn/ en daerom moet-
mense multipliceren door 102½/ af-snydende van het product de twee
leste figuren diemen door 20 en 12 tot ß en ₰ brenght/ makende t'samen
▽ 4100/10/3/ van Italien in gout: Daer na moetmē seggen door dē Re-
gel van dryen: So ▽ 101 gevē ▽ 100/- wat sullen geven ▽ 4100/10/3?
Sal uyt-komen ▽ 4059/18/3 van Italien in gout/ die om in Ponden te
brenghen/ men multipliceeren moet door ℒ 4½/ waerde van de goude-▽/
dat doende/ salder uyt komen ℒ 18269/12/1/ courant ghelt.

▽ 4000:

▽ 4000:10
a ▽ 102½ per cen.
———
408000
2000:5
51
———
▽ 4100|51:5
|20
———
ß 10|25
|12
———
₰ 3|00
———

▽ 101 —— ▽ 100 —— ▽ 4100:10:3
———
▽ 4059:18:3
a £ 4½
———
16239:13
2029:19:1
———
£ 18269:12:1
———

▽ 4100:10:3
100
———
410000
50
1:5
———
410051:5
———

De Proef hier af heeft men in de wissel-handelinghe van Genua.

Onderrechtinge van de Aggio der Munte binnen Romen.

ROMEN heeft ▽ 3441 / en bajocchi 97/ van 20 july yder ▽/ diese wilt ghereduceert hebben in ▽ delle otto stampe, om die selve elders te remitteren / zijnde de aggio der Munte tot 45 giuly. So gaet sy in volgender manieren toe. Eerstelijck rekentse hoe veel ▽ 100 di stampe, giulyen weerdigh zijn/waerdeerende elcke Kroon tot 12 giulyen/ door dien sonder de Calculatie van de aggio/ de voorseyde Kroon daer op ghe-estimeert word./bedraghende de ▽ 100/giulyen 1200/by de welcke sy de voorschreve 45 giuly by voegt van de aggio/zijn t'samen 1245 giuly. Ghenomen dat de ▽ d'oro gelt twaelf giuly / daer by-ghevoeght d' aggio van de Munte/ soo komt de selve ▽ te staen op twaelf giuly / en 4½ bajocchi / of 45 julyen voor yder Kroonen 100 / soo komen insghelijcks de selve Kroonen op 1245 giuly/zijnde den prijs van de ▽ 100/d'oro di stampe, daer inne d'aggio van de Munte begrepen. Insghelijcks bevindt sy de voor-verhaelde somme

Digitized by Google

somme van ▽ 3441/bajocchi 97/ so gereduceert zijnde/ 34419 giulp en bajocchi 7 te wesen/daer nae seydse door den Regel van drijen: So giulp 1245 gevẽ ▽ 100 d'oro di stampe, wat sullen geven giulp 34419/7? De welcke giulp om haer ten hondert te multipliceren / en hoeftmen maer een zero/of nul achter de bajocchi 7 by te voeghen / om dat 10 bajocchi een giulp maeckt/ en so voorts vervolghende komt voor Facit ▽ 2764/ 12/ 8 di Stampe. Om de voor-verhaelde reductie een Proef by te voeghen / soo moetmen de voor-seyde ▽ di stampe multipliceren door giulp 1245 per cento, af-snydende de twee laetste figuren van het product/ sal resteren ▽ 3441 / en bajocchi 96$\frac{4}{5}$. Soo datmen siet dat de Calcula recht is/ en het $\frac{1}{5}$ datter aen manghelt/ verdwaelt in het voorighe ghedeelte: In dusdanigher voeghe kanmen dese en dierghelijcke reductien maecken/of schoon de aggio af of toe neemt/soo en sal even-wel de aenghewesen middel (hier boven verhaelt) niet veranderen.

▽ 100 d'oro.
Tot guilp 12 per ▽.

giulp 1200
giulp 45 voor d'aggio.

Soo giulp 1245 — geven ▽ 100/wat sullẽ gevẽ ▽ 3441/9/70?

▽ 2764: 12: 8 di stampe.
Tot giulp 1245 ten hondert.

af guilp 34419:7:0

13820
11056
33168
623
124
41

3441:9|6|8|$\frac{4}{5}$

Tratos

Tratos en Remessen,

O F

Wissel en Her-wissel.

ROMA remitteert aen Venetia tot ▽ $72\frac{1}{4}$/ en van de Venetia remitterende op Piacenza tot Ducaten $136\frac{2}{3}$/ nu om te weten tot hoe veel de Remesse van Romen op Piacenza sal komē? So moetmen multipliceren de voorschreven Ducatē $136\frac{2}{3}$/ (waerdye van ▽ 100 di marche) door ▽ $72\frac{1}{4}$ ten hondert/af-snydende de twee laetste figuren/diemen daer nae door 20/en 12 multipliceert/ om ß en & in gout te doen komen. Dat doende/ sal uyt brenghen ▽ 98/ 14/9/ by de welcke men addeeren moet $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie van Venetia/ (zynde ß 6/7) wordt ▽ $99\frac{1}{7}$. En soo veel Kroonen di stampe zynder door Romen uyt gegheven voor ▽ 100 di marche, Credit in Piacenza/ als het volghende exempel uyt-wyst:

Ducaten $136\frac{2}{3}$ van ℒ $6\frac{1}{7}$
a ▽ $72\frac{1}{4}$ per cento.

```
     272
    952
      24
      24
      34
  -------
 ▽ 98|74
     |20
     ----
 ß 14|80
     |12
     ----
 &   9|60
```

Provisie te lichten a $\frac{1}{3}$ per cento

```
 ▽ 98:14:9
    |32:18:9
    |20
    -----
 ß 6|58
    |12
    -----
 & 6|99
```

```
              ▽ 98:14:9
prov. by-voeg. ▽ —— 6:7
              ----------
              ▽ 99: 1:4
```

Roma remitteert op Lyons tot ▽ 91½ / en van Lyons voorschreven heeftmen op Piacenza gheremitteert tot ▽ 109⅓/ d'or Sol: De vraegh is tot hoe vgel de Remesse van Romen op Piacenzen / passerende door Lyons/komt te staen? En om dat te weten/ moetmen multipliceren de voorseyde ▽ 109⅓ d'or Sol,(prijs van de ▽ 100 di marche) door ▽ 91½ per cento, en van het selvighe product de twee leste figuren af-korten/ die multiplicerende door 20 en 12/ om Schellinghen en Grooten te doen komen. Sulcks datter uyt-komen sal ▽ 100/—9 ß/ by de welcke men ⅓ per cento moet voeghen voor de Provisie van Florenzen / en sal uyt-brengen ▽ 100/7/5. Soo veel ▽ die stampe zijnder tot Romen uyt-ghe-schoten voor ▽ 100 di marche, Credit tot Piacenza.

▽ 109⅓ d'or Sol.
a ▽ 91½ per cento.

109
981
54:10
30:10

▽ 100|04:—
20

ß 0|80
12

₰ 9|60

De Provisie.

▽ |100:— 9
33: 6:11
20

ß 6|66
12

₰ 8|03

▽ 100: 0:9
6:8 Prov. by voegen.

▽ 100: 7:5

Roma remitteert op Firenza tot ▽ 91½/en van Florencen heeftmen Remesse in Piacenza tot ▽ 109⅓ d'oro, willende dan weten tot hoe veel de Remesse van Romen op Piacenza resteert? Soo moetmen de voorschreven ▽ 109⅓ d'oro, waerdye van Kroonen 100 di marche, valuteren tot ▽ 91½ per cento, van het product de 2 leste figurẽ af-snydende/ diemẽ daer nae multipliceert door 20 en 12/ om Schellinghen Grooten d'oro daer uyt te doen komen: Soo doende sal daer komen ▽ 100/-/9/ by de welcke men ⅓ per cento moet voeghen voor de Provisie van Florenzen/ en sal uyt brenghen ▽ 100/7/5.

Romen

Digitized by Google

Romen remitteert op Naples tot Ducat. 138¼/en van Naples heeft-men Remesse in Piacenza van Ducaten 135½. Nu willende weten op hoe veel de wissel van Romen op Piacenza komt? Soo moetmen arbeyden door den Reghel van drp / segghende: Soo Ducaten 138¼/ doen in Romen upt-gheven ▽ 100 di stampe, hoe veel dan sal doen upt-gheven Ducaten 135¼ / waerdpe van ▽ 100 di marche? Soo sal daer komen ▽ 98/-/2/ bp de welcke men voeght ß 6/₰ 8/voor de provisie tot Naples betaelt/ komt ▽ 98⅓/en so veel ▽ di stampe, zynder tot Romen upt-gegheven voor ▽ 100 di marche, Credito in Piacenza.

Ducat. 138¼ —— ▽ 100 —— Ducaten 135½ Provi. lichten.

553		4	▽ 98: 0:2
▽ 98:0:2		54200	⅙ 0 | 32: 13:4
			20
	▽ 98:0:2		ß 6 | 53
	6:6		12
	▽ 98:6:8		₰ 6 | 40

Romen remittert op Milanen a ▽ 87½ di stampe, voor ▽ 100 / van ℒ 5/17- per ▽; en van die placts hebbense gheremitteert op Piacenza tot ß 134½ per ▽. De vraegh is tot hoe veel de Remesse van Romen op Piacenza komt te staen? Om dat te weten/ moetmen door den Reghel van drp seggen: Soo ß 117 (prijs van de Milaneesche ▽) doen upt schieten (om te reduceren de prijs van de wissel op de weerde van ▽ 100 di marche) ▽ 87½/hoe veel sullen dan doen upt schieten ß 134½/ prijs van de ▽ di marche? Sal komen ▽ 100³⁄₁₀/ bp de welcke men voeghen moet 6 ß/ 8 ₰/voor de Provisie tot Milanen betaelt/ word ▽ 100/12/8/en so veel ▽ di stampe heeft Romen verschoten voor ▽ 100 di marche, Credit tot Piacenza.

ß 117 — ∇ $87\frac{1}{4}$ — ß $132\frac{1}{2}$
$87\frac{1}{4}$

∇ 100$\frac{6}{20}$
$\frac{3}{10}$

938
1072
33:10
43:12:6

11735: 2:6
35
20
702
0

De Provisie lichten.

∇ 100: 6:—
33:8:8
20

ß 6|68
12

gr 8|24

∇ 100: 6—
6:8

∇ 100:12:8

Men moet noteren / dat soo men hem wil dienen van de voorgaende Calcula/om te weten hoe veel de Tratos komt te staen/ soo moetmen de Provisie af trecken van de prijs diemen vindt / en het resterende sal de somme maken diemen voor de Tratos hoorden t'ontfanghen.

Romen heeft gheremitteert op Venetia tot ∇ $72\frac{1}{2}$ / en van Venetia hebbense gheremitteert op Florenzen tot ∇ $80\frac{1}{3}$ d'oro. (prijs van de Ducaten 100 Venetiaens) De vraegh is tot hoe veel de Remesse van Romen op Florenzen komt te staen? Om dat te weten/ moetmen door den Reghel van drij segghen: Soo ∇ $80\frac{1}{3}$ gheven tot Romen ∇ $72\frac{1}{2}$/hoe veel sullen gheven ∇ 100 van Florenzen? Sal uyt komen ∇ 89/17/6/ by de welcke men voeghen moet 5ß / 11 gr/ voor de Provisie tot Venetia a $\frac{1}{3}$ per cento betaelt/ komt t' samen ∇ 90/3/5. En soo veel ∇ di stampe zijnder tot Romen uyt-gegeven om ∇.100 d'oro, Credit tot Florenzen.

∇ $80\frac{1}{3}$

Digitized by Google

▽ 80⅔ —— ▽ 72½ —— ▽ 100

242 | 145
2 | 3
484 | 43500

▽ 89: 17: 6

De provisie

▽ 89: 17: 6
⅓ 29: 19: 2
20
ß 5 99
12
₰ 11 90

▽ 89: 17: 6
5: 11
▽ 90: 3: 5.

Romen treckt op Venetia a ▽ 72½ / en van Venetia treckense op Milanen tot ß 148½ / de vraegh is tot hoe veel de tratos van Romen op Milanen komt te kosten? Om dat te weten / moetmen door den Regel van drien seggen: so ß 124 (prys vanden Ducaet van Venetia) geven (om de Wissel te brengë op de waerde van ▽ 100 van Milane) a ▽ 72½ / hoe veel sal geven ß 148½? 't welck de prys is van een Milaneesche ▽ van £ 5: 17: — sal uyt-brengë ▽ 86: 16: 5 / vande welcke men aftreckt 5 ß 9 ₰ voor de provisie / a ⅓ per cento tot Venetia betaelt / sal resteren ▽ 86: 10: 8 / en soo veel kroonen di stampe, zijnder binnen Romen ontfangen voor ▽ 100: van £ 5: 17: — debit tot Milanen.

ß 124 —— ▽ 72½ —— ß 148½
72½
296
1036
74
36: 5
10766: 5

▽ 86: 16: 5
De prov. a ⅓ per c. – 28: 18: 9
20
ß 578
12
₰ 948

▽ 86: 16: 5
5: 9
▽ 86: 10: 8.

Romen treckt op Venetia a ▽ 71 / en van Venetia treckenſe op Naples tot duca. 98½ / willende weten tot hoe veel de tratos van Romen op Naples koſt: ſo moetmen door den Regel van drien ſeggen: ſo ▽ 71 geven tot Naples duca. 98½ / (waerdpe van duca. 100 Venetiaens) hoe veel ſullen geven ▽ 100 van Romen: ſal upt komē duca. 138 grani 73 / by de welcke men 46 grani voeght voor de provisie a ½ per cento tot Venetia betaelt / komt duca. 139⅕ of ontrent / en ſoo veel debito heeftmen tot Naples voor ▽ 100 d'oro ſtampe hinnen Romen ontfangen.

▽ 71 —— Duca. 98½ —— ▽ 100

100
———
9800
50
———
9850

Duca. 138 : 73
Prov. a ½ —— 46
———
Duca. 139 : 19

Romen remitteert op Florencen tot ▽ 90½ / en van Florencen remitteertmen op Venetia tot ▽ 80¼: Nu om te weten / tot hoe veel de Remesse van Romen op Venetia komt te ſtaen: ſo multipliceert de voorſz ▽ 80¼ d'oro van Florencen (prys vande duca. 100 Venetiaens) door de voorſeyde ▽ 90½ di ſtampe, af-ſnydende de 2 laetſte figuren van haer product / ſal upt-brengen ▽ 72: 12: 6 / by de welcke men voeghen moet ſ 4 : 10 𝔡 voor de provisie a ½ per cento, betaelt tot Florencen / komt ▽ 72:14:7 / en ſo veel ▽ di ſtampe heeft Romen upt gegheven om ducaten 100 credit tot Venetia te hebben.

▽ 80¼ d'oro.
a ▽ 90½ di ſtampe.
———
7200
40
22: 12: 6
———
▽ 72 | 62: 12: 6
20
———
ſ 12 | 52
12
———
𝔡 6 | 30

De provisie a ½ per cento.
▽ 72: 12: 6
24: 4: 2
20
———
ſ 4 | 84
12
———
𝔡 10 | 10

▽ 72: 12: 6
4: 10
———
▽ 72: 17: 4.

Romen

Romen remitteert op Piacenza tot ▽ 99/ en van Piacenza hebbense op Lyons geremitteert tot ▽ 89½ di marche: Nu om te weten/ tot hoe veel de voorsz remesse van Lyons Romen komt te kosten? so moet men multipliceren de voorseyde ▽ 89½ di marche (prys van ▽ 100 d'or Sol) door ▽ 99 per cento, af kortende de twee leste figurē van haer product/ de selve door 20 en 12 multiplicerende/ sal komen ▽ 88: 12: 1/ by de welcke ghevoeght zijnde ⅓ per cento, voor de provisie tot Piacenza betaelt/ is ▽ 88: 18: — incirca. En soo veel ▽ di stampo, zijn tot Romen verschoten om ▽ 100 d'or Sol tot Lyons te hebben.

```
   ▽ 89½ di marche.
  a▽ 99  per cento.
  ----------------
      801
     801
       49:10
  ----------------
▽ 88|60: 10
    |20
    |---
ß 12|10
    |12
    |---
₰  1|20
```

De provisie a ⅓ per cento:

```
▽      88: 12: 1
         |29: 10: 8
         |20
         |---
ß      5 |90
         |12
         |---
₰     10 |88
---------------
▽      88: 12:  1
            5: 10
---------------
▽      88: 18: —
```

Volght het ghebruyck

Van verscheyde Commissien te vereffenen, en Calcula te maecken om die te formeren, op de Wissel-handelinge van Romen.

Venetia ordonneert Romen haer te remitterē tot ▽ 73⅗/ mits haer providerende op Firenza tot ▽ 93⅓. Romē vind brieven op Venetia tot ▽ 74⅓/ en geld op Florencen tot ▽ 94⅔: de vraeg is ofmen tot de

voor-

Digitized by Google

voorschreve prysen de commissie mach effectueren? Om dat te weten/ werckt men door den Reghel van drien/ segghende: soo ▽ $73\frac{2}{3}$ gheven ▽ $93\frac{1}{3}$/ hoe veel sullen geven ▽ $74\frac{1}{3}$? sal uyt brenghen ▽ 94 : 3:6/ sulcks dat de commissie met benefitie mach ghedaen worden/ door dien remitterende op Venetia tot $74\frac{1}{3}$/ men op Firenzen mocht trecken tot ▽ 94: 3: 6/ en men bevind de Cours meerder te wesen/ te weten tot ▽ $94\frac{2}{3}$.

▽ $73\frac{2}{3}$ —— ▽ $93\frac{1}{3}$ —— ▽ $74\frac{1}{3}$

221		$93\frac{1}{3}$
▽ 94: 3: 6.		222
		666
		31
		$24\frac{2}{3}$
		6937
		3
		20811

Napoli ordonneert aen Romen op Piacenza te remitteren tot ▽ $98\frac{1}{2}$/ mits soo sy haer konnen op Napoli prevaleren tot duca. $130\frac{2}{3}$ / of met de raguaglio vry van alle onghelden: Roma vindt te trecken tot ducaten $131\frac{1}{4}$ / en te remitteren tot ▽ $97\frac{1}{3}$: Nu willende weten / of men tot de voorsz prysen de commissie mach aggiusteren of effectueren? om dat te weten moet men segghen door den averechtsen Regel van drien (om dat Romen het ghewisse of seecker aen Naples gheeft/ en 't onseeckere aen Piacenza) soo duca. $131\frac{1}{4}$ geven ▽ $98\frac{1}{2}$/ wat sullen dan geven ducaten $130\frac{2}{3}$? sal uyt brenghen ▽ 98 : 1 : 2 / vande welcke men de provisie moet lichten a $\frac{2}{3}$ per cento, sal resteren ▽ $97\frac{2}{3}$: Sulcks dat de commissie met winst mach voldaen worden / naedemael dat treckende tot ducaten $131\frac{1}{4}$/ men oock mocht remitteren a ▽ $97\frac{2}{3}$ / en men vindt de Cours tot ▽ $97\frac{1}{3}$.

Digitized by Google

∇ 131$\frac{1}{4}$ —— ∇ 98$\frac{1}{2}$ —— ∇ 130$\frac{2}{3}$
98$\frac{1}{2}$

525

1040
1170
65 : $\frac{1}{3}$
32
33

12870
4

51480

∇ 98 : 1 : 2

De provisie a $\frac{2}{5}$ per c. 19 : 12 —
19 : 12 —

34 : 4 —
20

ß 7 | 84
12

& 10 | 08

∇ 98 : 1 : 2
7 : 10

∇ 97 : 13 : 4.

Florencen tot Roma credit hebbende ∇ 2000 di stampe, ordonneert Romen haer het selve te remitteren tot ∇ 91$\frac{1}{7}$/ of op Venetia tot ∇ 72$\frac{1}{4}$/ waer datse haer meeste benefitie sal speuren na de gelimiteerde prysen/ of waer de minste schade sal zijn: Romen vind de Cours op Florencen tot ∇ 90$\frac{1}{4}$/ en op Venetia tot ∇ 71$\frac{3}{4}$/ de vraeg is op welcke vande voorseyde plaetsen de remesse geschieden sal? op beyde de plaetsen vindmen voordeel nae de ghelimiteerde Commissie/ en om te weten/ welcke van beyde de meeste geeft/ so moetmen door den Regel van drien seggen: so ∇ 91$\frac{1}{7}$ geven ∇ 72$\frac{1}{4}$/ hoe veel sullen geven ∇ 90$\frac{1}{4}$? sal upbrengen ∇ 71$\frac{1}{2}$ incirca, sulcx datmē op Florencen moet remitterē/ om dat ter dier plaetsen remitterende a ∇ 90$\frac{1}{4}$/ men op Venetia maer tot ∇ 71$\frac{1}{2}$ disponeren en mach/ en men vind de Cours tot ∇ 71$\frac{3}{4}$/ alsmen by exempel siet:

∇ 91$\frac{1}{7}$ —— ∇ 72$\frac{1}{4}$ —— ∇ 90$\frac{1}{4}$
92$\frac{1}{7}$

456

180
630
22$\frac{1}{2}$
18

6520
5

32600

∇ 71 : 19 : 11

Digitized by Google

Milanen aen Romen debiteur zijnde van ▽ 4000 d'oro di stampe, ordonneert Romen voornoemt in haer te provideré tot ▽ $85\frac{1}{7}$/ of op Piacenza tot ▽ $98\frac{1}{4}$/ daer de meeste avantagie sal zijn. Romen vindt de Cours op Milanen tot ▽ $88\frac{1}{7}$/ en op Piacenza tot $99\frac{1}{3}$ ▽: de vraegh is op welcke vande voorsz plaetsen men de tratos doen sal/ gemerckt datmen bevindt te trecken op de voorseyde plaetsen niet voordeel: en om dat te weten/ moetmen seggen door den Regel van drien: so ▽ $98\frac{1}{4}$ geven ▽ $87\frac{1}{7}$/ wat sullen geven ▽ $99\frac{1}{3}$: sal uyt-brengen ▽ 88:3:2. In voege dat de trates op Milanen sal moeten geschieden/ om dat treckende op Piacenza tot ▽ $99\frac{1}{3}$/ men behoorden om gelijck te gaen oock op Milanen te trecken ▽ 88: 3: 2/ en men vind de Cours tot ▽ $88\frac{1}{7}$.

▽ $98\frac{1}{4}$ —— ▽ $87\frac{1}{7}$ —— ▽ $99\frac{1}{3}$

$87\frac{1}{7}$

393

693

▽ 88:3:2.

792

29

20

8662

4

34648

Naples is Crediteur tot Romen van ▽ 6000 d'oro di stampe, de welcke sy ordonneert haer te remitteré tot duc. $136\frac{1}{2}$/ of op Venetia a ▽ 71/ waer dat haer meeste benefitie sal wesen/ of de minste schade. Romen vind de Cours op Naples tot duca. $134\frac{4}{7}$/ en op Venetia tot ▽ $72\frac{1}{4}$: de vraegh is/ op welcke vande voorseyde plaetsen men de voorsz ▽ 6000 sal remitteren/ gemerckt sy alle beyde schadelijck zijn: so moetmen dan seggen/ om dat te weten/ door den averechtsen Reghel van drien/ nademael dat Romen het seecker aen Naples geeft/ en 't onseker aen Venetia: so duca. $134\frac{4}{7}$ gheven ▽ 71/ wat sullen dan gheven duca. $136\frac{1}{2}$: sal uyt-komen ▽ 71: 17: 10. Sulcx dat de remesse op Naples hoort te geschieden/ nademael dat remitterende ter voorsz plaetse tot duca. $134\frac{4}{7}$/ men niet en mach op Venetia minder geven als tot ▽ 71:17:10/ en men en vind de Cours maer op ▽ $72\frac{1}{4}$ te wesen/ als by exempel:

Duca.

Duca. 134⅘ ——— ▽ 71 ——— 136½

674

▽ 71: 17: 10.

71
136
952
35½
9691
5
48455

Florencen ordonneert Romen haer te remitteren/ en op Piacenza te trecken tot sulcke prysen / dat voor ▽ 100 di marche, schults tot Piacenza/ haer remesse gedaen word van ▽ 110½ d'oro, vry van ongelden. Romen vindt de Cours op Piacenza tot ▽ 99¾ : Nu is de vraegh tot wat prys men op Firenzen sal remitteren / op dat de Commissie gheeffectueert word/ volgens de gegeven ordre: en om dat te weten/ moetmen seggen door den Regel van drien : so ▽ 110½ d'oro van Florencen/ gheven ▽ 99¾ di stampe, (dat den prys is van ▽ 100 di marche) hoe veel sullen geven ▽ 100 d'oro? sal uyt-komen ▽ 90:5:5/ vande welcke prys men de provisie moet trecken a ⅖ per cento, resteert ▽ 89: 18: 3 / en tot dien prys moetmen op Florencen remitteren.

▽ 110½ ——— ▽ 99¾ ——— ▽ 100

221

100
8900
75
9975
2
19950

▽ 90: 5: 5.
7: 2.
▽ 89: 18: 3.

Provisie lichten

▽ 90: 5: 5
⅖. 18: 1: 1
18: 1: 1
36: 2: 2
20.
ß 7 | 22
12
₰ 2 | 66

Digitized by Google

Venetia ordonneert Romen haer te remitteren / en op Piacenza te trecken tot sulcken prys / dat voor ▽ 100 di marche in Piacenza getrocken / sy remesse doen tot Venetia voorsz van duca. 136 / van £ 6½ vry van oncosten: Romen vindt de Cours om te remitteren tot ▽ 72½ / en om te trecken tot ▽ 98⅔: Nu om te weten / of tot dese prysen de Commissie naer ordre mach geeffectueert worden? soo moetmen multipliceren de voorseyde duca. 136 / prys van ▽ 100 di marche, door ▽ 72½ per cento, sal uyt brengen ▽ 98⅗ / by de welcke men voegen moet de provisie a ⅜ per cento, en sal zijn ▽ 99 of ontrent: sulcks dat de voor-verhaelde Commissie niet en kan gheeffectueert worden / om dat remitterende op Venetia tot ▽ 72½ / men op Piacenza behoorden te trecken tot ▽ 99 / en de Cours en is maer tot ▽ 98⅔ / alsmen by exempel siet:

Duca. 136
a ▽ 72½ ten hondert.

272
952
68

▽ 98|60
20

ß 12|00

Provisie nemen

▽ 98: 12 —

19: 14: 4
19: 14: 4

39: 8: 9
20

ß 7|88
12

ꝟ 10|65

▽ 98: 12: —
0: 7: 10

▽ 98: 19: 10.

Milanen ordonneert aen Romen op haer te trecken / en op Venetia te remitteren tot sulcke prysen / dat de remesse van Milanen voorsz op Venetia komt te responderen op ß 150 / vry van oncosten: Romen vint geld op Milanen tot ▽ 88⅓ / en brieven op Venetia tot ▽ 71⅔: Nu is de vrage of op die Coursable prysen men de Commissie mach effectueren? Om dat te weten / moetmen door den Regel van drien seggen: so ß 124

(prys

(prijs van den Ducaet van Venetia) gheven (om de wissel te brenghen tot de waerde van ▽ 100 di Milano) ▽ $71\frac{2}{3}$ tot Romen/ hoe veel sullen geven ß 150/ dat het Credit is dat Milanen tot Venetia begeeren voor een ▽ van £ 5/17/-/ Tratos op Milanē? Sal uyt brengē ▽ 86/13/10/ d'oro di stampe, by de welcke men moet voeghen $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie/ en sullen zijn ▽ 87/-/9 ₰. Sulcks datmen de voorseyde Commissie met benefitie mach doen/ nae-de-mael dat remitterende op Venetia ten pryse als boven van ▽ $71\frac{2}{3}$/men te trecken behoorde tot ▽ 87/-/9 ₰/ en de cours is tot ▽ $88\frac{1}{2}$/ als blijckt by exempel:

ß 124 —— ▽ $71\frac{2}{3}$ —— ß 150

150

3550

71

50

50

10750

▽ 86:13:10

▽ 86:13:10

6:11

▽ 87:—9

Provisie lichten.

▽ 86:13:10

17: 6: 9

17: 6: 9

▽ 34:13: 6

20

ß 6 | 93

12

₰ 11 | 22

Venetia ordonneert Romen haer te remitteren / en op Florencen te trecken tot sulcke prysen/ dat voor yder Ducat. 100/ van £ $6\frac{2}{5}$ Remes/ men in Florenzen gheen meerder schult en maeckt als van ▽ $80\frac{1}{2}$ d'oro. Romen vind de cours op Venetia tot ▽ $72\frac{2}{3}$/en op Florencen tot ▽ $91\frac{1}{2}$. De vraegh is ofmen tot de voorseyde prysen de Commissie mach effecteren? Om dat te weten: So multipliceertmen de voorschrevē ▽ $80\frac{1}{2}$ van Florenzen (prijs van de Ducaten 100 Veneets) door ▽ $91\frac{1}{2}$ per cento. Sal uyt-brengen ▽ 73/13/1/van de welcke men de Provisie moet trecken (na-de-mael dat de Remesse op Venetia gedaen word.) Sal resteren ▽ 73/7/3. Sulcks (ghelijck alsmen siet) dat de Commissie met voordeel mach gedaen wordē/overmids dat treckende op Florenzen tot ▽ $91\frac{1}{2}$/ men insghelijcks mach remitteren op Venetia tot ▽ $73\frac{1}{10}$/of ontrent/en de cours is tot ▽ $72\frac{2}{3}$.

Digitized by Google

▽ 80½ d'oro di Firenza.
a ▽ 91½

7280
45:10
40

▽ 73 | 65:10
| 20
ß 13 | 10
| 12
𝔡 1 | 20

Provisie.
▽ 73:13:1

a ⅕/ 14:14:7
14:14:7

| 29: 9:2
| 20
ß 5 | 89
| 12
𝔡 10 | 70

▽ 73:13: 1
Af —— 5:10

Rest ▽ 73: 7: 3

Naples ordonneert Romen haer te remitterē/en het provenu op Venetia te trecken/ tot sulcke prysen dat de Trates van Naples op Venetia a la pari komt/vry van onkosten/dat ter somma van Ducaten 6000/ van ℒ 6½. Romen vind op Venetia de voorseyde Duca. 6000/tot ▽ 72/ en op Naples vindse ▽ 2000/ tot Ducaten 138¼ per cen. Nu is de vrage tot wat prijs sy de rest remitteren sal? Door de voorschrevē Commissie word verstaē dat Naples om Duc. 6000/ Debit tot Venetia/van gelijke somme Remesse willen hebben tot Naples. En om dat te doen/moetmē eerst multipliceeren de voor-genoemde Ducaten 6000 per ▽ 72 ten hondert/dat dē prijs is diemen vind te treckē/en sullen uyt brengē ▽ 4320/ van de welcke men de provisie moet lichtē a ⅖ per cento, zijnde ▽ 17/5/7. Sal resteren ▽ 4302/14/5/ en af-treckende noch de voor-verhaelde ▽ 2000/ diemen vindt te remitteren tot Ducaten 138¼/sal ander-mael resteren ▽ 2302/14/5/diemen noch op Naples moet remitteren. En om te weten tot wat prijs/so moetmen multipliceerē de voorseyde ▽ 2000/ per Ducaten 138¼/ten hondert/ zijnde Ducaten 2765/diemē remitteert tot af-kortingh/ of a bon conto van de voorschreven Ducaten 6000/resteerter noch Ducaten 3235 / dus om de selve Ducaten op Naples te remitteren / en machmen tot Romen niet meer uyt-gheven dan Kroonen

Digitized by Google

nen 2302/14/5/en om de prijs te vinden/moetmen segghen door de Reghel van drijen: Soo ▽ 2302 $\frac{7}{10}$/geven Ducaten 3235/wat sullen ▽ 100 gheven? Sal voor Facit komen Ducaten 140 $\frac{1}{2}$/ of ontrent/ en tot dien prijs moetmen de boven-staende ▽ 2302/15/5/ remitteren/ wiltmen de Commissie a la pari effectueren.

Ducat. 6000 Venetiaes
a ▽ 72 per cento.

▽ 4320/00

$\frac{1}{5}$/ 864
864

▽ 17|28
|20
ß 5|60
|12
₰ 7|20

▽ 4320
af ▽ 17:5:7

▽ 4302:14:5
▽ 2000

2302:14:5
10

▽ 23027

Ducaten 140 — $\frac{24}{100}$ of $\frac{12}{25}$.

▽ 2000
a Ducatē 138 $\frac{1}{4}$

276000
5

Duca. 2765
6000

3235

Ducat. 3253 — ▽ 100
10

3235000

Roma wisselt op Piacenza tot ▽ 98/en op Venetia tot ▽ 72 $\frac{1}{2}$/en van Venetia wisseltmen op Piacenza tot Ducaten 132 $\frac{1}{4}$. De vraeg is/hebbende Romen op Venetia te remitteren ten prijse van ▽ 72 $\frac{1}{2}$/en treckende op Piacenza tot ▽ 98/ of het voordeelijck zijn sal dat Venetia op Piacenza remitteert (om de schult te blusschen) ten prijse voorschreven/ van Ducaten 132 $\frac{1}{4}$? Om dat te weten/ moetmen de voornoemde Ducaten 132 $\frac{1}{4}$ multipliceren (die de waerdye zijn van Kroonē 100 di marche) door ▽ 72 $\frac{1}{2}$ per cento, Sal uyt brengen ▽ 95/17/7 d'oro di stampe. Sulcx dat het benefitie sal zijn te trecken en remitteren als gheseydt is/ nademael dat remitterende op Venetia tot ▽ 72 $\frac{1}{2}$ /men oock trecken moest om pari te gaen tot ▽ 95 $\frac{9}{10}$ / of ontrent/ en men vind de cours tot ▽ 98/ wel is waer datmen twee provisien moet betalen a $\frac{1}{3}$ per cento, d'een tot Venetia/ d'ander tot Piacenza/en noch daer en boven considereren tot wat prijs 't ghelt in Venetia op Piacenza mach gaen.

Ducaten

Ducaten 132¼ Veneets.
a ▽ 72½ per cento.

264
924
66
18

▽ 95 | 88
| 20

ß 17 | 60
| 12

₰ 7 | 20

Roma wisselt op Piacenza tot ▽ 99½/ en op Lyons tot ▽ 92/en van Lyons wisseltmen op Piacenza tot ▽ 110. De vraegh is of't voordeel wesen sou te remitteren van Romen op Lyons/en op Piacenza te trecken/om van Lyons den Debit te blusschen tot ▽ 110? Om dat te weten/ moetmen de voor-seyde ▽ 110 multipliceren (die ▽ 100 tot Piacenza doen hebben) door ▽ 92 per cento. Sal uyt brengen 101⅕ d'oro di stampe. Waer door men siet datter schade voor Romen souw vallen in de voor-verhaelde Tratos en Remesse / daerom dat remitterende op Lyons tot ▽ 92/om ghelijck te gaen/ men op Piacenza most trecken tot ▽ 101⅕/en men vindt de cours maer tot ▽ 99½. Sulcks datter dan benefitie souw zijn op Lyons te trecken / en op Piacenza te remitteren/ nae-de-mael datmen voor ▽ 110 van Lyons (die tot Piacenza ▽ 100 schult doen hebben) men tot Romen ontfanght ▽ 101⅕ d'oro stampe, behalven de Provisie/de welcke men mach geven om de schult te voldoen/ en men vindt de cours minder te wesen tot ▽ 99½.

▽ 110 d'oro di Lyone.
a ▽ 92 di Roma per cento.

▽ 101 | 20 | 1
| 100 | 5

Romen

Romen wisselt op Naples tot Duca. $138\frac{1}{3}$/en op Florencē tot ▽ $91\frac{1}{4}$/ en van Florencen wisseltmen op Naples tot Ducaten $123\frac{1}{2}$. De vraegh is of tot de voorseyde prysen voorderlijck souw wesen te trecken van Romen op Florencen / en op Naples te remitteren / op dat Florenzen voornoemt haer weder op Naples mocht prevaleren ten pryse van Ducaten $123\frac{1}{2}$ voorsz? Om dat te weten / moetmen sien de voor-verhaelde ▽ $91\frac{1}{4}$ d'oro di stampe, diemen op wissel neemt per Florencen / voor dewelke sy Debit gevē ▽ 100 d'oro, die remitterende op Naples tot Ducaten $138\frac{1}{3}$ per cento, hoe veel Ducaten men daer voor Credit sal hebbē? Sal uyt komen Ducaten $126\frac{1}{5}$ Incirca. Sulcks dat het benefitie souw wesen voor Romen de Tratos en Remesse in de voorseyde ordre te effectueren/ nae-de-mael dat treckende op Florencen tot ▽ $91\frac{1}{4}$/ van die plaets / sy hun van Naples meughen prevaleren tot Ducaten $126\frac{1}{5}$/ en vinden de cours op Ducaten $123\frac{1}{2}$ / waer op men de provisie mach calculeren.

▽ $91\frac{1}{4}$ d'oro di stampe.
a Ducaten $138\frac{1}{3}$ per cento.

138
1242
34
30

Ducaten 126|22
—— of $\frac{1}{5}$ Incirca.
100

Romen wisselt op Milanen tot ▽ 88/ en op Venetia tot ▽ 73/ en die van Venetia adviseren op Milanen te wisselen tot ß 146. Nu om te weten of tot de voorschreven prysen benefitie souw wesen / dat Romen op Milanen remitterende / en op Venetia trock / en dat Venetia haer wederom op Milanen prevaleerde ten pryse van ß 146 voornoemt? So moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ▽ 73 (prijs van Ducaten 100 Veneets) geven (om te brenghen de wissel tot de weerdye vande Milaneesche ▽) ß 124/ dat de prijs is vande Venetiaensche Ducaet/ hoe veel sullen geven ▽ 88/ prijs vande ▽ 100/ van £ 5/17/-/ van Milanen? Sal uyt brenghen ß $149\frac{5}{72}$. Sulcks dat treckende van Romen/

en remitterende na de vorighe ordre / schade sauw gheven/ daerom dat remitterende op Milanen tot ▽ 88/en treckende op Venetia tot Kroonen 73 / dat de selve Venetia haer behoorde te prevaleren op Milanen tot Schellinghen 149 $\frac{5}{12}$ / sonder noch de Provisien te reeckenen / en de cours en is maer tot Schellinghen 146.

▽ 73 ———— ß 124 ———— ▽ 88

ß 149 $\frac{5}{12}$.

88
992
992
10912

Florencen wisselt op Romen tot ▽ 90½. De vraegh is / ghevende tot Florencen voorschreven/ ordre om op Romen te trecken / tot wat prijs men dan ordonneren mocht/ de Remesse van Florencen op Venetia/op dat de Remesse van Romen op Venetia komt tot Kroonen 72½/ vry van onkosten/te meer om dat de wissel van Romen op Venetia is op Kroonen 73¼? Om te weten tot hoe veel men de voorseyde Remesse mocht limiteren/ op datmen mocht het voordeel ghenieten diemen heeft van ▽ 72½ per cento, tot ▽ 73¼. Soo moetmen segghen door den Reghel van dry: Soo Kroonen 90½ di stampe, gheven tot Florencen Kroonen 100/ wat sullen gheven ▽ 72½/prijs van de Ducaten 100 Venetiaens? Sal uyt brenghen ▽ 80/2/2/ van de welcke men de Provisie moet lichten/ zijnde Schellinghen 11/Grooten 8/ voor ⅔ per cento diemen tot Florencen betaelt/en tot Venetia ⅓ ten hondert/ sal resteren ▽ 79½ Incirca. En tot dien prijs machmen Florencen ordonneren datse op Venetia remitteren / en op Roma trecken tot ▽ 90½. Soo doende sal de Remesse van Romen op Venetia komen te wesen op Kroonen 72½ / vry van on-kosten/als dese volghende exempel uyt-wijst:

▽ 90½

▽ 90½ ——— ▽ 100 ——— ▽ 72½

181 | 14500

▽ 80 : 2 : 2

De Provisien a ⅖ 16 : 0 : 5
16 : 0 : 5
en tot ⅓ per cento. 26 : 14 : —

58 : 14 : 10
20
ß 11 | 74
12
₰ 8 | 98

▽ 80 : 2 : 2
— 11 : 8
▽ 79 : 10 : 6

Roma ordonneert Florencen dat sy op haer trecken sal tot ▽ 90½/ en daer van Remesse op Venetia doen tot ▽ 79½. Florencen adviseert ghe-remitteert te hebben tot ▽ 79⅚/en op Romen getrocken tot ▽ 99⅑. Nu om te weten of sy haer Commissie wel gevolght hebben; moetmen seg-ghen door den Reghel van drpen avererchts/nae-de-midel dat Florencen het seecker aen Romen gheeft/ en aen Venetia het on-seecker: Soo ▽ 90⅙ gheven ▽ 79½/wat sal geven ▽ 90½? Sal uyt komen ▽ 79/15/10. Sulcks dat (ghelijck het blijckt) sy haer Commissie ghevolght hebben met weynigh schade/daerom dat treckende tot ▽ 90⅙ sy niet hoogher en mochten remitteren als tot ▽ 79/15/10/ en sy hebben geremitteert tot Kroonen 79/16/8/(zijnde ⅙ van een Kroon/16 Schellingen 8 Groo-ten/alsmen siet by de volghende exempel:

$\nabla 90\frac{1}{6}$ —— $\nabla 79\frac{1}{2}$ —— $90\frac{1}{2}$

6

541

543

∇ 79:15:10

$79\frac{1}{2}$

4887
3801
271:10

43168:10
5298
429
20

8590
3180
475
12

5700
290

Naples wisselt op Roma tot Ducaten $136\frac{1}{2}$/ en op Venetia tot Ducaten 101. De vraegh is/ na de voorseyde prysen tot hoe veel de wissel van Romen op Venetia souw komen/ willende Commissie gheven tot Naples/ van in d'een plaets te trecken/ en in d'ander te remitteren? En om te weten in welcke de meeste avantagie sou zijn. Soo moetmen seggen door den Reghel van drijen: Soo Ducaten $136\frac{1}{2}$/ gheven tot Romen ∇ 100 di stampe, hoe veel sullen geven Ducaten 101/ prijs van de Ducaten 100/ van £ $6\frac{1}{7}$ van Venetia? Sal komen ∇ 74 Incirca, en tot dien prijs komt de wissel van Romen op Venetia te kosten.

Ducaten $136\frac{1}{2}$ —— ∇ 100 —— Duca. 101:00

2

273

20200

∇ 73:19:10

Milanen

Digitized by Google

Milanen wisselt op Romen tot ▽ 114½/ de vraegh is/ ordre gevende tot Milanen voornoemt/ dat sy tot den voorsz prys remesse doē op Roma/ tot hoe veel men sou mogen limiteren datse op Piacenza dan soude mogen trecken/ op dat de tratos van Romen op Piacenza pari comt/ met de remesse/ vry van oncosten? om dat te weten/ moetmen de voorseyde ▽ 114½ door 117 ß/ prys vande ▽ multipliceren/ sal uyt-komen ß 13396½/ dat de waerde is van ▽ 100 di stampe, voor de welcke men ▽ 100 debit tot Piacenza hebbē/ en om de prys van een ▽ di marche te vinden/ so moetmen de twee leste figuren af korten/ sullen resterē 134 ß of ontrent/ by de welcke men voeghen moet 6 ℔ voor de provisie/ diemen tot Milanen betaelt a ⅔ per cento, en sullen zijn ß 134½/ tot diē prys mogen hun die van Milanen prevaleren op Piacenza/ voor de remesse op Romen ghedaen tot ▽ 114½: dus doende sal de tratos van Romen op Piacenza gelijck zijn met die van Milanen en Piacenza/ vry van oncosten van Milanen/ als blyckt per exempel:

▽ 114½	De provisie
a ß 117	ß 134: —
798	⅔. 26: 9
1254	26: 9
58: 6	
ß 133 | 96: 6	| 53: 6
| 12	| 12
℔ 11 | 58	℔ 642

Romen ordonneert aen Milanen/ datse haer remitteert tot ▽ 114½/ en op Piacenza treckt tot ß 134½/ Milanen adviseert getrocken te hebben tot ß 135½/ en geremitteert tot ▽ 115¼: de vraeg is of sy haer commissie voldaen hebben/ volgens haer gegeven ordre? om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen: soo ß 134½ gheven ▽ 114½/ hoe veel sullen geven ß 135½? sal uyt-brengen ▽ 115$\frac{7}{29}$/ sulcx dat sy haer Commissie met voordeel geeffectueert hebben.

ß $134\frac{1}{2}$ —— ▽ $114\frac{1}{2}$ —— ß $134\frac{1}{2}$

$114\frac{1}{2}$

269

▽ $115\frac{7}{20}$.

540
135
135
$57\frac{1}{4}$
$67\frac{3}{4}$

15515
2

31030

Wissel-handelinge van Florencen op verscheyde plaetsen.

IN Florencen houdmen Coopmans Boeck in kroonen/schellingen en grooten d'oro, van ℓ $7\frac{1}{2}$ vande selve munte voor een ▽/ welcke kroon haer bedeelt (gelijck als haer ponden oock doen) in 20 ß/ en elcke ß in 12 grooten d'oro, of in goude Munte.

Florencen wisselt en geeft

▽ 1 d'Oro of in gout / om tot Antwerpen te hebben —— —— —— ℔ $122\frac{1}{2}$ vlaems.
▽ 1 om tot London te hebben —— — ℔ $88\frac{1}{2}$ steerlinghs.
▽ 1 om tot Milanen te hebben — —— ß 123 ——
▽ 1 om tot Palermo of Messina te hebben — $26\frac{1}{6}$ Carlins.
▽ 1 om tot Valencen of Barcelonia te hebben —— —— ß 24.
▽ 1 om tot Sivilien te hebben —— 440 Maravedis.
▽ 1 om tot Lixbona te hebben —— 490 rees.
▽ 100 om tot Romen te hebben —— —— ▽ $92\frac{1}{4}$ d'oro di stampe.
▽ 100 om tot Naples te hebben —— — duca. $119\frac{3}{7}$.

▽ 100

Digitized by Google

▽ 100 om tot Ancona te hebben	▽	112½.
▽ 100 om tot Piza te hebben	▽	108¼.
▽ 81½ om tot Venetia te hebben	duca.	100 van £ 6⅓.
▽ 95¾ om tot Lyons te hebben	▽	100 d'or Sol.
▽ 119½ om tot Piacenza te hebben	▽	100 di marche.
▽ 117 om tot Novo te hebben	▽	100 di marche.
▽ 102 om tot Genoua te hebben	▽	100 d'oro d'Italia.

Staet te noteren dat alle de prysen die Firenza gheeft aen alle de plaetsen hier boven ghenoemt / van Antwerpen tot Piza vaste prysen zyn die niet en veranderen / en wederom van Venetia tot Genua / zyn al onseeckere prysen / die met de Cours vande Wissel op en af loopen.

Florencen wisselt op usance van 2 Maenden,

Op:
- Antwerpen.
- London 3 Maenden.
- Castilien 3 Maenden oock 2 Maenden.
- Lyons, Piacenca, Novo — op haer Fieres.
- Naples 20 daghen.
- Roma, Venetia — 12 a 14 daghen sicht.

Florencen wisselt op Antwerpen

En geeft een goude ▽ / om tot Antwerpen te hebben / nae de Cours ₰ 122½ : Nu willende weten / voor ▽ 460 ß 17 ₰ 6 d'oro, hoe veel Ponden vlaems sy daer voor tot Antwerpen sal hebben ? soo multipliceert de voorsz goude ▽^m door ₰ 122½ vlaems / en daer sal uyt komen £ 234 : 5 : 7½ ₰ vlaems / die sy daer voor tot Antwerpen sal credit hebben.

▽ 460 :

Digitized by Google

▽ 460: 17: 6 d'oro.
a ₰ 122½ vlaems.

920
920
460
61½
30⅛
15⅛⅛ [?]

₰ 56227½
ß 4685: 7½
£ 234: 5: 7½ ₰ vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Florencen wisselt op London

En geeft een goude ▽ om tot London te hebben ₰ 88½ steerlings: Nu willende weten/ voor ▽ 870: 18: — d'oro, hoe veel ponden steerlinghs sy daer voor tot London sal hebben: soo reduceertse als hier boven inde Wissel van Antwerpen ghesept is/ en sal uyt komen £ 321: 2: 10 ₰ steerlinghs.

▽ 870: 18: — ₰ d'oro.
a ₰ 88½ steerlings.

6960
6960
435
44½
35¼

₰ 77074
ß 6422: 10
£ 321: 2: 10 ₰ steerlings.

Florencen wisselt op Milanen

En geeft een gouwe ▽/ om tot Milanen te hebben ß 123: Nu willende weten voor ▽ 680: 14: 6/ hoe veel ponden Milanees Florencen daer

daer voor tot Milanen Credit zijn sal; so reduceert de selve door ℒ 6:3/ of ß 123 voorsz/ en sal voor facit komen ℒ 4186:9:1½ Milanees.

▽	680:	14:	6 ₰ d'oro.
ℒ	6:	3:	—
	4084:	7:	—
	68:	1:	5
	34:	—	8½
ℒ	4186:	9:	1½ ₰ Milanees.

Florencen wisselt op Palermo of Messina

En geeft ▽ 1 d'oro, om in een vande voor-verhaelde plaetsen te hebben na de Cours 26⅙ Carlins: Nu willende weten/ hoe veel oncen Florencen credit aldaer sal wesen voor ▽ 555:10: — d'oro? so multipliceert de selve ▽^m door 26⅙ Carlins/ en daer nae door 60 deylende/ om dat 60 Carlins een once maken/ en 2 Carlins een tary / 10 grani een Carlin/ en 6 piccoli een grani/ sal uyt-brengen oncen 242: 7: 18:3.

	▽	555: 10: —
a Carlini		26⅙ per ▽
		3330
		1110
		13: 3: 3
		92: 5: -
Carlini		14535: 8: 3
Oncen		242:7:18:3

De proef hier van heeft men inde Wissel-handelinge der voorsz stede.

Florencen wisselt op Valenca, of Barzalonia

En geeft ▽ 1 d'oro, om in een vande voornoemde plaetsen te hebben/ na de Cours 24 ß Barzalons: Nu willende weten/ hoe veel dito ponden Florencen daer Crediteur sal worden/ voor ▽ 660: 14: 6 d'oro, so multipliceert de selve kroonen door 24ß/ of ℒ 1: 4: — en sal uyt brengen ℒ 792: 17: 4.

Digitized by Google

▽ 660: 14: 6
a ℒ 1: 4: —

660: 14: 6
132: 2: 10

ℒ 792: 17: 4 Barzalons.

De proef hier van heeftmen als een vande voorsz steden op Florencen wisselt.

Florencen wisselt op Sivilien

En geeft 1 ▽ d'oro, om tot Sivilien te hebben na de Cours 440 Maravadies: Nu willende weten/ hoe veel Maravadies Florencē sal Crediteur zijn/ voor ▽ 220: 15: — d'oro? soo multipliceert de selve ▽en door Marav. 440/ en sal uyt brengen Maravedeses 97130.

▽ 220: 15: — d'oro.
440

8800
880
330

Maravadies 97130.

Florencen wisselt op Lixbona

En geeft 1 ▽ d'oro, om tot Lixbona te hebbē na de Cours 490 rees: Nu willende weten/ hoe veel rees Florencē Credit sal wesen tot Lixbona/ voor ▽ 460: 15: — d'oro? so multipliceert de selve ▽en door rees 490 voorsz/ sal uyt-brengen rees 225767.

▽ 460: 15: — d'oro.
a rees 490 per ▽.

225400
367

zijn 225767 Rees.

Digitized by Google

Florencen wisselt op Romen

En geeft ▽ 100 d'oro, om tot Romen voorsz te hebben na de Cours ▽ $92\frac{1}{4}$ d'oro di otto stampe: Nu om te weten/ voor ▽ 1600:2:5 d'oro van Florencen/ hoe veel ▽ d'oro di stampe men daer voor tot Romen souw hebben? soo multipliceert de voorsz somme van ▽ 1600:2:5 door ▽ $92\frac{1}{4}$ di stampe, sal uyt-brenghen ▽ 1476: 2: 2 d'oro di stampe, diemen daer voor tot Romen sal hebben.

▽ 1600: 2: 5 d'oro.
a ▽ $92\frac{1}{4}$ per cento

147200
400
9: 4
1: 10
7

▽ 1476 | 11: 1
20

ß 2 | 21
12

₰ 2 | 52

De proef hier van heeft men inde Wissel-handelinge van Romen.

Florencen wisselt op Naples

En geeft ▽ 100 d'oro, om tot Naples voornoemt te hebben naer de Cours vande Wissel/ duca. $119\frac{2}{3}$ van 5 tarp den ducaet: Nu om te weten/ voor ▽ 780: 15: — d'oro, wat Credit van ducaten Florencen daer voor tot Naples sal hebben? soo multipliceert de somme vande Florentinsche ▽^{m}/ door duca. $119\frac{2}{3}$ per cento, en sal uyt-komen duc. 934/ grani 29/ of tarp 1/ en grani 9/ om dat 20 grani een tarp maken.

▽ 780: 15: — d'oro.
a Duca. 119$\frac{2}{7}$ ten hondert.

7020
8580
260
260
59
30

Duca. 934|29 grani/ of 1 tarp en 9 grani.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Naples.

Florencen wisselt op Ancona

En geeft ▽ 100 d'oro, om tot Ancona voorsz te hebben ▽ 112$\frac{1}{2}$/ meer of min na de Cours/ van piccoli 10 per ▽: Nu om te wetē/ voor ▽ 1800: 12: 6 d'oro, wat credit van kroonen Florencen daer voor tot Ancona sal hebben? om dat te weten/ moetmen de voorseyde somme van goude kroonen/ multipliceren door ▽ 112$\frac{1}{2}$ per cento, en de restanten vande multiplicatie zijn gedeelten van 20/ om ß te maken/ sal uyt-brenghen ▽ 2025: ß 14 ₰ — diemen daer voor tot Ancona sal hebben.

▽ 1800: 12: 6 d'oro.
a ▽ 112$\frac{1}{2}$ per cento.

201600
900
56
11: 4
2: 16

▽ 2025|70:
|20

ß 14|00

Om de

Om de selve Calcula of Reductie/een proef by te voegen/die dienstigh wesen sal om de reeckeninghe van de wissel van Ancona op Florencen te maecken: So moetmen eerst reduceren/so wel de prijs van de wissel/ als de Somme van de Kroonen van Ancona / in goude Schellinghen/ die multiplicerende door 20/ daer na seggen door den Regel van dryen: Soo Schellinghen/ghekomen van de voorseyde prijs/ gheven tot Florencen ▽ 100 d'oro , wat sullen gheven Schellinghen gesproten uyt de Somme van de Kroonen van Ancona? daer by voeghende twee zeros op nullen voor de 100 / daer nae deylende/ salder Kroonen uyt komen; het overschot door 20 en 12 multiplicerende en deylende / sal voor Facit eyntelijck komen ▽ 1800/ 12/ 5 d'oro. Sulcks dat beyde de reeckeninghen/ d'een voor den anderen tot een proef dienen/ en effen by-nae uyt komen op een Groot na/die in 't ghebroocken verdwaelt.

▽ $112\frac{1}{2}$ —— ▽ 100 —— ▽ 2025: 14

20   20

2250   4051400

▽ 1800:12:5 d'oro.

Florencen wisselt op Pisa,

En gheeft ▽ 1000 d'oro, van £ $7\frac{1}{2}$ per ▽/ om tot Pisa voornoemt te hebben ▽ $108\frac{1}{4}$ / meer of min / van £ 7 per ▽. Nu om te weten voor ▽ 730/ 15/ 6 d'oro van Florencen / hoe veel Kroonen van £ 7/-/ men daer voor tot Pisa sou hebben? Om dat te weten/ moetmē de voorseyde somme van ▽ 730/15/6/door ▽ $108\frac{1}{4}$ ten hondert multipliceren/ zijnde de restanten ghedeelten van Schellinghen en Grooten/ af-snydende de twee laetste figuren van haer product/sal uyt brenghen ▽ 791/ß 1/8 2/ van £ 7 per ▽/en soo veel salmen voor de Florentynsche Kroonen daer tot Pisa Credit hebben.

▽ 730: 15: 6 d'oro.
a ▽ 108¼ ten hondert.

5840
7300
182:10
54
27
2: 14

▽ 791 | 06 : 4
| 20

ß 1 | 24
| 12

§ 2 | 88;

De Proef hier van heeftmen als Pisa of Florencen wisselt:

Florencen wisselt op Venetia,

En gheeft ▽ 81½ d'oro, meer of min / nae de cours / om tot Venetia voornoemt te hebben Ducaten 100 / van ℒ 6⅕ per Ducaet. Nu om te weten voor ▽ 2037 / 10/d' oro, hoe veel Ducaten Florencen daer voor tot Venetia souw hebben? Soo moetmen segghen door den Reghel van drien: Soo ▽ 81½ van Florencen gheven Ducaten 100 / wat sullen gheven dierghelijcke ▽ 2037 / 10/- d'oro? Sal upt komen Ducaten 2500/ die Florencen daer voor tot Venetia sal hebben.

▽ 81½ ——— Ducaten 100 ——— ▽ 2037½

163   407500

Ducaten 2500

Florencen

Florencen wisselt op Lyons,

En gheeft ▽ $95\frac{1}{4}$ d'oro, meer of min/ om tot Lyons voorschreven te hebben ▽ 100 d'or Sol. Nu om te weten voor ▽ 1268/ 9/ – d'oro, hoe veel goude Sonne-kroonen Florencen daer voor tot Lyons ontfangen sal? Om dat te weten/ moetmen door de Reghel van drij segghen: Soo ▽ $95\frac{1}{4}$ d'oro, geven ▽ 100 d'or Sol, wat sullen dan geven ▽ 1268/9/d'oro? Sal uyt komen ▽ 1324/ ß 15/–/ d'or Sol, diemen tot Lyons Credit sal hebben voor de voorseyde Florentijnsche Kroonen.

▽ $95\frac{1}{4}$ ——— ▽ 100 ——— ▽ 1268: 9

381	100
	126800
▽ 1324: ß 15 :– d'or Sol.	20
	25
	126845
	4
	507380

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Lyons.

Florencen wisselt voor Piacenza,

En gheeft ▽ $110\frac{1}{2}$/ meer of min/om in Piacenza voorschreven te hebben ▽ 100 di marche. Nu om te weten voor ▽ 4973/1/–/d'oro, hoe veel Kroonen di marche men daer voor tot Piacenza sal hebben? Soo seght door den Reghel van drijen: Soo ▽ $110\frac{1}{2}$ gheven ▽ 100 di marche, wat sullen dan gheven ▽ 4973/ß 1/– d'oro. Sal voor Facit komen ▽ 4500/ ß 9/ 𝔡 11 di marche, die Florencen voor haer gouwe Kroonen sal tot Piacenza ontfanghen.

▽ $110\frac{1}{2}$

Digitized by Google

▽ $110\frac{1}{2}$ —— ▽ 100 —— ▽ 4973: 1: —
20 | 20
221|0 | 99461
| 100
▽ 4500: ß 9/ℬ 11 | 9946100

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Piacenza.

Om de loopende Munte in goude Munte tot Florencen te reduceren door Practijck.

WIllende in de Stadt van Florencen reduceren door een korte wegh van Practijck / een menighte Kroonen loopend' ghelt, van ℒ 7/- de ▽/in goude Kroonen van $7\frac{1}{2}$: So moetmen het $\frac{1}{15}$ gedeelte daer af trecken / en wat daer dan over-schiet / zijn goude Kroonen wissel-gelt/en willende oock van goude Kroonen moneta Corrents maken/of loopende Kroonen/soo moetmender $\frac{1}{14}$ ghedeelte by voeghen/ en sullen alsdan wederom Kroonen van ℒ 7 't stuck worden/Schellingen en Grooten naer advenant/ als by exempel:

▽ 3647: 12: 6 moneta.	▽ 3404: 9: — d'oro.
$\frac{1}{15}$. 243: 3: 6	$\frac{1}{14}$/ 243: 3: 6
▽ 3404: 9: — d'oro.	▽ 3647: 12: 6

VAN
Trates en Remessen.

NAPLES Wisselt op Florencen tot Ducat. $122\frac{1}{2}$/en op Piacenza tot Ducaten 132. Nu om te weten / ordonnerende van Florencen tot Naples voorschreven/ dat sy tot de voorseyde prysen op Florencen trecken / en op Piacenza remitteren/tot hoe veel de Remesse van Florencen op Piacenza sal komen! Om dat

Digitized by Google

dat te weten/moetmen door den Reghel van drp segghen: Soo Ducaten 122½ van Naples doen tot Florencen upt-gheven ▽ 100 d'oro, hoe veel sullen doen upt-geven Ducaten 132/ dat de waerdye is van ▽ 100 di marche? Sal upt brenghen ▽ 107/15/1 d'oro, by de welcke men ⅖ per cento moet voegen voor de provisie diemen tot Naples betaelt/ komt te samen ▽ 108/3/8 d'oro/ en soo veel kroonen moet Florencen upt-gheven om ▽ 100 di marche tot Piacenza te hebben.

Ducaten 122½ —— ▽ 100 —— Ducaten 132

245	2
	26400
▽ 107: 15: 1	

Provisie lichten a ⅖ 21:11
21:11
43 : 2
20
ß 8 | 62
12
8 7 | 44

▽ 107:15:1
▽ — 8:7 voor Provisie (by-gevoegt.
▽ 108: 3:8

Roma wisselt op Florencen tot ▽ 91½/en op Piacenza tot ▽ 98¼. Nu om te weten/ordonnerende tot Romen voorschreve/ dat sy tot de voorverhaelde prysen op Florencen trocken / en op Piacenza remitteerde/ tot hoe veel de Remesse van Florencen op Piacenza sou beloopen? Om dat te weten/moetmen door den Reghel van drp segghen: Soo ▽ 91½ d'oro di Stampe, doen tot Florencen gheven ▽ 100 d'oro, wat sullen dan doen gheven ▽ 98¼/ waerdye van ▽ 100 di marche? Sal tot Facit komen ▽ 107/18/5/ by de welcke men de Provisie voeght a ⅖ per cento, diemen tot Romen betaelt/en maeckt t'samen ▽ 108 7/28/die Florencen moet upt-gheven/om tot Piacenza ▽ 100 di marche te hebben.

Digitized by Google

```
▽ 91½ ———— ▽ 100 ———— ▽ 98¾
   4                      4
 ————                   ————
  366                   39500
 ————                   ————
▽ 107:18:5
 ————                ▽ 107:18:5
Provisie 21:11        ————8:7
         21:11        ————
 ————                ▽ 108: 7: of 7/20.
       |43: 2
       |20
       |——
ß  8   |62
       |12
       |——
ß  7   |44
 ————
```

Venetia wisselt op Florencen tot ▽ 80½ / en op Piacenza tot Ducaten 135½. Nu om te weten/ ordonnerende inde voorschreven plaets van Venetia / dat sy tot die prysen Remesse doen op Florencen/ en Tratos op Piacenza / tot hoe veel de voornoemde Tratos van Florencen op Piacenza sal komen te kosten? Soo moetmen multipliceren de bovenstaende Ducaten 135½/ valuta van ▽ 100 di marche, tot ▽ 80½ d'oro ten hondert/ nademael de voor-seyde goude Kroonen de weerdye van Ducaten 100/ van Venetia zijn? Sal uyt komen ▽ 109/ 1/6/ van de welcke men $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie moet korten/ diemen tot Venetia betaelt/ sal resteren ▽ 108/12/10/ en van soo veel Kroonen moet Florencen haer doen betalen om ▽ 100 di marche schults tot Piacenza te maken.

Ducaten

Ducaten 135½
a ∇ 80⅔ ten hondert.

10800
67:10
40

∇ 109 | 07:10
20

ß 1 | 50
12

§ 6 | 00

∇ 109 : 1:6
8:8

∇ 108:12:10

∇ 109 : 1:6

Voor Provisie a ⅖/ 21:16:
21:16

| 43:12
20

ß 8 | 72
12

§ 8 | 64

Venetia wisselt op Florencen tot ∇ 81½ / en op Naples tot Ducaten 99¼. Nu om te wetē/ ordre gevende tot Venetia datse tot de voornoemde prysen / Tratos dede op Florencen / en Remesse op Naples / tot hoe veel de Remesse van Florencen op Naples souw komen? Soo moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ∇ 81½ d'oro van Florencen gheven tot Naples Ducaten 99¼/na-de-mael dat d'een en d'andere prijs de weerden zijn van Ducaten 100 Venetiaens / hoe veel sullen gheven ∇ 100 d'oro? Sal uyt brengen Ducaten 121/en grani 77/van de welcke men moet af trecken 48 grani voor de Provisie diemen tot Venetia betaelt/ en sal resteren Ducaten 121 $\frac{3}{10}$/of ontrent / diemen tot Naples Credit sal hebben voor ∇ 100 d'oro, tot Florencen uyt gegheven.

∇ 81½ ——— Ducaten 99¼ ——— ∇ 100
4

326 39700

Ducaten 121: 77 grani.

De Provisie a ⅖ per cē. 24
24

48 grani

Ducaten 121: 29 grani.

Digitized by Google

Romen wisselt op Florencen tot ▽ 91/en op Naples tot Duca. 135$\frac{1}{2}$. Nu om te weten/ordonnerende tot Romen dat sy tot de voorseyde prysen Remesse doen tot Florencen/ en Trates op Napolj/ tot hoe veel de Trates van Florencen op Naples sal komen te staen? Soo moetmen multipliceren de voorschreven ▽ 91 d'oro stampe, (prijs van ▽ 100 d'oro) door Ducaten 135$\frac{1}{2}$ per cento, weerde zijnde van ▽ 100 di stampe. Sal upt-brengen Ducaten 132$\frac{3}{10}$/ by de welcke men moet voeghen $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie diemen tot Romen betaelt/ en sullen zijn Ducaten 123$\frac{4}{5}$/en soo veel Ducaten salmen tot Naples schult maken/voor ▽ 100 d'oro tot Florencen ontfanghen.

▽ 91
a Ducaten 135$\frac{1}{2}$ ten hondert.

455
1183
45

Ducat. 123|30
Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento. 24
25

Ducaten 123|79 of 4 Incirca.

Naples wisselt op Florencen tot Ducat. 122$\frac{1}{2}$/en op Romen tot Ducaten 134$\frac{1}{2}$. Nu om te wetẽ/ordonnerende op Naples datse tot de voorschreven prysen op Florenzen soude trecken/en Remesse op Romen doẽ/ tot hoe veel de Remesse van Florenzen op Romen sal komen te kosten? Soo moetmen segghen door den Reghel van dryen: Soo Ducaten 134$\frac{1}{2}$ Naples doen tot Romen Credit hebben ▽ 100 d'oro di stampe, hoe veel sullen dan doen hebbẽ Duca. 122$\frac{1}{2}$/dat de waerdye is van ▽ 100 d'oro, van Florencen? Sal upt brengen ▽ 91/1/6/van de welcke men de Provisie moet lichten a $\frac{2}{5}$ per cento, diemen tot Naples betaelt/ sal resteren ▽ 90/14/3/ en soo veel gouwe Kroonen di stampe heeftmen tot Romen Credit voor ▽ 100 d'oro, diemen tot Florencen upt gheeft.

Duca.

Duca. 134½ —— ▽ 100 —— Duca. 122½

269 | 24500

▽ 91: 1: 6
Provisie a ⅖. 18: 4
18: 4

36: 8: —
20

ß 7 | 28
12

8 3 | 36

▽ 91: 1: 6
7: 3

▽ 90: 14: 3

Venetia wisselt op Florencen tot ▽ 80⅓ / en op Roma tot ▽ 72½: Nu om te weten / ordonnerende tot Venetia / dat sy tot de voorseyde pzysen remesse doet op Florencen / en tratos op Roma / tot hoe veel de tratos van Florencen op Romen sal bedragen? So moetmen segghen door den Regel van drien: so ▽ 80⅓ d'oro van Florencen / geven tot Romen ▽ 72½ / nademael dat d'een en d'ander prys de weerde zijn van duca. 100 Venetiaens / hoe veel dat dan gheven sullen ▽ 100? sal uyt komen ▽ 90¼ / by de welcke men moet voeghen ⅖ per cento, voor de provisie diemen tot Venetia betaelt / en sullen zijn ▽ 90: 12: 2 / diemen tot Romen debit sal hebben voor ▽ 100 d'oro, tot Florencen ontfangen.

▽ 80⅓ —— ▽ 72½ —— ▽ 100
6 | 6

482 | 43500

▽ 90: 4: 11¼.
Provisie a ⅖ per c. 18: 1:
18: 1:

36: 2
20

7 | 22
12

2 | 64

▽ 90: 5: —
▽ —— 7: 2 voor provisie by gevoegt.

▽ 90: 12: 2.

Naples wisselt op Florenceen tot duca. 123/ en op Venetia tot ducaten $100\frac{1}{2}$: Nu om te wetẽ/ordonnerende op Naples dat sy tot de voorsz prysen op Florencen trecken / en op Venetia het selve remitteren / tot hoe veel de remesse van Florencen op Venetia sal komen te staen? Soo moetmen door den Regel van drien seggen: so duca. 123 geven tot Florencen ▽ 100 d'oro, hoe veel sullen gheven duca. $100\frac{1}{2}$/ dat de waerdye is van duca. 100 van Venetia? sal uytkomen ▽ 81:14:1 / by de welcke men moet voeghen $\frac{2}{5}$ per cento, voor de provisie diemen tot Naples betaelt/ en sullen zijn ▽ 82:0:7 d'oro, diemen tot Florencen uyt-geeft om duca. 100 van ℒ $6\frac{1}{5}$ per ducaet Credit tot Venetia te hebben.

Duca. 123 —— ▽ 100 —— Duca. $100\frac{1}{2}$
100
10050

▽ 81:14:1.

Provisie a $\frac{2}{5}$.
16: 6
16: 2
32:12
20
ß 6|52
12
₰ 6|24

▽ 81:14:1
▽ — 6:6
▽ 82: 0:7

Venetia wisselt op Florencen tot ▽ 82/en op Ancona tot ▽ $92\frac{1}{2}$: Nu om te weten/door de voorsz prysen/tot hoe veel de loopende munte van Florencen op Ancona sal komen te staen? So moetmen door den Regel van drien seggen/ so ▽ 82 van Florencen geven tot Ancona ▽ $92\frac{1}{2}$/ nademael dat d'een en d'ander prys de waerdye is van duca. 100 van Venetia/hoe veel sullen gheven ▽ 100 d'oro? sal komen ▽ $112\frac{4}{5}$ van piccoli 10 per ▽ / en tot dien prys komt de loopende Munte van Florencen op Ancona.

▽ 82 —— ▽ $92\frac{1}{2}$ —— ▽ 100
100
9250

▽ 112: 16: 1.

Venetia

Venetia wisselt op Florencen tot ▽ 81$\frac{1}{4}$/en op Lyons tot duca. 116$\frac{1}{2}$: Nu om te weten/door de voorsz prysen tot hoe veel de Wissel van Florencen op Lyons komt te staen? Soo moetmen multipliceren de voornoemde ducaten 116$\frac{1}{2}$/ (zijnde de waerde van ▽ 100 d'or Sol) tot ▽ 81$\frac{1}{4}$ per cento, en sal uyt-brengen ▽ 94: 13: 1/ en tot dien prys keert de Wissel van Florencen op Lyons.

```
Duca.  116½
  a ▽   81: 5  per cento.
 ──────────────
        116
       928
         29
         40:12:6
 ──────────────
▽     94|65:12:6
        |20
        |────
ß     13|12
        |12
        |────
₰      1|50
```

Romen wisselt op Florencen tot ▽ 90$\frac{1}{4}$/en op Venetia tot ▽ 73$\frac{1}{2}$: Nu om te weten/ordonnerende tot Romen/dat sy tot dien prys op Florencen remitteren/ en van gelijcken tot ▽ 73$\frac{1}{2}$ op Venetia trecken/ tot hoe veel de tratos van Florencen op Venetia sal komen te kosté? So moetmen door den Reghel van drien segghen: soo ▽ 90$\frac{1}{4}$ d'oro di stampe van Romen/ doen tot Florencen ontfangen ▽ 100 d'oro, hoe veel sullen doe ontfanghen ▽ 73$\frac{1}{2}$/ zijnde de waerdye van duca. 100 van Venetia? sal uytbrengen ▽ 81: 8: 9/ vande welcke men lichten moet $\frac{2}{7}$ per cento, door de provisie diemen tot Romen betaelt/ sal resteren ▽ 81: 2: 3/ diemen tot Florencen ontfanght voor duca. 100 van £ 6$\frac{1}{3}$ schults tot Venetia.

Digitized by Google

▽ 90¼ —— ▽ 100 —— ▽ 73½
4
361
29400
▽ 81:8:9
520
159
20
De provisie a ½. 16:5. —
16:5: —
3180
32:10: —
292
20
12
ß 6|50
12
▽ 81:8:9
6:6
3504
ß 6|00
▽ 81:2:3.

Volght het ghebruyck

Van verscheyde Commissien te vereffenen, en Calcula te maken, om die te formeren op de Wissel-handelinge van Florencen.

VEnetia ordonneert aen Florencen haer te remitteren tot ▽ 81½/ of op Placenza tot ▽ 110/ waer haer meeste avantagie sal zijn/ dat's te seggen/ vindende te remitteré op beyde de plaetsen/ met voordeel na de gelimitteerde prijsen/ sy te dier plaetse remitteert/ waer de meeste avantagie is/ en vindende met schade te remitteren/ dat sy ter dier plaetse remitteert die de minste schade belooft. Florencen vindt de Cours op Venetia tot ▽ 82¼ / en op Placenza tot ▽ 110¼: Nu om te weten / in welcke vande voorseyde plaetsen men de remesse sal doen? Gemerckt dat sy alle beyde schadelijck zijn / en om de minst-schadelijckste te weten / soo moetmen door den Reghel van drien seggen: soo ▽ 81½ gheven ▽ 110 ghelimitteerde prijsen/ hoe veel sullen gheven ▽ 82¼/ prijs diemen op Venetia Coursabel vind? sal uyt-bren-

ghen

Digitized by Google

ghen ▽ 111:0:2/ sulcx dat de remesse op Piacenza behoort te gheschieden/om dat remitterende op Venetia tot ▽ $82\frac{1}{4}$/men op Piacenza hoorden te remitteren a ▽ 111:0:2/ om pari te gaen/en men vind de Cours op Piacenza minder/ te weten op ▽ $110\frac{1}{2}$.

▽ $81\frac{1}{2}$ —— ▽ 110 —— ▽ $82\frac{1}{4}$

246   369

▽ 111:0:2.   110

36190

Naples ordonneert Florencen haer te remitteren duc. 122/ of op Venetia tot ▽ 81/waer haer meeste avantagie sal zijn/men vind de Cours op Naples tot duca. $123\frac{1}{4}$/ en op Venetia tot ▽ $80\frac{1}{10}$: Nu om te weten/ waer men de remesse sal doen / siende dat beyde de plaetsen avantagie beloovenʔ so moetmen seggen door den Regel van drien/ nemende een vande prysen tot deylder/ om oorsaecke dat Florencen aen Venetia het onseecker/en aen Naples het seecker geeft/ segghende: soo duca. $123\frac{1}{4}$/ prys diemen Coursabel op Naples vind/geven ▽ 81/ hoe veel sullen geven duca. 122/ geordonneerde prysenʔ sal uyt-komen ▽ 80:3:6. Sulcx dat de remesse op Venetia behoort voort-ganck te hebben / naedemael dat remitterende op Naples tot duca. $123\frac{1}{4}$/ men a la pari op Venetia mocht remitteren tot ▽ $80\frac{1}{6}$ of ontrent / en men vindt de Cours veel minder als tot ▽ $80\frac{1}{10}$.

Duca. $123\frac{1}{4}$ —— ▽ 81 —— Duca. 122

4

493   488

▽ 80:3:6   81

488

3904

39528

Roma aen Florencen schuldigh zijnde ▽ 2500: — ordonneert haer de selve op Roma voornoemt te trecken tot ▽ 91 / of op Piacenza tot ▽ $110\frac{1}{2}$ / waer dat haer meeste voordeel sal zijn. Florencē vind de Cours op Romen tot ▽ $92\frac{1}{5}$ / en op Piacenza tot ▽ $109\frac{1}{6}$: Nu om te weten / op welcke van beyde de plaetsen men de tratos doen sal / siende dat op de voorseyde twee plaetsen men tot schade moet trecken na de gelimiteerde prysen? So moetmen seggen door den Regel van drien (om de minst-schadelijckste van tween te kiesen) so ▽ $92\frac{1}{5}$ (prys diemē op Romē vint / nademael Piacenza het onseecker van Florencen heeft / en Romen het seeckerste) geven ▽ $110\frac{1}{2}$ / hoe veel sullen gheven ▽ 91 gheordonneerde prysen? sal uyt-brenghen ▽ 109: 1:2. Sulcx dat de trates op Piacenza moet geschieden / want alsmen op Romen sou trecken tot ▽ $92\frac{1}{5}$ / en om pari te gaen / so souwmen op Piacenza moghen trecken tot ▽ $109\frac{1}{20}$ ontrent / en men vind de Cours hooger tot $109\frac{1}{6}$ ▽ᵐ.

▽ $92\frac{1}{5}$ —— ▽ $110\frac{1}{2}$ —— ▽ 91

10	10
922	1105
	91
▽ 109:1:2.	1105
	9945
	100555

Romen ordonneert Florencen op haer te trecken tot ▽ $91\frac{1}{2}$ / en d'avance op Naples te remitteren tot duc. 123 / Florencen vind de Cours op Romen tot ▽ $92\frac{1}{5}$: Nu om de schade vande trates weder in te winnen tot wat prys salmen op Naples dan remitteren / op dat de Commissie voldaen wort? So moetmen door den Regel van drien segghen: als ▽ $91\frac{1}{2}$ geven duca. 123 geordonneerde prysen / wat sal geven ▽ $92\frac{1}{5}$ / prys diemen vindt? sal uyt-komen duca. $123\frac{19}{20}$ of ontrent / en tot dien prys moetmen op Naples remitteren / alsmen op Romen tot ▽ $92\frac{1}{5}$ treckt.

▽ $91\frac{1}{2}$

Digitized by Google

▽ 91½ ——— Duca, 123 ——— ▽ 92⅙

183		123
Duca. 123 [illegible].		276
		184
		92
		24
		11340
		2
		22680

Venetia ordonneert op Florencen haer te remitteren tot ▽ 81½/en op Piacenza haer te prevaleren tot ▽ 109: Florencen vindt de Cours op Venetia tot ▽ 80⅓/en op Piacenza tot ▽ 107¼: Nu willende weten/ofmen tot de voorseyde prysen de Commissie mach effectuerē? so moetmen door den Regel van drien seggen: so ▽ 81½ geven ▽ 109 geordonneerde prysen/ hoe veel sullen geven ▽ 80⅓/ prys diemen Coursabel vindt? sal uyt-brenghen ▽ 107$\frac{9}{20}$ of ontrent: Sulcx dat de Commissie sonder schade niet en mach gedaen worden/ dat daerom/ remitterende op Venetia tot ▽ 80⅓/ men op Piacenza niet minder en mach trecken als ▽ 107$\frac{9}{20}$/ en men vind de Cours maer tot ▽ 107¼.

▽ 81½ ——— ▽ 109 ——— ▽ 80⅓

6		6
489		482
▽ 107:8:9		109
of $\frac{9}{20}$ ontrent.		4338
		4820
		52538

Ancona ordonneert aen Florencen haer te moghen remitteren tot ▽ 111/ en op Venetia te trecken tot ▽ 82. Florencen vind brieven op Ancona tot ▽ 112¾/ en geld op Venetia tot ▽ 80⅞: Nu is te weten/ ofmen tot de voornoemde prysen de ghelimiteerde Commissie mach effectueren? so moetmen door den Regel van drien seggē/ nemende een vande Coursable prysen tot den deyler/ uyt oorsake dat Florencen het seecker gheeft aen Ancona/ en het onseecker aen Venetia/ segghende: soo ▽ 112¾/ prys van Ancona/ geven ▽ 82/ hoe veel sullen gheven ▽ 111/ geordonneerde prysen? sal uyt komen ▽ 80:14:6/ sulcx dat men nae de Coursable prysen de geordonneerde Commissie met voordeel mach doē/ naedemael dat remitterende op Ancona tot ▽ 112¾/ men op Venetia mach trecken tot ▽ 80¾ of ontrent/ en men vind de Cours tot meer/ te weten tot ▽ 80⅞.

▽ 112¾ ——— △ 82 ——— ▽ 111

	82
451.	222
▽ 80:14:6	888
	9102
	4
	36408

Antwerpē ordonneert Florencen op haer te mogen treckē tot ℔ 113/ en op Venetia te remitteren tot ▽ 81½ vry van oncostē: Florencen vind gheldt op Antwerpen tot ℔ 113¾/ en brieven op Venetia tot ▽ 80½: Nu om te weten/ ofmen tot de voornoemde prysen de Commissie mach effectueren/ soo moetmen door den Regel van drien seggen/ nemende een vande Coursable prysen tot deylder/ uyt oorsaecke dat Florencen aen Antwerpen het seecker geeft/ en aen Venetia het onseecker/ seggende: soo ℔ 113¾/ Coursable prys/ geeft ▽ 81½/ hoe veel sullen geven ℔ 113 gelimitteerde prysen? sal uyt-komen ▽ 80:19:3/ vande welcke men ⅖ per cento moet lichten voor de provisie/ sal resteren ▽ 80:12:10. Sulcx datmen nae de Coursable prysen de Commissie mach doen met voordeel/ naedemael dat treckende op Antwerpen tot ℔ 113¾/ men op Venetia mach remitteren tot ▽ 80$\frac{13}{20}$ ontrent/ en men vindt brieven tot minder prys/ te weten tot ▽ 80½.

Digitized by Google

§ $113\frac{3}{4}$ —— ∇ $81\frac{1}{2}$ —— § 113
$81\frac{1}{2}$

455

113
904
$56\frac{1}{2}$

∇ 80: 19: 3

9209
4

Provis, a $\frac{2}{5}$ per cen. 16: 3 —
16: 3 —

36836

32: 6 —
20

ß 6 | 46
12

§ 5 | 52

∇ 80: 19: 3
Af —— 6: 5

∇ 80: 12: 10

Lyons ordonneert Firenza op haer te trecken/ en d' avance op Piacenza te remitteren tot ſulcken prijs/ dat voor ∇ 100 di marche, Credit tot Piacenza/ gheen meerder Crates op Lyons ghedaen en word/ als ∇ $119\frac{3}{4}$ d'or Sol, Florencen vindt ghelt op Lyons tot ∇ $95\frac{2}{3}$. Nu is de vraghe tot wat prijs men op Piacenza ſal remitteren? Om dat te weten/ moetmen de voorſchreven ∇ $119\frac{3}{4}$ d'or Sol, (diemen getrocken wilt hebben) multipliceren door ∇ $95\frac{2}{3}$ d'oro ten hondert/ om te ſien hoe veel goude Kroonen Florenzen ontfanght/ datmen bevindt ∇ 114/11/2 te weſen/ van de welcke men de Proviſie moet nemen a $\frac{2}{5}$ ten hondert/ ſal reſteren ∇ $114\frac{1}{5}$/ en tot dien prijs machmen op Piacenza remitteren/ treckende op Lyons tot ∇ $95\frac{2}{3}$. So ſal de Remeſſe van Lyons op Piacenza komen tot ∇ $119\frac{3}{4}$/ vry van onkoſten/ volgens de gegeven ordre.

▽ 119½
a ▽ 95⅔

595
1071
39:13:4
39:13:4
47:16:8
23:18:4
▽ 114 | 56
20
ß 11 | 21
12
ß 2 | 60

▽ 114:11:2
Prov. a ⅔ per cẽ. 22:18:3
22:18:3
45:16:8
20
ß 9 | 16
12
ß 1 | 98

▽ 114:11:2
Af 9:2
Rest ▽ 114: 2:—

Romen ordonneert Florencen op haer te treckẽ/ en op Venetia te remitteren tot sulcke prysen dat de Remesse van Romen op Venetia comt te staen tot ▽ 72½/ vry van onkosten/ Florencen vindt brieven op Venetia tot ▽ 80½/en ghelt op Romen tot ▽ 90½. Nu om te weten ofmen tot de voornoemde prysen de Commissie mach effectueren? Soo moetmen door den Reghel van dry segghen: Soo ▽ 80½ van Florencen (waerdye van de Ducaten 100 van Venetia) gheven tot Romen ▽ 72½ di stampe, wat sullen geven ▽ 100? Sal komen ▽ 90/1/2 di stampe, van de welcke men de Provisie moet nemen a ⅔ per cento, sal resteren ▽ 89 $\frac{7}{15}$: Sulcks dat de voorschreven Commissie niet en mach volbracht worden nae de coursable prysen / om dat remitterende op Venetia tot ▽ 80½/men niet hoogher op Romen mach trecken als tot ▽ 89 $\frac{7}{10}$/en men vindt de cours tot Kroonen 90½.

▽ 80½

▽ $80\frac{1}{2}$ —— ▽ $72\frac{1}{2}$ —— ▽ 100.

161 14500

▽ 90:1:2

Prov. a $\frac{2}{5}$ per cen. 18:–
18:–

36
20

ß 720
12

₰ 2140

▽ 90: 1:2
▽ —— 7:2

▽ 89:14:4

Venetia ordonneert aen Firenza haer te moghen remitteren / en op Piacenza te trecken tot sulcke prysen / dat de Trates van Venetia op Piacenza komt te staen op Ducat. 135:byp van onkosten/dat's te seggen dat voor ▽ 100 di marche, Debit tot Piacenza/ mē tot Venetia doet ontfangen Ducat. 135/van ꝯ $6\frac{1}{5}$ / datse dan ter somme van ▽ 4000 di marche souw trecken. Florencen vindt op Piacenza de voorschreven ▽ 4000 di marche, tot ▽ 109 per cen. en op Venetia te remitteren Ducaten 3500 / a ▽ $80\frac{1}{2}$ ten hondert. Nu is't te weten tot hoe veel men de rest op Venetia mach remitteren/tot voldoeninge van de waerdye van de voornoemde ▽ 4000:–? Soo moetmen eerst sien voor de voorseyde ▽ 4000 di marche, (die Venetia Debit tot Piacenza wil hebbē) tot Ducaten 135 per cen. hoe veel Duca. Remes sy daer voor willen hebben/en sullen uyt brenghen Ducaten 5400:–/daer nae multipliceert men de boven-staende ▽ 4000 / diemen trecken moet tot ▽ 109 per cento, om te sien hoe veel goude Kroonen sy tot Florencen doen ontfanghen/zijnde Kroonen 4360:–/ van de welke men moet af trecken ▽ 17/8/9/ voor de Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento. Sal resteren ▽ 4342/11/3 / diemen op Venetia moet remitteren/van de welke men af trecken sal Kroonen 2817/10–/ diemen uyt-gheeft voor de waerde van de voor-verhaelde Duca. 3500/ diemen tot ▽ $80\frac{1}{2}$ vindt te remitteren / sal blyven ▽ 1525/1/3 / diemen noch op Venetia moet geven/en Remesse van Duc. 1900 moet doē/tot

ver-

vervullinghe vande voorsz: Ducat. 5400/en om te weten tot wat prijs men die sal geven/so moetmen door de Reghel van drij seggen: So Ducaten 1900/van Venetia doen tot Florencen geven ▽ 1525 d'oro, wat sullen dan doen geven Ducaten 100? Sal tot Facit komen ▽ 80/5/3/of ▽ 80¼/ en tot dien prijs moetmen de resterende Ducaten 1900 remitteren/blijvende daer mede dan de Commissie volbrocht/volgens de gegeven ordre/ en tot proef van dese Calcula machmē sien dat voor de voorseyde Ducaten 5400/ van £ 6¼/ diemen op Venetia remitteert/ te weten Ducaten 3500/a ▽ 80½/en Ducaten 1900/a ▽ 80¼/ men tot Florencen uyt-gheeft ▽ 4342/5/-/en daer tegens wederom ontfangt ▽ 4360/ voor de waerde van de ▽ 4000 di marche, diemen op Piacenza treckt tot ▽ 109. Sulcks datmē ▽ 17¼ meer ontfangt voor de Provisie a ⅖ per cento, die daer toe behoort/ en voorts de Remesse en de Tratos effen bevindt/volghens de ghelimiteerde somme:het weynigh verscheel datter is/komt door 't ghebroocken/'t welck niet en importeert.

▽ 4000
a Duca. 135
duc. 5400|00
3500|
duc. 19|00

▽ 4000
a ▽ 109
▽ 4360|00
▽ 17:8: 9 prov
rest ▽ 4342:11:3:
2817:10—
▽ 1525:—3
▽ 1525: 00
80 : 5: 3

▽ 4360:-
⅖ per cent. 872
872
▽ 17|44
20
ß 8|80
12
₰ 9|60

Duca. 3500—
a ▽ 80½
280000
1750
▽ 2817|50
20
ß 10|00

Florencen wisselt op Piacenza tot ▽ 109⅗/ en op Naples tot Ducaten 123½/en van Naples adviserense datse op Piacenza wisselē tot Ducaten 133. Nu is de questie/of tot die prijsen het voordeelijck soude zijn van Florencen op Piacenza te trecken / en d' avance op Naples te Remitteren / om de schult van Piacenza tot Naples a Ducaten 133 te blusschen? So moetmen sien voor de voorschreven ▽ 109⅗ d'oro, diemen ontfanght voor de Tratos van ▽ 100 di marche, op Piacenza/hoe veel Ducaten die tot Naples doen onfanghen ten prijse van Ducaten 123½ ten hondert? Sal komen Ducaten 135/en grani 43/van de welcke men af trec-

Digitized by Google

aftrecken moet grani 90/voor de Provisien dieme tot Piacenza en Naples betaelt a $\frac{1}{3}$ per cento, sal resteren Ducaten 134/en grani 53. Sulcx dat het voordeelijck zijn sou te trecken en remitteren na de boven-geseyde wyse / om dat van Naples men de schult op Piacenza kon blusschen/in remitterende a Ducaten $134\frac{1}{2}$/of ontrent / en hebben de cours tot Ducaten 133/ dat minder is / waer op men weder heeft te considereren wat verandering de Munte van Naples op Piacenza doē mach.

Ducaten $109\frac{2}{3}$
a Ducat. $123\frac{1}{2}$

327
1308
45
41
41

Ducaten 135|43
|90

Ducaten 134:53 grani.

Ducat. 135:43

Provisie 45
45

Bedraegt de Provi. 90 grani.

Florencen wisselt op Piacenza tot ▽ 109/en op Romen tot ▽ $90\frac{1}{2}$/en van die plaets adviserense datse op Piacenza wisselen a la pari. Nu om te weten of het tot de voorsz: prysen voordeelijk sou zijn/van Florencen op Piacenza te remitteren / en op Romen te trecken/ moetende Romen sich provideré op Piacenza tot ditto prijs a la pari, tot extinguatie: So moetmen sien voor de voorseyde ▽ 109 d' oro, diemen uytschiet tot de Remesse van Piacenza/en aldaer Credit heeft van ▽ 100 di marche, hoe veel kroonen di stampe men binnen Romen uyt-keert tot ▽ $90\frac{1}{2}$ per cen. komt ▽ 98/12/10/by het welck men voegt ß 13/2/ voor de prov. a $\frac{2}{3}$ per cen. diemen betaelt eens in Piacenza/en d'ander tot Romen/ sullen wesen ▽ $99\frac{3}{10}$. Sulcx dat het benefitie sal wesen na de voorschreven maniere te trecken en remitteren/ om datmen tot Romen sich moet prevaleren op Piacenza tot ▽ $99\frac{3}{10}$/ en adviseren aldaer het gelt pari te wesen/ waer op men considereren moet de alteratie die 't ghelt van Romen op Piacenza doen mach.

Kk ▽ 109

Digitized by Google

▽ 109 de Florencen.
a▽ 90½ per cento.

9810
54: 10

▽ 98|64: 10
20

ß 12|90
12

₰ 10|80

▽98:12:10
By-gheboeght ——13: 2 Voor de Provisie.

▽99: 6 ——

Florencē wisselt op Piacenza tot ▽ 108½/en op Venetia tot ▽ 81/die van Venetia adviseren op Piacenza te wisselen tot Ducaten 132: Nu om te weten of't tot dien prijs sauw raedsaem zijn van Florencen op Venetia te trecken/en op Piacenza te remitterē/sichs moetende Venetia tot extinguatie haer van Piacenza provideren/ tot dito prijs van Ducaten 132: Soo wercktmen door den Reghel van dryen/ seggende: Soo ▽ 81 van Florencen geven in Venetia Ducaten 100/ hoe veel sullen gheven ▽ 108½/weerdye van ▽ 100 di marche? Sal komen Ducaten 133 $\frac{11}{12}$. Sulcks dat het schade soude wesen te trecken en remitteren nae de voorseyde maniere/uyt oorsaecke dat Venetia haer behoorde op Piacenza te prevaleren tot Ducaten 133 $\frac{11}{12}$/en dan noch de provisien;en mē vindt de cours maer tot Ducaten 132. 't Souw dan voorderlijck wesen op Piacenza te trecken / en op Venetia te remitteren/ nae-de-mael datmen van die plaets tot blussinge van de schult van Piacenza mocht remitteren tot Ducaten 133 $\frac{11}{12}$/ sonder de provisie diemen betaelt/en adviseren te wisselen tot Ducaten 132 / waer op men verdacht moet wesen/tot hoe veel 't ghelt in Venetia op Piacenza gaet.

Digitized by Google

∇ 81 ——— Ducaten 100 ——— ∇ $108\frac{1}{2}$

2

———

162

———

Ducaten $133\frac{22}{27}$ of $\frac{11}{17}$.

21700
550
640
154
24

———

3696
456

———

Florencē wisselt op Venetia tot ∇ 81/en op Roma tot ∇ $91\frac{1}{2}$/ en van Romen adviserende datse op Venetia wisselen tot ∇ $73\frac{2}{3}$. Nu om te weten of het tot dien prijs benefitie souw wesen/ van Florencen op Venetia te remitteren/ en op Romen te trecken/ moetende Romē voornoemt haer van Venetia prevaleren tot de voorschreven prijs van ∇ $73\frac{2}{3}$: So multipliceert de voorseyde ∇ 81 d'oro van Florencen/ zijnde de waerdye van Ducaten 100 van Venetia/ tot ∇ $91\frac{1}{2}$ d'oro di stampe ten hondert. Sal uyt komen ∇ 74/ 2/3. Sulcx dat het schade souw zijn te trecken en remitteren nae de voor-verhaelde maniere/ om dat Romen haer op Venetia moet verhalen tot ∇ $74\frac{1}{8}$/ of ontrent/ en daer nae noch de Provisien diemen betaelt/ en hebben de cours maer tot ∇ $73\frac{2}{3}$.

∇ 81 van Florencen.
a ∇ $91\frac{1}{2}$ per cento.

———

81
729
40:10

———

∇ 74 | 11:10
20

———

ß 2 | 30
12

———

₰ 3 | 60

———

Digitized by Google

Florencen wisselt op Napoli tot Ducat. 123/en op Roma tot ▽ 90⅓/ Romen adviseert op Naples te wisselen tot Duca. 134. Soomen weten wilde of het benefitie sou wesen tot desen prijs van Florencen op Napoli te remitteren/en op Roma te trecke͂/moetende Roma haer van Napoli provideren tot erstinguatie van de schult/ ten prijse van Ducaten 134 voornoemt? So werckt men door den Reghel van drie seggende: So ▽ 90⅓ d'oro di stampe, geven tot Naples Duca. 143/ (wel-verstaende dat d'een en d'ander prijs de waerdye is van ▽ 100 d'oro di Firenza) hoe veel geven sullen ▽ 100? Sal komen Duca. 136⅛. Sulcks dat het voordeel is te trecken en remitteren nae de voorschreven maniere/ om dat Romen mach op Naples trecken tot Ducaten 136⅛/behalven de provisien/en adviseren 't ghelt minder te hebben/ te weten tot Ducaten 134/ gheadverteert wesende hoe de cours van Romen op Napoli gaet.

▽ 90⅓ ——— Ducaten 123 ——— ▽ 100
3
271 3
36900
Ducaten 136⅛

Venetia wisselt op Florencen tot ▽ 80½. Nu om te weten/ ordonnerende in Venetia dat sy tot de selve prijs op Florencen trecken/ tot hoe veel men haer limiteren souw/ d'avance op Piacenza te remitteren/ op dat de Remesse van Florencen op Piacenza komt te stae͂ tot ▽ 108/ vrij van onkosten? Soo moetmen door de Regel van drie seggen: So ▽ 80½/ d'oro van Florencen / geven tot Venetia Ducaten 100/ hoe veel sullen geven ▽ 108/diemen tot Florencen wilt uyt schieten? Sal komen Ducaten 134⅛ / van de welcke men ⅔ per cento van de Provisie af-treckt/ diemen in Venetia betaelt/resteert Ducat. 133⅜/en tot desen prijs kanmen haer ordonneren op Piacenza te remittere͂/ en van Florencen haer provideren tot ▽ 80½. Sulcks dat tot desen prijs voor ▽ 108 d'oro, diemen in Florencen uyt-gheeft/men in Piacenza Credit heeft van ▽ 100 di marche.

▽ 80½

▽ 80½ —— Duca. 100 —— ▽ 108
2
161 ———— 21600
Duca. 134:3.

Provisie 26:19
26:19

Duca. 134: 3
Af —— :12 voor provisie.
Duca. 133 5/8.

53:14
24
& 12|86

Naples wisselt op Firenza tot duca. 123. Nu om te weten: ordonnerende in Napoli voorsz / dat sy tot dien prys op Florencen trecken/ tot hoe veel men haer soude mogen limitteren op Roma te remitteren/ op dat de remesse van Florencen op Romen comt te staen op ▽ 92 d'oro di stampe? soo moetmen door den Regel van drien seggen: so ▽ 92 d'oro di stampe ('t welck de waerdye is van ▽ 100 di Firenza) gevẽ in Napoli duca. 123/ hoe veel sullen gheven ▽ 100? sal komen ontrent ducaten 133 7/10/ en tot desen prys machmen op Napoli ordonneren/ dat sy op Roma remitteren/en haer van Firenza provideren tot duca. 123: — of met de raguaglio byp gheld/ dat tot desen prys / voor yder ▽ 100 d'oro diemen in Florencen betaelt / men ▽ 92 di stampe daer voor Credito tot Romen heeft.

▽ 92 —— Duca. 123 —— ▽ 100.
100
Duca. 133 64/100.
12300

Venetia adviseert op Florencen te wisselen tot ▽ 80: Nu om te weten/ordonnerende op Venetia voorsz/dat sy tot den voornoemden prys op Florencen remitteren/ tot hoe veel men haer mach limiteren/ dat sy de provisie daer toe op Romen trecken / op dat de tratos van Firenza op Romen haer komt te staen tot ▽ 91 byp gheld? So moetmen multipliceren de voorverhaelde ▽ 80 d'oro van Florencen ('twelck de waer-

Digitized by Google

dye is van duca. 100 Veneets tot ▽ 91 d'oro di stampe ten hondert/ sal komen ▽ 72⅘/en tot desen prys machmen in Venetia ordonnerẽ/dat sy op Roma trecken/ en op Florencen remitteren tot ▽ 80/ of met raguaglio byr gheldt / dat voor desen prys voor yder ▽ 100 d'oro, diemen in Florencen ontfanght/ men tot Roma debet heeft ▽ 91 d'oro di stampe.

▽ 80 d'oro di Firenza.
a ▽ 91 ten hondert.

▽ 72|80
|20
ß 16|00

Wissel-handelinge van Venetia

op verscheyden buyten-landsche plaetsen.

IN Venetia houdtmen Coopmans-Boeck en Reeckeninge/ by sommighen in Ducaten en Grooten / elcke Ducaet van £ 6⅕ / welcke Ducaten haer bedeelen in 24 grooten: anderen houden Boeck in Ponden/ Schellinghen en Grooten/ welcke Pondt 10 Ducaten in waerdye is/ en bedeelt haer in 20 ß/ en elcke Schellingh in 12 Grooten: de Cours vande Wissel wordt in Ducaten en Grooten van £ 6⅕ per Ducaet gemaeckt.

Venetia wisselt en geeft

Duca.	1	Om tot Amsterdam te hebben nae de Cours	g	102 vlaems.
Duca.	1	om tot Antwerpen te hebben	g	100 vlaems.
Duca.	1	om tot Ceulen te hebben	g	100½ vlaems.
Duca.	1	om tot London te hebben	g	56¼ steerlings.
Duca.	1	om tot Bergamo te hebben	ß	145¼.
Duca.	119⅘	om tot Lyons te hebben	▽	100 van £ 3:—
Duca.	134½	om tot Piacenza te hebben	▽	100 di marche.

ß 148½

Digitized by Google

ß	148½ om tot Milanen te hebben — —	▽	1	van 117 ß.
ß	146½ om tot Genua te hebben ———	▽	1	van £ 4: —
ß	145 om tot Bolzano te hebben ———	▽	1	van 93 kruyt.
Duca.	102⅔ om tot Barry te hebben ——	Duca.	100	van 5 tary.
Duca.	100 om tot Romen te hebben ———	▽	73½ di stampe.	
Duca.	100 om tot Naples te hebben ——	Duca.	97¼.	
Duca.	100 om tot Florencen te hebben ——	▽	81½ d'oro.	
Duca.	100 om tot Lanciano te hebben —	Duca.	102½.	
Duca.	100 om tot Lecce en Nocera te hebben ——— ———	Duca.	101.	
Duca.	100 om tot Ancona te hebben ——	▽	91½ de piccoly 10.	
Duca.	100 om tot Norimbergh te hebben	flor.	166.	
Duca.	100 om tot Auspurgh te hebben —	flor.	140.	
Duca.	100 om tot Franckfort inde Mis te hebben ——— ———	flor.	133½.	
Duca.	145¼ om tot Bezancon te hebben ——	▽	100 d'oro.	

Staet te noterē dat de prysen die Venetia op Lyons/ Piacenza/ Milanen/ Genua/ Bolzano/ Barry/ en Bezancon geeft / al veranderlijcke prysen zijn/ die na de Cours op en afloopen/ en voorts alle de andere vaste prysen/ die geen veranderingh onder-worpen zijn.

Venetia wisselt op Amsterdam

En gheeft duca. 1 van 24 groot/ of £ 6⅔/ om tot Amsterdam nae de Cours/ meer of min/ te hebben ₰ 102 vlaems: Nu om te weten / voor duca. 1425 $\frac{17}{24}$/ hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Amsterdam souw ontfanghen? soo multipliceert de voorsz Ducaten door ₰ 102/ en deylt daer na het product door 12/ en dan door 20 / soo sulmen voor facit kryghen £ 605: 18: 6¼ ₰ vlaems.

Duca.

Duca. 1425 $\frac{17}{24}$
102

2850
14250
34
34
4 $\frac{1}{4}$

₰ 145422
ß 12118: 6 $\frac{1}{4}$
£ 605:18: 6 $\frac{1}{4}$ ₰ vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Amsterdam.

Staet te noteren dat de reductie vande Wissel van Venetia op Antwerpen/ Ceulen en London/ by nae van een natuur is/ en op ghelijcke wyse als die op Amsterdam gereeckent wort/ daerom wy die hier over slaen sullen/ als geen vorder aenwysinge van noode hebbende.

Venetia wisselt op Bergamo

En gheeft een kroon van £ 7: —: — Venetiaens/ om tot Bergamo voorsz te hebben ß 145 $\frac{1}{2}$/ meer of min nae de Cours: Nu om te weten/ voor duca. 4220 $\frac{2}{3}$ van £ 6 $\frac{1}{5}$ per ducaet/ hoe veel Ponden men daer voor tot Bergamo hebben sal? so moetmen de voornoemde somme van ducaten multipliceren door £ 6 $\frac{1}{5}$/ tot ponden/ sal uyt-brengen £ 26168: 2:8/ van de welcke men het $\frac{1}{7}$ moet nemen om in kroonen te reduceren/ en 't overschot sullen gedeelten van 20 en 12 zijn/ maeckende ▽ 3738: 6:1/ dewelcke men dan moet multipliceren door £ 7:5:6/ zijnde de boven-staende ß 145 $\frac{1}{2}$/ en de multiplicatie sal uyt-brengen £ 27196:3:2/ diemen daer voor tot Bergamo sal ontfanghen.

Duca. 4220 $\frac{2}{3}$
a £ 6 $\frac{1}{5}$/ of 4

25320
844
2:1:4
2:1:4

£ 26168:2:8
$\frac{1}{7}$) 3738:6:1.

▽ 3738: 6:1.
a £ 7: 5:6

26168: 2:7
934:11:6
93: 9:1

£ 27196: 3:2.

Willen-

Digitized by Google

Willende hier een proef toe hebben / dewelcke dienstelijck sal zijn om de reeckeninge te konnen maecken / als Bergamo op Venetia wisselt; so moetmen multipliceré de voorgenoemde ß 145½ door 12/om tot grooten te brengen / daer by voegende 6 ₰ voor de ½ ß/ sal komen ₰ 1746/en daer na multipliceren de voorseyde ℒ 27196:3:2 van Bergamo / door 20 en 12 om Grooten te hebben / daer in tellende de ß 3 ₰ 2 / komt voor product ₰ 6527078/ diemen deylen moet door de ₰ 1746/ gesproten uyt de ß 145½/ om kroonen van ℒ 7 te hebben / multiplicerende het overschot door 20 en 12/ om Schellingen en Grooten d'oro te maecken/dat doende sal voor facit komen ▽ 3738: ß 6 / om de selve in Venetiaensche ponden te brengen / moetmense multipliceren door ℒ 7 : - dat de waerdye is van de ▽/ maeckende ℒ 26168:2: - diemen in ducaten moet reduceren door ℒ 6⅕/ die deylende door ß 124/komt eyndelijc duc.4220⅝/ dat gelijckmen siet/wederom de eerste somme uyt-brenght op weynigh verschil na/ die in de ghebroockens verdonckeren.

	ß 145½	ℒ 27196: 3: 2.
	12	20
	1746	543923
		12
	▽ 3738: 6	6527078
	a ℒ 7: —	▽ 3738: 6 — Venetiaens.
	26168: 2	
a ß 124	20	
Duca. 4220⅝.	523362	

Venetia wisselt op Lyons

En geeft duca. 119⅖/meer of min na de Cours/om tot Lyons voorsz te hebben ▽ 100 d'or Sol: Nu om te weten/voor duca.4238$\frac{1}{12}$/ hoe veel Sonne-kroonen men daer voor tot Lyons souw hebben ? so moetmen door den Regel van drien seggen : so duca. 119⅖ gheven ▽ 100 d'or Sol, hoe veel sullen geven duca. 4238$\frac{1}{12}$? sal uyt-komen ▽ 3549/multiplicerende het over-schot door 20 en 12 om Schellinghen en Grooten d'oro te hebben : brenght voor facit uyt ▽ 3549: ß 9: ₰ 8 d'or Sol, diemen tot Lyons voor de voornoemde ducaten sal ontfangen.

Digitized by Google

Duca. 119½ —— ▽ 100 —— Duca. 4238½

597		50857
12		5
7164		25428500

▽ 3549: 9: 8 d'or Sol.

Venetia wisselt op Piacenza.

En geeft duca. 134½ van £ 6⅕/ meer of min/ om tot Piacenza voornoemt te hebben ▽ 100 di marche: Nu om te weten/ voor duca. 1450$\frac{17}{24}$/ hoe veel kroonen di marche men daer voor sal hebben? om dat te weten/ moetmen de voorseyde duca. 1450$\frac{17}{24}$ in grooten multipliceren door 24/ sal uyt-komen ℔ 34817: desgelijcx moetmen reduceren in grooten den prijs van duca. 134½/ zijnde Grooten 3228/ dan moetmen door den Regel van drien segghen: so ℔ 3228 gheven ▽ 100/ hoe veel sullen gheven ℔ 34817? sal uyt-komen ▽ 1078/en 't over-schot door 20 en 12 gemultipliceert zijnde/ sal ß 11 ℔ 10 daer by voeghen/ diemen voor de voorsz duca. 1450$\frac{17}{24}$ tot Piacenza sal ontfangen.

Duca. 134½ —— ▽ 100 —— Duca. 1450$\frac{17}{24}$

24		34817
3228		100
▽ 1078:11:10.		3481700

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Piacenza.

Venetia wisselt op Milanen.

En geeft schellinghen 148½/ meer of min/ om tot Milanen voorsz te hebben een kroon van £ 5: — en ß 17 — Milanees: Nu om te weten/ voor duca. 1486¼ van £ 6⅕/ wat credit van ponden men daer voor tot Milanen sal hebben? so moetmen multipliceren de voornoemde somme van ducaten door ß 124/ waerdye vanden ducaet van £ 6⅕/ sal komen ß 184295/ de welcke men deylen moet door ß 148½/ om te sien hoe veel

Mila-

Milaneesche kroonen/ schellinghen en grooten men daer in sal hebben/ dat uyt brengen sal ▽ 1241: ß 0 g 10 d'oro, de selve kroonen multipliceertmen daer nae door ℒ 5:17: — (waerdye vande kroon) om ponden te doen komen/ beginnende de vyf Ponden te multipliceren door g 10/ die by de kroonen zijn/ en daer na door de schellingen (soo der zijn) calculerende voor g 12 een schellingh/ en voor 20 ß een ℒ/ en van 't selve product sal ontstaen ℒ 7260:1:10 / diemen voor de voorverhaelde ducaten 1486¼ sal tot Milanen credit zijn.

	Duca. 1486¼	▽ 1241: 0:10.
	124	a ℒ 5: 17: —
a ß 148½	5944	6205: 4:2
297	17832	620: 10: 5
	31	310: 5:2
▽ 1241:0: 10.		124: 2: 1
	184295	ℒ 7260: 1:10.
	2	
	368590	

De proef hier van heeftmen als Milanen op Venetia wisselt.

Venetia wisselt op Genua

En gheeft ß 146½ Venetiaens / om tot Genua voornoemt te hebben ℒ 4: — Genouees: Nu om duca. 2463½ van ℒ 6⅕ per ducaet/ te weten hoe veel ponden courant geldt men daer voor tot Genua sal hebben? so moetmen reduceren de voorseyde somme van ducaten/in schellingen/die door ß 124 multiplicerende (waerdye vanden ducaet) en deylē de schellinghen door 146½/ om kroonen van ℒ 4: — te hebben / het over-schot door 20 en 12 multiplicerende/ om schellingen en Grooten d'oro te hebben/ sal uyt-brengen ▽ 2085:2:11. diemen daer na moet multipliceren door ℒ 4: - per ▽/beginnende door de grooten/en daer na door de schellingen eerst te multipliceren/ het product sal doen comen ℒ 8340:11:8 courant geld / diemen tot Genua voor de voorsz duca. 2463½ sal Credit hebben.

a ß 146½	Duca. 2463½
293	124
▽ 2085:22:11.	9852
a ℒ 4	29556
ℒ 8340:11:8.	62
	305474
	2
	610948

De proef hier van heeftmen als Genua op Venetia wisselt.

Venetia wisselt op Bolzano

En geeft ß 145/meer of min na de Cours/loopende gelt/om tot Bolzano voorsz te hebben een kroon van 93 kruytsers: Nu om te weten/ voor duc. 2450 van ℒ 6⅓/ hoe veel florynen of raines van 60 kruytsers men daer voor tot Bolzano sal hebben? so moetmen eerst de voornoemde somme van ducaten multipliceren door ß 124/ waerde vanden ducaet/ en deylen het provenuto vande multiplicatie door ß 145 / om ▽^m van Bolzano te hebben / het over-schot door 20 en 12 multiplicerende om Schellingen en goude penningen te doen komen/ sal uyt-brenghen ▽ 2095: ß 16 ₰ 3/ de welcke men in Florynen moet reduceren/die door 93 kruytsers multiplicerende per ▽/ en voor de ß en ₰ d'oro die de ▽^m versellen/ moetmen gedeelten nemen van 20 en 12/ en de ghebroockens vande multiplicatie sullen gedeelten van 4 zyn / om reeckeninge vande Grooten te houden/ om dat een kruytser haer in 4 ₰ bedeelt / en sullen kruytsers 194910 zyn/van de welcke om florynen van 60 kruytsers te maken/ men de laetste figuur moet af korte/ en nemen het ⅙ van het vorige/ sal uyt-komen florynen 3248/over-schietende 3/10 dat 30 kruytsers zyn/ by de welcke men voegen moet d' afgekorte figuur/ en nemen daer het ⅓ van om Schellingen te maken / om dat 3 kruytsers een schellingh zyn/ sal uyt komen 10 ß/ en soo der noch eenige gedeelten over-schieten die moetmen tot Grooten reecken of ghedeelten van 4/ om dat 4 ₰ een kruytser maken als geseydt is / en reeckenende na de voorseyde ordre/ sal tot facit komen flor. 3248: ß 10: — En so veel salmen tot Bolzano ontfangen voor de duca, 2450⅓.

ß 145: —

Digitized by Google

ß 145: —

▽ 2095 :16:3
a Kruytsers 93

6285
18855
46:2
23:1
5:1

194910 Kruytsers.
⅛/ 3248 Floryjnen 10 schell.

Ducaten 2450¾
124

9800
29400
62
31

303893

Proef van de boven-staende Reductie.

Bolzano wisselt op Venetia/ en geeft een Kroon van 93 Kruytsers/ om tot Venetia voornoemt te hebben ß 145 / meer of min na de cours. Nu om te weten hoe veel Ducaten van £ 6⅕/ men tot Venetia sou ontghen voor Floryjnen 3248/ ß 10: - van 60 Kruytsers per Floryjn? Soo moetmen eerst multipliceren de voorschreven Floryjnen door 60 Kruytsers/ prijs van de Floryjn / en voor de Schellinghen nemen partyen of ghedeelten van 20 en 12. Sal uyt komen 194910/ de welcke men deylen moet door 93/ om Kroonen te hebben/ multiplicerende de restanten door 20 en 12/ om Schellingen en Penninghen te hebben/ en sullen zijn ▽ 2095/ ß 16/ ₰ 1 van Krupt. 93 per ▽/ diemen daer nae multipliceren moet door £ 7/15/ zijnde de voorverhaelde ß 145; beginnende te multipliceren/ eerst door de groote 1/ daer nae door de 16 ß/ die in't geselschap zijn van de Kroonen / Calculerende een ß voor 12 ₰ / en voor 20 ß een pondt/ en van het product sal uyt komen £ 15194/ 11/7 Venetiaens/ diemen eyntelijc reduceert in Duc. van £ 6⅕/ die deylende door 124 ß/ uyt brengende Ducaten 2450$\frac{17}{24}$/ diemen tot Venetia sal hebben voor de voorseyde Floryjnen 3248½. Sulcx dat alsmen siet de Calcula van Venetia op Bolzano/ is even als de Calcula van Bolzano op Venetia/ dienende d'een den anderen tot een Proef / en het weynigh verschil datter is van een ₰/ komt uyt de over-blyvende ghedeelten die niet gereeckent en worden.

a 93 Kruytsers

▽ 2095:16:1
a £ 7: 5:—

14670:12:7
523:19:0

£ 15194:11:7

Florijn. 3248:10
60

194880
30

194910

ß 124
12

1488

£ 15194:11:7
20

303891
12

3646699

Ducaten 2450/ 11/24 Venetiaens vã £ 6 1/7.

Venetia wisselt op Barry,

En gheeft Ducaten 102 2/7 van £ 6 1/7 per Ducaet/ meer of min/ om tot Barry voorschreven te hebben Ducaten 100 / van tary vijf per Ducaet. Nu om te weten voor Ducaten 2848 19/24 Venetiaens/ hoe veel Ducaten men daer voor tot Barry souw hebben : Soo moetmen eerst de prijs van de wissel reduceren/ als oock de voornoemde somme van Ducaten in Grootẽ/ die multiplicerende door 24/ nemende de 2/3 voor Grooten 16/ en de voorseyde 19/24 voor Grooten 19. Sal uyt brenghen voor de prijs vande wissel ß 2464/ en voor de somme van de Ducaten/ ß 68371/ dan door de Reghel van drij segghen: Soo Grooten 2464 gheven Ducaten 100/ hoe veel sullen gheven Grooten 68371? Sal komen Ducaten/ het overschot multiplicerende door 100 / om grani te vinden / zijn t'samen Ducaten 2774 / tary 3 / en grani 19 / diemen tot Barry voor de voor-verhaelde Ducaten Venetiaens sal hebben. Tot Proef van dese voor-verhaelde Calcula / de welcke dienen sal voor de Wissel van Barry op Venetia : so moetmen de voornoemde Ducaten van Barry multipliceren door Duca. 102 2/7 tẽ hondert/ en de restanten dieder sullen over-schieten / sullen ghedeelt en van 24 zijn / om reeckeninghe van de Grooten te houden / en van het product sullen Ducaten komen/ van de

de welcke men de twee leste figuren moet afsnyden/die multiplicerende door 24/ om Grooten te hebben/ sal t' samen upt-brengen Duca. 2848/ en Grooten 19/ dus ghelijck/ alsmen siet / is de reductie suyst / en effen upt-komende.

Ducat. $102\frac{2}{7}$ — Duca. 100 — Ducat. $2848\frac{19}{24}$

24

2464

Ducat. 2774:79

6837100

Proef.

Duca. $2774\frac{4}{5}$

$102\frac{2}{7}$

5548
27740
924:16
924:16
20:12
61:12

Ducaten 2848 | 79:
| 24
§ 19 | 04

Venetia wisselt op Roma,

En gheeft Ducaten 100 / van £ $6\frac{1}{5}$ / om tot Romen voorschreven te hebben Kroonen $73\frac{1}{2}$ d'oro di stampe, meer of min. Nu om te weten/ voor Ducaten $1157\frac{1}{2}$ / hoe veel Venetia daer voor tot Romen Credit sal hebben: Soo moetmen de voorseyde somme van Ducaten multipliceren door den prijs van Kroonen $37\frac{1}{2}$ ten hondert/en van sijn product de twee laetste figuren af-snydende/de welcke men door 20 en 12 multipliceert/ om Schellinghen en Grooten d' oro te hebben. Sulcks datter sal upt-komen Kroonen 850/ 15/ 3/ d'oro di stampe, dat Venetia daer voor tot Romen sal hebben.

Ducaten

Digitized by Google

Ducaten 1157 $\frac{1}{3}$

a ▽ 72 $\frac{1}{5}$

3471
8099
578:10
36:15

▽ 850 | 76:5
| 20

ß 15 | 25
| 12

₰ 3 | 00

De Proef hier van heeft men als Romen op Venetia wisselt.

Venetia wisselt op Naples,

En gheeft Ducaten 100/van £ 6 $\frac{1}{5}$/om tot Naples te hebben/meer of min/Ducaten 97 $\frac{1}{4}$ van vijf tary per Ducaet. Nu om te weten voor Ducaten 1850 $\frac{5}{24}$/ hoe veel Napolitaensche Ducaten men daer voor sal hebben: Soo moetmen de voor-seyde somme van Ducaten multipliceren tot grani 97 $\frac{1}{4}$ per Ducaet/en van haer product sullen grani uyt komen/ van de welcke men de twee leste figuren moet af korten/ om Ducaten te reduceren/daerom(als hier voren ghesepdt is)een Ducaet gelt grani 100. Sal uyt komen Ducaten 1799/ en grani 32/ dat tary 1/en grani 12 zijn/diemen daer voor tot Naples souw ontfanghen.

Ducaten

Digitized by Google

Ducaten 1850 $\frac{6}{14}$
a grani 97$\frac{1}{4}$

12950
1665
462
16
4

Ducaten 1799|32
tarp 1| en grani 12.

De Proef heeftmen als Naples op Venetia wisselt.

Venetia wisselt op Florencen,

En gheeft Ducaten 100/ van ℒ 6$\frac{1}{7}$/ om tot Florencen voorschreven te hebben na de cours/ ▽ 81$\frac{1}{2}$ d'oro. Nu om te weten voor Duca. 2500/ wat Credit Venetia daer voor tot Florencen sal hebben: Soo moetmen multipliceren de voor-seyde somme van Ducaten / met de voornoemde prijs van ▽ 81$\frac{1}{2}$ ten hondert/ en van haer product de twee laetste figuren af-snyden / die door 20 en 12 multiplicerende/om Schellinghen en Grooten d'oro te hebben. Sal uyt brengen ▽ 2037/10 d'oro di Firenza.

Ducaten 2500
a ▽ 81$\frac{1}{2}$ ten hondert.

202500
1250

▽ 2037|50
|20

ß 10|00

De Proef hier van heefmen als Florencen op Venetia wisselt.

Staet te noteren/ als Venetia wisselt op Lecce / Lanciano en Nocera/ datmen de reductie maeckt in gelijcke wyse als die van Naples/ alleen wat verschil in de prijs hebbende/anders een Munte/ daerom/ om niet te langh te zijn / sullen wy die over slaen / ons refererende aen de wissel van Venetia op Naples voornoemt.

Digitized by Google

Venetia wisselt op Ancona,

En gheeft Ducaten 100 / van $6\frac{1}{5}$ per Ducaet / om tot Ancona voornoemt te hebben ▽ $91\frac{1}{2}$/meer of min/na de cours/yder ▽ van picoly 10. Nu om te weten hoe veel van de voorschreven ▽ van Ancona men hebben souw voor Ducaten 1800: Soo moetmen de voorseyde somme van Ducaten multipliceren door ▽ $91\frac{1}{2}$ per cento, af-snydende de twee laetste figuren van haer product / en sullen zijn ▽ 1647 / diemen daer voor tot Ancona sal hebben. Tot proef van de voorschreven Calcula (de welke dienen sal om de reeckeninge te maken als Ancona op Venetia wisselt) moetmen segghen door den Reghel van dry: So ▽ $91\frac{1}{2}$ geven Ducaten 100/hoe veel sullen gheven ▽ 1647 ? Sal uyt brenghen Ducaten 1800/-/het welck bethoont dat de reeckeninghe juyst is.

Proba.

Ducaten 1800:--
a ▽ $91\frac{1}{2}$
163800
900
▽ 1647|00

▽ $91\frac{1}{2}$ —— Ducat. 100 —— ▽ 1647
2 2
183 329400
Ducat. 1800:-

Venetia wisselt op Norimbergh,

En gheeft Ducaten 100/ van £ $6\frac{1}{5}$ / om tot Norimbergh voorschreven te hebben Floryenen $130\frac{1}{4}$/ naer de cours/meer of min/ yder Florijn van 60 Kruytsers; Nu om te weten/voor Ducaten $2643\frac{5}{24}$/wat Credit van Floryenen men daer voor tot Norimbergh voorseyd sal hebben: So multipliceert de voornoemde Ducaten door Floryenen $130\frac{1}{4}$ per cento, en het ghebroocken van de multiplicatie/zijn ghedeelten van 20 en 12/om Schellinghen en Grooten te hebben / af-snydende van haer produet de twee laetste figuren / diemen door 20 en 12 multipliceert om Schellinghen en Penninghen voorschreven te hebben / dus doende salmen Floryenen 3210/18/8 bevinden/diemen tot Norimbergh voor de voorseyde Ducaten sal hebben.

Ducaten

Digitized by Google

Ducaten 2465 $\frac{1}{27}$
130 $\frac{1}{4}$

320450
616 : 5
21 : 14
5 : 8

Florynen 3210 | 93 : 7
20

ß 18 | 67
12

§ 3 | 04

De Proef daer van heeftmen als Norimbergh op Venetia wisselt.

Staet te noteren / dat als Venetia op Franckfort en Auspurgh wisselt / datmen de reductie in gelijcke wyse dan moet maken gelijck als in de reductie van Norimbergh aen-ghewesen is / en noch ghethoont sal worden inde wissel-handelinghe van Franckfort voorschreven.

Venetia wisselt op Bizançon,

En geeft Ducat. 145 $\frac{3}{4}$ / van £ 6 $\frac{1}{5}$ / om tot Bizancon te hebben ▽ 100 d'oro. Nu om te weten voor Duca. 2000 / hoe veel Kroonen d'oro men daer voor tot Bizancon souw hebben? Om dat te weten / moetmen door den Reghel van drp segghen: Soo Ducaten 145 $\frac{3}{4}$ gheven ▽ 100 d'oro, wat sullen Ducaten 2000 geven? sal uyt brenghen ▽ 1372 / en d'overschot moetmen door 20 multipliceren om Schellinghen te hebben / sal door den deylder gedeylt zijnde / ß 4 uyt brengen / en van ghelijcken het voorder overschot door 12 gemultipliceert / maken § 3 / te samen in Bizansonsche munte bedragende ▽ 1372 / ß 4 / § 3 d'oro, als by exempel:

Ducaten 145 $\frac{3}{4}$ —— ▽ 100 —— Ducaten 2000
4 00

583 800000

▽ 1372 : ß 4 : § 3

De Proef daer van heeftmen in de wissel-handelinge van Bizançon.

Digitized by Google

Volght het ghebruyck

Van verscheyden Commissien

te vereffenen, en Calcula te maken, om die te formeren op de Wissel-handelinghe van VENETIA.

FLORENCEN wisselt op Venetia tot ▽ 81¼/ en op Piacenza tot ▽ 109½. De vraegh is/ ordre tot Florencen ghevende/ dat sy tot dien prijs/ op Venetia trocken/ en d' avance op Piacenza remitteerde/ tot hoe veel de wissel van Venetia op Piacenza sal komen te staen/ dat's te segghen: voor ▽ 100 di marche Credit, hoe veel Ducaten men daer voor tot Venetia sal uyt-schieten? Om dat te weten/ moetmen door de Reghel van drij segghen: Soo ▽ 81¼/ doen tot Venetia verschieten Ducaten 100/ hoe veel sullen dan doen geven ▽ 109½/ waerdye van ▽ 100 di marche? Sal uyt komen Duca. 134¾/ en tot dien prijs komt de Remesse van Venetia op Piacenza te staen/ midts daer by voegende ⅔ per cento voor de Provisie diemen tot Florencen betaelt.

▽ 81¼ —— Duca. 100 —— ▽ 109½
4

325 — 43800

Ducaten 134 10/13/ of ¾.

Romen wisselt op Venetia tot ▽ 72¼/ en op Picenza tot ▽ 98⅓. Nu is de vrage/ ordonnerende op Roma/ dat sy tot den voorseyden prijs Remesse op Piacenza deden/ en op Venetia trocken/ tot hoe veel de Remesse van Venetia op Piacenza sal komen te staen? Om dat te wetē/ moetmen door de Reghel van drijen segghen: Soo ▽ 72¼ d'oro di stampe, doen betalen tot Venetia Duca. 100/ hoe veel sullen doen uytschieten ▽ 91⅔/ zijnde de waerde van ▽ 100 di marche? Sal uyt komen Duca. 136 1/12/ en soo veel Ducaten komtmen tot Venetia uyt te schieten voor ▽ 100 di marche te hebben/ en daer nae noch ⅔ per cento voor de Provisie diemen tot Romen betaelt.

▽ 72¼

Digitized by Google

▽ $72\frac{1}{4}$ ——	Duca. 100 ——	▽ $98\frac{1}{3}$
289		295
3		4
867		118000
Duca. $136\frac{1}{12}$.		

Naples wisselt op Venetia tot duca, 98/en op Piacenza tot duc. 133: De vraegh is/ gevende ordre tot Naples/ datse tot dien prys op Venetia trecken/en op Piacenza remitteren/ tot hoe veel de remesse van Venetia op Piacenza sal komen te staen? om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen: soo duca. $98\frac{1}{3}$/ doen tot Venetia uyt-schieten duca. 100/ hoe veel sullen doen betalen duca. 133/ dat de waerdye van ▽ 100 di marche zijn? sal uyt-komen duca. $135\frac{1}{4}$/ en daer en boven de provisie a $\frac{2}{3}$ per cento diemen tot Naples betaelt/ moetmen tot Venetia uyt-schieten om ▽ 100 di marche credit tot Piacenza te hebben.

Duca. $98\frac{1}{3}$ ——	Duca. 100 ——	Duca. 133
		3
295		39900
Duca. $135\frac{1}{4}$.		

Milanen wisselt op Venetia tot ß $148\frac{1}{2}$/ en op Piacenza tot ß $134\frac{1}{2}$ per ▽: Nu is de vraghe/ op Milanen ordonnerende datse tot de voorsz prysen op Venetia remitteren/ en op Piacenza trecken/ tot hoe veel de trates van Venetia op Piacenza sal komen te staen? om dat te weten/ moetmen door den Reghel van drien segghen: soo ß 117 van Milanen (prys vande ▽ van ℒ 5:17 —) doen tot Venetia ontfangen ß $148\frac{1}{2}$/ hoe veel sullen doen ontfangen ß $134\frac{1}{2}$ prys vande ▽ di marche? sal uyt-brenghen ß $170\frac{2}{3}$/in de welcke men moet sien tot ß 124/ prys vanden ducaet van ℒ $6\frac{1}{5}$/ hoe veel ducaten daer in zijn / daer by voeghende 2 zeros of nullen/ om die te reduceren tot de waerdye van ▽ 100 di marche, sal comen duca. $137\frac{5}{8}$/ en soo veel ducaten van ℒ $6\frac{1}{5}$ / min $\frac{2}{5}$ per cento voor de provisie diemen tot Milanen betaelt / salmen tot Venetia ontfanghen voor ▽ 100 di marche schults tot Piacenza.

Digitized by Google

ß 117 —— ß 148$\frac{1}{2}$ —— 134$\frac{1}{2}$ ß —— ß 124 —— ß 170$\frac{2}{3}$

2	297	269	3	51200
234		297	372	
2		2673	Duca. 137$\frac{5}{8}$.	
468		7722		
ß 170$\frac{2}{3}$.		79893		

Amsterdam wisselt op Venetia tot § 102/ en op Franckfort tot § 83: Nu willende weten/ ordonnerende tot Amsterdam voorsz/ dat sy tot diē prys remesse doen op Venetia/ en het provenu daer toe op Franckfort trecken/ tot hoe veel de tratos van Venetia op Franckfort sal komen te staen? om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen: so § 102 gheven (om de Wissel tot de waerdye van de Wissel-cours op Franckfort te brengen van duca. 100 Venetiaens) duca. 100 tot Venetia/ wat sal dan geven § 83/ prys vanden fl. van 65 kruytsers? sal uytbrengen duc. 81$\frac{9}{24}$ of $\frac{1}{8}$ van £ 6$\frac{1}{7}$/ die Venetia sal ontfangen voor fl. 108$\frac{1}{3}$/ debit tot Franckfort / sonder de provisie a $\frac{1}{3}$ per cento, diemen tot Amsterdam moet betalen.

§ 102 —— Duca. 100 —— § 8300

Duca. 81$\frac{9}{24}$ of $\frac{1}{8}$/ voor flor. 108$\frac{1}{3}$ van 60 kruyts. debit.

Antwerpen wisselt op Venetia tot § 90$\frac{1}{2}$ / en op Piacenza tot § 123: Nu om te weten/ ordonnerende tot Antwerpen voornoemt/ dat sy tot dien prys remesse doē tot Venetia/ en trates op Piacenza/ tot hoe veel de trates van Venetia op Piacenza sal comen te staen/ so moetmen door den Regel van drien seggen: so § 90$\frac{1}{2}$ gheven (om de prys te reduceren tot de waerdye van ▽ 100 di marche) duc. 100 tot Venetia/ wat sal dan gheven § 123/ prys vande ▽ di marche? sal uyt-komen duca. 135$\frac{7}{8}$/ van £ 6$\frac{1}{7}$/ en so veel ducaten sal Venetia ontfanghen voor ▽ 100 di marche debit, behalven de provisie a $\frac{2}{7}$ per cento, diemen tot Antwerpen moet betalen.

§ 90$\frac{1}{2}$ —— Duca. 100 —— § 123

	2
181	24600
Duca. 135$\frac{7}{8}$.	

Naples

Digitized by Google

Naples wisselt op Venetia tot duc. 101½/en op Romen tot duc. 136½: Nu is de vraghe/ordre ghevende tot Naples voornoemt/ datse tot de voorsz prysen op Venetia treckt/ en op Roma remitteert/ tot hoe veel de remesse van Venetia op Roma sal komen? om dat te weten/moetmē door den Regel van drien seggen: so duc. 136½ geven tot Romen ▽ 100 d'oro di stampe, hoe veel sullen geven duca. 101½/ dat de waerdye is van duc. 100 van ℒ 6⅕: sal komen ▽ 74:7:2/ en so veel ▽ di stampe, behalvē de provisie a ⅓ per cento, diemen tot Naples betaelt / salmen tot Romen credit hebben voor duca. 100 van ℒ 6⅕ / diemen tot Venetia uyt-schiet.

Duca. 136½ ——— ▽ 100 ——— Duca. 101½

273 ... 20300

▽ 74:7:2.

Florencen wisselt op Venetia tot ▽ 81½/ en op Roma tot ▽ 91⅔: Nu is de vraghe / ordre ghevende tot Florencen voornoemt/ dat sy tot den voorsz prys op Venetia trecken/ en Remesse van d'avance op Romen doen/ tot hoe veel Venetia de remesse op Roma sal staen? om dat te weten/ moetmen multipliceren de voorseyde ▽ 81½ d'oro di Firenza (zijnde de waerde van duca. 100 van ℒ 6⅕ van Venetia) door ▽ 91⅔ d'oro di stampe ten hondert/ sal uyt-brengen ▽ $74\frac{7}{10}$ of ontrent/ en so veel kroonen d'oro di stampe salmen credit tot Romen hebben / behalven de provisie diemen tot Florencen betaelt a ⅓ per cento, voor duca. 100 van ℒ 6⅕/ diemen tot Venetia uyt-schiet.

▽ 81½ d'oro di Firenza.
a ▽ 91⅔ di stampe ten hondert.

```
        81
       729
        27
        27
        45:10
▽     74|70
         |20
ß     14|10
         |12
₰      1|20
```

Milanen

Milanen wisselt op Venetia tot ß $145\frac{1}{2}$/ en op Roma tot ▽ 116: Nu om te weten/ ordonnerende op Milanen voorsz/ datse tot dien prys op Romen remitteren/ en op Venetia trecken/ tot hoe veel de remesse van Venetia op Romen sal komen te staen? so moetmen door den Regel van drien seggen: so ß $145\frac{1}{2}$ van Venetia gheven tot Milanen ß 117/ prys vande kroon van £ 5: 17: — hoe veel sullen geven ß 124/ prys vanden ducaet van £ $6\frac{1}{5}$ van Venetia? sal uyt-komen ß $99\frac{2}{3}$/ diemen voor een ducaet voornoemt tot Milanen sal hebben: daer nae multipliceertmen de boven-staende ▽ 116 van Milanen (waerdye van ▽ 100 di stampe tot Roma) door ß 117/ waerdye van de Milaneesche ▽/ en van 't product de 2 laetste figuren af-snydende/ om te sien hoe veel Milaneesche Schellinghen een ▽ di stampe van Romen waerdigh is: voorts multiplicerende de 2 af-gesneden figuren door 12/ om Grooten te hebben/ sal te samen maken ß $135\frac{2}{3}$ of ontrent/ daer nae seght door den Reghel van drien: so ß $135\frac{2}{3}$ van Milanen (om de Wisselen te reduceren op 100 duc. Veneets) gheven ▽ 100 tot Romen/ hoe veel sullen dan gheven ß $99\frac{2}{3}$/ prys vanden ducaet van Venetia? sal komen ▽ 73:9:3/ en also veel goude kroonen di stampe (behalven $\frac{2}{3}$ ten honderdt voor de provisie diemen tot Milanen betaelt) salmen Credit tot Romen hebben voor duca. 100 van £ $6\frac{1}{5}$/ diemen tot Venetia uyt-schiet.

ß $145\frac{1}{2}$ —— 117 —— 124 | $135\frac{2}{3}$ —— ▽ 100 —— $99\frac{2}{3}$

291	2	407	29900
	234	▽ 73:9:3	1410
ß $99\frac{2}{3}$.	124		189
	936		20
▽ 116	2808		3780
a ß 117	29016		117
812			12
1276			1404
ß 135 | 72			
| 12			
8 8 | 64			

Lyons

Lyons wisselt op Venetia tot duca. 117$\frac{2}{5}$/ en op Naples tot duc. 125: Nu is de vrage/ ordre tot Lyons gevende/ dat sy tot die prys op Venetia treckt/ en remesse op Naples doet / tot hoe veel de remesse van Venetia op Naples sal komen/ om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen: so duca. 117$\frac{1}{5}$ van Venetia (prys van ▽ 100 d'or Sol van Lyons) geven tot Naples duc. 125/ hoe veel sullen geven duc. 100 van Venetia? sal uyt-komen duca. 106$\frac{1}{2}$ of ontrent/ datmen tot Naples sal credit hebben voor duca. 100 van ℒ 6 $\frac{1}{5}$/ die men tot Venetia verschiet/ waer op men af trecken moet $\frac{2}{5}$ ten hondert / voor provisie die men tot Lyons betaelt.

117$\frac{2}{5}$ ——— 125 ——— 100
5   5
587   62500
Duca. 106$\frac{1}{2}$ incirca.

Romen wisselt op Venetia tot ▽ 72/ en op Florencē tot ▽ 91: Nu is de vrage/ ordre gevende op Romen voorsz/ dat sy tot dien prys remesse doen op Venetia / en tratos op Florencen / tot hoe veel de tratos van Venetia op Florencen komt te staen? om dat te weten / moetmen door den Regel van drien segghen: so ▽ 91 di stampe van Romen gheven tot Florencen ▽ 100 d'oro , hoe veel sullen geven ▽ 72/ zijnde de waerdye van duc. 100 van Venetia? sal komen ▽ 79$\frac{1}{8}$ of ontrent/ en so veel gouwe Sonne-kroonen / daer by noch $\frac{2}{5}$ ten hondert voor provisie datmen tot Romen betaelt/ krygtmen tot Florencen debit voor duca. 100 van ℒ 6$\frac{1}{5}$/ diemen tot Venetia ontfanght.

▽ 91 ——— ▽ 100 ——— ▽ 72
100
▽ 79: 2: 5   7200
of $\frac{1}{8}$ ontrent.

Naples wisselt op Venetia tot duc. 98$\frac{1}{5}$/ en op Florencē tot duc. 122$\frac{1}{4}$: Nu om te weten/ op Naples ordonnerende datse tot dien prys op Venetia trocken en op Florencē remitteerden/ tot hoe veel de remesse van Venetia op Florencen sou beloopen? om dat te calculerē moetmen door den Regel van drien seggen: so duca. 122$\frac{1}{4}$ van Naples/ geven tot Florencen ▽ 100/ hoe veel sullen geven duca. 98$\frac{1}{4}$/ prys van duca. 100 van

Digitized by Google

Venetia: sal komen ▽ 80:7:4/ en so veel goude kroonen (min $\frac{2}{3}$ ten hondert voor de provisie diemen tot Naples betaelt) heeftmen credit tot Florencen voor duca. 100 van ℒ 6$\frac{1}{3}$/ diemen tot Venetia uptschiet.

Duca. 122$\frac{1}{4}$ ——— ▽ 100 ——— Duca. 98$\frac{1}{4}$

489 | 39300

▽ 80:7:4.

Romen wisselt op Venetia tot ▽ 72$\frac{2}{3}$/ en op Naples tot duca. 136$\frac{1}{2}$: Nu om te weten/ ordre tot Romen gevende/dat sy tot die prysen op Venetia trocken/ en op Naples remitteerde / tot hoe veel de remesse aen Venetia op Naples souw komen: so multipliceert de voorseyde ▽ 72$\frac{2}{3}$ d'oro stampe, zijnde de waerdye van duca. 100 van Venetia/door ducaten 136$\frac{1}{2}$ ten hondert/ sal komen duca. 99$\frac{1}{5}$ of ontrent/en so veel ducaten (min $\frac{2}{3}$ ten hondert diemen voor provisie tot Romen betaelt) salmen tot Naples credit hebben voor duc. 100 van ℒ 6$\frac{1}{4}$ diemen tot Venetia verschiet.

▽ 72$\frac{2}{3}$
a Duca. 136$\frac{1}{2}$ ten hondert.

272
952
36
45
44

Duca. 99|18 of $\frac{1}{5}$ ontrent.

Florencen wisselt op Venetia tot ▽ 81$\frac{1}{2}$/en op Naples tot 124$\frac{1}{2}$ ducaten: Nu is de vrage/ ordonnerende aen Florencen voorsz/ datse tot die prysen op Venetia treckt / en op Naples remitteert / tot hoe veel de remesse van Venetia op Naples sal komen: om dat te weten / moetmen multipliceren de voorseyde ▽ 81$\frac{1}{2}$ d'oro van florencen / zijnde de waerdye van duca. 100 van Venetia/ door duc. 124$\frac{1}{2}$ ten hondert: sal komen duca. 101$\frac{1}{3}$ / en soo veel ducaten credit salmen tot Naples hebben voor duca. 100 van ℒ 6$\frac{1}{5}$ /diemen tot Venetia upt geeft/ waer af men $\frac{2}{3}$ ten hondert voor provisie moet af trecken/ diemen tot Florencen betaelt.

∇ $81\frac{1}{2}$
a Duca. $124\frac{1}{3}$ ten hondert.

124
992
27
62

Duca. 101 | 33
$\frac{1}{3}$ of ontrent.

Romen wisselt op Venetia tot ∇ 73 / en op Milanen tot ∇ $87\frac{1}{2}$: Nu om te weten / ozdonnerende in Roma voorsz dat sy tot de voornoemde prysen op Venetia trecken / en op Milanen remitteren / tot hoe veel de remesse van Venetia op Milanen komen sal? so moetmen door den Reghel van drien seggen: soo ∇ 73 di stampe, prys van duca. 100 van Venetia (om de Wissel te reduceren tot de waerdye van een kroon van ℒ 5:17: — Milanees) geven tot Venetia ß 124 / hoe veel sullen geven ∇ $87\frac{1}{2}$ / zÿnde de prys van ∇ 100 van ℒ 5:17: - van Milanen? sal uptbrengen ß $148\frac{7}{12}$ of ontrent / en soo veel schellingen (en dan noch de provisie a $\frac{1}{3}$ ten hondert diemen tot Romen betaelt) salmen tot Venetia uptschicten voor een kroon van ℒ 5:17: - credit tot Milanen.

∇ 73 —— ß 124 —— ∇ $87\frac{1}{2}$

2	175
146	124
ß $148\frac{7}{12}$.	700
	2100
	21700

Florencen ozdonneert Venetia haer te remitteren tot ∇ $81\frac{2}{3}$ / en op Naples te trecken tot duca. 101 / of tot andere differente prysen / alsse maer sonder schade konnen gheschieden: Venetia vindt te remitteren

 tot

Digitized by Google

tot ▽ 82½ : Nu is de questy om de benefitie diemen inde remesse geniet/ tot hoe veel men op Naples sal mogen trecken: En om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen/ om dat Venetia aen beyde de plaetsen het seecker geeft/ seggende: so ▽ 81⅔ geven duca. 101 geli- miteerde prysen/ hoe veel sal geven ▽ 82½/ prys diemen Coursabel vint: sal uyt-komen duca. 102 en grani 3/ tot welcken prys men op Naples mach trecken/ alsmen op Florencen tot ▽ 82½ remitteert/ en de Com- missie sal wel geeffectueert zijn.

▽ 81⅔ —— Duca. 101 —— ▽ 82½

245 — 165
2 — 3
490 — 495
— 101
— 495
— 4950
— 49995

Duca. 102: 3: grani.

Naples ordonneert aen Venetia op haer a la pari te trecken/ en op Florencen te remitteren tot ▽ 81½ : Venetia vind geldt op Naples tot duca. 101½/ en brieven op Florencen tot ▽ 82½ : Nu is de vrage/ ofmen tot de voornoemde prysen de Commissie mach doen: en om dat te weten/ moetmen by de voorsz ▽ 81½ voegen 1½ ten hondert/ dieder schade ghe- ven in de trates/ en sal zijn ▽ 82: 14: 5. Sulcks ghelijck alsmen siet de Commissie daer op niet en mach geeffectueert worden/ om dat trecken- de op Naples tot duca. 101½/ men op Florencen niet minder en mach trecken als tot ▽ 82: 14: 5/ en de Cours is tot ▽ 82½ maer.

▽ 81: 10: ——
40: 15: ——
▽ 1 | 22: 5: ——
| 20
ß 4 | 45
| 12
₰ 5 | 40

▽ 81: 10: ——
1: 4: 5
▽ 82: 14: 5

Milanen

Digitized by Google

Milanen ordonneert Venetia haer te remitterē tot ß 145/en op Antwerpen te trecken tot § 90½. Venetia vindt de cours op Milanen tot 147 ß/en op Antwerpen tot § 89⅛. Nu om te weten of men tot de voorschrevē prysen de voornoemde commissie mach effectueren: Soo moetmen door den averechtsen Reghel van dryen segghen/ om dat Venetia het seecker aen Antwerpen gheeft/en het onseecker aen Milanen/ segghende: Soo ß 147 (prijs diemen coursabel vindt) gheven § 90½/hoe veel sullen gheven ß 145 (geordonneerde prysen?) Sal uyt komen Grooten 89¼: Sulcks dat de voorseyde Commissie met winst mach ghevoeght worden/ om dat remitterende op Milanen tot ß 147/ men op Antwerpen trecken mocht tot § 89¼/en men vindt de cours tot 89⅛.

ß 147 ——— § 90½ ——— ß 145

2	181
294	145
§ 89 $\frac{3}{12}$	905
¼/	2534
	26245

Romen ordonneert aen Venetia/ haer te remitteren tot Kroonē 72½/ en de Provisie daer toe te trecken op Piacenza tot Ducaten 136. Venetia vindt ghelt op Piacenza tot Ducaten 134½/en brieven op Romen tot Kroonen 73⅛. Nu om te weten of men tot de voor-seyde prysen de Commissie mach effectueren: Soo moetmen door de verkeerde Reghel van dry segghen: nae-de-mael Venetia het seecker aen Romen gheeft/ en het on-seecker aen Piacenza/ segghende: Soo Ducaten 134½/ prijs diemen Coursabel vindt/ gheven Kroonen 72½/wat sal dan gheven ducaten 136/ ghelimiteerde prysen? Sal uyt-brenghen ▽ 73/6/2/ die (ghelijck alsmen sien kan) niet en mach ghe-effectueert worden; om dat treckende tot Ducaten 134½/ en behoorden te remitteren om ghelijck te gaen tot ▽ 73/6/2/en men vindt maer brieven tot Kroonen 73⅛.

Digitized by Google

Ducat. 134½ ——— ∇ 72½ ——— Ducat. 136
                                                    145
269   145
                                                    680
∇ 73:6:2   1904
                                                    19720

Franckfort ordonneert Venetia op haer te trecken tot Florpn. 130/ op London te remitteren tot § 56 Steerlings/ vry van onkosten. Venetia vind de cours op London tot § 57¼ Steerlings/ en gelt op Franckfort tot Florynen 132 1/7. Nu om te weten ofmen tot de voorschreve prysen de Commissie mach effectueren: Soo moetmen door den Regel van dryen segghen: (nae-de-mael dat Venetia het seecker gheeft aen beyde de plaetsen) Soo § 56 Steerlinghs gheven Florynen 130/ ghelimiteerde prysen / hoe veel sullen gheven § 57¼ Steerlings/ prys diemen coursabel vindt: Sal uyt brenghen Florynen 132 9/10/ van de welcke men 10 ß/ 7 § moet lichten voor de Provisie a 2/5 ten hondert/ sal resteren florynen 132/ß 7/§ 5: Sulcks dat de voornoemde Commissie met voordeel mach volvoert worden / om dat remitterende op London tot § 75¼ Steerlinghs/ men op Franckfort mach trecken tot Florynen 132/7/5/ en men vindt ghelt tot Florynen 132 1/7.

§ 56 ——— Florynen 130 ——— § 57¼
4
224   229
Flor. 132:18   130
                                                29770
Provisie a 2/5 per c. 26:11
26:11
53: 2
20
ß 10|62
12
§ 7|44

Florynen 132:18 —
—10:7
Florynen 132: 7: 5

Amsterdam

Digitized by Google

Amsterdam ordonneert Venetia op haer te trecken tot ₰ 102 / en op Norimberg te remitteren tot Florynen 167/vry van onkosten: Venetia vindt de cours op Amsterdam tot Grooten 103⅛ / en op Norimbergh tot 169¼ Florynen. Nu om te weten of men tot de voornoemde prysen de Commissie mach effectueren: Soo moetmen door den Regel van dry-segghen: (na-de-mael Venetia het seecker geeft aen beyde de plaetsen.) Soo Grooten 102 vlaems / gheven Florynen 167 / ghelimiteerde prysen/ wat sal dan geven Grooten 103⅛/ prys diemen coursabel vindt? Sal uyt-brenghen Florynen 168/ Schellinghen 16/Grooten 10 / daer by gevoeght ß 11/ ₰ 3 voor provisie a⅓ ten hondert/diemen tot Venetia met betalen / maeckt t' samen Florynen 169/ß/8/₰ 1 : Sulcks datmen de voorschreven Commissie niet en mach doen/want alsmen op Amsterdam souw trecken tot Grooten 103⅛: Soo moetmen op Norimbergh remitteren tot Florynen 169⅖/ en meer/en men vind de cours maer tot 169¼/ dat tot schade souw zyn.

▽ 102 —— Florynen 167 —— 103⅛

167

721
618
103
21

17222

Florynen 168: 16:10

Provisie a ⅓ per cento. | 56: 5: 6
20
ß 11 | 25
12
₰ 3 | 06

Florynen 168: 16:10
11: 3

Florynen 169: 8: 1 of ⅓ ontrent.

Florencen ordonneert Venetia haer te remitteren tot ▽ 82 d' oro, of op Amsterdam tot Grooten 101¼/ waer dat haer meeste benefitie sal wesen / dat segghen wilt / vindende te Remitteren met voor-deel op beyde de plaetsen / nae de ghelimiteerde prys / datse dan te remitteren heeft ter plaetse waer de meeste winst is / en van ghelijcke schadelijck zijnde / datmen aen de minst schadelijckste souw remitteren. Venetia vindt de Cours op Florencen tot Kroonen 82¾ / en op Amsterdam tot

Digitized by Google

tot ℔ 102. Nu willende weten in welke van beyde de plaetsen sy remitteren sal/ siende datse alle beyde tot voordeel zijn: So segtmen door den Reghel van drye: Soo ▽ 82 gheven ℔ 101¼/ geordonneerde prysen/ wat sal dan gheven ▽ 82¼/ prijs die coursabel is? Sal upt brenghen ℔ 101⅞ ontrent: Sulcks dat de Remesse op Amsterdam behoort te geschieden/ om dat remitterende op Florencen tot ▽ 82¼/ men om ghelijck te gaen/ op Amsterdam mocht remitteren tot ℔ 101⅞/ en men vindt de cours tot ℔ 102/ dat meerder is.

▽ 82 ——— ℔ 101¼ ——— ▽ 82¼

82¼

℔ 101⅞ Incirca.

202
808
20
51

8353

Naples ordonneert aen Venetia op haer te trecken tot Duca. 99¼/ of op Piacenza tot ducaten 136⅓/ daer de meeste avantagie sal zijn. Venetia vindt gelt op Piacenza tot ducaten 135 / en op Naples tot ducaten 100⅓. Nu om te weten in welcke van beyde de plaetsen men de Trates doen sal/ gemerckt sy beyde schadelijck zijn: en om te weten welcke van beyde de minste schade gheeft / moetmen door den Reghel van drye segghen: Soo ducaten 135/ prijs diemen coursabel vindt/ gheven ducaten 99¼/ hoe veel sullen geven 136⅓/ gelimiteerde prysen? Sal upt komen ducaten 100¼/ of ontrent/ sulcx datmen hem op Piacenza moet prevaleren/ om dat treckende te dier plaetse tot ducaten 135 / om pari te gaen/ men op Naples niet hoogher als tot ducaten 100¼ en mach trecken / of ontrent/ en men vindt de cours tot ducaten 100⅓.

Ducaten 135 ——— Duca. 99¼ ——— Ducat. 136⅓

3   397   409

405   397

4

1620   3573
    15880

Ducatttn 100²³⁄₁₀₀   162373

Komen

Romen ordonneert Venetia aen haer te remitteren/ en op Piacenza haer van 't verschot te prevaleren tot sulcke prysen dat de Trates van Romen op Piacenza comt te staen op ▽ 99½ d'oro di stampe, vry van onkosten. Venetia vindt ghelt op Piacenza tot Ducaten 136½/ en brieven op Romen tot ▽ 73¼. Nu om te weten ofmen tot de voornoemde prysen de voorsz: Commissie mach effectueren: Soo moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo Ducaten 136½/(zijnde de waerdye van ▽ 100 di marche) doen tot Romen ontfangen ▽ 99½ d'oro di stampe, hoe veel sullen doen ontfangen Ducaten 100? Sal komen ▽ 72/17/10 d'oro, by de welcke men voegen moet ⅖ tē hondert voor de Provisie/ en sal zijn ▽ 73/3/8: Sulcks dat de voor-seyde Commissie mach voldaen worden met voordeel/ nademael dat treckende op Piacenza tot Ducaten 136½ men op Romen mocht remitterē tot ▽ 73/3/8/ en mē vind brieven tot ▽ 73¼.

Ducaten 136½ —— ▽ 99½ —— Ducaten 100

273   19900

Ducaten 72:17:10

Provis. a ⅖ per cen. 14:11:7
14:11:7

29:3:2
20

ß 5 | 83
12

₰ 9 | 98

▽ 72:17:10
—— 5:10

▽ 73:3:8

Naples ordonneert aen Venetia op haer te trecken/ en op Piacenza te remitteren tot sulcke prysen/ dat de Remesse van Naples op Piacenza komt te staen vry van onkosten/ op Ducaten 132. Venetia vind brieven op Piacenza tot Ducaten 133¼. Nu om te weten tot hoe veel men op Naples sal trecken/ op dat de Commissie ghevoeght blijft/ conform de gegeven ordre: Soo moetmen seggen door den Regel van dryen: So Ducaten 133¼ van Venetia (zijnde de waerdye van ▽ 100 di marche)

Oo   doen

Digitized by Google

doen tot Naples uyt-geven Ducat. 132/hoe veel sullen dan doen uyt-geven Ducaten 100? Sal komen Ducaten 99/en grani 6/van Naples/ van de welcke men lichten moet 40 grani voor provisie a $\frac{2}{5}$ ten hondert/ diemen moet betalen / sal resteren Ducaten 98$\frac{2}{3}$/ en tot dien prijs mach-men de Trattas op Napoli doen.

Ducat. 133$\frac{1}{4}$ —— Duca. 132 —— Duca. 100

4

533

52800

Ducaten 99: 6

Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento. —— 40

Ducaten 98$\frac{66}{100}$ of $\frac{2}{3}$.

Florencen ordonneert aen Venetia op haer te trecken/ en op Romen te remitteren tot sulcken prijs/dat de Remesse van Florencen op Romē komt tot ▽ 92$\frac{1}{4}$ d'oro di stampe, vry van onkosten. Venetia vindt brieven op Romen tot ▽ 73$\frac{1}{2}$/en ghelt op Florencen tot ▽ 80. Nu om te weten ofmen tot de voornoemde prysen de voorschreven Commissie mach egaleren: Soo moetmen multipliceren de voorseyde ▽ 80/van Florencen/zijnde de waerdye van Ducatē 100 van Venetia/ door ▽ 92$\frac{1}{4}$ d'oro di stampe ten hondert/sal komen ▽ 73$\frac{4}{5}$/ by de welcke men voegen moet $\frac{2}{5}$ ten hondert voor de provisie diemen neemt/en sullen zijn ▽ 74$\frac{1}{10}$/of ontrent: Sulcks datmen de selve Commissie niet en mach effectueren; om dat treckende op Florencen tot ▽ 80/men op Romen behoorde te remitteren tot ▽ 74$\frac{1}{10}$/en men vindt maer brieven tot ▽ 73$\frac{1}{2}$.

▽ 80 van Florencen
a ▽ 92$\frac{1}{4}$

7360
20

▽ 73 | 80
| 20

ß 16 | 00

▽ 73:16 ——
Provisie a $\frac{2}{5}$) 14:15 ——
14:15 ——

| 29:10
| 20

ß 5 | 90
| 12

₰ 10 | 80

▽ 73:16 ——
—— 5:10

▽ 74: 1:10

Milanen

Milanen ordonneert Venetia haer te mogen remitteren/ en op Piacenza trecken tot sulcken prijs/ dat de Crates van Milanẽ op Piacenza komt tot ß 134/vry van on-ghelden. Venetia vind brieven op Milanen tot ß 145 / en ghelt op Piacenza tot Ducaten 135½. Nu om te weten of men tot de voornoemde prysen de Commissie mach effectuerẽ: Moetmen door den Reghel van dry segghen: So Schellingen 117 van Milanen/ prijs van de ▽ van ℒ 5/17/ — gheeft tot Venetia ß 145/ hoe veel sal gheven ß 134 van Milanen/ prijs van de ▽ di marche? Sal komen ß 166/ by de welcke men twee zeros moet voeghen/ om te reduceren den prijs tot de waerdye van ▽ 100 di marche/ maeckende ß 16600/ dewelcke men moet brenghen in Ducaten/ die deylende door Schellinghen 124/prijs van den Ducaet van ℒ 6⅕ van Venetia. Sal uyt brenghen Ducaten 133⅚/ daer by voeghende ß 12/ voor de Provisie diemen neemt a ⅖ per cento voor de Provisie/ bedraghende t'samen Duca. 134⅓/ en om oorsaecke van eenighe gebroocken ghetalen / die in de deylinghe verdwalen/ machmen op Ducaten 134/Grooten 10 calculeren. Sulckx dat de voorschreven Commissie met voordeel mach geadjousteert worden/om dat remitterende op Milanen tot ß 145/men op Piacenza trecken mocht tot Ducaten 134 5/12/en men vindt te trecken tot Duca. 135½.

Schellinghen 124
Ducaten 133:20
Provisie a ⅖) 26:18
26:18
53:12
24
Groot 12|84

ß 117 — ß 145 — ß 134
ß 166
100
16600
124)
Ducaten 133:20
12
Ducaten 134: 8/of ⅓.

145
580
1885
19430

Milanen ordonneert Venetia haer te mogen remitteren / en op Lyons van 't verschot haer te mogen prevaleren tot sulcken prijs/dat de Crates van Milanen op Lyons komt te staen tot ß 116⅔ / vry van

 onkosten.

Digitized by Google

onkosten. Venetia vindt brieven op Milanen tot ß 143⅞ / en ghelt op Lyons tot Ducaten 116½. Nu om te weten ofmen tot de voorschreven prysen de voornoemde Commissie souw moghen effectueren: Moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ß 117 van Milanen (prijs van de ▽ van ℒ 5/17) gheven tot Venetia ß 143⅞ / wat sullen gheven ß 116⅔ van Milanen (prijs van de Sonne-kroon?) Sal komen ß 143½ / of ontrent / dewelcke men moet multipliceren door 100/ om te reduceren in Ducaten van ℒ 6⅕ van Venetien / die deylende door ß 124/ maecken Ducaten 115/17/-/by de welcke men moet voeghen ß 11/ voor de provisie a ⅔ per cento, bedraghende Ducaten 116⅙: Sulcks dat de voor-verhaelde Commissie met voordeel mach voltogen worden/ om dat remitterende op Milanen tot ß 143⅞/men trecken mocht op Lyons tot Ducaten 116⅙/en men vindt de cours tot Ducaten 116½.

ß 117 ——— ß 143⅞ ——— ß 116⅔

	ß 117	ß 143⅞	ß 116⅔
	3	1151	350
	352		1151
ß 124	8		57550
Ducaten 115:17	2808		3453
Provisie ⅔) 23: 3	ß 143½		402850
23: 3	100		
46: 6	14350		
24	Duca. 115:17		
Grooten 11 10	11		
	Duca. 116: 4.		

Florencen ordonneert aen Venetia/ op haer te trecken tot ▽ 80 / en op Piacenza te remitteren tot Ducat. 136/ dat voor de Somme van ▽ 5000 di marche. Venetia vind de voorseyde ▽ 5000 voor Piacēza tot Duca. 135/en op Florencen vind sy te trecken Duca. 2000/ tot ▽ 80¼. Nu is de vraegh tot wat prijs sy de rest behoort te trecken? Om dat te weten moetmen eerst sien nae de Remesse van de voorschreven Kroonen 5000 di marche, tē pryse gelimiteert/hoe veel goude Kroonē sy daer voor

Digitized by Google

voor op Florencen willen getrocken hebben/ so moetmen multipliceren de kroonen voornoemt door duca. 136 per cento, makende duca. 6800/ en sonder provisie te calculeren / naedemael sy ordonneren vry van onghelden/ so moetmen die multipliceren door ▽ 80 per cento , sullen uytbrenghen ▽ 5440 d'oro , en so veel willense ghetrocken hebben voor de voorghenoemde ▽ 5000 di marcha remesse / daer nae moetmen de selve ▽ 5000 multipliceren door duca. 135 per cento, prys diemen Coursabel vindt / sal bedragen duca. 6750: — by de welcke men moet by voeghen duca. 27: — voor de provisie a ⅖ ten hondert/ nademael dat de trates op Florencen moet geschieden/ monterende duc. 6777/ daermen duc. 2000 moet af trecken/ diemen te trecke vind tot ▽ 80¼/ resterende duc. 4777/ en voor de voorseyde Duca. 2000 doetmen tot Florencen uyt-schieten ▽ 1605: — diemen oock moet af trecken vande ▽ 5440: — diese getrocken willen hebben/ blijft ▽ 3835 d'oro , die noch te trecken resteren/ en Venetia voor ontfangen moet duc. 4777/ en om te wete tot wat prys/ moetmen door den Regel van drien seggen : so duca. 4777 behooren te doen uyt-schieten tot florencen ▽ 3835 d'oro, wat sullen doen betaelen duc. 100? sal tot facit komen ▽ 80:5:7 d'oro, en tot dien prys moetmen de rest vande voorgenoemde ducaten trecken / blyvende de vorighe ghetrocken tot ▽ 80¼ / voor welcke beyde partyen men trates doet van ▽ 5440 d'oro, ghelijck alst gheordonneert was/ en ontfanghtmen daer voor duca. 6777/ voor d'uyt-gifte van duca. 6750 / verschoten voor de remesse vande ▽ 5000 di marche, a duc. 135 per cento, de over-schietende duca. 27 diemen meer ontfangt als uyt geeft/ is voor de provisie/ en in sulcker wyse blijft de Commissie geeffectueert na haer ghelimiteerde ordre.

▽ 5000
a Duc. 135
Duc. 6750|00
Provisie a ⅖) 1350
1350
Duc. 27|00
Duca. 6777: -
2000: —
Duca. 4777: —
▽ 80: 5: 7.

▽ 5000
a Duca. 136
Duca. 6800|00
a ▽ 80 ten hond.
▽ 5440|00
1605
Duc. 4777: - 3835:00 - duc. 100
▽ 80:5:7.

Duca. 2000
a ▽ 80¼
160000
500
▽ 1605|00

Digitized by Google

Venetia wisselt op Florencē tot ▽ 81½/en op Piacenza tot duc. 135:-
Nu om te weten/ door de voornoemde Wisselen/ tot hoe veel het gheldt van Florencen op Piacenza sal komen/ dat's te segghen/ remitterende van Venetia op een vande voorseyde plaetsen/en op d'ander treckende/ tot wat prys men sal konnen doen/ om a la pari te gaen/of datmē mach weten door d'advysen diese vande Wissel-cours geven/ of daer benefitie of verlies op is? So moetmen de voorsz duca. 135 multipliceren (de waerdye zijnde van ▽ 100 di marche) tot ▽ 81½ per cento, sal komen ▽ 110:0:6/ en tot dien prys kan Florencen met Piacenza aggiusteren. Op dese voorverhaelde ▽ 110:0:6 moetmen de provisie altijt calculerē/ diemen tot Florencen en Piacenzen betaelt tot benefitie vande Wissel/ op dat door sulcken middel de schade vernietight wort/ diemen anders gevoelt in 't lichten vande provisie.

Duca. 135:
a ▽ 81½

135
1080
67:10

▽ 110|02:10
|20

ß 0|50
|12

₰ 6|00

Wanneer Venetia voornoemt wisselt op Napoli/ Romen/ Antwerpen/ Amsterdam en London/ willende weten tot hoe veel de ghelden van een vande voorseyde plaetsen komt te staen op Lyons of Piacenza/ de calcula daer van wort gemaeckt in ghelijcke manieren/ als hier boven aen gewesen is inde calcula van Florencen en Piacenza/ altijdt multiplicerende den prys daermē mede op Lyons of Piacenza wisselt/ met de Cours van d'andere plaetsen daermē remitteert en treckt/ welcker exempelen/ om kortheyd/ naer gelaten worden/ also het boven-verhaelde daer toe basterende is.

Digitized by Google

Venetia wisselt op Piacenza tot duc. 136/ en op Milanen tot ß 144/ en van Milanen adviserense op Piacenza te wisselen tot ß $133\frac{1}{2}$: Nu so-men weten wilde of het vorderlijck sou zijn tot dien prys van Venetia op Piacenza te trecken/ en op Milanen te remitteren/ hebbende van de selve plaets den debito te blusschen tot ß $133\frac{1}{2}$ op Piacenza? so moetmen eerst multipliceren de voorsz duc. 136 (waerdye van ▽ 100 di marche) tot ß 124 per ducaet Venetiaens/ en van het product sal komen Schel-lingen/ vande welcke men de twee leste figuren moet af-snyden / om te sien hoe veel Veneetsche ß een ▽ di marche geld/ zijnde ß $168\frac{7}{12}$/ daer na door den Regel van drien seggen: so ß 144 van Venetia geven tot Mi-lanen ß 117 (zijnde ℒ 5:17: prys vande Milaneesche kroon) hoe veel sullen geven ß $168\frac{7}{12}$ van Venetia/ waerdye vande kroon di marche? sal uyt-komen ß $136\frac{11}{12}$ / sulcx dat het benefitie sou zijn te trecken en remit-teren na de voorgaende ordre/ overmits dat Milanen om te blusschen de schult van Piacenza/ moeht remitteren tot ß $136\frac{11}{12}$ (behalven de pro-visien diemen betaelt) en adviseren datse van Milanen wisselen tot ß $133\frac{1}{2}$/ waer op men geadverteert moet wesen tot hoe veel de Cours van Milanen op Piacenza gaet.

```
Duca. 138          ß 144 —— ß 117 —— ß 168 7/12
  a ß 124            12                ――――――
―――――――――          ――――――               2023
      544           1728                117
     1632          ――――――             ――――――
―――――――――          ß 136 11/12          14161
ß 168|64                               22253
     |12                              ――――――
     |――                              236691
ß    7.68
```

Venetia wisselt op Roma tot ▽ $73\frac{1}{2}$/ en op Napoli tot duca. $100\frac{1}{3}$. Nu om te weten/ door de voorsz Coursen/ tot hoe veel de Wissel komt te staen van d'een plaets op d'ander/ dat's te segghen/ in welcke men de tratos doen sal/ en tot hoe veel in d'ander men hem sal prevaleren tot erstinguatie vande schult daer de remesse gedaen is? so moetmen door den Reghel van drien segghen: so ▽ $73\frac{1}{2}$ van Roma geven tot Naples duc. $100\frac{1}{3}$ (nademael dat d'een en d'ander prys de waerdye maken van duca. 100 van Venetia) hoe veel sullen gheven ▽ 100 di stampe van Roma? sal uyt-brengen duc. $136\frac{1}{2}$/ en tot dien prys komt het geld te staen/ op het welcke men de provisien moet calculeren.

▽ $73\frac{1}{2}$

Digitized by Google

▽ $73\frac{1}{2}$ —— Duca. $100\frac{1}{3}$ —— ▽ 100
6   6

441   60200

Duca. $136\frac{50}{100}$ of $\frac{1}{2}$.

Venetia wisselt op Florencen tot ▽ 80 / en op Roma tot ▽ 72: Nu om te weten door de voornoemde Coursen / tot hoe veel het gheldt van d'een plaets op d'ander komt te responderen? so moetmen door den Regel van drien seggen: so ▽ 80 van Florencen gheven tot Roma ▽ 72, (nademael dat d'een en d'ander plaets de waerdye geven van duc. 100 Venetiaes) hoe veel sullen geven ▽ 100 van Florencen? sal uyt-komen ▽ 90 d'oro di stampe, en tot dien prys de plaets daermē de trates doet / mach haer prevaleren van dien / waer de remesse geschiet is / en calcula sal pari komen / waer op men indachtigh sal zijn de oncosten te calculeren.

▽ 80 —— ▽ 72 —— ▽ 100
  100

▽ 90   2700

Romen wisselt op Venetia tot ▽ $71\frac{1}{4}$: Nu is de vraghe / willende van Venetia / ordonnerende tot Roma voorsz / dat sy tot den voornoemden prys remesse doen / tot hoe veel soumen hun dan limitteren op Piacenza te trecken / op dat de trates van Venetia op Piacenza komt te responderen tot duca. 136 vry van ongelden / dat's te seggen dat voor ▽ 100 debit tot Piacenza / sy tot Venetia suyver ontfangen duca. 136 / en om dat te weten / moetmen multipliceren de voorseyde Veneetsche ducaten / zijnde de valuta van ▽ 100 di marche, a ▽ $71\frac{1}{4}$ d'oro di stampe voor 100 / sal uyt-komen ▽ $96\frac{2}{10}$ / by de welcke men adderen moet $\frac{2}{5}$ per cento, voor de provisie diemen tot Romen betaelt; maeckende t'samen ▽ 97:5:8 / en tot dien prys machmen op Romen ordonneren dat sy hun op Piacenza prevaleren / remitterende op Venetia tot ▽ $71\frac{1}{4}$ / en soo doende sal de tratos van Venetia op Piacenza komen op duc. 136 / vry van ongelden.

Duca.

Duca. 136
a ▽ 71⅗ per cento.

136
952
34

▽ 96|90
20

ß 18|00

▽ 96:18: ——
—— 7: 8

▽ 97: 5: 8.

▽ 96:18: ——

Provisie 19: 7: ——
19: 7: ——

|38:14: ——
|20

ß 7|74
|12

₰ 8|88

Amsterdam wisselt op Venetia tot ₰ 100½. De vraegh is / willende van Venetia voorsz op Amsterdam ordonneren / dat sy tot dien prys trecken / tot hoe veel men haer alsdan de remesse op London souw limitteren / op dat de remesse van Venetia op London komt te staen / tot 58 ₰ steerlings vry geld / dat is voor yder ducaet diemen in Venetia uyt keert / men in London credit souw hebben van 58 ₰ steerlings : Om dat te weten / werckt men door den Regel van drien / seggende : so 58 ₰ steerlinghs gheven tot Amsterdam ₰ 100½ vlaems / (door dien dat d'een en d'ander prys de waerdye is van een Veneetsche ducaet) hoe veel sal dan gheven ₰ 240 steerlinghs / 't welck de waerdye is van een pondt steerlinghs ? sal komen ₰ 415 11/16 vlaems / van het welcke men het 1/12 neemt / om schellingen te hebben / makende ß 34: ₰ 7 11/16 vlaems / en tot dien prys machmen t'Amsterdam ordonneren dat sy op London remitteren / en haer van Venetia provideren tot ₰ 100½ vry van oncosten / dat doende sal de Remesse van Venetia op London komen tot ₰ 58 steerlinghs per ducaet.

₰ 58 steerlinghs —— ₰ 100½ vlaems —— 240 ₰ steerlings
100½

₰ 415 11/16 incirca.
ß 34: 7 7/16 ₰ vlaems.

24000
120

24120

Digitized by Google

Florencen wisselt op Venetia tot ▽ 80$\frac{1}{5}$: Nu om te weten/ ordonnerende tot Florencen voorsz/ dat sy tot dien prys remesse doen op Venetia voornoemt/tot hoe veel men haer dan mocht limitteren om het provenu op Naples te treeken / op dat de tratos van Venetia op Naples respondeert op duca. 98 vry van oncosten? so moetmen door den Regel van drien seggen: so ▽ 80$\frac{1}{5}$ van Florencen geven tot Naples duca. 98/ (nademael dat d'een en d'ander prys de waerdye is van duca. 100 van Venetia) hoe veel sullen dan geven ▽ 100 van Florencen? sal uyt-komē duca. 122$\frac{1}{5}$ / en tot dien prys machmen op Florencen ordonneren / dat sy hun van Naples provideren/remitterende op Venetia tot ▽ 80$\frac{1}{5}$ vry van oncosten/en tot dien prys voornoemt sal de trates van Venetia op Naples komen tot duca. 98.

▽ 80$\frac{1}{5}$ ——— Duca. 98 ——— ▽ 100

$$\frac{\quad 5 \quad}{401} \qquad \frac{5}{49000}$$

Duca. 122: $\frac{19}{100}$: of $\frac{1}{5}$ ontrent.

Wissel-handelinghe van Piacenza, op de meeste plaetsen van Europa.

IN Piacenza houdtmen Boeck-reeckeninghe en Wissel-courss/ in goude kroonen di marche, welcke goude kroonen haer bedeelen in 20 en 12/ om dat 20 Schellinghen goude Munte een ▽ di marche maecken/ en yder Schellingh 12 Grooten diergheliicke Munte.

Piacenza wisselt in haer gewoonlijcke Fieres of Missen, en gheeft.

▽ 1	Di marche, om tot Antwerpen te hebben ——— ———	ß	134$\frac{1}{2}$ vlaems.
▽ 100	dito om tot Franckfort te hebben —	▽	120$\frac{1}{2}$.
▽ 100	dito om tot Norimbergh te hebben —	▽	140.

▽ 100

Digitized by Google

▽ 100	om tot Romen te hebben ———	▽	99¾ d'oro di stampe.
▽ 1	om tot Genoa te hebben —— ——	ß	67 ℔ 10 gou. munte.
▽ 1	om tot Milanen te hebben ———	ß	133⅓.
▽ 100	om tot Florencen te hebben ———	▽	110½ d'oro.
▽ 100	om tot Venetia te hebben ———	Duca.	134½ van ℒ 6⅕.
▽ 100	om tot Napoli te hebben ———	Duca.	132¼ van 13 Carlini
▽ 1	om tot Palermo of Messina te hebben —— ——	Carli.	29½.
▽ 100	om tot Bergamo te hebbén ——	▽	123¼.
▽ 100	om tot Bary en Lecce te hebben —	Duc.	134 van 5 tary.
▽ 1	om tot Sivilien te hebben ——	Marav.	428½.
▽ 1 / ▽ 1 / ▽ 1	om tot Valenca Barzalona en Saragoza te hebben ———	ß	26. ——
▽ 100	om tot Luca te hebben ——— ——	▽	117½.
▽ 100	om tot Ancona te hebben ———	▽	137 di piccoly 10.
▽ 85½	meer of min/ om tot Lyons te hebben	▽	100 d'or Sol.

Staet te noteren/ dat Piacenza aen alle de plaetsen daerse mede wisselt vaste prysen geeft/ uyt-gesondert aen Lyons/ die nae de Cours op en af gaet/ dat in 't vergelijcken van de Commissien moet waer ghenomen worden.

Piacenza wisselt op Antwerpen

En geeft een goude kroon di marche, om tot Antwerpen voornoemt te hebben na de Cours ℔ 134½ vlaems: Nu om te wetē/ voor ▽ 600: 15:- di marche, hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sal hebben? soo multipliceert de voorsz somme van ▽ᵉⁿ door den prys van ℔ 134½ / en het product sal Grooten uyt-brenghen / daermen het $\frac{1}{12}$ uyt treckt om Schellingen te hebben/ en daer nae het $\frac{1}{20}$ om Ponden te krygen/ maeckende ℒ 336: 13: 4 vlaems/ diemen daer voor tot Antwerpen sal ontfanghen.

Digitized by Google

∇ 600: 15: —
134½

2400
7800
300
67¼
33⅝

℔ 80800
ß 6733: 4
£ 336: 13: 4.

De proef hier van heeft men inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Piacenza wisselt op Franckfort

En geeft ∇ 100 di marche, om tot Franckfort voornoemt te hebben ∇ 110½ van 93 kruytsers per ∇: Nu om te weten, voor ∇ 800 di marche, hoe veel floryne van 60 kruytsers men daer voor tot Franckfort sal hebben? so moetmen de ∇ 800: — di marche door ∇ 110½ ten hondert multipliceren, af-snydende de twee leste letteren, om Schellinghen en Grooten te hebben, diemen door 20 en 12 multipliceert, maeckende ∇ 884 van 93 kruytsers, om die tot floryne van 60 kruytsers te brengen, moetmen de voorseyde kroonen door 93 kruytsers multipliceren, en daer na door 60 kruytsers deylen, sal uyt-brenghen floryne 1370 en 16 kruytsers.

∇ 800 di marche.
a ∇ 110½

88000
400

884|00
93

60) 82212

Flor. 1370: 16 kruytsers.

De wis-

De wissel van Piacenza op Norimbergh is van gelijcke Natuur als die van Piacenza voorschreven op Francfort/alleen verschil in de prijs hebbende dat de reductie niet en verandert / dus sullen wy die sonder voorder exempel te verthoonen door by gaen.

Piacenza wisselt op Romen,

En geeft ▽ 100 di marche, om tot Roma voorschreven te hebbẽ ▽ 99¼ di stampe/meer of min/nae de prijs van de cours. Nu om te weten voor ▽ 1385/15/- di marche, hoe veel Kroonen di stampe men daer voor tot Roma sal hebben: Soo moetmen de voornoemde somme van ▽ di marche multipliceren door ▽ 99¼ di stampe per cento, en houden de restanten vande multiplicatie voor ghedeelten van Schellinghen en Grooten/af snydende de 2 laetste figuren van haer product/ welcke twee laetste figuren men daer nae door 20 en 12 multipliceert/ om Schellinghen en Grooten goude munte te hebben: Sal eyntelijck uyt brenghen ▽ 1382/5/9 d'oro di stampe, diemen tot Romen sal Credito hebben voor de voorseyde Kroonen di marche.

```
 ▽  1385: 15— di marche.
a▽    99¼  ten hondert.
   ——————————
   12465
  12465
     692: 10
     346:  5
      50: ——
      25: ——
   ——————————
▼ 1382|28: 15
      |20
      ————
ß     5|75
      |12
      ————
₰     9|00
   ——————
```

De Proef daer van heeftmen in de wissel-handelinge van Roma.

Digitized by Google

Piacenza wisselt op Genua,

En gheeft een Kroon di marche, om tot Genua voorschreven te hebben nae de cours / meer of min / Schellinghen 67 / Grooten 10/ goude Munte. Nu om te weten voor ▽ 723 / 14/ 3 di marche, hoe veel Ponden loopende Munte men daer voor tot Genua sal hebben: Soo moetmen eerst multipliceren de voorschreven di marche tot Ponden 3/17/10/ per ▽/ dat de voornoemde prijs van Schellingē 67/Grootē 10 maeckt/ beginnende eerst te multipliceren de voorseyde ℒ 3—/door de ß 3/ en so voorts door de 14 ß/ die de Kroonen versellen/ Calculerende voor 12 ß een Schellingh/en voor 20 Schellingen een Pondt/ en van het product sal uyt-komen ℒ 2454/11/9 goude Munte / diemen daer na moet deylen door ß 68 / prijs van de groude Kroon in goude Munte / om Kroonen te hebben/multiplicerende de restanten door 20 en 12/om Schellinghen en Penninghen te hebben/maeckende ▽ 721/18/9 d' oro, diemen multipliceert door ℒ 4½ voor de ▽ / (of nae dat de prijs dan is van de ▽ in loopende Munte.) Sal voor Facit komen ℒ 3248/ 14/4/en so veel pende Munte salmen tot Genua Crediteur zijn voor de voor-verhaelde ▽ 723/14/3 di marche.

▽ 723:14: 3 di marche.
a ℒ 3: 7:10

2171: 2: 9
180:18: 6
30: 3: 1
72: 7: 5

ℒ 2454:11: 9 goude Munte.
20

49091
4

196367

ß 68
4

272

▽ 721:18:9
ℒ 4:10

2887:15
360:19:4

ℒ 3248:14:4 loopen.munt

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Genua.

Digitized by Google

Piacenza wisselt op Milanen,

En geeft een Kroon di marche, om tot Milanen voorschreven te hebben ß 133⅓/meer of min. Nu om te weten voor ▽ 1450/15/6 di marche, hoe veel Ponden men daer voor tot Milanen sal hebben: So moetmen de voorseyde somme van Kroonen multipliceren door £ 6/13/4 per ▽/ zijnde de voornoemde ß 133⅓/beginnende te multipliceren de £ 6. door de ₰ 6/en daer na door de ß 15/ die de Kroonen di marche versellen/calculerende voor 12 ₰ een Schellingh/ en voor 20 Schellingen een Pond/ en sullen zijn £ 9671/16/8/diemen tot Milanen voorsz. sal hebben.

▽ 1450:15:6
a £ 6:13:4

8704:13:——
483:11:10
483:11:10

£ 9671:16: 8 Milaneesche Munte.

De Proef daer van heeftmen als Milanen op Piacenza wisselt.

Piacenza wisselt op Florencen,

En geeft ▽ 100 di marche, om tot Florencen voornoemt te hebben ▽ 110½/meer of min/na de cours. Nu is de vraegh voor ▽ 4500/10 di marche, hoe veel goude Kroonen men daer voor tot Florencen sal hebben: Om dat te weten moetmen de voorsz: ▽ di marche multipliceren door 110½ d'oro ten hondert/ af snydende van het product de twee leste figuren diemen door 20 en 12/tot schellingen en grooten maeckt: Sulcx datmen vindt ▽ 4973/1/— d'oro, daer voor tot Florencen Crediteur te worden.

▽ 4500: 10-di marche.
a ▽ 110½ ten hondert.

495000
2250
55

▽ 4973|05
|20.

ß 1|00

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Florencen.

Piacenza

Piacenza wisselt op Venetia,

En gheeft ▽ 100 di marche, om tot Venetia voorschreven te hebben Ducat. 134½/meer of min/van ℒ 6⅕ per Ducaet. Nu om te weten voor ▽ 1078/12 di marche, hoe veel Ducaten men daer voor tot Venetia sal hebben: Soo moetmen multipliceren de voornoemde somme van Kroonen door den prijs van Ducaten 134½ ten hondert/ zijnde de restanten van de multiplicatie ghedeelten van $\frac{9}{24}$/ om reeckeninghe van de Grooten te houden/ af-snydende van haer product de twee laetste figuren/ diemen door 24 multipliceert om Grooten te hebben: Sal uyt brengen Ducaten 1450$\frac{17}{24}$/van ℒ 6⅕/diemen tot Venetia voor de voorseyde somme van ▽ die marche sal hebben.

▽ 1078:12:——
a Ducaten 134½ ten hondert.

```
      4312
     14014
       539
        67
        13: 9
Ducat.1450|71: 9
          |24
 ß      17|13
```

De Proef hier van heeftmen als Venetia op Piacenza wisselt.

Piacenza wisselt op Naples,

En gheeft ▽ 100 di marche, om tot Naples voorschreven te hebben Ducaten 132¼/ meer of min/ van 5 tary per Ducaet. Nu om te weten voor ▽ 2573/12/4 di marche, hoe veel Piacenza daer voor tot Naples Credit sal hebben: So moetmen de voorseyde somme van Kroonen multipliceren tot grani 132¼ per ▽. Nae-de-mael dat (ghelijck gheseyd is) het so veel grani per Kroon is/als tot Ducaten voor ▽ 100/en van het product sal komen grani/van de welcke om Ducaten te maecken/men korten

korten moet de twee laetste figuren/sal resteren Ducaten 3416 / en de grani 47 / zijnde de twee laetste af-ghekorte figuren / maecken tarp 2/ en grani 7. Sulcks datmen voor de voorseyde ▽ 2573/12 / 4 di marche tot Piacenza/ credit tot Naples hebben sal van Ducaten 3416/tarp 2/ grani 7.

▽ 2573: 12: 4
a grani 132¼ per ▽.

5146
33449
1286
643
66
13
3

Ducat. 3416|4|7: of tarp 2/grani 7.
|2:

De Proef hier van heeftmen inde wissel-handelinge van Naples.

Piacenza wisselt op Palermo,

En gheeft een ▽ di marche, om tot Palermo te hebben 29½ Carlini/ meer of min: Nu om te weten voor ▽ 2400/ 10/10 di marche/ wat Credit van oncen men daer voor tot Palermo sal hebben: So moetmen de voorschreven somme van Kroonen multipliceren door Carlins 29½ per Kroon / en houden de restanten van 't overschot voor ghedeelten van 10/ om grani te hebben; en sullen carlini 70815/en grani 9 zijn/ dewelke om in oncen te reduceren / moetmen de laetste figuren af snyden / en nemen een ⅙ van d'ander. Sal uyt brenghen oncen 1180/ en het $\frac{5}{10}$ van de carlins datter over-schiet/voeghtmen by Carlini 5/zijnde d'af-ghesneden figuur/ maecken t'samen 15/dat tarp 7 zijn/ resterende een carlini met de neghen grani / maeckende grani 19 / en in als oncen 1180/ 7/19/ op de welcke men voeghen moet een carlini per oncen/ tot verbeteringh van de munte / als hier voren aenghewesen is: komt eyntelijck oncen 1199/28/1/datmen voor de voornoemde ▽ di marche, Credit wort tot Palermo in goede munte.

Digitized by Google

▽ 2400: 10: 10
Tot Carlini 29½ of 5 grani

69600
1200
14: 7
1: 2

Carlini 7081: 5: 9
Oncen 1180: 7: 19
Op-gelt a Carl. 1 per once. 19: 20: 2

Oncen 119: 28: 1

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Palermo.

Men sal hier gheen voorder exempel stellen/ hoe Piacenza op Messina wisselt / nae-de-mael sy heel en al de reductie hier boven van Piacenza op Palermo ghelijck is/alleen wat differentie somwijl in de prijs hebbende.

Piacenza wisselt op Bergamo,

En geeft ▽ 100 di marche, om tot Bergamo te hebben ▽ 123¼/ meer of min/van £ 7/ per ▽. Nu om te weten voor ▽ 740/ 4/ 8/ wat Credit van Ponden men daer voor tot Bergamo sal hebbẽ: So moetmen eerst multipliceren de voorseyde somme van Kroonẽ di marche, door de voorschreven ▽ 123¼/en de restanten houden voor gedeelten van 20/ om rekeninghe van de Schellinghen te houden / af-snydende van't product de twee laetste figuren / diemen multipliceren moet door 20 en 12 / om Schellinghen en Grooten in gout te doen komen / maeckende ▽ 912/ 6/8/ diemen in Ponden moet reduceren door £ 7/ —/ beginnende door de Grooten en Schellingen eerst te multipliceren / die de Kroonen versellen/en sullen uyt-brenghen £ 8386/ 6/ 8/ diemen tot Bergamo daer voor sal hebben.

▽ 740

▽ 740: 4: 8
a ▽ 123: ¼ ten hondert.

2220
8889
185
24: 12
4: 2

▽ 91233: 14
|20

ß 674
|12

₰ 888

▽ 912: 6: 8
a ℒ 7:

ℒ 6386: 6: 8

Om dese voornoemde reductie een Proef by te voegen/ dewelcke dienen mach om de reeckeninge te maken als Bergamo op Piacenza wisselt: So moetmen eerst het $\frac{1}{7}$ nemen van de voorschreven ℒ 6386/6/8/ van Bergamo/ om Kroonen te hebben van ℒ 7/-makende ▽ 912/6/8/ daer na door den Reghel van dry segghen: Soo ▽ 123¼ van Bergamo gheven tot Piacenza ▽ 100 di marche, wat sal gheven ▽ 912/6/8/ multiplicerende den prijs en de somme van de Kroonen tot grooten/ die gedeylt zijnde/ sullen tot Facit uyt brenghen ▽ 740/4/7 di marche, diemen daer voor tot Piacenza sal hebben/ sulcks dat de rekeninge juyst gaet op een ₰/ die inde ghebroockenen verdwaelt.

ℒ 6386: 6: 8
a $\frac{1}{7}$.
▽ 912: 6: 8

▽ 123¼ —— ▽ 100 —— 912: 6: 8
20 | 20
2465 | 18246
12 | 12
29580 | 2189600|0
▽ 740: 4: 7

Noteert, dat als Piacenza wisselt op Barry/ Leccio en Nocera/ datmen dan de reductie maeckt in ghelijcke wyse als in de Calcula van Piacenza op Napoli aen-gewesen is/ alleen maer verschil inde Wissel-cours hebbende.

Digitized by Google

Piacenza wisselt op Sivilien,

En gheeft een Kroon di marche, om tot Sivilia voorschreven te hebben Maravadis 428/meer of min. Nu om te weten voor ▽ 815/5/6 di marche, hoe veel Maravadisen men daer voor tot Sivilien souw hebben: Soo moetmen multipliceren de voornoemde somme van Kroonen tot Maravadis 428 per ▽/en sal uyt brenghen Maravadisen 348937/ daer by voegende ½ ten hondert voor de aggio van de munte/ tot Maravadisen 5 per mille, maeckt t'samen Maravadisen 350681/ diemen daer voor tot Sivilien Credit sal hebben.

	▽ 815:5:6
a Maravadisen	428
	6420
	3424
	107
	10
	348937
5 per mille	1744
Maravadisen	350681

De Proef daer van heeftmen in de wissel-handelinge van Sivilien.

Piacenza wisselt op Valenza,

En gheeft een ▽ di marche, om tot Valenza voornoemt te hebben ß 23⅓/meer of min/ na de wissel. Nu willende weten voor ▽ 726/19/2 di marche, hoe veel ponden men daer voor tot Valenza sal hebben: Soo moetmen multipliceren de voorseyde somme van Kroonen door £ 1/3/4 per ▽/zijnde de voorschreven Schellinghen 23⅓/beginnende te multipliceren door de Grooten/ en daer nae door de Schellinghen die in't gheselschap van de Kroonen zijn/ en sullen uyt brenghen £ 848/2/4/ diemen daer voor tot Valenza sal hebben.

▽ 726:

Digitized by Google

∇ 726: 19: 2.
a £ 1: 3: 4

726: 19: 2
121: 3: 2

£ 848: 2: 4 Valenze Munte.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Valenza.

Staet te noteren / dat als Piacenza op Barzalona en Saragossa wisselt/dat de munte en de reductie op gelijcke wijse gereduceert wort/ als die van Piacenza op Valenza voorsz.

Piacenza wisselt op Luca

En gheeft 100 ∇ di marche, om tot Luca te hebben ∇ $117\frac{1}{2}$ / meer of min/ van £ $7\frac{1}{2}$ per ∇: Nu om te weten/ voor ∇ 406: 10: 10 di marche, hoe veel kroonen van £ $7\frac{1}{2}$ men daer voor tot Luca sal hebbē? so moetmen de selve kroonen di marche, multipliceren door ∇ $117\frac{1}{2}$ ten hondert/ en van het product de 2 leste figuren af korten/ die multiplicerende door 20 en 12/ om Schellingen en Grooten goude munte te hebben / sal uyt brengen ∇ 477: 13: 8/ diemen daer voor tot Luca sal hebben.

∇ 406:10:10 di marche.
a ∇ $117\frac{1}{2}$ per cento.

2842
4466
203
58:15
4:17

∇ 477|68:12
|20

ß 13|72
|12

g 8|64

De Proef vande voorschreven reductie dient om de Calcula te maecken/ als Luca op Piacenza wisselt/ en wort door den Reghel van drien gemaeckt/ seggende: so ∇ $117\frac{1}{2}$ geven ∇ 100 di marche, wat sullen gheven ∇ 477: 13: 8? sal uyt komen ∇ 406: 10: 10 di marche.

Digitized by Google

Piacenza wisselt op Ancona

En geeft ▽ 100 di marche, om tot Ancona voornoemt te hebbẽ ▽ 137 meer of min/ van 10 piccoly per ▽: Nu om te weten/ voor ▽ 780:15: — di marche, hoe veel kroonen van ℒ 6½ men daer voor tot Ancona credit sal hebben: so moetmen de selve somme van ▽ 780:15: — multipliceren door 137/ af-snydende de 2 laetste figuren van het product/ die door 20 en 12 multiplicerende/ sal uyt-brengen ▽ 1069:12:4/ diemen daer voor tot Ancona sal ontfangen.

▽ 780:15: — di marche.
a ▽ 137 van ℒ 6½ per cento.

5460
2340
780
68:10
34: 5

▽ 1069 | 62:15: —
20

ß 12 | 45
12

90
₰ 4 | 5

Piacenza wisselt op Lyons

En gheeft ▽ 85½ / meer of min / tot Lyons voorsz te hebben ▽ 100 d'oro Sol: Nu om te weten/ voor ▽ 1516:12: — di marche, hoe veel men daer voor tot Lyons sal betalen: soo moetmen door den Reghel van drien segghen: soo ▽ 85½ di marche, geven ▽ 100 d'oro Sol, hoe veel sullen geven de voorseyde ▽ 1516: 12: sal uyt brenghen ▽ 1773: 16 d'oro Sol, diemen daer voor tot Lyons schuldigh sal zijn.

▽ 85½

Digitized by Google

▽ 85½ —— ▽ 100 —— ▽ 1516/12: —
2
171
3033: 4
100
20
▽ 1773:16: — d'oro Sol.
303320

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Lyons.

Trates en Remessen:

of Wissel en her-wissel.

FLorencen wisselt op Piacenza / inde expeditie vande Fiera oft Misse/ tot ▽ 109½/ en op Venetia tot ▽81½: Nu willende weten / door de voorseyde prysen/ tot wat prys Piacenza op Venetia hoort te wisselen: so moetmen door den Regel van drien seggen: so ▽ 81½ d'oro van Florencen / geven tot Venetia duca. 100 van ℒ 6⅕/ wat sullen gheven ▽ 109½/ prys van ▽ 100 di marche? sal uyt-brenghen duca. 134⅓/ en tot dien prys moet Piacenza op Venetia wisselen.

Staet te noteren / datmen tot meer en minder prysen wisselt nae de Cours/die op en neer gaen/na de veelheyd of schaersigheyd van't geld/ daermen sich nae moet reguleren: en dese calculas dienen maer tot exempelen/ om de regulen te leeren verstaen.

▽ 81½ —— Duca. 100 —— ▽ 109½
163 21900.
Duca. 134⅓.

Naples wisselt op Piacenza inde expeditie van de Misse/ tot ducaten 136½/en op Venetia tot duc. 101½: Nu willende wetē/door de voorseyde

Digitized by Google

seyde prysen/tot wat prys Piacenza op Venetia hoort te wisselẽ/ moetmen door den Regel van drien seggen: so duc. $101\frac{1}{2}$ van Napoli/ geven tot Venetia duc. 100 van ℒ $6\frac{4}{7}$/ hoe veel sullen geven duc. $136\frac{1}{2}$/ waerdye vande ▽ 100 di marche? sal uyt-komen duca. $134\frac{14}{29}$/ en tot dien prys behoort Piacenza op Venetia te wisselen.

Duca. $101\frac{1}{2}$ —— Duca. 100 —— Duca. $136\frac{1}{2}$

203   27300

Duca. $134\frac{14}{29}$.

Romen wisselt op Piacenza inde expeditie vande Misse tot ▽ 99/ en op Venetia tot ▽ $73\frac{4}{7}$: Nu om te weten/ door de voornoemde prysen/ tot wat Cours Piacenza op Venetia hoort te wisselen: soo moetmen door den Regel van drien segghen: so ▽ $73\frac{4}{7}$ d'oro di stampe, gheven tot Venetia duca. 100 van ℒ $6\frac{4}{7}$/ hoe veel sullen geven ▽ 99/ waerdye van ▽ 100 di marche? sal uyt-brenghen duca. $134\frac{1}{2}$/ en tot dien prys hoort Piacenza op Venetia te wisselen.

▽ $73\frac{4}{7}$ —— Duca. 100 —— ▽ 99

5

368   49500

Duca. $134\frac{1}{2}$.

Florencẽ wisselt op Piacenza inde expeditie vande Misse tot ▽ $109\frac{1}{2}$/ en op Naples tot duca. $125\frac{1}{3}$: Nu om te weten/ door de voorsz prysen/ tot wat prys Piacenza op Naples hoort te wisselẽ: so moetmẽ de voorseyde ▽ $109\frac{1}{2}$ van Florencen multipliceren/ prys van ▽ 100 di marche, door duc. $125\frac{1}{2}$ ten hondert/ nademael dat de voornoemde duca. $125\frac{1}{2}$ de waerdye zijn van ▽ 100 d'oro, sal uyt-brengen duca. $137\frac{1}{4}$ of ontrent/ en tot dien prys moet Piacenza op Napoli wisselen.

▽ $109\frac{1}{2}$ van Florencen.
a Duca. $125\frac{1}{3}$ ten hondert.

1125
1250
36
63

Duca. $137\frac{24|1}{100|4}$ incirca.

Vene-

Digitized by Google

Venetia wisselt op Piacenza inde expeditie vande Misse tot ducaten 133$\frac{2}{3}$/en op Naples tot duca. 102$\frac{2}{3}$: Nu om te weten/ door de voorseyde Wisselen/ tot wat prys Piacenza op Naples hoort te wisselen? soo moetmen multipliceren de voorsz duc. 133$\frac{2}{3}$ (zijnde de waerdye van ▽ 100 di marche) tot duc. 102$\frac{2}{3}$ ten hondert/nademael dat de voornoemde duca. 102$\frac{2}{3}$/ de waerdye zijn van duca. 100 van Venetia/ sal uytbrengen duca. 137$\frac{1}{5}$ of ontrent / en tot dien prys moet Piacenza op Naples wisselen.

Duca. 133$\frac{2}{3}$
a Duca. 102$\frac{2}{3}$

266
1330
44
44
34
34

Duca. 137|22|1
100|5

Naples wisselt op Piacenza in d'expeditie vande Misse tot ducaten 136$\frac{1}{2}$/ en op Roma tot duca. 137: Nu willende weten/door de voorseyde wisselen tot wat prys Piacenza op Romen hoort te wisselen? so moetmen door den Regel van drien seggen: soo duca. 137 van Naples geven tot Romen ▽ 100 d'oro di stampe, hoe veel sullen geven duc. 136$\frac{1}{2}$/ prys van ▽ 100 di marche? sal uyt-komen ▽ 99$\frac{3}{5}$ of ontrent d'oro stampe: en tot dien prys behoorde Piacenza op Romen te wisselen.

Duca. 137 —— ▽ 100 —— Duca. 136$\frac{1}{2}$
2
27300
274
▽ 99:12:8

Digitized by Google

Venetia wisselt op Piacenza in d'expeditie vande Misse tot ducaten $133\frac{2}{3}$/ en op Roma tot ▽ $74\frac{1}{2}$: Nu om te weten / door de voorseyde wisselen/ tot wat prys Piacenza behoorden op Roma te wisselen: soo moetmen de duca. $133\frac{2}{3}$ (waerdye vande ▽ 100 di marche) multipliceren door ▽ $74\frac{1}{2}$ ten hondert/ sal uyt-brengen ▽ $99\frac{3}{5}$ of ontrent/ dat Piacenza op Romen moet wisselen.

Duca. $133\frac{2}{3}$
a ▽ $74\frac{1}{2}$

532
931
66:10
24:16
24:16

▽ 99 | 58: 2
20

ß 11 | 62
12

δ 7 | 44

Roma wisselt op Piacenza/ in d'expeditie vande Misse tot ▽ 99/ en op Florencen tot ▽ 90: Nu om te weten/ door de voorseyde prysen tot wat prys Piacenza op Florencen behoorden te wisselen: soo moetmen door den Regel van drien seggen: soo ▽ 90 d'oro di stampe gheven tot Florencen ▽ 100 d'oro, wat sal gheven ▽ 99 di stampe, waerdye van ▽ 100 di marche? sal uyt-komen ▽ 110/ en tot dien prys moet Piacenza op Florencen wisselen.

▽ 90 —— ▽ 100 —— ▽ 99:00

▽ 110:

Venetia wisselt op Piacenza in d'expeditie vande Misse tot ducaten $133\frac{2}{3}$/ en op Florencen tot ▽ $82\frac{1}{3}$: Nu om te weten/ door de voorss Coursen/ tot wat prys Piacenza op Florencen behoorden te wisselen: so moetmen de voornoemde duca. $133\frac{2}{3}$ (waerdye van ▽ 100 di marche) multipliceren door ▽ $82\frac{1}{3}$ d'oro per cento (naedemael dat de voorseyde

▽ $82\frac{1}{3}$

Digitized by Google

▽ $82\frac{1}{3}$ waerdye is van duca. 100 van ℒ $6\frac{1}{5}$ van Venetia/ sal komen ▽ $110\frac{1}{20}$/ en tot dien prys moet Piacenza op Florencen wisselen.

```
     Duca. 133 2/3
   a Duca.  82 1/3
          ---------
            266
          1064
              44:6:8
              27:6:8
              27:6:8
         ---------------
   ▽  110|05:-:-
          |20
          |----
         1|00
```

Venetia wisselt op Piacenza in d'expeditie vande Misse tot ducaten $133\frac{2}{3}$/en op Milanen tot ß 144: Nu om te weten/ door de voorseyde wisselen tot wat prys Piacenza behoorden op Milanen te wisselen: soo moetmen eerst sien hoe veel Veneetsche Schellinghen een Kroon di marche doen / en multiplicerende de voornoemde duca. $133\frac{2}{3}$ door ß 124 per ducaet (dat ℒ $6\frac{1}{5}$ zyn waerdye vande voorsz ducaten) en van 't product af-snydende de 2 leste figuren / sal komen ß $165\frac{3}{4}$ of ontrent/ daer na door den Regel van drien seggen: so ß 144 van Venetia/ prys vande Milaneeze ▽ van ℒ 5:17:— geven ß 117/hoe veel sullen geven ß $165\frac{3}{4}$? voor facit uyt-brenghende ß $134\frac{2}{3}$ / en tot dien prys moet Piacenza op Milanen wisselen.

```
  Duca. 133 2/3         ß 144 —— ß 117 —— ß 165 3/4
  ß     124                 4               -------
  -----------           -------              663
        532               576                117
     1596               -------             -----
          41:4          ß 134 2/3.           4641
          41:4                              7293
  ---------------                           -----
  ß  165|74:8                               77571
        |12                                 -----
        |----
  ß    8|96
        |----
        |100
```

Roma wisselt op Piacenza in d'expeditie van de Misse tot ▽ 99 / en op Milanen tot ▽ 86 : Nu om te weten / door de voorsz Wisselen tot wat prys Piacenza op Milanen hoort te wisselen ? soo moetmen door den Regel van drien seggen : so ▽ 86 d'oro di stampe, gheven tot Milanen ▽ 100 van £ 5:17: — wat sullen gheven ▽ 99 (zijnde de waerdye van ▽ 100 di marche) sal uyt-brenghen ▽ 115: 2: 3 / diemen multipliceert door ß 117 prys vande kroon / af-snydende de 2 leste figuren van haer product / om de Wissel te brengen tot de waerde van een ▽ di marche, sal resteren ß 134$\frac{2}{3}$ / en tot dien prys moet Piacenza op Milanen wisselen.

▽ 86 —— ▽ 100 —— ▽ 99

100

9900

▽ 115:2:3

a ß 117

805

1265

11:8

1:5

ß 134|68

12

ß 8|17

Milanen wisselt op Piacenza in d'expeditie vande Misse tot ß 133½ / en op Genoua tot ß 118$\frac{2}{3}$: Nu om te weten door de voorsz Wisselē/tot wat prys Piacenza op Genua behoort te wisselen ? soo moetmen door den Reghel van drien seggen : soo ß 118$\frac{2}{3}$ van Milanen / prys vande ▽ van £ 4: — van Genua gheven ß 80 / wat sullen gheven ß 133½ / prys vande ▽ di marche in Milaneze munte ? sal uyt-brenghen ß 90 loopende munte / die sonder reductie in goude munte te maken / nademael dat alreede geseyd is dat ß 68 goude munte / ß 90 loopende munte bedraeghen / soo blijckt dat tot ß 68 voornoemt Piacenza op Genua moet wisselen.

ß 118$\frac{2}{3}$ —— ß 80 —— ß 133½

6 | 6

712 | 801

80

ß 90 — | 64080

Vene-

Venetia wisselt op Piacenza in d'expeditie van de Misse tot Ducaten 141/en op Lyons tot Ducat. $116\frac{1}{2}$. Nu om te weten door de voornoemde wisselen/ tot wat prijs Piacenza op Lyons hoort te wisselen: Soo moetmen door de Reghel van drij seggen: Soo Ducaten 141 van £ $6\frac{1}{5}$ van Venetia gheven tot Piacenza ▽ 100/ hoe veel sullen gheven Ducaten $116\frac{1}{2}$/waerdye van ▽ 100 d'oro Sol, van Lyons? Sal uyt komen ▽ $82\frac{1}{2}$/of ontrent/en tot dien prijs behoorden Piacenza op Lyons te wisselen.

Ducaten 141 —— ▽ 100 —— Ducaten $116\frac{1}{2}$

2 ———— 23300

282

▽ 82: 12: 5

Volght het gebruyck

Van verscheyden Commissien

te vereffenen, en Calcula te maken, om die te formeren op de Wissel-handelinghe van PIACENZA.

TOT Piacenza komt ordre om op Venetia te remitteren tot Ducaten 134/of op Florencen tot ▽ $110\frac{1}{2}$/waer dat de meeste benefitie sal wesen/ dat 's te segghen: vindende te remitteren in een van de voorseyde plaetsen/ met benefitie nae de gelimiteerde prysen/datmen de Remesse doen sal / in dien die de meeste gheeft; en soo men vindt met schade/datmen die sal remitteren inde minst schadelijckste. Men vind op Florencen te remitteren tot ▽ $111\frac{2}{3}$/ en op Venetia tot Ducaten 135. Nu is de vraegh waer men de Remesse behoort te doen? Op beyde de plaetsen vindtmen met voordeel te remitteren/en om te weten op welcke van beyde men het meeste heeft: soo moetmen door den Reghel van drij seggen: So Ducaten 134 gheven ▽ $110\frac{1}{2}$/ge-

Digitized by Google

ordonneerde prijs / hoe veel sullen gheven Ducaten 135 / prijs diemen coursabel vindt? Sal upt brenghen ▽ $111\frac{1}{3}$/ of ontrent; Sulcks dat de meeste benefitie is op Florencen te remitteren/om dat remitterende op Venetia tot Ducaten 135/ men om gelijck te gaen op Florencen mocht remitteren tot ▽ $111\frac{1}{3}$/en men vindt de cours tot ▽ $111\frac{2}{3}$.

Ducaten 134 —— ▽ $110\frac{1}{2}$ —— Ducaten 135

$110\frac{1}{2}$

▽ 111: 6: 5

1350
135
$67\frac{1}{2}$

14917

Piacenza heeft ordre op Milanen te trecken tot ß $134\frac{2}{3}$/of op Genua tot ß 68 / waer de meeste avantagie zijn sal / men vindt op Genua te trecken tot ß $67\frac{2}{3}$/en op Milanen tot ß $134\frac{1}{6}$. Nu om te weten waermen de Trates doen sal/aengesien datter voordeel is op alle beyde de plaetsen: Soo moetmen door den Reghel van drie segghen: Soo ß $134\frac{2}{3}$ gheven ß 68 (gheordonneerde prijs) hoe veel sullen geven ß $134\frac{1}{6}$/prijs diemen coursabel vindt? Sal upt brenghen ß $67\frac{3}{4}$/ of ontrent: Sulcks dat de Trates op Genua moet gheschieden/ om dat treckende op Milanen tot ß $134\frac{1}{6}$/om ghelijck te gaen/men op Genua mach trecken tot ß $67\frac{3}{4}$/ en men vindt tot ß $67\frac{2}{3}$.

ß $134\frac{2}{3}$ —————— ß 68 —————— ß $134\frac{1}{6}$
6

808

805
68

ß 67: 74 | 3
100 | 4

6440
4830

54740

Piacenza heeft ordre op Antwerpen te remitteren tot § 123 / of op Barzalona tot ß $24\frac{1}{2}$ / waer de meeste avantagie sal wesen/ sy vindt de cours op Antwerpen tot § $120\frac{2}{3}$/en op Barzalona tot Schellingen 24; Nu om te weten waer men de Remesse sal doen / siende dat beyde de plaet-

plaetsen schadelijck zijn nae de gelimiteerde commissie: en waer de minste schade is: Soo moetmen door den Reghel van drij segghen: Soo ß 24½ gheven § 123/ gheordonneerde prijs/ hoe veel sullen gheven ß 24/ prijs diemen coursabel vindt? Sal upt komen § 120½. Sulcks dat de Remesse op Antwerpen ghedaen moet worden/ om dat remitterende op Barzalona tot ß 24/ om ghelijck te gaen/ men op Antwerpen tot § 120½ behoorden te remitteren/ en men vindt te doen tot § 120⅔.

ß 24½ ——— § 123 ——— ß 24
2
49 ——— 48
§ 120½ ——— 123
5904

Piacenza heeft ordre om op Lyons te remitteren tot ▽ 82/ of op Palermo tot Carlins 32/ waer de meeste benefitie zijn sal/ sy vind de cours op Palermo tot Carlins 32¼/ en op Lyons tot ▽ 81⅓: Nu om te weten waer men de Remesse souw doen/ siende dat op beyde de plaetsen men met voordeel vindt te remitteren nae de ghelimiteerde prysen/ en wie het voordeelijckste is: Soo moetmen door den Reghel van drij segghen: nemende voor de eerste nomber een van de coursable prysen; na de mael dat Piacenza op Lyons het onseecker gheeft/ en op Palermo het seecker/ segghende: Soo Carlini 32¼ gheven ▽ 82/ hoe veel sullen gheven Carlini 32? Sal upt komen ▽ 81⅛ of ontrent: Sulcks dat de Remesse op Lyons hoort te gheschieden/ om dat remitterende op Palermo tot Carlins 32¼/ om pari te gaen men op Lyons mocht remitteren tot ▽ 81⅛/ en men vindt tot 81⅓ ▽.

Carlini 32¼ ——— ▽ 82 ——— Carlini 32
82
129 ——— 64
▽ 81: 7: 3 ——— 256
6624
4
10496

Piacenza

Piacenza heeft ordre op Naples te remitteren tot Ducaten $137\frac{1}{2}$/ en op Romē tot ▽ 99/of op Florencē tot ▽ $110\frac{2}{3}$/ waer de meeste avantagie zijn sal/sy vind op Naples te doen tot duc. $138\frac{1}{3}$/op Romē tot ▽ $99\frac{2}{3}$/ en op Florencen tot ▽ $111\frac{1}{2}$. Nu om te weten in welcke van de voorsz: plaetsen sy remitteren sal/ aen-ghesien datmen op alle dry met voordeel vindt te remitteren nae de gelimiteerde prysen; en om te weten op welke de meeste benefitie sal wesen / so moetmen plaets voor plaets siē hoe veel sy ten hondert winst geven: Seggende eerst voor Naples: So Ducaten $137\frac{1}{2}$/gheven Ducaten $138\frac{1}{3}$/wat sullen Ducaten 100 geven? Sal uyt komē 100/12/1/en wat over hondert is/dat is voordeel. Voor Romen kanmen sonder Calculatie van buyten sien om de $\frac{2}{3}$ van de ▽/datse voordeel gheeft ß $13\frac{1}{3}$ ten hondert / na-de-mael dat de prijs van de wissel/de hondert heel na is/en maeckende de reeckeninge door den Reghel van dryen/sal't selfde komen. Voor Florencen moetmen segghen: Soo ▽ $110\frac{2}{3}$/gheven ▽ $111\frac{1}{2}$/ hoe veel sullen ▽ 100 gheven? Sal komen 100/ en ß 15-/ welcke Schellinghen ten hondert avanceren: Sulcks dat de Remesse op Florencen behoort te gheschieden / om datse de meeste benefitie van allen gheeft. In dusdanigher wyse moetmen alle dierghelijcke Commissien Calculeren; al warender noch soo veel plaetsen / altijdt wacker siende waer het meeste voordeel/en de minste schade is.

Ducaten $137\frac{1}{2}$ —— Ducaten $138\frac{1}{3}$ —— 100
6 | 6
825 | 83000

100: 12: 1. avance tot Naples.

▽ 99 —— ▽ $99\frac{2}{3}$ —— 100
3
297 | 29900

100: 13: 4 avance tot Roma.

▽ $110\frac{2}{3}$ —— ▽ $111\frac{1}{2}$ —— 100
6 | 6
664 | 66900

100: 15-- avance tot Florencen.

Piacenza

Digitized by Google

Piacenza wisselt op Florencen tot ▽ 111½/en op Venetia tot Ducaten 136/en van Venetia adviserende op Florencē te wisselen tot ▽ 80¼. Nu om door de voorseyde wisselen te wetē oft voordeelijck sal zijn van Piacenza op Venetia te trecken/ en op Florencen te remitteren/ haer moetende Venetia op Florenzen prevaleren ten prijse van 80¼ voorsz. Soo moetmen door de Reghel van drij segghen: Soo Ducaten 136 van Venetia gheven tot Florencen ▽ 111½/ (om dat d'een en d'ander prijs de waerdye zijn van ▽ 100 di marche) hoe veel sullen gheven Ducaten 100 van Venetia? Sal uyt komen ▽ 81/19/8/ van de welcke men ⅔ per cento moet nemen voor de provisien diemen tot Venetia en Florencen gheeft/sal resteren ▽ 81/8/9. Sulcks dat het voordeelijck zijn souw te trecken en remitteren nae de voorgaende ordre/na de mael dat Venetia om haer te prevaleren/ mach tot ▽ 81 $\frac{9}{20}$ of ontrent trecken/ en vindt te doen tot ▽ 80¼ / waer op men weer considereren moet de alteratie die de gelden onderworpen zijn in de cours tusschen Venetia en Florencen.

Ducaten 136 —— ▽ 111½ —— Ducaten 100

2   22300

272

▽ 81: 19: 8

Provisie 27: 6—
27: 6—

	54:12
	20
ß 10	92
	12
₰ 11	04

▽ 81:19: 8
—— 10: 11
▽ 81: 8: 9

Piacenza wisselt op Milanen tot ß 135 / en op Roma tot ▽ 99½ /en van Romen adviserense op Milanen te wisselē tot ▽ 88. Nu om te weten door de voorseyde wisselen of't al voordeelijck zijn sal/ datmen van Piacenza op Roma treckt/en op Milanen remitteert/moetende Romē

Digitized by Google

haer van Milanen prevaleren tot de voornoemde prijs van ▽ 88: Soo moetmen door de Reghel van drij segghen: So ß 135/prijs van de ▽ di marche, geeft (om te reduceeren de wissel tot de waerdye van ▽ 100/van Milanen van £ 5/17/- per Kroon) ▽ 99½ d'oro di stampe, waerdye van ▽ 100 di marche, hoe veel sullen geven ß 117/prijs vande ▽ van Milanen? Sal uyt brenghen ▽ 86/4/8/by de welcke men voeghen moet ⅖ per cento voor de Provisien diemen tot Naples en Roma betaelt/makende ▽ 86/16/2. Sulcks dat het voordeelijck zijn souw te trecken en remitteren na de voorgaende ordre/om dat Roma haer mach prevaleren van Milanen tot ▽ 86¾/ of ontrent / en wisselt tot ▽ 88; waer op men verdacht moet wesen de variatie die den prijs tusschen Romen en Milanen mocht komen te doen.

```
ß 135 ———— ▽ 99½ ———— ß 117
                          99½
                        ------
▽ 86: 4: 8               1053
                         1053
Provisie a ⅖  28:15: —     59
              28:15: —  ------
             --------   11642
      |57:10: —
      |20               ▽ 86: 4: 8
      ------              — 11: 6
ß  11 |50               ----------
      |12               ▽ 86: 16: 2
      ------
ß    6|00
```

Piacenza wisselt op Roma tot ▽ 99¼/en op Florencen tot ▽ 110½/ en van Florencen adviserende op Roma te wisselen tot ▽ 91¼. Nu om te weten door de voorschreven wisselen of't voordeelijck zijn sal van Piacenza op Florencen te trecken / en op Roma te remitteren / overmidts Florencen haer van Roma moet prevaleren ten prijse voornoemt van ▽ 91¼: Soo moetmen door de Reghel van drij seggen: Soo ▽ 110½ van Florencen gheven tot Roma ▽ 99¼ d'oro di stampe, (nademael d'een en d'ander prijs de waerdye maecken van ▽ 100 di marche) hoe veel sullen gheven ▽ 100 van Florencen? Sal uyt brengen ▽ 90/5/5. Sulcks gelijck alsmen siet sonder de Provisien daer af te trecken / men schade bespeurt te trecken en remitteren na de voorgaende ordre/ nademael dat Florencen haer behoorden op Romen te prevaleré tot ▽ 90¼/of ontrent/ behalven de Provisien diemen betaelt; en men vind de cours hoogher/ te weten tot ▽ 91¼.

▽ 110½ ———— ▽ 99¾ ———— ▽ 100
4
———
442
———
▽ 90: 5: 5

39900
———

Piacenza wisselt op Lyons tot ▽ 83½/en op Florencen tot ▽ 113/en van Florencen adviserende op Lyons te wisselen tot ▽ 95⅓. Nu om te weten door de voorseyde wisselen / of het raedsaem souw zijn van Piacenza op Lyons te remitteren / en op Florencen te trecken / midts ordonnerende Florencen voornoemt haer op Lyons tot ▽ 95⅓ te prevaleren: So moetmen multipliceren de voorsz: ▽ 83½ di marche, prijs van ▽ 100 d'or Sol, door ▽ 113 d'oro ten hondert/ overmids dat de bovenstaende goude kroonen de waerdye zijn van ▽ 100 di marche; en van 't product de twee leste figuren af snydende / sal resteren ▽ 94/7/1/ by de welcke men voeghen moet ⅔ ten hondert voor de Provisien diemen betaelt d'een tot Florencen/en d'ander tot Lyons; maeckende ▽ 94/19/8: Sulcks dat het avantagie souw zijn in de volghende ordre te trecken en te remitteren/om dat Florencen mocht op Lyons trecken tot ▽ 95/ of ontrent/ en vind de cours tot ▽ 95⅓/ waer op te considereren zijn de variatie van de munte/ tusschen Florencen en Lyons.

▽ 83½
a ▽ 113 ten hondert.
———
339
904
56:10
———
▽ 94 | 35:10
| 20
———
ß 7 | 10
| 12
———
₰ 1 | 20

▽ 94:7:1
———
De Provisien ⅔) 31:9:—
31:9:—
———
| 62:18
| 20
———
ß 12 | 58
| 12
———
₰ 6 | 96
———

▽ 94: 7:1
——— 12:7
———
▽ 94: 19:8

Ghenoeghsaem ghehandelt hebbende van alderhande soorten van Commissien en vergheltjckinghen van Courssen/ dienstigh zijnde in de Fieres of Missen van Piacenza: so sullen wy Piacenza laten/ en naer Napoli onsen cours wenden.

Digitized by Google

Wissel-handelingen van Napoli op verscheyden buyten-Landsche plaetsen.

IN Napoli wisseltmen in Ducaten/Tarp en Grani; dewelcke haer bedeelen in 5 en in 20/ om dat 5 tarp een Ducaet makē/ en 20 grani een tarp/ houden oock Coopmans boeck in diergelijcke Ducatē/ tarp en grani/ doch hebben onderschept van wissel-gelt en loopende munte/ noemende d'een Moneta di oro, en d'ander Moneta corrento.

De goude ▽ in gout van 't selfde Koninghrijck / ghelt 13 carlini/ of tarp 6½. De ▽/ loopende munte/ ghelt carlini 11/ of tarp 5½/ alles naer de aggio.

Anders reeckentmen
den gouden Ducaet op Tarp 6/
den loopenden Duc. op Tarp 5/

Naples wisselt en gheeft

Duca.	1/van tarp 5/	om tot Antwerpen te hebben	ß	90 vlaems.
Duca.	127½ dito/	om tot Lyons te hebben —— ——	▽	100 d'oro Sol.
Duca.	132¼/	om tot Piacenza te hebben —— ——	▽	100 di marche.
Duca.	135⅔/	om tot Roma te hebben —— ——	▽	100 di stampe.
Duca.	119⅔/	om tot Florencen te hebben ——	▽	100 d'oro.
Duca.	97¼/	om tot Venetia te hebben ——	Ducaten	100 van ℒ 6¼.
Duca.	98½/	om tot Milanen te hebben —— ——	▽	100 van ℒ 5-
Duca.	98½/	om tot Lecce te hebben ——	Ducaten	100/——
Duca. Duca.	99 98½	} om tot Barry/ Mont-Lyone en Cosenza/ en op alle de Fieres van 't Coninghrijck te hebben ——	Ducaten	100/——
Duca.	115⅜/	om tot Messina te hebben —— ——	▽	100/ vā 13 tarp
Duca.	1/	om tot Palermo te hebben ——	pontis	166½.
Duca.	1/	om tot Genua te hebben —— ——	ß	66⅔ loop: gelt.
Ducaet	1/	om tot London te hebben —— ——	ß	58 steerlings.
Ducaet	1/	om tot Valenza te hebben —— ——	ß	21/——
Ducaet	1/	om tot Sivilia te hebben —— ——		402 Marava:
Ducaet	1/	om tot Lixbona te hebben —— ——		498 rees.

Staet

Digitized by Google

Staet te noteren dat den ducaet die Naples aen Antwerpen/Palermo/ Genua/ London/ Valenza / Sivilien en Lixbona gheeft / al vaste pryssen zijn/wederom alle d'andere zijn onvaste pryssen/die na de Cours van de Wissel op en neer loopen.

Naples wisselt op Antwerpen

En gheeft een ducaet van 5 tarp / om tot Antwerpen nae de Cours vande Wissel te hebben § 90 vlaems: Nu om te weten/ voor duca.460: tarp 4 en grani 10/ hoe veel ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sal hebben? soo moetmen/ om dat te weten/ de voorseyde ducaten 460: 4: 10 multipliceren door § 90/en het product sal Grooten uytbrenghen/ diemen om in ß te brenghen door $\frac{1}{12}$ moet deylen/ en daer nae door $\frac{1}{20}$ om Ponden te hebben / sal uyt-brenghen £ 172: 16: 9/ diemen voor de voorschreven Ducaten 460: 4: 10/ tot Antwerpen sal ontfanghen.

Duca. 460 tarp 4/ grani 10/ of $\frac{9}{10}$.
a § 90 vlaems.

41400
81

§ 41481
ß 3456. 9.
£ 172 ß 16 § 9. vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Naples wisselt op Lyons

En geeft duca. $127\frac{1}{2}$ van tarp 5/ om tot Lyons te hebben ▽ 100 d'or Sol: Nu willende weten/ voor duca. 3295 en een tarp/hoe veel Sonnekroonen men daer voor tot Lyons sal hebben? soo moetmen door den Regel van drien seggen: so duca. $127\frac{1}{2}$ geven ▽ 100/ hoe veel sullen geven duca. $3295\frac{1}{5}$? multiplicerende de restanten vande partitien door 20 en 12 om schellingen en penningen te hebben/ sal uyt-brengen ▽ 2584: 9: 4 d'oro Sol, diemen tot Lyons moet hebben voor de voornoemde somme van ducaten.

Digitized by Google

Duca. 127½ — ▽ 100 — Duca. 3295⅟

255	16476
5	2
1275	3295200

▽ 2584: 9:4.

De proef daer van heeftmen inde Wissel-handelinge van Lyons.

Naples wisselt op Piacenza

En geeft duca. 132¾/ meer of min/ om tot Piacenza voorsz te hebben ▽ 100 di marche: Nu om te weten/ voor duca. 3416/ tarp 2 en grani 8/ hoe veel ▽ di marche men daer voor tot Piacenza sal hebben? so moetmen multipliceren of reduceren de voornoemde somme van ducaten in grani/ en om dat te doen/ sooder geen tarp of grani en waren/ so behoefden men daer maer twee zeros by te voegē/ om dat den ducaet 100 grani heeft: Nu om datter tarp 2/ en grani 8 zijn/ in plaets vande twee 00/ soo moetmender 48 grani voor-setten / en nemen grani 132¾ voor den deylder vande voor-verhaelde somme/ nademael dat het also wel a grani 132¾ is per ▽/ als tot duca. 132¾ voor △ᵉⁿ 100/ multiplicerende d'een en d'ander nomber door 4/ om het ¾ vande grani/ daer na deylende/ en 't over-schot door 20 en 12 multiplicerende/ om Schellingen en Grooten d'oro te hebben/ sal uyt-brengen ▽ 2573: 12: 4 di marche, diemen tot Piacenza sal credit worden voor de boven-staende somme van ducaten.

a Grani 132¾	Grani 3416:48
	4
531.	1366592

▽ 2573: 12: 4.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Piacenza.

Naples wisselt op Roma

En gheeft duca. 135⅓ / meer of min / om tot Roma voorsz te hebben ▽ 100 di stampe: Nu is de vraghe / hoe veel credit Naples tot Romen souw worden/ voor de valuta van duca. 3183:3:17? om dat te weten/ moetmen doen even als inde reductie vande Wissel/ hier voren op Piacenza

cenza

Digitized by Google

cenza aen-ghewesen is/ en dat doende sal komen ▽ 2346:15:2 d'oro di stampe, die Napoli daer voor tot Romen Crediteur zijn sal.

a Grani $135\frac{2}{3}$ per ▽ — Grani 318377

3

407 — 955131

▽ 2346:15:2.

De proef hier van heeftmen als Romen op Naples wiſſelt.

Naples wiſſelt op Florencen

En geeft duca. $119\frac{2}{3}$/ meer of min/ om tot Florencen voorsz te hebben ▽ 100 d'oro: de vraegh is voor duca. 934:1:10/ hoe veel credit Naples daer voor tot Florencen sal hebben? om dat te weten/ moetmen in gelijcke manieren doen als hier voren inde wiſſel van Naples op Piacenza en Roma aengewesen is/ en sal upt-brengen ▽ 780:15 d'oro, die Naples daer voor tot Florencen sal ontfanghen/ alsmen by exempel oock siet:

Grani $119\frac{2}{3}$ — Grani 934:30

3

359 — 280290

▽ 780:15:—.

De proef hier van heeftmen als Florencen op Naples wiſſelt.

Naples wiſſelt op Venetia

En gheeft duca. $97\frac{1}{4}$/ meer of min/ om tot Venetia voorsz te hebben duca. 100 van ℒ $6\frac{1}{4}$: Nu is de vrage/ hoe veel Credits Naples tot Venetia voornoemt hebben sal voor duca. 1799:1:13? om dat te weten/ moetmen multipliceren in gelijcke manieren als hier voren/ brengende de restanten vande multiplicatie tot gedeelten van 24/ om Grooten te hebben/ dat overmits een ducaet van ℒ $6\frac{1}{4}$ heeft 24 Grooten/ sal uptkomen duca. $1850\frac{5}{24}$ datmen daer voor tot Venetia sal ontfangen.

Grani $97\frac{1}{4}$ — Grani 1799:33

4

389 — 719732

Duca. $1850\frac{5}{24}$ van ℒ $6\frac{1}{4}$.

De proef hier van heeftmen inde Wiſſel-handelinge van Venetia.

Naples

Digitized by Google

Naples wisselt op Milanen

En geeft duca. 98½/meer of min/ om tot Milanen voornoemt te hebben ▽ 100 van ℒ 5 per ▽: de vraegh is voor duca. 850/hoe veel kroonen van Milanen men daer voor hebben sal? om dat te weten/moetmē doen even als inde vorige reductie zijn aengewesen/multiplicerende de restanten vande partitie door 20 en 12/ om schellingen en penningen te hebben/dat doende sal uyt-komen ▽ 862: 18: 10 / dat om te weten hoe veel pondē Milanees het maken/multipliceert de selve ▽ᵐ door ℒ 5: vande grooten eerst en so voorts/ sal uyt-comen ℒ 4314: 14: 2/ diemen voor duca. 850 voorsz tot Milanen sal hebben.

Grani 98½

197

▽ 862:18:10
a ℒ 5

ℒ 4314:14:2.

Duca. 850
2

170000

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Milanen.

Naples wisselt op Lecce

En geeft duca. 98½/ meer of min/ om tot Lecce voornoemt te hebben duca. 100: Nu om te weten/ voor duc. 3850:1:15 van Naples/hoe veel duca. men daer voor tot Lecce sal hebben: so moetmen de reductie maken gelijck als inde voorgaende reductien aengewesen is/en multipliceren de ghedeelten door 100/ om grani te hebben / en sal uyt-komen duca. 3908 en 98 grani/makende 4 tary en 18 grani/ diemen tot Lecce ontfangen sal voor de voorsz duca. 3850:1:15.

Grani 98½

197

Duca. 3908: 98

Grani 3850:35
2

770070.

Proba
Duca. 3908:98
98½.

31264
35172
1954
97

Duca. 3850|35

Staet

Staet te noteren als de plaetsen van Barry/ Monte-Lione/en Cosenze op Naples wisselen/ als oock alle de Fieres of Missen van 't selve Coninghrijck van Naples/ of Naples op haer luyden/ dan wort de reductie in gelijcke maniere gemaeckt als de reductie van Lecce hier boven met haer proef.

Naples wisselt op Messina

En gheeft duca. 115$\frac{3}{8}$/ meer of min/ om tot Messina voorsz te hebben ▽ 100 van tary 13/ munte van Messina: Nu om te weten/ voor ducaten 2348: 3:8/ hoe veel ▽^{en} van 13 tary men daer voor tot Messina sal hebben? so moetmen de reeckeninge maken gelijc als de voorgaende regels/ seggende: so grani 115$\frac{3}{8}$ maken een ▽ van 13 tary/ hoe veel sullen doen grani 234868? en multipliceren de restantē van 't over-schot door 52/ om $\frac{1}{2}$ carlini te doen komen/ want 13 tary zijn 26 carlini/ dus doende salder uyt komen ▽ 2035$\frac{36}{52}$/ de welcke in minder gedeelte gebrocht/ maken $\frac{9}{13}$: of oock so machmen het over-schot vande multiplicatie wel multipliceren door 13/ en daer na door 20 om tary en grani te doen komen/ dat veel lichter valt om te begrypē/ de reden waerom wy anders aengehewesen hebben/ is om de styl te volghen vande Neapolitaensche Coop-luyden/ die in sulcker wyse gewent zijn te reeckenen: Nu om de voorseyde ▽ 2035$\frac{9}{13}$ in oncen te reduceren/ so moetmē door 13 multipliceren om tary te hebben/ daer by voegende tary 9 voor de $\frac{9}{13}$/ en sullen zijn tary 26464/ vande welcke men de leste figuur moet lichten/ en nemen het $\frac{1}{3}$ van d'ander om oncen te makē/ daerom dat 30 tary een once maken/ en het restant van het $\frac{1}{3}$ zijn gedeelten van thienen tary / by de welcke men wederom voegt de af-gesneden letter / die so veel tary maken/ brengt eyndlijck te samen uyt oncen 882 tary 4/ diemen tot Messina credit sal hebben voor de voorstaende duca. 23483:8 van Naples.

a Grani 115$\frac{3}{8}$ — Grani 2348.68

923 — 8

1878944.

▽ 2035: $\frac{9}{13}$/ van tary 13/

Om tary te maecken 13

2646:4

$\frac{1}{3}$ oncen 882:4.

De proef heeftmen als Messina op Naples wisselt.

Digitized by Google

Naples wisselt op Palermo

En geeft een ducaet om tot Palermo voornoemt te hebbẽ ponti 166½/ meer of min: Nu is de vraeg voor duca.2846:2:10/wat credit van oncen men daer voor tot Palermo sal hebben? om dat te weten/moetmen multipliceren de voorsz somme van ducaten door ponti 166½ per ducaet/ makende ponti 473942/ by de welcke men voegen moet ⅓ om grani te maken/ uyt oorsaecke dat een ponti 8 piccoly maeckt/ sal uyt-brengen grani 631922/de welcke om die in oncen te brengen/ moetmen de twee leste figuren af korten/ en nemen het ⅙ van d'ander/ om dat 600 grani een once maken/sal oncen zijn 1053/ resterende een/die gevoeght by de af-gesneden figuren 122 grani/ zijnde 6 tary en 2 grani/uyt reden dat 20 grani een tary maken/ makende oncen 1053/tary 6/ grani 2: en so veel oncen voorseyt salmen tot Palermo hebben voor de boven-staende ducaten/ in welcke plaetse bovẽ de geseyde somme van oncen/men noch credit geeft (naer d'aggio) een Carlini per once voor goede munte/dus om te voegen de voorseyde Carlin per once/ moetmen considereren dat voor de somme van oncen 1053/oock diergelijcke somme van Carlinen komen/ om de selve tot oncen te maecken/ moetmen de leste figuren af-snyden en nemen van de rest het ⅙/ maeckt oncen 17/ resterende $\frac{3}{10}$ van Carlini of 30/ waer by men voegen moet d'afgesneden figuur/ makende Carlini 33 diemen halveert om tary te hebben(nademael dat een tary 2 carlinen maeckt) zijnde tary 16/ resterende 1 carlini/ makende 10 grani/ daer by gevoeght 2 grani voor de 6 tary die de oncen versellen/ om dat voor 3 tary (die 60 grani maken) komt een grani per aggio/beloopende in alles voor op-geldt oncen 17/ tary 16/ en grani 12/ de selve by de oncen 1070 tary 22 en grani 14 gevoegt/ maken oncen 1070: 22: 14/ diemen tot Palermo credit sal hebben voor de eerst ghenoemde duc.2846:2:10 van Napoli.

Duca.	2846:2:10.
a Ponti	166½
	17076
	45536
	1423
	83
Ponti	473942
⅓)	157980
Grani	6319.22
Oncen	1053: 6. 2
Aggio vande Munte	17:16.12.
Oncen	1070:22:14.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Naples.

Digitized by Google

Naples

Naples wisselt op Genua

En gheeft een ducaet om tot Genua te hebben nae de Cours ß 66⅓/ meer of min: Nu om te weten hoe veel Credit men tot Genua sal hebben in loopende ponden/ voor ducaten 1345:4:5? so moetmen de selfde ducaten multipliceren door ß 66⅓/ nemende voor de 4 tary en 5 grani/ 85 grani/daermen de ⅓ af nemen moet/ om datmen voor een grani van Naples ⅓ schellingen calculeren mach/ sal uyt-brengen ß 89723 en ₰ 4/ vande welcke om Ponden te maecken/ men de leste figuur vande schellingh af-snyden moet/ en nemen ½ van d'ander/ en 't gheen datter overschiet voor 1/10 gedeelten houdende/moetmen by voegen d'afgesneden figuur/ en sullen schellinghen zijn/ uyt-brenghende £ 4486:3:4/ diemen voor de voornoemde ducaten van Naples tot Genua sal ontfangen.

```
      Duca. 1345:85
              66⅓
           ---------
             8070
            8070
              448: 4
              448: 4
               28: 4
               28: 4
           ---------
  ß          89723: 4.
  £         4486:3:4. ₰. loopende munte van Genua.
```

Naples wisselt op London

En geeft een ducaet/ om tot London te hebben ₰ 58 steerlings/meer of min nae de Cours vande Wissel: Nu om te weten/ voor duca. 860/ van 5 tary per ducaet/ hoe veel ponden steerlinghs men daer voor hebben sal tot London? So moetmen de reductie maecken als in 't beginsel aengewesen is/van Naples op Antwerpen wisselende/ en sal uytbrenghen £ 207:16:8 steerlinghs diemen daer voor tot London sal ontfanghen.

Digitized by Google

Duca. 860:
a ß 58 steerlings
6880
4300
ß 49880 steerlings
ß 415:6:8
£ 207:16: 8 ß steerlings.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge op London.

Noteert, dat als Naples op Valencia wisselt/ soo wort de reductie in gelijcke manieren gemaeckt als hier boven op London aengewesen is/ want Valencia oock by Ponden/ Schellingen en Grooten reeckent.

Naples wisselt op Sivilien.

En geeft 1 ducaet van 5 tarp/om tot Sivilia na de Cours vãde Wissel te hebben 402 Marabadis: Nu om te weten/ voor duca.560: 4:15/ hoe veel rees men daer voor tot Sivilsen sal hebben? so multipliceert de voornoemde ducaten door 402 Marabadis/nemende voor de 4 tarp en 15 grani $\frac{19}{20}$ van een ducaet: of voor de 4 tarp $\frac{4}{5}$/ en voor de 15 grani $\frac{3}{20}$/ sal uyt-brenghen Marabadisen 225501/ diemen daer voor tot Sivilia voorsz sal ontfangen.

Duca. 560 $\frac{19}{20}$
Marabadis 402
1120
22400
381:$\frac{9}{10}$
Marabadisen 225501.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Sivilia.

Als Naples op Lixbona wisselt/gevende een ducaet van 5 tarp/ om tot Lixbona voornoemt 498 rees te hebben/ so wort de reductie in gelijcke wyse gemaeckt/ als hier boven aengewesen is inde reductie van Naples op Sivilia.

Trates

Digitized by Google

Trates en Remessen:

O F

Wissel en Her-Wissel.

NAPLES wisselt op Roma tot Ducaten 135½ / en van Roma adviserenze datse de aggio van de munte daer mogen hebben tot 48 julpen ten hondert: Nu om te weten hoe veel Ducaten men tot Naples nemen mach om in Roma te doen hebben ▽ 100/ van 10 julpen per ▽: Soo moetmen eerst reduceren de voorseyde ▽ 100 di stampe, in ▽ gangh-bare munte / om redenen dat een ▽ di stampe doet 12 julpen/ en de ▽ loopende munte doen 10 julpen. Sal uyt brenghen ▽ 120 / by de welcke men voeghen moet ▽ $4\frac{4}{5}$ voor de aggio of op-ghelt van de munte (dat de 48 julpen zijn) maeckt ▽ $124\frac{4}{5}$. Daer nae moetmen door den Reghel van drie segghen: Soo ▽ $124\frac{4}{5}$ tot Naples ghelden Ducaten 135½/ wat sullen ▽ 100 doen? Komt voor Facit Ducaten 108 / grani 57 / by de welcke men voeghen moet de Provisie diemen tot Romen betaelt a ⅓ per cento, maeckende Ducaten 108/grani 93/ en soo veel Ducat. mach Napoli nemen om tot Romen te doen hebben ▽ 100/van julpen 10 per ▽/en remitterende tot blusschinge van de schult a Ducaten 135½/ soo blijft de reeckeninghe effen.

▽ 100
a Julpen 12
―――――
120|0
voor aggio ▽ $4\frac{4}{5}$
―――――
▽ $124\frac{4}{5}$ —— Ducaten 135½ —— ▽ 100
―――――
624 271
2 5
―――――
1248 135500
―――――
▽ 108:57
―――
100
―――

Willende dese voorseyde calcula een proef by voeghen: Soo moetmen eerst sien de voornoemde ▽ 100 / dewelcke met de provisie komt te wesen ▽ $100\frac{1}{3}$ van julien 10/op Romen getrocken met d' aggio van julien 48 / hoe veel goude Kroonen de selve maecken sullen? Dat doende nae de ordre aen-ghewesen in de wisselhandelinghe van Romen: Sal uyt brengen ▽ 80/7/10/d'oro di stampe, die om van Naples Remesse te doē tot voldoeninge van de voorschreven schult tot Ducaten $135\frac{1}{2}$ ten hondert: Salmen bevinden datmen tot Naples moet uyt schieten Ducaten 108/en grani 92/ dat een grani minder is dan de ontfangen Ducaten/ om op Roma ▽ 100 van 10 julien te trecken / het welck bethoont dat de reeckeninghe recht gaet.

▽ 100
a Julyen 12
1200
Aggio 48
Julyen 1248 —— ▽ 100 —— ▽ $100\frac{1}{3}$
Bayocchi 33
100330
▽ 80: 7: 10 d'oro.
a Ducaten $135\frac{1}{2}$ per cento.
10800
40
34
13
5
Ducaten 108|92

Tot Naples comt advijs van Genua datse op Piacenza wisselen tot ß $88\frac{1}{2}$/in courrant gelt/en tot Naples wisseltmen op Piacenza tot Ducaten $135\frac{1}{2}$. Nu om te weten door de voorseyde wisselen/ hoe veel schellingen men tot Genua hem sou doen betalen voor een Ducaet tot Naples uyt-geschoten: Soo moetmen door de Reghel van drij seggen: So grani $135\frac{1}{2}$/prijs van de ▽ di marche tot Piacenza zijn gelijck als ß $88\frac{1}{2}$ (dat oock den prijs is van de voorsz: ▽ di marche) tot hoe veel sullē dan ghelijck zijn grani 100 / die de waerdye zijn van een Ducaet? Sal uyt brengen ß $65\frac{1}{4}$ / en soo veel schellinghen machmen tot Genua hem doen betalen

Digitized by Google

betalen voor 1 Ducaet/ die Genua voornoemt op Piacẽza mach treckẽ tot ß $88\frac{1}{2}$/ en van Naples salmen op Piacenza remitteren/ tot voldoeninge van de schult tot Ducaten $135\frac{1}{2}$/ waer mede de reeckeninghe gesaldeert wordt/ upt-ghesondert de Provisien tot $\frac{2}{5}$ per cento, diemen tot Genua en Piacenza betaelt/ diemen behoorden af te trecken van de boven-staende ß $65\frac{1}{4}$.

Grani $135\frac{1}{2}$ ——— ß $88\frac{1}{2}$ ——— Grani 100

271   17700

ß $65\frac{1}{4}$

Venetia adviseert datse op Piacenza wisselen tot ducat. $133\frac{1}{3}$/ en op Naples tot ducaten 101; Nu is de vraegh/ ordre tot Venetia gevende/ datse op Naples trecken/ en Remesse op Piacenza doen tot de voorseyde prysen/ tot hoe veel de Remesse van Naples op Piacenza sal komẽ te staen: Om dat te weten moetmen multipliceren de voornoemde ducatẽ $133\frac{1}{3}$ van Venetia (prijs van de ▽ 100 di marche) tot ducaten $101\frac{1}{2}$ ten hondert/ af-snydende de twee laetste figuren van haer product/ sal resteren ducaten $135\frac{1}{3}$/ by de welcke men voegen moet $\frac{2}{5}$ ten hondert voor de Provisie diemen tot Venetia betalen moet/ komt duca. $135\frac{7}{8}$/ diemen tot Naples moet verschieten voor ▽ 100/ Remesse op Piacenza.

Ducaten $133\frac{1}{3}$
a. Ducaten $101\frac{1}{2}$ ten hondert.

133
1330
66
34

Ducaten 135|33
27
27

Ducaten 135|87 of $\frac{7}{8}$.

Florencen adviseert aen Naples op Piacenza te wisselen tot Kroonen $108\frac{3}{4}$/ en op Naples tot Ducaten $123\frac{1}{2}$. Nu willende weten/ ordre ghevende tot Florencen/ op Naples te Remitteren/ en op Piacenza haer te prevaleren/ tot hoe veel de Trates van Naples op Piacenza komt te staen: Soo moetmen de voorseyde Kroonen $108\frac{3}{4}$/ van Florencen multipliceren door ducaten $123\frac{1}{2}$ ten hondert/ en van 't product de twee

Digitized by Google

de twee laetste figuren af kortten: Sal resteren Ducaten 134$\frac{3}{10}$/ van de welcke men de Provisien moet lichten diemen tot Florencen betaelt a $\frac{2}{3}$ per cento, komt Ducaten 133$\frac{3}{4}$/ of ontrent/ diemen tot Naples ontfanght voor ▽ 100/schult tot Piacenza.

▽ 108$\frac{3}{4}$
a Ducaten 123$\frac{1}{2}$ per cento.

984
1230
54
61
31

Ducaten 134|30

Voor Provisie a $\frac{2}{3}$ per cento 26
27

Ducaten 133:77
100

Romen advisеert op Napoli/om op Piacenza te wisselen tot ▽ 98$\frac{1}{7}$/en op Napoli voornoemt tot Duc. 136$\frac{1}{2}$ per cen. Nu is de vrage/ ordre op Roma gevende datse tot de voorsz: pryse op Piacenza remitteert/en op Naples treckt/ tot hoe veel de Remesse van Naples op Piacēza sal komen: Om dat te weten moetmen de voorstaende kroonen van Romen multipliceren door Ducaten 136$\frac{1}{2}$ per cento. Sal uyt komen Ducaten 134/en grani 4/by de welcke men $\frac{2}{5}$ per cento moet voegen voor de provisien diemen tot Romen betaelt/zijnde Ducaten 134/en grani 57/ diemen tot Naples moet gheven voor ▽ 100/Remes op Piacenza.

▽ 98$\frac{1}{7}$
a Ducaten 136$\frac{1}{2}$ per cento.

588
1274
49
27

Ducaten 134|04
Voor Prov. a $\frac{2}{5}$ per cent. |26
27

Ducaten 134|57

Tot

Digitized by Google

Tot Napoli komt advijs van Barry / datse op Piacenza wisselen tot Ducaten 133¼/ en op Napoli voornoemt tot Ducaten 101½ per cento: Nu willende weten/ordre ghevende tot Barry voorschreven/ datse tot de voorseyde prijs op Naples trecken / en Remesse doen op Piacenza/ tot hoe veel de Remesse aen Naples op Piacenza sal komen te staē? So moetmen multipliceren de bovenstaende Ducaten van Barry door Ducaten 101½ per cento: Sal komen Ducaten 135¼ / by de welcke men voeghen moet ⅕ per cento voor de Provisie diemen tot Barry betaelt/ maeckt Ducaten 135⅘/of ontrent/diemen tot Naples uytschiet/ om ∇ 100 tot Piacenza te hebben.

Ducaten 133¼
a Ducaten 101½ per cento.

```
   133
 1330
    67
    25
-------
   135|25
Provisie a ⅕   |27
        27
-------
Ducaten 135|79/ of ⅘ Incirca.
```

Palermo adviseert op Naples te wisselen tot ponti 166½/en op Piacenza tot Carlins 29⅕. Nu is de vraeg ordre op Palermo gevende datse tot de voorschreveē prysen op Piacenza remittereē/en op Naples trecken/tot hoe veel de Remesse van Naples op Piacenza sal komen: Om dat te weten moetmen multipliceren de Kroonen 100 di marche, door grani 292 per Kroon/ dat de Carlini 29⅕ zijn: Sal uyt brenghen grani 29200 / van de welcke men het ¼ moet lichten/ om ponti te maecken/ sal ponti 21900 maecken/diemen depleē moet door de voorverhaelden prijs van ponti 166½/welkers product uyt brenght Ducaten 131/ grani 53/ met de welcke men moet voeghen ⅕ per cento voor de Provisie diemen tot Palermo betaelt / maeckt Ducaten 132⅒ / diemen tot Naples uyt geeft voor ∇ 100/ credit tot Piacenza/ gelijck als by exempel te sien is:

a ponti 166½ per Ducaet ▽ 100 di marche.
a Grani 292 per ▽.

333	29200
Ducaten 133: 53	¼ 7300
Provisie 26	21900
26	2
Ducaten 132: 5 of $\frac{1}{20}$.	43800
100	

Messina adviseert tot Naples te wisselen tot ▽ 101/van tarp 13/en op Piacenza tot Carlini 29½. Nu om te weten/ op Messina ordre ghevende op Piacenza te trecken/en op Naples te remitteren tot de voorseyde prysen / tot hoe veel de Trates van Naples op Piacenza sal komen: Soo moetmen de Kroonen 100 di marche in Carlinen brenghen/ multiplicerende de voorschreven ▽ 101 door 26 carlini / sal carlini maken 2626/ daer nae door de Reghel van drp segghende: Soo Carlini 2626/ gheven tot Naples ducaten 120 (dat zijnde ducaten 100 van tarp 6; ghereduceert in Ducaten van tarp 5/)hoe veel sullen gheven carlini 2950/waerdye van Kroonen 100 di marche? Sal uyt brenghen ducaten 134⅘/ van de welcke men ⅖ per cento moet lichten voor de Provisie diemen tot Messina betaelt: Sal resteren ducaten 134/en grani 27/ en soo veel moetmen tot Naples ontfangen voor Kroonen 100 schults tot Piacenza.

▽ 100 di marche.
a Carlini 29½ per ▽

▽ 101	2900	de Provis. a ⅖ per cento.
a Carlini 26	50	van Ducaten 134: 80
2626	2950	26
	120	27
Ducaten 134: 80 of ⅘	354000	Ducaten 134: $\frac{53}{80}$
		Rest Ducaten 134: 27

Venetia

Digitized by Google

Venetia adviseert op Naples te wisselen tot Ducaten $98\frac{1}{3}$ per cento, en op Roma tot Kroonen $73\frac{1}{2}$. Nu is de vrage/ordre gevende op Venetia/ dat sy tot de voorseyde prysen Remesse doen op Roma / en Trates op Naples; tot hoe veel de Remesse van Naples op Roma sal komen te kosten? Om dat te weten moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ▽ $73\frac{1}{2}$ d'oro di stampe, waerdye van Ducaten 100 van Venetia/ doen tot Napoli gheven Ducaten $98\frac{1}{3}$/ hoe veel sullen dan geven Kroonen 100 di stampe? Sal uyt komen Duca. 133/en grani 78/by de welcke men voegen moet $\frac{2}{5}$ per cento voor de provisie diemen tot Venetia betaelt / macckende t' samen Ducaten $134\frac{3}{10}$ / of ontrent / en tot soo veel komt de Remesse van Naples op Romen te staen.

▽ $73\frac{1}{2}$ ——— Ducaten $98\frac{1}{3}$ ——— ▽ 100
6 — 6

441 — 59000

Ducaten 133: 78
Provisie $\frac{2}{5}$) 26
27

Ducaten 134: 31

Lyons adviseert op Naples te wisselen tot Ducaten $125\frac{1}{3}$/en op Roma tot Kroonen $91\frac{1}{8}$. De vraegh is / ordre ghevende tot Lyons voorschreven/datse tot de voorseyde prysen op Roma trecken/en op Naples remitteren / tot hoe veel de Trates van Naples op Roma komen sal? Om dat te weten moetmen door den Regel van dry segghen: So Kroonen $91\frac{1}{8}$ d'oro di stampe, (waerdye van ▽ 100 d'oro Sol, tot Lyons) doē tot Naples gheven Ducaten $125\frac{1}{3}$ / wat sullen doen gheven ▽ 100 di stampe? Sal uyt brengen Ducaten 137/en grani 54/ welcke grani men voor de Provisie daer af trecken mach/diemen tot Lyons betaelt. Resteert Ducaten 137 / diemen tot Naples ontfanght voor ▽ 100 d' oro di stampe, Debit tot Roma.

Digitized by Google

∇ 91¼ ——— Ducaten 125⅓ ——— ∇ 100

729 | 376
3 | 8

2187 | 300800

Ducaten 137: 54

Provisie a ⅖) 27
27

54

Resteert Duc. 137: —

Roma advisseert op Naples te wisselen tot Ducaten 136¼ ten hondert/en op Venetia tot ∇ 72½. De vraegh is/ordre gevende tot Romen/ om op Venetia te remitteren/ en hun van Naples te prevaleren totte voorseyde prysen/hoe veel Naples de Remesse op Venetia sal kostẽ: Om dat te weten moetmen multipliceren de voorsz: ∇ 72½ d' oro di stampe, (prijs van Ducaten 100 van Venetia) door Duca. 136¼ per cento: Sal uyt brenghen 98 Ducaten/ grani 78/ by de welcke men voeghen moet ⅖ per cento voor de Provisie diemen tot Romen betaelt/ maeckt Ducaten 99⅙/diemen tot Naples komt uyt te schieten voor Ducat. 100/ van £ 6⅓/credit tot Venetia.

∇ 72½
a Ducaten 136¼

432
936
18
68

Ducaten 98: 78
De Provisie a ⅖) 19
19

Ducaten 99: 16

Digitized by Google

Florencen advi seert op Naples te wisselen tot duca. $124\frac{1}{2}$ per cento, en op Venetia tot ▽ $81\frac{1}{4}$: de vraegh is / ordre ghevende tot Florencen voorsz / datse tot de voorseyde prysen remesse doen op Venetia / en op Naples hun prevaleré / tot hoe veel de remesse van Naples op Venetia sal komen te staen? om dat te weten / moetmen de voornoemde ▽ $81\frac{1}{4}$ d'oro van Florencen (zijnde de waerdye van duca. 100 van Venetia) multipliceren door duca. $124\frac{1}{2}$ ten hondert / sal komen duca. $101\frac{1}{20}$ / by de welcke men voeghen moet $\frac{2}{5}$ per cento voor de provisie diemen tot Florencen betaelt / zijnde t'samen duca. $101\frac{11}{20}$ diemen tot Naples moet geven voor duca. 100 van ₤ $6\frac{1}{5}$ / Credit van Venetia.

	▽ $81\frac{1}{4}$
	a Duca. $124\frac{1}{2}$
	124
	992
	31
	40
	Duca. 101:15
Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento	20
	20
	Duca. 101:55

Venetia adviseert op Naples te wisselen tot duca. $102\frac{1}{2}$ per cento, en op Florencen tot ▽ $81\frac{1}{3}$: de vraegh is / in Venetia ordonnerende datse tot de voorsz prysen op Florencen trecken / en d'avance op Naples remitteren / tot hoe veel de trates van Naples op Florencen sal komen? om dat te calculeren moetmen door den Reghel van drien segghen: soo ▽ $81\frac{1}{3}$ d'oro van Florencen (zijnde de waerdye van duca. 100 van Venetia) doen tot Naples ontfangen duca. $102\frac{1}{2}$ / hoe veel sullen dan doen ontfanghen ▽ 100 d'oro? sal uyt-komen duca. 126 en grani 2 / vande welcke men de provisie moet lichten a $\frac{2}{5}$ per cento diemen tot Venetia betaelt / sal resteren duca. $125\frac{1}{2}$ of ontrent / de welcke Naples ontfangt voor ▽ 100 d'oro schults tot Florencen.

Digitized by Google

▽ $81\frac{1}{3}$ ——	Duc. $102\frac{1}{2}$ ——	▽ 100	Provisie lichten Duca. 126: 2:
244	205		25:
2	3		25:
488.	61500		50:
Duc. 126: 2.			rest duca. 125: 52.

Naples wisselt op Piacenza a duca. 134 / en op Palermo tot Pontis $168\frac{1}{2}$/ en van die plaetse hebbense advys datse op Piacenza wisselen tot Carlins $28\frac{1}{4}$ per ▽: Nu om te weten / door de voorseyde wisselen (hebbende oorsaeck van Naples op Piacenza te remitteren) oft voorderlijcker zijn sal a droiture op Piacenza te remitteren of over Palermo? soo moetmen eerst sien hoe veel grani van Palermo weerdigh zijn de voornoemde duca. 134/ tot pontis $168\frac{1}{2}$? sal uyt-brengen 30105/ by de welcke men voeghen moet $1\frac{2}{3}$ ten honderdt voor d'aggio vande munte/ zijnde grani 30606 / dat de waerdye is van ▽ 100 di marche, procederende vande voorsz duca. 134 / die om te weten hoe veelder voor een ▽ komen sal/ so moetmen de 2 leste figuren af korten/ en sal resteren grani 306/ zijnde Carlini $30\frac{1}{7}$/ sulcks dat het avantagieuser wesen sal op Palermo te remitteren / en van daer op Piacenza te laten remitteren/ nademael datmen siet / dat remitterende van Naples op Palermo / de boven-staende duca. 134/mogen ter dier plaetse uyt-leveren voor Piacenza tot Carlins $30\frac{3}{7}$/ behalven de provisie / en men vindt brieven tot Carlins $28\frac{1}{4}$.

Duca.	134
a Pontis	$168\frac{1}{2}$ per ducaet.
	672
	2184
	67
Pontis	22579
$\frac{1}{3}$ —	7526
Grani	301:05
Aggio a $1\frac{2}{3}$ per cento	305
	100
	100
Grani	306:06
Carlins	30: $\frac{1}{3}$.

Naples

Digitized by Google

Naples wisselt op Piacenza tot duca. 131½/ en op Messina tot 116¼/ van Messina adviserense op Piacenza te wisselen tot carlins 28½ per ▽/ de vraegh is/ volgens de selve Wisselen / dat willende van Naples op Piacenza remitteren/ oft voordeeliger zy recht op Messina te remitteren / of over Messina op Piacenza? om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen : so Carlins 26/ prys vande ▽ van 13 tarij van Messina/ doen tot Naples uyt-gheven grani 116¼/ hoe veel sullen doen uyt-geven Carlins 28½ prys vande ▽ di marche? sal uyt-brengen 127⅖ of ontrent/ sulcx dat het voordeeliger zijn sal te remitteren over Messina/ uyt oorsaecke dat doende/ de remesse te dier plaetse van Carlins 28½ (de welcke hebben doen een ▽ di marche tot Piacenza) tot Naples maer en doen uyt-geven grani 127⅖/ en daer nae de provisien diemen tot Messina betaelt a ⅓ per cento, en recht toe wisselende mostmen uyt-schieten grani 131½.

Carlini 26 ——	Grani 116¼ ——	Carlins 28½.
	28½	
Grani 127.42	928	
100	232	
⅖.	58	
	7	
	3313	

Volght het ghebruyck

Van verscheyde Commissien te vereffenen, en Calcula te maecken om die te formeren, op de Wissel-handelinge van Naples.

Venetia ordonneert Naples haer te remitteren tot duca. 98⅓/ en op Piacenza te trecken tot duca. 135½ / men vindt brieven op Venetia tot duca. 99⅔ : Nu is de vraghe / om de schade diemen inde remesse doet/ tot hoe veel men op Piacenza sal trecken? om dat te weten/ moetmen

men door den Regel van drien seggen: soo duca. $98\frac{1}{3}$ geven duca. $145\frac{1}{2}$/ hoe veel sullen gheven duca. $99\frac{2}{3}$? sal uyt-komen duca. $137\frac{1}{3}$/ en tot dien prys moetmen 't op Piacenza nemen/ alsmen 't op Venetia tot ducaten $99\frac{2}{3}$ geeft/ so blijft de commissie geeffectueert/ volgens de ghegeven ordre.

Duca. $98\frac{1}{3}$ —— Duca. $135\frac{1}{2}$ —— Duca. $99\frac{2}{3}$

295   271   299
2   271

590   299
2093
Duca. 137:33 of $\frac{1}{3}$.   598

81029

Naples kryght ordre van Messina op haer te trecken tot duc. $115\frac{1}{2}$ en op Romen te remitteren tot duca. $136\frac{1}{5}$/ en de Cours is op Roma tot duca. $135\frac{1}{2}$: Nu is de vraghe/ om de benefitie die de remesse gheeft/ tot hoe veel men op Messina sal moghen trecken? om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen: so duca. $136\frac{1}{5}$ geven duca. $115\frac{1}{2}$/ hoe veel sullen geven duca. $135\frac{1}{2}$? sal uyt-brenghen duca. $114\frac{0}{10}$/ en tot dien prys machmen op Messina nemen/ alsmen op Roma tot duc. $135\frac{1}{2}$ remitteert/ blyvende de Commissie gheeffectueert naer haer ghelimitteerde forme.

Duca. $136\frac{1}{5}$ —— Duca. $115\frac{1}{2}$ —— Duca. $135\frac{1}{2}$.
5

681   231.   271
2   5

1362   1355
2   231

2742   1355
31165

Duca. $114\frac{0}{10}$.   313005

Digitized by Google

Bary ordonneert Napoli haer a la pari te remitteren/ en haer op Florencen te prevaleren tot duca. $123\frac{1}{2}$: sy vind brieven op Bary tot 101/ en geld op Florencen tot duca. $124\frac{3}{4}$: de vraegh is of tot dese prysen de Commissie mach geeffectueert worden? en om dat te weten/ moetmen een ten hondert voegen by de voorsz duca. $123\frac{1}{2}$/ dat de schade is diemen doet in de remesse/ af-snydende de twee laetste figuren vande voorseyde $123\frac{1}{2}$/ sal komen 1 ducaet en 23 grani/ en t'samen duc. 124 en grani 73: sulcx dat de voornoemde Commissie niet en mach geeffectueert wordē/ te meer alsō remitterende op Bary tot duca. 101/ men op Florencen behoorden te nemen tot $124\frac{3}{4}$ of ontrent/ en men vindt maer te doen tot duca. $124\frac{3}{4}$.

```
Duca. 123:50.
        1:23
   ----------
Duca. 124:73.
```

Florencen ordonneert Napoli op Roma te remitteren tot duc. $134\frac{2}{3}$/ en haer op hun te prevaleren tot duca. $121\frac{1}{5}$/ sy vindt brieven op Roma tot $136\frac{1}{5}$ ducaten/ en geldt op Florencen tot duca. $122\frac{3}{5}$/ de vraegh is of men tot de voor-verhaelde prysen diemen Coursabel vind/ de Commissie mach effectueren? Om sulcx te weten/ moetmen door den Reghel van drien seggen: so duca. $134\frac{2}{3}$ geven duca. $121\frac{1}{5}$/ hoe veel sullen geven ducaten $136\frac{1}{5}$? sal uyt-komen duca. 122 en grani 58/ sulcx ghelijck alsmen siet de Commissie mach voldaen worden/ om dat remitterende op Roma tot duca. $136\frac{1}{5}$/ men op Florencen mocht nemen tot duc. 122 en grani 58/ en men vind te doen tot $122\frac{3}{5}$/ dat grani 60 zijn.

```
Duca. 134⅔ ——  Duca. 121⅕ ——  Duca. 136⅕.
      ------                   ---------
      404|5                        681
      ------                         3
      2020|5                     -------
      ------                      2043
      10100                        606
    --------                    -------
Duca. 122:58.                     12258
                                 122580
                               ---------
                                1238058
                               ---------
```

Xx Paler-

Palermo ordonneert Napoli op haer te trecken tot ponti $168\frac{1}{4}$/en op Piacenza te remitteren tot $134\frac{1}{2}$: Naples vindt geldt op Palermo tot $166\frac{1}{2}$ ponti/ en brieven op Piacenza tot 136 ducaten: Nu is de vrage/ of de voorseyde Commissie mach geeffectueert wordē tot de voornoemde prysen diemen Coursabel vindt? Om dat te weten/moetmen door den Regel van drien segghen: (nemende een vande prysen diemen vindt tot deylder/ ghelijck als onderricht is in 't bewys vande Commissie-voeghingh) soo pontis $166\frac{1}{2}$ gheven duca. $134\frac{1}{2}$/ hoe veel sullen gheven ponti $168\frac{1}{4}$? sal uyt-komen duca. $135\frac{9}{10}$ of ontrent: sulcx ghelijck alsmen siet de Commissie niet en mach gheeffectueert worden / naedemael dat treckende op Palermo tot $168\frac{1}{4}$ / men niet hoogher op Piacenza gheven en mocht als tot duca. $135\frac{9}{10}$ / en men vindt gheen minder brieven als tot duca. 136.

Ponti $166\frac{1}{2}$ —	Duca. $134\frac{1}{2}$ —	Ponti $168\frac{1}{4}$
4	269	673
666		269
2		6057
1332		17498
Duca. 135:91.		181037

Genua ordonneert Naples op Piacenza te remitterē tot duc. 133/en haer te prevaleren op Messina tot 114 vry van oncosten: Naples vind brieven op Piacenza tot $131\frac{1}{3}$: Nu is de vraegh / om d'avance diemen inde remesse gheniet/ tot wat prys men de trates souw moghen doen? Om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien segghen: so ducaten 133 geven 114/ wat sullen geven $131\frac{1}{3}$? sal uyt-komen duca. 112 en grani 57 / by de welcke men voeghen moet 44 grani voor de provisie diemen neemt a $\frac{1}{3}$ ten hondert/ zijnde t'samen duca. 113 / en tot geen minderen prys en machmen op Messina nemen.

Digitized by Google

Duca. 133 —— 114 —— 131$\frac{1}{3}$.
3 | 394
399 | 114
Duca. 112: 57. | 1576
De provisie $\frac{1}{5}$) 22 | 4334
22 | 44916
Duca. 113: 1.

Romen ordonneert Napoli haer te remitteren tot duca. 134$\frac{2}{3}$ / of op Venetia tot duca. 98$\frac{1}{3}$/ waer haer meeste avantagie sal wesen / dat's te seggen/ dat vindende te remitteren op de voorseyde plaetsen met meerder benefitie dan gelimitteert is/ dat de remesse alsdan gheschieden sal/ ter stede waer het meeste voordeel is / en soo in 't regen-deel men remitteren moet met schade / datse alsdan ghedaen wort in die de minste schade belooft. Naples vindt de Cours op Romen tot duca. 132/ en op Venetia tot duca. 96$\frac{3}{10}$: Nu is de vraghe / in welcke vande voornoemde plaetsen men de remesse doen sal / siende datmen in beyde de plaetsen vindt te remitteren met meerder avantagie als de geordonneerde prysen? en om te weten waer het meeste is / soo moetmen door den Reghel van drien seggen : soo duca. 134$\frac{2}{3}$ geven duca. 98$\frac{1}{3}$/ wat sal geven ducaten 132? sal uyt-brenghen duca. 96 en grani 38: sulcx dat de remesse op Venetia hoort te geschieden/ nademael dat remitterende op Romen tot duca. 132/ men op Venetia mach remitteren tot duca. 96$\frac{2}{5}$ of ontrent/ en men vind brieven voor de voorsz plaetse tot duca. 96$\frac{3}{10}$.

Duca. 134$\frac{2}{3}$ —— Duca. 98$\frac{1}{3}$ —— Duca: 132
404 | 295
Duca. 96: 38. | 132
590
3835
38940

Digitized by Google

Naples wort geordonneert haer op Messina te prevaleren tot ducaten $134\frac{1}{2}$/ of op Piacenza tot duca. $134\frac{1}{3}$/ waer de meeste avantagie sal gespeurt worden: Naples vind de Cours op Messina tot duca. 113/en op Piacenza tot duc. $132\frac{2}{5}$: Nu om te wetē/ in welcke vande voorseyde plaetsen men de trates behoorden te doen / siende datmen op alle beyde met schade sal moeten trecken? en om te weten welcke de minste geeft/ moetmen door den Regel van drien seggē: so duc. $114\frac{1}{2}$ geven duc. $135\frac{1}{3}$/ hoe veel sullen geven duca. 113? sal uyt-brengen duc. 132 en grant 57/ sulcx dat de trates op Messina moet geschieden / om dat treckende ter plaetsen voornoemt tot duca. 113/ om gelijck te gaen men op Piacenza hoorden te trecken tot duca. $132\frac{11}{20}$ of ontrent / en men vindt maer tot duc. $132\frac{2}{5}$.

Duca. $114\frac{1}{2}$ —— Duca. $134\frac{1}{3}$ —— Duca. 113

6	6
687	806
	113
Duca. 132: 57.	2418
	8866
	91078

Naples wort geordonneert op Venetia a la pari te remitteren/ of op Palermo tot pontis 168/ waer dat de meeste voordeel sal wesen/ Naples vindt brieven op Venetia tot $100\frac{2}{3}$ / en op Palermo tot $166\frac{3}{4}$: Nu om te weten/ in welcke van beyde de plaetsen men de remesse behoorde te doen? Soo moetmen lichten vande voorsz pontis 168 de $\frac{2}{3}$ per cento, diemen verliest inde remesse op Venetia / en sal resteren pontis $166\frac{7}{8}$ of daer ontrent: Sulcks dat de remesse op Venetia behoort te gheschieden/ naedemael dat remitterende te dier stede tot $100\frac{2}{3}$ (om ghelijck te gaen) men oock op Palermo behoorden te remitteren tot pontis $166\frac{7}{8}$/ en men vind maer brieven tot pontis $166\frac{3}{4}$.

Pontis 168.

$\frac{2}{3}$. 56	168
56	$1\frac{1}{8}$
1 | 12	Pontis $166\frac{7}{8}$.
12	
100 of $\frac{1}{3}$ ontrent.	

Floren-

Florencen ordonneert Naples haer te remitteren/ en op Piacenza te nemen tot sulcken prijs dat voor ▽ 100 di marche, Trates/ men Remesse doet op Florencen van ▽ 109$\frac{1}{2}$ d'oro, vry van onkosten. Naples vind brieven op Florencen tot ducaten 122$\frac{1}{3}$. Nu is de vraghe tot wat prijs men op Piacenza hoort te nemen: en om dat te weten / moetmen sien hoe veel de voorschreven ▽ 109$\frac{1}{2}$ / d' oro di Firenza , ducaten waerdigh zijn a ducaten 122$\frac{1}{3}$ per ▽ 100? Sal uyt brenghen ducaten 133$\frac{19}{20}$/ by de welcke men de Provisie a $\frac{2}{5}$ per cento moet voeghen / nae-de-mael sy op Piacenza moet trecken/ makende ducaten 134$\frac{1}{2}$/ of ontrent/ en tot dien prijs moetmen hem op Piacenza prevaleren / alsmen op Florencen tot ducaten 121$\frac{1}{3}$ per cent. remitteert/ blyvende also de commissie naer haer ordre vol-daen.

▽ 109$\frac{1}{2}$ d'oro.
a Ducaten 122$\frac{1}{3}$ per cento.

218
1308
36
61

Ducaten 133/95
De Provis. a $\frac{2}{5}$ per cento. 26
27

Ducaten 134:48

Romen ordonneert Naples op haer te trecke/en d'avance op Lyons te remitteren tot sulcken prijs/ dat voor ▽ 100 d' oro Sol , Remesse op Lyons/men maer en treckt op Romen tot Kroonen 90 d'oro di stampe: men vindt ghelt op Romen tot ducaten 134$\frac{2}{3}$ per cento; Nu om te weten tot wat prijs men op Lyons souw moghen remitteren? So moetmen eerst sien hoe veel de voorschreven ▽ 90 di stampe Ducaten waerdig zijn a ducaten 134$\frac{2}{3}$/ voor Kroonen 100? Sal komen ducaten 121$\frac{1}{5}$/ van de welcke men 48 grani voor Provisie moet lichten a $\frac{2}{5}$ per cento, alsoo de Commissie suyver van onkosten ghelimiteert wordt / sal resteren ducaten 120$\frac{7}{10}$/ of ontrent / en tot dien prijs salmen op Lyons moghen remitteren/ treckende op Roma tot ducaten 134$\frac{2}{3}$/en de commissie sal ghe-effectueert blyven/conform de gegheven ordre.

Digitized by Google

▽ 90 di stampe.
a Ducaten 134⅔ per cento.

12060
30
30

Ducaten 121|20
|⅓

Ducaten 121:20:—

Provisie a ⅕) 24
24

48

Ducaten 120: 72

Venetia ordonneert Naples haer te remitteren/en Trates op Romē te doen tot sulcken prijs/ dat de Trates van Venetia op Romen komt te staen/ vry van onkosten op ▽ 72. Naples vindt ghelt op Romen tot ducaten 137½/ en brieven op Venetia a la pari. Nu is de vraegh of tot de voornoemde prysen de commissie mach ghe-effectueert worden? En om dat te weten / moetmen multipliceren de voorschreven ▽ 72 d' oro di stampe, prijs van de Ducaten 100 van Venetia/door Ducaten 137½ ten hondert/ sal uyt komen duc. 99. Sulcx dat sonder de provisie te lichten men klaerlijck siet/ dat de commissie niet en mach voldaen worden/ om dat treckende op Romen tot ▽ 72/a ducat. 137½ per cento, men tot Naples ontfanght ducaten 99 / van de welcke men noch de provisie moet lichten / en de rest souw den prijs blyven diemen op Venetia behoorden te remitteren / en men vindt maer brieven a la pari, dat is hondert om hondert.

▽ 72 di stampe.
a Ducaten 137½

274
959
36

Ducaten 99|00

Messina ordonneert Napoli/ haer te remitteren / en op Piacenza te trecken tot sulckē prijs/dat de Trates van Messina op Piacenza komt tot carlini 28¼/vry van onkosten. Naples vind brieven op Messina tot 118 / en ghelt op Piacenza tot Ducaten 131¼. Nu om te weten ofmen tot de voorseyde prysen de commissie mach effectueren? Soo moetmen door

Digitized by Google

door den Reghel van dry segghen: Soo carlini 26 van Messina/ (prijs van de ▽ van tary 13) doen tot Naples uyt gheven grani 118/hoe veel sullen doen uyt geven de carlini 28¼? Sal uyt komen 130 $\frac{48}{100}$/ of ducaten 130/en grani 48/by de welcke men voegen moet grani 52 voor de provisie a ⅖ per cento, maeckende ducat. 131. Sulcks dat de commissie mach voldaen worden/naedemael dat remitterende op Messina tot 118/ men op Piacenza mach trecken tot 131/en men vindt de cours tot 131¾.

	Carlins 26	—— grani 118 ——	Carlins 28¼
	4		
			115
	104		118
	Ducaten 130:48		920
Provisie a ⅖ per cento.	26		1265
	26		
			13570
	Ducaten 131:—		

Palermo ordonneert aen Napoli datse haer remitteren/en op Piacenza trecke tot sulken prijs dat de Trates van Palermo op Piacenza komt te wesen tot carlinen 29½ / vry van onkosten. Napoli vindt brieven op Palermo tot pontis 165; De vraegh is tot wat prijs men dan op Piacenza mach nemen? En om dat te weten / moetmen sien hoe veel dat ▽ 100 di marche waerdigh zijn tot carlini 29½ per ▽: Sal komen carlini 2950/by de welcke men voeghen moet een zero/om grani te maken/ sullen grani zijn 29500/die om tot pontis te maken men het ¼ daer uyt moet trecken/ sal resteren pontis 22125/ van de welcke men 368 pontis moet lichten voor de aggio van een carlin per once/ dat op 1⅔ ten hondert beloopt voor benefitie/ wanneermen Remesse doet/sal resteren pontis 21757/die om de selve in Ducat. te reduceeren/men deylen moet door pontis 165/prijs van den Ducaet/en dus doende sal uyt brengen Ducaten 131/en grani 86/met de welcke men adderen moet ⅖ per cento voor de Provisie / nae-de-mael men de selve op Piacenza moet nemen/ makende Ducat. 132⅖/ofontrent/ en tot dien prijs moetmen de Trates doen/alsmen remitteert tot 165 pontis/ de commissie blijft ghe-effectueert conform de ghegheven ordre.

▽ 100 di marche.
a Carlini 29½

2900
50

Grani 29500
7375

Pontis 22125

Voor d'aggio 221
73
74

368
22125

21757

a Pontis 165

Ducat. 131:86
26
26

Ducat. 132:38

Milanen ordonneert Naples haer te remitteren / en op Venetia te trecken/ tot sulcken prijs dat de Tratos van Milanẽ op Venetia komt te staen tot ß 142. Naples vindt brieven op Milanen tot Ducat. 98½/ en ghelt op Venetia tot 101½; Nu is de vraegh of tot de voorseyde prij-sen de commissie mach ge-effectueert worden? Om dat te weten/moet-men eerst multipliceren de ß 117 van Milanen/(zijnde de waerdye van de Milaneesche ▽/ diese gheeft om een nomber van Schellinghen tot Venetia te hebben) door grani 98½ ten hondert/ na-de-mael dat Mila-nen aen Naples gheeft een ▽ van ℒ 5:-dat 100 Schellinghen zijn/om grani 98½ te hebben: Sal uyt brenghen 115¼ grani/ of ontrent. En soo veel grani kosten ß 117 voorschreven; daer nae moetmen door de Regel van dry segghen: Soo ß 142 van Venetia (prijs van de Milaneesche ▽ van ℒ 5/17/-) gheven tot Naples grani 115¼/ hoe veel sullen ß 124 gheven/ prijs van den Ducaet van ℒ 6; van Venetia? Komt grani 100 en $\frac{64}{100}$/ datmen voor Ducaten 100/ en grani 64 moet houden/ en hem van op Venetia prevaleren/ daer by voegende 40 grani voor provisie a $\frac{2}{5}$ per cento, alsse de commissie vry van onkosten bepaelt hebben/ maeckende Ducaten 101/ en grani 4; Sulcks dat (gelijck alsmen siet) de voor-verhaelde commissie mach voltrocken worden met winst / uyt oorsake dat remitterende op Milanen tot 98½ / men op Venetia alsdan mocht trec-ken tot Ducaten 101$\frac{1}{27}$/ en men vindt te doen tot Ducaten 101½.

ß 117

Digitized by Google

ß 117 van Milanen	ß 142 ———	115¼ grani — 124 ß
a Grani 98½ ten hondert	4	
936	568	461
1053		124
58	100:64	1844
	Provis. ⅖) 20	5532
grani 115 | 24/100 | 1/4	20	
	Ducat. 101: 120/4	57164
	1/25.	

Venetia ordonneert Napoli op haer te remitteren/en op Piacenza te trecken tot sulcken prijs/dat voor ▽ 100 di marche Tratos/zy Remesse doet van Ducaten 135/van £ 6⅕/ vry van onkosten / Commissie ghevende voor ▽ 4000 di marche. Napoli vind de voorsz: ▽ 4000 tot 133¾/ en op Venetia vindtse Ducaten 3000 van £ 6⅕/ tot 98½ per cento. De vraeg is tot wat prijs men de rest van de Remesse op Venetia hoort te doen? Om dat te weten moetmẽ eerst sien voor de ▽ 4000 voornoemt/ diemen trecken sal a Ducaten 135 per cento, hoe veel Ducaten sy daer voor tot Venetia willen gheremitteert hebben. Zijnde Ducaten 5400/ van £ 6⅕/daer na moetmen multipliceren de ▽ 4000 di marche, tot ducaten 133¾ per cen. om te weten hoe veel Duca. men daer voor ontfangen sal: makende Ducat. 5350/van de welcke men ⅖ per c. moet aftrecken voor provisie/ sal resteren duca. 5328⅗. En so veel moetmen op Venetia remitteren/van welcke somme men nemen moet Duc. 2946/voor de waerde van de voorseyde Duc. 3000 geremitteert tot duc. 98½ per c. sal wederom resteren duca. 2382⅗/te remitteren/voor de welcke mẽ op Venetia Remesse doen moet van Ducat. 2400 van £ 6⅕/(het welcke de rest is van de bovenstaende Duc. 5400: af getrocken zijnde de ducaten 3000/die geremitteert waren) om te weten tot wat prijs men die gevẽ moet/moetmen door de Regel van dry seggẽ: So Duc. 2400 van £ 6⅕/ doen tot Naples geven duca. 2382/en grani 60/hoe veel sullen dan geven duca. 100? Sal uyt brengen Duca. 99/en grani 27: Sulcx datmen het restant mach geven tot Ducat. 99¼ Incirca. En tot dien prijs blijft de Commissie voldaen/conform de gelimiteerde ordre/dat daerom/datmen Remesse op Venetia doet van Ducatẽ 5400/van £ 6⅕/ en Tratos op Piacenza van ▽ 4000 di marche, en tot Naples gevense voor de Remesse Ducaten 5328/ en ontfangen voor de Trates Duca. 5350/waer van het overschot voor de provisie is/die die van Naples verdienen.

Digitized by Google

▽ 4000 di marche
a Duca. 135 ten hondert

Duca. 5400 van £ $6\frac{1}{5}$.

Duca. 3000: van £ $6\frac{1}{5}$.
a Duca. $98\frac{1}{5}$ per cento.

294000
6

Duca. 2946.

▽ 4000 di marche
a Duca. $133\frac{3}{4}$

532000
3000

Duca. 5350.

Provisie $\frac{2}{5}$) 10:70
10:70

21:40

Duca. 5328:60
Afgetrocken ducaten 2946

Duca. 2382:60 —— 100

222:60
6:60:00
1:80:00
12 00

Duca. 2400: ——

Duca. 90: 27.

Florencen ordonneert Naples haer te remitteren / en op Venetia te trecken tot sulcken prys / dat voor ducat. 100 van £ $6\frac{1}{5}$/ trates/ sy op Florencen remitteert ▽ 80 vry van oncosten / dat voor de somme van ▽ 2000 d'oro. Naples vind de geheele party te trecken op Venetia tot duca. $99\frac{1}{4}$/ en op Florencen te geven ▽ 1300 tot duc. $123\frac{1}{2}$ per cento: Nu willende weten tot wat prys men de resterende somme sal geven / zijnde ▽ 700 d'oro? so moetmen eerst sien in't treckē op Venetia tot ▽ $99\frac{1}{4}$/ tot wat prys men op Florencen magh remitterē/seggende: so ▽ $80\frac{1}{2}$ van Florencen/ prys van duca. 100 van Venetia/ gheven tot Naples ducaten $99\frac{1}{4}$/ hoe veel sullen ▽ 100 gheven? sal uyt-brengen duca. 123 $\frac{3}{10}$ incirca, en tot dien prys moetmē sien hoe veel de voorsz ▽ 2000 van Florencen kosten / komt ducat. 2466 / vande welcke men af trecken moet duca. 9 en grani 46 voor de provisie a $\frac{2}{5}$ per cento, sal resteren duc. 2456 en grani 14/ diemen op Florencen moet geven/ en daer na multiplicerē de voornoemde ▽ 1300/ dieder noch overigh zijn te remitteren tot ducaten $123\frac{1}{2}$ per cento, maeckt duca. $1605\frac{1}{2}$/ diemen substraheren moet vande voorgaende duca. 2456: 14/ blijft duca. 850 en grani 64/ diemen

deylen:

Digitized by Google

deylen moet door de resterende ▽ 700/ dieder noch zijn te remitteren: van welcke deylinghe komen sal ducat. 121/grani 52/en tot dien prijs van ducaten $121\frac{1}{2}$ ontrent/ machmen de voor-gheroerde ▽ 700 remitteren/ en de ▽ 1300 a $123\frac{1}{2}$/voor welcke twee parthen men uyt-gheeft ducaten 2456/ daer by voeghende $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie/ maeckt ducaten 2465/en grani 82/ diemen tot Venetia ontfanght a duca. $99\frac{1}{4}$/ het welcke bethoont de reeckeninghe juyst te zijn/en om de proef te maken/ so moetmen sien voor de voorseyde somme van ducaten diemē van de Crates heeft/ hoe veel ducaten van Venetien tot $99\frac{1}{4}$ per cento men daer voor heeft? Sal uyt brenghen ducaten $2484\frac{5}{12}$ van ℒ $6\frac{1}{5}$/ de welcke ghemultipliceert tot ▽ $80\frac{1}{2}$ d'oro van Florencen ten hondert/maeckt de voor-verhaelde ▽ 2000/die geremitteert zijn/conform de gegevē ordre.

▽ $80\frac{1}{2}$ —— ▽ $99\frac{1}{4}$ —— ▽ 100
4
———
322
———
Ducat. 123: 29
———
▽ 1300
Duca. $123\frac{1}{2}$
———
159900
650
———
Duc. 1605: 50
———

▽ 2000
Duca. $123\frac{3}{10}$
———
246000
6
———
Duca. 2466
———
$\frac{2}{5}$) 4: 93
4: 93
———
Duca. 9: 86 Grani voor (prov.
———
Duc. 2456: 14
Duc. 1605: 50
———

▽ $99\frac{1}{4}$
———
39700
———

▽ 700 —— 850: 64 —— ▽ 100
———
Ducaten 121: 52
———

Palermo ordonneert Naples te remitteren op Piacenza tot Ducaten 130/ en op Palermo voornoemt te trecken tot pontis 166/ vry van onkosten/ dat voor de somme van ▽ 3000 di marche. Naples vindt op Palermo de geheele somme tot pontis 168/ en op Piacenza te gheven ▽ 2000/tot duc. $128\frac{1}{4}$. Nu is de vraege tot wat prijs men de resterende ▽ 1000 sal remitteren? Om dat te weten/ moetmen sien/ treckende op

Digitized by Google

Palerma tot pontis 168/ tot wat prijs men dan op Piacenza moet remitteren: seggende door den Reghel van drij: Soo pontis 168 gheven Ducaten 130/ hoe veel sullen geven pontis 166? Sal upt brengen duc. $128\frac{1}{25}$/ en tot dien prijs moetmen sien hoe veel de voorseyde ▽ 3000 in duca. maken/ zijnde ducat. $3853\frac{1}{2}$/ van de welcke men moet substraheren ducat. 15/2/1 voor provisie a $\frac{2}{5}$ per cento, sal resteren ducat. 3838/en grani 9/ diemen op Piacenza behoort te remitteren/en daer nae multipliceren de voorss: ▽ 2000 tot ducat. $128\frac{1}{4}$ per cento: Sal maken ducat. 2565/diemen trecken moet van ducat. 3838/9/sal over schieten ducat. 1273/9. Daer na moetmen door den Regel van drij seggen: So ▽ 1000 geven duca. 1273/9/ wat sullen geven ▽ 100? Komt ducat. $127\frac{3}{10}$. En tot dien prijs moetmen de voor-verhaelde ▽ 1000 remitterē/en de commissie sal ge-effectueert blijven/ volgens haer bepaelde ordre/nademael datmen gheeft op Piacenza tot duc. 3838/9/ en op Palermo treckt tot Ducaten $3853\frac{1}{2}$/ daer van de meer rest voor provisie blijft/ en tot proef van dese Calcula so moetmē bemercken voor de voornoemde ▽ 3000 di marche Credit tot Piacenza/hoe veel oncen men daer voor tot Palermo upt schiet/nemēde haer gelimiteerde prijs/ diese in dese commissie geordonneert hebben. En men sal bevindē datse betalen moetē oncen 1079/ sonder d' aggio van de munte/en multiplicerende de boven-gheroerde ducaten $3853\frac{1}{2}$/ Trates van Palermo door pontis 168/ soo salmen sien datse de selfde somme upt-schieten moeten/ het welcke bethoont dat de reeckeninghe recht is/ en dese onderrechtinge sal basteren voor alle andere dierghelijcke commissien.

Pontis 168 —— Duca. 130 — pontis 166
166
21580
Duca. $128:\frac{41}{168}$

Duca. 2000
$128\frac{1}{4}$
256000
5
ducat. 2565

▽ 3000 di mar.
Ducaten $128\frac{3}{20}$
384000
150
1200
Ducaten 3853:50
Provisie a $\frac{2}{5}$) 7:70
7:71
15:41
Ducaten 3838:9
Ducaten 2565

▽ 1000 —— Duca. 127|3:09 - ▽ 100
10
$\frac{3}{10}$ 090

Komen

Digitized by Google

Romen wisselt op Napoli tot Ducaten 135½ ten hondert. De vraegh is/ordre gevende op Romen / datse tot de voornoemde prijs op Naples trecken/tot hoe veel men haer in sulcke gheval de Remesse souw limiteren/daer van op Venetia te doen/ op dat de Remesse van Venetia komt te staen op Ducaten 98/vry van onkosten? Om dat te weten moetmen men door den Reghel van drij segghen: Soo Ducaten 135½ gheven tot Romen ▽ 100 d'oro di stampe, hoe veel sullen gheven Ducaten 98/prijs van de Ducat. 100/van £ 6⅐ van Venetia? Sal komen ▽ 72/6/5/van de welcke men lichten moet ß 5/ § 9/ voor provisie a ⅖ per cento, diemen tot Romen moet betalen. Resteert ▽ 72/§ 8/d'oro di stampe, en tot dien prijs (of wel tot ▽ 72 effen) machmen ordonneren datse op Venetia remitteren / en op Naples tot Ducaten 135½ trecken / dat doende sal de Remesse van Naples op Venetia komen tot Ducaten 98 / vry van onkosten/diemen tot Romen betaelt.

Ducaten 135½ —— ▽ 100 —— Ducaten 98

	2
271	19600
▽ 72: 6: 5	
Provisie 14: 9: 3	▽ 72: 6: 5
14: 9: 3	— 5: 9
28: 14: 8	▽ 72: — 8 § d'oro di stam.
20	
ß :5 78	
12	
§ 9 42	

Florencen wisselt op Naples tot ducat. 124½. De vraeg is / ordre gevende tot Florencen datse tot de voornoemde prijs Remesse doë op Naples / tot hoe veel men haer alsdan de Trates op Venetia tot blussinge van de schult sal limiterë/op dat de Trates van Naples op Vene. comt vry van onkosten tot duc. 101? Om dat te weten moetmen door de Regel van drij segghen: So ducat. 124½/geven tot Florencen ▽ 100 d'oro, wat

Digitized by Google

wat sal geven duca. 101 prys van duca. 100 van Venetia? sal uytbrengen ▽ 81:2:5 d'oro, by de welcke men voegen moet 6 ß 5 ₰ voor de provisie diemen tot Florencen betaelt a $\frac{2}{7}$ per cento, maeckende ▽ 81:8:10/ sulcx dat ordonnerende op Florencen / van daer op Naples tot 124½ te remitteren/en hun op Venetia te prevaleren tot 81$\frac{9}{20}$/de trates van Naples op Venetia komt tot duca. 101/ vry van oncosten diemen tot Florencen betaelt.

Duca. 124½ —— ▽ 100 —— Duca. 101

2 ... 2

249 ... 20200

▽ 81:2:5

Provisie a $\frac{2}{7}$) 16:4

16:4

32:8

20

ß 6 | 48

12

₰ 5 | 76

▽ 81:2:5

6:5

▽ 81 8:10.

Naples ordonneert Florencen haer te remitteren tot duca. 124½/ en op Venetia te prevaleren tot ▽ 81$\frac{9}{20}$/ de welcke adviseert getrocken te hebben tot 82$\frac{9}{20}$/ en geremitteert tot 123: Nu is de vraghe / of sy haer ghelimitteerde commissie wel geeffectueert hebben? om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen: so duca. 123 geven ▽ 81$\frac{9}{20}$/ wat sullen geven duca. 124½? sal uyt komen ▽ 82:8:10 dat $\frac{9}{20}$ of ontrent zyn: sulcx dat het blijckt dat sy haer Commissie sonder schade of baet voltrocken hebben / even naer haer voor-geschreven ordre/ naedemael datse gheremitteert hebbende tot 123/ sy tot ▽ 82$\frac{9}{20}$ mochten trecken/ als sy oock ghedaen hebben.

Duca. 123 —— ▽ 81$\frac{9}{20}$ —— Duca. 124½

2 ... 20 ... 249

246 ... 1629 ... 1629

20 ... 14661

4920 ... 39096

▽ 82:8:10 ... 405621.

Komen

Romen wisselt op Naples tot duca. 133: Nu is de vraegh/ ordre gevende datse tot dien prys op Naples treckt/ tot hoe veel men haer sou mogen limiteren/ d'avance des selfs op Piacenza te remitteren/ op dat de remesse van Naples op Piacenza komt te staen tot duc. 132 vry van oncosten? Om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggē: so duca. 133 geven ▽ 100 d'oro di stampe, hoe veel sullen geven duc. 132 prys van ▽ 100 di marche? sal uyt-komen ▽ 99¼/ en tot dien prys machmen Roma ordineren op Piacenza te remitteren alse op Naples trecken tot duca. 133 vry van oncosten/ en tot den selven prys sal de remesse van Naples op Piacenza komen tot duca. 132 vry van oncosten diemen tot Romen betaelt.

Duca. 133. —— ▽ 100 —— Duca. 132

	100
	13200
▽ 99:4:11 of ¼ incirca.	

Naples remitteert Roma op Piacenza te remitteren tot 99¼/ en haer op Napoli voornoemt te prevaleren tot duc. 133 vry van oncosten/ Roma adviseert getrocken te hebben tot 134½/ en geremitteert tot ▽ 97⅗: De vraegh is of sy haer Commissie geeffectueert hebben sonder schade? Om dat te weten/ moetmē door den Regel van drien seggē: so duc. 134½ geven ▽ 99¼/ wat sullen geven duc. 133? sal uyt-komen ▽ 98:2:10 d'oro di stampe, vande welcke men 7ß 10₰ moet af trecken voor provisie a ⅖ per cento, sal resteren ▽ 97¾/ sulcx dat ghelijck alsmen siet/ sy haer Commissie ghedaen heeft met voordeel/ nademael dat treckende op Naples tot duc. 134½/ sy op Piacenza mochten remitteren tot ▽ 97¾ d'oro di stampe, en hebben maer gegeven tot ▽ 97⅗.

Duca. 134½ —— ▽ 99¼ —— Duca. 133

4	
538	397
	133
▽ 98: 2:10.	1191
19:12.	5161
19:12.	
39: 4	52801.
Af trecken 7: 10	
Rest ▽ 97: 15: —	

Palermo

Digitized by Google

Palermo wisselt op Napoli tot pontis 164: De vraeg is/ daer ordre gevende datse tot den voorsz: prys op Naples trecken/tot hoe veel mē hun alsdan mocht limiteren de remesse op Piacenza / op dat de remesse van Naples op Piacenza komt te staen tot duca. 131½ vry van alle oncosten? Om dat te weten/ moetmen sien door de voorsz duca. 131½/diemen tot Naples wilt betalen voor ▽ 100 di marche, credit tot Piacenza/hoe veel tot pontis 164 Palermo daer voor ontfangt/ maeckt pontis 21566/ daer by voegende ⅓ om grani te maecken/ zijn grani 28754/ die van ▽ 100 di marche ontstaen / en af-snydende de twee leste figuren om te calculeren hoe veel grani per ▽ komen/ sal uytbrengē grani 287½ of ontrent/ zijnde Carlini 28¾ / en tot dien prys moetmen ordonneren op Palermo / datse op Piacenza remitteren / treckende op Napoli a pontis 164 vry van oncosten/ dat doende sal de remesse van Naples op Piacenza komen tot duca. 131½ vry van oncosten/ diemen tot Palermo betaelt.

```
         Duca. 131½.
       a Pontis 164
            --------
                 524
              2096
                 82
            -------
              21566
               7188
        ------ ------
Grani     287|54
             |2
          ½  |----
             |08
```

Naples ordonneert Palermo te remitteren op Piacenza tot Carlins 28¾/ en haer op Naples te prevaleren tot pontis 164 vry van ongelden. Palermo treckt tot pontis 168½/ en remitteert tot carlini 29½: Nu is de vraegh / of sy haer Commissie sonder achter-deel volvoert heeft? Om dat te weten/ moetmen door den Reghel van drien seggen: soo Carlini 28¾ gheven pontis 164/ hoe veel sullen geven Carlini 29½?

sal

Digitized by Google

sal uyt-komen pontis 168 $\frac{27}{100}$/ by de welcke men adderen moet $\frac{2}{7}$ per cento voor de provisie / maeckt pontis 168 $\frac{9}{10}$ of ontrent / sulcx dat sy haer Commissie geeffectueert heeft met schade / naedemael dat remitterende op Piacenza tot carlini 29½/ sy tot pontis 168 $\frac{9}{10}$ hadde behooren te trecken/ en hebben maer tot pontis 168½ getrocken.

Carlini 28¾ —— Pontis 164 —— Carlini 29½

115		4
		118
168 : 27		164
Provisie a $\frac{2}{7}$) 33		472
33		1888
168 | $\frac{93}{100}$ of $\frac{9}{10}$ ontrent.		19352

Messina wisselt op Naples tot ▽ 98½ van taris 13 per ▽/ van de selve munte/ voor duc. 100 van Carlini 12/ Napelse munte: Nu is de vrage/ ordonnerende datse tot dien prys remesse doen op Naples/ tot hoe veel men haer souw mogen limiteren de trates op Piacenza / op dat de trates van Naples op Piacenza komt te responderen tot duc. 136 vry van oncosten: en om dat te weten/ so moetmen de voorsz ▽ 98½ van tary 13 tot Carlinen reduceren/ die door 26 Carlini multiplicerende/ makende Carlins 2561 / by de welcke men voeghen moet Carlins 10/ en grani 2/ voor de provisie diemen geven moet a $\frac{2}{7}$ per cento, en sal komen Carlins 2571 $\frac{1}{5}$/ seggende dan door den Regel van drien: soo duca. 120 waerdye van ▽ 100 van Carlins 12/ gevē tot Messina carlins 2571 $\frac{1}{5}$/ hoe veel sullen geven duca. 136 prys vande ▽ 100 di marche? sal uyt-komen Carlins 2914/ spruytende van ▽ 100 di marche, die om te weten hoe veel het per ▽ comt/ so moetmen de twee leste figuren af-snyden/ en sal resteren Carlins 29 $\frac{14}{100}$/ welcke gebroocken men nemen mach voor ⅛/ Sulcks dat ordonnerende tot Messina / op Naples te remitteren tot ▽ 98½ / en haer op Piacenza te prevaleren tot Carlins 29⅛/ de tratos van Naples op Piacenza sal komen te staen tot duca. 136 vry van alle oncosten diemen tot Messina betaelt.

▽ 98
26
2561
Provisie 512
a $\frac{2}{7}$) 512.
Carlini 10|24
10
Grani 2|40

Duca. 120 —— $2571\frac{1}{7}$ —— Duca. 136
5
600
Carlini $29\frac{14}{100}$.

12856
136
77136
167128
1748416.

Naples ordonneert Venetia op Florencen te remitteren / en op Roma haer te prevaleren tot sulcken prijs/dat de trates van Florencen op Roma komt tot ▽ 90 vrij van oncostẽ. Venetia adviseert geremitteert te hebben tot ▽ $80\frac{1}{2}$/ en getrockẽ tot ▽ $72\frac{1}{8}$: Nu om te weten/of sy haer Commissie sonder schade geeffectueert heeft: so moetmẽ multiplicerẽ de voorseyde ▽ $80\frac{1}{2}$ d'oro, prijs van duca. 100 van Venetia/door ▽ 90 d'oro di stampe ten hondert/uyt oorsake dat voor ▽ 100 credit tot Florencen/men tot Romen debit wil hebben van ▽ 90/sal uyt-brengẽ ▽ $72\frac{9}{20}$/ van welcke prijs men lichtẽ moet $\frac{2}{7}$ per cento voor de provisie diemẽ tot Venetia neemt / sal resteren ▽ $72\frac{1}{6}$ of ontrent: sulcx dat gelijck alsmen siet sy de selfde Commissie met een weynig toebaets vermeerdert hebben/naedemael dat remitterende op Florencen tot ▽ $80\frac{1}{2}$/ sy op Romen mochten trecken tot ▽ $72\frac{1}{6}$/ en hebben maer getrocken tot ▽ $72\frac{1}{8}$.

▽ $80\frac{1}{2}$ d'oro di Firenza.
a ▽ 90 ten hondert.
7200
45
▽ 72|45
20
$\frac{9}{20}$|00

▽ 72: 9: ——
14: 9
14: 9
28:18
Provisie lichten ß 5: 9.
Rest/ ▽ 72:3:3.

Naples ordonneert Roma haer te remitteren/en op Lyons te treckẽ tot sulcken prijs / dat de trates van Naples op Lyons maer en komt tot duc. 122 vrij van oncosten/dat ter somma van ▽ 2000 d'oro Sol van Lyons/

Digitized by Google

Lyons/ Romen addviseert getrocken te hebben tot ▽ 91/ en remitteert ▽ 800 d'oro di stampe tot duca. 135¼ ten honderdt / en ▽ 1012:14:5 tot duca. 135 : Nu is de vrage/ of sy haer Commissie sonder schade geeffectueert heeft? om dat te weten/ moetmen multipliceren de voorseyde twee partyen ▽ⁿ op Naples gheremitteert elck door haer prys / op datmen weet hoe veel ducaten de selve maken/ uyt-brengende duca. 2449 grani 16/ daer na moetmen sien voor de voorsz ▽ 2000 debit tot Lyons/ hoe veel ducaten Naples daer voor weder ontfangen sal a duc. 122 per cento, conform haer ghegheven ordre/ sal komen duca. 2440 : sulcx datmen siet dat de Commissie geeffectueert is met voordeel van duc. 9 grani 16/ nademael dat sy maer en most ontfangen duc. 2440: en sy heeft ontfangen duca. 1449/ en grani 16.

▽ 800:
a Duca. 135¼
108000
2
Duca. 1082
Duca. 1367:16
Duca. 2449: 16:-

▽ 1012:14:5
a Duca. 135
5060
13146
96
Duc. 1367:16

▽ 2000 de Lyons.
a Duca. 122
Duca. 2440|00

Naples wisselt op Piacenza tot duca. 133¼ / en op Florencen tot ducaten 122 : Nu is de vraghe door de voorseyde wisselen / tot hoe veel het gheldt van Florencen op Piacenza komt/ willende op een vande voornoemde plaetsen remitteren en in d'ander trecken / tot wat prys men het dan moet vergelijcken om a la pari te gaen / op datmen uyt d'advysen mach bemercken vande Wissel-cours / ofter baet of schade zijn sal? en om dat te weten/ moetmen door den Reghel van drien segghen : soo duca. 122 geven ▽ 100 d'oro di Firenza, hoe veel sullen duca. 133¼/ prys van ▽ 100 di marche? sal uyt-komen ▽ 109:4:5 d'oro, en tot dien prys mach Piacenza met Florencen haer vervoeghen / mits calculerende de provisien diemen in beyde de plaetsen betaelt.

Duca. 122 —— ▽ 100 —— Duca. 133¼
4
488
▽ 109:4:5 d'oro.

53300

Digitized by Google

Naples wisselt op Romen tot duc. 134/ en op Florencẽ tot duc. 122½/ de vraegh is door de voorseyde Wisselen tot hoe veel het geld van Romen op Florencen komt te responderen: en om dat te weten/ moetmen door den Regel van drien seggen : so duc. 134 geven tot Romen ▽ 100/ hoe veel sullen geven duca. 122½/ waerdye vande ▽ 100 d'oro van Florencen: sal uyt-komen ▽ 91:8:5 d'oro di stampe, en tot dien prys mogen de twee plaetsen hun met den anderen vervoeghen/ te weten dien vanden debit, met die vanden credit, mits de provisien ghedenckende diemen in beyde de plaetsen moet betalen.

```
Duca. 134. —— ▽ 100 —— Duca. 122½
       2
     ―――――                    ――――――
      268                      24500
   ――――――――――                  ――――――――
   ▽ 91:8:5.
```

Naples wisselt op Venetia tot duca. 98/ en op Florencen tot 123¼/en van Florencen adviserense op Venetia te wisselen tot ▽ 82¼: Nu om te weten/ oft tot de voorseyde prysen vorderlijck souw wesen op Venetia te remitteren/en op Florencen te trecken/met ordre dat Florencen haer op Venetia souw prevaleren ten pryse van duc. 82¼ voorsz: so moetmen door den Regel van drien seggen : soo duca. 123¼/ geven tot Florencen ▽ 100 d'oro, hoe veel sullen gheven duca. 100 van Venetia: sal komen ▽ 79:10:3/ by de welcke men voeghen moet ß 10 ₰ 7/ voor de provisien diemen tot Florencen en Venetia moet betalen a ⅓ per cento, makende ▽ 80: — ß 10/ sulcx dat het benefitie sal zijn de Commissie in dierghelijcke ordre te doen effectueren/ overmits dat Florencen om pari te gaē/ haer behoorden op Venetia te prevaleren tot ▽ $80\frac{1}{20}$ of ontrent/en vind de Cours tot ▽ 82¼: Nu staet te bemercken dat het geldt van Florencen op Venetia kan veranderen tot schade of tot baet/naer d'abondantie of schaersiteyt van 't geldt/ daer de geoeffende Wissel-handelaer syn Calcula kan na maecken/ en sulcx naer syn advysen oordeelen.

Duca-

Ducaten 123¼ —— ▽ 100 —— Ducaten 98
4

493

39200

▽ 79:10:3

$\frac{2}{3}$ per cen. voor prov. 26:10
26:10

153:

Schellingen 10: 7

▽ 80:—10

Naples wisselt op Piacenza tot 134½/ en op Messina tot 114. Van Messina adviserense op Piacenza te wisselen tot carlini 28½. Nu is de vrage/willende tot de voorsz: prys op Piacenza trecken/en op Messina remitteren/of 't voorderlyck zijn sal datmen van Messina op Piacenza remitteert tot carlini 28½/ om de schult van Piacenza te voldoen? Om dat te weten/moetmen door de Regel van drie seggen: Soo grani 114/ prys van de ▽ van 13 tary/ gheeft tot Messina carlins 26/hoe veel sal geven grani 134½/ prys van de ▽ di marche? Sal uyt brenghen carlins 30 $\frac{67}{100}$/van de welcke men lichten moet $\frac{2}{3}$ per cento voor de provisien diemen tot Piacenza en Messina betaelt/ resteert carlins 30 $\frac{47}{100}$. Sulcks dat het benefitie sal zijn/te trecken en remitterẽ van Naples inde voorgaende ordre/om dat van Messina (om de schult tot Piacenza te blussẽ) men aldaer remitteren mocht tot carlini 30½/ of ontrent/ en men vindt de cours tot 28½ / waer op men moet verdacht zijn van d' alteratie die de munte onderwijl mocht doen tusschen Messina en Piacenza.

Grani 114 —— Carlins 26 —— Grani 134½
26

Carlino 30: 67

3484
13

$\frac{2}{3}$) 10
10

3497

20

Carlini 30: 47
100

Digitized by Google

Wissel-handelinghe van Genua
op verscheyde buyten-Landsche plaetsen.

IN Genua houdtmen Boeck en Reeckeninge in Ponden/Schellingen en Grooten/courrant ghelt/of sommige in Ponden/Schellingen en Grooten goude munte/welcke voornoemde Ponden hun alle beyde verdeelen in 20 en 12/ om dat 20 Schellingen een Pondt maecken/en 12 Grooten een Schellingh. De wisselen worden in goude en loopende Munten ghenegotieert/ als in de volgende lijste aen-ghewesen sal worden.

De goude kroon in gout/of anders in Italiaens genoemt scudo d'oro in oro Italia, ghelt na de op en af-steygeringhe van de aggio/meer en min 90 a 100 loopende Schellinghen in betalinge/ doch niet te min van dat/so wordse op een vaste voet in goude Munte a 68 ß gewardeert.

Genua wisselt en gheeft

ß	$87\frac{3}{4}$ loopende Munte/om tot Piacenza te hebbē	▽	1 di marche.
ß	59:9 goude Munte/ om tot Lyons te hebben --	▽	1 van ℒ 3:-
ß	$66\frac{2}{3}$ loopende munte/om tot Naples te hebbē duca.		1 van tarp 5.
ß	73:- loopende munte/om tot Palermo en tot Messina } te hebben du.		1 vā tarp 13.
▽	100 d'oro in oro, om tot Roma te hebben ——	▽	101 d'oro di stā.
▽	1 van ℒ 4:-/loopende munte/om tot Milanen	ß	$118\frac{1}{2}$
▽	1 dito/om tot Venetia te hebben —— ——	ß	$146\frac{1}{2}$.
▽	1 dito/om tot Antwerpen te hebben ——	§	114 vlaems.
▽	1 dito/om tot London te hebben —— ——	§	78 steerlings.
▽	1 dito/ om tot Valenca/ Barzalona/ Saragoza/ } te hebben ——	ß	25
▽	1 dito / om tot Sivilia te hebben —— ——		453 maravad.
▽	1 dito/om tot Lixbona te hebben —— ——		528 rees.

Staet

Digitized by Google

Staet te noteren / dat alle de prysen van Schellinghen die Genoa geeft/onvaste prysen zijn/die met de cours van de wissel op en af gaen/ en in't teghen-deel alle de andere prysen/in Kroonen bestaende/zijn vaste prysen/die gheen verwisselingh onderworpen en zijn/ van't op en af dalen van de Munte.

De meeste Wissel-handelinghe van Genua/ bestaet op Piacenza in ghewoonlijcke Fieres aldaer / en somwijl op Lyons / Milanen / Venetia / Naples / Romen / en d' ander boven-ghenoemde plaetsen/doch selden / daerom sullen wyder eenighen der selver in 't passant maer raken.

Genua wisselt op Piacenza,

En gheeft Schellinghen 87$\frac{3}{4}$/ meer of min/ loopende munte/ om tot Piacenza voornoemt te hebben een ▽ di marche. Nu om te weten voor £ 10269/19/3 loopende munte/ hoe veel ▽ di marche mē daer voor tot Piacenza souw hebben? Soo moetmen eerst multipliceren de voorschreven ß 87$\frac{3}{4}$ door 4/om $\frac{0}{4}$ van Schellinghen te maecken/ doende van ghelijcke de voorseyde Somme van £ 10269 / 19 / 3 / nae datmense tot Grooten ghemultipliceert heeft / uyt brenghende tot product 821597$\frac{0}{4}$ van ß/ diemen deylt door den prijs van Schellinghen 87$\frac{3}{4}$/ maeckende 351 dierghelijcke $\frac{0}{4}$/ voor den prijs van de ▽ di marche, komt ▽ 2340/ multiplicerende het overschot door 20 en 12/om Schellingen en Grooten te hebben/ maeckt t' samen ▽ 2340/ 14/ 7/ d' oro di marche, diemen voor de boven-staende Ponden tot Piacenza Credit sal hebben. Om de proef hier van te maecken/ moetmen multipliceren de voornoemde ▽ di marche door £ 4/7/9/(zijnde de boven-gheroerde ß 87$\frac{3}{4}$) beginnende te multipliceren eerst door de Grooten/ en daer na door de Schellinghen/ soo voorts/calculerende 12 Grooten voor een Schellingh/en 20 Schellingen voor een Pond/en van het product sal komen £ 10269/18/11/ waer door men bespeuren kan dat de reeckeninghe juyst gaet/ uyt-gesondert een kleyn verscheel van 4 grooten/ die in de ghebroocken ghetallen verdwalen.

ß 87$\frac{3}{4}$

Digitized by Google

ß 87½

351

∇ 2340:14:7
Proef a £ 4: 7:9

9362:18:4
585: 3:8
234: 1:5
58:10:4
29: 5:2

£ 10269:18:11

£ 10269:19:3
20

205399
4

821597

Genua wisselt op Piacenza in goude Munte,

En gheeft ß 66/ ₰ 5/ goude Munte / om tot Piacenza voornoemt te hebben een goude ∇ di marche. Nu om te weten voor £ 2816/ 13 /4/ goude Munte/hoe veel Kroonen voorseyd men tot Piacenza daer voor sal Credit hebben ? Soo moetmen de voorschreven Ponden in Grooten reduceren/die door 20 en 12 multiplicerende/van gelijcke den prijs van Schellinghen 66/5 doende/ waer door men daer na het product van de ponden deylt / uyt brenghende ∇ 848/ 3/ 7/ di marche. Om hier van een proef te maecken / soo hoeftmen maer de selfde ∇ di marche te multipliceren door £ 3/6/5/(zijnde ß 66/ 5)en haer product sal geven £ 2816/ 13/3/ waer door men de reeckeninghe juyst bevindt.

Noteert. Datmen tot Genua wel voor het meeste wisselt op Piacenza in Schellinghen en Grooten goude Munte; haer onderscheyd met het loopend' ghelt is: dat een goude ∇ van Genua door ghebodt ghe-rekent word op ß 68 d'oro, en in loopende Munte naer de aggio gang-baer gaet / tot 90 a 100 ß / welcke loopende prijs / 't zy datse klimt of daelt / en maeckt nimmer gheen veranderinghe in de prijs diese heeft van ß 68 goude munte.

ß 66: 5

Digitized by Google

ß 66:5
12
797
▽ 848: 3: 7
Proef a ℒ 3: 6: 8
2544:10: 9
212:—:11
42: 8: 2
14: 2: 9
3:10: 8
ℒ 2816:13: 3

ℒ 2816:13:4
20
56333
12
676000

Genua wisselt op Piacenza in loopend' ghelt, ghereduceert in goude Munte,

En gheeft ß 67/10/ goude Munte/ om een ▽ di marche van Piacenza voorsz. Nu willende weten voor ℒ 3248/15/– loopende Munte/ hoe veel ▽ di marche sy daer voor tot Piacenza sal Crediteur worden/ na de voor-verhaelde prijs van ß 67/10/ goude Munte? Om dat te weten/ moetmen eerst reduceren de somme van de ponden loopend' gelt/ in ponden goude munte/ die deylende door ß 90/ prijs van de goude ▽ in loopend' ghelt/ en sal uytbrenghen ▽ 721/18/10/ diemen daer nae multipliceren moet door ℒ 3/8/– prijs van de goude ▽ in goude munte/ makende ℒ 2454/12/–/ goude Munte/ diemen deylt door ß 67/10/ om te sien hoe veel ▽ di marche sy maecken/ komt ▽ 723/14/3/ diemen daer voor tot Piacenza sal ontfanghen.

ℒ 3248:15:– loopend' gelt.
20
64975

ß 90:–
▽ 721:18:10
a ℒ 3: 8
2165:16:6
144: 7:9
144: 7:9
ℒ 2454:12:–

ℒ 2454:12: goude mun:
20
49092
12
589104

ß 67:10:–
12
814

▽ 723:14:3

Digitized by Google

Reductie van Ponden loopend' ghelt in Ponden d'oro, door Practijck.

Willende tot Genua reduceren wat sommen dat het wesen moghen/ van loopend' gheld in goude Munte door practijck/ en dat om redenen dat de goude ▽ in loopende Munte ganghbaer is tot 90ß/ en in goude munte tot ß 68: So moetmen eerst van de loopende ponden nemen voor twee maels ⅓/ die stellende d'een onder d'ander/ nemende van het leste ⅓/ een ⅕ ghedeelte/ en wederom van het ⅕/ een ⅓/ adderende daer nae die vier partyen t' samen/ sal uyt komen Ponden goude Munte/ als hier by exempel volght:

£ 3248: 15: — loopende Munte.

⅓)	1082: 18: 4
	1082: 18: 4
⅕)	216: 11: 8
⅓)	72: 3: 11
£	2454: 12: 3 goude Munte.

Reductie van Ponden goude Munte in loopende Munte, door Practijck.

Tot Proef van de voorgaende reductie/ willende door Practijck reduceren de Ponden goude Munte/ in Ponden loopend' ghelt/ soo moetmen voegen by de voornoemde Ponden goude Munte ¼/ die t'samen op tellende/ neemtmen van de selve somme het $\frac{1}{17}$/ de selve oock daer by ghevoeght zijnde/ maeckt t' samen wederom Ponden/ Schellinghen en ₰/ loopende Munte/ als dit volghende exempel aen-wijst.

£	2454: 12: 3 goude Munte.
¼)	613: 13: —
	3068: 5: 3
$\frac{1}{17}$	180: 9: 8
£	3248: 14: 11 loopende Munte.

De re-

Digitized by Google

De redenen hier van zijn / dat om te reduceren de Kroonen van 90 ß loopende munte / in ∇^m van 68 ß goude munte: Soo moetmen eerst bepeynsen ofmen nemen mach seeckere ghedeelten van 90 / die 68 kunnen voortbrengen / gelijck als hier boven gedaen is / men bevindt van de 90 te mogen nemen de $\frac{2}{3}$/ dat 60 maeckt / en van een van dien het $\frac{1}{10}$/ makende 66 / en van het $\frac{1}{10}$/ het $\frac{1}{3}$ ghenomen / maeckt effen 68 / prijs van de goude ∇ / en om dese redenen machmen sulcken ghedeelte nemen: Dat te noteren staet in't augumenteren of diminueren van de cours van de aggio / om diergelijcke gedeelten te deylen / als by exempel: genomen dat de goude ∇ in loopende munte quam op ß 92 / en datmen de selve wilden in gelijcker wyse reduceren in goude munte / so moestmen het $\frac{1}{4}$/ en $\frac{1}{23}$ van het selve $\frac{1}{4}$ nemen / te samen ghevoeght / maeckt 24 / de welcke af ghetrocken van 92 / resteert juyst 68 / waerdye van de goude ∇. Door sulcke deelinghe kanmen in alle diergelijcke reductien wercken / en met een seeckere spoedigheyd sijn sommatien gecalculeert kryghen / waer van dit volghende noch een-maels tot exempel dienen sal.

	£ 3248:15:—	loopende Munte.
$\frac{1}{4}$	812: 3: 9	
$\frac{1}{23}$	35: 6: 3	
af-ghetrocken	847:10:—	
Rest	£ 2401: 5:—	goude Munte.

Genua wisselt op Lyons,

En gheeft ß 59/9/ goude munte / om tot Lyons voorschreven te hebben een ∇ d'or Sol. Nu om te weten voor £ 37296/6/- loopende munte / hoe veel Sonne-Kroonen men daer voor tot Lyons sal hebben: So moetmen eerst reduceren de voorseyde somme van Ponden loopend gelt / in Ponden goude munte / die deylende door 90 ß / prijs van de gouwe kroon in loopende munte / makende ∇ 8288/1/4/ diemen multipliceren moet door £ 3/8/-/ prijs vã de ∇ in goude munte / comt £ 28179/8/6/ de welcke men deylen moet door ß 59/ 9 / prijs van de Sonne-Kroon: Sal uyt brengen ∇ 9432/8/ 10/ en soo veel Sonne-kroonen salmen tot Lyons hebben voor de boven-staende somme van loopende Ponden.

Digitized by Google

ℒ 37296: 6 loopende Munte. ℒ 28179:6 goude munte.

ß 90
∇ 8288: 1: 4
ℒ 3: 8
24864: 4: —
—1657:12: 3
—1657:12: 3
ℒ 28179: 8: 6

20
745926
ß 59:9
12
712
∇ 9432:8:10

20
563588
12
6763062

De Proef hier van heeftmen als Lyons op Genua wisselt.

Genua wisselt op Naples,

En gheeft ß 66⅔ loopende Munte/ meer of min/nae de cours/ om tot Naples voornoemt te hebben een Ducaet van 5 tary: Nu om te weten voor ℒ 4486/3/4 loopende munte/wat Credit van Ducaten men daer voor tot Naples sal hebben? So moetmen eerst reduceren de somme van de ponden/ ß en grooten/tot grooten/als oock van gelijcke den prijs van ß 66⅔/ daermen de voorighe nomber mede deylen moet/ uyt brenghende Ducaten 1345:-/het overschot dat geen Ducaten kan wesen/moetmen door 100 multipliceren/ om dat 100 grani een Ducaet zijn / sal komen grani 85/die 4 tary/en 5 grani maecken/nae-de-mael (ghelijck als gesepdt is) een tary tot Naples 20 grani doet / dus doende bevindtmen voor de voorschreven Geneusche Ponden tot Naples Credit te hebben van Ducaten 1345/4/5.

ß 66⅔
12
800
Ducaten 1345:85

ℒ 4486:3:4
20
89723
12
1076680

De Proef hier van heeftmen inde wissel-handelinge van Naples.

Genua

Genua wiſſelt op Palermo of Meſſina

En geeft ß 73: – loopende munte/meer of min/om in een vande voornoemde plaetſen te hebben een ducaet van 13 tary: Nu om te weten/ voor £ 8930:15: — loopende munte/wat credit van ducaten men daer voor tot Palermo of Meſſina ſal hebben: ſo moetmen de voorſz ſomme van ponden tot ſchellingen brengē/en deylenſe door den prijs van ß 73/ ſal uyt-brengen ducaten/ en yets over-ſchietende ſalmen door 13 multipliceren om tary te hebben/en dan noch yets over-blyvende ſalmen door 20 multipliceren om grani te hebben/ dat doende komt voor facit duc. 2446 tary 10 grani 3/diemen voor de voorſeyde ponden ſal hebbē.

ß 73: ——

Duca. 2446: 10: 3.

£ 8930:15: — loopende munte.
20
178615

De proef hier van heeftmen als een vande voorſz plaetſen op Genua wiſſelt.

Genua wiſſelt op Roma

En gheeft ▽ 100 d'oro in oro, om tot Roma voornoemt te hebben ▽ 101 d'oro di ſtampe na de Cours: Nu om te weten/voor ▽ 3650:15 d'oro in oro, hoe veel kroonen di ſtampe ſy daer voor tot Romen hebben ſal/ ſoo moetmen multipliceren de voorſz ▽ᵐ d'oro in oro door ▽ 101 di ſtampe, af-ſnydende van haer product de 2 laetſte figuren/ diemen daer na door 20 en 12 multipliceert/ ſal uyt-brengen ▽ 3687:5: 1 ₰/ diemen daer voor tot Romen ſal ontfangen.

a ▽ 101: — di ſtampe

▽ 3687: 5: 1 di ſtampe.

▽ 3650: 15: — d'oro in oro.
a ▽ 101 di ſtampe per cento.
3650
36500
50:10: ——
25: 5: ——
▽ 36 87|25:15: ——
20
ß 5|15
12
₰ 1|80
100

De proef hier van heeftmen als Roma op Genua wiſſelt.

Digitized by Google

Genua wisselt op Milanen

En geeft een ▽ van £ 4: — loopende munte/ om tot Milanen voor-noemt te hebben ß 118½ meer of min: Nu om te weten/ voor £ 3850: 14:8 loopende munte/ hoe veel ponden Milanees men daer voor sal hebben: so moetmen eerst het ¼ vande boven-geseyde somme lichten om ▽en van £ 4 te hebben/ zijnde ▽ 962:13:8/ diemen multipliceren moet door £ 5:18:6 per ▽/ zijnde de voorsz ß 118½/maeckt £ 5703:17:11 Milanees/ en soo veel credit salmen daer voor tot Milanen hebben.

£ 3850:14: 8 loopende Munte
¼) ▽ 962:13: 8 van £ 4: ——
a £ 5:18: 6

4813: 8: 4
481: 6:10
192:10: 8
192:10: 9
24: 1: 4

£ 5703:17:11 Milanees.

De proef hier van heeftmen als Milanen op Genua wisselt.

Genua wisselt op Venetia,

En geeft een ▽ van £ 4: - loopende munte / om tot Venetia voorsz te hebben ß 146½ / meer of min van de selve munte: Nu om te weten/ voor £ 8340: 12: - loopende munte van Genua / hoe veel ducaten van £ 6½ per ducaet men daer voor tot Venetia sal hebben / soo moetmen eerst nemen ¼ vande voornoemde somme van ponden / om ▽en van £ 4 te hebben / maeckende ▽ 2085: 3: - de welcke men moet multipliceren door £ 7:6:6 per ▽/ zijnde de voorstaende ß 146½/ van haer product sal komen £ 15273:14:6 diemen in ducaten moet reduceren/ deylende door ß 124 / prys vanden ducaet van £ 6½ / en multipliceren de rest van 't over-schot door 24/ om grooten te hebben/ uyt oorsaecke dat 24 groot een ducaet maecken/ dus doende sal voor facit komen duca. 2463½ / diemen daer voor tot Venetia van £ 6½ per ducaet sal hebben.

£ 8340:

Digitized by Google

ℒ 8340:12:—	ß 124:—	ℒ 15273:14:6
¼) ▽ 2085: 3: van ℒ 4.	2	20
a ℒ 7: 6:6	248	305474
14596: 1	Duca. 2463½.	2
521: 5:9		610949.
104: 5:2		
52: 2:7		
ℒ 15273:14:6 van Venetia.		

De proef hier van heeftmen als Venetia op Genua wisselt.

Genua wisselt op Antwerpen,

En gheeft een ▽ van ℒ 4:— loopende munte / om tot Antwerpen voorsz te hebben nae de Cours 114 ₰ vlaems: Nu om te weten / voor ℒ 3850:14:8 loopende munte / hoe veel ponden vlaems Genua daer voor tot Antwerpen sal Crediteur zijn: soo moetmen eerst het ¼ nemen vande voorseyde ponden om ▽^{en} van ℒ 4 te hebben / zijnde ▽ 962:13:8 diemen dan multipliceren moet door ₰ 114 per ▽ / sal uyt-brenghen ₰ 109745:— daermen het $\frac{1}{12}$ afneemt / makende ß 9145 ₰ 5 / en om ponden vlaems te hebben lichtmender het $\frac{1}{20}$ af / komt ponden 457 / ß 5 / ₰ 5 vlaems / diemen voor de boven-gheschreven ℒ 3850:14:8 loopende munte van Genua tot Antwerpen sal hebben.

ℒ 3850:14:8 loopende munte.

¼) ▽ 962:13:8 van ℒ 4—
a ₰ 114

3848
10582
57
11 ⅖
5 ⅗
3

₰ 109745
ß 9145: 5.
ℒ 457: ß 5 ₰ 5 vlaems.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Genua

Digitized by Google

Genua wisselt op London

In ghelijcke maniere als hier boven inde reductie van Genua op Antwerpen aengewesen is / sulcx dat daer geen vorder bewijs af van nooden en is.

Genua wisselt op Valenca

En geeft een ▽ van ℒ 4: - loopende munte / om tot Valenca voornoemt te hebben ß 25: - Nu om te weten voor ℒ 680: 14: 10 loopende munte / hoe veel ponden men daer voor tot Valenca souw hebben : soo moetmen eerst als hier voren ghedaen is het $\frac{1}{4}$ vande voorseyde ponden nemen / maeckende ▽ 160: 3: 8½ / diemen dan multipliceert door de voorstaende ß 25 / of door ℒ 1: 5: - beginnende vande grooten eerst / sal uytbrengen ℒ 200: 4: 7¾ / diemen daer voor tot Valenca sal credit hebben.

ℒ 680: 14: 10 loopende munte.
$\frac{1}{4}$) ▽ 160: 3: 8½ van ℒ 4: —
a ℒ 1: 5
160: 3: 8½.
40: —: 11¼
ℒ 200: 4: 7¾ ß Valentiaens.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Valencia.

Als Genua op Barzalona / of Saragoza wisselt / soo wort de reductie in gelijcke manieren gemaeckt als die van Valenca.

Genua wisselt op Sivilia

En geeft een ▽ van ℒ 4: — loopende munte / om tot Sivilia te hebben Maravadis 453: Nu om te weten voor ℒ 899: 16: 8 lopende munte / hoe veel Maravadis sy daer voor tot Sivilia voornoemt sal gecrediteert worden : soo moetmen het $\frac{1}{4}$ lichten vande voorseyde ponden / maeckende ▽ 224: 9: 2 / diemen dan multipliceren moet door Maravadis 453 per ▽ / sal uyt-brengen Maravadis 101680.

ℒ 899:

Digitized by Google

£ 899:16:8 loopende munte.

$\frac{3}{4}$ ▽ 224:9: 2 van £ 4.
a Maravadis 453 per ▽ van £ 4.

672
10080
113 $\frac{1}{2}$
90 $\frac{3}{5}$
4

Maravadisen 101680.

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Sivilia.

Als Genua op Lixbona wisselt / dan wordt de reductie in ghelijcker wyse gemaeckt / als de boven-staende reductie van Genua op Sivilien.

Volght het ghebruyck Van Wissel en Her-wissel, oock om ghelimiteerde Commissien t'egaleren, en formeren, op de Wissel-handelinghe van Genua voorschreven.

GEnua wisselt op Piacenza tot ß 66½ d'oro, en op Milanen tot ß 119 : van Milanen adviserense op Piacenza te wisselen tot ß 132¼ : Nu is de vraegh / door de voorseyde Wisselen / hebbende van Genua op Piacenza te trecke / of het vorderlijcker zijn sal recht op Piacenza te trecken / of over Milanen op Piacenza : Om dat te weten / moetmen door den Regel van drien seggen : so ß 119 van Milanen / doen ontfanghen tot Genua ß 80 / prys vande ▽ van £ 4: hoe veel sullen doen ontfangen ß 132¼ / prys vande ▽ di marche? sal uytbrenge ß 89:2 loopende munte / die in goude munte zijn ß 67$\frac{1}{5}$ / sulcx dat het vorderlijcker zijn sal op Milanen te trecken / en van daer op Piacenza / uyt oorsaecke datmen door een ▽ di marche, tot Genua ontfanght

Digitized by Google

fanght ß 67½ goude munte: en treckende recht op Piacenza/ so en ontfangtmen maer ß 66½. Wel is waer datmen vande voornoemde ß 67½/ de provisie moet trecken diemen tot Milanen betaelt/ en considereren moet de variatie vande munte tusschen Milanen en Piacenza.

ß 119 —— ß 80 —— ß 132¾ ß 89: 2 loopende munte.

4

476

ß 89: 2.

531
80

42480

½) 29: 9: —
29: 9:
⅓ 5: 11:
⅓ 1: 11:

ß 67: 4 ⅞ goude munte.

Genua remitteert op Milanen tot ß 119½/ en van Milanen wisseltmen op Piacenza tot ß 131½: Nu is de vraegh/ wisselende van Genua op Piacenza tot ß 89½/ of 't tot dien prys benefitie sou zijn op Piacenza te trecken/ op 't geen Milanen daer tot ß 131½ geremitteert heeft/ voor de remesse van Genua op Milanen tot ß 119½? Om dat te weten/ moet men door den Regel van drien seggen: so ß 119½ doen tot Genua betalen ß 80/ prys vande ▽ van ℒ 4½—hoe veel sullen doen geven ß 131½/ prys vande ▽ di marche? sal uyt-brengen ß 88/ by de welcke men voegē moet ½ per cento voor de provisie tot Milanen betaelt/ maeckt ß 88: 3½/ en so veel schellingen zijnder tot Genua uyt-gegeven voor een ▽ credit tot Piacenza/ dat vindende weder t'ontfangen tot 89½/ soo bevindmen merckelijcke avantagie om van Genua op Piacenza te trecken/ hoe wel men daer de provisie noch op hoort te calculeren diemen tot Piacenza betaelt.

ß 119½ —— ß 80 —— ß 131½

239

ß 88.

263
80

21040

½ | 29: 4
| 12
| 52
3 |
| ½.

ß 88: 3: ½.

Genua

Genua wisselt op Piacenza in loopend' gheldt tot ß $87\frac{1}{2}$/ en van Naples adviserense op Piacenza te wisselen tot $134\frac{1}{2}$: Nu is de vrage/ door de voorsz wisselen (hebbende op Naples van Genua te trecken) hoe veel schellingen men voor een ducaet sal ontfanghen/ ordonnerende Naples voorseyt haer te prevaleré op Piacenza ten prijse voornoemt van $134\frac{1}{2}$/ willende van Genua de schult blusschen tot ß $87\frac{1}{2}$: so moetmen door den Regel van drien seggen: soo grani $134\frac{1}{2}$/ prijs vande ▽ di marche, zijn ghelijck als ß $87\frac{1}{2}$ (oock prijs vande selve ▽) tot hoe veel sullen ghelijck zijn grani 160/ prijs vanden ducaet: sal uyt-brenghen ß 65/$0\frac{1}{3}$ / by de welcke men voegen moet $\frac{2}{3}$ per cento, voor beyde de provisien diemen tot Naples en Piacenza betaelt/ maeckende ß 65: $5\frac{1}{3}$/ daer voor men ß $65\frac{1}{2}$ mach nemen/ en tot dien prijs machmen op Naples nemen/ die daer na doende trecken/ en remitteren als geseyt is/ de rekeninge sal pari gaen.

$134\frac{1}{2}$ ——— $87\frac{1}{2}$ ——— 100

269   17500

ß 65 : $0\frac{1}{3}$.

Provisie a $\frac{2}{3}$ 21 : 8

21 : 8

43 : 4

12

20

5

$\frac{1}{5}$

Genua treckt op Naples tot ß $66\frac{1}{2}$ loopende munte voor een ducaet/ en van Naples is tot voldoeninge vande schult op Piacenza getrockē tot $136\frac{1}{2}$: Nu om te weten/ tot hoe veel de trates van Genua op Piacenza respondeert: so moetmē multipliceré de voornoemde grani $136\frac{1}{2}$/ prijs vande ▽ di marche, door ß $66\frac{1}{2}$ té hondert/ nademael dat grani 100 een ducaet maecken/ waerdigh zijnde ß $66\frac{1}{2}$/ en van 't geen datter uyt-komt moetmen de 2 leste figuren af snyden / blyvende ß 90 ₰ 9 / vande welcke men de provisie moet lichten a $\frac{1}{3}$ per cento, diemen tot Naples betaelt/ resteert ß $90\frac{1}{2}$/ en soo veel schellingen loopende munte / ontfangtmen tot Genua voor een ▽ di marche debits tot Piacenza.

Digitized by Google

Grani 136½
a ß 66½

816
816
68
33

ß 90|77
  |12

8 9|24

Provisie lichten
ß 90: 9: —

|30: 3
|12

8 3|63

resteert ß |90. ½.

Genua wisselt op Piacenza tot ß 88 loopende munte/ en van Venetia advisrense op Piacenza te wisselen tot duca. 135 per cento: Nu is de vraegh/ door de voorsz prysen (occasie hebbende van Genua op Venetia te trecken) hoe veel schellinghē van die munte mochtmen doen betalen/ om tot Genua t'ontfangen een ▽ van £ 4: — loopende munte? Om dat te weten/ moetmen multipliceren de voorseyde duca. 135/ prys van ▽ 100 di marche, door ß 124 per ducaet/ en van haer product de 2 leste figuren af kortende/ om te sien hoe veel ß per ▽ komē/ zynde ß 167⅖/ daer na door den Regel van drien seggē: so ß 88 van Genua (prys van de ▽ di marche) zyn gelyck met ß 167⅖ van Venetia/ tot hoe veel sullen gelyck zyn ß 80/ prys vande ▽ van £ 4: — ? sal uyt-brenghen ß 152⅛/ vande welcke men ⅝ per cento voor de 2 provisien moet lichten/ die men tot Venetia en Piacenza betaelt: sal resteren ß 151½/ en so veel schellingen machmen hem tot Venetia doen betalen voor een ▽ van £ 4 van Genua/ en van Venetia doen prevaleren op Piacenza tot duc. 135/ en van Genua derwaerts remitteren/ om de schult te blusschen/ tot ß 88/ dat doende/ sal de reeckeninge geliquideert blyven.

Duca. 135
a ß 124

540
1620

ß 167|40
  |5

  [illegible]|00

88 —— 167⅖ —— 80
5

837
440 80

152.2. 66960

⅝ 50:
50:

100

Restgert ß 151½.

Genua

Genua treckt op Milanen tot ß $117\frac{1}{2}$ en van Milanen treckense op Lyons tot ß 119. De vraegh is / wisselende van Genua op Lyons tot ß $60\frac{1}{2}$/ of 't tot dien prijs voordeelijck zijn sal op Lyons te remitteren tot voldoeninghe van de Trates van Milanen? Om dat te weten/ moetmen door den Reghel van drpen seggen: So ß $117\frac{1}{2}$/ doen tot Genua ontfanghen ß 80/ prijs van de ▽ van ℒ 4—/hoe veel sullen doen ontfanghen ß 119/ prijs van de Sonne-▽ van Lyons? Sal upt brenghen ß 81 loopende munte/ die in goude munte zijn ß $61\frac{1}{4}$ / van de welcke men $\frac{2}{3}$ per cento moet nemen voor de twee provisien diemen tot Milanen en Lyons betaelt / sal resteren ß $60\frac{11}{12}$. En soo veel Schellinghen zijn tot Genua ontfangen voor een Sonne-kroon/ Debit tot Lyons/en vindende maer ß $60\frac{1}{2}$ upt te schieten voor de Remesse / bewijst datmen het selve met avance mach doen.

$117\frac{1}{2}$ —— 80 —— 119

235	2	ß 61: 3:— goude munte.
	238	Provisie 20
	80	$\frac{1}{3}$) 20
ß 81: loopende munte	19040	40
$\frac{3}{4}$ 27:		12
27:		& 480
5: 5		ß 61: 3:—
1:10		—: 2: 4
ß 61: 3 goude munte.		ß 60: $\frac{11}{12}$

Genua krijgt ordre van Milanen haer te remitteren tot $118\frac{2}{3}$/en hun op Piacenza te prevaleren tot $66\frac{1}{2}$ goude munte. Genua vindt brieven op Milanen tot $117\frac{3}{4}$/ en ghelt op Piacenza tot $67\frac{1}{2}$. Nu is de vraghe oftmen tot de voorseyde prijsen de commissie mach effectueren? Om dat te weten moetmen door de averechtse Regel van drp seggen/nademael dat Genua het onseecker aen Piacenza geeft/ en het seecker aen Milanen: So ß $117\frac{3}{4}$/ gheven $66\frac{1}{2}$/ wat sullen geven $118\frac{2}{3}$? Sal upt brenghen ß $67/3\frac{1}{2}$. Sulcks dat de voorsz: Commissie mach vol-voert worden met benefitie/nae de-mael dat remitterende op Milanen tot $117\frac{3}{4}$/moet(om de schade diese geeft) trecken tot $67/3\frac{1}{2}$/en men vind de cours tot $67\frac{1}{2}$.

Digitized by Google

ß $117\frac{1}{4}$ —— ß $66\frac{1}{2}$ —— $118\frac{2}{3}$ ß

469	133	356
3		4
1407		1424
2		133
2814		4272
ß 67:$3\frac{1}{2}$		18512
		189392

Milanen ordonneert Genua haer te remitteren tot 118 ß/ en op Piacenza te prevaleren in goude munte tot 66 ß/ vry van oncosten. Genua vindt te remitteren tot ß 119. De vraegh is/ voor de benefitie diemen in de Remesse geniet/ tot wat prijs men de Trates sal mogē doen? Om dat te weten/ moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo 119 ß/ gheven ß 66/ wat sullen geven 118 Schellingen? Sal uyt komen 65 $\frac{5}{12}$/ by de welcke men voeghen moet 3 ₰ voor de Provisie diemen neemt a $\frac{2}{5}$ per cento, zijnde ß $65\frac{2}{3}$. En tot dien prijs moetmen op Piacenza trecken alsmen tot 119 remitteert/ blyvende de Commissie ghe-effectueert volghens haer limiten.

ß 119 —— 66 —— ß 118

	66
ß 56:5	708
De Provisie a $\frac{2}{5}$) 13:1	708
13:1	7788
26:2	ß 65:5
12	3
₰ 3 | 14	ß 65: 8 | 2
	12 | 3

Digitized by Google

Piacenza remitteert op Genua/met ordre dat haer het retour ghere- mitteert word tot 65½/of op Milane tot ß 117/waer haer meeste avan- tagie sal zijn/ dat is ghelijck als voor desen ghesepd is/ alle beyde voor- deel ghevende/ tot de meest-ghevende / of alle beyde schadelijck tot de minst-schadende. Genua vindt brieven op Piacenza tot 66/en op Mi- lanen tot 116¼; Nu is de vraegh in welcke van beyde de plaetsen men de Remesse doen sal / ghemerckt sy beyde schadelijck zijn: om te weten welcke het minste verlies biedt: Soo moetmen door de Reghel van drp seggen: Soo 66 gheven 117/ hoe veel sullen gheven 65½? Sal komen ß 116 1/12. Sulcks dat de Remesse moet op Milanen gheschieden/ om dat remitterende op Piacenza tot ß 66/men behoorden (om gelijck te gaen) op Milanen te remitteren tot 116 1/12 / en men vindt maer tot 116¼ te doen.

66	117	51½
2		
132		131
		117
ß 116 1/12		917
		1441
		15327

Venetia ordonneert Genua op Piacenza te remitteren/en haer van Milanen te prevaleren tot sulcken prijs dat de Remesse van Milanen op Piacenza respondeert tot ß 130 voor een ▽ di marche, vrp van on- kosten/ Genua vind te remitteren in gout tot 66. De vraeg is tot wat prijs sp dan trecken sal? En om dat te weten/ moetmen eerst sien hoe veel de voornoemde schellingen goude munte/ in loopende schellinghen comen/zijnde ß 87⅓/daer na door de Regel van drp seggen: So 87⅓/prijs van de ▽ di marche, geeft 130/wat sullen dan geven 80/prijs van de ▽ van ℒ 4/-? Sal upt brengen ß 119 1/12/van de welcke men ⅔ per cen. voor Provisie moet lichten/ sal resteren ß 118 7/12/ of ontrent/tot welcke prijs men op Milanen moet trecken/remitterende op Piacenza tot 66 / blp- vende daer door de Commissie in haer behoorlijcke palen.

ß 66 d'oro

ß 66 d'oro. 87¼ —— 130 —— 80
¼ 16: 6 3
262 390
$\frac{1}{17}$ 82: 6 119$\frac{1}{12}$ 80
4:10
ß 87: 4 loopend' gelt. 31200
23:9
23:9
47:6
12
5|70|1
10
119: 1
5$\frac{7}{10}$
Schellinghen 118: 7$\frac{3}{10}$

Piacenza remitteert op Genua/met ordre het retour te remitterẽ op Piacenza voornoemt tot 65½/of op Milanen tot 117/waer haer meeste avantagie sal ghespeurt worden. Genua vind brieven op Piacenza tot 66/en op Milanen tot 116¼. Nu is de vraghe in welcke van beyde de plaetsen men de Remesse behoort te doen/gemerckt sy beyde verlies beloven/om dit te weten welcke de minst-schadelijckste is: soo moet men door den Reghel van dry segghen: Soo 66 ghevẽn 117/hoe veel sullen gheven 65½? Sal komen ß 116$\frac{1}{12}$. Sulcks dat de Remesse op Milanen gangh behoort te hebben/om dat remitterende op Piacenza tot ß 66/men behoorden (om pari te gaen) op Milanen te remitteren tot 116$\frac{1}{12}$/en men vindt maer tot 116¼.

66 —— 117 —— 65½
2 2
132 131
117
Schellingen 116$\frac{1}{12}$ 917
1441
15327

Venetia

Venetia ordonneert Genua te remitteren op Piacenza/en haer te prevaleren van Milanen tot sulcken prijs/dat de Remesse van Milanē op Piacenza komt te responderen tot ß 130 voor een ▽ di marche, vry van onkosten: Genua vindt te remitteren in gout tot 66: Nu is de vraghe tot wat prijs sy dan trecken sal? Om dat te weten/moetmen eerst sien hoe veel loopende Schellingen de voornoemde goude Schellinghen bedragen/die bevindende ß $87\frac{1}{3}$ te wesen: So seghtmen door de Regel van dryen: Soo $87\frac{1}{3}$/ prijs van de ▽ di marche, gheven 130/ wat sullen gheven 80/prijs van de ▽ £ 4/-? Sal komen ß $119\frac{1}{12}$/ van de welcke men $\frac{2}{5}$ ten hondert moet lichten voor de Provisie diemen neemt / sal resteren ß $118\frac{7}{12}$/ of ontrent. En tot dien prijs machmen op Milanen trecken/ remitterende op Piacenza tot 66/ en de Commissie blijft geadjousteert conform de gegheven ordre.

ß 66 d'oro.
$\frac{1}{4}$ 16: 6
82: 6
$\frac{1}{17}$ 4:10
ß 87: 4 loopende munte.

$87\frac{1}{3}$ —— 130 —— 80
262
$119\frac{1}{12}$.

80
3
240
130
7200
240
31200

Provisie a $\frac{2}{5}$ 119: 1
23: 9
23: 9
47: 6
12
ß 5 | 7/10 | 0/0

ß 119: 1
5 $\frac{7}{10}$
Rest ß 118: 7 $\frac{3}{10}$.

Venetia ordonneert Genua haer te remitteren / en op Milanen te trecken tot sulckē prijs dat de Crates van Venetia op Milanen comt te staen tot ß 148/ vry van onkosten/ men vindt brieven op Venetia tot 149/en ghelt op Milanen tot 118; De vraegh is of tot de voornoemde prysen de Commissie mach ghe-effectueert worden? Om dat te weten/ moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ß 148 van Venetia geven tot Milanen ß 117/ (prijs van de ▽ van Milanen) hoe veel sullen

Digitized by Google

geven ß 149/ prijs van de ▽ van £ 4/- van Genua? Sal komē ß $117\frac{3}{4}$/ dus sonder de provisie af te trecken/ kanmen ghenoeghsaem bemercken dat tot dien prijs de commissie niet ge-effent en kan worden/ om dat remitterende op Venetia tot 149/ men op Milanen niet hooger en mach treckē als tot ß $117\frac{3}{4}$/ sonder de provisie/ en men vind de cours tot 118.

148 —— 117 —— 149

ß $117\frac{3}{4}$

$$\begin{array}{r} 117 \\ 149 \\ \hline 1043 \\ 1639 \\ \hline 17433 \end{array}$$

Genua krijght ordre van Romen op Piacenza te mogen remitteren/ en op Milanen te trecken tot sulcken prijs dat de Remesse van Milanē op Piacenza komt te staen tot ß 131/ vry van onkostē/ dat voor de somme van ▽ 3000 di marche. Genua vindt de geheele party te trecken op Milanen tot ß $117\frac{1}{2}$/ en op Piacenza vindse te geven ▽ 2200 tot $88\frac{1}{4}$ in loopende munte; De vraeg is tot hoe veel sy de resterende ▽ 800 sal geven? Om dat te weten/ moetmen eerstelijck sien/ treckende tot $117\frac{1}{2}$/ tot wat prijs men dan moet remitteren/ seggende door den Regel van drie: so ß $117\frac{1}{2}$ van Milanen/ gevē tot Genua ß 80/ prijs van de ▽ van £ 4/- hoe veel sullen geven ß 131 van Milanē/ prijs van de ▽ di marche? Sal komen ß $89\frac{1}{6}$ / van de welcke men de provisie moet lichten a $\frac{2}{3}$ per cento, diemen nemen sal/ resteert ß $88\frac{5}{6}$. En tot dien prijs mochtmen op Piacenza de gheheele party remitteren. Nu multiplicerende tot de voorsz: prijs de ▽ 3000/ sal uyt brengen ß 266500/ diemen uyt geven moet om de Remesse te doen van de voorseyde ▽ᵉⁿ / van welcke somme men af trecken moet ß 195250/ diemen gheeft voor de ▽ 2200/ gheremitteert tot $88\frac{3}{4}$/ resteert ß 71250 / die noch op Piacenza te gheven zijn/ en voor welcke men Remesse doen moet van ▽ 800 / die om te weten tot wat prijs? Soo moetmen segghen door de Reghel van drie: Soo ▽ 800 gheven ß 71250/ hoe veel sal de ▽ gheven? Komt ß $89\frac{1}{12}$/ of ontrent/ en tot dien prijs moetmen de boven-staende ▽ 800 gheven/ d'ander gegheven zijnde tot $88\frac{1}{4}$/ en trecken de waerde van beyde die partyen op Milanen tot $117\frac{1}{2}$ / tot welcke prijs voor een ▽ di marche Remesse op Piacenza/ men tot Milanen doet betalen 131 van de selve munte/ als't gheordonneert was.

$117\frac{1}{2}$

Digitized by Google

117½ —— 80 —— 131

235	2	ß 88⅛
ß 89: 2	262	▽ 3000
⅔ 17:10	80	264000
17: 10	20960	1500
35: 8		1000
12		ß 266500
⅔ 4|28		195250

ß 89: 2
4
ß 88:10

ß 88¼
▽ 2200
193600
1100
550
ß 195250

▽ 800 - ß 71250
ß 89: 0¼.

Genua treckt op Venetia tot ß 150/loopend' ghelt / voor een ▽ van £ 4/ en van Venetia treckense op Piacenza tot Ducaten 134 ten hondert; De vraeg is/wisselende van Genua op Piacenza in loopēde munte tot ß 89¼/of het tot dien prijs voordeelijck zijn souw op Piacenza te remitteren tot voldoeninghe van de Trates van Venetia? Om dat te weten / moetmen multipliceren de voorsz: Ducaten 134/ waerdye van de ▽ 100 di marche, door ß 124/ prijs van den Ducaet/ en van het product de 2 leste figuren af-snydende / om te sien hoe veel ß per ▽ komen sullen/sal uyt brengen ß 166⅙/of ontrent/daer na door de Regel van drie seggen: So ß 150 van Venetia doen tot Genua hebben ß 80/prijs van de ▽ van £ 4/-/hoe veel sullen doē hebben ß 166⅙? Sal komen ß 88 $\frac{7}{12}$. Sulcks dat sonder de provisie te calculeren / men bemercken kan datmen schade sou doen tot de voornoemde prijs van ß 89¼ te remitteren/ om dat de Trates komt op ß 88 $\frac{7}{12}$/behalven de provisie diemen tot Venetia moet betalen.

Ducaten 134
a ß 124
536
1608
166\|16
⅙ of ontrent.

150 —— 80 —— 166⅙
6
900
ß 88 $\frac{7}{12}$

997
80
99760

Eynde van de VVissel-handelinghe van Genua.

Digitized by Google

Wissel-handelinge van Milanen
op verscheyde buyten-Landsche plaetsen.

IN Milanen houdmen Koopmans Boeck en Reeckeninge in Ponden / Schellinghen en Grooten Milanees / welcke Ponden haer bedeelen in 20 Schellinghen / elcke ß in 12 Grooten. Wisselen in Kroonen van £ 5/—/ oock in ∇en van £ 5/17/-/ of in Schellingen courrant ghelt/ welcke ∇en haer in Schellinghen en Grooten bedeelen.

Milanen wisselt en gheeft

∇ 1/ van ß 117/ om tot Antwerpen te hebben — § 104 vlaems.
∇ 1/ dito/ om tot Venetia te hebben —— —— ß $148\frac{1}{2}$.
∇ 1/ dito/ om tot London te hebben —— —— § 80 Steerlinghs.
∇ 1/ om tot Palermo of Messina te hebben Carl. $28\frac{4}{7}$.
∇ 1/ om tot Valenza te hebben —— —— ß 24/ § 6.
∇ 1/ om Sivilia te hebben —— marvadis 448.
∇ 1/ om tot Lixbona te hebben —— —— rees 512.
∇ 100/ van £ 5/- om tot Naples te hebben Ducat. $98\frac{1}{2}$.
∇ 100/ om tot Florencen te hebben —— —— ∇ $102\frac{1}{2}$.
∇ $115\frac{1}{2}$ van ß 117/ om tot Roma te hebben —— ∇ 100 di stampe.
ß $118\frac{1}{2}$/ om tot Lyons te hebben —— —— ∇ 1 van £ 3: —
ß $133\frac{1}{3}$/ om tot Piacenza te hebben —— —— ∇ 1 di marche.
ß $118\frac{1}{2}$/ om tot Genua te hebben —— —— ∇ 1 van £ 4: —

Staet te noteren dat alle de prysen die Milanen hier boven genomineert heeft/ van Antwerpē af/ tot Florencen/ vaste prysen zijn/ als van een ∇/ of ∇ 100/ die gheen veranderingh' van de cours onderworpen en zijn/ als wel die volghende van Roma tot Genua/ dat onsekere prysen zijn/ die na de cours veranderen/ dan meer/ dan min.

Milanen

Milanen wisselt op Antwerpen,

En geeft een kroon van ℒ 5:17: — om tot Antwerpen na de Cours vande wissel te hebben ₰ 104: Nu om te weten/ voor ▽ 1080: ß 14 ₰ 6 Milanees/ hoe veel ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sal hebben? om dat te weten/ moetmen de Milaneze ▽^{en} multipliceren door ₰ 104/ maeckende ₰ 112395/ diemen door 12 en 20 deylt om ponden te hebben/ brenght tot facit ℒ 468: ß 6 ₰ 3 vlaems/ diemen daer voor tot Antwerpen sal ontfangen.

```
  ▽   1080: 14:6
  a ₰    104
  ──────────────
       4320
     10800
          52
          20 4/5
           2 1/2
  ──────────────
  ₰  112395
  ß    9366: 3
  ℒ    468: 6: 3 ₰ vlaems.
```

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Antwerpen.

Milanen wisselt op Venetia,

En geeft een kroon van ℒ 5:17: - om tot Venetia te hebben ß 148½/ meer of min/ munte van piccolis: Nu om te weten/ voor ℒ 7260:1:10 van Milanen/ hoe veel ducaten van ℒ 6⅕/ men daer voor tot Venetia sal hebben? soo moetmen de voorsz somme van Ponden deylen door ℒ 5:17: — reducerende d'een en d'ander somme in Grooten/ sal uyt-brengen ▽ 1241:0:9/ dewelcke men daer nae moet multipliceren door ℒ 7:8:6 per ▽/ zijnde de voornoemde ß 148½/ beginnende de 7 ℒ te multipliceren door de 9 ₰/ en daer na door de schellingen die de ▽^{en} ver-sellen/ Calculerende voor 12 ₰ een ß/ en voor 20 ß een ℒ/ maeckt eyn-delijck ℒ 9214:14: -- munte van piccolys van Venetia/ die om in du-caten te maken/ men deylen moet door ℒ 6⅕/ waerdye van een ducaet/ sal komen duca. 1486 $\frac{5}{24}$ van ℒ 6⅕/ en soo veel salmen voor de voorseyde Milaneze Ponden tot Venetia credit hebben.

Digitized by Google

a ℔ 5:17:—
20
———
117
12
———
1404
———
▽ 1241:0:9
a ℔ 7:8:6
———
8687:5:3
248:4:1
248:4:1
31:0:6
———
℔ 9214:14:—

℔ 7260:1:10.
20
———
145201
12
———
1742412
———
a ℔ 6:4
20
———
124.
———
Duca. 1486 $\frac{1}{24}$.

℔ 9214:14
20
———
184294
602
1069
774
30
24
———
720.
———

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Venetia.

Milanen wisselt op London

In ghelijcke manieren als de reductie van Milanen op Antwerpen gemaeckt is/ daer geen vorder onder-wijs toe van noode en zy.

Milanen wisselt op Palermo of Messina,

En gheeft een ▽ van ℔ 5:17:– om in een vande boven-gheschreven plaetsen te hebben/ na de Cours vande Wissel / Carlini 28$\frac{4}{7}$: Nu om te weten/ voor ℔ 7260:1:10 van Milanen/ hoe veel Oncē men daer voor tot Palermo of Messina sal hebben? soo moetmen de voorseyde ponden deylen door ℔ 5:17:– om kroonen te vinden/ sal uyt-brengen ▽ 1241: 0:9/ de welcke men multipliceren moet door Carlini 28$\frac{4}{7}$/ maeckt Carlini 35742/ daermen de $\frac{1}{2}$ af neemt om tary te hebbē/ zijnde tary 17871/ welcke tary men door 30 deylt om oncen te vinden/ maeckt oncen 595 en tary 21 / diemen voor de voorseyde ponden Milanees / in een van beyde de steden sal credit hebben.

a ℔ 5:

a £ 5:17:- £ 7260:1:10
20 20
117 145201
12 12
1404 1742422
∇ 1241:0:9
a Carlini 28 $\frac{4}{5}$
9928
2482
993
1 $\frac{1}{20}$
35742 $\frac{1}{20}$ Carlini.

Carlini 35742 $\frac{1}{20}$
Tarij 17871 $\frac{1}{40}$
Oncen 595: tarij 21/ en grani 0 $\frac{1}{2}$.

De proef hier van heeftmen als een van beyde de steden op Milanen wisselt.

Milanen wisselt op Valenca,

En geeft een ∇ van £ 5:17:- om tot Valenca voornoemt te hebben ß 24 ₰ 6/ na de Cours: Nu om te weten/ voor £ 2660:10:8 Milanees/ hoe veel ponden men daer voor tot Valenca souw hebben? So moetmē de voorss somme van ponden deylen door £ 5:17:- om kroonen te hebben/ uyt-brengende ∇ 454:15:10/ dewelcke men daer nae moet multipliceren door £ 1:4:6/ of 24 ß 6 ₰/ zijnde de prys van de voorseyde ∇ van £ 5:17:- sal komen £ 557:2:4/ diemen daer voor tot Valencia sal hebben.

£ 5:17:— £ 2666:10:8
20 20
117 53210
12 12
1404 638528
∇ 454:15:10.
a £ 1:4:6
454:15:10
11:19:2
90:7:4
£ 557:2:4 tot Valenca.

De proef hier van maecktmen als Valencia op Milanen wisselt.

Milanen

Digitized by Google

Milanen wisselt op Sivilia,

En geeft een ▽ van ℔ 5:17: - om tot Sivilia voorsz te hebben nae de Cours Maravadis 448: Nu om te weten/ voor ℔ 1330: 5:4 Milanees/ hoe veel Maravadis men daer voor tot Sivilia soude gecrediteert worden? soo moetmen eerst de Milanese ponden tot ▽m brengen/ als hier vooren aengewesen is/ makende ▽ 227:7:11/ diemen moet multipliceren door 448 Maravadis/ uyt-brengende voor product 101U851/ diemen daer voor tot Sivilia sal ontfangen.

℔ 5:17:—
20
———
117
12
———
1404.
———
▽ 227:7:11.
Maravadis 448
———
1816
9988
89
66
———
101:851 Maravadis.

℔ 1330:5:4.
20
———
26605
12
———
53214
26605
———
319264
———

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Sivilia.

Als Milanen op Lixbona wisselt/ soo wort de reductie van ponden in kroonen/ en van ▽m in rees/ op gelijcke maniere ghemaeckt als hier boven inde reductie van Milanen op Sivilien aengewesen is.

Milanen

Milanen wisselt op Naples,

En geeft ▽ 100 van £ 5: — per ▽/ om tot Naples voorsz te hebben duca. 98½/meer of min na de Wissel: Nu willende weten/voor £ 4314: 14: 2 van Milanen/ hoe veel ducatē men daer voor tot Naples sal hebben? so moetmen eerst het ⅕ vande voornoemde ponden nemen/om kroonen van £ 5: – te hebben/ sal uyt-brenghen ▽ 862:18:10/ diemen multipliceren moet door grani 98½/ om dat het alsoo veel is per ducaet/ als tot duca. 98½ voor ▽ 100/ komt grani 84999/ af-snydende de 2 leste figuren/sal resteren duca. 849/en voor de twee af-gekorte figuren/zijnde grani 99/ komt tary 4/ en grani 19/ maeckende in als duca. 849:4:19/ diemen tot Naples sal hebben/voor de voorgenoemde Milanese pondē.

£ 4314: 14: 2

▽ 862: 18: 10.
a Grani 98½ per ▽

6896
7758
431
49
19
19
5

Duca. 849:99

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Naples.

Milanen wisselt op Florencen,

En gheeft ▽ 100 van £ 5: — om tot Florencen voornoemt nae de Cours te hebben ▽ 102½: Nu om te weten/ voor £ 3666: 12: 4 Milanees/ hoe veel ▽en men daer voor tot Florencē sal ontfangen? So moetmen de reductie doen in gelijcke maniere als hier voren aengewesen is/ en sal uyt-brengen ▽ 751:13:2 ⅘/diemen daer voor tot Florencen credit sal hebben.

Digitized by Google

£ 3666:12:4

▽ 733: 6:0.
tot ▽ 102½ ten hondert.

1466
7330
366:13:2
20:10:-
12:16:3

▽ 751 | 65:19:5
20

ß 13 | 19
12

8 2 | 33
100

Milanen wisselt op Roma,

En geeft ▽ 115½ / meer of min / van £ 5:17:- per ▽ / om tot Romen voornoemt te hebben ▽ 100 d'oro di stampe: Nu om te weten / voor £ 7820:18:- van Milanen / hoe veel goude-kroonē di stampe men daer voor tot Romen sal hebben? so moetmen sien hoe veel ▽en daer gaen in de voorsz somme van Milanese ponden / die deylende door £ 5:17:- per ▽ / sal komen ▽ 1336:18:1 / daer na moetmen door den Reghel van drien seggen: so ▽en 115½ van Milanē / geven tot Romen ▽ 100 di stampe, hoe veel sullen geven ▽ 1336:18? sal uyt-brenghen ▽ 1157:9 d'oro di stampe, diemen daer voor tot Romen sal ontfangen.

a £ 5:17:-	£ 7820:18:-	▽ 115½ —	▽ 100 —	▽ 1336:18:-
20	20	20		20
117.	156418.	2310		2673800
▽ 1336:18:1.		▽ 1157:9:9 di stampe.		

Digitized by Google

Milanen wisselt op Lyons,

En gheeft ß 118⅓/ meer of min/ om tot Lyons voornoemt te hebben een goude Sonne-▽: Nu om te weten / voor £ 9258: 5: - van Milanen/ hoe veel Sonne-kroonen men daer voor tot Lyons sal credit hebben? so moetmen eerst de voorsz somme van ponden in schellingen brengen/ daer na in ⅓ van schellingen / om gelijck te zijn met den prys vanden deylder/ zijnde ß 118⅓/ gedeylt zijnde/ sal kroonen uyt brengen/ en 't over schot door 20 en 12 gemultipliceert / om schellingen en grooten te hebben/ maeckt t'samen ▽ 1564:15:5 d'or Sol, diemen daer voor tot Lyons sal ontfangen.

ß 118⅓ per ▽	£ 9258:5: —
	20
355	185165
▽ 1564:15:5.	3
	555495

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Lyons.

Milanen wisselt op Piacenza,

En geeft ß 133⅓/ meer en min/ om tot Piacenza voornoemt te hebbē een ▽ di marche: Nu om te weten/ voor £ 9671: 16: 8 Milanees/ hoe veel kroonen di marche men daer voor tot Piacenza sal hebbē? so moetmen de voorsz ponden / als oock de prys in grooten multipliceren / die deylende/ sal uyt-brengen ▽ 1450:15:6 di marche, diemen daer voor tot Piacenza sal gecrediteert worden.

a ß 133⅓	£ 9671: 16:8
12	20
1600	193436
▽ 1450:15:6.	12
	2321240

De proef hier van heeftmen als Piacenza op Milanen wisselt.

Digitized by Google

Milanen wisselt op Genua,

En gheeft ß 118½/ meer of min/om tot Genua voornoemt te hebben een ▽ van ℒ 4: — Nu om te weten/ voor ℒ 5703:18 - Milanees/hoe veel ponden loopend' gheldt men daer voor tot Genua sal hebben ? soo moetmen eerst de voorsz ponden tot schellingen en grooten multipliceren/ van gelijcken den prys van ß 118½/daermen mee deylen moet/uytbrengende ▽ 962:13:8/ van ℒ 4: - Genuase munte/die om tot ponden loopende munte te brenghen / men multipliceren moet door ℒ 4: - per kroon/ eerst vande grooten beginnende / en so na de kroonen : sal voor facit geven ℒ 3850:14: 8/ diemen in loopend' gheld voor de voorseyde Milanese ponden/ tot Genua sal ontfangen.

a ß 118½	ℒ 5703:18:-
12	20
236	114078
124	12
1476	228156
	114078
▽ 962:13:8	1368936
a ℒ 4	
ℒ 3850:14:8	

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Genua.

Trates en Remessen,

of Wissel en Her-wissel.

Venetia wisselt op Milane tot ß 145/ en op Piacenza tot duc. 133? Nu om te weten/ ordonnerende inde voorsz plaetsen van Venetia datse tot dien prys trates doen op Milanen / en remesse op Piacenza/

to

tot hoe veel de Remesse van Milanen tot Piacenza responderen sal? So moetmen eerst sien hoe veel de ▽ di marche, Schellinghen Venecets kan halen: multiplicerende de voorseyde Ducaten 133 (prijs van ▽ 100 di marche) tot ß 124 per Ducaet / zijnde ℒ $6\frac{1}{5}$/ komt ß 16492 / van de welcke men de twee leste figuren moet af-snyden / resteert ß $164\frac{11}{12}$ van Venetia/waerdye van een ▽ di marche. Daer nae werckt men door de Reghel van drp/segghende: So ß 145 van Venetia/ geven tot Milanen ß 117/prijs van de ▽ van ℒ 5/17/-hoe veel sullen geven de voornoemde ß $164\frac{11}{12}$? maeckt ß 133 / by de welcke men voeghen moet $\frac{2}{5}$ per cento voor de Provisie diemen tot Venetia betaelt/zijnde ß $133\frac{1}{2}$/en soo schellingen komtmen tot Milanen upt te schieten voor een ▽ di marche Credits tot Piacenza.

Ducaten 133	145 —— 117 ——	$164\frac{11}{12}$
ß 124	12	
532	1740	1979
1596		117
ß 164|94	ß 133	13853
12	provis. 26:7	21769
$\frac{11}{12}$|40	26:7	231543
	|53:2	
	|12	
	ß 6|38	

Rome wisselt op Milanen tot ▽ $87\frac{1}{2}$/en op Piacenza tot ▽ 99. Nu om te weten/ordonnerende in Roma voorschreven/ datse tot dien prijs Remesse doen op Milanen/ en Trates op Piacenza/ tot hoe veel de Trates van Milanen op Piacenza sal komen te responderen? Soo moetmen door de Reghel van drp segghen: Soo ▽ $87\frac{1}{2}$ d'oro di stampe, geven (om de wissel tot de waerdye van een ▽ di marche te reduceren) ß 117/ prijs van de ▽ van ℒ 5/17/-/hoe veel sullen geven ▽ 99/waerdye van ▽ 100 di marche? Sal upt brenghen ß $132\frac{2}{3}$/ van de welcke men de provisie $2\frac{2}{7}$ per cento moet lichten/ diemen tot Romen betaelt / sal blyven ß $131\frac{1}{6}$/en so veel Schellinghen ontfanghtmen tot Milanen voor een ▽ di marche, Debit tot Piacenza.

▽ $87\frac{1}{2}$ ——— ß 117 ——— 99
2

175

198

ß 132:4
117

Provisie $\frac{2}{7}$) 26:5
26:5

1386
2178

52:10
12

23166

ß 132: 4
6

ß 6|34

ß 131:10

Lyons wisselt op Milanen tot ß $119\frac{1}{3}$/ en op Venetia tot Ducaten $118\frac{2}{7}$. Nu om te weten/ ordonnerende op Lyons voorsz: datse tot dien prijs op Milanen trecken/ en op Venetia remitterẽ/ tot hoe veel de Remesse van Milanen op Venetia sal komen te staen? Soo moetmen eerst sien hoe veel Veneetse Schellingẽ een goude Sonne-kroon gelt: en om dat te doen/ moetmen multipliceren de voorsz: ducat. $118\frac{2}{7}$/ prijs van ▽ 100 d'or Sol, tot ß 124 per Ducaet/ zijn ß 14714/ van de welcke *men* de 2 leste figuren moet af snyden/ sal resterẽ ß $147\frac{1}{12}$ van Venetien/ daer na moetmen door de Regel van drij seggen: So ß $119\frac{1}{3}$ van Milanen/ gevẽ tot Venetia ß $147\frac{1}{12}$/ (prijs van de Sonne-▽/) hoe veel sullen gheven ß 117/ prijs van de ▽ van £ 5/17? Sal uyt komen ß $144\frac{1}{6}$/ van de welke men $\frac{2}{7}$ per cento moet lichten voor provisie diemẽ tot Lyons betaelt/ resteert ß $143\frac{7}{12}$/ en soo veel schellinghen komtmen Credit te hebben tot Venetia voor een ▽ van £ 5/17/-/ diemen tot Milanen uyt gheeft.

Duca. $118\frac{2}{7}$
124

472
1416
41
41

ß 147|14
12

1|68

$119\frac{1}{3}$ ——— $147\frac{1}{12}$ ——— 117
12

1432

1765
117

ß 144: 2

12355
19415

28:10
28:10

206505

57: 8
12

692

ß 144: 2
7

ß 143: 7

Venetia

Venetia wisselt op Milanen tot ß 149/en op Roma tot ∇ 72; Nu om te weten / ordonnerende op Venetia / datse tot dien prijs op Milanen trecken/ en op Roma remitteren/tot hoe veel de Remesse van Milanen op Romen sal komen te staen? So moetmen eerst sien door de voorseyde wissel van ∇ 72 / hoe veel schellingen Veneets een ∇ di stampe weerdig is/ seggende door den Reghel van dryen: So ∇ 72/geven ß 124/waerdye van den Ducaet/ (om te reduceren den prijs tot de waerdye van de ∇) hoe veel sullen geven ∇ 100? Sal uyt brengen ß 172⅙/ daer nae seggen: (om de wissel te reduceren tot de waerdye van ∇ 100 di stampe) So ß 149 van Venetia/ geven tot Milanen ∇ 100/van ℒ 5/17/-/hoe veel sullen geven de voorseyde ß 472⅙/prijs van de ∇ di stampe? Komt Kroonen 115 11/20/of ontrent/ by de welcke men ß 9/℔ 2 voegen moet voor ⅖ per cento, diemen tot Venetia betaelt/ maeckt ∇ 116/0/2/en so veel Kroonen van ℒ 5/ 17/ - per ∇ / komtmen tot Milanen uyt te schieten voor ∇ 100 d'oro stampe, tot Romen.

∇ 72 —— ß 124 —— ∇ 100		149 —— ∇ 100 —— 172⅙
	100	6
ß 572⅙	12400	894
		103300
		∇ 115:10/11½
		∇ 115:11: ——
	Provisie by te voeghen ß	9: 2
		∇ 116: 0: 2

Roma wisselt op Milanen tot ∇ 86/en op Venetia tot ∇ 72; Nu om te weten / ordonnerende in de voorseyde plaetse van Romen/ dat sy tot dien prijs Remesse doen op Milanen/ en haer van Venetia prevaleren/ tot hoe veel de Trates van Milanen op Venetia sal komen te responderen? Om de wissel tot de waerde van een ∇ van ℒ 5/ 17 te brengen/ moetmē door de Regel van dry seggē: So ∇ 72 d'oro di stampe, waerdye van duc. 100 van Venetia/gevē ß 124/prijs van een van de voorsz: ducatē/hoe veel sullen gevē ∇ 86 /waerdye van ∇ 100/van ℒ 5/17/-van Milanen? Sal uyt brenghen ß 148 1/12/ by de welke men voegen moet 7 ℔ voor de provisie a ⅖ per cent. diemen tot Roma betaelt/makende ß 148⅔/ die tot Venetia schuldigh wordt voor een ∇ van ℒ 5/17/-/ diemen tot Milanen ontfanght/

Digitized by Google

∇72 ——— ß124 ——— ∇86

ß148:1	124
344
De Provisie a $\frac{2}{7}$ 29:7	1032
2917	10664
59:2	346
12	584
8
ß 7 | 10	12
96

Volght het gebruyck
Van verscheyden Commissien
te ver-effenen, en Calcula te maecken, om die te formeren op de wissel-handelinge van MILANEN.

NAPLES ordonneert Milanen te remitteren op Piacenza tot ß 133/en haer op Genua te prevaleren tot ß $118\frac{1}{2}$. Milanen vindt brieven op Piacenza tot ß 131; Nu is vrage/ ghemerckt de benefitie diemen in de Remesse gheniet / tot wat prijs men dan op Genua sal moghen trecken? Om dat te weten/moetmen door de Reghel van drij segghel: Soo ß 133/gheven ß $118\frac{1}{2}$/ghelimiteerde prijs/hoe veel sullen gheven ß 131/ prijs diemen op Piacenza vindt? Sal komen ß $116\frac{2}{3}$/en tot dien prijs moetmen op Genua trecken/ alsmen op Piacenza remitteert /, tot Schellingen 131/en de Commissie blijft ghe-effectueert/volghens de bepaelde ordre.

ß 133

Digitized by Google

ß 133 ——— ß 118½ ——— ß 131
2 | 237
266 | 131
ß 116 5/7 | 237
30810
31047

Romen ordonneert Milanen haer te treckē tot ▽ 115/ en op Piacenza te remitteren tot ß 132; Milanen vindt brieven op Piacenza tot ß 133½/ en ghelt op Roma tot ▽ 116⅔. Nu om te weten of tot de voornoemde prysen de Commissie mach ge-effectueert worden sonder achter-deel: Soo moetmen door de Reghel van dry segghen: So ß 132/ geven ▽ 115/ geordonneerde prysen/ hoe veel sullē geven ß 133½/ prys diemen voor Piacenza coursabel vindt? Sal uyt brengen ▽ 116/6/1. Sulcx dat de voorseyde Commissie ghe-effectueert kan worden met voordeel/ om dat remitterende op Piacenza tot de voor-verhaelde prys van schellingen 133½/ men op Roma mach trecken tot ▽ 116 3/10/ en men vind tot meerder prys/ te weten a ▽ 116⅔ te doen.

132 ——— 115 ——— 133½
2 | 267
264 | 115
▽ 116: 6: 1 | 1335
2937
30705
430
1665
81
20
1620
36
12
432

Eee   Venetia

Venetia ordonneert Milanen op haer te trecken tot Schellingē 149/ en op Piacenza te remitteren tot ß 130. Milanen voornoemt vind gelt op Venetia tot ß 147/en brievē op Piacenza tot ß $131\frac{1}{8}$; Nu om te weten ofmen tot de voor-seyde prysen de ghelimiteerde Commissie mach voldoen? Soo moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ß 147/ prijs diemen op Venetia vindt/gheven Schellinghen 130/ hoe veel sullen gheven ß 149/ geordonneerde prijs? (in welcke Regel men een van de coursable prysen tot deyler neemt / uyt oorsaecke dat Milanen het seecker aen Venetia gheeft/en't on-seecker aen Piacenza,) En van het product sal komen Schellinghen $131\frac{3}{4}$. Sulcks dat de Commissie niet en mach ghe-effectueert worden na de Coursable prysen/ als met schade/ na-de-mael dat treckende op Venetia tot de voorschreven prijs van ß 147 / men niet hoogher op Piacenza en mach gheven als tot ß $131\frac{3}{4}$/ en men vindt gheen ander brieven als tot ß $131\frac{1}{8}$.

ß 147 ——— 130 ——— 149
130
ß $131\frac{3}{4}$.
19370

Lyons ordonneert Milanen op haer te trecken tot ß 118/en op Venetia te remitteren tot ß 145. Milanen vind gelt op Lyons tot ß 119/ en brieven op Venetia tot ß $144\frac{1}{3}$; Nu om te weten ofmen tot de voorsz: prysen de voornoemde Commissie mach vereffenen? So moetmen door de Reghel van dry segghen/ nemende een van de prysen diemen coursabel vindt tot deyler/ uyt oorsaecke dat Milanen het seecker aen Venetia gheeft/ en het on-seecker aen Lyons: Soo Schellinghen $144\frac{1}{3}$/prijs diemen op Venetia vindt/ gheven ß 118/ hoe veel sullen gheven ß 145/ gheordonneerde prysen? Sal uyt komen Schellingen $118\frac{1}{2}$. Sulcks dat de Commissie tot de Coursable prysen mach ge-effectueert worden met voordeel / nae-de-mael dat remitterende op Venetia totte voor-seyde prysen van Schellinghen $144\frac{1}{3}$/men op Lyons mach trecken tot Schellinghen $118\frac{1}{2}$/en men vindt ghelt tot ß 119.

ß $144\frac{1}{3}$

Digitized by Google

ß $144\frac{1}{3}$ —— 118 —— 145

433		3
ß 118		435
		118
		3480
		4785
		51330

Venetia ordonneert aen Milanen haer te remitteren tot ß 148/en op Roma te trecken tot ▽ 117/vry van on-kosten. Milanen vindt brieven op Venetia tot ß $149\frac{1}{2}$/en ghelt op Romen tot ▽ $116\frac{3}{5}$; Nu om te weten ofmen tot de voorseyde prysen de commissie vereffenen mach? Moetmē door de Reghel van dry segghen: nemende een van de Coursable prysen tot deylder / uyt oorsaecke dat Milanen aen Venetia het on-seecker geeft/en aen Romen het seecker/segghende: So ß $149\frac{1}{2}$/prijs diemen op Venetia vindt/gheven ▽ 117/hoe veel sullen gheven ß 148 / gheordonneerde prysen? Sal uyt brenghen ▽ 115/16/6/by de welke men voegen moet ß $9\frac{1}{4}$ voor de Provisie diemen neemt a $\frac{2}{5}$ per cento, makende ▽ 116/5/9. Sulcks dat de voornoemde Commissie met voordeel mach ghe-effectueert worden/ na-de-mael dat remitterende op Venetia tot ß $149\frac{1}{2}$/ en men op Roma mocht trecken tot ▽ $116\frac{3}{10}$/en men vind gelt tot meer/ te weten tot ▽ $116\frac{3}{5}$.

ß $149\frac{1}{2}$ —— ▽ 117 —— ß 148

299	2	
▽ 115:16:6	234	
	148	
$\frac{2}{5}$) 23: 3	1872	
23: 3	3276	▽ 115:16:6
46: 6	34632	9:3
20		▽ 116: 5:9
ß 9 | 26		
12		
3 | 12		

Digitized by Google

Romē ordonneert Milanen haer te remitterē/en op Piacenza te trecken tot sulcke prysen/dat voor ▽ 100 di marche, Debit tot Piacenza/mē tot Roma voornoemt remitteert ▽ 100 d' oro di stampe. Milanen vind ghelt op Piacenza tot Schellinghen 134/ en brieven op Romen tot ▽ 114; Nu willende weten/ ofmen totte voorschreve prysen de Commissie mach vereffenen: Soo moetmen twee zeros of nullen voeghen by de voorseyde ß 134/makende ß 13400/waerdye van Kroonen 100 di marche, diemen deylen moet door Schellinghen 117/om Kroonen te hebben van ℒ 5/17/-/uyt brengende ▽ 114/10/7/van de welcke men $\frac{2}{5}$ per cen. moet trecken voor provisie diemen neemt/sal resterē ▽ 114/1/6. Sulcx dat de voor-verhaelde Commissie mach met voordeel ghe-effectueert worden/om dat treckende op Piacenza tot ß 134/men op Romen mach geven tot ▽ 114$\frac{1}{12}$/of ontrent/en men vindt brieven tot minder/te weten tot ▽ 114.

```
ß 117 ———————— 134 ———————— 100
                   100
▽ 114:10:7        ——————
                  13400
Provisie ⅕) 22:18:—
            22:18:—
          ————————
           45:16:—
             |20
ß  9|16
     |12
§  1|92
```

Venetia ordonneert Milanen op haer te moghen trecken/ en op Piacenza te remitteren tot sulcke prysen/dat voor ▽ 100 di marche, Credit tot Piacenza/men gheen hoogher Trates en doet als tot Ducatē 133/ van ℒ 6$\frac{1}{5}$. Milanen vindt brieven op Piacenza tot ß 133/en ghelt op Venetia tot ß 146½; Nu is vraegh of tot de voorseyde prysen de Commissie mach vereffent worden? Om dat te weten/moetmē eerst sien hoe veel Schellingen Venetiaens een ▽ di marche ghelt/multiplicerende de voorsz: duc. 133 van Venetien tot ß 124 per ducaet/sullē ß 16492 zyn/ waerdye

Digitized by Google

waerdye van ∇ 100 di marche, en af-snydende de 2 leste figuren/ sal resteren ß 164$\frac{11}{12}$/ en soo veel schellingen van Venetien geldt een ∇ di marche, daer na moetmen door den Regel van drien seggen: so ß 133: geven ß 164$\frac{11}{12}$ (wesende d'een en d'ander prys de waerde vande ∇ di marche) hoe veel sullen geven ß 117/ prys vande ∇ van ℒ 5:17:- van Milanē? sal uyt-brengen ß 145: sulcx dat sonder de provisie te lichten/ so sietmen dat de voorverhaelde Commissie niet en mach gheeffectueert worden als met schade/ naedemael dat remitterende op Piacenza totte voornoemde prys van ß 133/ men op Venetia behoordē te trecken tot ß 145/ min $\frac{2}{5}$ per cento voor de provisie/ en men vind de Cours tot ß 146$\frac{1}{2}$.

Duca. 133
a ß 124
532
1596
ß 164|92
|12
℘ 11|04

133 —— 164$\frac{11}{12}$ —— 117
12
1596
ß 145.

1979
117
13853
21769
231543

Milanen wisselt op Piacenza tot ß 132/ en op Venetia tot ß 147/ en van die plaets adviserense te wisselen op Piacenza tot duca. 136$\frac{1}{2}$: Nu om te weten door de voorseyde Wisselen/ of het vorderlijck zijn sal van Milanen op Piacenza te remitteren / en op Venetia te trecken / sighs moetende Venetia op Piacenza prevaleren/ ten pryse van ducat. 136$\frac{1}{2}$? so moetmen door den Regel van drien seggen: so ß 117 van Milanen/ prys vande ∇ van ℒ 5:17: – geven tot Venetia ß 147/ hoe veel sullen geven ß 132/ prys vande ∇ di marche? sal uyt-komen ß 165$\frac{5}{6}$/ dewelcke men moet deylen door ß 124/ prys vanden ducaet van ℒ 6$\frac{1}{5}$ / om ducaten te maken/ daer by voeghende twee nullen/ om te brenghen de prys vande Wissel tot de waerdye van ∇ 100 di marche, maeckt duca. 133$\frac{17}{24}$/ daer by gevoeght ℘ 21 voor de provisien a $\frac{2}{5}$ per cento, diemen tot Piacenza en Venetia betaelt/ zijnde duca. 134$\frac{7}{12}$: sulcx dat het vorderlijck zijn soude te trecken en remitteren nae de voor-verhaelde ordre/ om dat Venetia haer mocht prevalerē van Piacenza/ten pryse van duc. 134$\frac{7}{12}$/ en sy vind geld tot duca. 136$\frac{1}{2}$/waer op men moet verdacht wesen/wat veranderinge de Cours tusschen Venetia en Piacenza doen mach.

117 — 147 — 132
147
924
1848
19404
ß $165\frac{5}{8}$.

124 — $165\frac{5}{8}$ — 100
6
744
99500
$133\frac{17}{24}$
— $\frac{4}{24}$ voor provisien.
Duca. $134\frac{7}{12}$.

Milanen wisselt op Piacenza tot ß $133\frac{1}{2}$/ en op Genua tot ß 118/ en van Genua adviserende op Piacenza te wisselen tot ß $87\frac{2}{3}$ in loopende munte: Nu om te weten door de voorsz Wisselen of het vorderlijck zijn sal/ van Milanen op Genua te remitteren / en op Piacenza te trecken/ ingetende die van Genua de trates op Piacenza blussen/in die te remitteren tot ß $87\frac{2}{3}$: so moetmen door den Regel van drien seggen: so ß 118 van Milanen gheven tot Genua ß 80 / waerdye vande ▽ van £ 4: — hoe veel sullen gheven de voorsz ß $133\frac{1}{2}$ / prys vande ▽ di marche? komt ß $90\frac{1}{2}$: sulcx dat het benefitie zijn sal te trecken en remitterē na de voorverhaelde ordre / om dat Genua de schult van Piacenza kan blussen in remitterende tot ß $90\frac{1}{2}$/ (behalven $\frac{2}{3}$ per cento voor de provisien diemen tot Piacenza en Genua betaelt) en adviserē brieven te hebben tot minder/ te weten/ tot ß $87\frac{2}{3}$ / verdacht zijnde wat veranderingh de Wissel tusschen beyde veroorsaecken kan.

118 — 80 — $133\frac{1}{2}$
2
236
ß 90:6

267
80
21360

Milanen wisselt op Piacenza tot ß 135 / en op Roma tot ▽ 117/ en van Romen adviserense op Piacenza te wisselen tot ▽ $96\frac{1}{2}$: Nu om te weten door de voorseyde Wisselen / of het vorderlijck zijn sou van Milanen op Piacenza te wisselen/ en op Romen te trecken / moetende Romen haer van Piacenza prevaleren tot de voorsz prys van ▽ $96\frac{1}{2}$: soo moetmen eerst twee nullen of zeros voegen by de ß 135 van Milanen/

prys

prys vande ▽ di marche, om de Wissel te brenghen tot de waerdye van ▽ 100 di marche, makende schellingen 13500/diemen deylen moet door ß 117/ om kroonen van £ 5:17 te hebben / zijnde ▽ 115:7$\frac{2}{3}$/ daer nae door den Regel van drien werckende/ seghtmen: soo ▽ 117 gheven tot Romen ▽ 100 d'oro di stampe, hoe veel sullen geven ▽ 115:7$\frac{2}{3}$/ zijnde de waerdye van ▽ 100 di marche? sal uyt-brengē ▽ 98:12$\frac{1}{3}$: sulcx dat sonder de provisie daer by te voegen/ men claerlijck bemerckt schade te geven/ somen na de selve maniere treckt en remitteert / om dat haer Romen moet van Piacenza prevalerē ten pryse van ▽ 98:12$\frac{1}{3}$/met de provisien daer by van $\frac{2}{3}$ per cento, diemen tot Piacenza en Romen moet betalen/ en hebben het geld maer tot ▽ 96$\frac{1}{2}$ / sal dan vorderlijcker zijn tot de voorsz prysen van Milanen op Piacenza te trecken/ en op Romen te remitteren/nademael dat Romen om de schult op Piacenza te blusschē/ derwaerts mocht remitteren tot ▽ 98: 12$\frac{1}{3}$/ behalven de provisien/ als geseydt is / hebbende brieven tot minderen prys van ▽ 96$\frac{1}{2}$/ onderwyl ghewaerschout zijnde vande variatien vande Cours tusschen beyde de de plaetsen.

117 —— 13500

▽ 115:7:8

▽ 117 —— ▽ 100 —— ▽ 115:7$\frac{2}{3}$

20	20
2341|0	2307
3	3
702	69230|0
▽ 98:12:4	

Wissel-handelinge van Palermo en Messina, op verscheyde plaetsen, te samen en elck in 't besonder.

IN Palermo en Messina houdmen nu ter tijd reeckeninge en Coopmans-boeck in oncen/ taris en grani/ die haer bedeelē in 30 en 20/ om dat taris 30 een once maken/en 20 grani een taris/haer wisselen gheschieden in Carlini/ ducaten / ▽^{m} en florynen/ als hier nae volght/

Inde

Digitized by Google

Inde Wissel-reeckeninge geldt

Een Ducaet tary 13 / zijnde Carlini 26.
Een ▽ loopende munte/ geldt tari 12/of Carlini 24.
Een floryn geldt tary 6/ zijnde Carlini 12.
Een Carlini bedeelt hem in 10 grani
En een grani in 6 piccoly.

Palermo en Messina wisselen en geven,

Duca.	1 van tary 13 / om tot Antwerpen te hebben ——— —— ——	90 grooten vlaems.
Duca.	1 dito/om tot Genua te hebben —	ß 72 loopende munte.
Duca.	1 dito/om tot London te hebben —	₰ 76 steerlinghs.
▽	1 van taris 12 / om tot Venetia te hebben ——— ———	ß 138.
Floryn	1 van taris 6 / om tot Barcelona te hebben ——— ———	ß 10.
Floryn	1 dito/om tot Valenca te hebben -	ß 11.
Floryn	1 dito/van 6 tary/ om tot Sivilia te hebben ——— ——	238 Maravadis.
Floryn	1 dito/ om tot Lixbona te hebben	245 Rees.
Carlins 28	om tot Lyons te hebben —— ▽	1 van ℒ 3.
Carlins 29½	om tot Piacenza te hebben — ▽	1 di marche.
Carlins 29	om tot Roma te hebben —— ▽	1 di stampe.
Carlins 27	om tot Milanen te hebben — ▽	1 van ℒ 5:17-
Carlins 25	om tot Florencen te hebben -- ▽	1 d'oro.

Palermo alleen,

Pontis	166½ de piccoly 8 / om tot Naples te hebben ——— ——	duca. 1 van tary 5.
Oncen	99¼ om tot Messina te hebben -	oncen 100.

Messina alleen geeft,

▽	101¼ van tary 13 / om tot Naples te hebben ——— ——	▽ 100 van Carlini 12.
Tary	11¼ om tot Mont-Lyone te hebben ——— ———	duca. 1 van tary 5.
Oncen	98$\frac{1}{7}$ om tot Palermo te hebben	oncen 100.

Staet

Digitized by Google

Staet te noteren/ dat alle de pryſen die Palermo en Meſſina te ſamē wiſſelen in ducaten/kroonen en Florynen/ vaſte pryſen zijn/ en wederom die ſy in Carlinen wiſſelt/zijn onſeeckere pryſen.

En waerſe elck byſonder wiſſelen/ gevenſe onvaſte pryſen/ die na de Cours op en neer gaen / waer naer hem den Wiſſel-handelaer in ſyn Calculas moet reguleren.

Palermo of Meſſina wiſſelt op Antwerpen, en gheeft

Een ducaet van tary 13 / om tot Antwerpen voornoemt te hebben ₰ 90 vlaems: Nu om te weten / voor oncen 1460: tary 15: grani 10/ hoe veel ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen ſal hebben? ſoo moetmen de oncen multipliceren door 30 / om tary te maecken/ en daer nae door 13 deylen / uyt-komende ducat. 3370: 5 tary/ 10 grani/ welcke ducaten men daer na multipliceren moet door ₰ 90 vlaems/van wiens product ſal komen ₰ 303338 — daer van het $\frac{1}{12}$ genomen/maeckt ß 25279/ en daer van het $\frac{1}{20}$/ zijn ponden 1263:19: — vlaems/ diemen voor de voorſeyde oncen tot Antwerpen ſal ontfangen.

Oncen 1460: tary 15: grani 10
30
43815
$\frac{1}{13}$.
Duca. 3370: tary 5: grani 10.
a ₰ 90 per ducaet van 13 tary.
303300
$34\frac{2}{3}$
$3\frac{1}{2}$
₰ 303338.
ß 25279
£ 1263: 19ß — ₰ vlaems.

De proef hier van heeftmen als Antwerpen op een vande voorſeyde ſteden wiſſelt.

Digitized by Google

Palermo of Messina wisselen op Genua,

En gheeft een ducaet van 5 tarp/ om tot Genua te hebben ß 72 loopende munte: Nu om te weten/ voor oncen 1460/tarp 10/hoe veel ponden goude munte men daer voor tot Genua sal ontfangē? so reduceert de oncen tot ducaten/ en multipliceert de selve ducaten door ß 72/ makende £ 12132:-:- courant gheldt/ neemt van de selve ponden loopende munte/om die in goude munte te brengen het ⅓/en van het laetste ⅓ het ⅕/ en van het ⅕ het ⅓/ die 4 partyen dan t'samen ghetelt/ maecken £ 9166:8:— goude munte/ diemen voor de voorseyde oncen 1460/tarp 10/ tot Genua sal ontfangen.

Oncen 1460: tarp 10
30
43810
1/13
Duca. 3370:
a ß 72 loopende munte van Genua.
6740
23590
242640
Ponden 12132:— Courant geldt.
4044
4044
808:16:—
269:12:—
Ponden 9166: 8:— goude munte van Genua.

Als Palermo of Messina op London wisselt/ dan wordt de Calcula gemaeckt om ponden steerlinghs/ te weten/in gelijcke manieren als inde reductie hier boven vermelt staet/ waer Palermo of Messina op Antwerpen wisselen.

Palermo wisselt op Venetia,

En gheeft een ▽ van tarp 12/ om tot Venetia voornoemt te hebben ß 138/ of £ 6:18:— Venetiaens: Nu om te weten/ voor oncen 1486: 26: 10/ hoe veel Ducaten van £ 6½ men daer voor tot Venetia sal hebben?

Digitized by Google

ben; soo moetmen de voorseyde somme van oncen reduceren in ▽^{m} van 12 tary/ ghelijck als hier voren aen-ghewesen is/ maeckende ▽ 3717/ tari 12/ grani 10/ diemen multipliceren moet door ß 138 Venetiaens/ en het product deylen door 124 ß/prys vanden ducaet/ sal uyt-brengen ducaten $4136\frac{7}{8}$/ diemen voor de voorsz Oncen van Palermo/ credit in Venetia sal hebben.

```
Oncen 1486:26:10        a ß 124        ß 512974 3/4
            30                4        ------------
      ----------        -------          2051899
      44606:10              496        ------------
Door 1/12) ▽ 3717: 2:10  ---------
  a ß    138            Duca. 4136 7/8
      ----------
      29736
     48321
          23
            5: 9
     -----------
ß   512974: 9.
```

Om een proef te maecken op de voorgaende reductie van Palermo op Venetia/ soo moetmen sien of de voor-verhaelde ducat. $4136\frac{7}{8}$/van £ $6\frac{1}{5}$/ wederom de selve oncen 1486: 26:10 konnen uyt-leveren/ ghereduceert wordende door de voorseyde ß 138 Venetiaens/ prys vande ▽ van 12 tary: multiplicerende de boven-staende ducaten door ß 124/ prys vanden ducaet/ en het product divideren door ß 138/om kroonen Palermitaens te vinden/ multiplicerende het over-schot door 12/ om tarys te hebben/ en het meerder over-schot door 20/tot grani/ sal uyt-brenghen ▽ 3713/ tary 2/ grani 6/ diemen in tary moet multipliceren door 12/ en vande tary dieder komen sullen/ het $\frac{1}{3}$ nemen om Oncen te maecken/ af-snydende de leste figuur/ diemen by de over-schietende tarys weer in telt/ maeckende Oncen 1486: 26: 6/ sulcks dat de reeckeninghe recht komt/ uyt-ghesondert 4 grani/die inde ghebroocken ghetallen verdwalen.

 Duca.

Duca. 4136⅞
a ß 124
16544
49632
62
31
15½
ß 512972½.

a ß 138
2
276
▽ 3717:2:6
a tarp 12
4460: 6
Oncen 1486:26: 6.

ß 512972½
1025945

Als Messina wisselt op Venetia/ so wort de reeckeninghe in ghelijcker wyse ghemaeckt/ als dese boven-staende van Palermo op Venetia.

Palermo of Messina wisselt op Barzalona,

En geeft een florijn van 6 tarp/ om tot Barzalona voorsz te hebben
ß 10½ Barzalons: Nu om te weten voor oncen 300/ hoe veel credit men
daer voor tot Barzalona sal hebben? so moetmen multipliceren de voor-
seyde oncen door 5/ om florynen te hebben/ overmits dat 5 florynen een
once uyt-maecken/ sal komen floryn. 1500/ de welcke men multipliceren
moet door ß 10½ per floryn/ sullen maken ß 15750: — en ponden 787:10: —
diemen daer voor tot Barzalonia sal hebben / voor de voornoemde on-
cen/ en om een proef hier van te maecken / so moetmen de voorgeroerde
ponden in schellinghen multiplieeren/ en daer na door ß 10½ deylen / sal
wederom uyt-brengen florynen 1500/ daermen het ⅕ af neemt/ om oncen
te hebben/ maeckt juyst de eerst-ghenoemde oncen 300: sulcks datmen
daer door bevind de reeckeninge recht te gaen.

Oncen 300
per floryns 5
floryns 1500
a ß 10½
15000
750
ß. 15750
£. 787:10: —

Proba

a ß 10½
21
floryns 1500: —
⅕)
Oncen 300: —

£ 787:10: —
20
15750
2
31500
105
000

Als

Als Palermo of Messina op Valenza wisselen / soo wordt de reeckeninghe in ghelijcker forme ghemaeckt als de voorgaende/wanneer een van beyde de Steden op Barzalona wisselen.

Palermo wisselt op Sivilien,

En geeft een Florijn van 6 tarp/om tot Sivilia voorschreven te hebben Marabadis 238/ meer of min/ nae de wissel; Nu willende weten voor oncen 650/tarp 3/hoe veel Marabadis men daer voor tot Sivilia sal hebben? Soo moetmen eerst de Oncen in Floryner door 5 multipliceren / maeckende Florynen 3250½ / en daer nae door 238 Marabadis multipliceren / zijnde den prijs van een Florijn voornoemt. Sal uyt brenghen 773 U 619 Marabadis/diemen daer voor tot Sivilia sal gecrediteert worden/ als per exempel:

Oncen 650: tarp 3
5

Florynen 3250½
a Marabadis 238 per Florijn.

26000
74750
119

Marabadisen 773/619

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinghe van Sivilia.

Als Palermo of Messina op Lixbona wisselen/ dan wordt de reductie in ghelijcker wyse ghemaeckt als de voorgaende reductie van Palermo op Sivilien.

Palermo of Messina wisselen op Lyons,

En geven Carlins 28/min of meer/om tot Lyons voornoemt te hebben een goude Sonne-▽; De vraegh is hoe veel dierghelijcke Sonne-

Kroonen men tot Lyons souw Crediteur worden voor de waerde van Oncen 2189/25/17? En om dat te weten/ moetmen multipliceren de voorschreven Oncen in taris en grani/ desghelijk doende de carlini 28/ door 10 grani per carlin/ waer men mede deylen moet de voorgaende somme van grani/Kroonen uyt-brengēde/en 't overschot door 20 en 12 multiplicerende/ maeckende t' samen Kroonen 4692/11/2/ diemen tot Lyons sal moghen ontfanghen voor de boven-ghenoemde oncen 2189/25/17/als by exempel blijckt:

Carlins 28	Oncen 2189/25/17
Grani 10	30
280	65695
▽ 4692:11:2	20
	1313917

De Proef van dese Calcula heeftmen als een van de voorseyde Steden op Lyons wisselt.

Palermo of Messina Wisselt op Piacenza,

En gheeft carlins 29½/ meer of min/ om tot Piacenza voornoemt te hebben een ▽ di marche; Nu om te weten voor Oncen 1180/7/19. hoe veel Kroonen di marche men daer voor tot Piacenza sal hebben? Soo moetmen doen als in de voorgaende reductie van Lyons aengewesen is/ en sal uyt brenghen ▽ 2400/10/9/ di marche, diemen Credit voor de voorseyde oncen 1180/7/19 tot Piacenza sal worden.

Carlins 29½	Oncen 1180: tary 7: grani 19.
10	30
295	35407
▽ 2400:10:9	20
	708159

De Proef hier van heeftmen inde wissel-handelinge van Piacenza.

Palermo

Digitized by Google

Palermo of Messina wisselt op Roma,

En geeft carlini 29/meer of min/om tot Roma te hebben een ▽ d'oro di stampe; Nu om te weten/voor Oncen 590/tari 10/ hoe veel ▽^m di stampe voornoemt/men daer voor tot Roma voorschreven souw hebbē? Soo multipliceert de oncen en grani voorseyd/tot carlini/het product deylende door 29 carlini/ prijs van de ▽ di stampe, sal uyt brenghen ▽ 1221/7/7 di stampe,diemen daer voor tot Romen sal hebben.

a Carlini 29 — ▽ 1221:7:7 di stampe.

Oncen 590/tary 10/ of 20 Carlini.
a Carlini 60
35420

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Roma.

Als Palermo of Messina op Milanen of Florencē wisselt/dan wordt de reductie in gelijcke munte gemaeckt/ als in de exempelen hier voren van Lyons/Piacenza en Romen aen-ghewesen is.

Palermo alleen wisselt op Naples,

En gheeft pontis 166½/ meer of min/ van 8 piccoly / om tot Naples voorschreven te hebben een Ducaet van 5 tary; Nu om te weten/voor oncen 1053/tary 6/en grani 2/hoe veel Ducatē men daer voor tot Naples sal hebben? Soo moetmen eerst multipliceren de voorseyde somme van oncen door 30/om tary te maecken/ en daer na door 20/om grani/ maeckende grani 631922/en om die tot ponti te maken/ soo moetmender ¼ af nemen / om dat een grani 6 piccoli is/ en een pontis 8 piccoli/waer over de 2 piccoly meer het ¼ van 8 zijn/makēde pontis 473942/ diemen deylen moet door de boven-staende pontis 166½/maeckende halve pontis van d'een en d'ander syde: sal uyt brengen Napelsche Ducaten/het overschot multiplicerende door 100/ of twee nullē daer by voegende/om grani te maken/ na-de-mael dat den ducaet 100 grani heeft/ komt t' samen Ducaten 2846/en voor de grani 49/tary 2/ en grani 9/ diemen tot Naples sal gheerediteert worden voor de voornoemde somme van Oncen.

Oncen

Digitized by Google

Oncen 1053: 6: 2
30

31596
20

a Pontis $166\frac{1}{2}$ — 631922 Grani.
$\frac{1}{4}$) 157980

333 — 473942 Piccoly.
2

Ducaten 2846:49 — 947884

De Proef hier van heeftmen als Naples op Palermo wisselt.

Messina alleen wisselt op Napoli,

En gheeft ▽ $101\frac{1}{4}$/ van tary 13 per ▽/ meer of min/ om tot Naples voorsz: te hebbē ▽ 100/ van carlini 12/ Napelsche munte; Nu om te weten voor oncen 780/ taris 27/ en grani 12/ hoe veel Ducaten loopend' gelt men daer voor tot Naples sal hebben? So moetmen eerst reducerē in grani de voornoemde somme van Oncen/ die door 30 multiplicerende/ om taris te hebben/ en daer na door 20/ om grani te krygen/ makende grani 468552/ doende het selve van de ▽ $101\frac{1}{4}$/ makende diergelijcke grani 46325/ diemen voor deylder neemt/ teghen de voorseyde somme van granen/ daer 2 nullen voor de hondert by ghevoeght zijn/ uyt brengende kroonē van carlinen 12/ het overschot multiplicerende door 52/ om halve carlini te doen in-komē/ uyt oorsake dat de kroon van Messina van taris 13/ maken 52 halve carlinen/ komt ▽ 1779/ en 45 halve carlini/ die ghenoemt worden $\frac{45}{52}$: Wel is waer/ dat doende Napelsche kroonen komen/ van carlinen 12 per ▽: het restant of overschot vande deylinge behoorde men te multipliceren door 12/ om carlinen te hebbē/ en daer na door 10/ om grani: Maer siende dat onder de Negotianten (als geseyd is) het gebruyckelijck is/ soo en willen wy daer oock gheen ander voorbeeld af toonen: doch een yder diene hem daer in na sijn welgheballen. Om te reduceren in Napelsche ducaten courrant gelt/ de boven-staende ▽ $1779\frac{45}{52}$/ soo moetmen die door grani 120 multipliceren/ zijnde carlini 12/ en van 't product sal grani komen/ diemen tot Ducaten moet brengen/ af snydende de 2 laetste figuren/ maeckende ducaten 2135/ grani 80/ zijnde tary 4/ diemen tot Naples voor de boven-ghe-schreven Somme van Messina sal hebben.

▽ $101\frac{1}{4}$

Digitized by Google

▽ 101¼
13
——
1316
20
——
26325
——
▽ 1779$\frac{45}{52}$
a Grani 120
——
213480
60
40
——
Ducaten 2135|81
——

Oncen 870:27:12
30
——
23427
20
——
468552.00
205302
210270
259950
23025
52
——
46050
115125
——
1197300
144300
——

Om een Proef hier op te vinden / soo moetmen reduceren de voorseyde Ducaten 2135 / en grani 81 in ▽en van carlini 12; Om dat te doen/ moetmen af snyden de leste figuur van de grani / om carlini te hebben/ maeckende carlini 21358 / waermen het $\frac{1}{12}$ af neemt / komt ▽ 1779/ en carlini 10/diemen houden moet voor de voorschreven $\frac{45}{52}$ / Welcke Kroonen men multipliceren moet door de voor-genoemde prijs van ▽ 101¼ ten hondert/ van tary 13 / en de restanten van de multiplicatien om rekeninghe te houden van de taris / zijn ghedeelten van 13 / af-snydende van 't provenu de 2 leste figuren/diemen door 13 en 12 moet multipliceren om taris en grani te hebben/ maeckt ▽ 1802/1/10 / van taris 13/ Messinesche Munte/om de selve in oncen te brenghen/ moetmense multipliceren door taris 13/waerdye van de ▽ / voeghende in de multiplicatie de taris dieder zijn/by de voor-verhaelde kroonen/ brengt uyt taris 23427/en grani 10/af snydende de 2 leste figurē/en van het restant het $\frac{0}{3}$ nemende/maeckt oncen 780. En voor de twee $\frac{0}{10}$ van taris dieder resteren/met taris 7/van de af-ghesneden figuur/maecken taris 27/en van noch de grani 10/ in als uyt maeckende oncen 780/27/10. Sulcks dat reductie recht is / hebbende gheen ander verschil als van 2 grani/ die door de ghebroocken ghetallen verduystert blyven.

Digitized by Google

▽ 1779 $\frac{45}{52}$ de Carlini 12
a ▽ 101¼ van Carp 13

1779
17790
444:9
50:8
25:4
12.

▽ 1802 | 11:8
13

Cari 1 | 51
20

Grani 1020

▽ 1802: 1:10
13

2342: 7:10
Oncen 780:27:10

Messina wisselt op Monte-Lyone,

En gheeft taris 11¼/nae de cours/om tot Monte-Lyone voornoemt te hebben een Ducaet van tarp 5/ Napelsche Munte; Nu om te weten voor Oncen 562/tarp 15/hoe veel Ducaten men daer voor tot Monte-Lyone sou hebben? Om dat te weten/so moetmen eerst multipliceren de oncen tot tarps/en daerna tot quarten/ om de prijs wil van tarp 11¼/ die in ghelijcke ¼ ghebrocht word/en daer door ghedeylt zijnde/maeckt Ducaten 1500/ diemen daer voor tot Monte-Lyone sal hebben/sooder overschot gheweest hadde/die haddemen door 100/ om grani te maken/ moeten multipliceren/om dat door't gheheele Koninghrijck van Naples den Ducaet 100 grani heeft.

Oncen 562:15
a Taris 11¼ | 30
45 | 16875
 | 4
Ducat. 1500:— | 67500

Proba. Duca. 1500:—
a Taris 11¼
16500
375
Taris 1687:5
Oncen 562:15:—

Als de voorseyde plaetsen van Palermo en Messina d'een op d'ander wisselen/so gevense elkanderen 100 oncen/ om daer voor te hebben na de cours 99/of 101/meer of min/ na dat het gelt larga of schaers is/ en om dat de selve reductien licht van haer selven te maecken zijn/so en sullen wy daer gheen voorder vermaen af maken.

Trates

Trates en Remessen:

OF

Wissel en Her-Wissel.

NAPLES wisselt op Palermo tot pontis 165/en op Piacenza tot Ducaten 132; Nu om te wetē/ordonnerende aen Naples voorschreven/dat sy tot dien prijs Trates doen op Palermo/ en Remesse op Piacenza / tot hoe veel de Remesse van Palermo op Piacenza responderen sal? Soo moetmen multipliceren de voorseyde ducaten 132/ waerdye van ▽ 100 di marche, door pontis 165 per ducaet: Sal komen pontis 21780/ de welcke om in grani te reduceren men by voegen moet 1/3/ maeckende grani 29040/ en voor aggio van de Munte moetmender 1 2/3 per cento by addeeren/ diemen betaelt a 1 Carlini per once/komt grani 29522/ die spruytende zijn van ▽ 100 di marche: Die om te weten hoe veel grani per Ducaet de selve maecken/ soo moetmender de twee leste figuren af korten/resterende grani 295 1/5 Incirca, zijnde carlini 29 1/2/en 1/5 grani: so veel carlins/ daer by noch de Provisie a 2/5 per cen. diemen tot Naples betaelt / moetmen tot Palermo uyt schieten voor een ▽ di marche, Credit van Piacenza.

Ducaten 132
a Pontis 165
—————
660
2112
—————
Pontis 21780
1/3) 7260
—————
Grani 29040
1 2/3 per cento by voeghen 290
96
96
—————
Grani 295|22
1/5

Digitized by Google

Naples wisselt op Palermo tot pontis 168/en op Venetia tot Ducaten 101; Nu om te weten/ordre gevende tot Naples/datse tot de voornoemde prysen op Palermo remitteren/ en op Venetia trecken/ tot hoe veel de Trates van Palermo op Venetia komt te staen? dat's te segghen: hoe veel Ponden men tot Venetia sal Debit hebben voor een ▽ van tary 12/diemen tot Palermo ontfanght? Soo moetmen multipliceren de voorseyde Ducaten 101/van Naples/ waerdye van Ducaten 100 van Venetien/door pontis 168 per Ducaet/en by de pontis dieder uyt komen ⅓ by voeghende om grani te hebben / en by de grani 1⅔ per cento voor de aggio/ komt grani 23000/dat de waerdye is van Ducaten 100 van Venetia. En om te weten hoe veel carlinen het per Ducaet maeckt/soo moetmen de twee laetste figuren af snyden/ sal resteren grani 230/zijnde carlini 23/soo veel carlins Palermsche Munte ghelt de voorschreven Ducaet van Venetien. Daer nae moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo carlini 23/gheven tot Venetia Schellingen 124/zijnde £ 6⅕/ prijs van den Ducaet / hoe veel sullen gheven carlini 24/waerdye van den Ducaet van 12 tary? brenght uyt ß 129⅓/ of ontrent/het welke £ 6/9⅓ zijn/ diemen tot Venetia Debit sal hebben voor een ▽ van taris 12/diemen tot Palermo ontfangt/en dan noch de provisie a ⅔ per cento, diemen tot Naples betaelt.

Ducaten	101	Carlini 23 —— ß 124 —— 24 carlini	
a Pontis	168	24	
	168	2976	
	1680	ß 129⅓	Of daer ontrent.
Pontis	16968		
⅓	5656		
Grani	22624		
1½ per cento	226		
	75		
	75		
Grani	230|00		

Palermo wisselt op Piacenza tot Carlins $29\frac{1}{2}$/ en tot Barzalona wisseltmen op Piacenza tot ß 24: Nu is de vraegh door de voorseyde Wisselen/ tot hoe veel men van Palermo op Barzalona hoort te wisselen? Om dat te weten/moetmen door den Regel van drien seggen: soo Carlini $29\frac{1}{2}$ geven ß 24/ nademael dat d'een en d'ander prys/ de waerdye zijn van een ▽ di marche, hoe veel sullen gheven Carlinen 12/ prys vande florijn van 6 taris/ sal uyt-brengen ß $9\frac{3}{4}$/ en tot dien prys machmen van Palermo op Barzalona wisselen/ mits de provisien calculerende.

Carlini $29\frac{1}{2}$ —— ß 24 —— Carlini 12

2

59 | 48

ß $9\frac{3}{4}$. | 12

576

Lyons wisselt op Palermo tot Carl. $28\frac{1}{5}$/en op Piacenza tot ▽ 120: Nu om te weten/ ordre gevende op Lyons/ datse tot dien prys remesse doē op Palermo/en trates op Piacenza/ tot hoe veel dan de trates van Palermo op Piacenza sal responderen? soo moetmen multipliceren de voorsz Carlini $28\frac{1}{2}$/ prys vande Sonne-▽/ a ▽ 120 ten hondert/ en tot het product by voegen $1\frac{2}{3}$ per cento, voor de aggio diemen betaelt a een Carlini per once/ af-snydende de 2 leste figurē van het provenu/ sal uyt-brengen Carlini $34\frac{1}{2}$ /en soo veel Carlins af-gaende de provisie $2\frac{2}{7}$ per cento, diemen tot Lyons betaelt/ komtmen tot Palermo t'ontfanghen voor een ▽ di marche debit tot Piacenza.

Carlini $28\frac{1}{5}$

a ▽ 120 per cento

3360

40

3400

$1\frac{2}{3}$ per c. by voegen 34

11

11

Carlins 34|56

10

Grani 5|60

Digitized by Google

Naples wisselt op Messina tot duca. 118$\frac{1}{3}$/ en op Piacenza tot ducaten 132$\frac{1}{3}$: Nu om te weten/ ordonnerende tot Naples voornoemt/ datse tot dien prys trates doen op Messina/ en remesse op Piacenza/ tot hoe veel de remesse van Messina op Piacenza respondeert? so moetmẽ door den Regel van drien seggen: soo grani 118$\frac{1}{3}$ doen tot Messina betaelen Carlini 26/ prys vande ▽ van tary 13/ wat sullen doen betalen grani 132$\frac{1}{3}$ waerdye vande ▽ di marche? sal komen Carlini 29 en $\frac{2}{3}$ grani/ en so veel Carlins met noch $\frac{2}{3}$ per cento voor de provisie diemen tot Naples betaelt/ komtmen tot Messina uyt te geven voor een ▽ di marche tot Piacenza.

118$\frac{1}{3}$ —— 26 —— 132$\frac{1}{3}$

355   397

26

Carlini 29$\frac{2}{3}$.   10322

Naples wisselt op Messina tot duca. 114$\frac{2}{5}$ / en op Venetia tot ducaten 99: Nu om te weten/ ordonnerende tot Naples voorsz datse tot de voornoemde prysen remesse doen op Messina/ en trates op Venetia/ tot hoe veel schellingen haer debit tot Venetia belo opt voor een ▽ van 12 tary/ diese tot Messina ontfaugen? soo moetmen door den Reghel van drien seggen: so grani 114$\frac{2}{5}$ doen tot Messina uyt-gheven Carlins 26/ prys vande ▽ van tary 13/ hoe veel sullen doen uyt-gheven grani 99/ waerdye vanden ducaet van Venetia? sal uyt-komen Carlins 22$\frac{1}{2}$/ en so veel Carlins van Messina door de voornoemde Wisselen/ gheldt een ducaet van Venetien/ daer nae moetmen door den Regel van drien seggen: so Carlini 22$\frac{1}{2}$/ geven tot Venetia ß 124/ prys vanden ducaet van £ 6$\frac{1}{5}$/ hoe veel sullen geven Carlini 24/ zynde de waerdye vande ▽ van taris 12? sal uyt-brengen ß 132$\frac{1}{4}$ of ontrent/ en so veel schellingen/ met noch $\frac{2}{3}$ per cento voor provisie diemen tot Naples betaelt/ komtmen debit te hebben tot Venetia/ voor een ▽ van taris 12/ diemen tot Messina ontfanght.

114$\frac{2}{5}$ —— 26 —— 99   22$\frac{1}{2}$ —— 124 —— 24

5   2

572   45

130   248

Carlini 22:5.   99   ß 132$\frac{1}{4}$.   24

12870   5952

Volght

Digitized by Google

Volght het ghebruyck Van verscheyde Commissien te vereffenen, en Calcula te maecken, om die te formeren, op de Wissel-handelinghe van PALERMO en MESSINA.

NAples ordonneert Palermo haer te moghen remitteren tot pontis 168, en op Piacenza te trecken tot Carlins $29\frac{1}{2}$. Palermo vind geld op Piacenza tot Carlins $28\frac{2}{3}$: Nu om te weten, overmits de schade dieme inde trates heeft, tot hoe veel men op Naples sal remitteren, op dat de Commissie geeffent blijft conform de gegeven ordre? so moetmen door den Regel van drien segghen: so Carlini $29\frac{1}{2}$ geven pontis 168, ghelimitteerde prysen, hoe veel sullen geven Carlins $28\frac{2}{3}$, prys diemen Coursabel vind? sal uyt-komen pontis $163\frac{1}{4}$, en tot hooger prys en machmen op Naples niet remitteren, wanneermen op Piacenza tot Carlini $28\frac{2}{3}$ treckt.

Carlins $29\frac{1}{2}$ —— Pontis 168 —— Carlins $28\frac{2}{3}$.

6		6
177		172
		168
Pontis $163\frac{1}{4}$:		1376
		2752
		28896

Piacenza ordonneert aen Palermo haer te remitterē tot carlins 28, en hun daer van op Naples prevaleren tot pontis 169 vry van oncosten. Palermo vind brievē op Piacenza tot carlins $28\frac{1}{3}$, en geld op Napoli tot pontis $173\frac{1}{2}$: Nu is de vraghe, ofmen tot de voorseyde prysen de Commissie mach vereffenen? Om dat te weten, moetmen door den Regel van drien seggen: so Carlins 28 geven pontis 169 geordonneerde prysen, hoe veel sullen geven Carlini $28\frac{1}{3}$, prys diemen vind, sal uytkomen

komen pontis / daermen by moet voeghen $\frac{2}{7}$ per cento voor de provisien diemen neemt / maeckt t'samen pontis $173\frac{3}{10}$: sulcx dat de voorsz Commissie met voordeel mach geeffectueert worden / nademael dat remitterende op Piacenza tot Carlini $28\frac{4}{7}$ / men op Naples mach trecken tot pontis $173\frac{3}{10}$ / en men vind de Cours meerder / te wetē / tot pontis $173\frac{1}{4}$.

Carlini 28 —— pontis 169 — Carlini $28\frac{4}{7}$

5	
140	143
	169
Pontis 172:62	1287
Provisie a $\frac{2}{7}$ per cento. 34	2288
34	24167
Pontis $173:\frac{3}{10}$.	

Messina krijght ordre van Naples / haer te moghen remitteren tot ▽ $98\frac{1}{2}$ / en op Piacenza te trecken tot Carlini 29 vrij van oncostē. Messina vind geld op Piacenza tot Carlini $29\frac{1}{2}$: Nu om te weten / tot wat prijs men op Naples sou mogen geven / op dat de Commissie dereffent bleef / volgens de gegeven ordre? so moetmen door den Regel van drien seggen: so Carlini 29 geven ▽ $98\frac{1}{2}$ geordonneerde prysen / hoe veel sullen geven Carlini $29\frac{1}{2}$ / prys diemen op Piacenza Coursabel vindt? sal uyt-komen ▽ 100 / taris 2 / en grani 11 / vande welcke men 5 tary en 4 grani lichten moet voor de provisie diemen neemt a $\frac{2}{7}$ per cento, sal resteren ▽ $99\frac{41}{72}$ of ontrent / en tot dien prys machmen op Naples geven / alsmen op Piacenza treckt tot $29\frac{1}{2}$ Carlini.

Carlini 29 —— ▽ $98\frac{1}{2}$ —— $29\frac{1}{2}$

2		
58	197	59
2		197
116		1773
		985
▽ 100:2:11.		11623
Provisie lichten a $\frac{2}{7}$) ...:5 4.		
▽ 99:10:7		
$\frac{41}{72}$		

Venetia

Digitized by Google

Venetia ordonneert Messina haer te moghen trecken tot ℒ 6 ß 14/ en op Piacenza te remitteren tot Carlins 29: men vindt brieven voor Piacenza tot Carlins 29½/ en gelt op Venetia tot ℒ 6:12½: Nu is de vraghe / of tot de voorseyde prysen de Commissie mach vereffent worden? Om dat te weten / moetmen door den Reghel van drien segghen: nemende een vande prysen diemen vindt voor deylder/ om dat Messina aen Venetia het seecker/ en aen Piacenza het onseecker geeft / seggende: soo carlini 29½/ prys diemen op Piacenza Coursabel vindt/gheven ß 134/ zynde de ℒ 6:14: — hoe veel sullen geven carl. 29 geordonneerde prysen? sal komen ß 131¾ of ontrent: Sulcx datmen de voornoemde Commissie niet en mach effectueren/als met schade/ Nademael dat remitterende op Piacenza tot carlini 29½/ men niet meerder op Venetia trecken en mach/ als tot ß 131¾/en men vind de Cours niet minder als tot ß 132½/ dat de voorverhaelde ℒ 6:12:½ zyn.

29½ —— 134 —— 29

59	2
ß 131:8 2/?.	58
	134
	232
	754
	7772

Messina wisselt op Lyons tot Carlini 28/ en op Piacenza tot Carlins 33/en van Piacenza wisselense op Lyons tot ▽ 81½: Nu om te weten/of het tot de voorseyde prysen voorderlijck zyn sal/van Messina op Piacenza te remitteren/en op Lyons te trecken/ moetende Piacenza op Lyons remitteren tot ▽ 81½/ om de schult te blusschen? so moetmen door den Regel van drien seggen: so Carlini 33/waerdye vande ▽ di marche (om de Wissel te reduceren tot de waerdye van ▽ 100) geven ▽ 100 di marche, hoe veel sullē gevē carl. 28/waerdye vande Sonne-▽? komt ▽ 84 17/20/ van de welcke men ½ per cento voor de provisiē moet lichten/ diemen tot Lyons en Piacenza betaelt/ sal resteren ▽ 84 3/10/ en tot dien prys mochtmen van Piacenza op Lyons remitteren/ om de schult te blusschen/en vindende tot minder te remitteren/ te weten/tot ▽ 81½/

 soo

Digitized by Google

soo sietmen klaerlijck dat het voordeelijck is te trecken en remitteren na de voorsz ordre/waer op men heeft te letten/ wat variatie de Cours onder-wijl van Piacenza op Lyons doen mach.

```
Carlini 33 ——— ▽ 100 ——— Carlini 2800

                                   1/5      933: 6: 8
                                   1/11 ▽    84:16:11

                                             28: 5: 7
                                             28: 5: 7

                      ▽ 84:16:11.           |56:11: 2
De provisie lichten a 1/3. ——— 11: 3.       |20

                      ▽ 84: 5: 8       ß  11|31
                         3/10 ontrent.      |12

                                       ß   3|74
```

Palermo wisselt op Piacenza tot Carlins 28/en op Naples tot pontis 165½/ en van Naples adviserense te wisselen op Piacenza tot ducaten $134\frac{1}{5}$: Nu om te weten/ of het voordeelijck zijn sal van Palermo op Naples te trecken / en op Piacenza te remitteren / sighs moetende Naples haer van Piacenza prevaleren tot duca. $135\frac{1}{5}$? Soo moetmen eerst sien hoe veel grani waerdigh zijn ▽ 100 di marche, tot Carlini 29 per ▽/ komt grani 29000/ diemen in pontis moet brengen/daer af het ¼ nemende/resteert pontis 21750/de welcke men deylen moet door pontis 165½/ om ducaten te hebben/ maeckende duca. 131/ grani 41/ daer by voegende ⅓ per cento voor de provisien/diemen tot Piacenza en Naples betaelt/komt duca. 132/ en grani 28: Sulcx dat het benefitie souw zijn/ te trecken en remitteren nae de voor-ghesepde ordre / om dat Naples haer behoorde te prevaleren op Piacenza/ tot ducaten $132\frac{2}{10}$ of ontrent/ en vinden de Cours meerder/ te weten/tot ducat. $134\frac{1}{5}$/ wesende onderwyl verseeckert wat voet de Cours van Piacenza en Napoli sal houden.

a Pontis

Digitized by Google

a Pontis	$165\frac{1}{2}$	∇	100
		a Grani	290
	331		29000
Ducat.	131:41.	¼.	7250
De provisie	43		21750 Pontis.
	44		2
Ducat.	132:28.		43500

Messina wisselt op Piacenza tot Carlins $28\frac{1}{4}$/ en op Naples tot ∇ $98\frac{1}{2}$/ en van Naples adviserense op Piacenza te wisselen tot ducaten $135\frac{1}{2}$: Nu om te weten/ of het voordeelijck zijn souw tot de voorsz prijsen van Messina op Naples te remitteren/ en op Piacenza te trecken/ moetende Naples de schult in Piacenza blussen/ mits derwaerts remitterende tot duca. $135\frac{1}{2}$ soo moetmen eerst reduceren de voorseyde ∇ $98\frac{1}{2}$/ van taris 13/ in Carlinen/ makende Carlinen 2561/ en doende insghelijcks vande voornoemde ∇ 100 di marche, die multiplicerende door Carlini $28\frac{1}{4}$/ komt Carlini 2825: daer na segghende door den Regel van drien: soo Carlini 2561/ waerdye van ∇ $98\frac{1}{2}$/ gheven tot Naples duca. 120/ prijs van ∇ 100/ van Carlini 12/ hoe veel sullen geven de boven-staende Carlini 2825/ waerdye van ∇ 100 di marche? sal uytbrengen duca. 132/ grani 37/ soo dat sonder de provisie daer af te lichten/ men mercken kan dat het schadelijck zijn sal/ te trecken en remitteren inde voorgaende wyse/ om dat Naples/ om de schult tot Piacenza te blussen/ niet hoogher en mach gheven als tot ducat. $132\frac{7}{20}$ of ontrent/ en dat noch sonder de provisien diemen tot Piacenza en Naples betaelt/ en hebben de Cours aldaer tot ducaten $135\frac{1}{2}$/ sal dan voordeelijcker zijn op Naples te trecken/ en op Piacenza te remitteren/ nademael dat Naples haer van Piacenza moet prevaleren ten prijse van ducaten $137\frac{7}{20}$/ en dan noch de provisien/ en hebben de Cours meerder/ te weten/ tot ducaten $135\frac{1}{2}$/ onderwyl verdacht wesende wat variatie de Cours van Naples op Piacenza doen mach.

Digitized by Google

▽ 100 di marche.
a Carl. $28\frac{1}{4}$

2800
25

▽ $98\frac{1}{2}$ van taris 13.
26

2561. —— Duca. 120 — Carl. 2825
120

Duca. $132\frac{17}{100}$.

339000
8290
6070
94800
17970
043

Wissel-handelinghe van Barzalona, op verscheyde buyten-landtsche plaetsen.

IN Barzalona houdtmen Coopmans-boeck/ en wisseltmen in Ponden/ Schellinghen en Grooten/ die haer bedeelen in 20 en 12/ om dat 20 Schellinghen een Pondt maken/ en 12 Grooten een Schellingh.

Een Ducaet geldt aldaer	24	Schellingen.
De Kroon geldt	22	
De Real geldt	2	

Barzalona wisselt en geeft

ß	22: ß 8/	Om tot Lyons te hebben —— ——	▽	1 d'or Sol.
ß	$23\frac{7}{12}$/	om tot Piacenza te hebben ——	▽	1 di marche.
ß	$23\frac{1}{3}$/	om tot Roma te hebben —— —	▽	1 di stampe.
ß	22/	om tot Florencen te hebben ——	▽	1 d'oro.
ß	$21\frac{1}{2}$/	om tot Milanen te hebben — ——	▽	1 vā £ 5:17—

ß 24—

Digitized by Google

ß	24/om tot Genua te hebben ——	▽	1 d'oro in oro.
ß	21/om tot Venetia te hebben --	Ducaet	1/van ℒ $6\frac{1}{7}$.
ß	19/om tot Napoli te hebben ——	Duc.	1/van 5 tary.
ß	$11\frac{1}{2}$/om tot Palermo of Messina te hebben Ducaet ——————		1/van 6 tary.
Duc.	1/van 24 ß/om tot Antwerpen te hebben ———	℔	98 vlaems.
Duca.	1 dito/om tot London te hebben ——	℔	76 Steerlinghs.
Duca.	100/om tot Saragosa te hebben	Ducaten	104/van 22 ß.
Duca.	100/om tot Valenza te hebben ——	Ducat.	108/van 21 ß.
Duca.	100/om tot Sivilia te hebben ——	Ducat.	108/van 375 mara.
Duca.	100/om tot Lixbona te hebben ——	Ducat.	113/van rees 400.

Staet te noteren/dat alle de Wissel-prysen die Barzalona in Schellinghen gheeft/onvaste prysen zijn/ en in 't teghen-deel vaste prysen/alle de anderen diese in Ducaten wisselt/daermen in't Calculeren van de Commissien/ hem naer moet reguleren.

Barzalona wisselt op Lyons,

En gheeft Schellinghen 22/ Grooten 8/meer of min/nae de Cours/ om tot Lyons voornoemt te hebben een goude Sonne-▽/van ℒ 3/-. Nu om te weten/ voor ℒ 8865/ 12/10/ hoe veel Sonne-Kroonen men daer voor tot Lyons soude hebben? Soo moetmen reduceeren de voorseyde somme van Ponden door 20 en 12/ tot Schellingen en Grooten/ desghelijck tot Grooten reducerende den prijs van de Sonne-▽/ by de voorschreven ß 22/8/ waer door men deylen moet de boven-staende Grooten/ ghesproten uyt de voorgaende Ponden/multiplicerende het overschot dat gheen Kroon en kan worden/ door 20 en 12/ om Schellingen en Grooten/goude Munte van Lyons te hebben. Sal uyt brenghen ▽ 7822/ 12/ 6/ d'or Sol, diemen voor de voorschreven ℒ 8865/ 12/10/van Barzalona tot Lyons sal ontfangẽ/als per exempel blijckt:

 ℒ 8865.

	ℒ 8865:12:10
	20
Tot ß 22:₰ 8	177312
12	12
272	2127754
▽ 7822:12:6 d'or Sol.	2237
	615
	714
	170
	20
	3400
	680
	136
	12
	1632

De Proef daer van heeftmen in de wissel-handelinge van Lyons.

Barzalona Wisselt op Piacenza,

En geeft ß 23/₰ 7/ meer of min/om tot Piacenza voornoemt te hebben 1 ▽ di marche; Nu om te weten/voor ℒ 1850/12/hoe veel Kroonē di marche men daer voor in de Fiere van Piacenza sal Crediteur zijn? So reduceertmen de voorsz: Ponden/als hier vooren in de reductie van Barzalona op Lyons gesegd is/in schellingen en grooten/van ghelijcken den prijs van ß 23/7 doende/daermen door deylen moet/komt voor facit ▽ 1569/8/3/di marche, diemē daer voor tot Piacenza sal ontfangē.

a ß $23\frac{7}{12}$	ℒ 1850:12:—
12	20
283	37012
▽ 1569:8:3	12
	444144

De Proef hier van heeftmen als Piacenza op Barzalona wisselt.

Barzalona

Barzalona op Roma / Firenza en Milanen wisselende / is van een natuur in de reductie met die van Lyons en Piacenza hier voren/en eenighe die noch volghen/daer nae sullen wy de selve(als onnoodig zijnde)stil-swyghende verby-gaen.

Barzalona op Genua wisselende,

Gheeft ß 24/-/of een Ducaet Barzalons/ na de Cours/ om tot Genua te hebben een scudi doro in oro; Nu om te weten/ voor £ 850:12/- hoe veel Ponden courrant gelt(zijnde de ▽ doro in oro, ghe-erstimeert op 98 ß/loopende munte)men daer voor tot Genua sal hebbē: So moetmen de voorschreven Ponden Barzalons tot Schellinghen reduceren/ die deylende door 24/sal uyt brengen Kroonen doro, het overschot door 20 en 12 multiplicerende/ om diergheliycke ß en 8 doro te hebben/ komt ▽ 708/16/8/doro in oro, diemen daer voor tot Genua sal ghecrediteert worden:om de selve in loopende Ponden te brengen/ moetmense multipliceren door £ 4/18/-/zijnde de voorseyde ß 98/ prijs van de goude ▽ in courrant ghelt/ maeckt £ 3473/5/8/loopende Munte van Genua.

a ß 24:— £ 850: 12: Barzalons.
20
17012

▽ 708:16: 8 doro in oro.
a £ 4:18:—

2835: 6: 8
354: 8: 4
141:15:4
141:15:4

£ 3473: 5:8 loopende Munte.

De Proef hier van heeftmen als Genua op Barzalonia wisselt.

Barzalona op Venetia wisselende

Gheeft ß 21/meer of min/na de cours/ om tot Venetia te hebben een Ducaet van £ 6¼: Nu om te weten/ voor Ponden 852/10/—/hoe veel van de

van de voornoemde Ducaten men daer voor tot Venetia souw hebben? Soo moetmen de voorsz: Ponden 850/12/-/ tot Schellingen brengen/ die daer nae deylende door 21/om Ducaten te hebben/het overschot dat gheen Duc. kan worden/door 24 multiplicerende/om Grooten te krygen. Sal uyt brenghen Ducaten 810/ ß 2 2/7/ diemen voor de voorseyde Ponden Barzalons / tot Venetia sal gecrediteert worden.

a ß 21 per Ducaet.	£ 850: 12—
	20
Ducaten 810: 2 2/7. / 24	17812

De Proef hier van heeftmen in de wissel-handelinge van Venetia.

Barzalona wisselt op Napoli,

En geeft ß 19:-/ meer of min/ om tot Naples te hebben een Ducaet van 5 tary; Nu om te weten/voor £ 850/12/-/ hoe veel Napolitaensche Ducaten voornoemt men daer voor hebben sal? Soo moetmen de voorschreven Ponden in Schellingẽ reduceren/ die deylende door ß 19/ om Duc. te hebben/en 't overschot dat geen Ducaet kan worden/ door 5 tary multiplicerende om tary voorseyd te hebben/en noch yets overschietende/ door 20 multiplicerende/om grani te hebbẽ/overmids 5 tary een Ducaet maecken / en 20 grani een Tari: Sal uyt brengen Ducaten 895/tary 1/grani 16 4/7.

a ß 19:—	£ 850: 20:—
	20
Ducaten 895:1:16 4/7 Incirca.	701. 2.

De Proef hier van heeftmen als Naples op Barzalona wisselt.

Barzalona op Palermo en Messina

Wisselende / dan wordt de reductie van Ponden Barzalons in Ducaten van 6 tary / in ghelijcke maniere ghereduceert als hier boven in de Calcula van Barzalona op Naples aen-ghewesen is.

Barzalona

Digitized by Google

Barzalona wisselt op Antwerpen,

En gheeft een Ducaet van 24 ß/om tot Antwerpen te hebben/meer of min/na de cours 98 g vlaems; Nu om te weten/voor ℔ 888/12/10/ hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sal hebben? So reduceert de Ponden Barzalons tot Grooten / en deylt de selve door 24 ß/prijs van de ducaet/oock Grooten zijnde/ sal uyt brenghen Ducaten 740/ß 10/g 8/ diemen daer na sal multiplieeren door g 98 vlaems/ makende g 81612/ daermen het 1/12 af neemt/ om Schellingen te hebben/ en van de ß het 1/20/ om Ponden te krygen/ komt eyntelijck ℔ 340/1:— g vlaems/ diemen voor de voornoemde ℔ 888/12/10/ van Barzalona tot Antwerpen sal ontfanghen/als per exempel blijckt:

a ß 24 per Ducaet.

Ducaten 740:ß 10: g 8
a g 98 vlaems.

5960
7560
49
3

81612 Grooten vlaems.

6801 Schellinghen.
Ponden 340:ß 1: g— vlaems.

℔ 888:12:10 Barzalons.
20

1772
12

213274

De Proef hier van heeftmen inde wissel-handelinge van Antwerpen.

Als Barzalona op Londen wisselt/dan word de reductie in ghelijcker wyse ghemaeckt als de boven-staende van Antwerpen/alleenmaer dat verscheel hebbende/ dat d'eene Ponden/ Schellinghen en Grooten Steerlinghs / voor d'ander haer Ponden/ Schellinghen en Grooten vlaems heeft/ en 't verscheel in de cours.

Digitized by Google

Barzalona wisselt op Saragoza,

En geeft Duca. 100/ van ß 24 per Ducaet/ om tot Saragoza voor-noemt te hebben Ducaten 104/ meer of min/ nae de cours/ van ß 22 per Ducaet/ Saragosse Munte; Nu om te weten / voor £ 6000 Barzalons/ hoe veel Ponden men daer voor tot Saragossa sal hebben? Soo moetmen reduceren de voorsz: somme van Ponden/ in Schellingen/ die dividerende dan door 24 ß / prijs van den Ducaet/ om Ducaten te hebben/ maeckende Ducaten 5000 Barzalons/ en sooder over-gheschoten hadde/ het restant hadmen door 20 en 12 moetē multipliceren/ om schellinghen en penningen te doen komen/ welcke Ducaten 5000/- men daer na multipliceren moet door den prijs van Ducat. 104 per cento/ en van het product de twee laetste figuren af-snyden / de welcke men multipliceert door 20 en 12 / om Schellingen en Penninghen goude Munte te hebben: Sal eyntelijk uyt brengen Ducaten 5200/ van Saragossa/ diemen wederom multipliceren moet door £ 1/ 2/ —/ prijs van den Ducaet / maeckt £ 5720:- diemen tot Saragoza voor de voor-verhaelde £ 6000 Barzalons sal ontfanghen.

a ß	24:—	£ 6000:—	a £	1:2:- per Ducaet.
		20		
Ducat.	5000		Duc.	5200
a Duca.	104 per c.	120000		520
		0000		
Ducaten	5200/00		£	5720 van Saragos.

De Proef hier van heeftmen als Saragoza op Barzalona wisselt.

Barzalona wisselt op Valenza,

En gheeft Ducaten 100 / van ß 24/ om tot Valenza voorschreven te hebben Ducaten 108/ meer of min/ nae de cours/ van 21 ß per Ducaet/ Valenze Munte; Nu om te weten/ voor £ 7000:- Barzalonische munte/ hoe veel Ponden men daer voor tot Valenza sal hebben? So moetmē de reductie maken even als in de voorgaende reductie van Barzalona op Saragoza gedaen is/ multiplicerende de Ducaten dieder comen sullen door £ 1/ 1/ - of 21 ß/ prijs van den Ducaet / sal uyt brenghen £ 6615/-/ en so veel salmen tot Valenza Crediteur worden voor de voorseyde somme van Barzalonische Ponden.

£ 7000

Digitized by Google

```
        ℔ 7000
             20
a ß 24  ---------
        140000
Ducaten   5833⅓
a Ducaten    108 ten hondert.
        ---------
        46664
       58330
           36
        ---------
Duc.  6300|00
```

```
a ℔      1 1 :—per Ducaet.
Ducaten 6300: van Valenza.
        ---------
        6300
         315
        ---------
℔ 6615   Van Valenza.
```

De Proef hier van heeftmen als Valenza op Barzalona wisselt.

Barzalona wisselt op Sivilia,

En geeft Ducat. 100/van ß 24/ om tot Sivilia voornoemt te hebbē duc. 108/meer of min/ van Maravadisen 375 per ducaet; nu om te weten/voor ℔ 7500/hoe veel Maravadisen mē daer voor tot Sivilien sal hebben? So moetmen doen als in de Regel van Barzalona op Valenza aen-ghewesen is/multiplicerende de Ducaten van Sivilien/dieder uyt komen sullen/door Maravadisen 375/prijs van dē Ducaet aldaer: Sal uyt brenghen Maravadisen 2531 U. 250/ diemen tot Sivilien voor de voorseyde somme van Ponden Barzalonisch sal hebben.

```
        ℔ 7500:—
              20
a ß 24  ---------
        150000
Ducaten   6250
a Ducat.    108 per cen.
        ---------
        50000
        62500
        ---------
Ducat.  6750|00
```

```
Duca. 6750: van Sivilien.
a Maravadis   367 per Ducaet.
        ---------
        33750
       47250
      20250
        ---------
      2531250 Maravadisen.
```

De Proef hier van heeftmen als Sivilien op Barzalona wisselt.

Digitized by Google

Barzalona wisselt op Lixbona,

En geeft Ducaten 100/van ß 24 per Ducaet/ om tot Lixbona voor-noemt te hebben Ducaten 113/meer en min/ van rees 400 per Ducaet; Nu om te weten/ voor ℒ 4000/— van Barzalonia/ hoe veel rees men daer voor tot Lixbona sal hebbē? Om dat te weten/moetmen doē als in de voorgaende reductie van Barzalona op Sivilien gedaē is/multiplicerende de Ducaten van Lixbona/ dieder uyt komen sullen / door rees 400 per Ducaet/ maeckende rees 1506 U 666 / diemen tot Lixbona sal hebben voor de voorschreven Ponden Barzaloons.

ℒ 4000:—
20
80000
a ß 24.
Ducat. 3333 1/3.
a Ducat. 113 per cen.
9999
36663
3766 13:4
Ducaten 3766|66:13:4
20
ß 13|13
12
ꝺ 4|00

Duc. 3766:13:4 van Lixbo.
a rees 400
1506400
133
133
1506666 rees.

De Proef hier van heeftmen als Lixbona op Barzalona wisselt.

N O T A.

De selve ordre diemen hier voren in de Wissel-handelinge van Barzalona aen-gewesen en ghehouden heeft / met de Spaensche en Portugaelsche handel-plaetsen/ moetmen oock oeffenen en houden in de Wissel-handelinghen die Saragoza/Valenza/Sivilia en Lixbona wisselen op alle buyten en in-Landtsche plaetsen. Wanneer de voor-noemde Steden van Spagnien op elkanderen Wisselen / soo sal de ghene die

Digitized by Google

ne die Wissel gheeft/ meest altijdt duca. 100 geven/ om/ nae de Cours dan is/ gelijcke ducaten te hebben/ en daerom moetmen de munte van de plaetse die Wisselen wilt/ eerst in ducaten reduceren/ en multipliceré de ducaten diemen vinden sal (zijnde van de plaets daermen begeert te Wisselen) met de prijs diese gelden/ om de selve in haer loopende munte te brengen/ waerse Boeck en reeckeningen in houden/ als hier na noch tot breeder op-merckinge in 't kort over-loopen wordt.

Wissel-handelinge van Saragoza, met in en uyt-landtsche plaetsen.

SAragoza houdt Boeck en reeckeninge in Ponden van 20 Schellinghen/ en elcke Schellingh van 12 Grooten Saragoze munte/ en wisselt in Ducaten van 22 Schellinghen courant/ welcke Ducaet bedeelt wordt in Schellinghen en Grooten / gelijck als haer Ponden doen.

Saragoza wisselt en geeft

ß	24½/	Courant/ om tot Piacenza te hebben —— ——	▽	1	di marche.
ß	22:5/	om tot Lyons te hebben -	▽	1	d'or Sol.
ß	24/	om tot Roma te hebben —	▽	1	di stampe.
ß	23½/	om tot Genua te hebben -	▽	1	d'oro in oro.
ß	22½/	om tot Florencen te hebben	▽	1	d'oro.
ß	22½/	om tot Milanen te hebben	▽	1	van £ 5: 17: —
ß	22/	om tot Venetia te hebben	Duca.	1	van £ 6:7: —
ß	19/	om tot Naples te hebben	Duca.	1	van 5 tarp.
ß	11:2/	om tot Palermo of Messina te hebben ——	Duca.	1	van tarp 6.
Duca.	1 van ß 22/	om tot Antwerpen te hebben ——	₰	96⅛	vlaems.
Duca.	1/	dito / om tot London te hebben —— ——	₰	78	steerlinghs.

Digitized by Google

Duca. 100/ dito/ om tot Valenca te hebben —— ——	Duca. 105 van ß 21.
Duca. 100/ dito/ om tot Barzalona te hebben ———	Duca. 98 van ß 24.
Duca. 100/ dito/ om tot Sivilia te hebben ——— —	Duca. 104 van Marav. 375.
Duca. 100/ dito/ om tot Lixbona te hebben ——— —	Duca. 109 van Rees 400.

Staet te noteren / dat alle de prysen die Saragoza in Schellinghen gheeft/ van Cours veranderen/ dan meer/ dan min/ en in 't tegendeel alle de prysen diese in Ducaten gheeft/ blyven voet houden/ als seecker en onwisselbaer zijnde.

Saragoza wisselt op Piacenza,

En geeft ß 24½/ meer of min/ om tot Piacenza voornoemt te hebben een ▽ di marche: Nu willende weten / voor £ 1460: 10: 6 loopende munte van Saragoza / hoe veel ▽en di marche men daer voor tot Piacenza in haer gewoonlijcke Fieres sal hebben? so moetmen eerst de voorseyde £ 1460:10:6 tot schellingen door 20 multipliceren/ daer na door twee/ om ½ schellingen te hebben / van gelijcke doende den prys vande ▽/ zijnde ß 24½/ waer door men de voorgaende nomber deylt/ om kroonen van Piacenza te vinden / het over-schot door 20 en 12 multiplicerende/ om diergelijcke schellinghen en penningen goude munte te hebben/ sal uyt-brengen ▽ 1192:5:3 di marche, diemen daer voor tot Piacenza sal credit hebben.

		£ 1460: 10½ van Saragoza.
a ß 24½	1	20
49		29210
		2
▽ 1192: ß 5 ₰ 3 di marche.		58421.

De proef hier van heeftmen als Piacenza op Saragoza wisselt.

Digitized by Google

Occasie komende dat Saragoza op Lyons/Romen/Genua/Florencen en Milanen wisselt / soo wordt de reductie in ghelijcker wyse ghemaeckt als de boven-staende / waer Saragoza op Piacenza wisselt.

Saragoza wisselt op Venetia,

En geeft ß 22/ meer of min/ na de Cours/ om tot Venetia voorsz te hebben een Ducaet van 24 Groot / of ℒ 6$\frac{1}{5}$: Nu om te weten / voor ℒ 1460:10: - hoe veel ducaten Saragoza daer voor tot Venetia souw credit hebben ? soo moetmen multipliceren de voornoemde Ponden tot Schellingen/ en daer naer het $\frac{1}{22}$ daer uyt trecken om ducaten te hebbē/ houdende het over-schot door 24 gemultipliceert tot grooten/ om dat 24 ß een Veneetse ducaet maecken: sal uyt-brengen duc. 1327/ en grooten 17/ die Saragoza daer voor tot Venetia sal gerrediteert worden.

ℒ 1460: 10: —
20
29210

a ß 22.
Duca. 1327:17: —

De proef hier van heeftmen als Venetia op Saragoza wisselt.

Saragoza wisselt op Naples,

En gheeft ß 19/ meer of min/ om tot Naples voornoemt een ducaet van 5 tarp te hebben: Nu om te weten / voor ℒ 1460: 10: — hoe veel ducaten voorsz / Saragoza daer voor tot Naples sal ontfanghen ? soo moetmen de voorseyde ponden van Saragoza tot schellinghen reduceren/ daer af het $\frac{1}{19}$ nemende om ducaten te hebben / multiplicerende het over-schot door 5/ om tarp te hebben / en noch oneffen blyvende / door 20 multipliceren om grani te hebben/sal uyt-brengen duc. 1537/tarp 1/ grani 16/ die Saragoza daer voor tot Naples sal gheerediteert worden/ als by exempel blyckt.

ℒ 1460: 10: — van Saragoza
20
29210
Gedeyld door ß 19
▽ 1537: tarp 1/ grani 16.

De proef hier van heeftmen als Naples op Saragoza wisselt.

Gelijck

Digitized by Google

Gelijck als de reductie ghemaeckt wordt van Saragoza op Naples voorschreven/ so wordt oock de Calcula gemaeckt/ wanneer Saragoza voornoemt/ op Palermo of Messina wisselt.

Saragoza wisselt op Antwerpen,

En geeft een ducaet van 22 schellinghen / om tot Antwerpen voornoemt te hebben / nae de Cours vande Wissel/ ₰ $96\frac{1}{8}$: Nu om te weten/ voor ℔ 1460:10: — loopende munte / hoe veel ponden vlaems Saragoza daer voor tot Antwerpen sal hebben? so multipliceert de voorseyde ponden tot schellinghen/ en deylt se door 22/ om ducaten van ß 22 te hebben/ maeckende duca. 1327: ß 18: ₰ 4 / het over-schot door 20 en 12 gemultipliceert hebbende: daer na multipliceert de voorsz ducatẽ door ₰ $96\frac{1}{8}$/ sal uyt-brengen grooten vlaems / daermen het $\frac{1}{12}$ moet af nemen om schellingen te maecken / en van de schellinghen het $\frac{1}{20}$ om ponden te hebben/ bedragende ℔ 535:12:6 ₰ vlaems / diemen daer voor tot Antwerpen sal ontfangen.

```
        a ß 22                    ℔ 1460:10: —
                                          20
 Duca. 1327 ß 18 ₰ 4.            ---------
 a ₰       96 1/8                    29210
 ------------------              ---------
         8862
       11943
          166
           48
           24
           16
 ------------------
 ₰  128546
 ß    10712:2.
 ℔     535: ß 12: ₰ 2 vlaems.
```

De proef hier van heeftmen als Antwerpen op Saragoza wisselt.

Als Saragoza op London wisselt / dan wordt de reductie gemaeckt gelijck als de boven-staende / waer Saragoza op Antwerpen wisselt.

Saragoza

Digitized by Google

Saragoza wisselt op Valenca,

En geeft duca. 100 van ß 22 / om tot Valenca voornoemt te hebben ducat. 105 van ß 21 : Nu om te weten / voor ℒ 1460: 10: — loopende munte van Saragoza / hoe veel diergelijcke ponden van Valenca men daer voor sal hebben? so moetmen de voorsz ponden van Saragoza tot schellingen brengen / daer na het $\frac{2}{22}$ af nemende / maeckt duc. 1327: 18: 4 van Saragoza / diemen multipliceert door duc. 105 / van 21 ß per cento, komt duca. 1394 ß 6 ₰ 3 / diemen daer na multipliceert door ß 21 / prijs vanden ducaet van Valenca / brenght uyt ℒ 1464: — 6 ₰ / diemen daer voor tot Valenca sal ontfangen.

ℒ 1460: 10 van Saragoza.
20

a ß 22. Duca. 29210
1327: 18: 4.
a Duca. 105 per ceeto.

6635
13270
52: 10
26: 5
17: 10

Duca. 1394 | 31
20

ß 6 | 25
12

₰ 3 | 00

Duc. 1394: 6: 3
a ℒ 1: 1: -

1394: 6: 3
69: 14: 3

ℒ 1464: — 6 tot Valenca.

De proef hier van heeftmen als Valenca op Saragoza wisselt.

Gelijck als de reductie ghemaeckt wort van de Wissel-handelinghe van Saragoza op Valenca / in gelijcke manieren worden de Calculas ghemaeckt / wanneer Saragoza op Barzalona / Sivilien en Lixbona wisselt / daer van hier geen voorder bewijs en sal gedaen worden.

Digitized by Google

Wissel-handelinghe van Valenca, op verscheyden buyten en in-landtsche plaetsen.

Valenca houdt Coopmans-Boeck en reeckeningen in Ponden van 20 Schellinghen/en 12 Grooten/ als Barzalona en Saragoza/ en wisselt in Ducaten van 21 Schellinghe per Ducaet / welcke Ducaet bedeelt word in 20 Schellinghen en 12 Grooten / als haer Ponden.

Valenca wisselt en geeft

Duca.	1/	van 21 ß/ om tot Antwerpen te hebben ——— ———	ß	94 vlaems.
Duca.	1/	dito/om tot London te hebbẽ	ß	76 steerlinghs.
Duca.	100/	dito / om tot Barzalona te hebben ——— ———	duc.	91 van ß 24.
Duca.	100/	dito / om tot Saragoza te hebben ——— ———	duc.	95 van ß 22.
Duca.	100/	dito/om tot Siviliẽ te hebben	duc.	99 vã Marav. 375.
Duca.	100/	dito/om tot Lixbona te hebbẽ	duc.	106 van Rees 400.
ß	23/	meer of min/om tot Lyons te hebben ——— ———	▽	1 d'or Sol.
ß	24½/	meer of min/om tot Piacenza te hebben ——— —	▽	1 di marche.
ß	24:3/	dito/om tot Roma te hebben —	▽	1 di stampe.
ß	23:6/	dito / om tot Florencen te hebben ——— ———	▽	1 d'oro.
ß	22:9/	dito/om tot Milanen te hebben ——— ———	▽	1 van £ 5:17:—
ß	21:—	dito/om tot Venetia te hebbẽ	duc.	1 van £ 6 1/5.
ß	11:6/	dito/om tot Palermo en Messina te hebben ——— ———	duc.	1 van tary 6.
ß	24/—	dito/om tot Genua te hebben	▽	1 d'oro in oro.

Staet

Digitized by Google

Staet te noteren/ dat alle de prysen die Valencen in ducaten gheeft/ vaste prysen zijn/en in 't tegendeel veranderlijcke prysen/ diese in schellingen geeft/waer naer men hem in 't Calculeren vande Wisselen moet reguleren.

Valenca wisselt op London,

En geeft een ducaet van 21 ß/ om tot London te hebbē na de Cours vande Wissel/ ₰ 76 steerlinghs: Nu om te weten/ voor ℒ 860: 15: -- loopende munte van Valenca / hoe veel Ponden steerlinghs men daer voor tot London sou hebben? so moetmen multipliceren de voorsz ponden 860:15: - in Schellinghen / en daer nae deylen door 21 / prys vanden ducaet/ om ducaten te hebben/ komt duca. 819:16:2/ diemen door ₰ 76 steerlinghs moet multipliceren/uyt-brengende grooten steerlings 62298:— de selve door 12 gedeylt / om schellingen te maecken/en door 20 om ponden / komt ℒ 259 :ß 11 : ₰ 5 steerlinghs / diemen credit tot London wort voor de voorseyde ℒ 860:15: - loopende munte van Valenca voornoemt.

a ß 21 per Ducaet. ℒ 860:15: - loopende munte
20 (van Valenca.

17215

Duca. 819:ß 16 ₰ 2.
a ₰ 76 steerlings per ducaet.

4914
5733
38
15 $\frac{1}{5}$
— $\frac{4}{5}$

62298 grooten steerlinghs.
ß 5191: 6.
ℒ 259 ß 11 ₰ 6 steerlinghs.

De proef daer van heeftmen als London op Valenca wisselt.

Als Valenca op Antwerpen wisselt / dan wordt de reductie in ghelijcker wyse gemaeckt / als die van Valenca op London voorschreven.

Digitized by Google

Valenza wisselt op Barzalona,

En geeft duca. 100 van ß 21/ om tot Barzalona voornoemt te hebben/ na de Cours vande Wissel/ duca. 91 van ß 24: Nu om te weten/ voor ℒ 860:15:— Courante munte van Valenca/ hoe veel dierghelijcke munte men daer voor tot Barzalona sal ontfanghen: soo multipliceert de ℒ 860:15:— tot Schellinghen/ en reduceertse door ß 21/ krijghende duc. 819:ß 16:₰ 2/ die men door duc. 91/ van 24 ß per cento multipliceert/ uyt-brenghende duc. 746:ß 1 ₰ 5/ die door 24 ß gheereduceert tot ponden/ maeckt ℒ 895:5:10 loopende munte van Barzalona/ die men voor de voorsz ℒ 860:15:— van Valenca sal ontfangen.

```
                                    ℒ 860:15:—
                                          20
                              ________________
        a ß 21 per ducaet          17215
                              ________________
                        Duc.     819:16:2.
                      a Duc.      91          ten hondert
                              ________________
                                  819
Duca. 746: 1: 5                7371
  a ℒ      1:4:                    45:10:—
______________________             27:15:—
        746: 1: 5                   5: 7:—
        149: 4: 5             ________________
______________________  Duc. 746|07:12:—
ℒ       895: 5:10 Barzalons.    |20
______________________          |____
                        ß      1|42
                                |12
                                |____
                        ₰      5|04
                              ________
```

De proef daer van heeft men als Barzalona op Valenca wisselt.

Als Valenca op Saragoza/ Sivilien en Lirbona wisselt/ dan word de reductie op gelijcker wijse ghemaeckt als de voorgaende/ waer Valenca op Barzalona wisselt.

Digitized by Google

Valenza wisselt op Lyons,

En geeft ß 23/-meer of min/om tot Lyons voornoemt te hebben een goude Sonne-Kroon; Nu willende weten/voor £ 860/15/--/loopende Munte van Valenza / hoe veel goude Sonne-Kroonen men daer voor tot Lyons sou Credit hebben? So multipliceertmen de voorseyde Ponden tot Schellinghen/en deyltse door ß 23/maeckt Kroonen/en 't overschot door 20 en 12 ghemultipliceert zijnde om Schellinghen en Grooten goude Munte te hebben: Sal uyt brenghen ▽ 748/9/6 d'or Sol, diemen voor de boven-staende £ 860/15-- van Valenza tot Lyons sal hebben.

a ß 23 per ▽	£ 860: 15:--
	20
▽ 748:9:6	17215

De Proef hier van heeftmen als Lyons op Valenza wisselt.

Als Valenza op Piacenza/Romen en Florencencen wisselt/ soo word de reductie in ghelijcker wyse ghecalculeert / als dees boven-stande reductie van Valenza op Lyons.

Valenza wisselt op Milanen,

En gheeft ß 22/9/om tot Milanen voornoemt te hebben een ▽ van £ 5/ß 17: Nu om te weten/ voor £ 860/15/--/ loopende Munte van Valenza/hoe veel diergelijcke Ponden loopende Munte van Milanen mē daer voor sal hebbē? So moetmen eerst de ponden 860/15/-tot schellinghen en Grooten multipliceren/van ghelijcken doende de ß 22/9/-- daer men door deylen moet/ghedeylt zijnde/maeckt Kroonen/het overschot door 20 en 12 gemultipliceert/ Komt ▽ 756/14/--0¾/van Milanen/ om die tot loopende Ponden te reduceren : moetmense multipliceren door £ 5/17/--/ prijs van de ▽ voorschreven / in courante munte: Sal uyt brenghen £ 4426/13/10/ diemen daer voor tot Milanen sal Credit hebben/voor de £ 860/15/-- hier boven.

Digitized by Google

a ß 22: 9: —— ℒ 860: 15: ——
12 20
273 17215
12
∇ 756: ß 14 ——
a ℒ 5: 17: —— 206580
3783: 10: ——
378: 7: ——
189: 3: 6
75: 13: 4
ℒ 4426: 13: 10 Milanees.

De Proef hier van heeftmen als Milanen op Venetia wisselt.

Valenza wisselt op Palermo,

En geeft ß 11½/ om tot Palermo voornoemt te hebben eẽ ducaet van 6 tarp; Nu om te weten/ voor ℒ 860: 15/- van Valenza/ hoe veel oncẽ/ tarp/en grani men daer voor tot Palermo sal hebben? So moetmen de Ponden voorsepd/ tot Schellingen en ½ Schellingen multipliceren/ van gelijcken doende de ß 11½/ waer men door depit/ om ducaten van 6 tarp te hebben/ maeckende Ducaten 1496/ het overschot/ om tarp en grani te hebben/ moetmen door 6 en 20 multipliceren/ om dat 6 tarp een Ducaet maken/ en 20 grani een tarp/ komt Ducaten 1496 voorschreven/ en tarp 5/ grani 14: Om die in oncen te brenghen/ moetmen de Ducaten tot tarp multipliceren door 6/ en daer nae door 30 deplen/ om dat 30 tarp een once maken/ sal upt brenghen oncen 299/ tarp 11/ grani 14/ die Valenza Credit tot Palermo sal hebben.

a ß 11½ ℒ 860: 15: ——
20
23
17215
Ducaten 1496: tarp 5: grani 14 2
a tarp 6 per Ducaet.
898/1 34430.
⅓) 299 oncen/ tarp 11/ grani 11.

De Proef hier van heeftmen als Piacenza op Valenza wisselt.

Als Valenza op Venetia/ Genua en Messina wisselt/ soo worden de reductien op ghelijcke wyse ghemaeckt als dees boven-staende reductien/ daer wy ons aen refererende zijn.

Wissel-

Digitized by Google

Wiſſel-handelinge van Sivilien
op verſcheyde buyten en Inlandſe plaetſen.

SIVILIEN houdt Koopmans-Boeck en Reeckeningen in Maravadiſen/ dieſe met thienen ſommeren/ en wiſſelen in Maravadiſen of Ducaten.

Den Ducaet gelt Maravadiſen 375.
Den Reael ghelt Maravadiſen 34.
En 11 dito Realen maecken een Ducaet.

Sivilia wiſſelt en gheeft,

Duca.	1/ van 375 maravadis / om tot Amſterdam te hebben na de cours —	ß	118 vlaems.
ducat.	1/ als boven / om tot Antwerpen te hebben — — —	ß	112 vlaems.
ducat.	1/ om tot London te hebben —	ß	80 Steerlinghs.
ducat.	100/ om tot Barzalona te hebben -	ducat.	93/ van ß 24.
ducat.	100/ om tot Valenza te hebben —	ducat.	101/ van ß 21.
ducat.	100/ om tot Saragoza te hebben —	ducat.	95/ van ß 22.
ducat.	100/ om tot Lixbona te hebben —	ducat.	107/ vā rees 400.
Maravadiſen	396/ meer of min/ om tot Lyons te hebben — — —	▽	1/ van £ 3:—
mara.	421/ om tot Piacenza te hebben —	▽	1 di marche.
mara.	420/ om tot Roma te hebben —	▽	1 di ſtampe.
mara.	409/ om tot Genua te hebben —	▽	1 doro in oro.
mara.	402/ om tot Florencen te hebben —	▽	1 d'oro.
mara.	400/ om tot Milanen te hebben — —	▽	1/van £ 5:17:-
mara.	380/ om tot Venetia te hebben —	ducat.	1/van £ 6½.
mara.	364/ om tot Naples te hebben —	ducat.	1/ van 5 tarp.
mara.	206/ om tot Palermo of Naples te hebben	ducaet — — —	1/ van 6 tarp.

Staet

Staet te noteren/dat alle de prysen die Sivilia geeft aen verscheyden plaetsen/in Ducaten/vaste prysen zijn/ en weer in 't teghen-deel/onvaste prysen/diese in Maravadisen gheeft.

Sivilia wisselt op Amsterdam,

En gheeft een Ducaet van 375 Maravadis / om tot Amsterdam voornoemt (naer de cours van de wissel) te hebben ß 118 vlaems: Nu om te weten/voor maravadisen 300U680/ hoe veel Ponden vlaems sy daer voor tot Amsterdam souw ontfangen? Soo reduceert de voorseyde maravadisen in Ducaten/voor 375 maravadisen/zijnde de waerdye van dito Ducaet/ uyt brengende Ducaten 801 $\frac{61}{75}$/diemen multipliceeren moet door ß 118 vlaems/ sal grooten uyt brengen / van welcke men het $\frac{1}{12}$ neemt/om schellingen te hebben/en vande schellingē het $\frac{1}{20}$/maeckt Ponden 394/4/6/ß vlaems/diemen voor de voorschreven maravadisen tot Amsterdam sal Credit hebben.

a ß 118 per Ducaet — Maravadisen 300 U 680
marav. 375 per duc.
Ducaten 801: $\frac{61}{75}$
a ß 118 per Ducaet.

6408
8811
59
$29\frac{1}{2}$
$7\frac{1}{2}$

94614 Grooten.
Schellingen 7884: 6
Ponden 394: 4: 6 ß vlaems.

De Proef hier van heeftmen als Amsterdam op Sivilia wisselt.

Sivilia wisselt op Barzalona,

En geeft ducat. 100/van 375 maravadis/om tot Barzalona te hebben(na de cours van de wissel) Ducaten 93 / van ß 24. Nu om te wetē/ voor 300U680 maravadisen / hoe veel ducatē van ß 24/ men daer voor tot

tot Barzalona sal hebben. Om dat te weten moetmen de maravadisen tot Ducaten brengen/die deylende door 375/waerdye van dito ducaet/ maeckt Ducaten 801 5/75/ diemen multipliceert door Duca. 93 per cento, het overschot tot Schellingē en Grooten brengende/ komt Duca. 745/13/9. Om de selve tot Pondē van Barzalona te reduceren/so moetmen de selve ducat. 745/13/9/ door 24 multipliceren/of £ 1/4/-/zijnde den prijs van dito ducaet/in Barzalonische munte/ rendeert £ 894/16/4/ diemen daer voor tot Barzalona sal gereduceert worden.

Maravadisen 300U680
door 375 dito
Ducaten 801 5/75.
a Ducaten 93 per cento, van 24 ß.

Ducaten 745:13:9
1/5) 149: 2:7
zijn Ponde 894:16:4

2403
7209
46:10:
23: 5:
5:18:9
Duca. 745 | 68:13:9
20
ß 13 | 73
12
8 9 | 00

De Proef hier van heeftmen als Barzalona op Sivilien wisselt.

Sivilien wisselt op Venetia,

En gheeft maravadisen 380/--/meer of min/na de cours van de wissel/om tot Venetia te hebben een ducaet van £ 6⅕ Venetiaens: Nu om te weten / voor 300U680 marav. hoe veel ducaten men daer voor tot Venetia souw gecrediteert worden. So moetmen de selve maravadisen deylen door 380/zijnde de prijs van een ducaet van £ 6⅕/sal uyt brengē ducaten/het overschot dat tot geen ducaet en kan gebracht wordē/ salmen door 24 multipliceren/om grooten te hebben/om dat een ducaet 24 grooten ghelt / komt voor Facit ducaten 791/ß 6⅕/ die Sivilien voor de boven-staende maravadisen 300U680/tot Venetia sal ontfangen.

Digitized by Google

a Marabadisen 380 per ducaet. Marab. 300U680

gedeylt door 380 ——

$\frac{6\frac{1}{3}}{}$

Ducaten 791 ——

24

De Proef hier van heeftmen als Venetia op Sivilien wisselt.

NOTA.

Alle de plaetsen daer Sivilien mee wisselt/zijn van een ghelijcke natuur in de reductie/als dese drij voorgaende exempelen/ die (om niet te overvloedigh te wesen) dienen sullen om al d' ander daer naer te calculeren/alleen maer verschil in de prijs hebbende.

Wissel-handelinge van Castilien

met buyten en in-Landtsche plaetsen.

IN Castilien houdtmen Koopmans-Boeck en Reeckeninghe in Marabadisen/als tot Sivilien/ en wisselen in Ducaten en Marabadis voorschreven.

Een Ducaet doet Marabadis 375 }
Dito Ducaet doet oock 11 Realen/ }
En een Reael doet Marabadis 34. }

Castilien wisselt en geeft in haer Fieres

Duca.	1/van 375 Marabadis/om tot Antwerpen te hebben —— ——	§	110½ vlaems.
ducat.	100 dito / om tot Sivilia te hebben	ducat.	99/vā mara.375
ducat.	100 dito/ om tot Lixbona te hebben	ducat.	107½/ vā rees 400.
ducat.	100 dito/om tot Barzalona te hebben	duc.	92/van 24ß.
ducat.	100 dito / om tot Valenza te hebben	duca.	101¼/van 21ß.
ducat.	100 dito/om tot Saragoza te hebben	duca.	95¼/van 22ß.
mara.	470/ om tot Piacenza te hebben ——	∇	1 di marche.
mara.	430/om tot Florencen te hebben ——	∇	1 d'oro.
mara.	416/om tot Romen te hebben ——	∇	1 di stampe.
mara.	418/om tot Genua te hebben ——	∇	1 di oro.

Castilien

Digitized by Google

Castilien heeft verscheyden Marckten of Fuores, op de welcke de betalinghen van de Remessen en Trates gheschieden / en buyten de selve Fieres worter weynigh ghenegotieert / want sy op de selve koopen en verkoopen.

De eerste Fiera wordt ghenoemt Fiera di Vissalon, gheschiedt te Vissalon ten half Vasten/en is voor Paesschen al betaelt.

De tweede Fiera wordt genoemt de Medina del Campo, en zijn twee/ den eenen in Mey/betaelt ultimo Julio, en d'ander den tweeden October/ betaelt ultimo December.

De derde Fiera wordt ghenoemt de Medina del Rio siero, en zijn oock twee/d'eerste is genaemt Pasquesse, om datse stracx na Paesschen aengaet/en d'ander in September: dan aldaer en gheschieden gheen betalingen van importantien als wel in de voorgaende.

De betalingen van de voorschreven Fieres zijn seer onseker/deur datse dickwils twee en drie mael by den Coningh (als 't hem believt) ghe- prolongeert worden/ tot achter-deel van de Negotianten/en dis-reputatie van de voornoemde Fieres: Doch wordt door sommighe ghecondi- tioneert in de Wissel-brieven/niet te moghen prolongeren.

De reductien van de voorschreven Fieres van Castilien worden in ghe- lijcke wyse gereduceert als die van Sivilien hier voren/daerom en sullen wy daer gheen voorder vermaen af maecken.

Wissel-handelinge van Lixbona en Portugael, op verscheyden ghewesten.

IN Lixbona en Portugael houdtmen Koopmans-Boeck en Reeckeninghen in Rees/ die by thienen ghesommeert worden/ als de Maravadisen in Spagnien of Castilien/haer wisselen gheschieden in Ducaten van 400 Rees.

Digitized by Google

Lixbona wisselt en gheeft,

Duca.	100/van rees 400/om tot Barzalona te hebben	duc.	88/van ß 24
ducat.	100/ van rees 400 / om tot Saragosa te hebben	duc.	90/van ß 22.
ducat.	100 dito/ om tot Valenza te hebbē	duc.	95/ van ß 21.
ducat.	100 dito/ om tot Sivilien te hebbē	duc.	93/ van marab. 375.
ducat.	1 dito/ om tot Amsterdam te hebben in de cours	g	112/ vlaems.
ducat.	1 dito/ om tot Antwerpen te hebbē	g	110 vlaems.
rees	538/om tot Lyons te hebben	▽	1/ d'or Sol.
rees	523/om tot Roma te hebben	▽	1/ di stampe.
rees	500/ om tot Naples te hebben	duc.	1/ van 5 tarp.
rees	537/ om tot Genua te hebben	▽	1/ d'oro.
rees	498/ om tot Florencen te hebben	▽	1/d'oro.
rees	512/ om tot Millanen te hebben	▽	1/van £ 5/17/—

Lixbona wisselt op Barzalona,

En gheeft ducaten 100/van rees 400/ om tot Barzalona voorschreven te hebben ducaten 88 / van ß 24 per Ducaet ; Nu willende weten/ voor 400U800 rees/hoe veel loopende Ponden mē daer voor tot Barzalona sal hebben: Soo moetmen de voorseyde somme van rees reduceren in duc. van 400 rees/ die 2 nullen van 't laet nomber af-snydende/en van de rest het ¼ nemende/ sal ducaten 1004/ van 400 rees uyt brengen/ daer na moetmen de selve ducaten multipliceren door duc. 88/van ß 24 per cento, het overschot/ghedeelt van 20 en 12 makende/om Schellingen en Grooten te hebben/ maeckt ducaten 883/ ß 10/g 4/Barzalons/ daermen het ⅕ by voeght / om Ponden te hebben / dat t' samen ghevoedeert/ gheeft Ponden 1060/4/ 4/ die men voor de boven-genoemde rees sal tot Barzalona ontfanghen,

Rees

Rees 4008|00

4)

Duc. 1004 van 400 rees.

a Duc. 88 per cento.

8032

8032

Duc. 883|52

|20

β 10|40 Duc. 883:10:4

|12 ⅕) 176:14:-

80 £ 1060: 4:4.

40

ɡ 4|80

De proef hier van heeftmen als Barzalona op Lixbona wisselt.

Lixbona wisselt op Amsterdam,

En geeft 1 duca. van 400 rees/ om tot Amsterdam/ voornoemt na de Cours/ te hebben ɡ 112 vlaems: Nu om te weten/ voor rees 446U890/ hoe veel ponden vlaems men daer voor tot Amsterdam sal gecrediteert worden: so moetmen eerst sien hoe veel ducaten van 400 rees daer zijn/ inde voorsz 446U890 rees / af kortende de 2 leste figuren vande rees/ en van 't overschot het ¼ nemende / sal uyt-brenghen duca. 1117$\frac{9}{10}$/ die men multipliceren moet door ɡ 112 vlaems / prys vanden ducaet van 400 rees/ en van 't product het $\frac{1}{12}$ nemen om Schellinghen te maecken/ af-snydende van de somme der β de laetste figuur / en halveren de rest/ sal maecken £ 521:β 7 ɡ 5$\frac{1}{5}$/ die men daer voor tot Amsterdam sal ontfanghen.

Rees 4461|8|90

4)

Duca. 1117:$\frac{9}{10}$

a ɡ 112 per ducaet van 400 rees.

2234

12287

25$\frac{1}{5}$

ɡ 125129$\frac{1}{5}$.

β 1042|7: 5$\frac{1}{5}$.

£ 521:β 7:ɡ 5$\frac{1}{5}$ vlaems.

De proef hier van heeftmen als Amsterdam op Lixbona wisselt.

Digitized by Google

Lixbona wisselt op Naples,

En geeft rees 500/ meer of min na de Cours/ om tot Naples voornoemt te hebbẽ een ducaet van 5 tarp: Nu om te weten/ voor 860U500 rees / hoe veel ducaten voorsz haer tot Naples daer voor sal ghecrediteert worden / soo moetmen de voorseyde somme van rees deylen door 500 rees/ zijnde de waerdye van een ducaet van Naples/ sal uyt-brenghen ducat. 1721: van 5 tarp / die Naples voor de weerde vande voorverhaelde somme van rees is gehouden te betalen/ als per exempel:

Rees 5|00 per ducaet van 5 tarp.

Rees 860.5|00

f. 1721 Ducaten/ van 5 tarp per ducaet.

De proef hier van heeftmen als Naples op Lixbona wisselt.

Volgens dese dry boven-staende reductien / soo worden alle de andere plaetsen ghereduceert / als Lixbona op haer luyden wisselt / alleen maer wat verscheels inde Cours hebbende / en sommighe andere naemen van munten.

Lixbona wisselt,

Op Port a Porto / Vianen en andere plaetsen in Portugael / al in rees / a la pari, dat is geldt om geldt/ sonder eenigh avance van op-geld of verlies / somwyl doch weynigh: de voor-verhaelde plaetsen op Lixbona wisselende/ gheven naer de schaersigheydt van 't gheldt op 8 a 12 daghen naer sight/ ½ per cento, meer en min toe/ tot schade vanden treeker / of men sendt het te Lande in contant / mits ½ per cento voor port betaelende.

Digitized by Google

Volght het ghebruyck

Van Commissien te egaleren, en die te formeren, op de Wissel-handelinghe van Spaengien en Portugael.

BArzalona ordonneert Sivilia op haer te trecken tot ducat. 93$\frac{1}{2}$/ en op Piacenza te remitteren tot Maravadis 413/vry van oncosten/ dat ter Somme van ▽ 3000 di marche. Sivilien vindt gheldt op Barzalona tot ducaten 93/en brieven op Piacenza tot Maravadis 413: Nu om te weten/ ofmen tot de voornoemde prysen de Commissie mach effectueren: soo moetmen door den Reghel van drien segghen: nemende een vande prysen diemen Coursabel vindt tot deylder/om dat Sivilia aen Barzalona het seecker gheeft/en aen Piacenza het onseecker/ segghende: soo duca. 93/ prys diemen op Barzalona vindt/geven Maravadis 413/ wat sal geven duca. 93$\frac{1}{2}$ gheordonneerde prysen? sal uyt-komen Maravadis 415$\frac{1}{5}$/ vande welcke men de provisie moet lichten a $\frac{2}{5}$ per cento diemen neemt/ sal resteren Maravadis 413$\frac{11}{20}$ of ontrent/ sulcks dat de voorsz Commissie mach ghe-effent worden met voordeel/ naedemael dat treckende op Barzalona tot de voor-verhaelde prys van ducaten 93/ men op Piacenza mach gheven tot Maravadis 413$\frac{11}{20}$/ en men vindt brieven tot minder/ te weten/ tot Maravadis 413.

Duca. 93 ——— Maravadis 413 —— Duca. 93$\frac{1}{2}$

2		
		187
186		413
415:22		2891
		7434
Provisie a $\frac{2}{5}$ 83:		77231
83:		
1|66	415:22	
	1:66	
	413:$\frac{56}{100}$ of $\frac{11}{20}$ ontrent.	

Valenca

Digitized by Google

Valenca ordonneert Barzalona haer te mogen remitteren tot ducaten 108¼/ en haer op Piacenza te prevaleren tot ß 23 / voor de somme van ▽ 3000 di marche. Barzalona vindt brieven op Valenca tot ducaten 107 : Nu om te weten/ gemerckt de schade diemen doet inde remesse/ tot wat prys men op Piacenza sal mogen trecken? so moetmen door den Regel van drien segghen / nemende een vande prysen diemen vindt voor deylder/ om dat Barzalona aen Valenca het seecker geeft/ en aen Piacenza het onseecker/ seggende: so duc. 107/ prys diemen op Valenca vind/ geven ß 23/ hoe veel sullen geven duc. 108¼/ geordonneerde prysen? sal uyt-brengen ß 23¼/ en tot minder prys en machmen op Piacenza niet trecken/ wanneermen op Valenca tot duc. 107 remitteert.

Duca. 107 ——	ß 23 ——	Duca. 108¼
4		
428		433
		23
ß 23¼		9959

Saragoza wort van Valenca/ geordonneert op haer te mogen trecken/ en op Lyons te remitteren/ tot sulcken prys/ dat de remesse van Valenca op Lyons respondeert op ß 22½ vry van oncosten/ dat voor de somma van ▽ 6000 d'or Sol. Saragoza vindt brieven op Lyons tot ß 23/ en gheld op Valenca tot ducaten 105: Nu om te weten/ of tot de voorseyde prysen de Commissie mach vereffent worden? soo moetmen voor eerst reduceren de ghenoemde ducaten 105 van Valencen (waerdye van ducaten 100 van Saragoza) in schellinghen/ multiplicerende door 21/ prys vanden ducaet/ sal komen ß 2205/ daer na door den Reghel van drien segghen: soo ß 22 van Saragoza/ prys vanden ducaet/ gheven ß 2205/ hoe veel sullen gheven ß 23 / prys vande Sonne-▽? komt ß 2305:2 / die spruytende zijn van ▽ 100 d'or Sol, soo dat/ om te weten hoe veel ß het per ▽ is / so moetmen de twee leste figuren afkorten/ sal resteren ß 23/0⅗: Sulcx dat sonder de provisie a ⅖ per cento daer by te voeghen/ diemen neemt/ men mercken kan dat de Commissie niet en mach gheeffectueert worden/ als met schade / om dat/ treckende en remitterende nae de voorseyde prysen / de Remesse van Valenza op

Lyons

Digitized by Google

Lyons komt te staen op ß 23: 0$\frac{3}{5}$ / en dan noch de provisie / en hebben geordonneert de selve niet hoogher te brenghen als op ß 22$\frac{1}{5}$.

```
              Duca. 105
                     21
                  -------
ß 22 -------    2205   ------- ß 23.
                  23
                -------
                50715
ß                 23|05.2
                    |12
                    |---
℔                  0|62
                    | 5
                    |---
                 3/5|10
```

Barzalona wisselt op Sivilien tot ducaten 108/ en op Piacenza tot ß 24$\frac{1}{2}$: Nu om te weten / ordonnerende op Barzalona / datse tot dien prys op Sivilien trecken / en op Piacenza remitteren / tot hoe veel de remesse van Sivilien op Piacenza komt te responderen? soo moetmen multipliceren de voorseyde ducaten 108/ door Maravadisen 375/ prys vanden ducaet/ makende Maravadisen 40500/ zijnde de waerdye van ducaten 100 van Barzalona / dus om te weten hoe veel Maravadisen per ducaet komt/ soo moetmen de 2 leste figuren af-korten/ sal resteren Maravadisen 405 / en tot soo veel Maravadisen komt den ducaet te staen nae de voorsz Wissel/ daer na moetmen door den Regel van drien segghen: soo ß 24/ prys vanden ducaet van Barzalona/ geven Maravadisen 405/ hoe veel sullen geven ß 24$\frac{1}{2}$/prys vande ▽ di marche? komt Maravadisen 413$\frac{2}{5}$ ontrent/so veel Maravadisen/ en dan noch de provisie a $\frac{2}{5}$ per cento, diemen tot Barzalona betaelt / moetmen tot Sivilien uyt-schieten voor een ▽ di marche, credit tot Piacenza.

Mmm Ducat.

ß 24.
2
48
Maravadis $413\frac{2}{7}$.

Ducat. 108
a Maravadisen 375
3000
3750

ß 24 — 405|00 — ß $24\frac{1}{2}$
49 49

3645
1620
19845
64
165
21
5
105

Valenca wisselt op Piacenza tot ß $22\frac{1}{2}$ / en op Barzalona tot ducaten 92.: en van Barzalona adviserense op Piacenza te wisselen tot ß $24\frac{2}{3}$: Nu om te weten/ of het voordeelijck zijn souw tot de voornoemde prijsen van Valenca op Piacenza te trecken/ en op Barzalona te remitteren/ of op Barzalona te trecken / en op Piacenza te remitteren/ moetende van Barzalona voorsz den debit of credit van Piacenza blussen/ ten prijse als geseydt is/ van ß $24\frac{2}{3}$? soo moetmen voor eerst multipliceren de voorseyde ducaten 92/ van Barzalona/ door ß 24/ prijs vanden ducaet/ maeckende ß 2208 / prijs van ducaten 100 van Valenca/ die/ om te weten hoe veel schelllinghen het per ducaet is / moetmen de twee leste figuren af-snyden/ resterende ß 22:1 of ontrent/ en so veel schellingen van Barzalona/ geldt den ducaet van Valenca/ na de voornoemde Wissel: daer nae moetmen door den Reghel van drien seggen: soo ß 21/ prijs vanden ducaet van Valenca/ gheven ß $22\frac{1}{12}$/hoe veel sullen geven ß $22\frac{1}{2}$/ prijs vande ▽ di marche? sal uyt-brenghen ß $23\frac{2}{3}$ of ontrent: sulcx dat sonder de provisie te lichten a $\frac{2}{3}$ per cento, diemen betaelt d'een tot Piacenza/ en d'ander tot Barzalona/men licht mercken kan/ dat het schadelijck zijn sou van Valenca op Barzalona te remitteren/

en op

Digitized by Google

en op Piacenza tot de voorseyde prysen te trecken: Om dat tot Barzalona/ om de schult van Piacenza te voldoen/ niet hoogher en mogen remitterē als tot ß $23\frac{2}{3}$/sonder de provisien noch/en men heeft de Cours tot meer/te weten tot ß $24\frac{2}{3}$: sal dan vorderlijcker zijn op Barzalona te trecken/en op Piacenza te remitterē/ nademael datmen op Barzalona voorsz / om de schult te dempen / haer mocht van Piacenza prevaleren ten pryse van ß $23\frac{2}{3}$/ en dan noch de provisien / hebbende het gheldt tot ß $24\frac{2}{3}$ / waer op men considereren moet / dat de Cours van Barzalona op Piacenza kan komen te veranderen.

Duca. 92	ß 21 ——	ß $22\frac{1}{12}$ ——	ß $22\frac{1}{2}$
a ß 24	2	265	45
22|08	42		265
12	12		1325
96	504		1060
100	ß $23\frac{8}{12}$ ontrent.		11925
			1845
			333
			12
			3996

Wissel-handelinge van Norimbergh, op verscheyde plaetsen.

IN Norimberg houdmen reeckeninge in floryne van 60 kruytsers/ reeckenen die op 20 schellingen/elcke schelling van 12 grooten/ of by ponden van 20 ß en 12 grooten / doende yeder pondt 60 kruytsers als boven: en wisselen in florynen van 60 en 65 kruytsers/ welcke florynen elck haer eygen schellingen en grooten hebben.

Een goude floryn doet kruytsers 72 } in Cours van Coopmanschap.
Een silvere floryn doet kruytsers 66 }

Norimbergh wisselt en geeft

1	Floryn van 65 kruytsers/ om tot Amsterdam te hebben	ß	$70\frac{3}{4}$ vlaems.
1	Floryn dito/ om tot Antwerpen te hebben	ß	$67\frac{3}{4}$ vlaems.
161	Floryn van 60 kruytsers/ om tot Venetia te hebben	duca. 100. vā £ $6\frac{1}{7}$.	
1	Floryn als boven/ om tot Dantzick te hebben	gros	$29\frac{1}{2}$.
$99\frac{3}{4}$	kruytsers/ om tot Lyons te hebben	▽	1 d'or Sol.
$75\frac{1}{4}$	kruytsers/ om tot Hamburgh te hebben	ß	33 lubs.

Norimbergh wisselt op Amsterdam,

En geeft een floryn van 65 kruyts. om tot Amsterdam voornoemt te hebben na de Cours/ meer of min/ ß $70\frac{3}{4}$: Nu om te weten/ voor floryen 3860/ van 60 kruytsers/ hoe veel ponden vlaems men daer voor tot Amsterdam souw hebben: soo moetmen voor eerst de florynen van 60 kruytsers reduceren in florynen van 65 kruytsers/ multiplicerende de florynē tot kruytsers door 60/ en deylense door 65/ comt flor. $3555\frac{5}{13}$/ of 25 kruytsers van 65 kruytsers de floryn/ welcke voorseyde florynen men multipliceert door ß $70\frac{3}{4}$/ upbrengende voor product grootē/ daermen het $\frac{1}{12}$ afneemt/ maeckende schellingen/ en vande schellingen het $\frac{1}{20}$/ komt ponden 1048: ß 0 ß 3 / diemen daer voor tot Amsterdam sal ontfanghen.

a ß $70\frac{3}{4}$ — Flor. 3860
60
———
231600
Gedeylt door $\frac{0}{65}$
Florynen $3555\frac{5}{13}$ vā 65 kr.

Flor. $3555\frac{5}{13}$ van 65 kruyts.
a ß $70\frac{3}{4}$
———
248850
$1777\frac{1}{2}$
$888\frac{1}{2}$
27
———
ß 251523
ß 20960:3
£ 1048:0:3 ß vlaems.

De proef hier van heeftmen als Amsterdam op Norimbergh wisselt.

Norim-

Digitized by Google

Norimbergh wisselt op Antwerpen,

En gheeft een Floryn van 65 Kruytsers/om tot Antwerpen voorsz: te hebben(nae de cours van de wissel) ₰ 67$\frac{1}{4}$; Nu om te weten/ voor florynen of ℒ 4060/ß 8/₰ 4/ hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen souw hebben ? Soo moetmen eerst de voorseyde Norimbergsche Ponden/Schellingen en Grooten/in Florynen van 65 kruytsers reduceren/multiplicerende de Ponden door 60 Kruytsers/ daer by voeghende voor de ß 8 / ₰ 4 / Kruytsers 25 / om dat yder Schellingh 3 Kruytsers doet/ en 4 Grooten een Kruytser / sal uyt brenghen (door 65 Kruytsers gedeylt) Florynen 374$\frac{1}{13}$/ of 5 Kruytsers/van 65 Kruytsers de Floryn/diemen multipliceert door ₰ 67$\frac{1}{4}$/en daer nae door $\frac{\circ}{12}$ en $\frac{\circ}{20}$ deylt / maeckt Ponden vlaems 1058 / 1 / — ₰/ die Norimbergh daer voor tot Antwerpen sal Credit hebben.

ℒ 4060: ß 8: ₰ 4 van Norimbergh.
door 60 Kruytsers.

243625

$\frac{\circ}{65}$

a ₰ 67$\frac{1}{4}$. 3748$\frac{1}{13}$ Florynen van 65 Kruytsers.
67$\frac{1}{4}$

26236
22488
1874
937
5

253932 Grooten.
$\frac{\circ}{12}$ 21161 Schellinghen.
Ponden 1058: ß 1: ₰— vlaems.

De Proef hier van heeftmen als Antwerpen op Norimbergh wisselt.

Norimbergh wisselt op Venetia,

En geeft 161 Florynen/ van 60 Kruytsers/min of meer/na de cours/ om tot Venetia te hebben Ducaten 100/van ℒ 6$\frac{1}{5}$ per Ducaet ; Nu om

Mmm 3 te we-

te weten/ voor ℒ 4060/ ß 8/ ₰ 4/ van Norimberg/ hoe veel Ducaten mē daer voor tot Venetia sal hebben? Soo moetmen eerst de Ponden/ ß en Grooten tot floryneu van 60 kruytsers brengen/ zijnde (als hier boven ghesepdt is) florynen 4060/ en kruytsers 25/ of $\frac{25}{60}$/ of $\frac{5}{12}$/ diemen multipliceren moet door 161 florynen/ van 60 kruytsers ten hondert/ prijs van Ducaten 100 Venetiaens/ en 't overschot door 24 multipliceren/ om Grooten te hebben/ om dat een ducaet hem in 24 Grooten bedeelt: Sal uyt brenghen Ducaten 6537/ ₰ 6/ of $\frac{1}{4}$ van een Ducaet/ van ℒ 6$\frac{1}{7}$/ diemen voor de voorschreven Norimberghsche Ponden tot Venetia sal ontfanghen.

ℒ 4060: ß 8: ₰ 4

a Florynen 161

Flor. 4060 $\frac{5}{12}$ van 60 Kruytsers.
161

4060
64960
67:2

Ducat. 6537|27:2
24

Grooten 6|50

of $\frac{1}{4}$

De Proef hier van heeftmen als Venetia op Norimbergh wisselt.

Wissel-handelinge van Franckfort, op verscheyden plaetsen van't Christen-Rijck.

IN Franckfort houdtmen Boeck en Reeckeninghen in Florynen van 60 Kruytsers/ de welcke sy noemen een Pondt van 20 Schellinghen/ elcke Schellingh van 12 Heller of Grooten.

Wisselen in Daelders of Florynen van 65 Kruytsers/ oock in Florynen van 60 Kruytsers/ als hier na breeder aen-gewesen sal worden.

Dat

Digitized by Google

Dat op twee Missen die sy jaerlijcks hebben,

Daer van de betalinghen ghescheiden / de eerste in de goe-weeck voor Paesschen/ daerom de Paesch-Mis ghenoemt / en d' ander den achtsten September/ Herbst-Mis genaemt/ alle beyde den Ouden stijl komende/ en duren 3 a 4. weken/ of binnen de maendt betaelt.

Franckfort wisselt en gheeft,

Floꝛy.	1/ van 65 kruytsers/om tot Amsterdam te hebben	§	88 vlaems.
floꝛy.	1 dito/ om t' Antwerpen te hebben	§	$86\frac{3}{4}$ vlaems.
floꝛy.	1 dito/ om tot Bryssel te hebben	§	85 vlaems.
floꝛy.	1/ dito/ om tot Ceulen te hebben	§	85 vlaems.
floꝛy.	132/ van 60 kruytsers / om tot Venetia te hebben	duca.	100/ van ℒ $6\frac{1}{3}$.
floꝛy.	118/ van 60 kruytsers/om tot Piacenza te hebben	▽	100 dimarche:
krupt.	95/ om tot Milanen te hebben	▽	1/ van ℒ 5:
krupt.	95/ om tot Lyons te hebben	▽	1 d'or Sol.
krupt.	$49\frac{1}{2}$/ om tot Hamborgh te hebben	ß	32 lups.
floꝛy.	100/ van 60 kruytsers/om tot Noꝛimberg te hebben	floꝛ.	102/ a 60 kruytf.
floꝛy.	100/ van 60 kruytsers/ om tot Antwerpen te hebben	floꝛ.	102/ a 60 krupt.
floꝛy.	100 dito/ om tot Leypsigh te hebben.	floꝛ.	101 dito.

Franckfort wisselt op Amsterdam,

En gheeft een Floꝛijn van 65 Kruytsers / om tot Amsterdam vooꝛnoemt te hebben (nae de cours van de wissel/ en den tijdt) Grooten 88 vlaems ; Nu om te weten/ vooꝛ floꝛynen 4860/ van 60 kruytsers / hoe veel Ponden vlaems men daer vooꝛ tot Amsterdam hebben sal ? Soo moetmen eerst reduceren de floꝛynen vooꝛschꝛeven van 60 kruytsers/ tot floꝛynen van 65 kruytsers/ af treckende $\frac{1}{13}$ van de floꝛynen van 60 kruytsers/ sal resteren floꝛynen 4486/ en kruytsers thien/ van 65 kruytsers.

Digitized by Google

sers per Florijn/diemen multipliceren moet door ₰ 88 vlaems/ prijs van de florijn van 65 kruytsers/sal uyt komen ₰ 394774/— daer men het $\frac{1}{12}$ af moet nemen/om Schellingen te hebbē/ en van de Schellingen het $\frac{1}{20}$/ maeckt £ 1644/ 17/ 10/ ₰ vlaems / diemen voor de boven-staende florynen van 60 kruytsers tot Amsterdam sal ontfanghen.

Florynen 4860: van 60 Kruytsers.

af $\frac{1}{13}$ 373: Kruytsers 50.

Florynen 4486 Kruytſ. 10/ of $\frac{1}{13}$ vā 65 Kruy.
a Grooten 88

35888
35888
6

Grooten 394774
Schellinghen 3289|7: 10
Ponden 1644: 17: 10 ₰ vlaems.

De Proef hier van heeftmen als Amsterdam op Franckfort *wisselt*.

Franckfort wisselt op Antwerpen,

En gheeft een Florijn van 65 Kruytsers / om tot Antwerpen nae de cours/min of meer te hebben/als oock na den tijd/ ₰ 86½; Nu om te weten / voor £ 2430/ß 10/₰ 8/ van Francfort/hoe veel Ponden vlaems/ men daer voor tot Antwerpen sal hebben? Soo moetmen eerst reduceren de Franckforder Ponden/ Schellingen en Grooten voornoemt/ in Florynen van 65 Kruytsers/ rekenende voor een Pond 60 Kruytsers/ voor een Schellingh/ 3 Kruytsers/ voor 4 ₰/ een Kruytser/ makende de voorschreven Ponden/ Florynen 2430 / Kruytsers 32 / van 60 Kruytsers/daermen het $\frac{1}{13}$ af neemt/resteert Florynen 2243$\frac{1}{65}$/ van 65 Kruytsers/diemen dan moet multipliceren door ₰ 86½/ prijs van de voorseyde Florijn/sal uyt komen Grooten/daermen het $\frac{1}{12}$ af neemt / komt Schellingen/en van de Schellingen het $\frac{1}{20}$/ of een figuur af gesneden en gehalveert/komt £ 806/0/ 11½ ₰ vlaems/ die Franckfort daer voor tot Antwerpen sal hebben.

£ 2430

£ 2430: ß 10: ₰ 8

Floorynen 2430 kruytsers 32 / a 60 kruytsers.
af $\frac{6}{13}$) 186: 55

a ₰ 86¼ Floorynen 2243 kruytsers 37 a 65 kruytsers.
a ₰ 86¼ vlaems 65

13458
17944
510¾
42¼

Grooten 193451
Schellinghen 16121 0: 11
Ponden 806: ß — ₰ 11 vlaems.

De Proef hier van heeftmen als Antwerpen op Franckfort wisselt.

Als Franckfort op Rijssel en Ceulen wisselt / dan wordt de reductie in ghelijcker wyse ghemaeckt als dese twee boven-staende reductien / waer Franckfort op Amsterdam / en Antwerpen wisselt / gheen ander differentie hebbende / als alleen differentie van min of meer Grooten vlaems / per Floryn van 65 kruytsers.

Franckfort wisselt op Venetia,

En geeft 132 Floorynen / van 60 kruytsers / min of meer / na de cours / om tot Venetia te hebben Ducaten 100 / van £ 6⅕; Nu om te weten / voor floorynen 4860 / van 60 kruytsers / hoe veel Ducaten Franckfort daer voor tot Venetia sal gecrediteert worde? So multipliceert de floorynen voorsz / door den prijs van duca. 100 / zijnde floor. 132 per cento, houdende het overschot tot gedeelten van 24 Grooten / om diergheliicke Grooten te hebben / overmidts een Ducaet haer in 24 Grooten bedeelt: Sal uyt brenghen Ducaten 6415 / Grooten 4⅘ / diemen daer voor tot Franckfort sal hebben.

Florynen 4860: — van 60 kruytsers.
a Floryuen 132 per een. a flor. 132 ten houdert.

9720
63180

Ducaten 6415|20
|24

Grooten 48|0|4
10|0|5

De Proef hier van heeftmen, als Venetia op Franckfort wisselt.

De volghende reductien van Piacenza/Milanen/Lyons/ende d'ander/van Franckfort wisselende/worden op gelijcke maniere gemaeckt als dese boven-staende/ daerom (om niet t' overvloedigh te vallen) sullen wy de reste stil-swyghende verby gaen: als oock de Calculas van de avancen/ want wy daer van hier voren ghenoeghsaem af ghehandelt hebben.

Wissel-handelinge van Ceulen,

op verscheyden plaetsen.

IN Ceulen houdtmen Reeckeninghen in Ponden van 20 Schellinghen/ en 12 Grooten vlaems/ als in Nederlandt / en wisselen in ghelijcke munte: Sommighe reeckenen by Overlandtsche guldens/waer van yder gulden een marck doet/ elcke marck ses witpenningen/den Over-landsche gulden word op ß 14/℔ 6 tournoys ghewardeert.

Ceulen wisselt en gheeft,

£ 100 vlaems/ om tot Amsterdam te hebben £ 102¼ vlaems.
£ 100¾ dito/ om tot Antwerpen te hebben £ 100 vlaems.

£ 100

£ 100 dito/ om tot Rijssel a la pari te hebben	£	100 dito.	
ʒ 82 dito/ om tot Franckfort te hebben	flor.	1/ van 65 kruyts.	
ʒ 100¾ dito/ om tot Venetia te hebben	duca.	1/ van £ 6⅕.	
ʒ 63¼ dito/ om tot Hamborgh te hebben	ß	32 lups.	
ʒ 121 dito/ om tot Lyons te hebben	▽	1 d'or Sol.	

Ceulen wisselt op Amsterdam,

En gheeft £ 100/- vlaems/ om (na de cours van de wissel) tot Amsterdam te hebben dierghelijcke £ 102¼ vlaems; Nu om te weten/ voor £ 850/- vlaems / hoe veel men daer voor tot Amsterdam sal ghecrediteert worden? Soo moetmen de voorschreven £ 850/- door £ 102¼ multipliceren ten hondert / af-snydende de 2 leste figuren diemen door 20 en 12/ tot Schellinghen en Grooten brenght/ komt £ 869/ 2/6/ die Ceulen voor haer voornoemde Ponden tot Amsterdam op eenighe daghen sicht sal ontfanghen.

```
        £ 850:- vlaems.
        a £ 102¼ ten hondert.
        ------
          1700
         8500
           212: 10
        ------
Ponden   869|12: 10
            | 20
            |----
  ß        2|50
            |12
            |----
  ʒ        6|00
```

De Proef hier van heeftmen als Ceulen op Amsterdam wisselt.

Ceulen wisselt op Antwerpen,

En geeft/ na de cours van de wissel/ meer en min/ £ 100¼ vlaems/ om tot Antwerpen £ 100- diergelijcke te hebbē; Nu om te wetē voor pon-

Digitized by Google

den $920\frac{1}{2}$/ hoe veel Ceulen daer voor tot Antwerpen sal ontfangen? So moetmen door de Reghel van drij segghen: So ℔ $100\frac{1}{4}$/gheven ℔ 100/ wat sullen ponden $920\frac{1}{2}$ gheven? Sal uyt brenghen ℔ 913/ 12/11/ die Ceulen daer voor tot Antwerpen sal hebben.

℔ $100\frac{1}{4}$ ——— ℔ 100 ——— ℔ $920\frac{1}{2}$.

403	4
	368200

℔ 913: 12: 11 ß vlaems.

De Proef hier van heeftmen als Antwerpen op Ceulen wisselt.

Ceulen wisselt op Franckfort,

En geeft ß 82 vlaems/ om tot Franckfort te hebben een Floryn van 65 Kruytsers; Nu om te weten/ voor ℔ 683/6/8/vlaems/ hoe veel floryen Courant ghelt/ Ceulen daer voor tot Franckfort in de Mis sal hebben? Soo moetmen de Ponden voornoemt/ tot Grooten reduceren/ en die dan door den prijs van ß 82 deylen/ sal uyt brenghen Floryen 2000 / van 65 Kruytsers / om die tot Florynen van 60 Kruytsers te brenghen / moetmen de voorseyde Florynen door 65 multipliceren / en door 60 Kruytsers deylen / sal maecken Florynen $2166\frac{2}{3}$ / van 60 Kruytsers/ diemen Credit in de Mis sal hebben.

a ß 82	℔ 683: 6: 8
	20
Florynen 2000 a 65 Kruytsers.	13666
65	12
13000|0	27340
$\frac{2}{6}$/ $\frac{4}{6}$	13666
Florynen $2166\frac{2}{3}$ a 60 Kruytsers.	164000

De Proef hier van heeftmen als Franckfort op Ceulen wisselt.

Als

Digitized by Google

Als Ceulen op Venetia en Hamborgh wisselt/ dan wort de reductie in gelijcker wyse ghemaeckt/ als inde Wissel-handelinghe van Amsterdam en Antwerpen aengheweesen is/ wanneerse op beyde de plaetsen wisselen/ daermen (ter noot komende) exempel van kan halen.

Ceulen wisselt op Lyons,

En geeft § 121/ meer of min/ om tot Lyons voornoemt daer voor te hebben een goude Sonne-▽/ van £ 3: — Nu om te weten/ voor £ 683: 6:8 § vlaems/ hoe veel diergelijcke Sonne-kroonen Ceulen daer voor tot Lyons sal hebben: soo reduceert de voorseyde Ponden/ Schellingen en Grooten/ tot Grooten/ makende § 164000/ deylt de selve Grooten door § 121/ prys vande Sonne-▽/ en 't over-schot door 20 en 12 multiplicerende/ sal uyt-brenghen ▽ 1355 ß 7 § 5 d'or Sol, die Ceulen daer voor tot Lyons sal gecrediteert worden.

	£ 683: 6: 8 vlaems.
	20
a § 121	13666
	12
▽ 1355 ß 7 § 5 d'or Sol.	27340
	13666
	164000

De proef hier van heeftmen als Lyons op Ceulen wisselt.

Wissel-handelinghe van Hamborgh, op verscheyden quartieren.

IN Hamburgh houdtmen Koopmans-boeck en Reeckeninghe/ by Marcken/ Schellingen en Grooten luys/ welcke Marck haer bedeelt in 16 Schellingen/ en elcke schellingh in 12 Grooten.

Wisselen by Schellingen en Grooten luys/ of by Schellingen en Grooten vlaems/ reeckenende 6 Schellingen luys voor een Schelling vlaems.

Digitized by Google

Hamburgh wisselt en geeft,

ß 32/ of een daelder van 32 ß lups/ om tot Amsterdam te hebben — —	₰ 64/ of 32 stuyvers
ß 32/ als boven/om tot Antwerpen te hebbē	₰ 62/ of 31 stuyvers
ß 32/ als boven/om tot Ceulen te hebben —	₰ 62 als boven.
ß 32/ als boven/om tot Middelburg te hebben — — —	₰ 66 als boven.
ß 32/ als boven/om tot Franckfort te hebben — — —	krup. 51 $\frac{1}{4}$.
ß 33/ als boven/om tot Norimberg te hebben — — —	krup. 63 $\frac{1}{2}$.
ß 35/ — vlaems/om tot London te hebben -	ß 20 — steerlinghs.
ß 48/ — lups/ om tot Dantzick te hebben -	gros. 35 —
ß 53 $\frac{1}{2}$/ lups/om tot Lixbona te hebben -	duca. 1 van 400 Mara.
ß 33/ — lups/om tot Augsburg te hebben	krup. 62.

Hamborgh wisselt op Amsterdam,

En gheeft ß 32 lups/ of een daelder a ß 32 voorsz/ om tot Amsterdam voornoemt te hebben/na de Cours/meer of min/stuyvers 32: Nu om te weten/ voor marck 1620 ß 14 ₰ 10 lups/hoe veel ponden vlaems men daer voor tot Amsterdam sal hebben? so moetmen de selve marckē lups tot schellinghen en grooten multipliceren/doende van ghelijcke de 32 ß lups/prys vanden daelder/daermen het product vande Marcken me moet deylen/ uyt-brenghende daelders 810 $\frac{11}{24}$/ diemen door 32 stuyvers/ of 64 ₰ vlaems/ waerdye vanden daelder voorseyt/ multipliceren moet/ maeckt ₰ 51848 $\frac{1}{2}$/ daermen het $\frac{1}{12}$ af neemt om schellinghen te hebben/ en vande schellinghen het $\frac{0}{20}$/ of de leste figuur af-ghekort/ en de rest ghehalveert/ sal tot facit doen komen £ 216 ß 0 ₰ 8 $\frac{1}{2}$/ diemen daer voor tot Amsterdam sal ontfanghen/ als hier nae per exempel blyckt.

Marck

Digitized by Google

a ß 32 lups per daelder.
12

384

Daeld. 810 $\frac{11}{24}$
a Groot. 64 vlaems.

3240
4860
8 $\frac{1}{2}$

51848

$\frac{1}{12}$ 4320: 8 $\frac{1}{2}$.
£ 216 ß 0 ₰ 8 $\frac{1}{2}$ vlaems.

Marck 1620: 14: 10 lups.
16

25934
12

51878
25934

311218

De proef hier van heeftmen inde Wissel-handelinge van Amsterdam.

Hamburgh wisselt op Antwerpen,

En neemt een daelder van 32 ß lups / om tot Antwerpen voornoemt te doen hebben stuyv. 31 / of ₰ 62 vlaems: Nu om te weten / voor marck 2480: 10: 9 lubs / hoe veel credits in ponden vlaems men daer voor tot Antwerpen sou hebben? so moetmen de marcken / schellingen / en grooten lups / in daelders van 32 ß lups reduceren / ghelijck als hier voren inde Wissel van Hamburgh op Amsterdam aen-gewesen is / maeckende daeld. 1240 $\frac{1}{3}$ incirca: diemen door ₰ 62 moet multipliceren / uyt-brengende £ 320: ß 8 ₰ 4 $\frac{2}{3}$ / diemen daer voor tot Antwerpen gecrediteert wort.

a ß 32 lups per daelder.
12

384.

Daeld. 1240 $\frac{1}{3}$
a ₰ 62 vlaems.

2480
7440
20 $\frac{2}{3}$

₰ 76900
ß 6408: 4 $\frac{2}{3}$
£ 320 ß 8 ₰ 4 $\frac{2}{3}$ vlaems.

Marck 2480: ß 10 ₰ 9 lups.
16

39690
12

476289

De proef hier van heeftmen als Antwerpen op Hamburgh wisselt,

Nota,

Digitized by Google

Nota, als Hamburgh op Ceulen of Middelburgh wisselt/ dan word de reductie van marcken lups in vlaems geldt gemaeckt/ in ghelijcker forme als de reductien hier voren/ wanneer Hamburgh voorsz op Amsterdam of Antwerpen wisselt.

Hamburgh wisselt op Franckfort,

En gheeft ß 32 lups/ of 2 marck / om tot Franckfort voornoemt te hebben / na de Cours vande Wissel / $51\frac{3}{4}$ kruytsers: Nu om te weten/ voor marck 2480: 10: 9 lups / hoe veel florijnen van 60 kruytsers men daer voor tot Franckfort inde Mis sal hebben ? soo moetmen de selve marck lups halveren / om daelders van 32 ß lups te hebben / maeckt daelders 1240: ß 10 & 9/ of ontrent $\frac{1}{3}$ daelder/ diemen multipliceren moet door kruytsers $51\frac{3}{4}$/ maeckt kruytsers 64187 / daermen de leste figuur van 't product moet af-snyden / en van de rest het $\frac{1}{6}$ nemen/ om dat 60 kruytsers een florijn maken/ sal florijnen uyt-brengen/ en 't over-schot kruytsers/ daermen het $\frac{1}{3}$ af sal nemen / om Schellingen *te hebben*/ om dat 3 kruytsers een schellingh maken/ en 't geen daer noch van kruytsers over-schiet / maecktmen grooten / van welcke grooten/ de 4 een kruytser maecken/ komt voor facit florijnen 1090 ß 15 & 8/ diemen voor de boven-geschreven marck lups tot Franckfort sal ontfangen.

Marck 2480:10:9

Daelders 1240 $\frac{1}{3}$ van 32 ß lups.
a Cruytsers $51\frac{3}{4}$ per daelder van 32 ß.

1241
6200
620
310
17

Kruytsers 6418|7
Florijnen 1069 ß 15 & 8 van 60 kruytsers.

De proef hier van heeftmen als Franckfort op Hamburgh wisselt.

Digitized by Google

Hamburgh wisselt op Norimbergh,

En geeft ß 33 lups/om tot Norimbergh voornoemt te hebben/na de Cours vande Wissel 63½ kruytsers: Nu om te wetẽ/voor marc 6840: - hoe veel florynen van 60 kruytsers men daer voor tot Norimbergh sal ontfangen? so reduceert de marckẽ lups eerst in schellingen/ en deyltse daer na door 33/ sal uyt-brenghen daeld. 3316 4/11/ diemen multipliceert door 63½ kruytsers/ maeckt kruytsers 210089/ diemen door 60 moet deylen om florynen te hebben/ maeckt florynen 3501/ en kruytsers 29/ die ß 9 ₰ 8 maecken: en so veel sal Hamburgh voor de voorseyde marcken 6840 lups/ tot Norimbergh Crediteur worden.

Marck 6840
½) 3420
1/11) 103 12/33
Daelders 3316 12/33 of 4/11/ van 33 ß lups.
a Kruytsers 63 ½
9948
19896
1158
23
2100|89
3501 florynen/29 kruytsers/van 60 kruytsers per floryn.

De proef hier van heeftmen als Norimbergh op Hamburgh wisselt.

Nota, als Hamburgh op Auspurgh wisselt / dan wort de reductie in gelijcke maniere gemaeckt/ als de boven-staende Wissel van Hamburg op Norimbergh/ alleen wat verscheel inde prys hebbende.

Hamburgh wisselt op London,

En geeft ß 35: - vlaems/om tot London te hebben na de Cours/een pond steerlings: Nu om te weten/ voor marcken 6840: — lups/ hoe veel ponden steerlings men daer voor tot London sal hebben? so moetmen de voorsz Marcken lups reduceren door ₰ 32 vlaems per Marck/

Digitized by Google

tot grooten vlaems / van gelijcke de 35 ß vlaems tot grooten maken- ke/ daermen 't daer na door deylen moet om ponden steerlings te heb- ben/ het over-schot door 20 en 12 multiplicerende/ om schellinghen en grooten steerlinghs te maecken / sal uyt-brenghen £ 521: ß 2: ₰ 10⅐ steerlinghs/ die Hamburgh daer voor tot London sal ontfangen.

Marcken 6840
Door 16 stuyvers of ₰ 32 vlaems per Marck.

a ß 35 per £ steerlinghs. 13680
12 20520.

4210 21888|0

£ 521 ß 2 ₰ 10⅐ steerlings.

De proef hier van heeftmen als London op Hamburgh wisselt.

Wissel-handelinghe van Hamburgh, soo in Wissel als Her-wissel, als oock in 't vereffenen van verscheyden Commissien, en Calcula te maken, om die te formeren.

AMsterdam wisselt op Hamburgh tot 32 stuyvers / of 64 ₰ per daelder van 32 ß lups / en op Norimbergh tot 68 ₰ voor 65 kruytsers: Nu willende weten/ Commissie gevende tot Amsterdam/ dat sy tot dien prys op Hamburgh souden trecken/ en op Norimbergh remitteren/ tot hoe veel de remesse van Hamburgh op Norimbergh souw komen te staen? so moetmen door den Regel van drien segghen: soo ₰ 64 of 32 stuyvers / waerdye van 32 ß lups / gheven 32 ß lups/ wat sullen gheven ₰ 68 / prys van 65 kruytsers tot Norimbergh/ sal uyt komen ß 34 lups/ en so veel behalven de provisie diemen tot Amsterdam betaelt a ⅐ per cento , daer noch by te voeghen / sal een florijn van 65 kruytsers aen Hamburgh op Norimbergh komen te staen/ als per exempel:

₰ 64

Digitized by Google

℔ 64 —— ß 32 lups —— ℔ 68

ß 34 lups.

32
136
204
2176

Om dese boven-staende Calculatie een proef by te voegen/ so laet het zyn dat Hamburgh aen Amsterdam geordonneert hadde daeld. 1000/ a ß 32 lups/ op haer te trecken tot stuyv. 32 of 64 ℔/ en d'avance daer van op Norimbergh te remitteren a ℔ 68 per floryn van 65 kruytsers: Nu om te sien/ hoe de selve remesse responderen sal aen Hamburgh? soo reduceert daeld. 1000 a ß 32 lups door ℔ 64/ sullen tot Amsterdam maken ℔ 64000 vlaems/ die gedeylt door ℔ 68 / prys vande floryn op Norimbergh/ sal uyt-brengen florynen 941: $21\frac{7}{34}$/ die door 65 tot kruytsers gemultipliceert/ maeckt kruytsers 61186/ daer na seghtmen door den Regel van drien: so kruytsers 61186 / geven ß 32000 lups/ wat sullen 65 kruytsers gheven? komt voor facit ß 34 lups als boven/ dat een floryn van 65 kruytsers aen Hamburgh komt te staen / waer door men diergelycke Calculatien meer kan besoecken/ die wel gemaeckt zynde/ gelyck als dese sullen uyt-vallen/ als per exempel:

Daeld. 1000
a ℔ 64 vlaems.
℔ 64000 vlaems.
Gedeylt door ℔ 68 |
Florynen 941: kruytsers $21\frac{7}{34}$/ a 65 kruytsers.
Kruytsers 65 per floryn.
4726
5646
Kruytsers 61186 —— ß 32000 lups —— kruytsers 65
ß 34 lups.

65
160000
192
2080000

Daeld. 1000
a ß 32 lups.
ß 32000 lups.

Antwerpen wisselt op Hamburgh tot stuyvers 31 / of ß 62 vlaems / en op Piacenza tot ß 140 vlaems: Nu willende weten / Commissie gevende tot Antwerpen voorsz / datse op Hamburgh trecken / en op Piacenza remitteren / tot hoe veel de remesse van Hamburgh op Piacenza souw komen over Antwerpen te staen? so moetmen wercken door den Regel van drien / seggende: soo ß 62 / geven ß 32 lups / wat sullen ß 140 geven / prys zijnde vande ▽ di marche, tot Piacenza? sal uyt-brenghen ß $72\frac{8}{31}$ / en so veel / met $\frac{1}{3}$ per cento daer by gevoegt / sal Hamburgh uytschieten moeten om een ▽ di marche credit tot Piacenza te hebben / als per exempel blijckt.

ß 62 —— ß 32 lups —— ß 140 vlaems.

```
              32
             ----
ß 72 8/31 lups.     280
              420
             ----
             4480
             ----
```

Proef.

ß 140 —— ß $72\frac{8}{31}$ —— ß 62.

```
 31                 80
----               216
140                ----
420                2240
----                62
4340|0             ----
----               4480
ß 32 lups         13440
                   ----
                  13888|0
                   ----
```

London wisselt op Hamburg tot ß 35 vlaems / en op Lyons tot ß 75 steerlings: Nu willende wetē / Commissie gevende op London / volgens de bovenstaende prysen / op Hamburgh te trecken / en op Lyons d'avance te remitteren / tot hoe veel de Remesse van Hamburch op Lyons sal

komen

komen over London te staen: Soo moetmen door de Reghel van drie seggen: So ℔ 240/geven ß 35/of 420 ℔ vlaems/wat sullē ℔ 75 steerlings gheven/prijs zijnde van de ▽ d'or Sol van Lyons: Sal uyt brenghen ℔ 131¼ vlaems/ daer by gevoeght ⅛ per cento voor provisie/ diemen tot London betaelt/maeckt t'samen ℔ 131⅜/en so veel komt Hamburch een Kroon d'or Sol tot Lyons te kosten.

℔ 24|0 ——— ℔ 42|0 ——— ℔ 75

75

℔ 131¼

Voor Provisie ⅛ 210

294

℔ 131⅜ vlaems

3150

Amsterdam ordonneert Hamburch op haer te trecken/en op Franckfort te remitteren tot sulcke prysen/ dat de Remesse van Amsterdam op Franckfort komt te staen tot ℔ 83/ vry van onkosten/ voor 65 kruytsf. Hamburgh vind te remitteren tot Kruytsf. 53/voor ß 32 lups/de vraeg is nu/tot wat prijs sy dan op Amsterdam moet trecken/ om haer commissie te vereffenen: Om dat te weten/moetmen eerst calculerē hoe veel 65 kruytsers in Schellingen lups beloopen/ segghende door de Reghel van dryen: So 53 kruytsf. geven ß 32 lups/wat sullen kruyt. 65 gevē: maeckt ß 39 13/53 lups/daer na segtmen: So ß 39 13/53 lups/geven ℔ 82/waerdye van 65 kruyt. wat sullen 32 ß lups geven: Sal uyt brengen ℔ 67 64/95/ en tot dien prijs/ met ⅓ per cento daer by gheyoeght/salmen op Amsterdam dan trecken.

Kruytsf. 53 ——— ß 32 ——— kruytsf. 65

65

ß 39 13/53 lups.

2080

ß 39 13/53 ——— ℔ 83 vlaems ——— ß 32 lups.

53

2080

1696

℔ 67 64/95

83

Provisie 31

140768

℔ 68 vlaems/of 34 stuyvers.

Amsterdam ordonneert Hamburgh op haer te trecken tot 33 stuyv. en d'avance daer van op Franckfort te remitteren tot kruytsers 51/ vry van onkosten/of met andere differente prysen: uyt-ghesondert dat-se sonder schade op dese Calcula komen te responderen. Hamburg vind op Amsterdam te trecken tot $33\frac{1}{2}$ stuyvers per Daelder van ß 32 lups. Nu is de vrage tot wat prijs sy op Franckfort moet remitteren/ om de schade wille van de Tratos? Om dat te weten/ moetmen door de Regel van dry segghen: Soo stuyvers 33/ geven kruytsers 51/beyde gelimiteerde prysen/wat sal dan gheven stuyvers $33\frac{1}{2}$/ prijs diemen coursabel vindt? Sal uyt brenghen kruytsers $51\frac{11}{66}$ / daermen moet by voeghen $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie diemen neemt/ maeckt t'samen $51\frac{10}{11}$ kruytsers/ en soo veel moetmen op Franckfort remitteren / alsmen tot stuyvers $33\frac{1}{2}$ op Amsterdam treckt.

Stuyv. 33 —— Kruytf. 51 —— $33\frac{1}{2}$ Stuyv.
2 | 67
66 | 51
Kruytsers 51 : 51 | 67
Prov. a $\frac{1}{3}$ per cento 17 : 17 | 335
66 | 3417
9139 kruyt. $51\frac{11}{66}$
—— 9 voor provisie.

Kruytsers $51\frac{60}{66}\Big|\frac{10}{11}$

Norimbergh ordonneert Hamburg haer te remitteren tot 64 kruytsers /en op Auspurgh te trecken tot Kruytsers 62 / vry van onkosten/ of tot andere differente prysen die daer op komen te responderen. Hamburgh vindt te trecken op Auspurgh tot $62\frac{1}{2}$ kruytsers; Nu is de vraeg tot wat prijs sy dan op Norimbergh sal wisselen / om haer Commissie te vereffenen naer de bepaelde ordre? Om dat te weten/ moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo kruytsers 62/ gheven kruytsers $62\frac{1}{2}$/ (beyde waerdyen van 33 ß lups) wat sullen kruytsers 64 gheven? Sal uyt brengen $64\frac{32}{62}$/ Daer by gevoegt $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie/maeckt kruytsers $64\frac{13}{23}$ ontrent / en tot dien prijs moetmen op Norimbergh remitteren/ alsmen tot kruytsers $63\frac{1}{2}$ op Auspurgh treckt.

Kruytsers

Digitized by Google

Kruytsers 62 —— Kruytsers $62\frac{1}{3}$ —— kruyts. 64

3

186

187

64

748

1122

11968

Kruytsers $64\frac{32}{93}$

Provisie a $\frac{1}{3}$) | 21:41

93

1994

Kruytsers 64: 32

by —— 20 provisie.

$64 \frac{52}{92} \Big| \frac{13}{23}$

Middelburgh ordonneert Hamburg haer te trecken tot stuyvers 33/ voor ß 32 luys/ en d'avance op Danzick te remitteren tot grossen 75/ vry van provisie. Hamburgh vindt te remitteren tot grossen 74: Nu is de questy / tot hoe veel sy behoort te trecken / om de schade van de Remesse in die van de Trates te vergoeden? Om dat te weten/ moetmen voor de Reghel van dry segghen: Soo grossen 75/gheven 33 stuyvers/ beyde ghelimiteerde prysen/ wat sal dan geven grossen 74? Sal uyt komen $32\frac{42}{75}$ stuyvers / daer af-ghetrocken $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie/ maeckt stuyvers $32\frac{14}{25}$/en tot dien prijs moet Hamburg op Middelburg trecken / als sy de grossen 74 op Danzick remitteert / waer mede de schade van de Remesse vereffent wordt.

Grossen 75 —— 33 stuyvers —— grossen 74

33

222

222

2442

32: 42

75

af voor Provisie —— 8

stuyvers $32 \frac{34}{75} \Big| \frac{14}{25}$

Franck-

Franckfort ordonneert Hamburgh haer te remitteren tot kruytsers 52/en op Lixbona te trecken tot ß 52 luys/vry van provisie. Hamburg vindt op Franckfort te remitteren tot 51¾ kruytsers. Nu is de vraegh tot hoe veel Hamburg op Lixbona sal trecken/ om dat te weten/ moetmen door den averechtsen Reghel van dry seggen: Nae-de-mael Hamburgh aen Franckfort het seecker/ en aen Lixbona het onseecker geeft: Soo kruytsers 51¾/prijs diemen op Franckfort Coursabel vindt/gheven Schellinghen 52 luys/ prijs van de Ducaet van 400 rees/ wat sal dan gheven Kruytsers 52? Sal uyt komen ß 52¼ luys / daer by ghevoeght ½ per cento voor Provisie diemen neemt / maeckt ß 52¾ / en tot dien prijs moet Hamburgh op Lixbona trecken / als sy tot 51¾ Kruytsers op Franckfort remitteert / en daer mede blijft de Commissie naer haer limitatie vereffent.

Kruytsers 51¾ —— ß 32 luys —— Krupt. 52

52

207 104

260

ß 52¼

Provisie a ½/2 09 | 2704

4

4 10816

ß 52 ¼

Voor Provisie —— ½

ß 52 ¾ luys.

Tot Harmburgh keert de wissel van Amsterdam tot 32 stuyvers/en adviseren op Venetia te wisselen tot ꝟ 102; Nu om te weten/ ordonnerende tot dito prysen op Hamburgh te trecken/en op Venetia te remitteren/ tot hoe veel de Remesse van Hamburgh op Venetia sal komen te staen/ vry van onkosten? Soo werckt door de Reghel van dry/ seggende: Soo stuyvers 32 / of 64 ꝟ vlaems / gheven Schellinghen 32 luys/ wat sullen Grooten 102 gheven / prijs van den Ducaet van Venetia? Sal

Sal uyt-komen Schellinghen 51 luys/ af-ghetrocken $\frac{1}{3}$ voor Provisie/ sal resteren ß $50\frac{5}{6}$ / en soo veel sal de Remesse op Venetia over Amsterdam aen Hamburgh comen te staen voor een Ducaet Credit aldaer van Ponden $6\frac{1}{7}$.

§ 64 —— ß 32 luys —— § 102
32
204
306
3264

ß 51 — luys.
12
Provisie $\frac{1}{3}$ 612:
2 | 204
12 |

ß 51 luys.
af —— $\frac{1}{6}$ voor provis.
Rest ß $50\frac{5}{6}$ luys.

Ausburgh ordonneert Hamburgh tot Dantzick te trecken tot grossen 74/en op Norimbergh te remitteren tot $64\frac{1}{3}$ Kruytsers. Hamburch vindt ghelt op Danzick tot $74\frac{3}{4}$ grossen/en brieven op Norimbergh tot 65 kruytsers; De vraegis/ ofmen tot de voornoemde prysen de Commissie mach effectueren? Om dat te weten/moetmen door de Regel van dry segghen: Soo grossen 74/gheven kruytsers $64\frac{1}{3}$/wat sullen grossen $74\frac{3}{4}$ gheven? Sal uyt komen kruytsers $64\frac{63}{64}$. Sulcks dat de Commissie mach ghe-effectueert worden / wel verstaende/ dat treckende op Danzick tot grossen $74\frac{3}{4}$/ men op Norimbergh mach trecken om a la pari te gaen tot $64\frac{63}{64}$/en men vindt de cours hoogher / te weten tot 65 kruytsers/dat avantagieuser is.

Grossen 74 —— Kruyt. $64\frac{1}{3}$ —— Grossen $74\frac{3}{4}$.

4
296
Kruytsers $64\frac{63}{64}$.

299
$64\frac{1}{3}$
1196
1794
99
19235

Digitized by Google

London ordonneert Hamburgh op haer te trecken tot Schellinghen 35 vlaems/en op Ceulen te remitteren tot Grooten 63 vlaems. Hamburgh vind ghelt op London tot ß $34\frac{3}{4}$/ en brieven op Ceulen tot § $62\frac{3}{4}$; De vraegh is/of tot de voorseyde prysen de commissie naer de limitatie mach ghe-effectueert worden? Om dat te weten/moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo ß 35 vlaems/ gheven § 63/wat sullen gheven ß $35\frac{1}{4}$/prijs diemen coursabel vindt? Sal uyt komen § $62\frac{11}{25}$. Sulcks dat de Commisse niet en mach voltrocken worden/ want treckende tot ß $34\frac{3}{4}$/ om a la pari te gaen / soo mostmen oock remitteren tot § $63\frac{11}{25}$/ en men vindt de cours maer tot § $62\frac{3}{4}$/ dat schadelijck is.

ß 25 —— § 63 —— ß $34\frac{3}{4}$

4	139
140	63
§ $63\frac{11}{25}$	517
	834
	8857

Ceulen ordonneert Hamburgh haer te remitteren/en op Franckfort te trecken tot sulcke prysen / dat de Cratos van Franckfort haer op Grooten 82 vlaems komt te staen/vry van onkosten. Hamburgh vind brieven op Ceulen tot Grooten 63/ en ghelt op Franckfort tot kruytsers 51; Nu is de vraghe/of tot de voorseyde prysen de Commissie mach ghe-effectueert worden? Om dat te weten / moetmen door de Reghel van dry segghen: Soo Grooten 63 vlaems/ geven kruytsers 51 /wat sullen Grooten 82 gheven? Sal uyt komen kruytsers $66\frac{24}{63}$/af-ghetrocken $\frac{1}{3}$ per cento voor de Provisie diemen neemt/resteert Grooten $66\frac{1}{6}$/of ontrent: sulcx dat het merckelijcke benefitie is tot de voornoemde prysen te wisselen/als by exempel blijckt.

§ 63 —

ß 63 —— Kruytsers 51 —— ß 82

Kruytsers 66 : 24
63

af Provisie a $\frac{1}{3}$) 33 : 8
63

107
198

20|87
63|

51
82
410
4182

Kruytsers 66 : $\frac{24}{63}$
af —— 20

Kruytsers 69 : $\frac{4}{62}$ | $\frac{1}{6}$ of ontrent.

Eynde van de wissel-handelinghe van Hamburgh.

Wissel-handelinge van Dantzik,

op verscheyden plaetsen.

IN Dantzick houdtmen Koopmans-Boeck en Reeckeninghe by Poolsche guldens van 30 Grossen/ elcke gros 18 Penninghen. Wisselen in ghelijcke Munte als hier na volght.

Dantzick wisselt en gheeft,

Grossen	201/ meer of min/ om tot Amsterdam te hebben —— ——	1	Pond vlaems.
Grossen	77$\frac{8}{18}$ of $\frac{1}{2}$/ om tot Hamburg te hebben	1	Rijckx-daelder.
Grossen	50$\frac{1}{2}$/ om tot Norimbergh te hebben	1	Florijn vã 60 kruyt.
Grossen	78/ om tot Franckfort te hebben. —	1	Rijckx-daelder.

Staet te noteren / dat alle de prysen die Dantzick wisselt / on-vaste prysen zijn/ die nae de cours op en af loopen.

Digitized by Google

Dantzick wisselt en gheeft op Amsterdam

Grossen 201 / meer of min/nae de Cours van de Wissel/ om tot Amsterdam voornoemt te hebben een Pondt vlaems; Nu om te weten/ voor Florynen 3666 Pools / hoe veel Ponden vlaems men daer voor tot Amsterdam sal hebben? Soo moetmen de voorseyde Florynen in grossen multipliceren door 30/ om dat 30 grossen een Poolsche Floryn maecken/ en deylen het product van de grossen / door 201 / prijs van't Pondt vlaems/om Ponden vlaems te hebben/ het over-schietende getal door 20 en 12 multiplicerende/om Schellinghen en Grooten te vinden / sal uyt brenghen £ 547 / 3 / 3 / ₰ vlaems / die Danzick voorschreven/tot Amsterdam sal ghecrediteert worden/ voor de Florynen 3666 Pools.

Florynen 3666 Pools.

a Grossen 201		a	30 grossen een Floryn.
£ 547:3:3 ₰ vlaems.		109980	

De Proef hier van heeftmen als Amsterdam op Danzick wisselt.

Dantzick wisselt op Hamburgh,

En gheeft grossen 77½/meer of min/om tot Hamburgh te hebben een Rijckx-daelder / in specie aldaer ganghbaer zijnde 48 Schellinghen lups; Nu om te weten/ voor 3666 Poolsche guldens/ hoe veel Rijckx-daelders men daer voor tot Hamborg voornoemt sal hebben? So moetmen de voorschreven Poolsche guldens door 60 / tot ½ grossen multipliceren/om den deylers wil/ die oock tot halve grossen ghebrocht is/ gedeylt zijnde/sal uyt brengen Rijckx-daelders 1483 : het overschot door 48 Schellinghen gemultipliceert/ om Schellinghen te hebben/ en noch oneffen blyvende / door 12 ghemultipliceert / om Grooten te vinden/ maeckt t'samen Rijcks-daelders 1483 / ß 29/ ₰ 5 lups: Om de selve in Marcken lups te brengen/soo moetmen de voorseyde Rijcks-daelders door 48 ß multipliceren/ en van het product het 1/16 nemen. Sal uyt maken marcken 3825 / ß 13 / ₰ 5 /datmen daer voor tot Hamborgh gecrediteert sal worden.

a Grossen

3666 Poolse guldens
a 30 Grossen

a Grossen 77½

155

109980
2

Rijcxdaeld. 1483. ß 29 ₰ 5 lubs.
a 48 ß per Rijcxdaelder.

219960

11864
5932
29: 5

61213: 5

$\frac{1}{16}$

Marcken 3825/ ß 13: ₰ 5 lups.

De proef hier van heeftmen als Hamburgh op Dantzick wisselt.

Dantzick wisselt op Norimbergh,

En geeft grossen 50½ / meer of min / om tot Norimbergh voornoemt te hebben een florijn van 60 kruytsers: Nu om te weten / voor florijnen 3666 pools / hoe veel florijnen voorsz van 60 kruytsers men daer voor tot Norimbergh sal hebben? soo moetmen de voorseyde florijnen pools tot halve grossen multipliceren door 60 / om den deylers wil die oock tot halve grossen komt / gedeylt zijnde / sal florijnen uyt-brengen / en 't over-schot door 60 gemultipliceert / sal kruytsers geven / maeckende florijnen 2177 / en kruytsers 43 / van 60 kruytsers per florijn / diemen daer voor tot Norimbergh sal hebben.

3666 Poolse guldens.
a Grossen 50½ 60

101 219960

Florijnen 2177: kruytsers 43 / van 60 kruytsers.

De proef hier van heeftmen als Norimbergh op Dantzick wisselt.

Dantzick wisselt op Franckfort,

En geeft grossen 78/ meer of min/ om tot Franckfort te hebben een Rijcxdaelder / waerdigh 76 kruytsers ; Nu om te weten / voor floryn nen 3666 Pools/hoe veel floryen van 60 kruytsers men daer voor inde Franckforder Mis sal hebben ? soo moetmen de selve Poolsche guldens in grossen door 30 multipliceren / en daer nae door 76 kruytsers deylen/ om Rijcxdaelders te hebben/ maeckende Rijcxdaelders 1410: om die in florynen te reduceren van 60 kruytsers/moetmense eerst door 76 kruytsers/ waerdye vande Rijcxdaelder/ multipliceren/ af-kortende de laetste figuur van 't product / en vande rest het ⅙ nemende / houdende het over-schot voor kruytsers / sal uyt-brengen floryn. 1786/ van 60 kruytsers/diemen daer voor tot Franckfort sal gecrediteert worden.

a Grossen 78	3666 Poolsche guldens
	a Grossen 30
Rijcxdaeld. 1410:	109980
a Cruytsers. 76	
8460	
9870	
⅙ 10716|0	
1786 Florynen/ van 60 kruytsers.	

De proef hier van heeftmen als Franckfort op Dantzick wisselt.

Volght het ghebruyck
Van verscheyde Commissien te vereffenen, en Calcula te maecken, om die te formeren op de Wissel-handelinge van Dantzick.

AMsterdam wisselt op Dantzick tot grossen 198 per £ vlaems/ en adviseert op Franckfort te wisselen tot ⅔ 83 / voor een floryn van

van 65 kruytsers: Nu willende weten/ Commissie ghevende tot Amsterdam/ dat sy tot dito prysen op Franckfort trecken/en op Dantzick remitteren / tot hoe veel Dantzick de tratos op Franckfort sou comen te staen? om dat te weten/moetmen door den Regel van drien seggen: so ₰ 240/ waerdye van een £ vlaems/ geven gros. 198/wat sullen grooten 83 vlaems geven/zijnde de prys van 65 kruytsers op Franckfort? sal uyt-komen grossen 68 $\frac{19}{40}$/ en tot soo veel / behalven $\frac{1}{7}$ per cento voor provisie/ diemen noch daer en boven tot Amsterdam betaelt/sal Dantzick de tratos op Franckfort komen te staen.

₰ 240 —— Grossen 198 —— ₰ 83.

83

Grossen 68 $\frac{19}{40}$.

594
1584
16434

Om tot dese Calculatie een proef te vinden / waer doormen verseeckert zy dat dese reeckeninghe recht gaet / so laet ons nemen dat Dantzick ordre gegeven heeft van floryncn 1000/a 65 kruytsers/ op Francfort te trecken/ en haer te remitteren tot de boven-staende prysen / soo moetmen sien hoe veel de voornoemde floryncn 1090 / a ₰ 83 vlaems / diergheliicke grooten maecken / en daer nae hoe veel Poolsche grossen door 198 / grossen per £ vlaems / men sal bevinden eerst in vlaems gheldt / ₰ 83000 vlaems / en in grossen 68475 Pools / dat hebbende/ seghtmen door den Regel van drien : soo ₰ 83000 vlaems / geven grossen 68475 Pools/ wat sullen ₰ 83 vlaems/ prys van 65 kruytsers/geven? sal tot facit komen grossen 68 $\frac{19}{40}$ of ontrent : Sulcks datmen klaerlijck hier door bespeurt / dat de reeckeninghe juyst gaet / als per exempel:

Floryncn

Florynen . 1000 : a 65 kruytsers.
a ß 83

83000 Grooten vlaems.
a Grossen 198

664000
747000
83000

ß 2410 — gros. 198 — 16435000|0

68475 Grossen.

ß 83000 — gros. 68475 — ß 83.
83

Gros. $68\frac{12}{16}$

205425
547800

5683425

Amsterdam ordonneert Dantzick / op Hamburg te trecken tot grossen 79 / voor 48 ß lups / en d'avance haer te remitteren tot grossen 192 / voor 't pond vlaems / of met andere differente prysen / alsse maer op de selve voet komen te responderen : Dantzick vindt geldt op Hamburgh tot $79\frac{1}{2}$ grossen / en brieven op Amsterdam tot grossen $193\frac{1}{4}$: Nu is de vraghe / ofmen de Commissie tot de voorseyde prysen sal moghen adjusteren? Om dat te weten / moetmen door den Reghel van drien seggen: soo grossen 79 / geven gros. 192 / wat sullen gros. $79\frac{1}{2}$ geven? sal opbrenghen grossen $193\frac{17}{79}$ / in voeghen dat de Commissie niet en mach geschieden / door dien alsmen tot grossen $79\frac{1}{2}$ soude trecken / men dan oock behoorden te remitteren om a la pari te gaen / tot grossen $193\frac{17}{79}$ / en men vindt nae de Cours niet anders te konnen remitteren / als tot grossen $193\frac{1}{4}$ / dat schadelijck is.

Grossen 79 —— 192 —— Grossen $79\frac{1}{2}$
2

158

Grossen $193\frac{17}{79}$.

159
192

318
1431
159

30528

Hamburgh

Hamburg ordonneert Dantzick op Amsterdam te trecken tot grossen 196 per pond vlaems / en haer te remitteren tot gros. 79 per Rijcxdaelder / of tot andere differente prijsen hier op responderende. Dantzick vind geld op Amsterdam tot grossen 197 / en brieven op Hamburg tot grossen $79\frac{1}{4}$: de vraegh is of men tot de voorseyde prijsen souw mogen de gelimitteerde Commissien vereffenen? Om dat te weten / moetmen door de Regel van drien seggen: so grossen 196 geven 79 grossen / wat sullen grossen 197 geven / prijs diemen op Amsterdam Coursabel vindt? sal uyt-komen grossen $79\frac{27}{64}$ of ontrent / sulcx dat de Commissie mach met benefitie geeffectueert worden / want treckende tot gros. 197 om a la pari te gaen / hadtmen moghen tot grossen $79\frac{27}{64}$ remitteren / en men remitteert maer tot $79\frac{1}{4}$ grossen / dat minder is.

Grossen 196 —— Grossen 79 —— Grossen 197

79

$79\frac{27}{64}$ grossen.

1773

1379

15567

Norimberg ordonneert Dantzick op haer te trecken tot grossen 52 / en op Franckfort te remitteren tot grossen 77 voor een Rijcxdaelder. Dantzick vindt op Norimbergh te trecken tot grossen 51: Nu is de vraegh tot hoe veel sy op Franckfort dan sal remitteren / ghemerckt de schaede diemen inde trates doet? Om dat te weten / salmen door den Regel van drien seggen: soo grossen 52 / prijs diemen op Norimbergh ordonneert / geeft grossen 77 / prijs vande Rijcxdaelder op Franckfort / wat sal dan geven grossen 51 / coursable prijs op Norimbergh? sal uytbrengen grossen $75\frac{1}{2}$ of ontrent / en tot geen minder prijs en machmen op Franckfort remitteren / alsmen tot grossen 51 op Norimbergh treckt / als by exempel:

Grossen 52 —— Grossen 77 —— Grossen 51

51

Grossen $75\frac{27}{52}$ of by na $\frac{1}{2}$.

77

385

3927

Dantzick ordonneert aen Amsterdam haer te remitteren tot grossen 201 per pondt vlaems/ en haer op Venetia te prevaleren tot ₰ 102½ vlaems per ducaet. Amsterdam remitteert op Dantzic tot gros. 199/ en treckt op Venetië tot ₰ 103 17/32 vlaems. De vraeg is of sy haer Commissie na de gelimitteerde prysen vereffent heeft? om dat te wetē/ moetmen door den averechtsen Regel van drien seggen: so grossen 201 prys/ haer geordonneert/ geeft ₰ 103 17/32 vlaems/ prys vanden ducaet Veneets/ wat sal dan gheven grossen 199 / beyde prysen die buyten de ordre zijn? sal uyt-brengen ₰ 102½ vlaems of ontrent/ daer van het minder ghedeelte inde gebroockens verdwaelen : sulcx datmen bevind Amsterdam haer Commissie na behooren voldaen heeft/ maeckende debit en Credit egael nae de bepaelde ordre/ als by exempel:

Grossen 201 —— ₰ 103 17/32 vlaems —— Grossen 199.

```
     32              213
    402              310
   603              3313
   6432              199
₰ 102½ of ontrent.  29817
                    29817
                    3313
                    659287
```

Eynde van de Wissel-handelinge van Dantzick.

TAFEL

TAFEL
Vanden in-houdt des Boecks.

Generaele Tafel vande ghelden / waer in de voornaemste handel-plaetsen van Christenrijck in reeckenen. —— —— Pag. 1

Wisselen dieder geschieden in Amsterdam 3

Op Franckfort —— —— 4
Norimbergh —— —— 6
Parijs en Rouan —— —— 7
Venetia —— —— 7
Sivilien —— —— 8
Lixbona —— —— 9
Hamburgh —— —— 10
Op Antwerpen, Rijssel —— 11
Ceulen —— —— 11
Middelburgh —— —— 11
Embden —— —— 12
London —— —— 13
Dantzick —— —— 14

En daer na volgt de maniere van Wissel en her-wissel. —— pag. 14
Oock het gebruyck van voegen en egaleren verscheyde Commissien/en Calcula om die te formen: Oordeel en scheydinge van baet of schade te maken op de Wissel-handelinge van Amsterdam —— pag. 45

Wisselen dieder in Middelburg geschieden. 63

Op Amsterdam —— —— 64
Antwerpen en Rijssel —— 64
Op Parijs en Rouan —— 64
London. —— —— 64

Wisselen dieder tot Antwerpen geschieden. 65

Op Amsterdam —— —— 66
Middelburgh —— —— 67
Parijs en Rouan —— 67
Lyons —— —— 68
Bezancon —— —— 69
Piacenza —— —— 69
Firenza —— —— 70
Roma —— —— 70
Genoa —— —— 71
Op Novo —— —— 71
Napoli —— —— 72
Milano —— —— 73
Venetia —— —— 73
Palermo —— —— 74
Valenca —— —— 75
Saragossa —— —— 75
Sivilien —— —— 76
Lixbona —— —— 76

Digitized by Google

Op London — — 77
Francksort — — 77
Norimberghe — — 78
Ceulen — — 79
Op Ryssel — — 79
Hamborgh — — 79
Calis. — — 80

En daer naer volght het gebruyck van Wissel en Her-wissel in Antwerpen voorschreven. — — — pag. 80

Oock de gewoonte van voegen en egaleren verscheyde Commissien/ en Calcula om die te vormen: Oordeel en scheydinghe van baet of schade te maken/ op de Wissel-handelinge des selfs. pag. 99

Wisselen die tot Ryssel geschieden. 116

Op Antwerpen, Amsterdam, Middelburgh, London t'samē op pa. 116
Op Parijs en Rouan, Ceulen, Francksort noch op pag. 116

Wissel dieder tot London geschiet. 117

Op Amsterdam — — 118
Antwerpen — — 118
Ryssel — — — 119
Middelburgh — — 119
Hamburgh — — 119
Parijs en Rouan — 120
Op Lyons — — 121
Roma — — 121
Firenza — — 122
Venetia — — 123
Milanen — — 123

En daer naer volght het ghebruyck van voeghen en egaleren verscheyde Commissien / en Calcula om die te vormen: Oordeel en scheydinghe van baet of schade te maecken op de Wissel-handelinge van London — — — pag. 124

Wissel dieder tot Parijs en Rouan geschiet. 134

Op Amsterdam — 135
Middelburgh — — 136
Antwerpen — — 135
London — — 136
Lyons — — 137

Wissel dieder te Bezançon geschiet. 137

Wisse-

Wisselen van Lyons 138

Op Roma	141	Barzalona	148
Florencen	142	Saragossa en Valenza	148
Luca	142	Palerma } Messina	149
Antwerpen	144		
London	144	Genua	151
Franckfort	145	Milanen	152
Norimbergh	146	Venetia	153
Parijs of Rouan	147	Bolognia	153
Sivilien	147	Piacenza	154
Ascala	147	Pisa	155
Lixbona	147	Naples	156

En daer nae volght de ghewoonte van wissel en her-wissel tot Lyons — pag: 157

Oock het ghebruyck van 't egaleren verscheyden Commissien / en Calcula om die te formen: Oordeel en scheydinghe van baet of schade te maecken / op de Wissel-handelinghe van Lyons voorschreven — pag: 172

Wisselen in Roma 198

Op Antwerpen	199	Op Lyons	202
London	200	Piacenza	203
Palerma en Messina	200	Firenza	204
Valenza	201	Venetia	204
Saragosa en Barzelona	201	Milano	205
Sivilien	201	Napoli	205
Lixbona	202	Genua	206

Onderrechtinge van de Aggio der munte binnen Romen — pag: 207

Trates en Remessen/of wissel en her-wissel. — pag: 209

En daer na volgt het gebruyck om t' egaleren verscheydē Commissien/ en Calcula om die te formen/oordeel en scheydinge van baet of schade te maken/op de Wissel-handelinge van Roma. — 215

Digitized by Google

Wisselen in Firenza 230

Op Antwerpen —— 231
London —— 232
Milanen —— 233
Palermo of Messina —— 233
Valenza / Barzalonia —— 233
Sivilien —— 234
Lixbona —— 234
Roma —— 235
Naples —— 235
Ancona —— 236
Pisa —— 237
Venetia —— 238
Lyons —— 239
Piacenza —— 239

Reductie van de Florentijnsche kroonen van £ 7: in goude kroonen van £ $7\frac{1}{2}$ te brengen / en om de selve kroonen van £ $7\frac{1}{2}$ / daer na door Practijck weder in ▽ van £ 7 te doen komen. — pag: 240
Tratos en Remessen in Firenza voorschreven. —— pag: 240
En daer nae d'ordre om de Commissien te voeghen en t' effectueren verscheyden prysen in de selve plaetse. —— pag: 248

Wisselen in Venetia 262

Op Amsterdam —— 263
Antwerpen / Colonia en London —— 264
Bergamo —— 264
Lyons —— 265
Piacenza —— 266
Milanen —— 266
Genua —— 267
Bolzano —— 268
Barry —— 270
Roma —— 271
Op Naples —— 272
Florencen —— 273
Lecce / Lanciano en Nocera —— 273
Ancona —— 274
Norimbergh —— 274
Auspurgh —— 275
Franckfort —— 275
Bizancon —— 275

En daer na het gebruyck van voegen en egaleren verscheyden Commissien / en Calcula om die te formen: oordeel en scheydinge van baet of schade te maecken / op de Wissel-handelinge van Venetia. —— pag: 276

Wisselen in Piacenza 298

Op Antwerpen —— 299
Franckfort / Norimbergh —— 300
Roma —— 301
Genoa —— 302
Op Milano —— 303
Firenza —— 303
Venetia —— 304
Napoli —— 305
Palermo en Messina —— 305

Op Bergamo — 306
Barri, Leccio, Nocera — 307
Sivilia — 308
Valenza — 308
Barzelona, Saragosa — 309
Lucca — 309
Ancona — 310
Lyons — 310

Tratos en Reinessen/ of wissel ende her-wissel. — 311

En daer naer het ghebruyck van t' egaleren verschepden Commissien/ende Calcula te maken om die te formen / voordeel en schepdinghe van baet of schade op de wissel-handelinghe van de fieres in Piacenza. pag: 317

Wisselen in de Stadt van Napoli 324

Op Antwerpen — 325
Lyons — 325
Piacenza — 326
Roma — 327
Firenza — 327
Venetia — 327
Milano — 328
Op Lecce, Barri, Mont-Lione, Cosenza — en op alle de Fieres van 't Coning-ryck van Naples 328
Messina — 329
Palermo — 330
Genoa — 331
London — 332
Sivilien en Lixbona — 332
Trates ende Remessen — 333

En daer naer de gewoonte van 't egaleren ghelimiteerde Commissien/en diergheljcke te formeren: oock Calcula te maecken van winst of verlies / op de Wissel-handelinge in de Stadt van Napoli. — pag: 343

Wisselen in de Stadt van Genoa 366

Op Piacenza met loopend' gelt/en de valuta in de selve spetien 367
Op Piacenza in goude munte/ de weerde in de selve. — 368
Op Piacenza voorngenut in goude munte/ de weerde in loopend ghelt — 369
(De Reductie van Ponden loopend' ghelt in Ponden d'oro door practyck — 370
De Reductie van goude pondē in courante munte door practijc) 370

Op

Digitized by Google

Op Lyons ——— ——— 371
Naples ——— ——— 372
Palermo of Messina ——— 373
Roma ——— ——— 373
Milanen ——— ——— 374
Op Venetia ——— ——— 375
Op Antwerpen — — —— 375
London ——— ——— 376
Valenza ——— ——— 376
Sivilien ——— ——— 376

Trates ende Remesse / en daer nae ordre om ghelimiteerde Commissien t' egaleren / en dierghelijcke te formeren in de voorschreven Stadt Genoa. ——— ——— ——— —— pag: 377

Wisselen in de Stadt van Milanen 388

Op Antwerpen ——— ——— 389
Venetia ——— ——— 389
London ——— ——— 390
Palermo } ——— 390
Messina }
Valenza ——— ——— 391
Sivilien en Lixbona ——— 392
Naples ——— ——— 393
Florencen ——— ——— 393
Romen ——— ——— 394
Lyons ——— ——— 395
Piacenza ——— ——— 395
Genoa ——— ———— 396
Tratos en Remessen ——— 396

En daer na d' ordre om gelimiteerde Commissien te effectueren naer de raguaglie/en diergelijcke te formeren in de voornoemde Stad van Milanen. ——— ——— ——— ——— pag: 400

Wisselen dieder geschieden in de Steden van Palermo en Messina. pag: 407

Op Antwerpen ——— ——— 409
Genua ——— ——— 410
Venetia ——— ——— ——— 411
Barzalona ——— ——— 412
Sivilien ——— ——— ——— 413
Lyons ——— ——— ——— 413
Piacenza ——— ——— 414
Roma ——— ——— 415

Palermo alleen.
Op Napoli ——— ——— 415

Messina alleen.
Op Napoli ——— ——— 416
Monte-Lione ——— ——— 418
Palermo ——— ——— 418
Trates en Remessen ——— 419

En daer nae volght d' ordre om gelimiteerde Commissien te adjusteren naer de raguaglie / en dierghelijcke te formeren in de voornoemde Steden van Palermo en Messina. ——— pag: 423

Wisselen

Digitized by Google

Wisselen van Barzalona 428

Op Lyons — 429
Piacenza — 430
Genua — 432
Venetia — 432
Napoli — 432
Palermo }
Messina } — 432
Op Antwerpen — 433
London — 433
Saragosa — 434
Valenza — 434
Sivilien — 435
Lixbona — 436

Wisselen in de Stadt van Saragosa 437

Op Piacenza — 438
Venetia — 439
Naples — 439
Palermo }
Messina } — 440
Op Antwerpen — 440
London — 440
Valenza — 441

Wisselen in de Stadt van Valenza 442

Op Antwerpen — 443
London — 443
Barzalona — 444
Lyons — 445
Op Piacenza }
Romen }
Florencen } — 445
Milanen — 445
Palermo — 446

Wisselen van Sivilia 447

Op Amsterdam — 448
Barzalona — 448
Op Venetia — 449

Wissel-handelinghe van Castilien ende haer fieres. — pag: 450

Wisselen van Lixbona 451

Op Barzalona — 452
Amsterdam — 453
Op Naples — 454

Digitized by Google

Op Saragosa } —— 454 | Op Sivilia —— —— 454
Valenza | Port a Porto —— —— 454

Van de Commissien te egaleren / en die te formeren op de Wissel-handelinghe van Spagnien ende Portugael —— pag: 455

Norimbergh wisselt 459

Op Amsterdam —— —— 460 | Op Venetia —— —— 461
Antwerpen —— —— 461

Wisselen van Franckfort 462

Op Amsterdam —— —— 463
Antwerpen en Rijssel —— 464
Ceulen —— —— 465
Venetia —— —— —— 465
Novo, Piacenza, Milano } —— —— 466
Lyons, Norimbergo, Auspurgh, Leypsich, Bizancon, Hamborgh } —— 466

Wisselen van Ceulen 467

Op Amsterdam —— 467
Antwerpen en Rysel —— 467
Franckfort —— —— 468
Venetia, Hamborgh } —— —— 469
Lyons —— —— 469

Wisselen van Hamburgh 469

Op Amsterdam —— —— 470
Antwerpen en Rysel —— 471
Middelburgh, Ceulen } —— 472
Op Franckfort —— —— 472
Norimbergh —— —— 473
London —— —— 473
Augsburgh —— —— 473

Tratos en Remessen / met het voeghen van gelimitteerde Commissien —— —— —— —— —— pag. 474

Wisse-

Digitized by Google

Wisselen van Dantzick.

Op Amsterdam ——— ——— 484 | Op Norimbergh ——— 485
Hamborgh ——— ——— 485 | Franckfort ——— ——— 486
Tratos en Remessen / met het voeghen en adjusteren van verscheyde Commissien ——— ——— ——— ——— pag. 486

EYNDE.

Erraten, of druck-fauten te verbeteren.

Pag: 2/ lin: 21/ voor Pergamo/ leest Bergamo.
Pag: 71/ lin: 12/ voor ∇ ß ₰/ leest ∇ 1509: ß 8: ₰ 1.
Pag: 83/ lin: 9/ op't eynde/ voor £ 392: ß 28: ₰ 3/ leest £ 392: ß 18: ₰ 3 steerlinghs.
Pag: 103/ lin: 12/ voor aggresteren/ leest agjusteren.
Pag: 113/ lin: 6/ en 8/ voor ß $9\frac{7}{12}$/ leest $91\frac{7}{12}$ ß.
Pag: 126/ moet inde sommatie / op de wyse vande Reghel van drien gestelt staen/ ß 20363 lubs/ geven ₰ 24000 steerlings/ wat sullen ß 32 lubs geven? en is d'een wat hooger als d'ander geset.
Pag: 149/ lin: 18/ leest voor Sonne / Somma.
Pag: 153/ lin: 4/ leest voor alsoo/ als sy.
Pag: 172/ lin: 15/ leest voor Nopoli/ Napoli.
Pag: 198/ lin: 16/ daer moet voor de 456 Maravadis / de ß af-ghelaten worden.
Pag: 237/ lin: 9/ voor op nullen/ leest of nullen.
Pag: 330/ op de onderste reghel ende leste woordt / leest voor Naples/ Palermo.
Pag: 441/ leest voor Valenca/ Valenza.

De reste van de door-slippende/ 't zy letter of woord-fouten/ gelieve de goetwillige leser met discretie te verbeteren.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google